

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

מדדי איכות חיים

קיימות וחוסן לאומי

2018

פרסום מס' 1769
www.cbs.gov.il

ירושלים, כסלו תש"ף, דצמבר 2019

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל © 2019

ISSN 0661-2521

הקדמה

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) שמחה להציג לציבור את הדוח החמישי של מדדי איכות חיים בישראל.

בהמשך להחלטת ממשלת ישראל מס' 2494 מאפריל 2015, ולאחר הפרסום הראשון של המדדים במרץ 2016, הלמ"ס מעדכנת מדי שנה את מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי בתחומים של איכות התעסוקה, ביטחון אישי, בריאות, דיור ותשתיות, חינוך, השכלה וכישורים, רווחה אישית וחברתית, סביבה, מעורבות אזרחית וממשל, רמת חיים חומרית, פנאי, תרבות וקהילה, וטכנולוגיות המידע.

המדדים רוכזו וחושבו על בסיס מידע מינהלי וסקרים שוטפים המבוצעים על ידי הלמ"ס; סך הכל פורסמו 74 מדדים, כולל 6 מדדים חדשים שפותחו ב-2018. בדוח מוצגים הנתונים העדכניים של המדדים ברמה הלאומית, השוואות בין קבוצות אוכלוסייה שונות, השוואות לשנים קודמות, השוואות בין-לאומיות ומדדי איכות חיים בערים הגדולות (מעל 100 אלף תושבים).

ברצוני להודות לעובדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אשר תרמו וסייעו בהכנת דוח זה.

תקוותי כי הנתונים ישמשו קובעי מדיניות, גורמים ציבוריים ופרטיים וחוקרים האמונים על איכות החיים בישראל, ויסייעו בעיצוב מדיניות לשיפור איכות החיים של כלל האזרחים החיים במדינה.

בברכה,

פרופ' דני פפרמן

הסטטיסטיקן הלאומי

ראש הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

ירושלים, תש"ף-2019

השתתפו בהכנת הפרסום

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

הנהלת הלשכה

יואל פינקל – המשנה לסטטיסטיקן הלאומי

אגף בכיר דמוגרפיה ומפקד

תחום סטטיסטיקה של בריאות

ותנועה טבעית

נעמה רותם – מנהלת תחום

אירה חיינ

אגף בכיר חינוך וחברה

תחום סטטיסטיקה של חינוך והשכלה

אביאל קרנצלר – מנהל תחום

סופי ארצב – מנהלת תחום

איריס מתתיהו

זאור איברגימוב

חגית שריד

סילביה ליפלבסקי

תחום רווחה, פשיעה ומשפט

אוריה לוי – מנהלת תחום

יונתן בר-און

מיכל שטרנפלד

רם קנדיל

אגף בכיר מאקרו-כלכלה

ד"ר ארקדי שניידר – מנהל תחום –

מומחה מקצועי

אגף בכיר תשתית-כלכלה

תחום תחבורה ותקשורת

אורית ילון-שוקרון – סגנית מנהלת אגף

בכיר ומנהלת תחום

גילת גלימידי – מנהלת תחום

רבקה אזולאי

משרד החינוך

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה)

תחום חקלאות, סביבה ואנרגיה

ד"ר משה ינאי – מנהל תחום

יניב שרעבי

אגף בכיר מיקרו-כלכלה

תחום סטטיסטיקה של עבודה

מרק פלדמן – מנהל תחום

מירב פסטרנק – סגנית מנהל תחום

נטליה שנקר

תחום הסקר החברתי וסקר ארוך טווח

נורית דוברין – מנהלת תחום

רשל רוזנברג

יגאל אייזנמן

תחום צריכה וכספים

ליאור דופז – מנהלת תחום

דורון יגר בורשטיין

לארה ראפדי

לירון סיון-שרמן

אגף דוברות, תקשורת והסברה

תחום מדדי איכות חיים, קיימות ותוצרים

עמית יגור-קרול – מנהל תחום

מוריאל שפיר – מרכזת הפרסום

אגף הוצאה לאור

יפעת קוסקס – עורכת

תמר בן ישי

למידע נוסף בנושא פרסום זה אפשר לפנות ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה,
טל' 02-6592666 או למוריאל שפיר, טל' 02-6592025.

תוכן העניינים

עמוד

17	מצב איכות החיים בישראל
18	הערות הסבר
19	מגמות במדדי איכות חיים
57	1. איכות התעסוקה
59	1.1. שיעור התעסוקה
63	1.2. שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון
68	1.3. הכנסה חציונית ברוטו מעבודה של משק בית
71	1.4. שביעות רצון כללית מעבודה
72	1.4.1. שביעות רצון מעבודה
75	1.4.2. מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה
78	1.4.3. מועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה
81	1.4.4. מועסקים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם
84	1.5. שיעור הנפגעים בתאונות עבודה
86	1.6. שיעור האבטלה הממושכת (מעבר לשישה חודשים)
90	1.7. מועסקים שחשו אפליה במקום העבודה
92	1.8. למידה פורמלית ובלתי פורמלית לאורך החיים בקרב בני 25–64

עמוד

97	2. ביטחון אישי
99	2.1. שיעור היפגעות מעבירת אלימות או מאיום להשתמש באלימות.....
101	2.2. תחושת ביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה.....
104	2.3. שיעור היפגעות מעבירות הטרדה מינית.....
106	2.4. מספר הרוגים ופצועים קשה בתאונות דרכים.....
111	2.5. מקרי רצח
114	2.6. שיעור פעולות איבה ונפגעים.....
117	2.7. תדירות היפגעות מהתנהגות אלימה בכביש.....
119	2.8. עבירות רכוש
119	2.8.1. היפגעות מעבירות רכוש
121	2.8.2. הנזק הכלכלי מעבירות רכוש
125	3. בריאות.....
127	3.1. תמותת תינוקות
130	3.2. תוחלת חיים.....
135	3.3. הערכה עצמית של בריאות
139	3.4. עודף משקל בקרב ילדים.....
143	3.5. תחושת דיכאון.....
146	3.6. קידום בריאות – מדד מסכם של התנהגויות בריאות
149	3.6.1. דיווח עצמי על עישון.....
152	3.7. תמותה נמנעת (Avoidable Mortality).....
156	3.7.1. תחלואה בסרטן – מקרים חדשים של שאתות ממאירות.....
160	3.8. אמן במערכת הבריאות

עמוד

163	4. דיור ותשתיות.....
165	4.1. מדד הוצאה לדיור.....
168	4.2. שביעות רצון מהדירה ומאזור המגורים.....
172	4.3. אוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים.....
175	4.4. שביעות רצון מהתחבורה הציבורית באזור המגורים.....
178	4.5. צפיפות דיור – מספר נפשות לחדר.....
182	4.6. חוסר שביעות רצון ממשך ההגעה לעבודה.....
187	5. חינוך, השכלה וכישורים.....
189	5.1. שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה.....
192	5.2. שיעור בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30.....
196	5.3. שיעורי למידה בגילי 15–17.....
199	5.4. שיעור הזכאות לבגרות בקרב בני 26.....
204	5.5. כישורי בוגרים: אוריינות קריאה ואוריינות מתמטית.....
208	5.6. חינוך בגיל הגן: שביעות רצון ההורים.....
210	5.7. שביעות רצון ממערכת החינוך.....
210	5.7.1. שביעות רצון כללית מבית הספר – דיווחי הורים.....
212	5.7.2. הערכה ומשוב מקדמי למידה מהמורים – דיווחי תלמידים.....
215	5.8. מדד מוביליות חברתית – יחס הסיכויים להיות בעל השכלה גבוהה, לפי השכלת הורים.....

עמוד

219	6. מעורבות אזרחית וממשל
221	6.1. מעורבות אזרחית
225	6.2. שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת
229	6.3. אמון בממשלה
232	6.4. אמון במערכת המשפט
235	6.5. יכולת להשפיע על מדיניות הממשלה
237	6.6. שיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית)
240	6.7. שיעור ערבים במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית)
243	7. סביבה
245	7.1. פסולת ממוחזרת – פסולת ביתית, מסחרית וגזם
249	7.2. שביעות רצון מהניקיון באזור המגורים
251	7.3. רעש חיצוני המפריע בדירה
254	7.4. אספקת אנרגיה מתחדשת
257	7.5. שביעות רצון מפארקים ומאזורים ירוקים באזור המגורים
259	7.6. איכות מי השתייה
261	7.7. מגוון ביולוגי

עמוד

263	8. רוחה אישית וחברתית
265	8.1 שביעות רצון מהחיים
269	8.2 תחושת יכולת ומסוגלות אישית – ציפיות ביחס לעתיד
273	8.3 תחושת יכולת ומסוגלות אישית – תחושת יכולת להתמודד עם בעיות
276	8.4 תחושת בדידות
279	8.5 תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה
281	8.6 תחושת אפליה
284	8.7 אמון כללי
287	8.8 תחושת ההערכה מבני המשפחה
291	9. רמת חיים חומרית
293	9.1 עושר פיננסי של משקי בית
295	9.2 צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש
298	9.3 מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית
300	9.4 הכנסה נטו לנפש סטנדרטית
303	9.5 הכנסה ראלית לאומית פנויה לנפש
305	9.6 חוב ציבורי ופרטי לנפש כאחוז מהתמ"ג – חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג
307	9.7 חוב ציבורי ופרטי לנפש כאחוז מהתמ"ג – חוב משקי הבית כאחוז מהתמ"ג
309	9.8 שביעות רצון מהמצב הכלכלי

עמוד

10.	פנאי, תרבות וקהילה	313
10.1.	שביעות רצון מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים	315
10.2.	עיסוק בפעילות התנדבותית	318
11.	טכנולוגיות המידע	321
11.1.	מועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT)	323
11.2.	כישורי בוגרים: פתרון בעיות בסביבה מתקשבת	326
11.3.	נגישות למחשב	328
11.4.	תחושת ביטחון בסביבה מקוונת	331
11.5.	שימוש במחשב	334
11.6.	שימוש בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov)	339
	נספחים	343
	נספח 1: שיטת חישוב אחוז השינוי במגמות המדדים	345
	נספח 2: אחוזי שינוי במגמות המדדים	349

.....

מצב איכות החיים בישראל

.....

הערות הסבר

שטח הכיסוי של הנתונים הסטטיסטיים

הנתונים הסטטיסטיים מתייחסים לשטח הכלכלי של מדינת ישראל, אלא אם כן צוין אחרת.

א. **שטח כלכלי של מדינה** (The economic territory of a country) (על פי הגדרת OECD-SNA).
לפירוט מלא של ההגדרה, ראו: (OECD, Glossary of Statistical Terms):
השטח הכלכלי של מדינה כולל את השטח הגאוגרפי שממשלה מנהלת, ושב אין מגבלות על מעבר של אנשים, סחורות והון.

השטח הכלכלי של מדינת ישראל:

על פי הגדרה זו, השטח הכלכלי של מדינת ישראל הוא בהתאם לסעיף ב להלן.

ב. מחוז ונפה:

המחוזות והנפות מוגדרים לפי החלוקה המינהלית הרשמית של מדינת ישראל שלפיה קיימים 6 מחוזות ו-15 נפות.
כולל יישובים ישראליים באזור יהודה והשומרון.

קבוצת אוכלוסייה ודת

בלוחות לפי **קבוצת אוכלוסייה** החלוקה (החל בשנת 1995) היא כדלקמן:

יהודים

ערבים: מוסלמים, נוצרים ערבים ודרוזים.

אחרים: נוצרים לא-ערבים, בני דתות אחרות וללא סיווג דת במשרד הפנים.

עד למפקד 1995 "אחרים" נכללו באוכלוסייה הערבית.

הערות

א. בפרסום זה נתוני הסקר החברתי המתייחסים ליהודים כוללים למעשה גם את קבוצת האחרים. אם מקור הנתונים בסקר החברתי, יופיע הסבר על כך בתיאור המדד והגדרתו.

ב. בפרק חינוך, החינוך הערבי לפי ההגדרות של משרד החינוך כולל: ערבים, בדווים, דרוזים וצ'רקסים.

.....

מגמות במדדי איכות חיים

.....

מגמות במדדי איכות חיים

פרסום מדדי איכות חיים 2018 כולל 74 מתוך 89 מדדים שהוגדרו למדידה באחד עשר תחומים: איכות התעסוקה; ביטחון אישי; בריאות; דיור ותשתיות; חינוך, השכלה וכישורים; מעורבות אזרחית וממשל; סביבה; רווחה אישית וחברתית; רמת חיים חומרית; פנאי, תרבות וקהילה וטכנולוגיות המידע.

מתוך 74 המדדים הקיימים, עבור 66 מדדים מוצגת מגמת השינוי ביחס לשנה הקודמת ול-41 מתוכם מוצגת גם מגמת השינוי ביחס לשנת הבסיס (2002, אלא אם כן צוין אחרת). עבור 8 מדדים לא ניתן לבצע השוואות ביחס לשנה קודמת מכיוון שאלה מדדים חדשים המופיעים בפרסום זה לראשונה או מדדים שלא קיימים עבורם נתונים לשנים קודמות.

בהשוואה לשנה קודמת, ב-31 מדדים נרשמה מגמה חיובית ביחס לכיוון הרצוי, ב-14 מדדים נרשמה מגמה שלילית וב-21 מדדים נוספים לא נרשם שינוי משמעותי. בהשוואה לשנת הבסיס, ב-38 מדדים נרשמה מגמה חיובית ורק ב-3 מדדים נרשמה מגמה שלילית.

מגמות באיכות חיים, לפי מדד

תחום	סך כל המדדים – נתוני 2018	שינוי מגמה חיובי ביחס לכיוון הרצוי (מספר מדדים) ביחס לשנה קודמת	שינוי מגמה שלילי ביחס לכיוון הרצוי (מספר מדדים) ביחס לשנה קודמת	ללא שינוי ניכר ביחס לשנה קודמת	שינוי מגמה חיובי ביחס לכיוון הרצוי (מספר מדדים) ביחס לשנה קודמת	שינוי מגמה שלילי ביחס לכיוון הרצוי (מספר מדדים) ביחס לשנה קודמת	ללא שינוי ניכר ביחס לשנה קודמת	מדדים חדשים (ללא נתוני מגמה) או מדדים שלא ניתן לחשב עבורם נתוני מגמה
איכות התעסוקה	8	4	1	5		3		
ביטחון אישי	8	4	1	3	4			
בריאות	8	3	2	3	7			
דיוור ותשתיות	6	1	1	3	4	1		
חינוך, השכלה וכישורים	8	1	3	2	3			
מעורבות אזרחית וממשל	7	3	2	2	1			
סביבה	7	6	1		4			
רווחה אישית וחברתית	8	1	1	4	4	1		
רמת חיים חומרית	8	5	2	5	1			
פנאי, תרבות וקהילה	2			2	1			
טכנולוגיות המידע	6	3		2	1			
סך הכל	74	31	14	21	38	3		8

(1) שנת הבסיס: לרוב 2002.

מתוך 74 מדדים שפותחו, מחציתם סובייקטיביים ומחציתם אובייקטיביים. המדדים האובייקטיביים מספקים תמונת מצב של האוכלוסייה בהתבסס על נתוני סקרים ונתונים מינהליים שונים, ואילו הנתונים הסובייקטיביים מבוססים על תשובות הציבור לשאלות מסקרי הלמ"ס על עמדות ושביעות רצון (רוב הנתונים מהסקר החברתי ומסקר ביטחון אישי).

עבור 27 מדדים קיימת השוואה בין-לאומית למדינות ה-OECD, ומתוכם ב-14 מדדים ישראל נמצאת במצב טוב מהממוצע של מדינות ה-OECD.

סיכום זה מציג את שינויי המדדים לעומת הכיוון הרצוי שהוגדר בתהליך בחירת המדדים.¹ לצורך כך חושבו אחוזי השינוי במדדים אלה בהשוואה לשנת הבסיס (2002, אלא אם כן צוין אחרת), ובהשוואה לשנה קודמת.² עבור כמה תחומים חושב אף ממוצע של אחוזי השינוי על מנת לספק תמונה כללית.

כיוון החץ מצביע על ירידה או על עלייה בערך המדד יחסית לשנת הבסיס ולשנה קודמת.

חץ ירוק – שיפור, מגמה חיובית (תואם לכיוון המגמה הרצוי).

חץ אדום – הרעה, מגמה שלילית (בניגוד לכיוון המגמה הרצוי).

" ~ " – מגמה ללא שינוי או שינוי של פחות מנקודת האחוז במדדים שמקורם בסקרים מדגמיים, כגון הסקר החברתי.

בראש כל תחום בפרק זה מוצגות מגמות של מדדים נבחרים. המגמות מתייחסות לשנת הבסיס, בדרך כלל שנת 2002, אלא אם כן צוין כי הן מתייחסות לשנה קודמת.

כמו כן מוצג מצבה של ישראל לעומת הממוצע ב-OECD עבור מדדים שיש להם נתונים זמינים להשוואה בין-לאומית.

סימן "+" מייצג ערך הגבוה מממוצע ה-OECD.

סימן "-" מייצג ערך הנמוך מממוצע ה-OECD.

סימן המופיע בצבע ירוק מייצג מצב טוב יותר מממוצע ה-OECD.

סימן המופיע בצבע אדום מייצג מצב טוב פחות מממוצע ה-OECD.

הגדרה מדויקת של המדדים מפורטת עבור כל מדד בסעיף תיאור המדד והגדרתו. עבור מדדים מסוימים פותחו ניתוחים ייעודיים לצורך הצגת הנתונים לפי מין או לפי קבוצת אוכלוסייה.

¹ ראו: המשרד להגנת הסביבה (2016). *מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי 2015*. ירושלים: לשכת הפרסום הממשלתית.

² ראו הסבר על צורת החישוב בנספח 1 ובלוחות הסיכום בנספח 2.

1. איכות התעסוקה

עלייה בשיעור התעסוקה, בהכנסה חציונית ברוטו מעבודה של משקי בית;
 אין מגמה ברורה במדד שביעות הרצון הכללית מעבודה: ירידה בשביעות רצון מהעבודה ויציבות
 ביתר מדדי שביעות רצון;
 ירידה בשיעור האבטלה הממושכת;
 ירידה קלה בפער בין יהודים לערבים בשיעור התעסוקה ולמרות זאת פערים גדולים בשיעור
 התעסוקה בין נשים ערביות לנשים יהודיות;
 שיעור למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית לאורך החיים – 53.0%.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	שיעור התעסוקה	↑	61.4	↑	48.6	↑
2	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון(1)	↓	1.6		4.8	↓
3	הכנסה חציונית ברוטו מעבודה של משקי בית (ש"ח, במחירי 2018)	↑	18,186	↑	12,884	↑
4	שביעות רצון כללית מהעבודה					
	• שביעות רצון מהעבודה	↑	87.6	↓	81.5	↑
	• שביעות רצון מההכנסה	↑	60.5	~	44.8	↑
	• מועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה(2)	↑	45.7	↓		
	• מועסקים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם	↑	65.4	~		
5	שיעור הנפגעים בתאונות עבודה (שיעור ל-100,000 מועסקים)(3)	↓	1,657	↓	2,918	↓
6	שיעור אבטלה ממושכת	↓	18.2	↓	31.8	↓
7	מועסקים החשים אפליה במקום העבודה(4)	↓	9.7			
8	שיעור למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית(5)	↑	53.0		מדד חדש	

(1) בשנת 2018 קיים שבר בסדרה בשל שינוי בהגדרת המדד. ראו מדד 1.2.

(2) השינוי במגמה חושב בין השנים 2016 ל-2018.

(3) מעודכן לשנת 2017.

(4) מעודכן לשנת 2016.

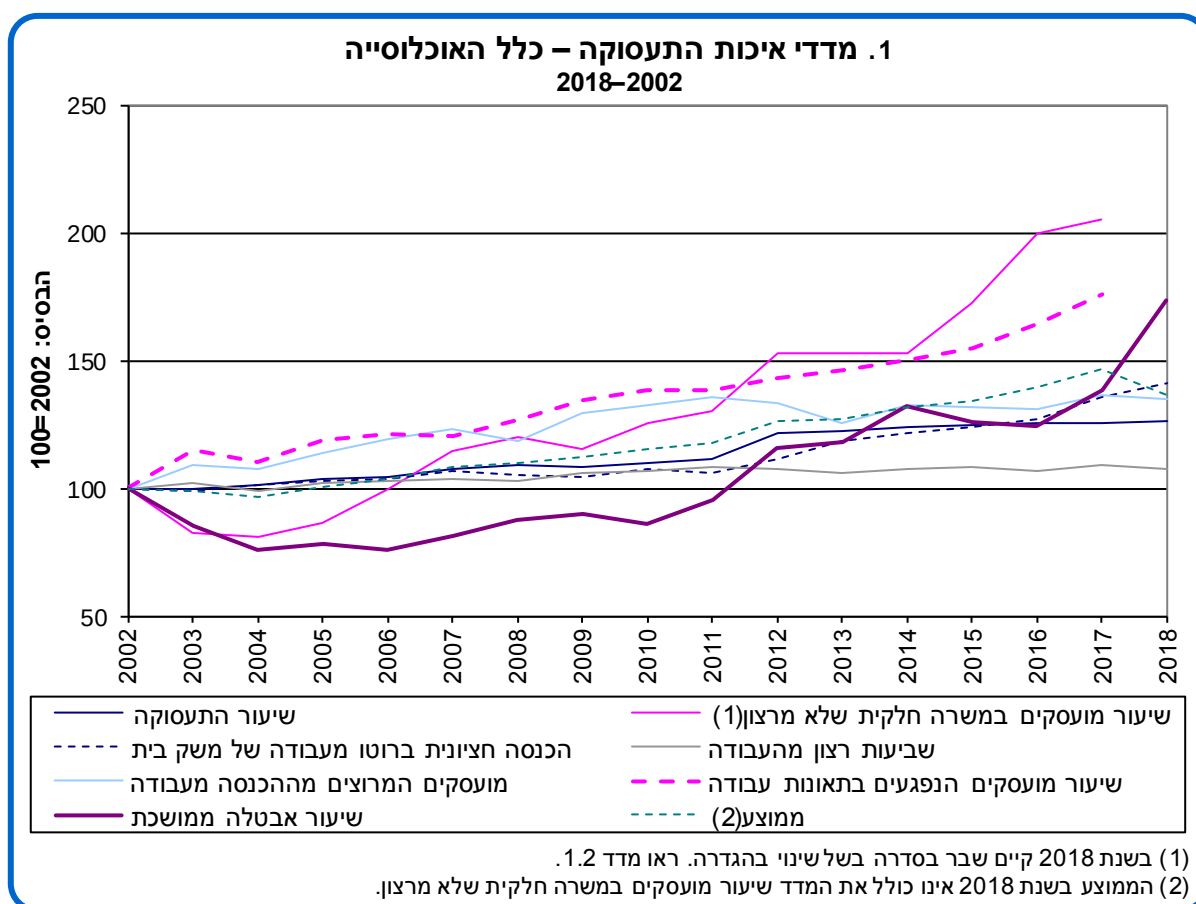
(5) מעודכן לשנים 2014–2015.

מדידים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
שיעור התעסוקה	מעל ממוצע OECD	+

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנים 2002–2018 השיפור הגדול ביותר חל במדד שיעור אבטלה ממושכת, ונרשמה בו עלייה של 74.1% לעומת שנת הבסיס, כלומר חלה ירידה בשיעור אבטלה ממושכת. השיפור המתון ביותר באותן שנים חל במדד מועסקים המרוצים מעבודה, ונרשמה בו עלייה של 7.5% בלבד.

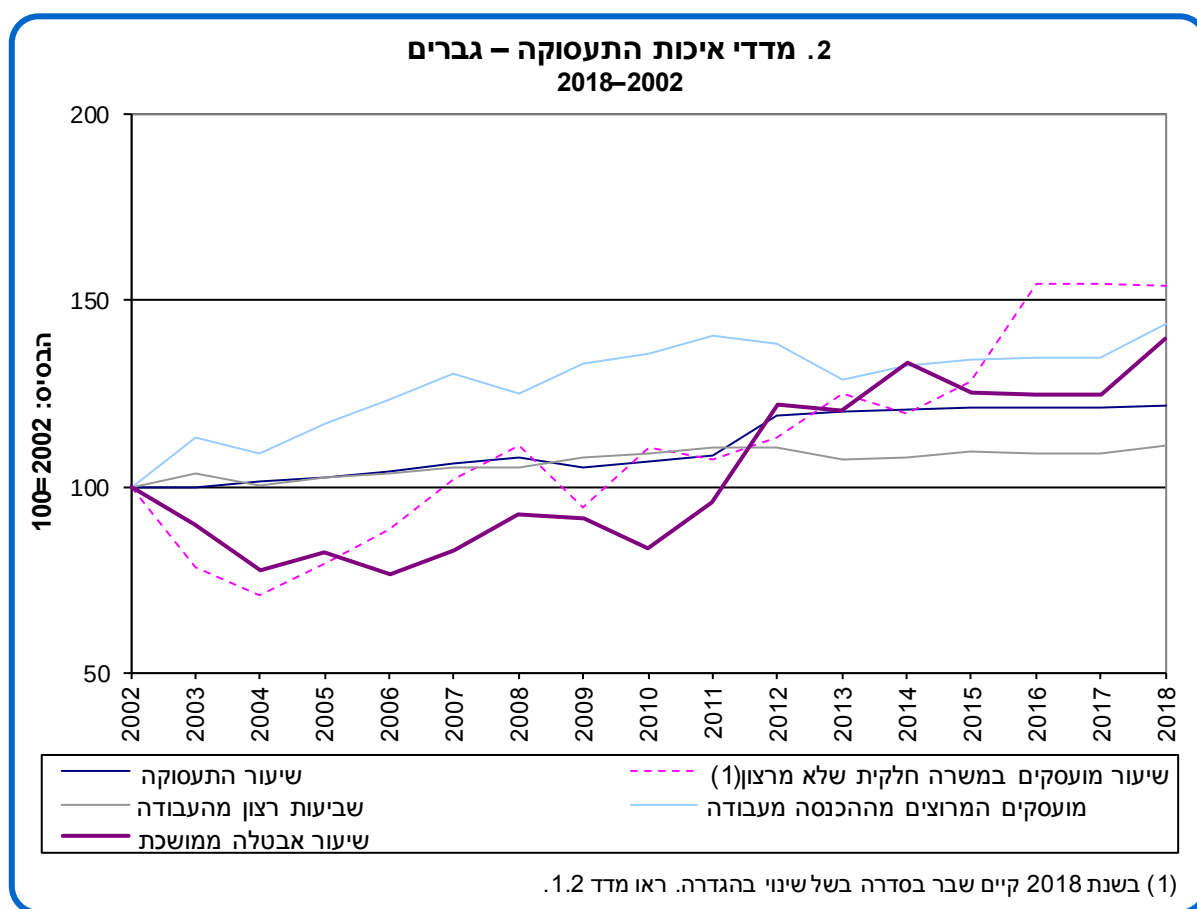
בנוסף פותח השנה מדד חדש – (נכון לשנת 2014–2015): שיעור למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית לאורך החיים: 53.0%.

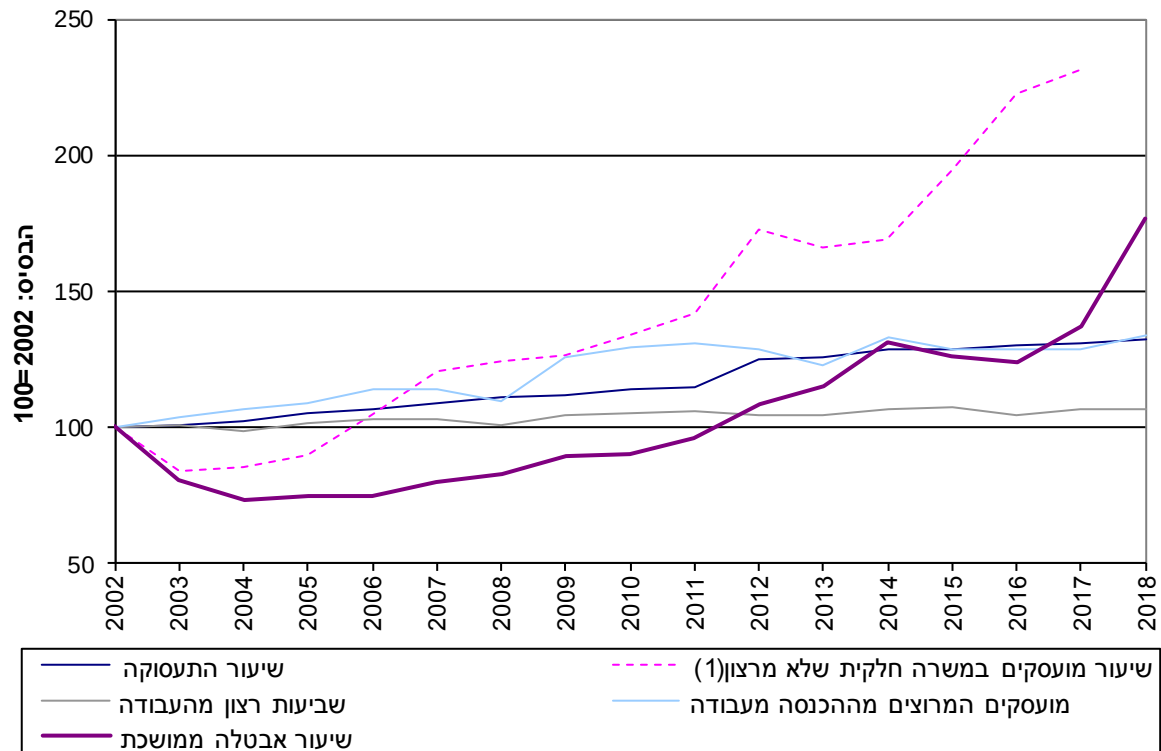
בשנת 2018 נרשמה מגמה מעורבת במדדי איכות התעסוקה בקרב גברים לעומת שנת 2017: הרעה בשיעור התעסוקה ובשביעות רצון מהעבודה, יציבות בשביעות רצון מההכנסה. נרשמה ירידה בשיעור אבטלה ממושכת.

בשנת 2018 לעומת שנת 2017 נרשמה מגמה חיובית במדדי איכות התעסוקה בקרב נשים: שיפור בשיעור התעסוקה, יציבות בשביעות רצון מהעבודה, שיפור בשביעות רצון מההכנסה ונרשמה ירידה בשיעור אבטלה ממושכת.

בשנים 2018–2002 השיפור הגדול ביותר חל במדד שיעור אבטלה ממושכת הן בקרב גברים והן בקרב נשים (71.9% ו-76.9%, בהתאמה), כלומר מספרם ירד. בקרב נשים חלה עלייה גדולה בשיעור התעסוקה: 32.4%.

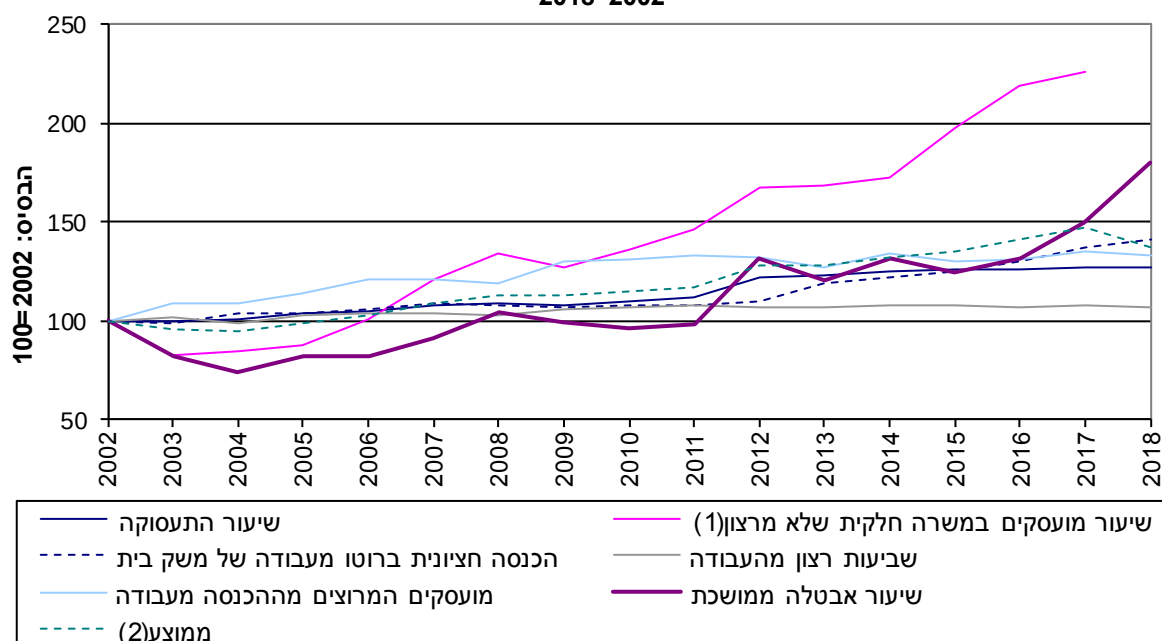
3. מדדי איכות התעסוקה – נשים 2018–2002

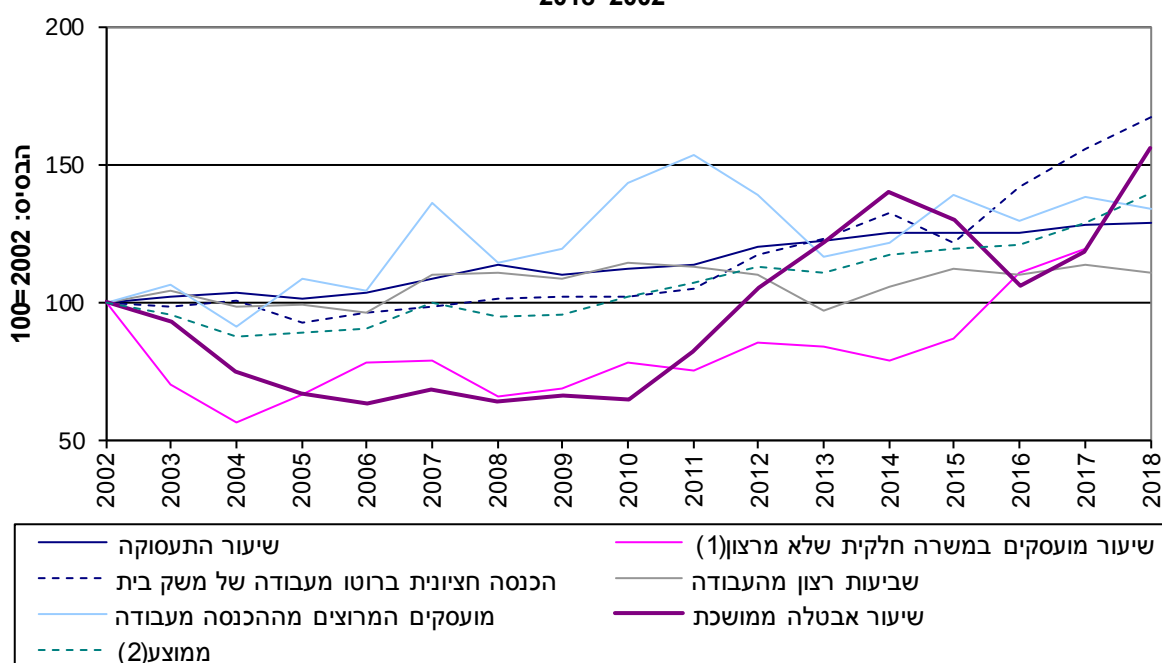
(1) בשנת 2018 קיים שבר בסדרה בשל שינוי בהגדרה. ראו מדד 1.2.

בשנים 2018–2002 חל השיפור הגדול ביותר במדד שיעור אבטלה ממושכת בקרב יהודים (80.3%), ואילו בקרב ערבים נרשם שיפור מתון יותר במדד זה (56.2%). באותן שנים השיפור הגדול ביותר בקרב ערבים חל במדד הכנסה חציונית ברוטו מעבודה (67.1%).

4. מדדי איכות התעסוקה – יהודים 2018–2002

5. מדדי איכות התעסוקה – ערבים 2018–2002

2. ביטחון אישי

ירידה בשיעור היפגעות מאלימות או מאיום להשתמש באלימות;

יציבות בתחושת ביטחון ללכת לבד בשעות החשכה, בהיפגעות מהטרדות מיניות ובתדירות ההיפגעות מהתנהגות אלימה בכביש;

ירידה בשיעור ההרוגים ובשיעור הפצועים קשה בתאונות דרכים;

ב-2017 שיעור מקרי הרצח בקרב ערבים היה גבוה פי 3.4 מהשיעור בקרב יהודים;

ירידה בנזק מעבירת רכוש מתוך הכנסה פנויה.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	שיעור היפגעות מאלימות או מאיום להשתמש באלימות	↓	3.4	↓		
2	חשים בטוחים ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה	↑	84.4	~	73.6	↑
3	שיעור היפגעות מהטרדה מינית – כלל האוכלוסייה (1)	↓	2.7	~		
4	הרוגים בתאונות דרכים ל-100,000 תושבים	↓	3.5	↓	8.0	↓
	פצועים קשה בתאונות דרכים ל-100,000 תושבים	↓	24.2	↓	38.8	↓
5	מקרי רצח ל-100,000 תושבים (2)	↓	1.4	↑	3.2	↓
6	שיעור הרוגים בפעולות איבה ל-100,000 תושבים (2)	↓	0.1	↓	4.7	↓
	שיעור פצועים בפעולות איבה ל-100,000 תושבים (2)	↓	0.9	↓	21.4	↓
7	תדירות היפגעות מהתנהגות אלימה בכביש	↓	51.7	~		
8	נזק מעבירת רכוש מתוך הכנסה פנויה	↓	0.39	↓		

(1) מדד זה הוא תת-מדד בשיעור היפגעות מעברות בעלות אופי מיני.

(2) מעודכן לשנת 2017.

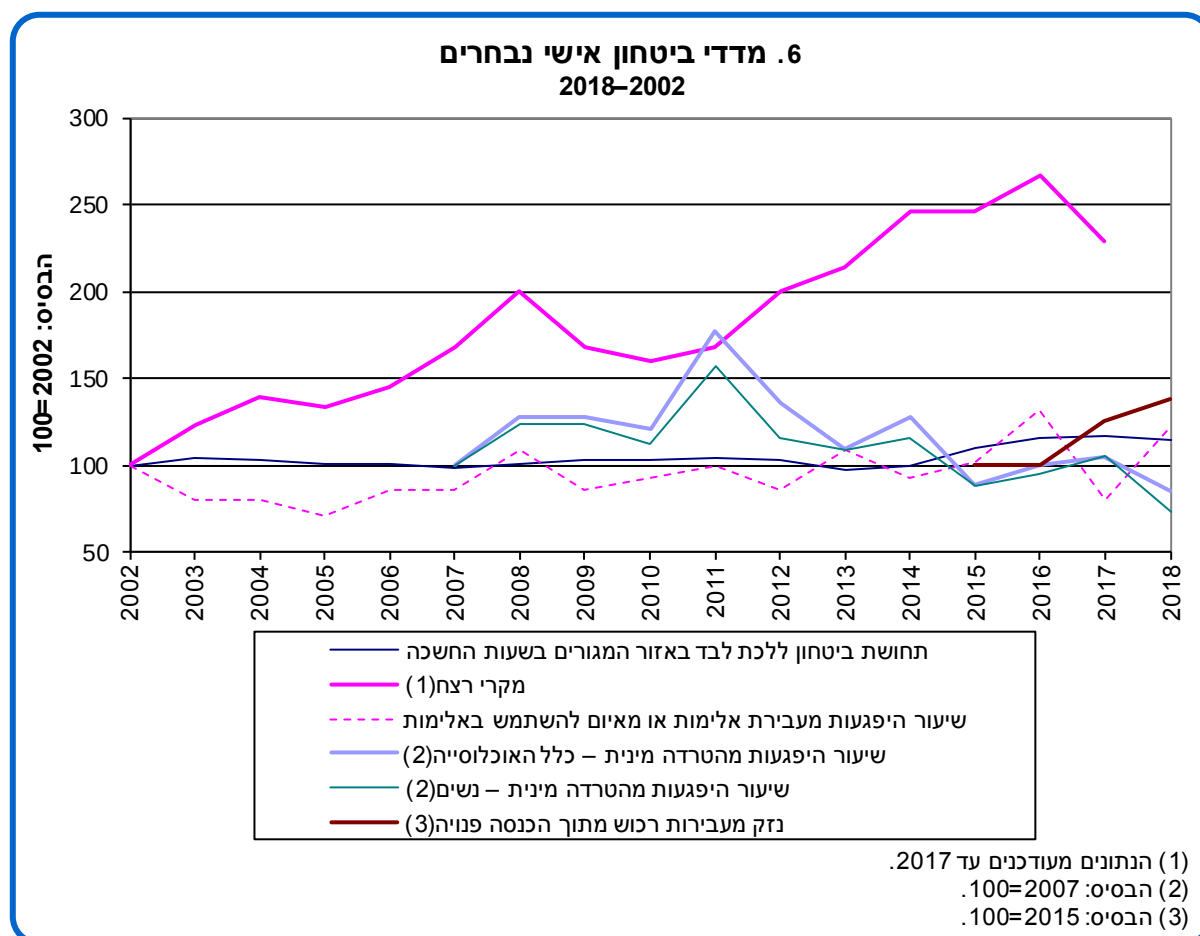
מדדים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
חשים בטוחים ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה	מעל ממוצע OECD	+
הרוגים בתאונות דרכים ל-100,000 תושבים	מתחת לממוצע OECD	-
מקרי רצח ל-100,000 תושבים	מתחת לממוצע OECD	-

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנים 2002–2017 השיפור הגדול בתחום ביטחון אישי היה במדד מקרי רצח, וחלה ירידה מ-3.2 ל-1.4 מקרי רצח ל-100,000 תושבים. השנים 2016–2017 חלה עלייה קלה מ-1.2 ל-1.4 מקרי רצח ל-100,000 תושבים.

לעומת שנה קודמת, בשנת 2018 חלה ירידה קלה בשיעור ההיפגעות מאלימות ומאיום להשתמש באלימות (3.4% לעומת 3.7%, בהתאמה). באותן שנים חלה ירידה קלה במדד תחושת הביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה (84.4% לעומת 85.6%, בהתאמה) ועלייה בשיעור היפגעות מהטרדה מינית (2.7% לעומת 2.2%, בהתאמה).

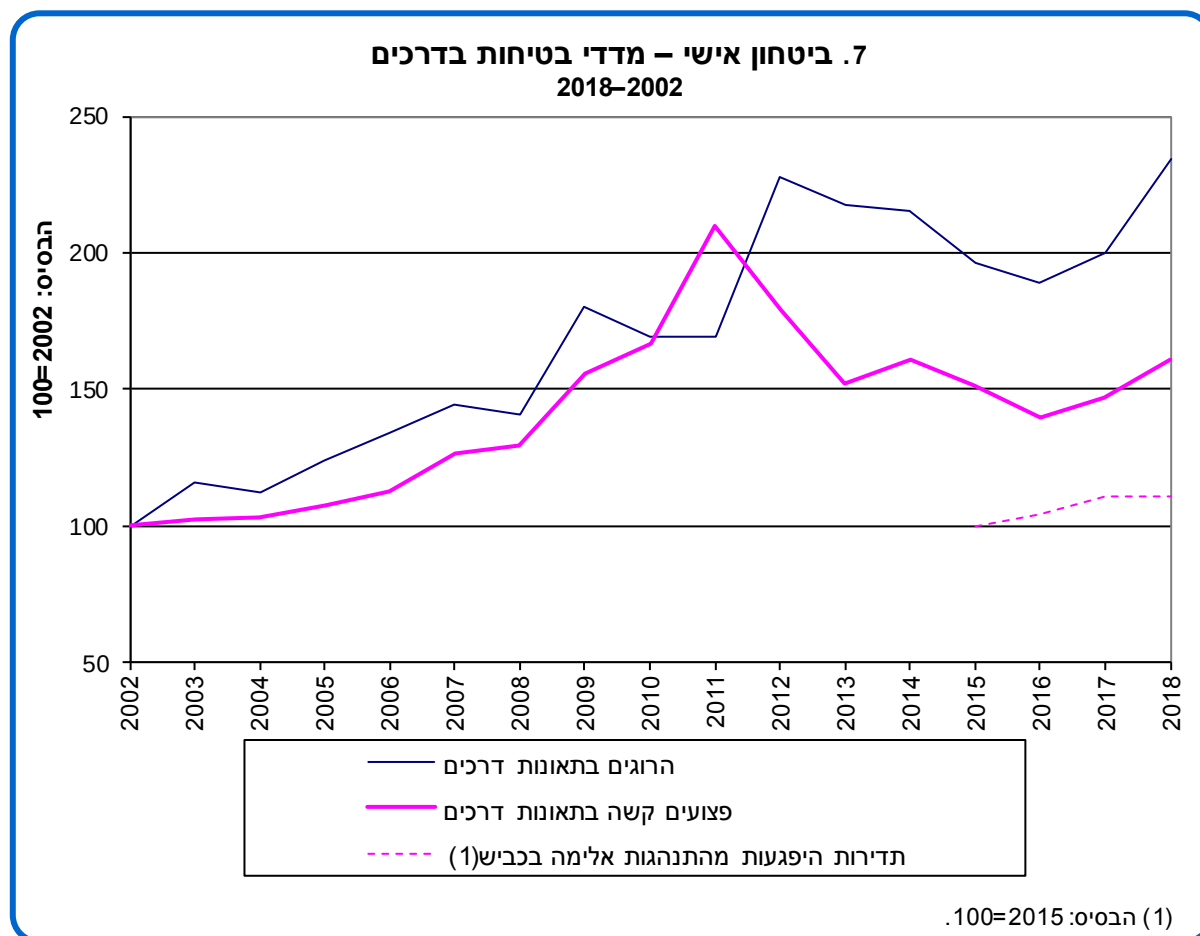
ב-2018 אחוז שווי הנזק מעבירת רכוש מתוך ההכנסה הפנויה היה 0.39% – ירידה לעומת 2017 (0.43%).

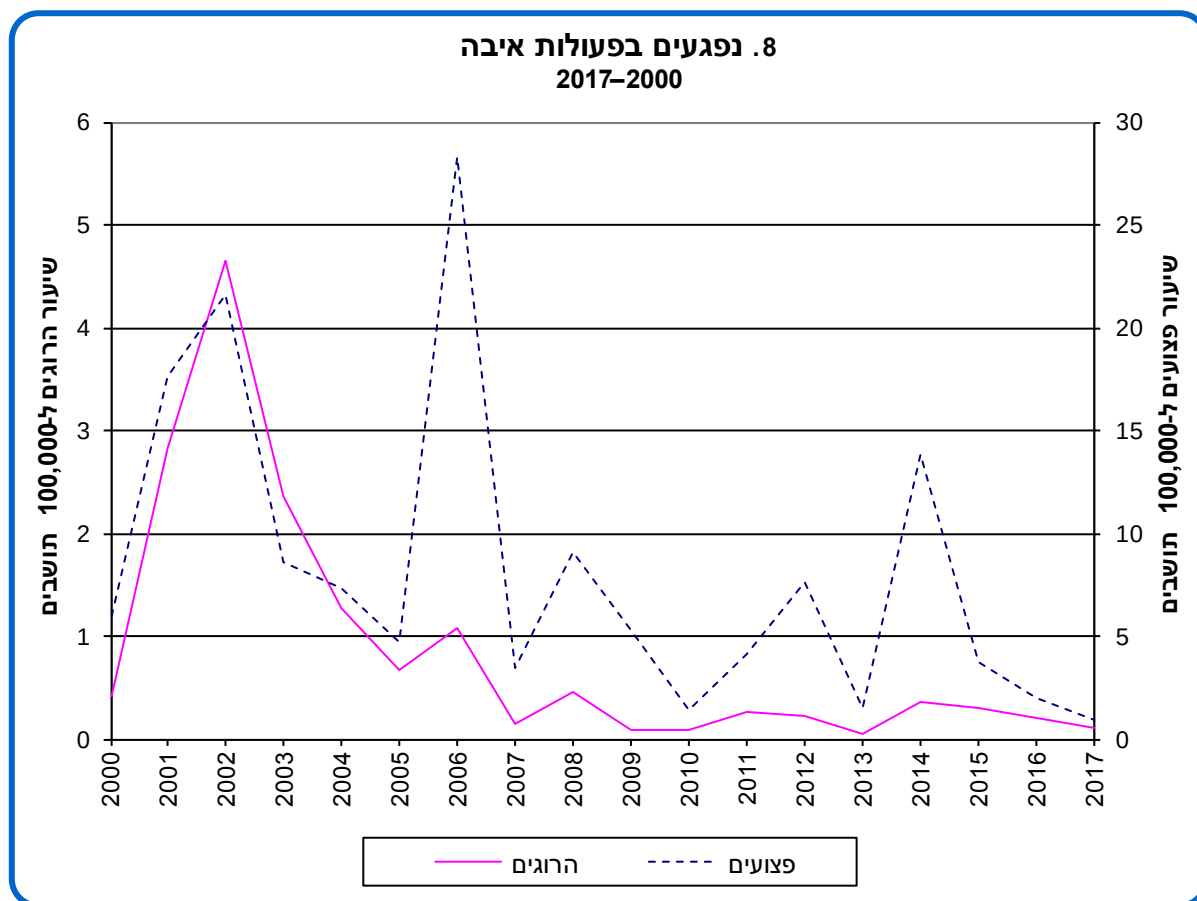
בשנים 2002–2018 מספר ההרוגים ל-100,000 תושבים בתאונות דרכים ירד מ-8.3 הרוגים ל-3.5 הרוגים. בשנים 2013–2016 חלה עלייה בשיעור ההרוגים ובשנתיים האחרונות חלה ירידה בשיעור ההרוגים.

בשנים 2002–2018 מספר הפצועים ל-100,000 תושבים בתאונות דרכים ירד מ-38.8 פצועים ל-24.2 פצועים.

תדירות ההיפגעות מהתנהגות אלימה בכביש נשארה יציבה בשנת 2018 (51.7%).

השיאים במספר אירועי הטרור ובמספר הפצועים וההרוגים היו בשנים שבהן התרחשו מבצעים צבאיים, מלחמות ואירועים ביטחוניים רבים: האינתיפאדה השנייה ב-2001, מלחמת לבנון השנייה ב-2006, מבצע עופרת יצוקה ב-2008 ומבצע צוק איתן ב-2014. מספר ההרוגים ל-100,000 תושבים היה הגבוה ביותר בשנים 2001–2003 בתקופת האינתיפאדה השנייה. מספר הפצועים הגבוה ביותר היה בתקופת מלחמת לבנון השנייה ב-2006.

3. בריאות

עלייה בתוחלת החיים בקרב גברים ונשים;

עלייה בשנות חיים בריאים הן בקרב גברים (65.9 שנים) והן בקרב נשים (66.2 שנים);

עלייה קלה בעודף משקל בקרב ילדים בכיתה ז';

יציבות בהערכה עצמית של בריאות;

יציבות במספר המקפידים על שתי התנהגויות בריאות;

ירידה בתמותה נמנעת – 60.5% ממקרי המוות ניתנים למניעה;

ירידה במקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן) בקרב נשים ועלייה קלה בקרב גברים.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	תמותת תינוקות (שיעור ל-1,000 לידות חי)	↓	3.0	↓	5.4	↓
2	תוחלת חיים – גברים (שנים)	↑	80.9	↑	77.5	↑
	תוחלת חיים – נשים (שנים)	↑	84.8	↑	81.5	↑
	שנות חיים בריאים – גברים (שנים)	↑	65.9	↑		
	שנות חיים בריאים – נשים (שנים)	↑	66.2	↑		
3	הערכה עצמית של בריאות	↑	84.0	~	77.0	↑
4	עודף משקל בקרב ילדים בכיתה א(1)	↓	18.4	~	20.1	↓
	עודף משקל בקרב ילדים בכיתה ז(1)	↓	31.1	↑	31.0	~
5	חשים דיכאון(2)	↓	6.0	~	10.7	↓
6	קידום בריאות – מדד מסכם של שתי התנהגויות(3)	↑	24.4	~		
	דיווח עצמי על עישון(4)	↓	16.9	↓	21.9	↓
7	תמותה נמנעת(4)	↓	60.5	↓	מדד חדש	
	מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן) – גברים(5)	↓	263	↑	297	↓
	מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן) – נשים(5)	↓	297	↓	304	↓
8	אמון במערכת הבריאות	↑	76.4	~		

(1) שנת בסיס 2011, מעודכן ל-2019.

(2) שנת בסיס 2003.

(3) מבוסס על אי-עישון ועל ביצוע פעילות גופנית, מעודכן ל-2017.

(4) מעודכן לשנת 2017.

(5) מעודכן לשנת 2016.

מדדים(1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
תמותת תינוקות	מתחת לממוצע OECD	-
תוחלת חיים	מעל ממוצע OECD	+
הערכה עצמית של בריאות	מעל ממוצע OECD	+
דיווח עצמי על עישון	מעל ממוצע OECD	+
תמותה נמנעת	מתחת לממוצע OECD	-

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

עבור מדדים כגון תחושת דיכאון ודיווח עצמי על עישון אין נתונים לכל השנים, ובמדד עודף משקל בקרב ילדים אין נתונים לשנים שקדמו ל-2011.

בשנים 2002–2018 השיפור הגדול ביותר בתחום הבריאות חל במדד תמותת התינוקות שירד מ-5.4 ל-3.0 ל-1,000 לידות חי.

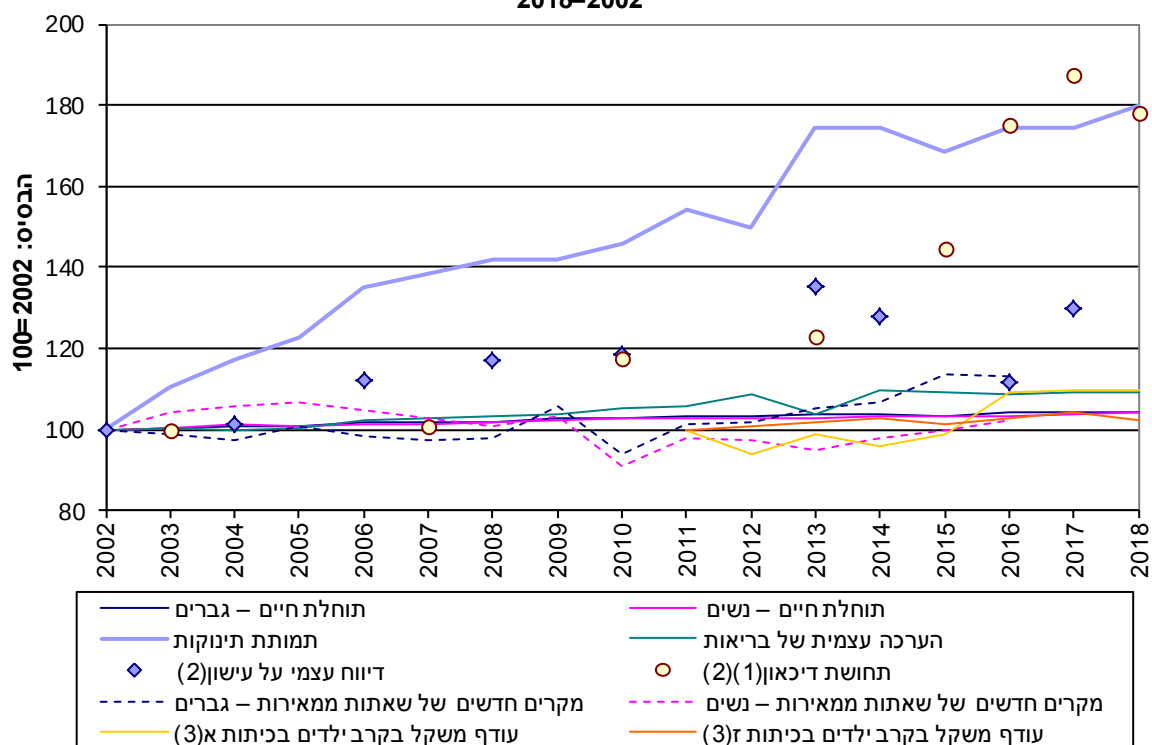
בשנים 2002–2016 חל שיפור במדד מקרים חדשים של שאתות ממאירות בקרב גברים – ירידה מ-297 ל-263 מקרים חדשים ל-100,000 נפשות (למרות עלייה קלה מ-261 ל-263 מקרים חדשים ל-100,000 נפשות בשנים 2015–2016). גם בקרב נשים נרשמה ירידה קלה מ-304 ל-297 מקרים חדשים ל-100,000 נפשות.

בשנים 2016 ו-2017 חל שיפור במדד דיווח עצמי על עישון (16.9% לעומת 19.6%, בהתאמה).

בשנים 2017–2018 שנות חיים בריאים עלו מעט – כ-66 שנים לנשים וגברים.

בנוסף פותח השנה מדד חדש: תמותה נמנעת. בשנת 2017 60.5% מהפטירות נחשבות פטירות מוקדמות מדי, כלומר שניתן היה למנוע.

9. מדדי בריאות נבחרים
2018-2002

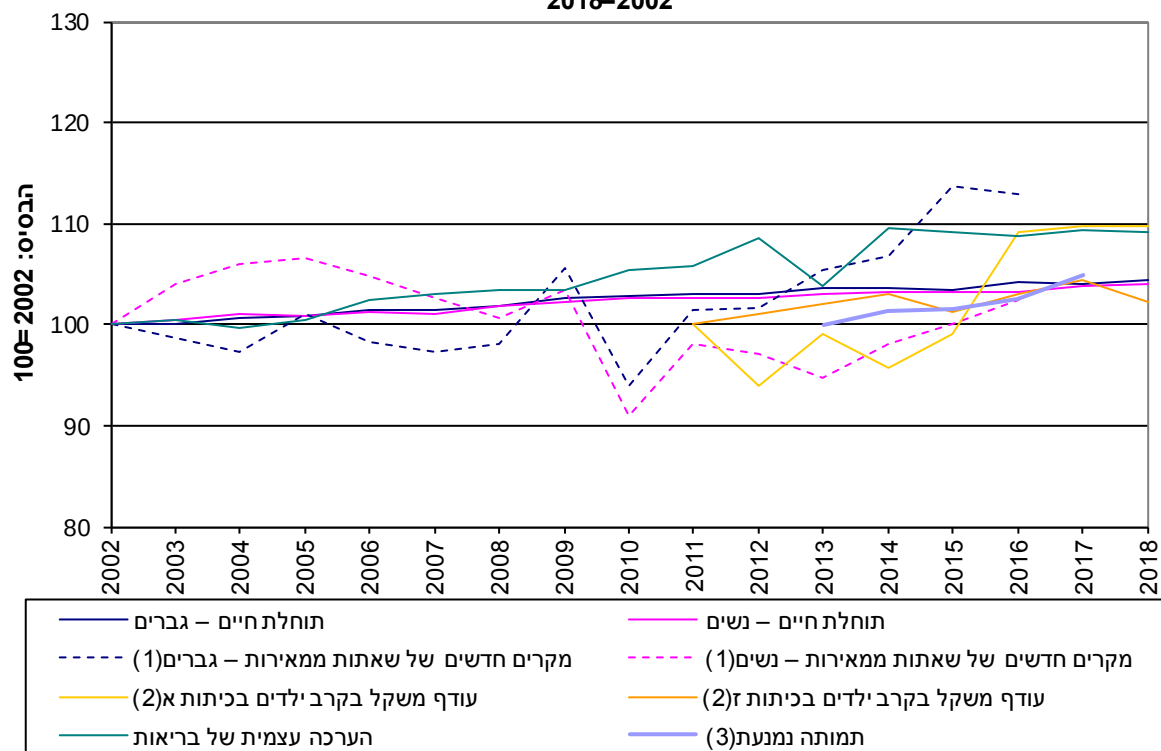

(1) הבסיס: 2003=100.

(2) אין נתונים רציפים.

(3) הבסיס: 2011=100.

10. מדדי בריאות נבחרים
2018-2002

(1) הנתונים מעודכנים עד 2014.

(2) הבסיס: 2011=100.

(3) הבסיס: 2013=100.

4. דיור ותשתיות

פערים גדולים בין עשירונים בהוצאה על דיור מתוך ההכנסה הפנויה;

ירידה באחוז המרוצים מתחבורה ציבורית;

יציבות בשביעות רצון מהדירה ומאזור המגורים;

46.2% מהמועסקים הביעו חוסר שביעות רצון ממשך הגעתם לעבודה.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	משקי בית המוציאים על דיור 30% או יותר מההכנסה הכספית נטו	↓	29.5	↓	35.6	↓
2	מרוצים מהדירה	↑	88.3	~	80.1	↑
	מרוצים מאזור המגורים	↑	83.7	~	81.1	↑
3	אוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים	↓	2.3	~	6.1	↓
	אוכלוסייה שאינה מחוברת לתשתיות מים	↓	0.0		מדד חדש	
4	מרוצים מהתחבורה הציבורית	↑	37.9	↓	44.4	↓
5	צפיפות דיור (מספר נפשות לחדר)	↓	0.87	~	0.96	↓
6	חוסר שביעות רצון ממשך ההגעה לעבודה	↓	46.2		מדד חדש	

מדדים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
אוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים	מתחת לממוצע OECD	-
צפיפות דיור (מספר נפשות לחדר)	מעל ממוצע OECD	+

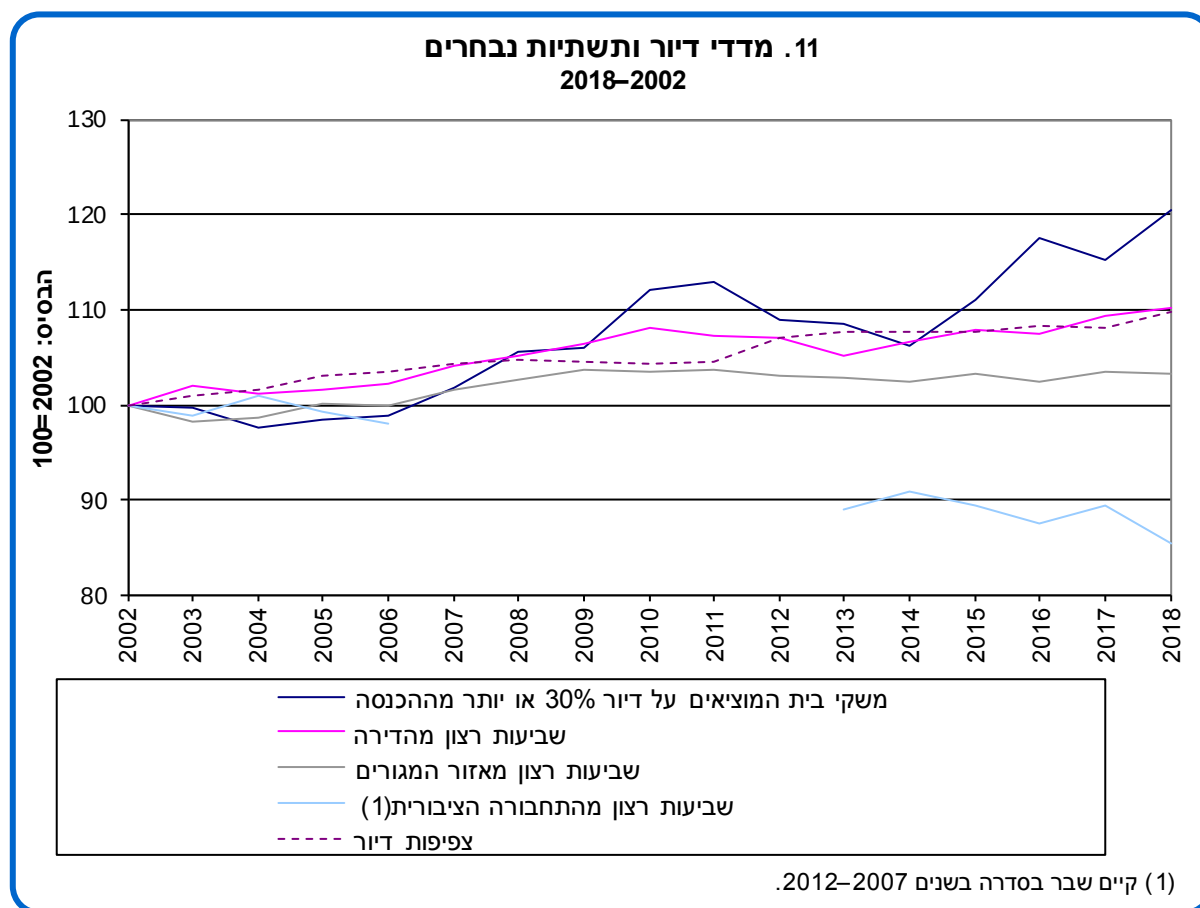
(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנת 2018 בתחום דיור ותשתיות נרשם שיפור מתון של 0.6% בממוצע המדדים לעומת שנה קודמת, ושל 32.4% לעומת שנת הבסיס (המדדים החדשים לא נכנסו לחישוב).

בשנים 2018–2002 שיעור האוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים הצטמצם ב-165.2% – השיפור הגדול ביותר בתחום. באותן שנים חלה ירידה של 14.7% בשביעות הרצון מהתחבורה הציבורית.

בפילוח לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, נמצא שככל שהעשירון גבוה יותר, כך נמוך יותר שיעור משקי הבית המוציאים על דיור 30% או יותר מהכנסתם הכספית נטו. בעשירון התחתון שיעור משקי הבית המוציאים על דיור 30% או יותר מהכנסתם הוא כ-50% או יותר, ובשיעור זה חלה עלייה לאורך השנים. בעשירון השביעי כ-18% ממשקי הבית מוציאים על דיור 30% או יותר מהכנסתם ובעשירון העליון כ-14% ממשקי הבית.

בנוסף פותח השנה מדד חדש: 46.2% מהמועסקים הביעו חוסר שביעות רצון ממשך הגעתם לעבודה (מעל 15 דקות).

5. חינוך, השכלה וכישורים

יציבות בשיעור בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה;
ירידה קלה בשיעור למידה בגילי 15–17 ובשיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בני 26;
יציבות בדיווחי תלמידים על שביעות רצון ממערכת החינוך בבתי ספר יסודיים ובחטיבות
עליונות, ועלייה בדיווחי תלמידים על שביעות רצון ממערכת החינוך בחטיבות הביניים;
בשנת 2018 הסיכויים לרכוש השכלה גבוהה בקרב בני 30 שלפחות לאחד מהוריהם יש השכלה
גבוהה, גבוהים פי 2.4 מהסיכויים של אלו שהוריהם חסרי השכלה גבוהה.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה(1)	↓	32.0	↓	42.0	↓
2	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30	↑	53.0	~	43.4	↑
3	שיעור למידה בגילי 15–17	↑	95.2	↓	93.7	↑
4	שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בני 26	↑	45.9	↓		
5	כישורי בוגרים: אוריינות קריאה(2)	↑	37.0			
	כישורי בוגרים: אוריינות מתמטית(2)	↑	36.0			
6	חינוך בגיל הגן: שביעות רצון הורים(3)	↑	89.0			
7	שביעות רצון ממערכת החינוך בבתי ספר יסודיים – דיווחי הורים(3)	↑	78.0			
	שביעות רצון ממערכת החינוך בחטיבות ביניים – דיווחי הורים(3)	↑	74.0			
	שביעות רצון ממערכת החינוך בחטיבות עליונות – דיווחי הורים(3)	↑	79.0			
	שביעות רצון ממערכת החינוך בבתי ספר יסודיים – דיווחי תלמידים	↑	76.3	~		
	שביעות רצון ממערכת החינוך בחטיבות ביניים – דיווחי תלמידים	↑	55.3	↑		
	שביעות רצון ממערכת החינוך בחטיבות עליונות – דיווחי תלמידים	↑	53.7	~		
8	יחס הסיכויים להיות בעל השכלה גבוהה, לפי השכלת הורים (נקודות)	↓	2.4	↑		

(1) לפי מחקר פיז"ה שהתקיים בשנים 2006, 2009, 2012 ו-2015.

(2) מעודכן לשנת 2015.

(3) מעודכן לשנת 2016.

מדדים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה	מעל ממוצע OECD	+

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

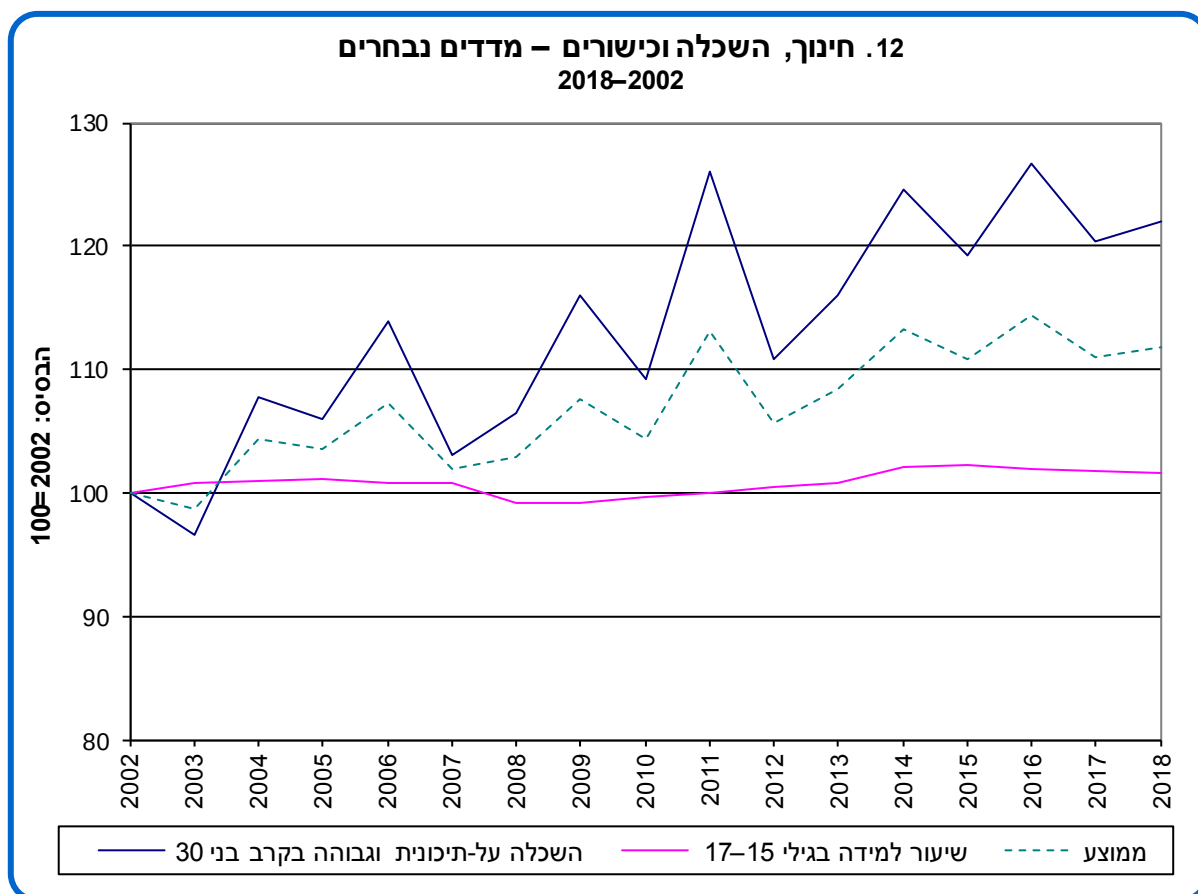
בשנת 2018 חל שיפור של 0.7% בממוצע המדדים לעומת השנה הקודמת, ושיפור של 11.8% לעומת שנת הבסיס. הממוצע כולל רק את מדדים אלו: בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30 ושיעור למידה בגילי 15–17. יש לציין שמחקר פיז"ה התקיים רק בשנים 2006, 2009, 2012 ו-2015.

מדדים חדשים אלה לא נכללו בממוצע תחום חינוך: מדד שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בני 26 (קיים מ-2015), מדדי סקר מיומנויות (קיימים רק לשנת 2015), מדדי אקלים בית ספריים (קיימים רק לשנת 2016 או לשנים 2016–2018) ומדד יחס הסיכויים להיות בעל השכלה גבוהה, לפי השכלת הורים.

בשנים 2002–2018 חל שיפור של 22.1% במדד ההשכלה העל-תיכונית וההשכלה הגבוהה בקרב בני 30 – השיפור הגדול ביותר בקרב כלל האוכלוסייה.

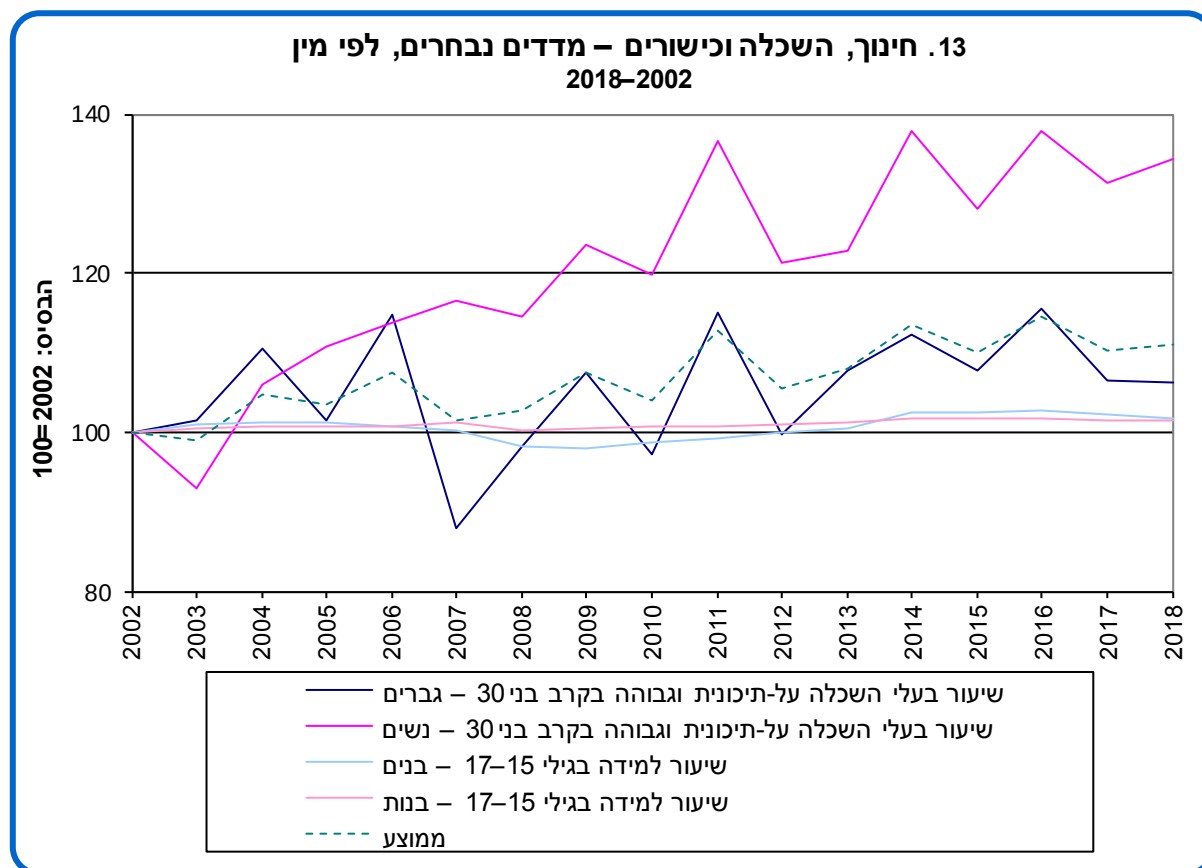
בשנים 2017–2018 חלה ירידה של 5.9% בשיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בני 26.

בתרשימים הבאים יופיעו רק המדדים שקיימת עבורם סדרה של נתונים מ-2002–2018. המדדים הם: שיעור למידה בגילי 15–17, השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30.

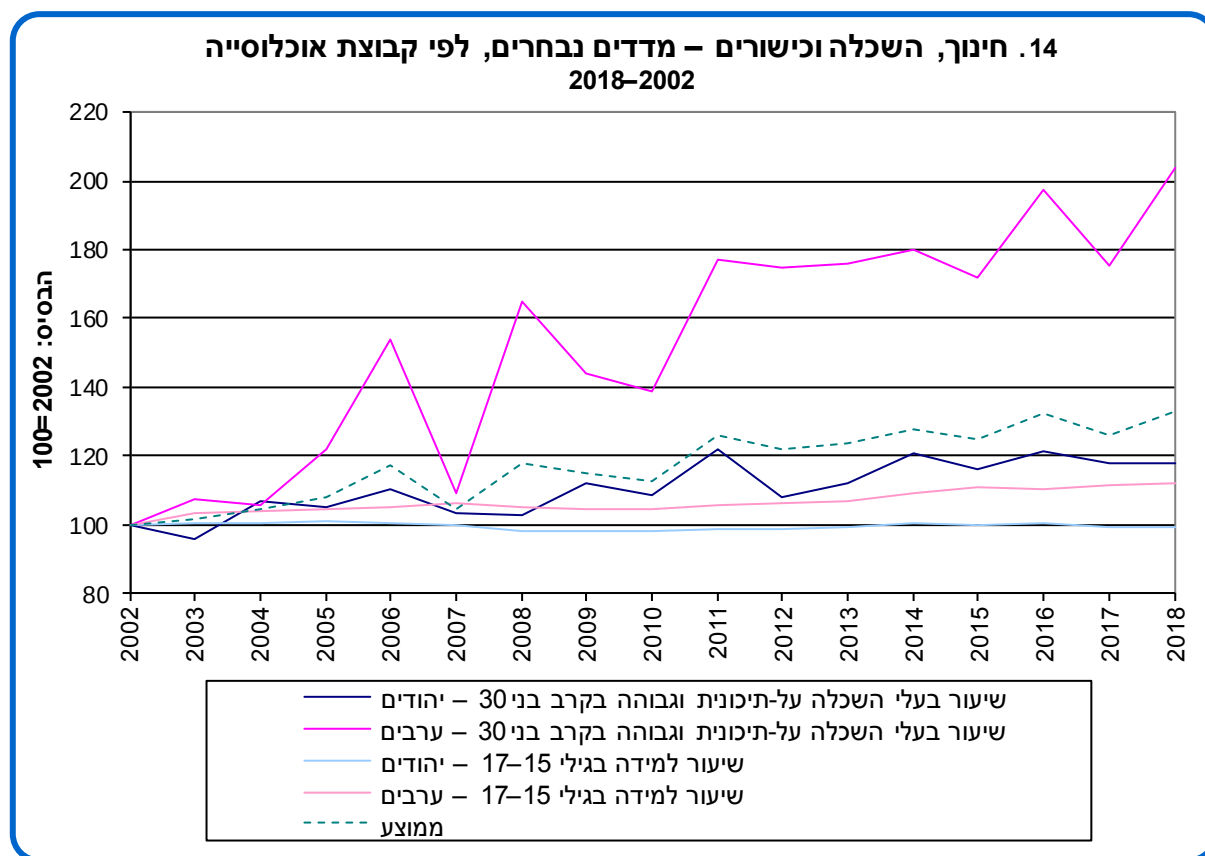

בקרב נשים חל השיפור הגדול ביותר בשנים 2002–2018 בממד השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30 (34.4%).

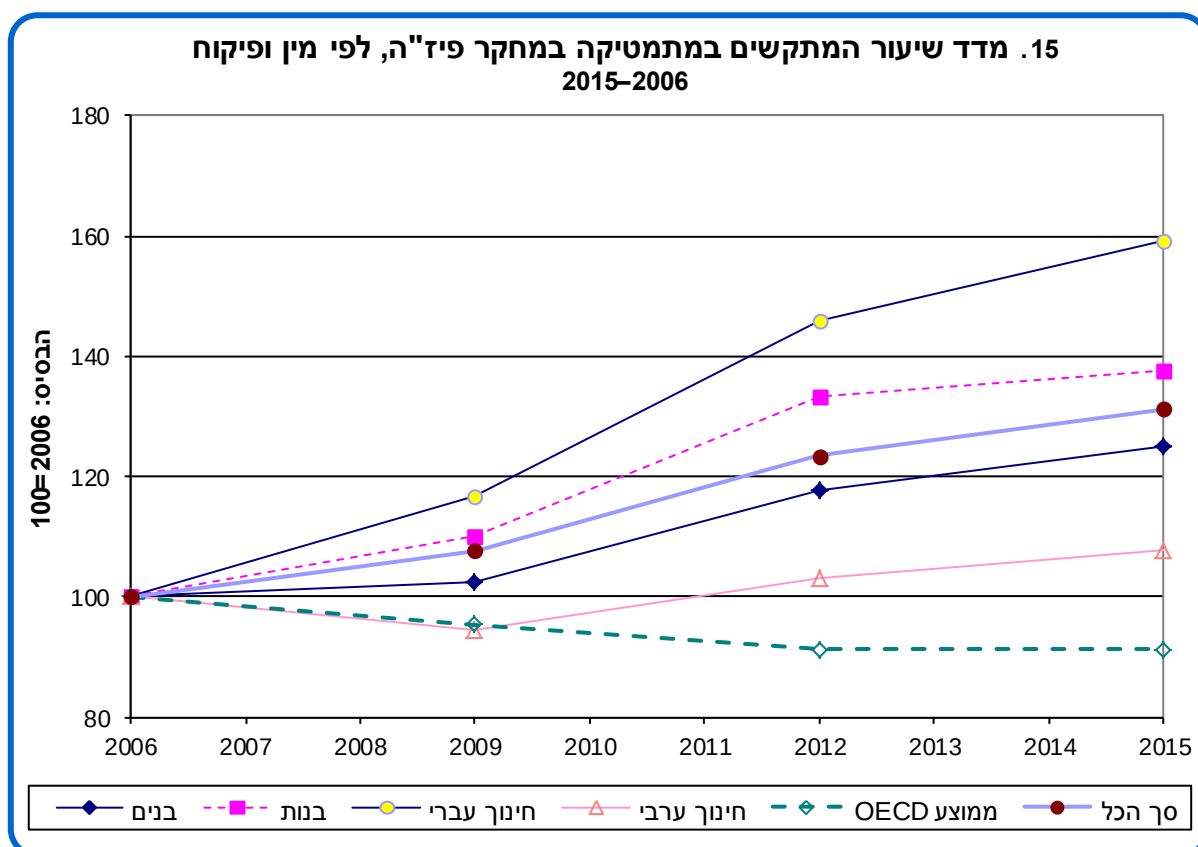
מדד שיעור הלמידה בגילי 15–17 נשאר יציב – שיפור של 1.9% בקרב בנים, ושיפור של 1.5% בקרב בנות.

בקרב ערבים השיפור הגדול ביותר חל בשנים 2002–2018 במדד השכלה על-תיכונית (103.8%).
 בנוסף השתפר ב-12.0% שיעור הלמידה בגילי 15–17.

לאורך השנים ישראל הייתה מתחת לממוצע ה-OECD, וכשליש מהתלמידים בישראל התקשו במחקר פיז"ה במתמטיקה בהשוואה לרבע מהתלמידים במדינות OECD (ממוצע). עם זאת בשנים 2015–2006 ניתן לראות שיפור בממוצע בישראל (31.3%) לעומת הרעה בממוצע ה-OECD (-8.7%). באותן שנים השיפור הגדול ביותר חל בשיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה בקרב דוברי עברית (59.1%), ואילו בקרב דוברי ערבית נמדד שיפור של 7.8% בלבד.

בנוסף בנושא מדדי אקלים בית ספריים ניתן לראות כי בשנים 2017–2018 נרשמה יציבות בדיווחי התלמידים על שביעות רצון ממערכת החינוך בבתי ספר היסודיים ובחטיבות עליונות, ושיפור בדיווחי תלמידים על שביעות רצון ממערכת החינוך בחטיבות הביניים.

בשנת 2018 הסיכויים לרכוש השכלה גבוהה בקרב בני 30 שלפחות לאחד מהוריהם יש השכלה גבוהה, גבוהים פי 2.4 מהסיכויים של אלו שהוריהם חסרי השכלה גבוהה – הרעה לעומת 2017 (פי 2.2).

6. מעורבות אזרחית וממשל

שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת ה-21 – 68.5%;

יציבות במעורבות אזרחית ובתחושת היכולת להשפיע על מדיניות הממשלה;

עלייה באמון בממשלה ובמערכת המשפט;

ירידה בשיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי ועלייה בשיעור הערבים במגזר הציבורי.

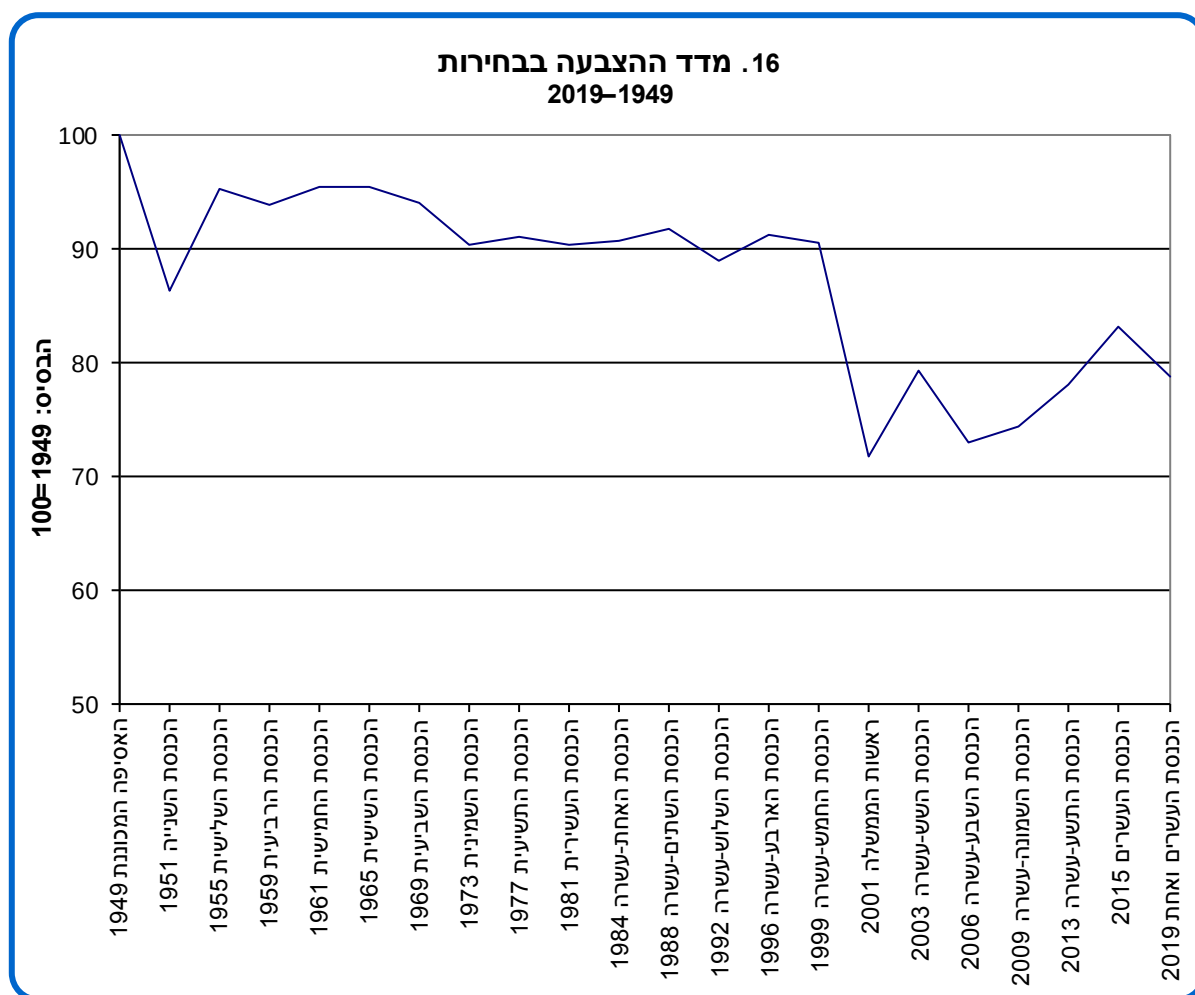
מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	מעורבות אזרחית	↑	14.2	~		
2	שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת (שנת הבסיס 1949)(1)	↑	68.5	↓		↓
3	אמון בממשלה	↑	46.0	↑		
4	אמון במערכת המשפט	↑	59.1	↑		
5	יכולת להשפיע על מדיניות הממשלה	↑	14.0	~		
6	שיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי	↑	38.5	↓		
7	שיעור ערבים במגזר הציבורי	↑	11.3	↑		

(1) מדד מעודכן לבחירות לכנסת ה-21.

מדידים(1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
שיעור הצבעה בבחירות לכנסת	מתחת לממוצע OECD	-
אמון בממשלה	מתחת לממוצע OECD	-
אמון במערכת המשפט	מעל ממוצע OECD	+

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

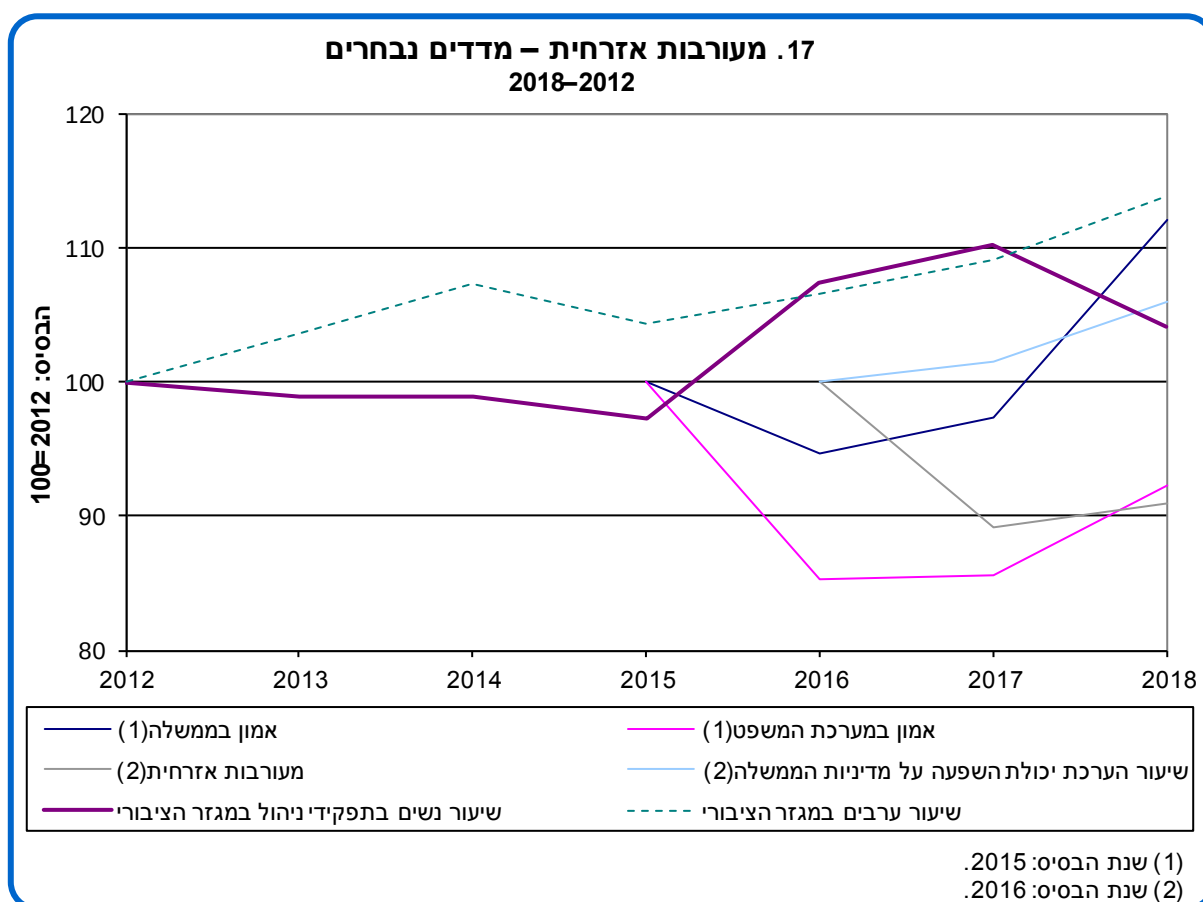
שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת מאמצע שנות החמישים ועד סוף שנות התשעים היה יציב. ב-2001 חלה ירידה ושיעור ההצבעה היה הנמוך ביותר אי פעם, אולם בשנים 2006–2015 התחדשה מגמת העלייה. בשנת 2019, שיעור הבחירות לכנסת ה-21 ירד ל-68.5% לעומת הבחירות לכנסת ה-20.

בשנת 2018, 46.0% מבני 20 ומעלה חשו אמון בממשלה (עלייה לעומת 2017: 39.9%), ו-59.1% חשו אמון במערכת המשפט (עלייה לעומת 2017: 54.8%).

בהשוואה ל-2017 אין שינוי במעורבות האזרחית ובתחושת היכולת להשפיע על מדיניות הממשלה.

בהשוואה ל-2017 יש ירידה בשיעור הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית) – 38.5% (שיעור נמוך משיעורן באוכלוסייה). לעומת 2012 חל שיפור במדד; יש עלייה בשיעור ערבים במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית) – 11.3% (חלקם באוכלוסיית בני 15 ומעלה – 19.5%). לעומת 2012 חל שיפור בשני המדדים.

7. סביבה

עלייה באחוז הפסולת הממוחזרת ובאחוז ייצור האנרגיה המתחדשת;

עלייה בשביעות רצון מהניקיון באזור המגורים ומפארקים וירוקים באזור המגורים;

איכות מי השתייה טובה מאוד בישראל;

הרעה במגוון הביולוגי.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	פסולת ממוחזרת – פסולת ביתית, מסחרית וגזם	↑	23.8	↑		
2	שביעות רצון מהניקיון באזור המגורים	↑	55.8	↑	54.4	↑
3	רעש חיצוני המפריע בדירה(1)	↓	30.8	↓	36.1	↓
4	אחוז ייצור אנרגיה מתחדשת מתוך אספקת אנרגיה ראשונית(2)	↑	2.6	↑		
	אחוז ייצור אנרגיה מתחדשת מתוך סך ייצור החשמל(2)	↑	2.5	~		
5	שביעות רצון מפארקים ומשטחים ירוקים באזור המגורים	↑	58.0	↑	50.9	↑
6	איכות מי השתייה – חריגות בקוליפורמים(3)	↓	0.47	↓	מדד חדש 0.73	↓
7	מגוון ביולוגי	↑	0.98	↓	מדד חדש	

(1) אין נתונים לשנים 2007 ו-2009–2012.

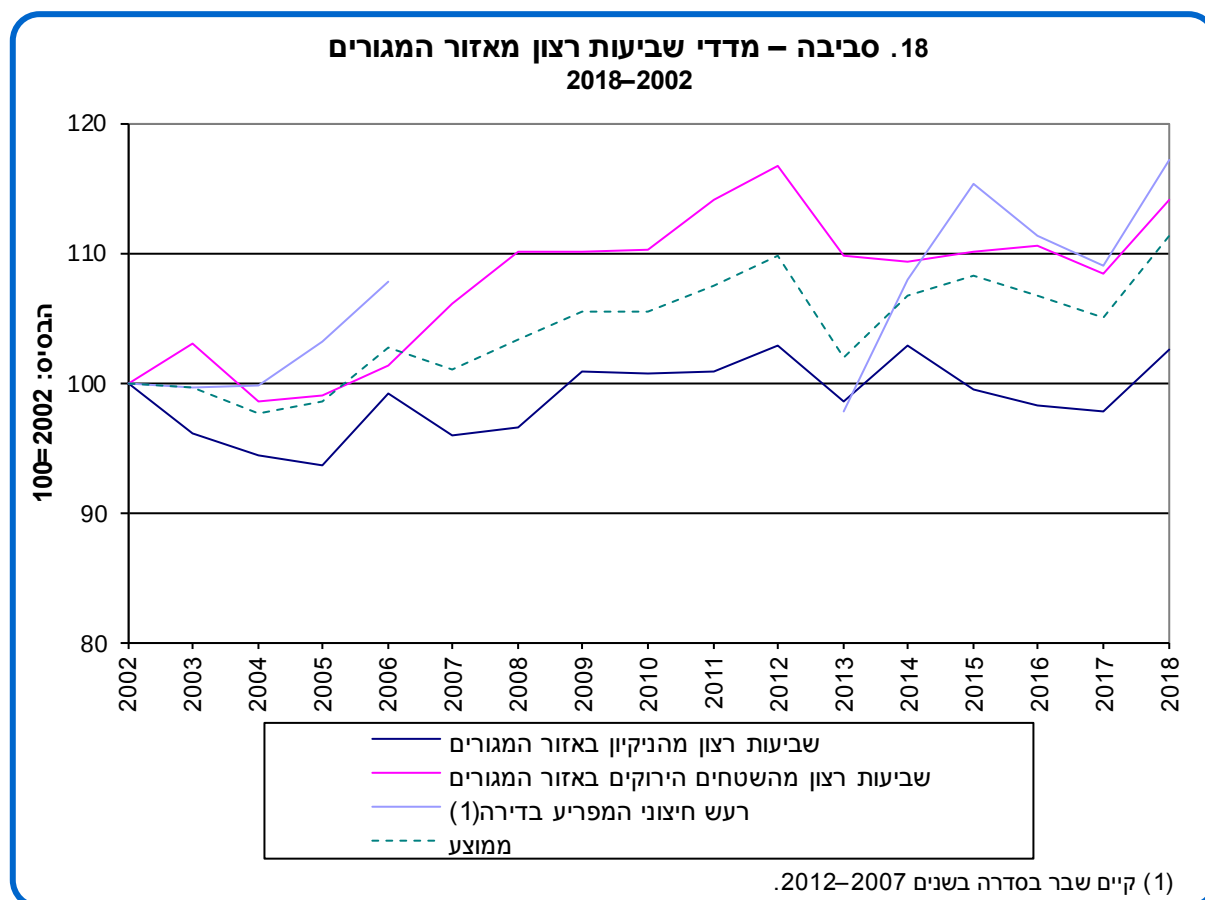
(2) נתונים מעודכנים ל-2017.

(3) שנת בסיס: 2003.

מדדים(1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
פסולת ממוחזרת – פסולת ביתית, מסחרית וגזם	מתחת לממוצע OECD	-
אספקת אנרגיה מתחדשת	מתחת לממוצע OECD	-

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנים 2002–2018 חל שיפור של 11.3% בממוצע המדדים של שביעות רצון מאזור המגורים לעומת שנת הבסיס, ושיפור של 5.9% לעומת שנה קודמת.

תחום הסביבה כולל מדדים נוספים שאין עבורם ניתוח מגמות. במדד אספקת אנרגיה ממקורות מתחדשים קיים שיפור, אולם אספקת אנרגיה זו מהווה פחות משלושה אחוזים מכלל אספקת האנרגיה ומסך ייצור החשמל, ולכן המדד לא נכלל בסיכום המגמות.

מדד נוסף שלא נכלל בסיכום המגמות הוא מדד פסולת ממוחזרת – פסולת ביתית, מסחרית וגזם שקיים רק החל משנת 2012. בהשוואה לשנה קודמת חל שיפור של 6.1% במדד זה ושיפור של 34.7% לעומת שנת הבסיס (2012).

שני מדדים נוספים התווספו השנה:

- איכות מי השתייה: אחוז הבדיקות החריגות בקוליפורמים ירד מ-0.73% בשנת 2003 ל-0.47% (428 בדיקות חריגות מתוך 90,410 בדיקות) ב-2018.
- מגוון ביולוגי: בין השנים 2014 ל-2018 עמד מדד המגוון הביולוגי על 0.98 נקודות שמשמעותו הרעה במצב מגוון הביולוגי בישראל.

8. רווחה אישית וחברתית

התייצבות ברוב המדדים לעומת שנה קודמת: שביעות רצון מהחיים, תחושת בדידות, תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה ותחושת אפליה;

שיפור בציפיות ביחס לעתיד ובתחושת יכולת להתמודד עם בעיות;

הרעה באמון הכללי;

84.2% מבני 20 ומעלה חשים הערכה מבני משפחתם.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	שביעות רצון מהחיים	↑	88.9	~	82.9	↑
2	ציפיות ביחס לעתיד	↑	57.1	↑	48.3	↑
	תחושת יכולת להתמודד עם בעיות(1)	↑	69.2	↑	66.8	↑
3	תחושת בדידות	↓	20.7	~	32.3	↓
4	תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה	↓	6.6	~	13.3	↓
5	תחושת אפליה	↓	26.6	~		
6	אמון כללי	↑	40.1	↓		
7	תחושת הערכה מבני השפחה	↑	84.2		מדד חדש	

(1) שנת הבסיס: 2003.

מדדים(1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
מרוצים מהחיים	מעל ממוצע OECD	+
ציפיות ביחס לעתיד	מתחת לממוצע OECD	-

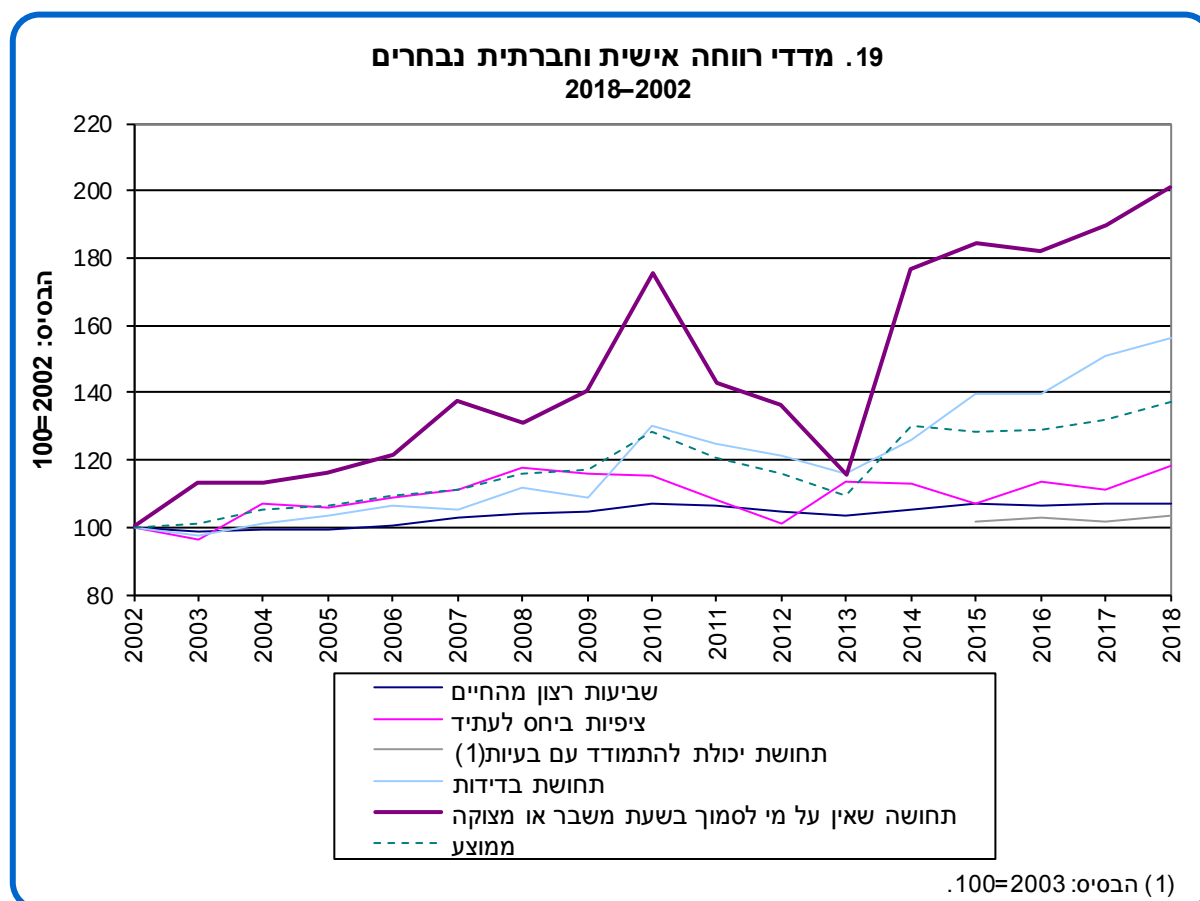
(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנת 2018 חל שיפור של 4.0% בממוצע המדדים לעומת שנה קודמת, ושל 37.3% לעומת שנת הבסיס. השיפור הגדול ביותר חל בממד התחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה, ושיעור החשים כך ירד ב-101.1% לעומת שנת הבסיס (בחישוב הממוצע לא נכללו המדדים: תחושת אפליה ואמון כללי ותחושת הערכה מבני משפחתך).

בשנים 2002–2018 חל שיפור של 7.2% במדד מרוצים מהחיים, ושיעור יותר מכפול במדד ציפיות ביחס לעתיד (18.3%).

בשנת 2018 חלה הרעה באמון כללי לעומת שנה קודמת.

בנוסף פותח השנה מדד חדש: 46.2% מבני 20 ומעלה חשים הערכה מבני משפחתם.

9. רמת חיים חומרית

עלייה במדד העושר הפיננסי, בהכנסה הפנויה, בצריכה ובשביעות הרצון מהמצב הכלכלי;

עלייה מתונה באי-שוויון, הוא עדיין גבוה מהממוצע ב-OECD;

עלייה בחוב ממשלתי ובחוב משקי הבית כאחוז מהתמ"ג.

מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	מדד עושר פיננסי של משקי בית(1) (נקודות, שנת בסיס 2001)	↑	191.5	↑	93.3	↑
2	מדד צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש (נקודות, שנת בסיס 2000)	↑	133.6	↑	101.0	↑
3	מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית (נקודות, שנת בסיס 2008)	↓	0.348	↑	0.371	↓
4	הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית (ש"ח, במחירי 2018)	↑	107,652	↑		
	הכנסה כלכלית לנפש סטנדרטית (ש"ח, במחירי 2018)	↑	128,758	↑		
5	הכנסה ראלית לאומית פנויה לנפש (נקודות, שנת בסיס 2000)	↑	129.1	↑	98.7	↑
6	חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג	↓	60.4	↑	89.1	↓
	חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג(1)	↓	49.0	↑	46.8	↑
7	שביעות רצון מהמצב הכלכלי	↑	63.4	↑	48.3	↑

(1) מעודכן לשנת 2017.

מדידים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
עושר פיננסי של משקי בית	מעל ממוצע OECD	+
צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש	מתחת לממוצע OECD	-
מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית	מעל ממוצע OECD	+
הכנסה ראלית לאומית פנויה לנפש	מתחת לממוצע OECD	-
חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג	מתחת לממוצע OECD	-
חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג	מתחת לממוצע OECD	-

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

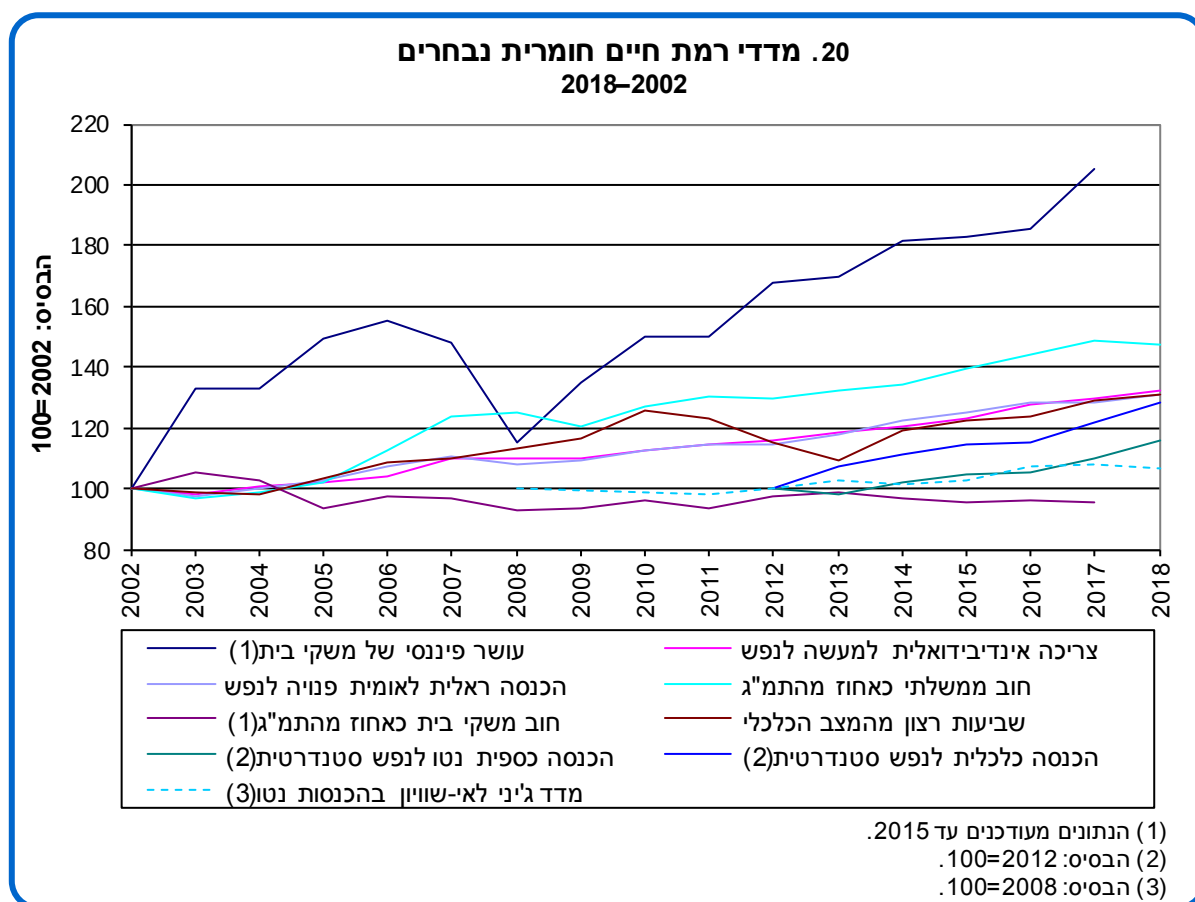
נתוני מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו מוצגים החל מ-2008 ומדדי הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית והכנסה כלכלית לנפש סטנדרטית מוצגים משנת 2012.

בשנת 2017 חל שיפור של 91.5% ברמת העושר הפיננסי של משקי בית לעומת שנת הבסיס (שנת 2001).

בשנים 2012–2018 חלה עלייה של 16.1% בהכנסה הכספית נטו לנפש סטנדרטית ושל 28.4% בהכנסה הכלכלית נטו לנפש סטנדרטית.

בשנים 2002–2018 חלה ירידה בחוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג והוא הגיע ל-60.4%, ובמקביל חלה עלייה בחוב משקי הבית כאחוז מהתמ"ג שהגיע ל-49.0%.

בשנים 2017–2018 חלה עלייה מתונה במדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו. כלומר האי-שוויון עלה.

10. פנאי, תרבות וקהילה

עלייה בעיסוק בפעילות התנדבותית לעומת שנת הבסיס;

61% מהמועסקים מרוצים מהאיזון בין עבודה לתחומי חיים אחרים.

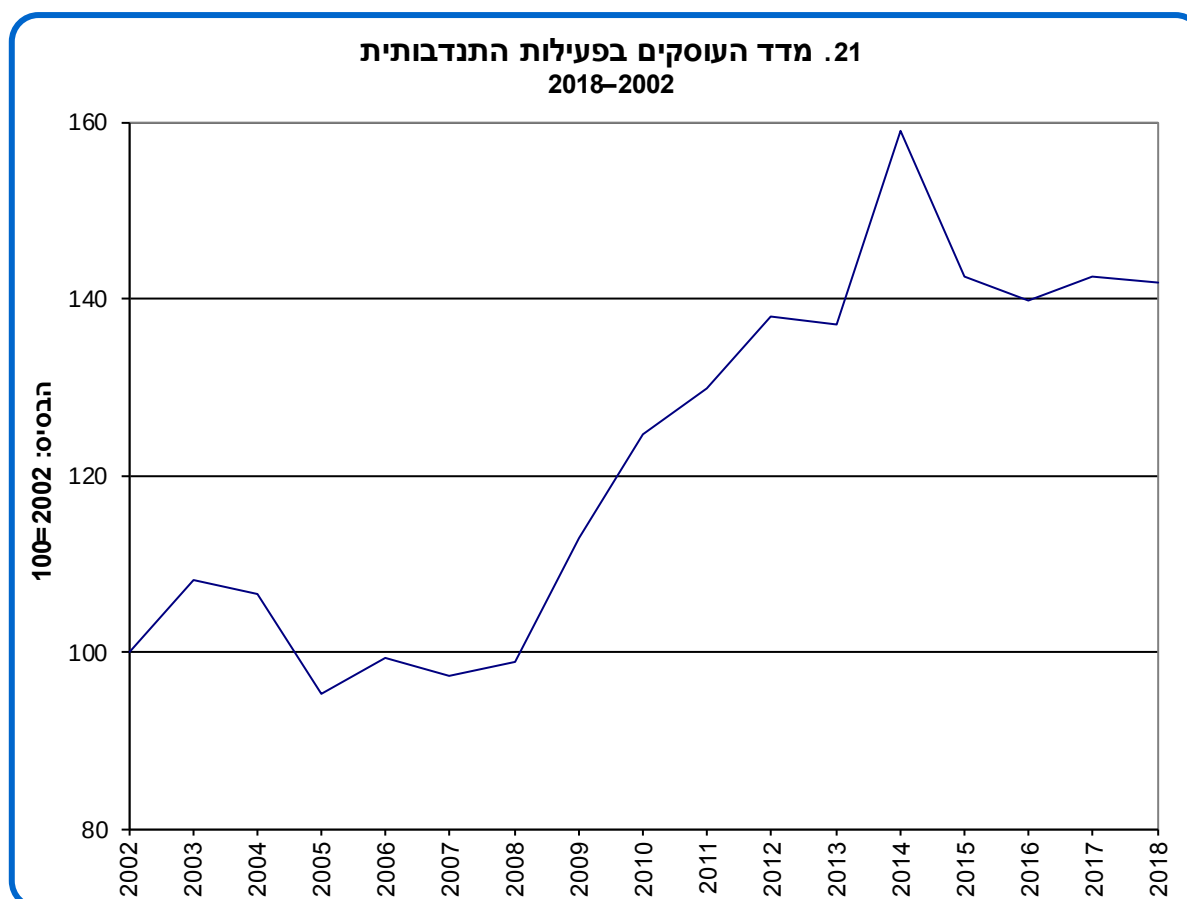
מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	שביעות רצון מהאיזון בין עבודה לתחומי חיים אחרים	↑	60.8	~		
2	עוסקים בפעילות התנדבותית	↑	20.6	~	14.5	↑

מדידים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
עוסקים בפעילות התנדבותית	מתחת לממוצע OECD	-

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנים 2002–2018 חל שיפור של 41.8% במדד עיסוק בפעילות התנדבותית.

בשנים 2017–2018 אין שינוי של ממש במדדים שביעות רצון מהאיזון בין עבודה לתחומי חיים אחרים ועיסוק בפעילות התנדבותית.

11. טכנולוגיות המידע

עלייה במועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT);

עלייה בשימוש באינטרנט ובשימוש בשירותי ממשל מקוונים ויציבות בתחושת ביטחון בסביבה מקוונת.

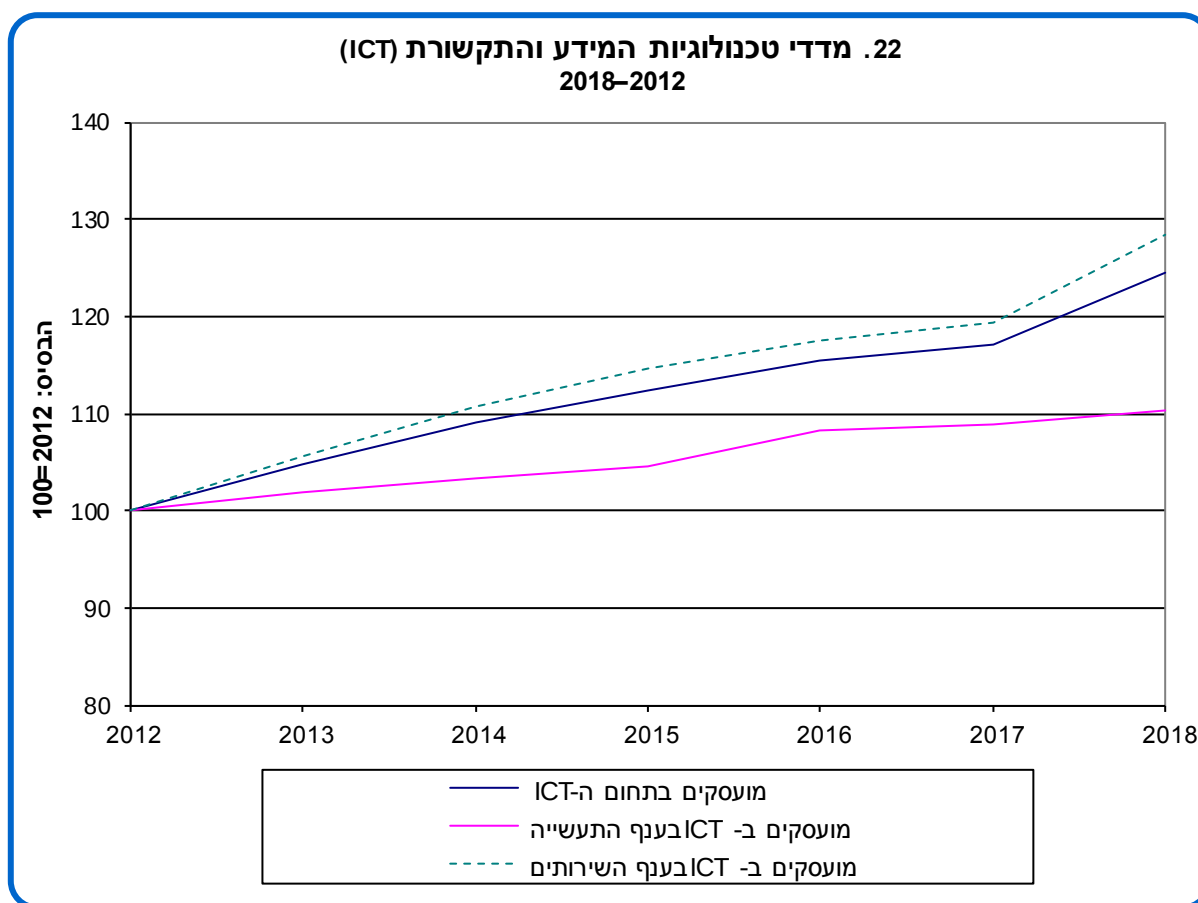
מספר מדד	מדדים (אחוזים, אלא אם כן צוין אחרת)	כיוון רצוי	מדד 2018	כיוון שינוי לעומת שנה קודמת	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון שינוי לעומת שנת הבסיס
1	מועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT) (אלפים)	↑	215.0	↑		
2	כישורי בוגרים: פתרון בעיות בסביבה מתקשבת (1)	↑	26.6			
3	תחושת ביטחון בסביבה מקוונת	↑	49.0	~		
4	נגישות למחשב	↑	80.3	~		
5	שימוש באינטרנט	↑	83.7	↑	32.3	↑
6	שימוש בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov)	↑	41.6	↑		

(1) מעודכן לשנת 2015.

מדדים (1)	ישראל לעומת מדינות ה-OECD	סימון
כישורי בוגרים: פתרון בעיות בסביבה מתקשבת	מתחת לממוצע OECD	-

(1) מדדים שקיימת עבורם השוואה בין-לאומית.

בשנים 2012–2018 נרשם גידול של 24.5% במדד המועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת. הגידול הרב ביותר הוא בענף השירותים (28.4%), ואילו הגידול המתון יותר הוא בענף התעשייה (10.2%).

בשנים 2017–2018 נרשמה עלייה בשימוש באינטרנט (83.7% לעומת 81.2%, בהתאמה) ובשימוש בשירותי ממשל מקוונים (41.6% לעומת 37.6%, בהתאמה) למרות ירידה בתחושת ביטחון בסביבה מקוונת (49.0% לעומת 55.5%, בהתאמה).

1

איכות התעסוקה

1.1 שיעור התעסוקה

תיאור המדד והגדרתו

שיעור התעסוקה מציג את אחוז המועסקים מכלל בני ה-15 ומעלה.

לתעסוקה השפעה ישירה על שגרת החיים והיא מהווה גורם מכריע באיכותם, הן מפני ששכר מעבודה הוא מקור פרנסה עיקרי עבור מרבית האוכלוסייה, והן מפני שנהוג לשהות במקום העבודה שעות רבות במהלך היום.

אי-השתתפות בשוק העבודה פוגמת בלכידות החברתית משום שמרבית הבלתי-מועסקים עניים ונדחקים לשולי החברה. כתוצאה מכך עומס המיסים נופל על העובדים הנדרשים לקיים את הבלתי-מועסקים, וגורע מהמוכנות להשתתף בנטל תשלומי המס.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור התעסוקה.

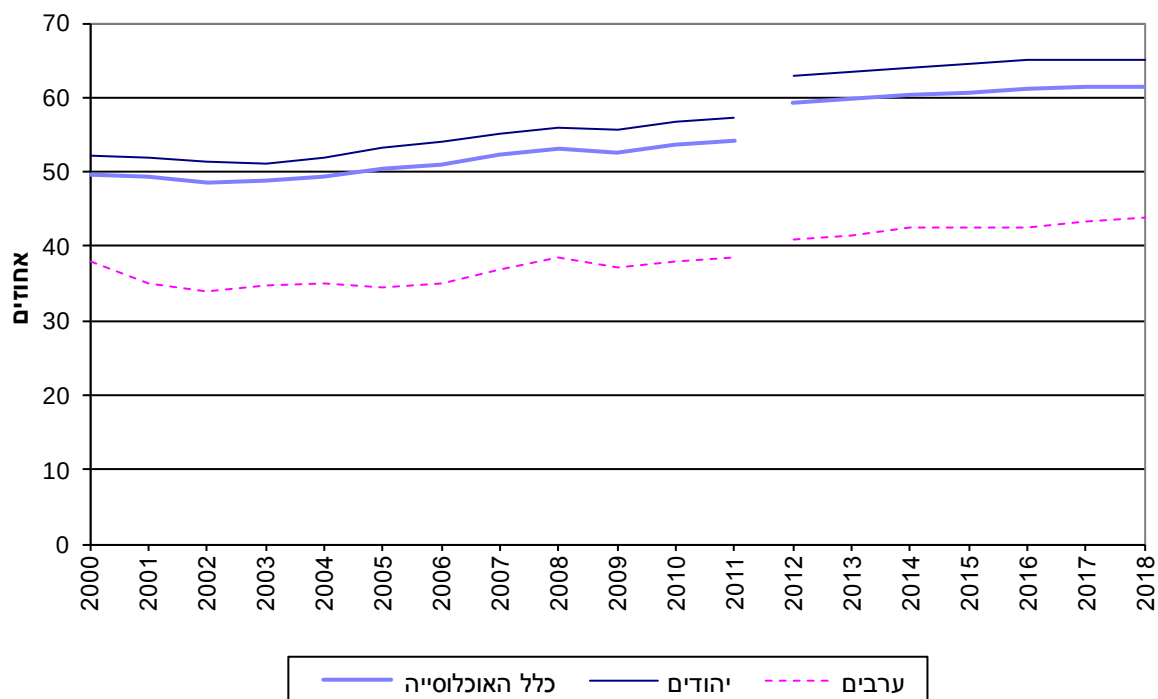
מגמות במדד

- בשנים 2000–2011 שיעור התעסוקה בישראל נמצא במגמת עלייה – מ-49.7% ב-2000 ל-54.2% ב-2011. בשנים 2012–2018 שיעור התעסוקה עלה מ-59.2% ל-61.4%, בהתאמה.¹ ב-2018 שיעור התעסוקה בקרב הגברים הגיע ל-65.5% ובקרב הנשים ל-57.4%.
- שיעור התעסוקה בקרב יהודים גבוה יותר בהשוואה לערבים (65.2% לעומת 43.8% ב-2018, בהתאמה). הפער בשיעור התעסוקה בין יהודים לערבים הולך וגדל לאורך השנים, מ-14.4 נקודות האחוז ב-2000 ל-18.7 נקודות האחוז בשנת 2011. הפער הולך וקטן מ-22.0 נקודות האחוז ב-2012 ל-21.3 נקודות האחוז ב-2018.
- יש לציין כי לאורך השנים שיעור התעסוקה בקרב ערביות נמוך באופן ניכר בהשוואה ליהודיות. ב-2018 שיעור התעסוקה בקרב ערביות היה 28.5% לעומת 63.7% בקרב יהודיות.
- בקרב יהודים, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית,² ב-2018 שיעור התעסוקה היה הגבוה ביותר בקרב אלו שאורח חייהם חילוני (71.2%), והנמוך ביותר היה בקרב אלו שאורח חייהם חרדי (52.0%).
- בקרב ערבים, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית, ב-2018 שיעור התעסוקה יורד עם העלייה במידת הדתיות באורח חיים של הגרים בדירה.
- מבין 16 הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, ב-2018 שיעור התעסוקה הגבוה ביותר היה בתל אביב-יפו (71.8%), והנמוך ביותר בבני ברק (47.1%).
- בשנת 2017 שיעור התעסוקה בישראל היה גבוה מהשיעור במרבית המדינות ה-OECD.

¹ משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי. לכן לא ניתן לערוך השוואה עם שנים קודמות.

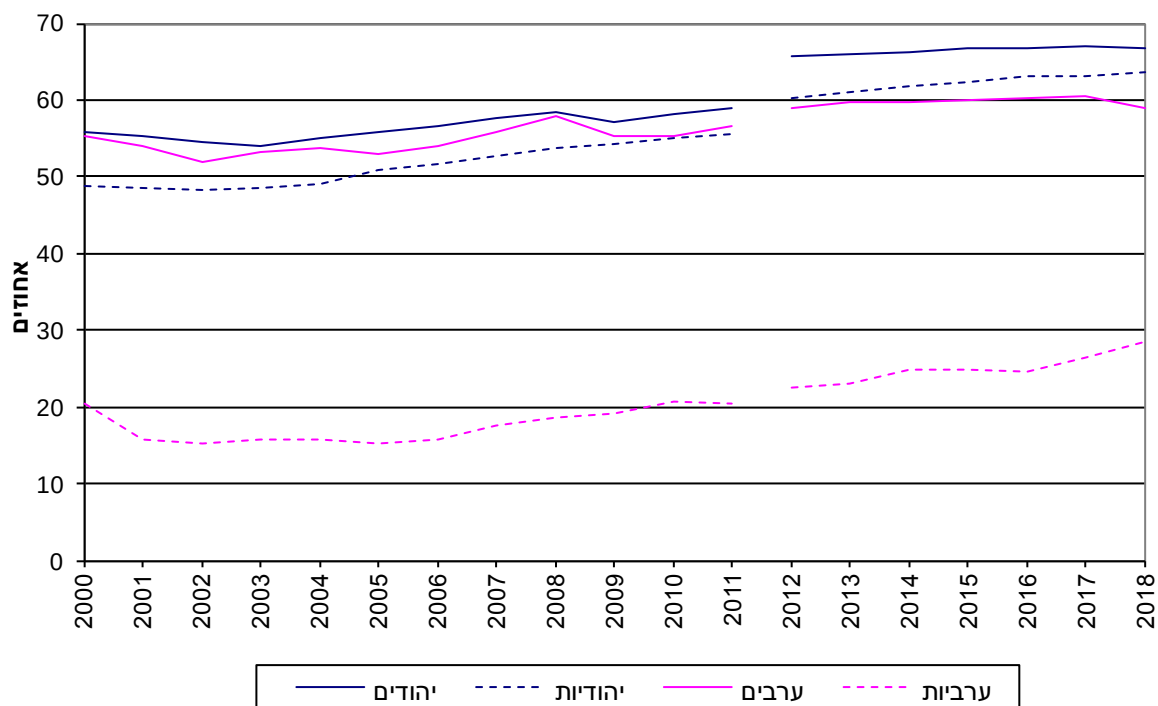
² הנתונים מבוססים על שאלה בסקר כוח אדם: "מהו אורח החיים העיקרי מבחינה דתית של הגרים בדירה?".

1.1.1. שיעור תעסוקה של בני 15 ומעלה, לפי קבוצת אוכלוסייה
(1)2018–2000

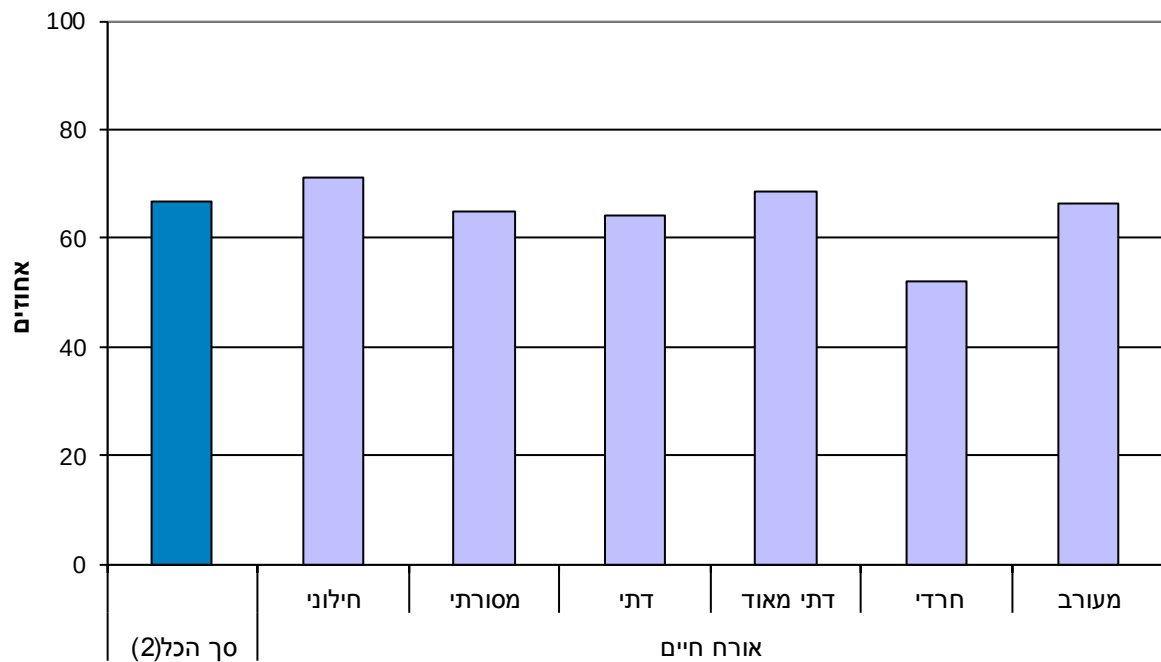
(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

1.1.2. שיעור תעסוקה של בני 15 ומעלה, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
(1)2018–2000

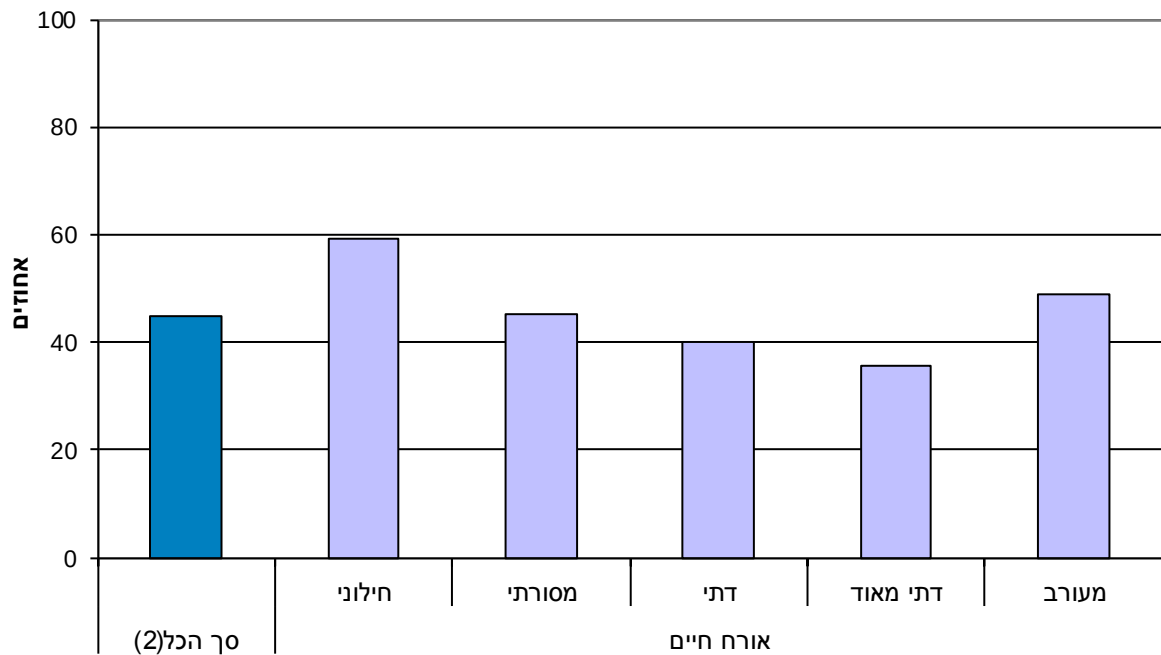
(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

**1.1.3. שיעור תעסוקה של יהודים בני 15 ומעלה, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

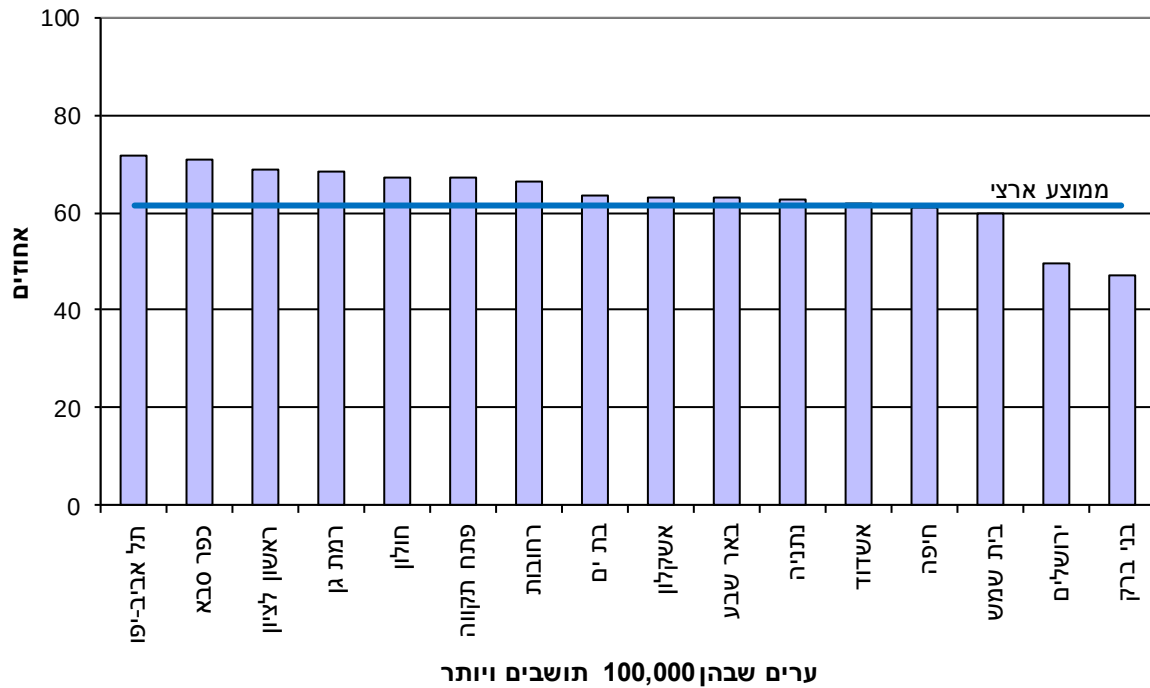
(1) אינו כולל את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

**1.1.4. שיעור תעסוקה של ערבים בני 15 ומעלה, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

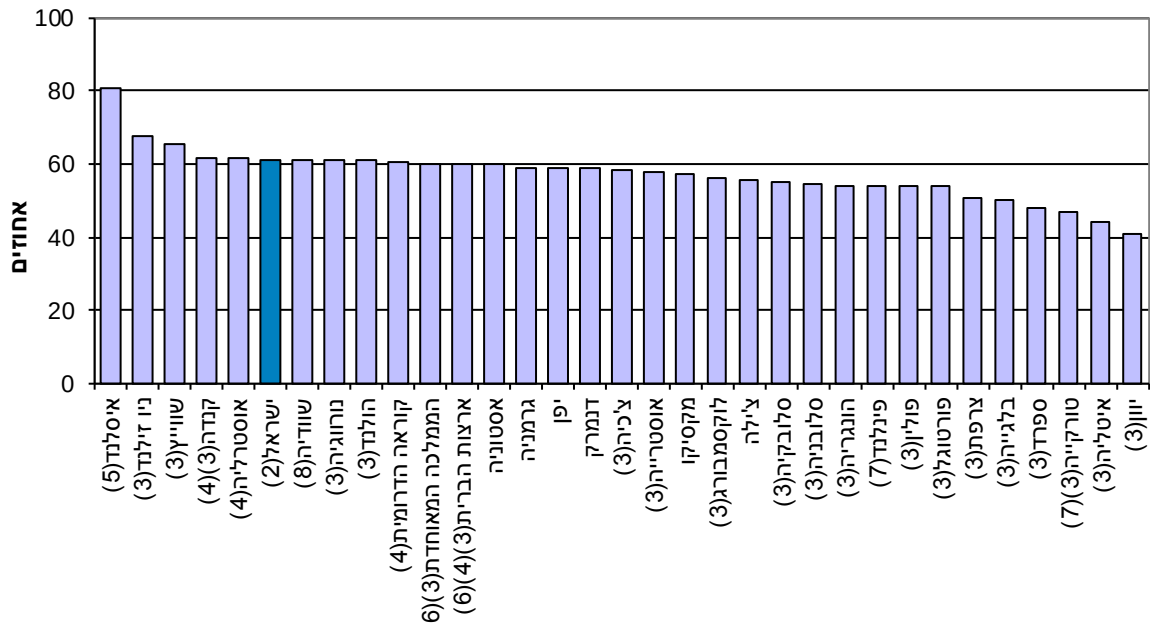

(1) אינו כולל את הגרים מחוץ ליישובים (בדווים בדרום) או את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

1.1.5. שיעור תעסוקה של בני 15 ומעלה בערים הגדולות
2018

1.1.6. שיעור תעסוקה (1) של בני 15 ומעלה במדינות ה-OECD
2017

- מקור: ארגון העבודה הבין-לאומי (ILO). מקור נתוני ישראל: למ"ס, סקר כוח אדם.
- (1) שיעור התעסוקה חושב כאחוז המועסקים מכלל בני 15+.
 - (2) הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה, וכוללים את המשרתים בצבא הקבע או החובה.
 - (3) לא כולל את הגרים מחוץ ליישובים או במוסדות.
 - (4) לא כולל את המשרתים בצבא הקבע או החובה.
 - (5) בני 16-74.
 - (6) בני 16 ומעלה.
 - (7) לא כולל את המשרתים בצבא החובה או בשירות לאומי.
 - (8) בני 15-74.

1.2 שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון

תיאור המדד והגדרתו

שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון חושב כאחוז השכירים וחברי קואופרטיב מתוך כלל המועסקים שעבדו פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל, וחיפשו עבודה במשרה מלאה או נוספת. לעבודה חלקית עלולות להיות השלכות ארוכות טווח לגבי מעמד העובד בשוק העבודה מאחר שהיא משפיעה באופן שלילי על הניעות החברתית של העובד. עבודה חלקית, משמעה במקרים רבים גם הכנסות נמוכות יותר למשק הבית ורמת חיים נמוכה. כתוצאה מכך עובדים הנאלצים לעבוד חלקית שלא מרצון לכודים פעמים רבות במלכודת העוני. המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון במקביל לעלייה בשיעור התעסוקה.

מגמות במדד

- שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון עלה מ-3.6% ב-2000 ל-5.9% ב-2004, ולאחר מכן שיעור זה החל לרדת והגיע ל-3.7% ב-2011. בשנים 2012–2017¹ שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון ירד מ-3.1% ל-2.3%, בהתאמה. ב-2018² שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון הגיע ל-1.6%, בקרב הגברים הגיע שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון ל-1.0% ובקרב הנשים ל-2.2%.
- לאורך השנים שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון בקרב נשים ערביות גבוה באופן ניכר לעומת השיעור המקביל בקרב שאר קבוצות האוכלוסייה. ב-2018 שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון בקרב ערביות היה 4.9% לעומת 1.9% בקרב יהודיות.
- בקרב יהודים, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית,³ ב-2018 שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון בקרב אלו שאורח חייהם חרדי (4.2%) היה גבוה כמעט פי שלושה מאשר בכלל האוכלוסייה היהודית (1.4%).
- בקרב ערבים, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית, ב-2018 שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון בקרב אלו שאורח חייהם דתי ודתי מאוד (2.2%) היה הנמוך ביותר בקרב האוכלוסייה הערבית (2.5%).

¹ משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי. לכן לא ניתן לערוך השוואה עם שנים קודמות.

² עד שנת 2017: העובדים פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל (כולל שכירים בעלי חברה בע"מ), משום שחיפשו עבודה במשרה מלאה או עבודה נוספת אך לא מצאו. משנת 2018: העובדים פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל (לא כולל שכירים בעלי חברה בע"מ), שמעוניינים לעבוד יותר שעות וחיפשו באופן פעיל בארבעת השבועות האחרונים לעבוד מספר שעות רב יותר. אינו כולל את הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום) או במוסדות (מדגמים קבועים).

³ הנתונים מבוססים על שאלה בסקר כוח אדם: "מהו אורח החיים העיקרי מבחינה דתית של הגרים בדירה?".

- מבין 16 הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, ב-2018 השיעור הגבוה ביותר של המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון נמצא בבית שמש (3.9%), והנמוך ביותר בכפר סבא (0.6%).

1.2.1. מועסקים במשרה חלקית שלא מרצון, לפי קבוצת אוכלוסייה
(1) 2018–2000

(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

(2) עד שנת 2017: העובדים פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל (כולל שכירים בעלי חברה בע"מ), משום שחיפשו עבודה במשרה מלאה או עבודה נוספת אך לא מצאו.
משנת 2018: העובדים פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל (לא כולל שכירים בעלי חברה בע"מ), שמעוניינים לעבוד יותר שעות וחיפשו באופן פעיל בארבעת השבועות האחרונים לעבוד מספר שעות רב יותר.
אינו כולל את הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום) או במוסדות (מדגמים קבועים).

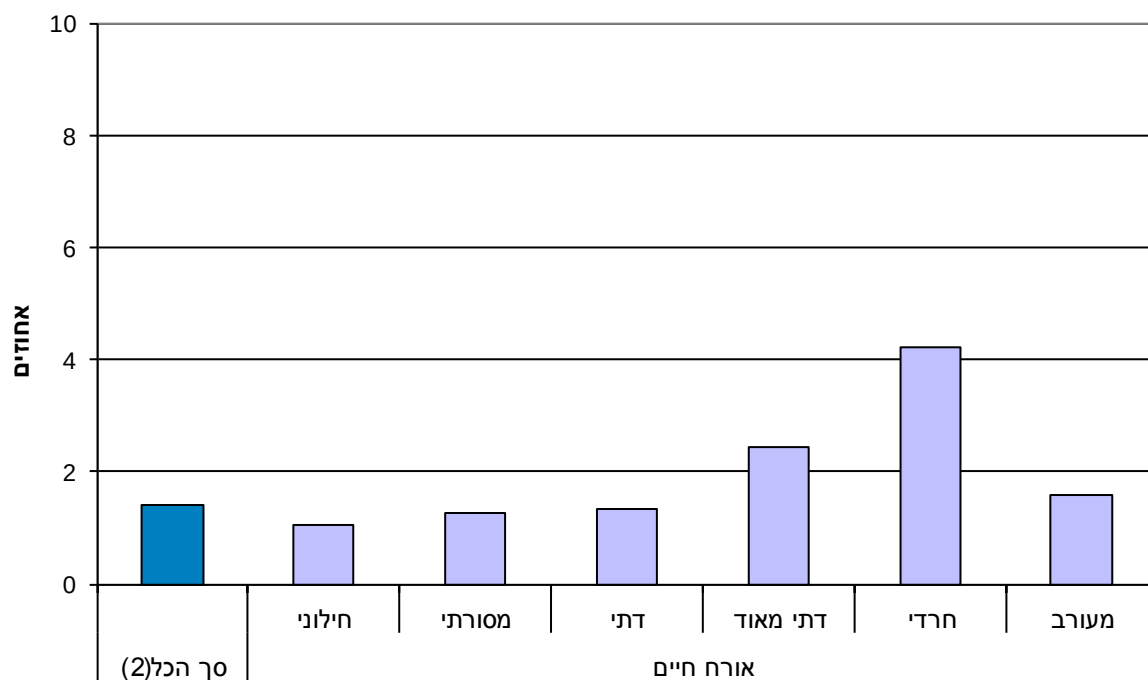
1.2.2. מועסקים במשרה חלקית שלא מרצון, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
(1) 2018–2000

(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

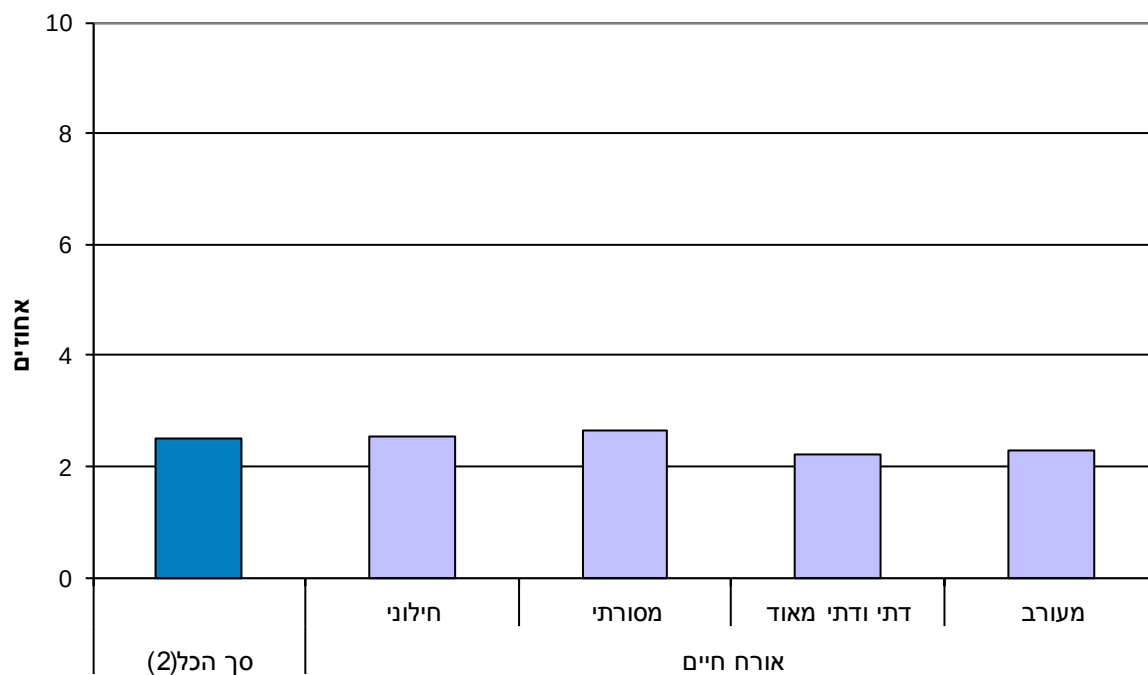
(2) עד שנת 2017: העובדים פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל (כולל שכירים בעלי חברה בע"מ), משום שחיפשו עבודה במשרה מלאה או עבודה נוספת אך לא מצאו.
 משנת 2018: העובדים פחות מ-35 שעות בשבוע בדרך כלל (לא כולל שכירים בעלי חברה בע"מ), שמעוניינים לעבוד יותר שעות וחיפשו באופן פעיל בארבעת השבועות האחרונים לעבוד מספר שעות רב יותר.
 אינו כולל את הגרים מחוץ ליישובים (בדוויים בדרום) או במוסדות (מדגמים קבועים).

**1.2.3. מועסקים יהודים במשרה חלקית שלא מרצון, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

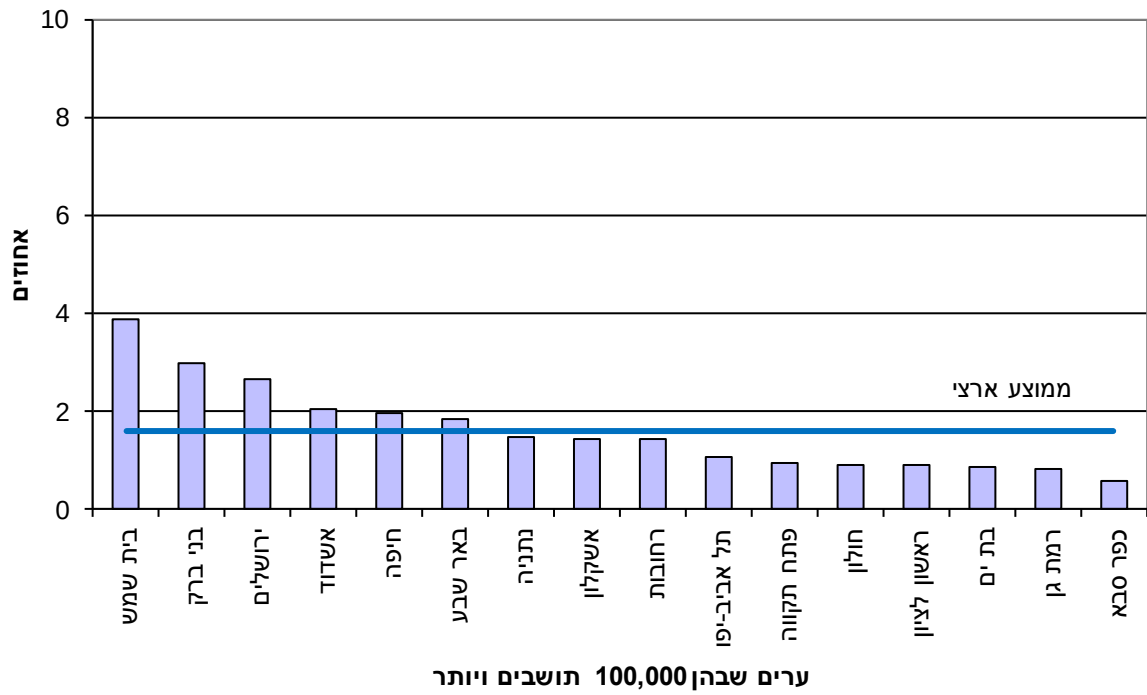
(1) אינו כולל את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

**1.2.4. מועסקים ערבים במשרה חלקית שלא מרצון, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

(1) אינו כולל את הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום) או את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

1.2.5. מועסקים במשרה חלקית שלא מרצון בערים הגדולות
2018

1.3 הכנסה חציונית ברוטו מעבודה של משק בית

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את ההכנסה החציונית ברוטו מעבודה (לפני ניכויים ותשלום מיסים) של כלל הפרטים העובדים במשק הבית, במשקי בית שעבד בהם במשרה מלאה פרט אחד לפחות (מעל 34 שעות שבועיות). במדד זה הוצגה ההכנסה הכוללת של כלל העובדים במשק הבית ולא של פרטים, ולפיכך ניתן ייצוג הולם יותר להכנסה של משקי הבית מעבודה.

משקי הבית שעבד בהם במשרה מלאה פרט אחד לפחות הם 69.3% מכלל משקי הבית. ב-68.6% ממשקי הבית היהודיים יש פרט אחד לפחות שעובד במשרה מלאה, לעומת 71.6% ממשקי הבית הערביים.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בהכנסה החציונית.

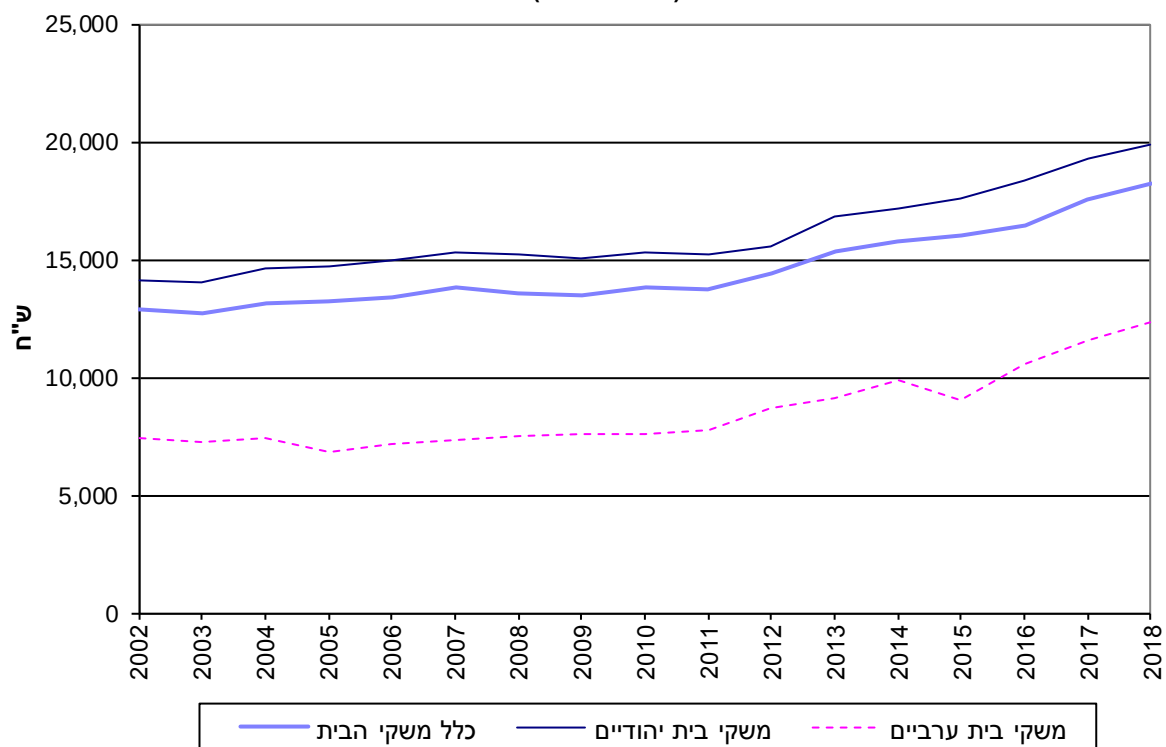
מגמות במדד

- **בשנים 2002–2018 ההכנסה החציונית ברוטו מעבודה של סך משקי הבית וכן של משקי הבית היהודים עלתה בכ-41%** (מ-12,884 ש"ח ל-18,186 ש"ח¹, ומ-14,081 ש"ח ל-19,845 ש"ח, בהתאמה). ההכנסה בקרב משקי בית ערביים עלתה בכ-67%, מ-7,403 ש"ח ל-12,368 ש"ח.
- בין השנים 2002–2018 הפער בין ההכנסה החציונית ברוטו מעבודה של האוכלוסייה היהודית לזו של האוכלוסייה הערבית הצטמצם בכ-10 נקודות האחוז.
- מבין הערים הגדולות ההכנסה החציונית ברוטו מעבודה של סך משקי הבית היא הגבוהה ביותר בכפר סבא (25,097 ש"ח) והנמוכה ביותר בבני ברק (11,691 ש"ח) ב-2018.

¹ במחירים קבועים לשנת 2018.

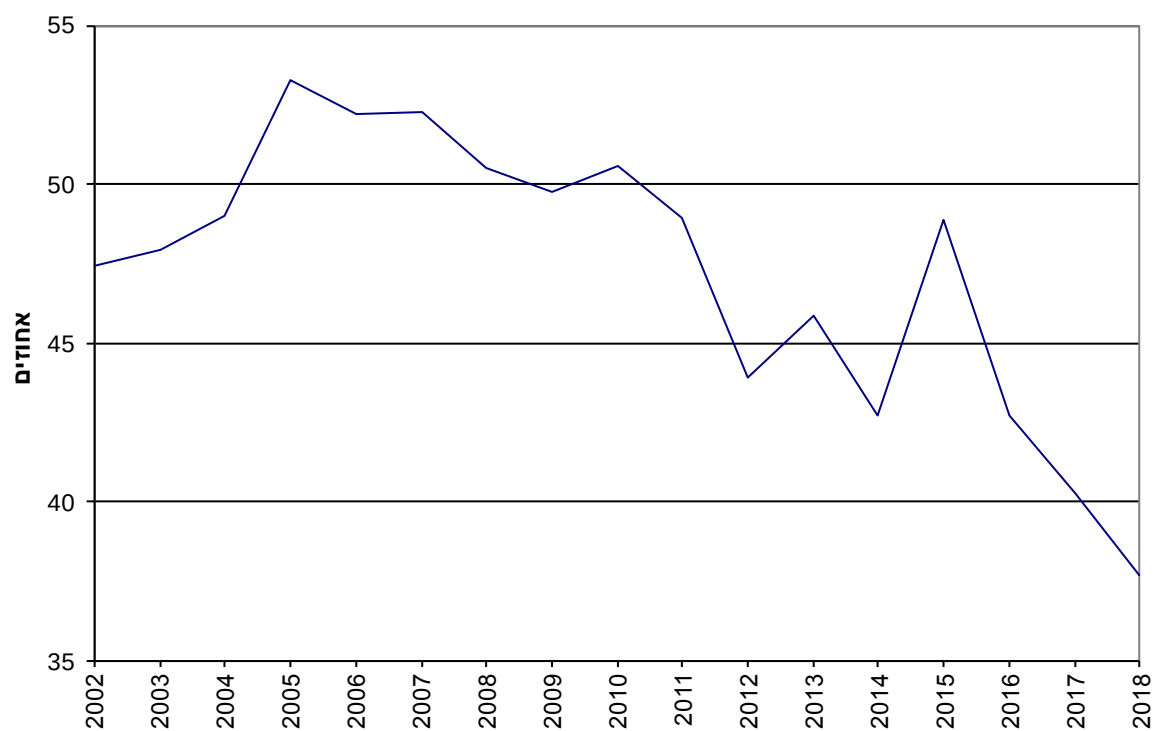
1.3.1. הכנסה חצינית ברוטו מעבודה של משק בית, לפי קבוצת אוכלוסייה

2018-2002
(במחירי 2018)

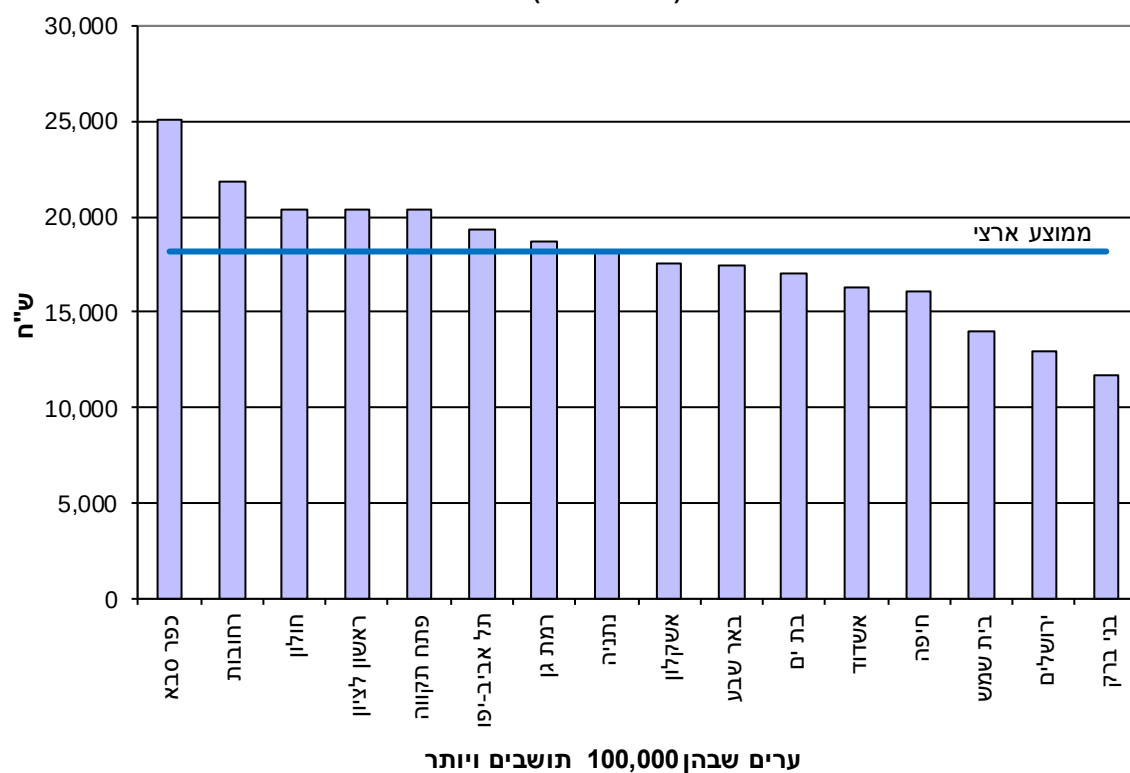

1.3.2. פער בהכנסה החצינית ברוטו מעבודה

בין משקי בית יהודיים וערביים
2018-2002

**1.3.3. הכנסה חציונית ברוטו מעבודה של משק בית בערים הגדולות
(במחירי 2018)**

1.4 שביעות רצון כללית מעבודה

מדד זה מורכב מתתי-מדדים אלו:

- שביעות רצון מעבודה
- מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה
- מועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה
- מועסקים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם

שביעות רצון כללית מעבודה, לפי תת-מדד ולפי מין וקבוצת אוכלוסייה, 2018

אחוזים

קבוצת אוכלוסייה ומין	שביעות רצון מעבודה	מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה	מועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה	מועסקים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם
בני 20 ומעלה	88	61	46	65
גברים	86	63	46	64
נשים	90	58	46	67
יהודים ואחרים	89	61	45	65
ערבים	81	57	48	72

1.4.1 שביעות רצון מעבודה

תיאור המדד והגדרתו

מדד שביעות הרצון מהעבודה בוחן את תחושותיו הכלליות של העובד לגבי מקום עבודתו, וכיצד הן מושפעות מהנהגת צעדי מדיניות וממשתנים נוספים הנמדדים בסקרים.

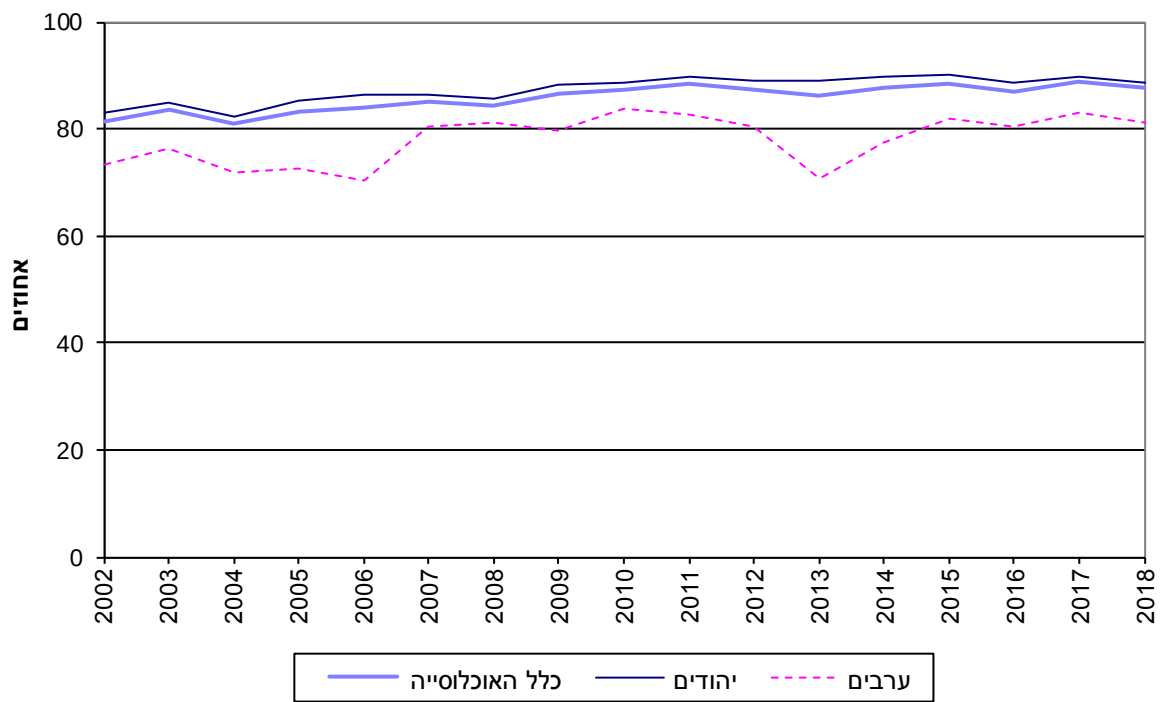
המדד מבוסס על שאלה המופיעה החל משנת 2002 בסקר החברתי, ומופנית לכלל המועסקים בני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "האם אתה מרוצה מעבודתך במקום העבודה העיקרי?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון מעבודה.

מגמות במדד

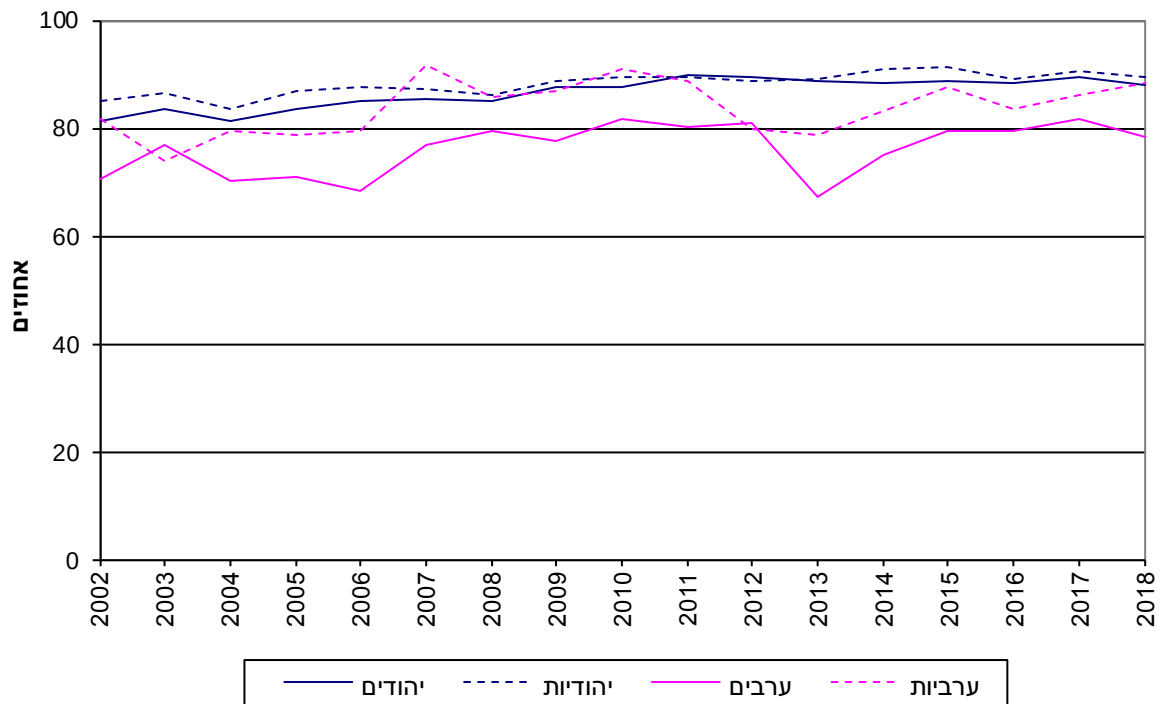
- **88% מהמועסקים היו מרוצים מעבודתם בשנת 2018**, 86% מהגברים ו-90% מהנשים.
- בשנים 2002–2018 היה שיעור המרוצים מעבודתם במגמת עלייה, ועלה מ-82% ל-88%.
- השיעור הנמוך ביותר של המרוצים מעבודתם נמצא במרבית השנים בקרב גברים ערבים.
- נשים יהודיות היו במרבית השנים מרוצות יותר מעבודתן, בהשוואה לגברים יהודים.
- בקרב יהודים לא נמצאו הבדלים ניכרים בשיעור שביעות הרצון מהעבודה, בפילוח לפי מידת דתיות.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של מועסקים המרוצים מעבודתם נמצא בבני ברק ובבית שמש (91%) והנמוך ביותר באשקלון (74%).

1.4.1.1 מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מהעבודה, (1)
לפי קבוצת אוכלוסייה
2018-2002

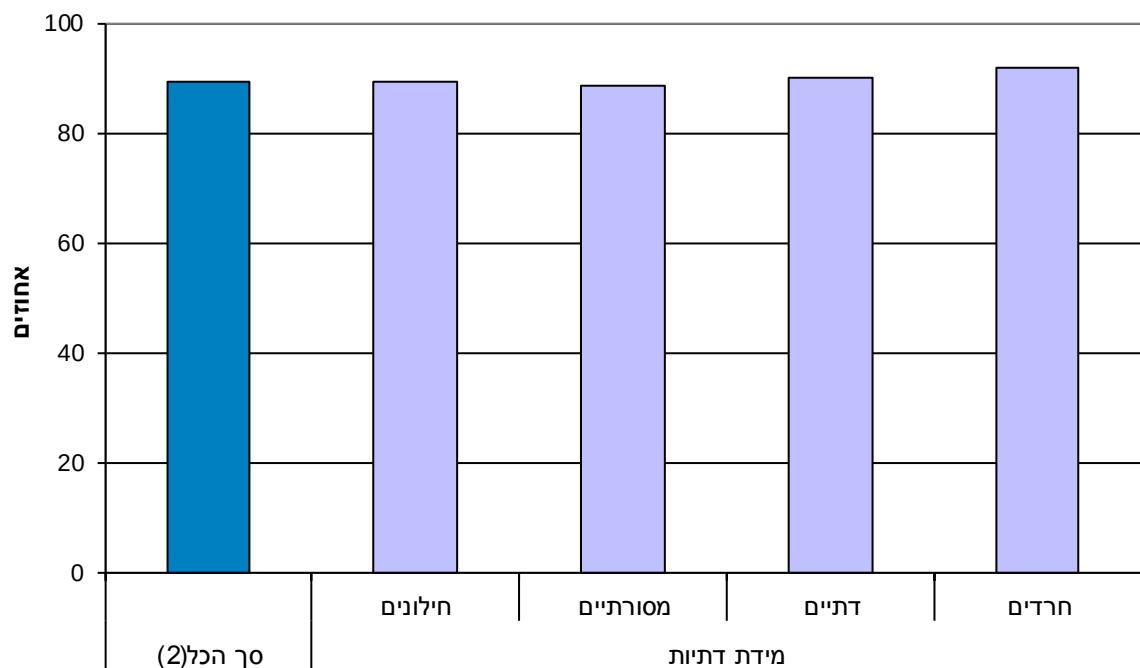
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

1.4.1.2 מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מהעבודה, (1)
לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018-2002

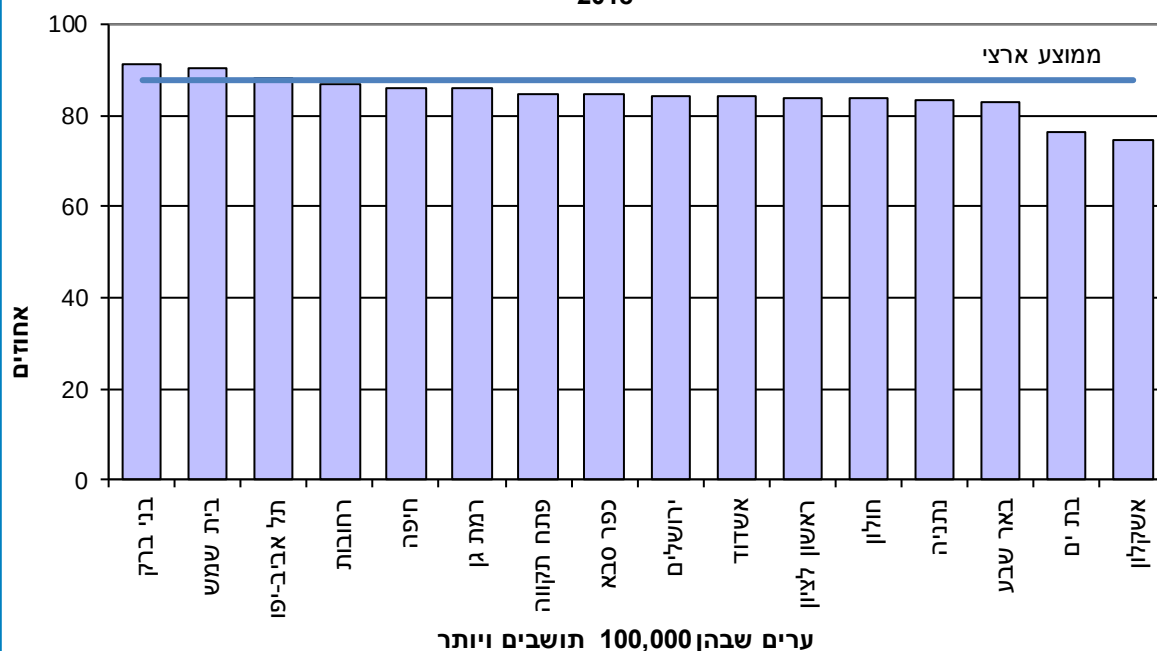
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

**1.4.1.3. מועסקים יהודים בני 20 ומעלה המרוצים מהעבודה, (1)
לפי מידת דתיות
2018**

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

**1.4.1.4. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מהעבודה (1) בערים הגדולות
2018**

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

1.4.2 מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה

תיאור המדד והגדרתו

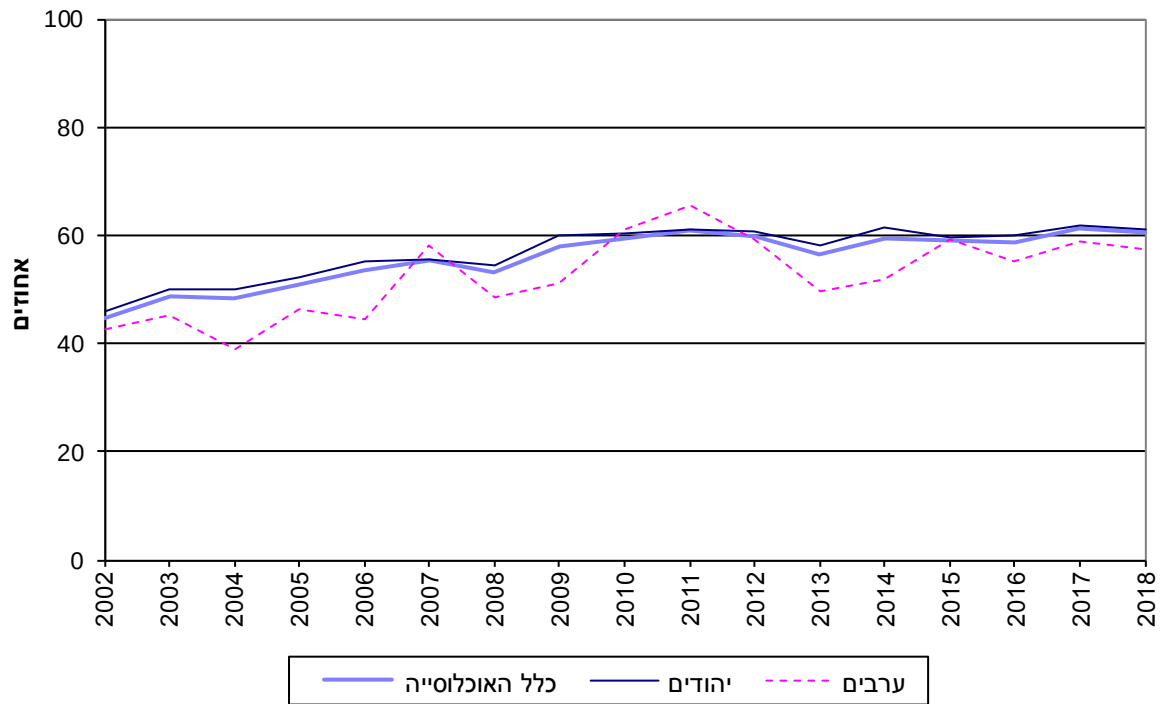
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002, ומופנית לכלל המועסקים מגיל 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "האם אתה מרוצה מהכנסותיך מעבודתך?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון מההכנסה.

מגמות במדד

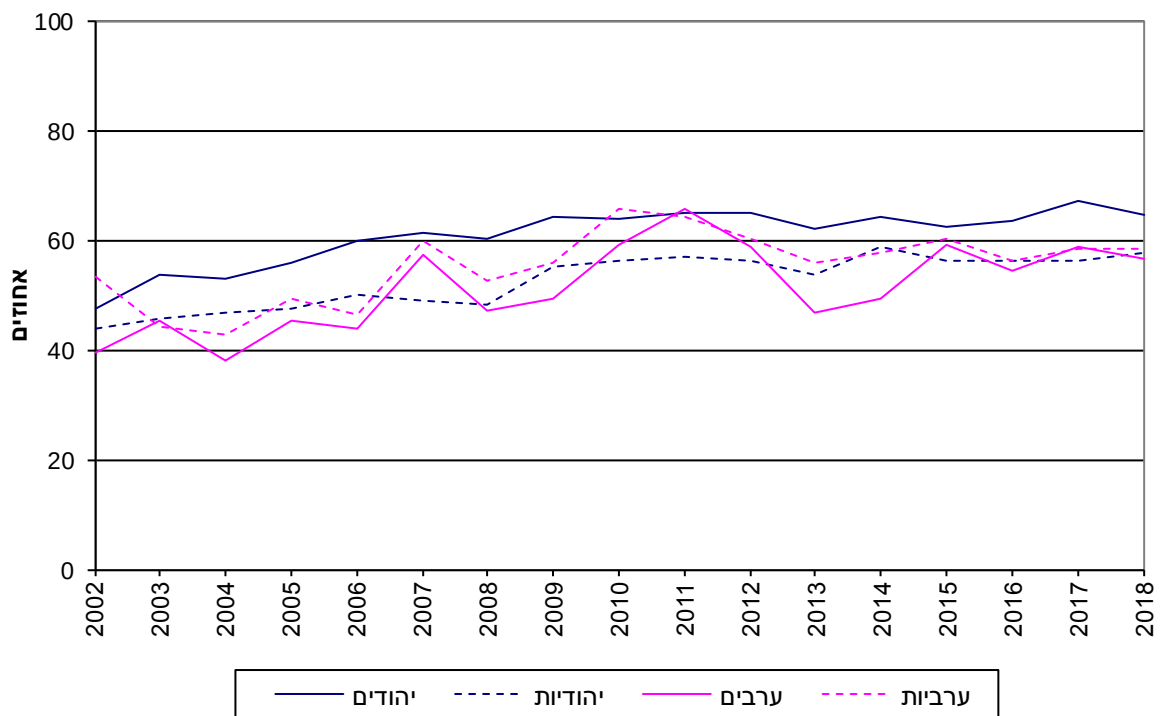
- **61% מהמועסקים היו מרוצים מהכנסתם ב-2018**, 63% מהגברים ו-58% מהנשים.
- בשנים 2002–2018 היה שיעור המועסקים המרוצים מההכנסה במגמת עלייה, ועלה מ-45% ל-61%.
- במרבית השנים שיעור הנשים הערביות המועסקות ומרוצות מהכנסתן היה גבוה יותר, בהשוואה לנשים יהודיות.
- בהשוואה לפי מידת דתיות בקרב יהודים, נמצא שחרדים (69%) מרוצים מהכנסתם יותר מדתיים ומחילונים (62%), ויותר ממסורתיים (60%).
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודתם נמצא בבית שמש (70%), והנמוך ביותר בחולון (45%).

**1.4.2.1. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מההכנסה, (1)
לפי קבוצת אוכלוסייה
2018–2002**

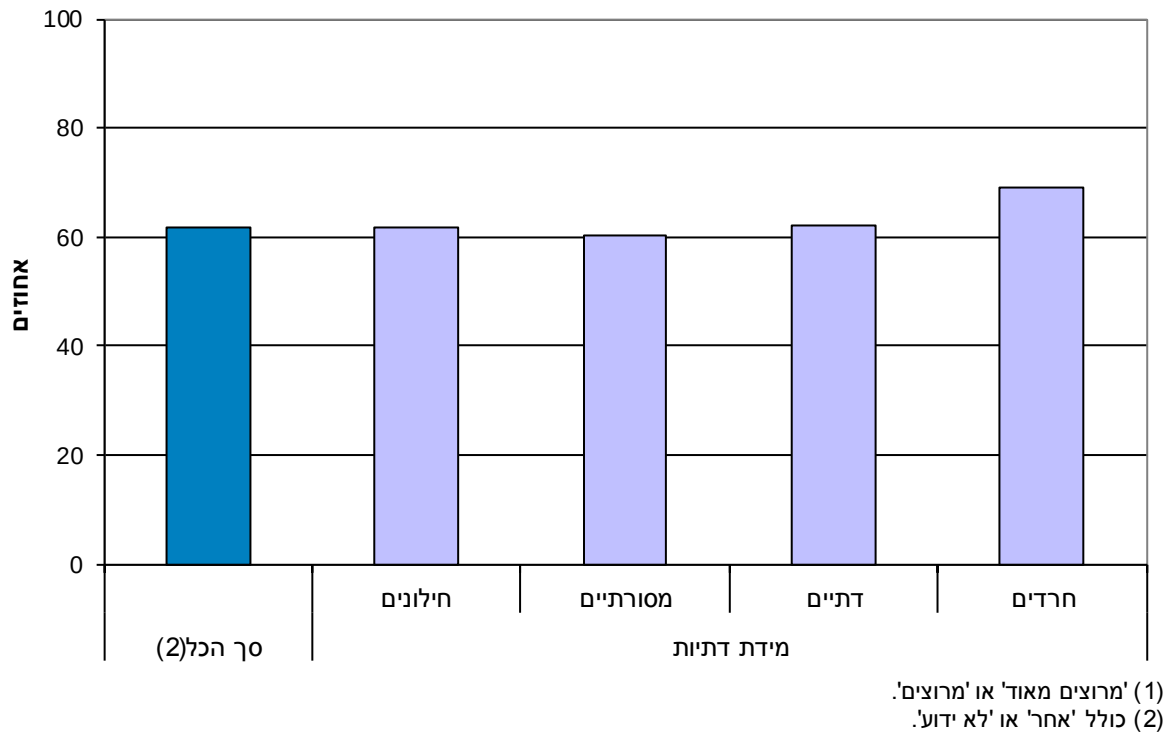
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

**1.4.2.2. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מההכנסה, (1)
לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018–2002**

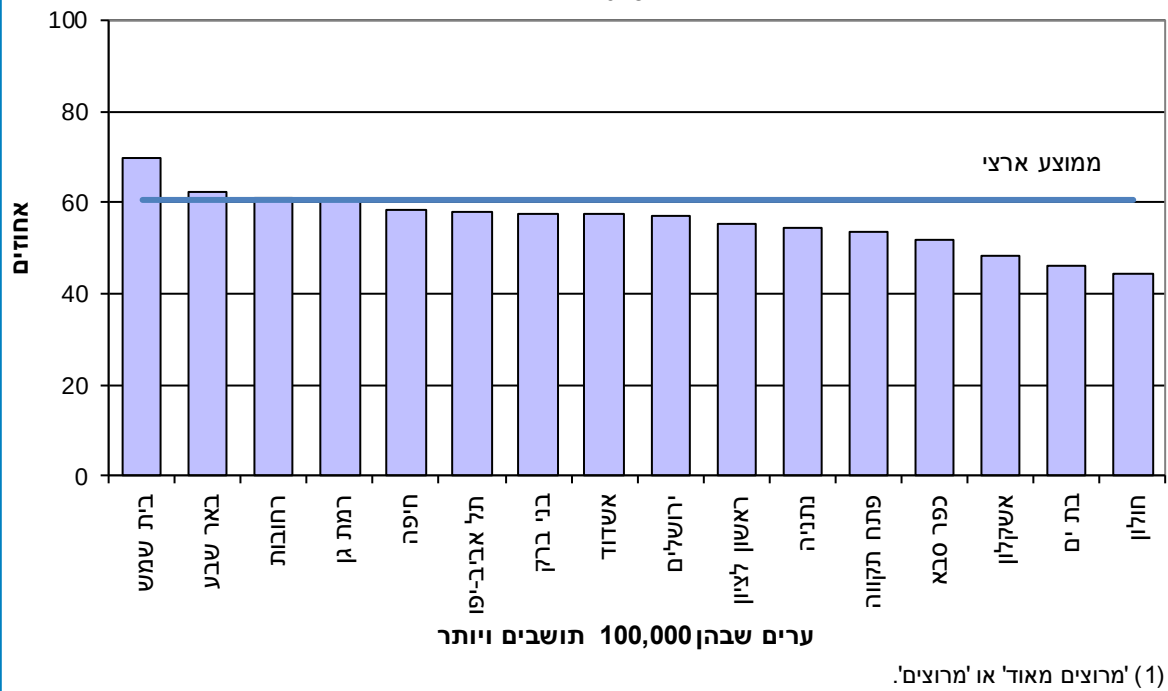

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

**1.4.2.3. מועסקים יהודים בני 20 ומעלה המרוצים מההכנסה, (1)
לפי מידת דתיות
2018**

**1.4.2.4. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מההכנסה (1) בערים הגדולות
2018**

1.4.3 מועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה

תיאור המדד והגדרתו

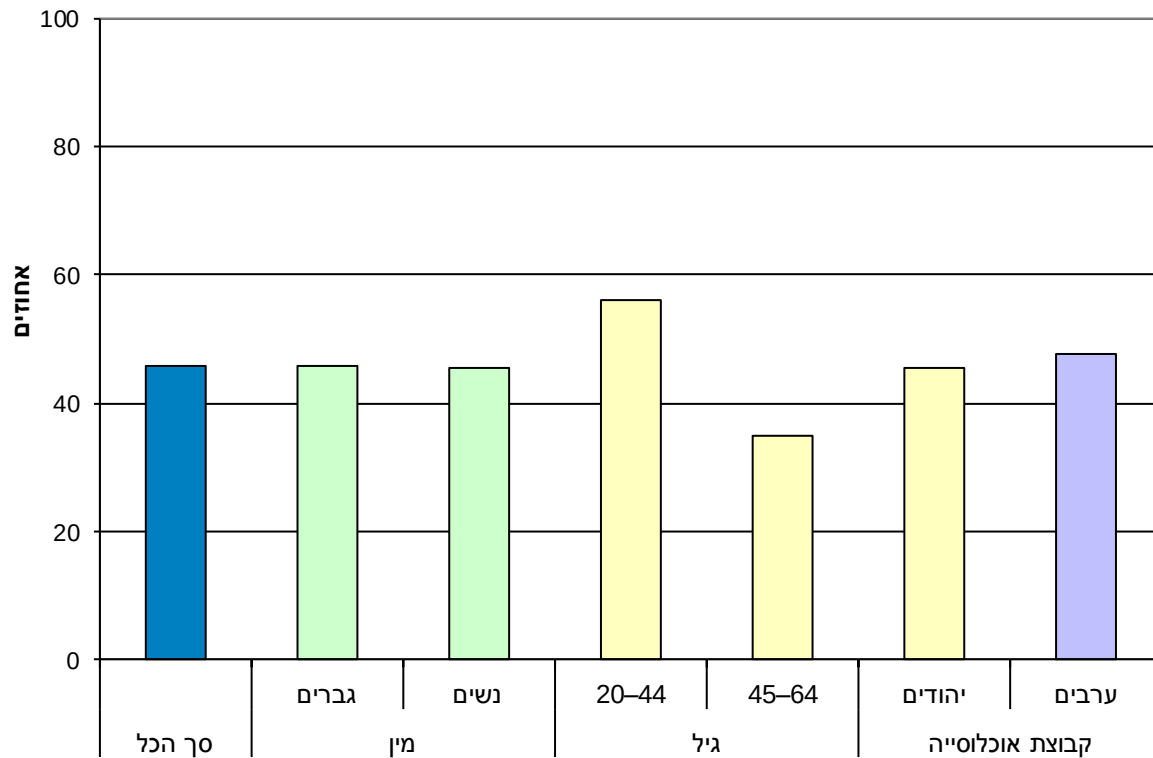
מדד זה מסייע בבחינת תחושת העובד לגבי יכולת ההתקדמות והשיפור באיכות חייו התעסוקתיים. המדד מבוסס על שאלה שהופיעה בסקר החברתי בשנים 2016 ו-2018 והופנתה לכלל המועסקים בני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו בחיוב על השאלה: "האם התפקיד שלך מאפשר קידום בקריירה?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה באחוז המועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה.

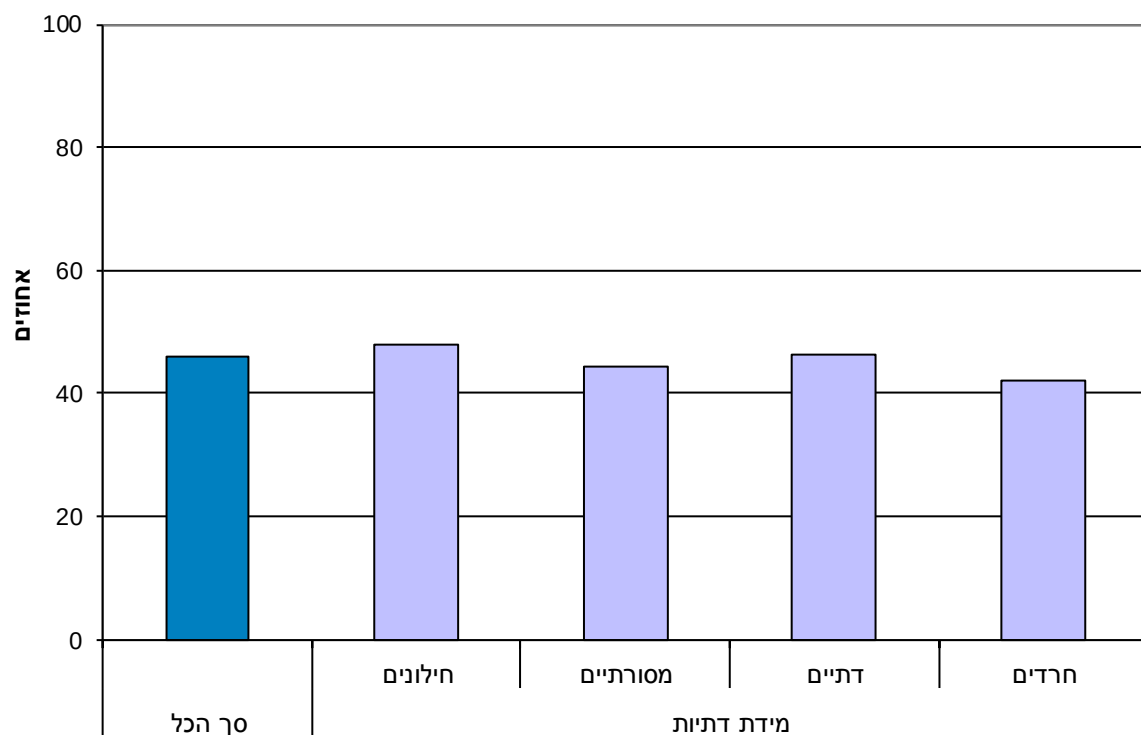
מגמות במדד

- **46% מהמועסקים חשבו שתפקידם מאפשר קידום בעבודה ב-2018**, ללא הבדל בין גברים לנשים.
- שיעור המועסקים הערבים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה גבוה משיעורם של יהודים (48% לעומת 45%, בהתאמה).
- שיעור המועסקים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה יורד עם הגיל, מ-56% בקרב בני 20–44 ל-35% בקרב בני 45–64.
- בהשוואה לפי מידת דתיות בקרב יהודים, נמצא שיותר חילוניים (48%) השיבו שתפקידם מאפשר קידום, בהשוואה לדתיים (46%), למסורתיים (44%) ולחרדים (42%).
- מבין הערים הגדולות בשנים 2016 ו-2018 השיעור הגבוה ביותר של מועסקים שחושבים שתפקידם מאפשר קידום נמצא ברמת גן (54%), והנמוך ביותר בנתניה (39%).

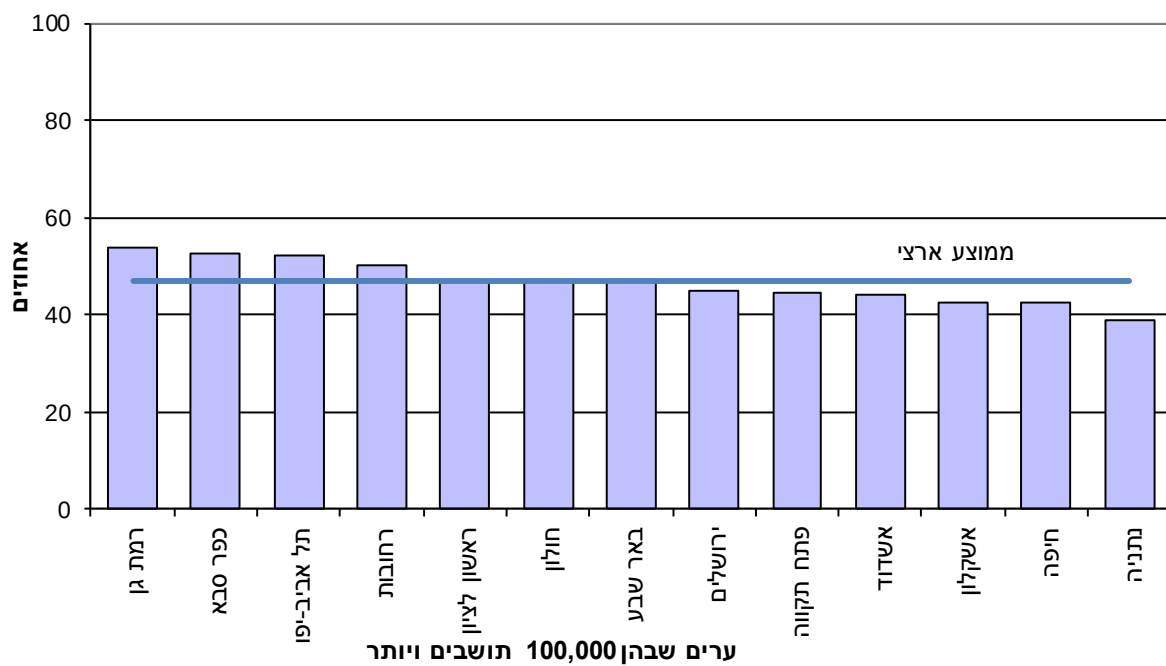
**1.4.3.1. מועסקים בני 20 ומעלה שתפקידם מאפשר קידום,
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

**1.4.3.2. מועסקים יהודים בני 20 ומעלה שתפקידם מאפשר קידום,
לפי מידת דתיות
2018**

1.4.3.3. מועסקים בני 20 ומעלה שתפקידם מאפשר קידום בערים הגדולות(1)
2018, 2016

(1) הנתונים על בית שמש, בני ברק ובת ים אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

1.4.4 מועסקים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם

תיאור המדד והגדרתו

מדד זה בוחן את תחושת העובד לגבי מידת ההתאמה בין עיסוקו בעבודה להשכלתו. המדד משקף את תחושת ההגשמה העצמית של הפרט המשפיעה על שביעות הרצון שלו מהעבודה.

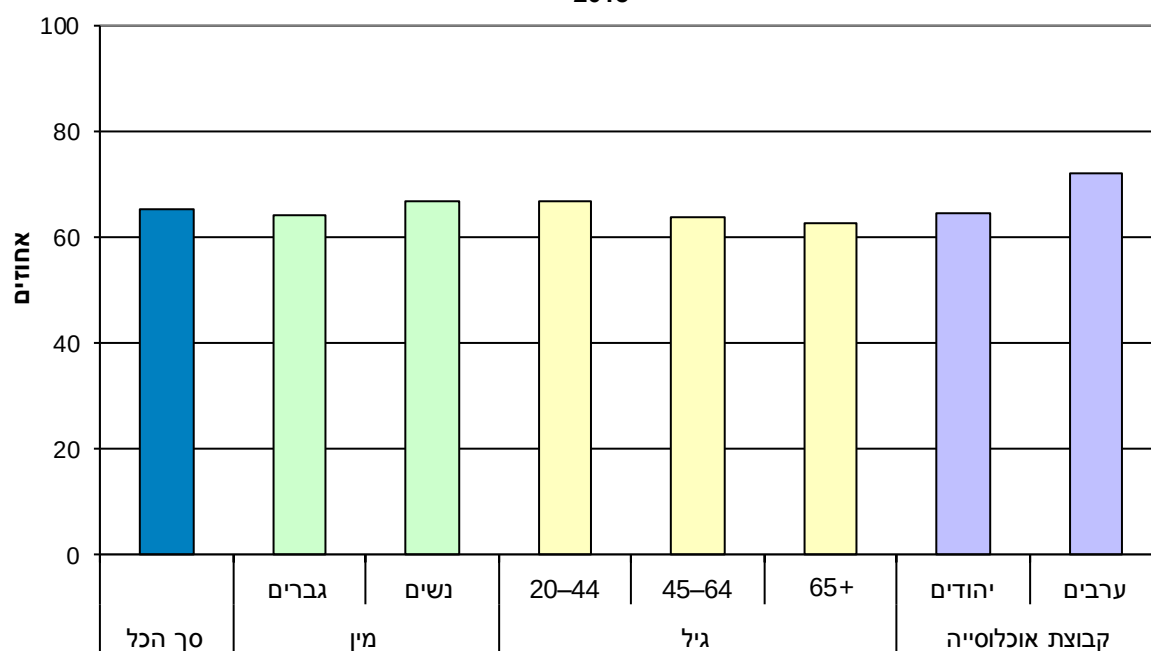
המדד מבוסס על שאלה שהופיעה בסקר החברתי, והופנתה לכלל המועסקים בעלי תעודה על תיכונית בני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'במידה רבה' ו'במידה מסוימת' על השאלה: "האם עבודתך במקום העבודה העיקרי קשורה לתחום לימודיך?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה באחוז המועסקים החשים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם.

מגמות במדד

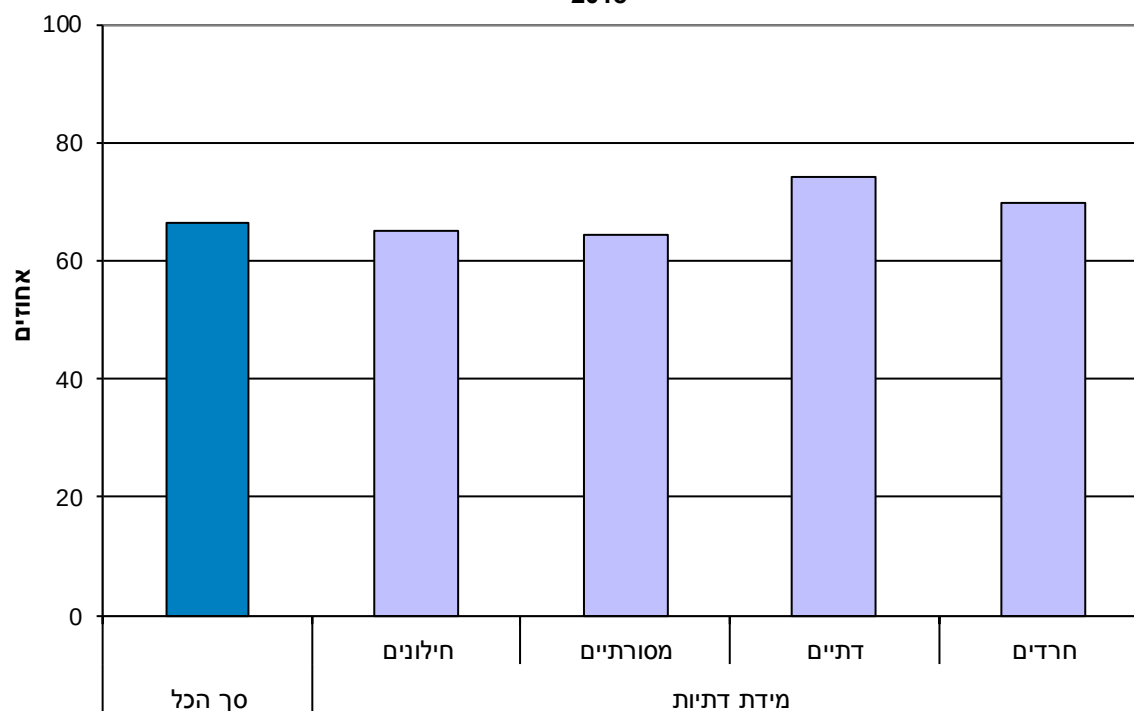
- **65% מהמועסקים השיבו ב-2018 שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם, 64% מהגברים ו-67% מהנשים.**
- שיעור המועסקים היהודים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם נמוך משיעורם של ערבים (65% לעומת 72%, בהתאמה).
- בהשוואה לפי מידת דתיות בקרב יהודים, נמצא שדתיים (74%) השיבו שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם יותר מחרדים (70%), מחילונים (65%), ויותר ממסורתיים (65%).
- מבין הערים הגדולות בשנים 2017–2018, השיעור הגבוה ביותר של מועסקים שהשיבו שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם נמצא בכפר סבא (75%), והנמוך ביותר בפתח תקווה (57%).

1.4.4.1. מועסקים בני 20 ומעלה
שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם, (1)
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018

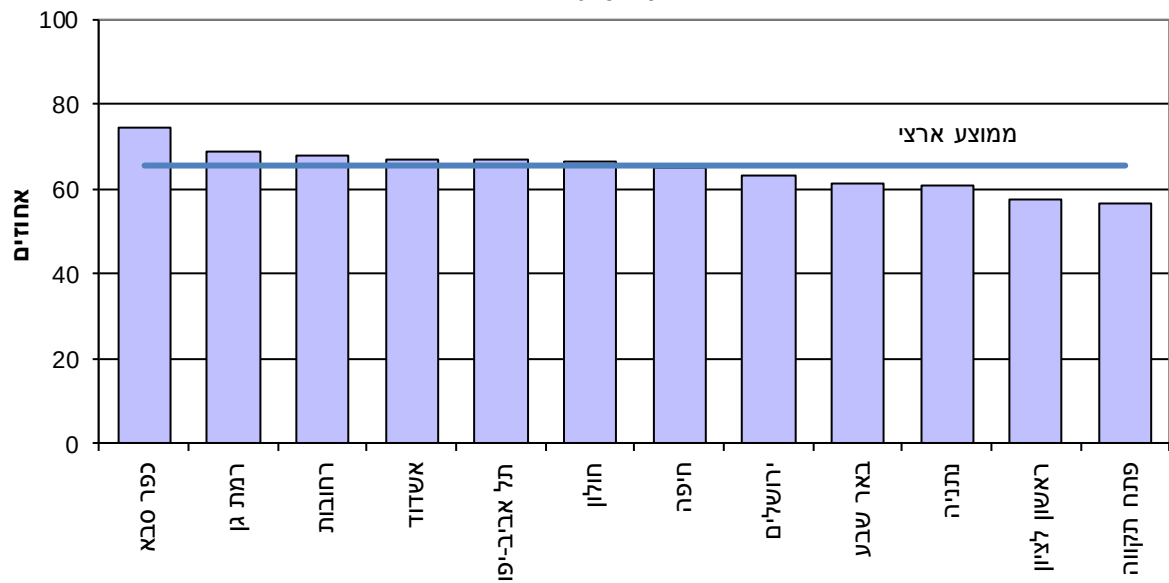
(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

1.4.4.2. מועסקים יהודים בני 20 ומעלה
שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם, (1) לפי מידת דתיות
2018

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

1.4.4.3. מועסקים בני 20 ומעלה
שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם, (1) בערים הגדולות, (2)
2018–2017

ערים שבהן 100.000 תושבים ויותר

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.
 (2) הנתונים על אשקלון, בית שמש, בני ברק ובתי ים אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

1.5 שיעור הנפגעים בתאונות עבודה

תיאור המדד והגדרתו

שיעור הנפגעים בתאונות עבודה חושב כאחוז מכלל המועסקים מקבלי דמי פגיעה עקב תאונות עבודה או הרוגים.¹ השיעור חושב ל-100,000 מועסקים.

בבחינת איכות התעסוקה בכלל ותנאי העבודה בפרט, נדבר חשוב הוא התנאים הפיזיים במקום העבודה וההקפדה על בטיחות העובד ובריאותו וכן על איכות חייו בעתיד.

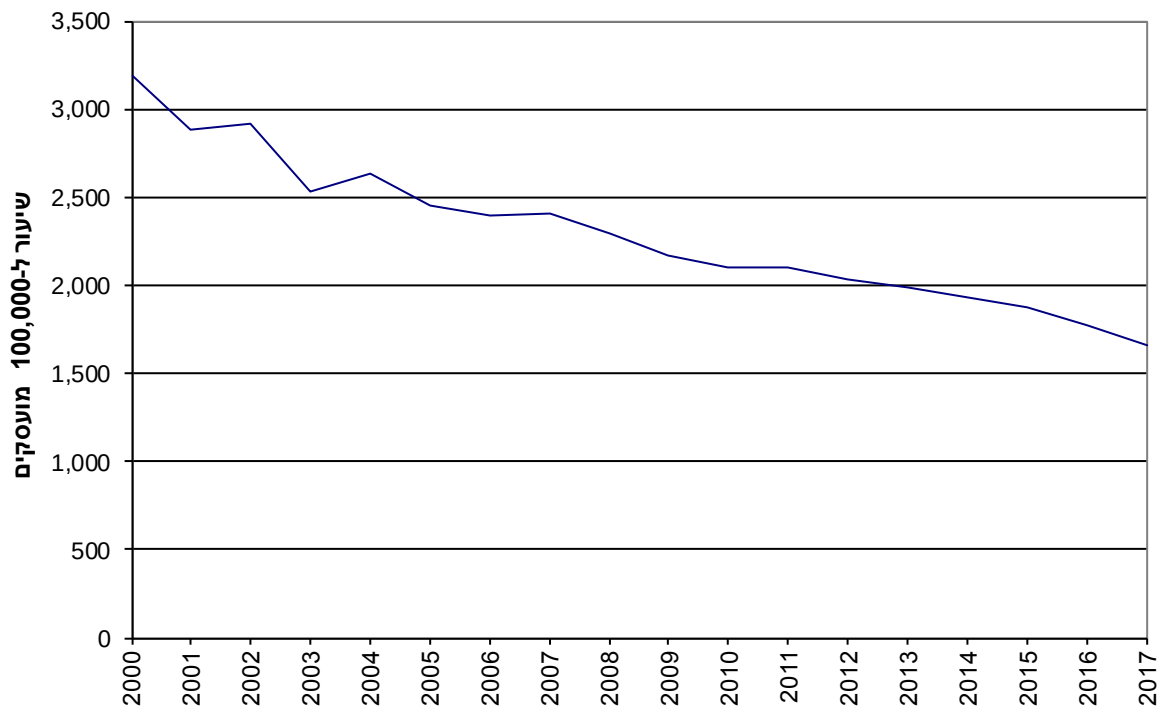
המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור הנפגעים בתאונות עבודה.

מגמות במדד

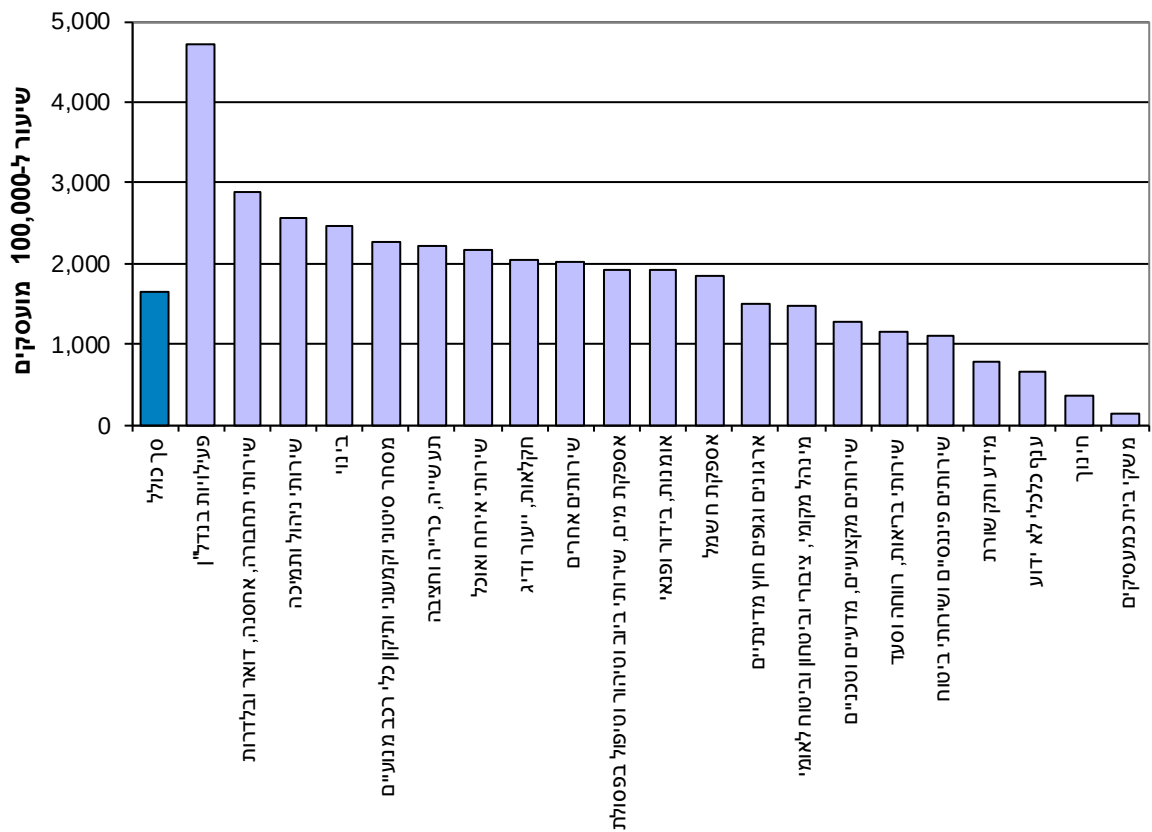
- שיעור הנפגעים בתאונות עבודה ירד מ-3,192 תאונות עבודה ל-100,000 מועסקים בשנת 2000 ל-1,657 ב-2017.
- שיעור הנפגעים בתאונות עבודה נמצא במגמת ירידה בשנים 2000–2017.
- שיעור הנפגעים בתאונות עבודה הגבוה ביותר הוא בענף פעילויות בנדל"ן (4,727 נפגעים ל-100,000 מועסקים). שיעור הנפגעים בתאונות עבודה הנמוך ביותר הוא בענפי משקי בית כמעסיקים (135 נפגעים ל-100,000 מועסקים), חינוך (369 נפגעים ל-100,000 מועסקים).

¹ כולל מועסקים לפי סקרי כוח אדם, וכן נתונים מתוך החשבונות הלאומיים על מועסקים מחו"ל ועל מועסקים תושבי אזור יהודה והשומרון.

**1.5.1. מועסקים הנפגעים בתאונות עבודה
2017-2000**

**1.5.2. מועסקים הנפגעים בתאונות עבודה, לפי ענף כלכלי
2017**

1.6 שיעור האבטלה הממושכת (מעבר לשישה חודשים)

תיאור המדד והגדרתו

שיעור האבטלה הממושכת חושב כאחוז הבלתי-מועסקים שחיפשו עבודה מעבר לשישה חודשים מתוך כלל הבלתי-מועסקים.

ניתוק ממושך משוק העבודה שוחק את המיומנויות שרכש העובד ומצמצם את סיכויי להיקלט במשרה בתנאי שכר טובים עד כדי יציאה ממעגל התעסוקה. הדגש על אבטלה ממושכת מאפשר להבחין בין אפיקי תעסוקה שונים: אפיקים שבהם גמישות תעסוקתית גבוהה המאפשרת לאלה שאיבדו את מקום עבודתם לשוב למעגל התעסוקה בתוך זמן קצר יחסית, לצד אפיקים שבאופן יחסי קיימת בהם הסתברות נמוכה להפסקת העבודה, אך הסתברות גבוהה להיפלט ממעגל התעסוקה. המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור האבטלה הממושכת.

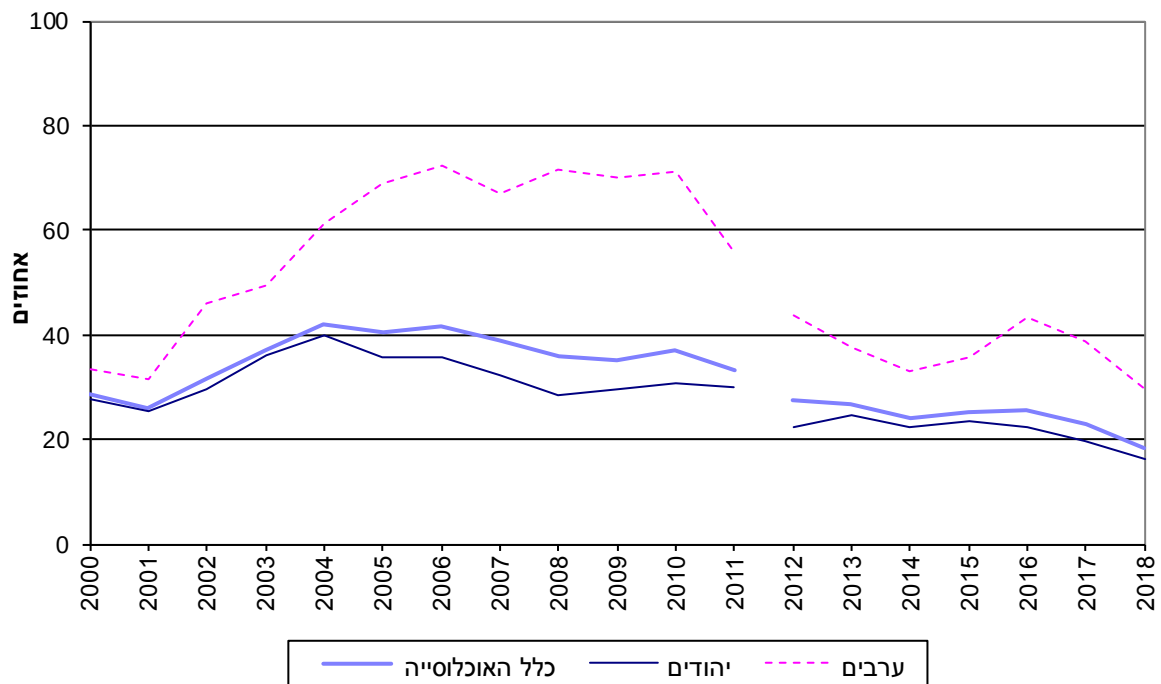
מגמות במדד

- בשנת 2000 עמד שיעור האבטלה הממושכת בקרב כלל האוכלוסייה על 28.6%, וב-2004 שיעור האבטלה הממושכת הגיע לשיאו ועמד על 41.8%. לאחר מכן שיעור זה החל לרדת והגיע ל-33.1% ב-2011. בשנים 2012–2018¹ נרשמה ירידה מ-27.5% ל-18.2%, בהתאמה. ב-2018 הגיע שיעור האבטלה הממושכת בקרב גברים ל-19.9%, ובקרב נשים ל-16.4%.
- אבטלה ממושכת שכיחה יותר בקרב ערבים. בשנת 2018 שיעור האבטלה הממושכת בקרב ערבים היה 29.5%, לעומת 16.3% בקרב יהודים.
- בקרב יהודים, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית,² ב-2018 שיעור האבטלה הממושכת הגבוה ביותר הוא בקרב אלו שאורח חייהם דתי מאוד (18.9%).
- בקרב ערבים, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית, ב-2018 שיעור האבטלה הממושכת הגבוה ביותר הוא בקרב אלו שאורח חייהם מסורתי (32.0%).
- מבין הערים הגדולות הנבחרות שבהן 100,000 תושבים ויותר, ב-2018 שיעור האבטלה הממושכת הגבוה ביותר נמצא בחולון (27.7%), והנמוך ביותר בנתניה (12.5%).

¹ משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי. לכן לא ניתן לערוך השוואה עם שנים קודמות.

² הנתונים מבוססים על שאלה בסקר כוח אדם: "מהו אורח החיים העיקרי מבחינה דתית של הגרים בדירה?".

1.6.1. אבטלה ממושכת, לפי קבוצת אוכלוסייה
(1) 2018–2000

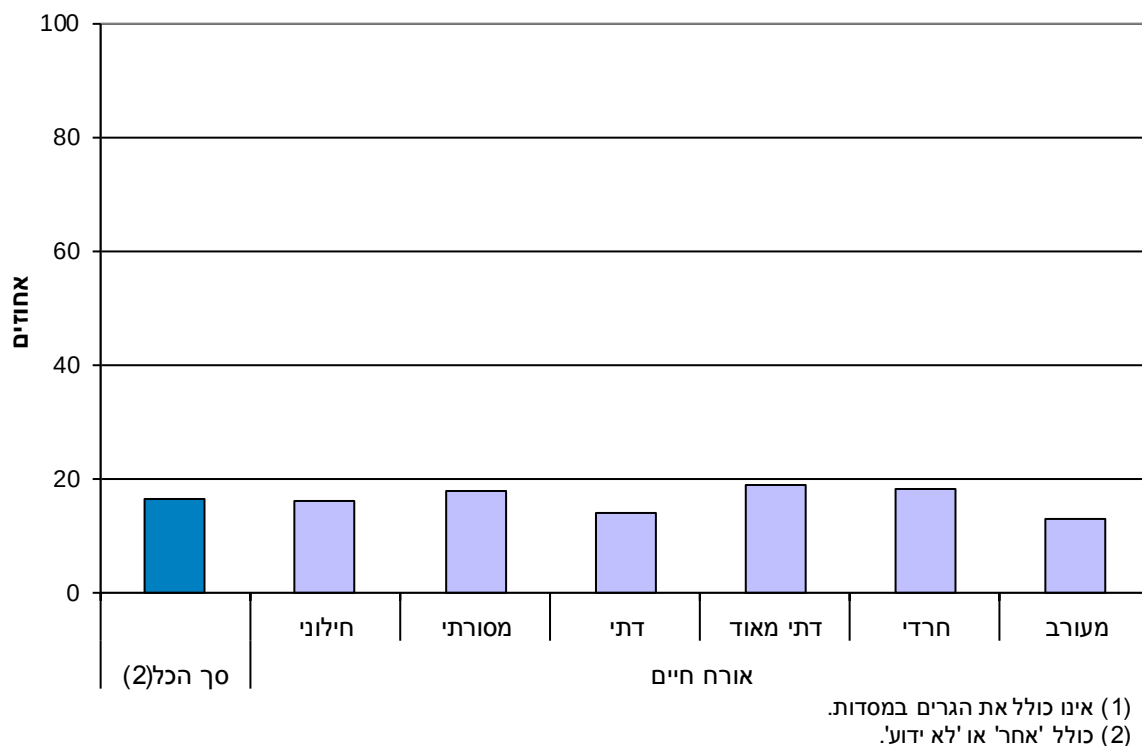
(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

1.6.2. אבטלה ממושכת, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
(1) 2018–2000

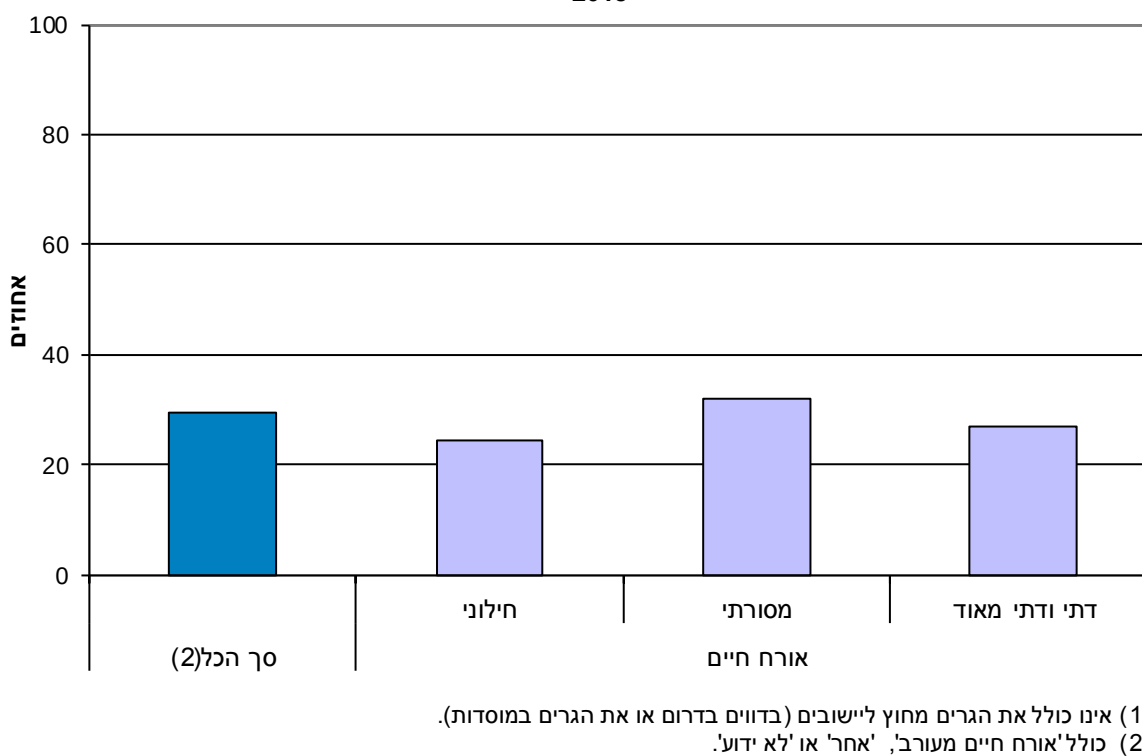

(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

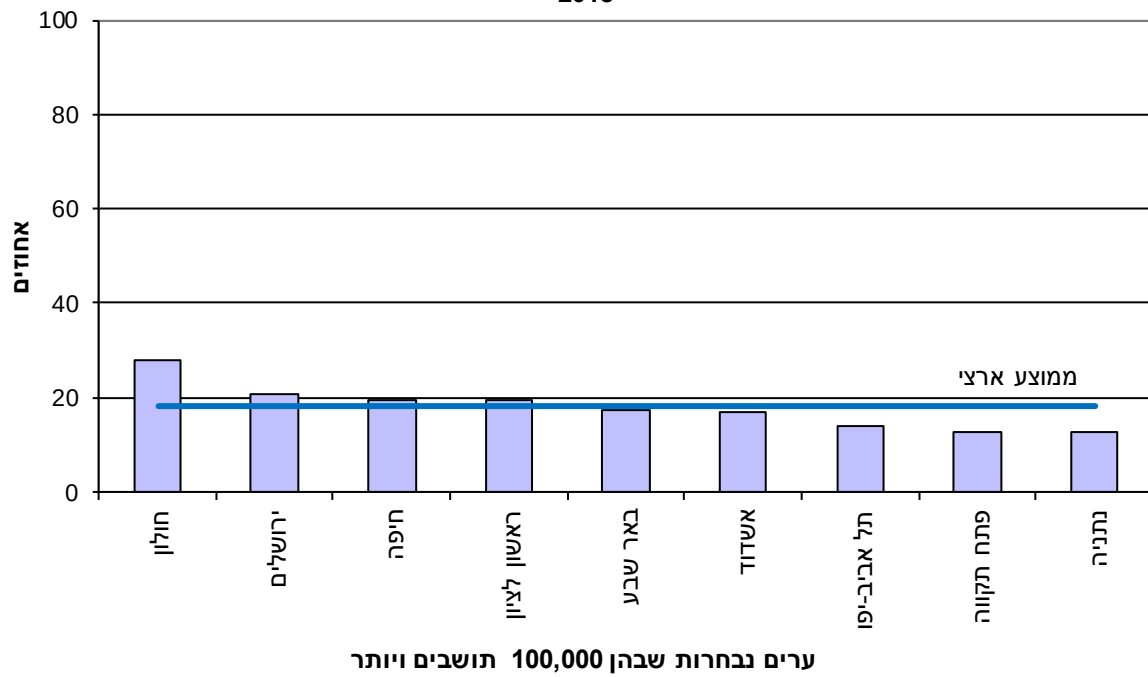
**1.6.3. אבטלה ממושכת בקרב יהודים, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

**1.6.4. אבטלה ממושכת בקרב ערבים, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

1.6.5. אבטלה ממושכת בערים גדולות נבחרות
2018

1.7 מועסקים שחשו אפליה במקום העבודה

תיאור המדד והגדרתו

מדד זה בוחן את תחושת העובד לגבי ההתקדמות והשינוי באיכות חייו התעסוקתיים.

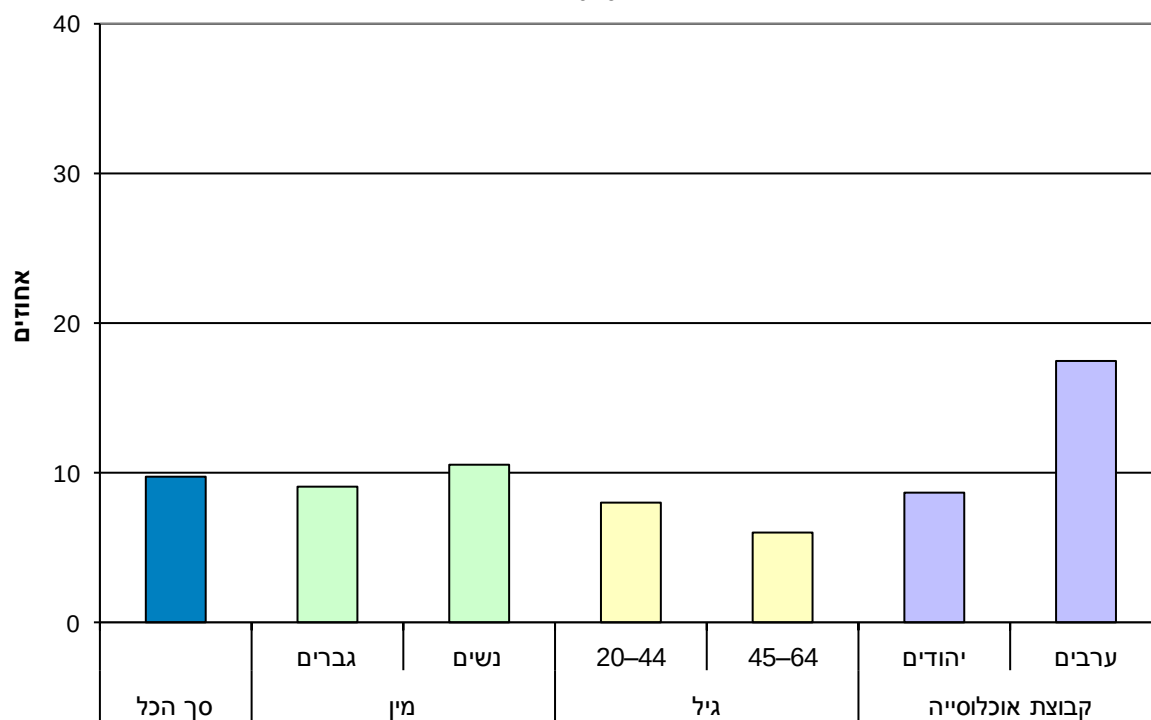
המדד מבוסס על שאלה שהופיעה בשאלון של הסקר החברתי בשנת 2016, והופנתה לכלל המועסקים בני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו בחיוב על השאלה: "בשנים-עשר החודשים האחרונים האם חשת אפליה בעבודה בשל גיל, לאום, מוצא, דת, מין, נטייה מינית, מוגבלות פיזית או נפשית, צבע עור?".

המגמה הרצויה למדד היא ירידה באחוז המועסקים שחשו אפליה במקום העבודה.

מגמות במדד

- **10% מהמועסקים חשו אפליה במקום העבודה ב-2016**, 9% מהגברים ו-11% מהנשים.
- בפילוח לפי סוגי אפליה המרכיבים את המדד עולה כי 4% חשו אפליה בשל גילם או מוצאם, 3% בשל הלאום שלהם, 2% בשל דתם ו-2% בשל מינם.
- שיעור המועסקים הערבים שחשו אפליה במקום העבודה גבוה משיעורם של יהודים (17% לעומת 9%, בהתאמה).
- שיעור המועסקים שחשו אפליה במקום העבודה עומד על 8% בקרב בני 20–44 ועל 6% בקרב בני 45–64.

1.7.1. מועסקים בני 20 ומעלה שחשו אפליה במקום העבודה,
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2016

1.8 למידה פורמלית¹ ובלתי פורמלית² לאורך החיים בקרב בני 25–64

תיאור המדד והגדרתו

למידה לאורך החיים מאפשרת לפתח כישורים, לרכוש ידע עדכני, לרכוש מיומנויות חדשות ולהשתלב טוב יותר בשוק העבודה המשתנה. כמו כן הלמידה מרחיבה אופקים ומחזקת את ההשתתפות החברתית והאזרחית.

המדד מבוסס על תוצאות סקר מיומנויות בוגרים³ (תוכנית הערכה בין-לאומית של מיומנויות בוגרים).

המדד מציג את שיעור האוכלוסייה שהשתתפה בפעילויות למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית במהלך 12 החודשים שקדמו לריאיון; כגון לימודים לקראת תואר או תעודה, הכשרה מקצועית במסגרת או שלא במסגרת העבודה, קורסים, שיעורים פרטיים, סמינרים, ימי עיון או סדנאות (כולל למידה מרחוק) או לימודים אחרים.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור המשתתפים בלמידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית לאורך החיים.

מגמות במדד

- **בישראל שיעור המשתתפים בלמידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית בקרב בני 25–64 הוא 53.0%** (8.3% השתתפו בפעילות למידה פורמלית בלבד, 34.1% השתתפו בפעילות למידה בלתי פורמלית בלבד, ו-10.6% השתתפו בפעילויות למידה משני הסוגים). שיעור זה נמוך מהשיעור שבמדינות כמו ניו-זילנד (68.0%), ארה"ב (59.0%) וקנדה (58.0%), אך גבוה מהשיעור שבמדינות כמו יפן (42.0%) ואוסטרליה (37.0%).⁴
- בישראל שיעור הלמידה הבלתי פורמלית גבוה בהרבה משיעור הלמידה הפורמלית. בקרב בני 25–34 הפער בין שיעורי הלמידה הפורמלית והבלתי פורמלית קטן יחסית, עקב כניסה מאוחרת ללימודים לאחר סיום התיכון.

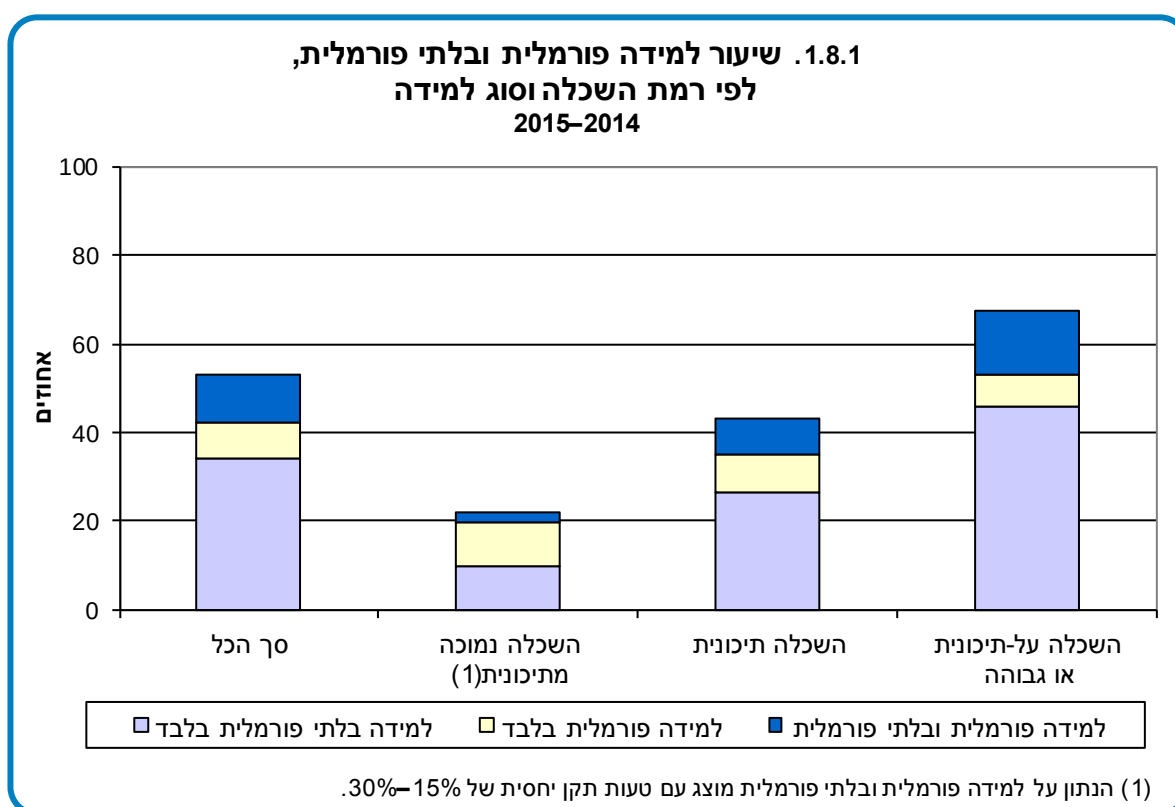
¹ למידה במסלול לימודים המעניק בסיומו תעודה רשמית לפי סולם השכלה לאומי מדורג. מסלולים אלה מיועדים בעיקרם לרכישת השכלה לפני שלב הכניסה לשוק העבודה, וכוללים את הדרגים יסודי, על-יסודי, על-תיכוני ואקדמי, על פי תנאי קבלה ואורך לימודים המוגדרים בסיווג הבין-לאומי ISCED 2011.

² בדומה ללמידה פורמלית, גם הלמידה הבלתי פורמלית מתקיימת בצורה מאורגנת ומכוונת, אך אינה חלק מסולם ההשכלה הלאומי. מסלולים אלה בדרך כלל אינם מקיימים את התנאים המינימליים כדי להיחשב לפורמליים (למשל מבחינת אורכם), וניתנים באופן טיפוסי בצורת קורסים קצרים, הכשרה בעבודה, סמינרים או שיעורים פרטיים. הלמידה עשויה להיות בזיקה לשוק העבודה או למטרות אחרות.

³ לפרטים נוספים אודות הסקר ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2016). מיומנויות בוגרים בישראל 2014–2015. פרסום 1640, ירושלים.

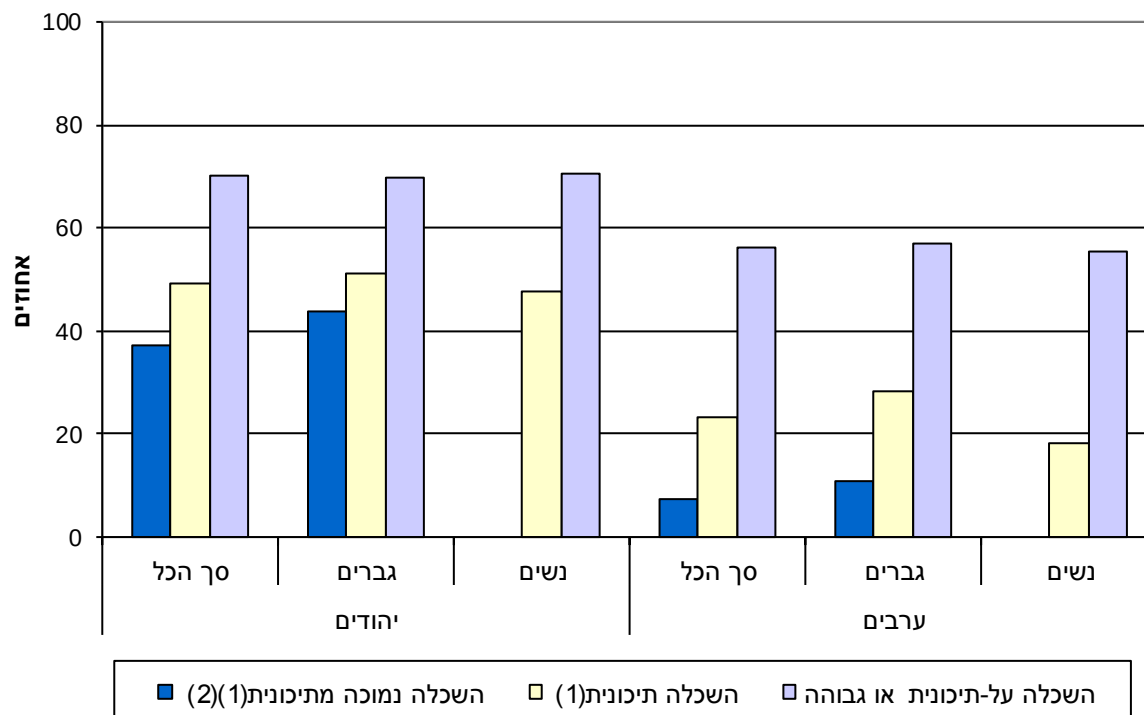
⁴ מקור הנתונים: Education at a Glance 2019.

- ככל שרמת ההשכלה גבוהה יותר שיעור הלמידה הפורמלית ו/או בלתי פורמלית גבוה יותר (67.6% מבעלי ההשכלה הגבוהה והעל-תיכונית לעומת 22.2% מבעלי ההשכלה הנמוכה מתיכונית); דפוס זה נשמר הן בקרב גברים (67.5% ו-29.7% בהתאמה) והן בקרב נשים (67.6% ו-11.0%⁵ בהתאמה), הן בקרב יהודים (70.1% ו-37.2% בהתאמה) והן בקרב ערבים (56.2% ו-7.3% בהתאמה).
- בדרך כלל, ככל שהגיל עולה שיעורי הלמידה הפורמלית ו/או בלתי פורמלית יורדים.
- שיעורי הלמידה הפורמלית ו/או בלתי פורמלית בקרב ערבים נמוכים משיעורי הלמידה בקרב יהודים (27.0% לעומת 60.1%, בהתאמה), אולם הפער מצטמצם ככל שרמת ההשכלה גבוהה יותר.
- 37.5% השתתפו בלמידה בלתי פורמלית הקשורה לעבודה ו-7.2% השתתפו בלמידה בלתי פורמלית שאינה קשורה לעבודה.

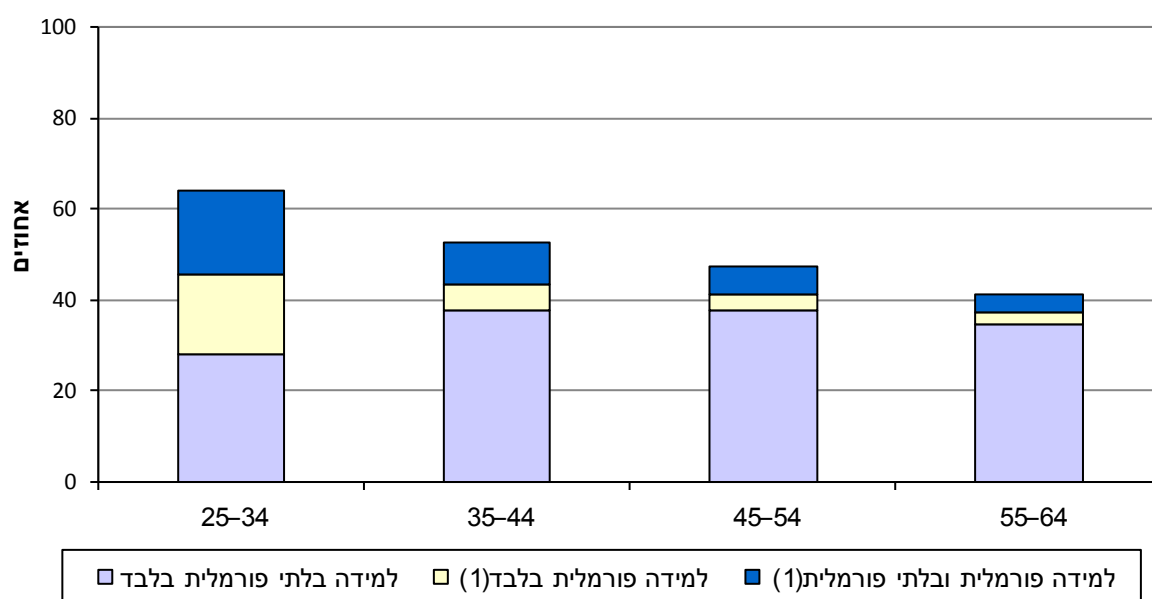
⁵ הנתון מוצג עם טעות תקן יחסית של 15%–30%.

**1.8.2. שיעור למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית,
לפי רמת השכלה, קבוצת אוכלוסייה ומין
2015-2014**

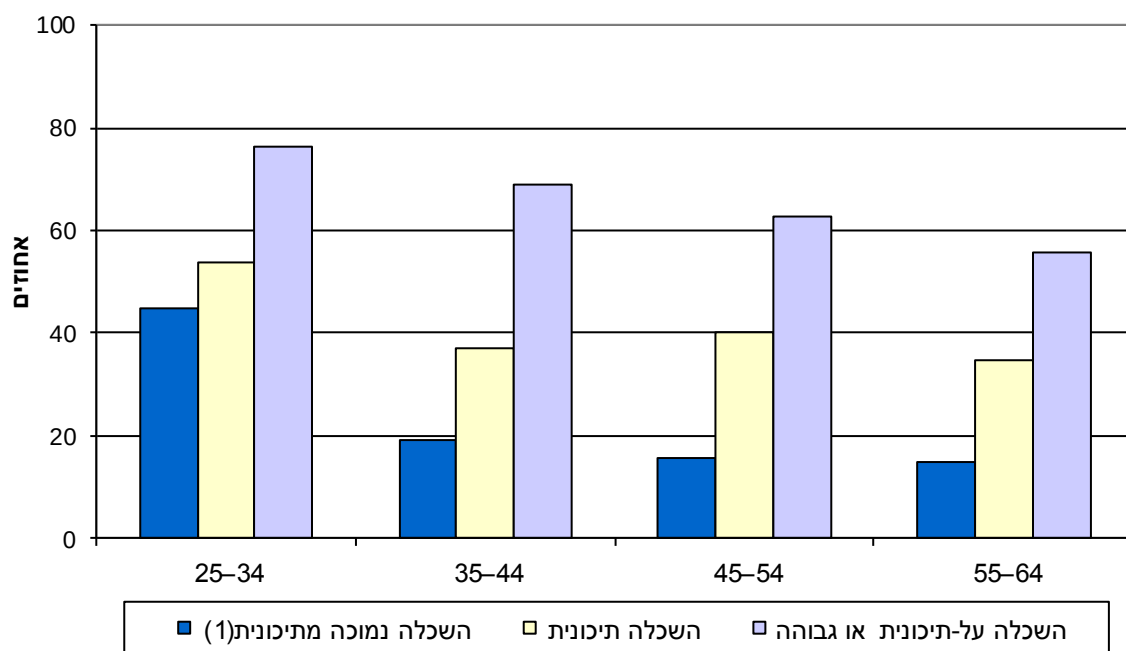
(1) הנתונים על סך כל הערבים והגברים הערבים בעלי השכלה נמוכה מתיכונית, וכן על נשים ערביות בעלות השכלה תיכונית מוצגים עם טעות תקן יחסית של 15%-30%.
(2) הנתונים על נשים בעלות השכלה נמוכה מתיכונית אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

**1.8.3. שיעור למידה פורמלית ובלתי פורמלית,
לפי גיל וסוג למידה
2015-2014**

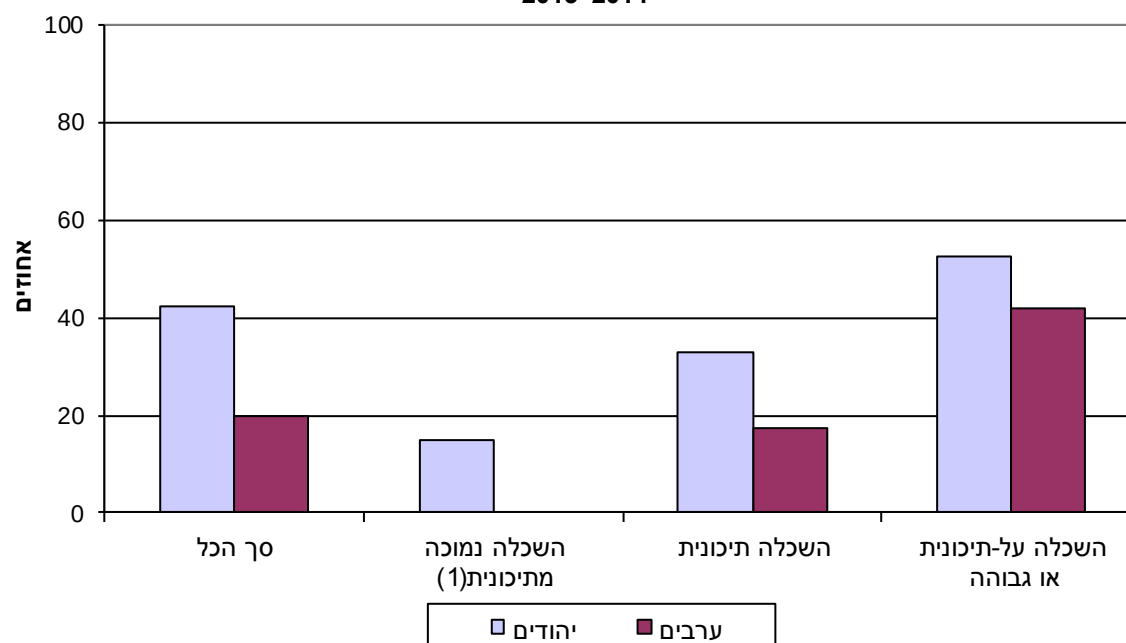
(1) הנתונים על למידה פורמלית בלבד ועל למידה פורמלית ובלתי פורמלית בקרב בני 55-64 מוצגים עם טעות תקן יחסית של 15%-30%.

1.8.4. שיעור למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית, לפי רמת השכלה וגיל 2015-2014

(1) הנתונים על בני 35-44, 45-54 ו-55-64 בעלי השכלה נמוכה מתיכונית מוצגים עם טעות תקן יחסית של 15%-30%.

1.8.5. שיעור למידה בלתי פורמלית הקשורה לעבודה, לפי רמת השכלה וקבוצת אוכלוסייה 2015-2014

(1) הנתונים על יהודים מוצגים עם טעות תקן יחסית של 15%-30%. הנתונים על ערבים אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

2

ביטחון
אישי

2.1. שיעור היפגעות מעבירת אלימות או מאיום להשתמש באלימות

תיאור המדד והגדרתו

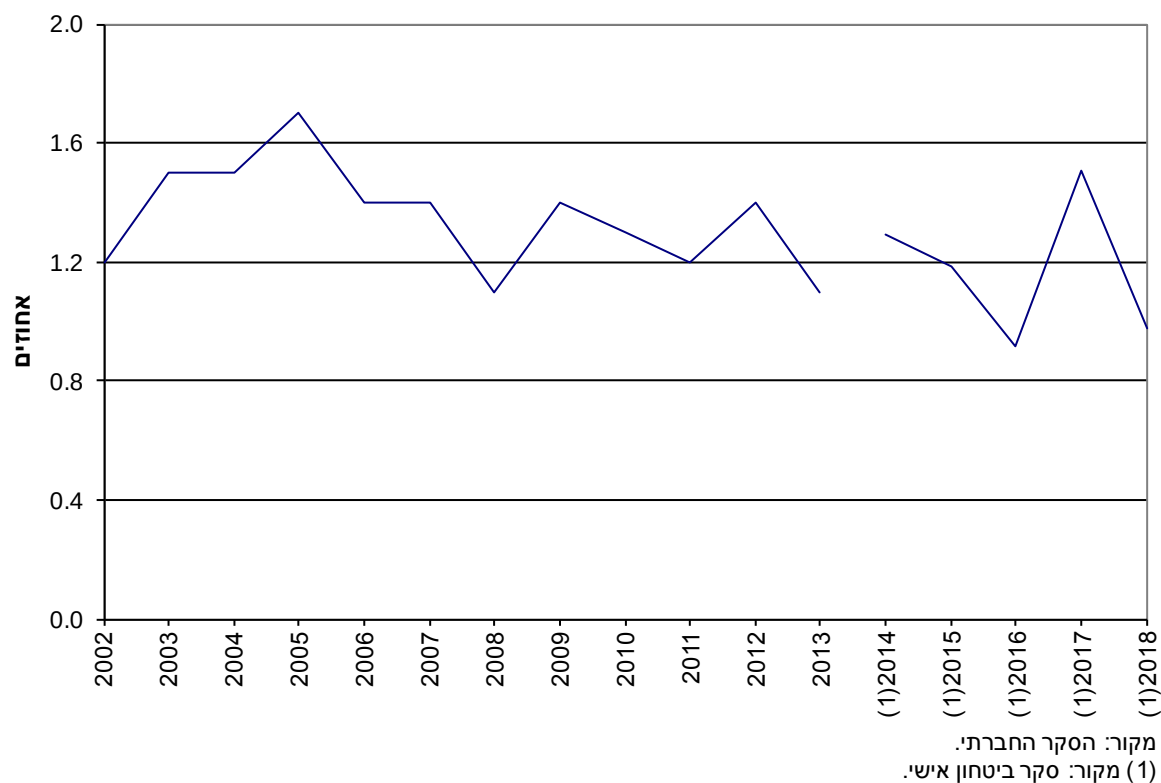
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בשאלון סקר ביטחון אישי שמופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד מתייחס למשיבים בחיוב על השאלה: "ב-12 החודשים האחרונים, האם נפגעת מעבירת אלימות או מאיום באלימות בביתך או מחוץ לביתך? היכן אותך, איימו עליך, חטפו ממך תיק, שדדו אותך וכדומה". המשיבים בחיוב על שאלה זו עונים לגבי אירוע הפגיעה האחרונה על השאלות האלה: "האם השתמשו נגדך בנשק?", "האם נגנב משהו או היה ניסיון לגניבה בעת הפגיעה האחרונה?" וכן האם הפגיעה כללה אלימות פיזית, איומים בלבד או גם וגם. המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור מקרי ההיפגעות מאלימות.

מגמות במדד

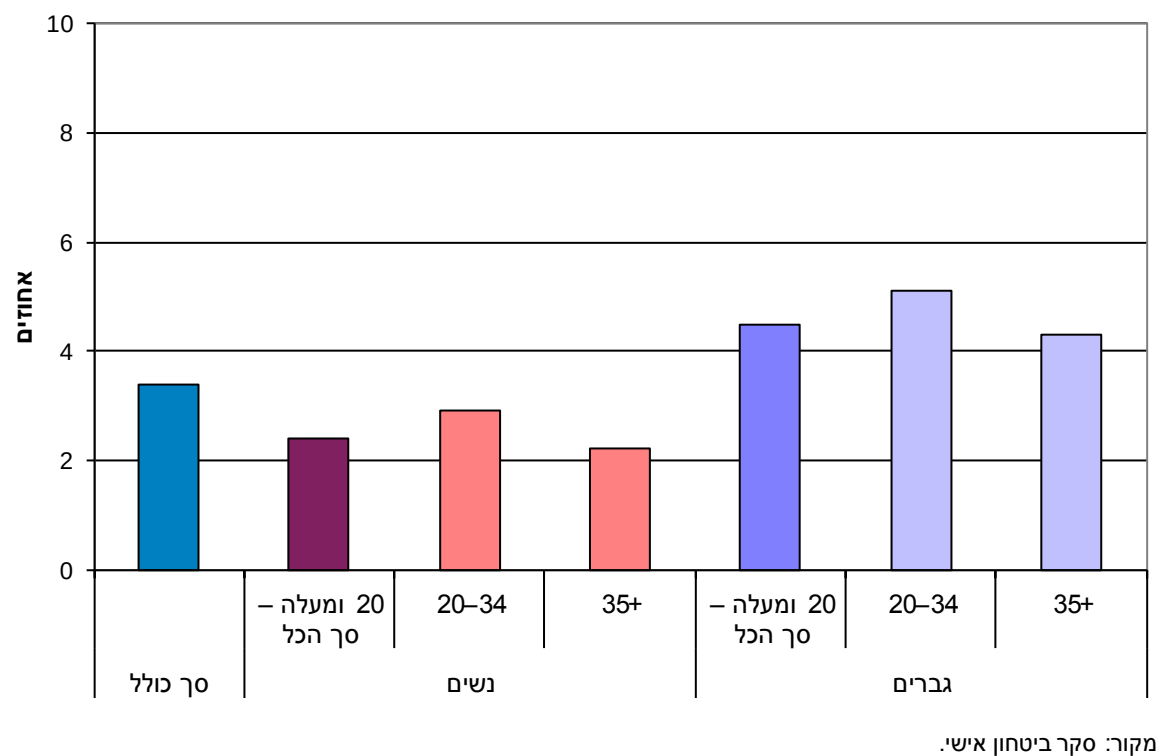
- בשנת 2018 3.4% מבני 20 ומעלה נפגעו מעבירת אלימות או מאיום להשתמש באלימות.
- שיעור נפגעי אלימות או מאיום להשתמש באלימות גבוה יותר בקרב גברים לעומת נשים (4.5% ו-2.4%, בהתאמה). כמו כן בקרב שני המינים, שיעור הנפגעים בקרב צעירים בני 20–34 גבוה יותר מהשיעור בקרב בני 35 ומעלה.
- בסקר ביטחון אישי 2018 שיעור בני 20 ומעלה שנפגעו מעבירת אלימות (שימוש בכוח פיזי) עמד על 0.9%, ירידה לעומת שנת 2017 בו השיעור עמד על 1.5%. בשנים 2002–2016¹ אין מגמה עקיבה בשיעור נפגעי עבירת אלימות, אך ניתן לראות כי בשנת 2005 השיעור היה הגבוה ביותר (1.7%).

¹ בשנים 2002–2013 הנתונים מבוססים על שאלון הגרעין של הסקר החברתי, ואילו בשנים 2014–2017 הנתונים מבוססים על סקר ביטחון אישי. בשל השינוי יש שבר בסדרה ולא ניתן להשוות בין נתוני השנים האחרונות לנתוני שנים קודמות.

**2.1.1. בני 20 ומעלה שנפגעו מעבירת אלימות (שימוש בכוח פיזי)
2018–2002**

**2.1.2. בני 20 ומעלה שנפגעו מעבירת אלימות (שימוש בכוח פיזי)
או מאיום להשתמש באלימות, לפי מין וגיל
2018**

2.2. תחושת ביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה

תיאור המדד והגדרתו

תחושת ביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה היא מרכיב מרכזי בתפיסת הביטחון הסובייקטיבית של הפרט, והיא משפיעה על איכות חייו.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בשאלון סקר ביטחון אישי החל משנת 2014, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד מציג את אלו שהשיבו 'במידה רבה מאוד' ו-'במידה רבה' על השאלה: "באיזו מידה אתה מרגיש בטוח ללכת לבדך באזור מגוריך בשעות החשכה?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בתחושת הביטחון.

מגמות במדד

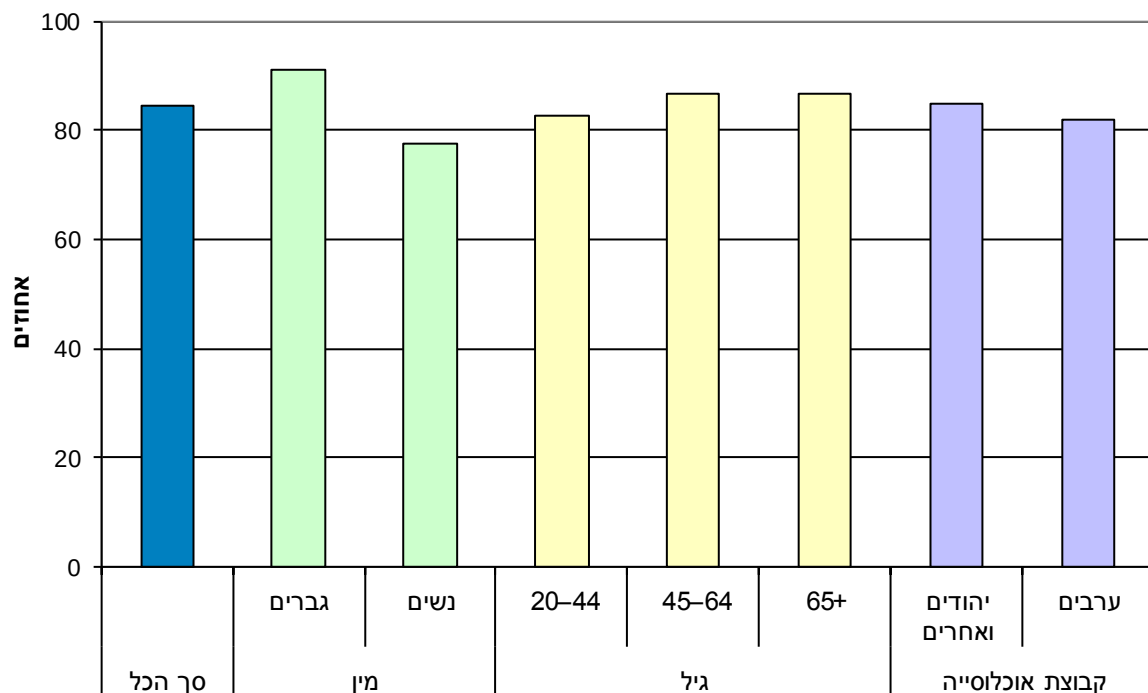
- **בשנת 2018 84.4% מבני 20 ומעלה חשו בטוחים ללכת לבדם בשעות החשכה באזור מגוריהם (ב-2017 – 85.6%).**
- גברים חשו ביטחון בשיעור גבוה יותר מאשר נשים (91.2% לעומת 77.7%, בהתאמה). יהודים ואחרים חשו ביטחון יותר מערבים (84.9% לעומת 82.1%, בהתאמה). תחושת הביטחון עולה עם הגיל, 82.6% מבני 20–44 חשו בטוחים לעומת 86.7% מבני 65 ומעלה.
- בערים שבהן 200,000 תושבים ויותר, שיעור בני 20 ומעלה שחשו בטוחים ללכת לבדם בשעות החשכה היה נמוך יחסית בבאר שבע (73.5%), לעומת נתניה (84.4%) וראשון לציון (83.9%), שבהן שיעור תחושת הביטחון היה הגבוה ביותר.
- במועצות האזוריות ובמועצות המקומיות שיעור בני 20 ומעלה שחשו בטוחים גבוה יותר מאשר שיעורם בערים, הן בקרב תושבי היישובים היהודיים והמעורבים והן בקרב תושבי היישובים הערביים.
- על פי הסקר החברתי האירופי (ESS)¹ **בשנת 2016 שיעור החשים בטוחים² ללכת לבדם באזור מגוריהם בשעות החשכה עמד בישראל על 88.2%. ישראל ממוקמת במדד זה בין שוודיה (84.9%) לפולין (88.8%) השיעור הממוצע של המדינות שהשתתפו בסקר זה באותה שנה (80.4%) נמוך מהשיעור בישראל.**

¹ ראו European Social Survey 2016:

[הסקר החברתי האירופי 2016](#).

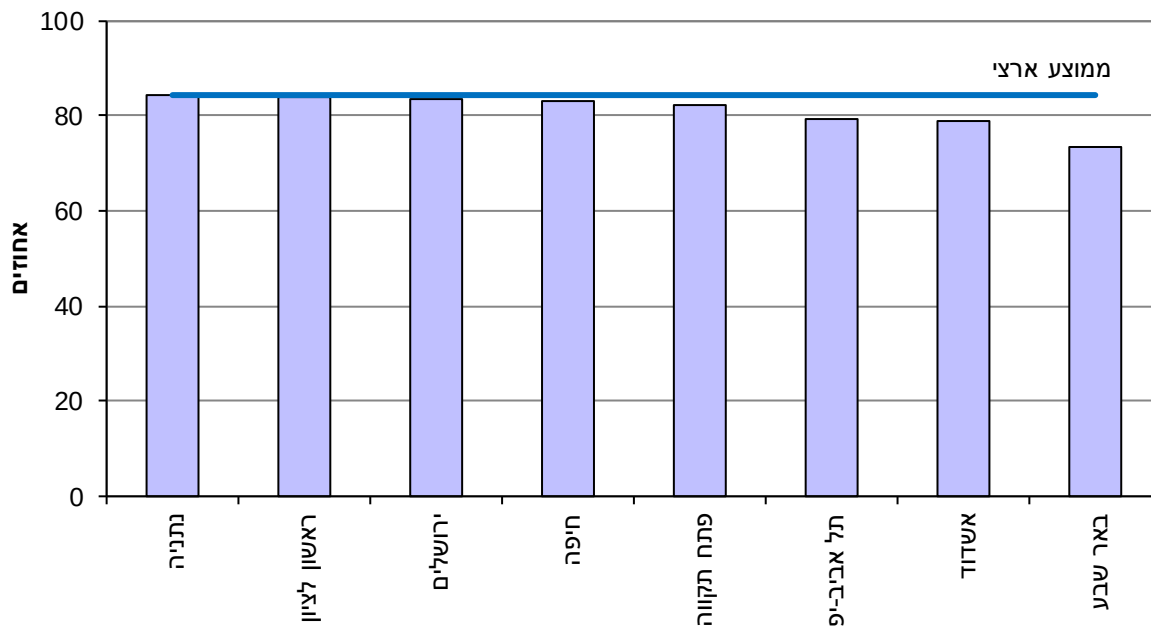
² 'בטוחים מאוד' או 'בטוחים'.

**2.2.1. בני 20 ומעלה החשים ביטחון(1) ללכת לבד בשעות החשכה
באזור המגורים, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

מקור: סקר ביטחון אישי.
(1) 'במידה רבה מאוד' או 'במידה רבה'. לא כולל 'לא רלוונטי'.

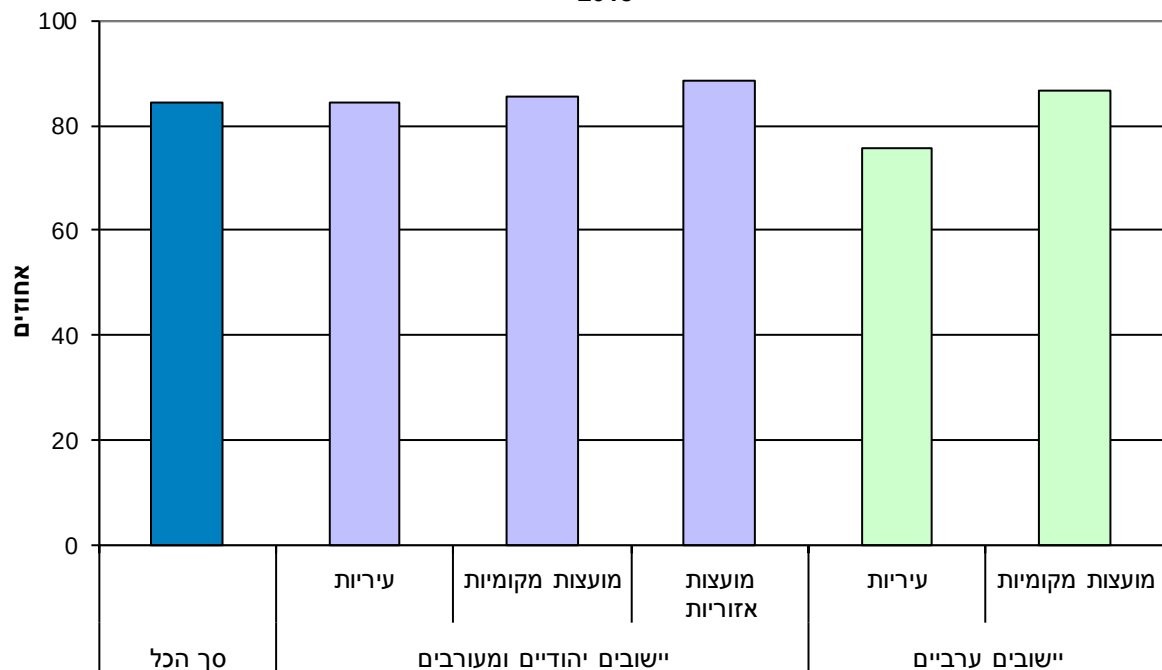
**2.2.2. בני 20 ומעלה החשים ביטחון(1) ללכת לבד בשעות החשכה
באזור המגורים בערים הגדולות
2018**

ערים שבהן 200,000 תושבים ויותר

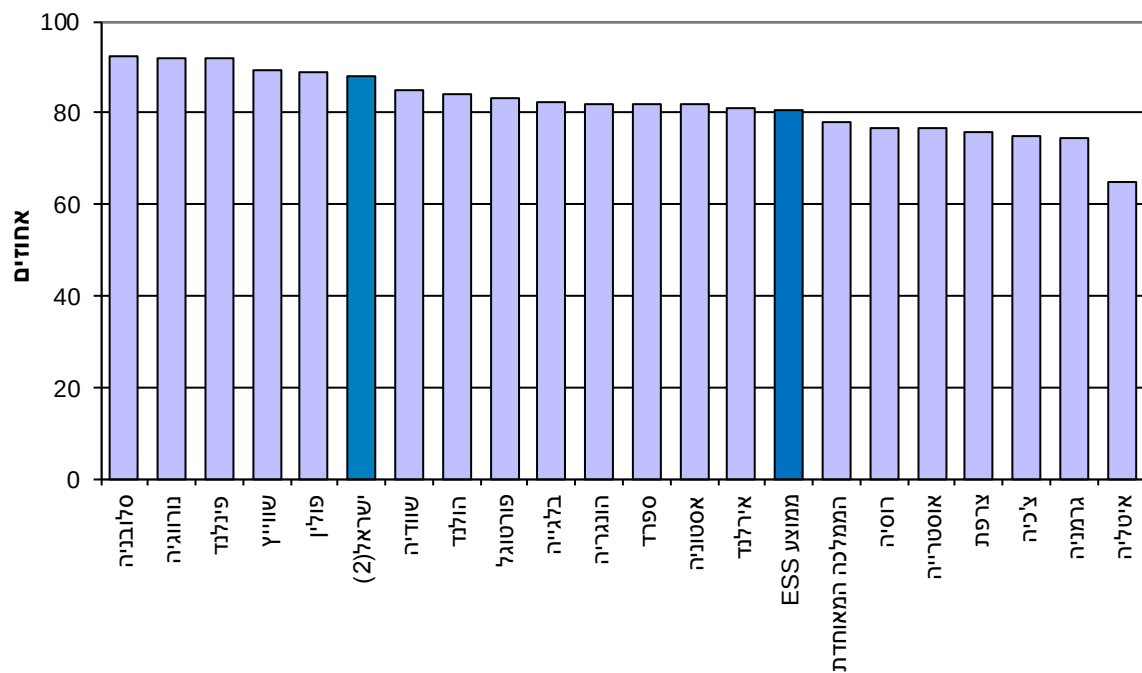
מקור: סקר ביטחון אישי.
(1) 'במידה רבה מאוד' או 'במידה רבה'. לא כולל 'לא רלוונטי'.

**2.2.3. בני 20 ומעלה החשים ביטחון(1) ללכת לבד בשעות החשכה
באזור המגורים, לפי מעמד מוניציפלי וסוג יישוב מגורים
2018**

מקור: סקר ביטחון אישי.
(1) 'במידה רבה מאוד' או 'במידה רבה'. לא כולל 'לא רלוונטי'.

**2.2.4. בני 15 ומעלה החשים ביטחון(1) ללכת לבד בשעות החשכה
באזור המגורים, השוואה בין-לאומית
2016**

מקור: הסקר החברתי האירופי 2016 (ESS).
(1) 'במידה רבה מאוד' או 'במידה רבה'.
(2) בני 20 ומעלה. מקור: הסקר החברתי.

2.3. שיעור היפגעות מעבירות הטרדה מינית

תיאור המדד והגדרתו

המדד מבוסס על שאלת ההיפגעות מהטרדה מינית המופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה, ומופיעה הן בסקר ביטחון אישי והן בשאלון הגרעין של הסקר החברתי. המדד כולל את אלו שהשיבו בחיוב על השאלה: "ב-12 החודשים האחרונים האם הטרידו אותך מינית? הטרדה מינית עלולה להיעשות במילים או בהתנהגות כלפי גבר או כלפי אישה בכל גיל. הטרדה כגון רמיזות מיניות, הערות מיניות או הצצה. המדד לא כולל הטרדה מינית באמצעות אינטרנט או רשתות חברתיות".¹

בשנים 2007–2013 המדד התייחס לנתוני הסקר החברתי, והחל משנת 2014 המדד מתייחס לנתוני ההיפגעות מהטרדה מינית בסקר ביטחון אישי.

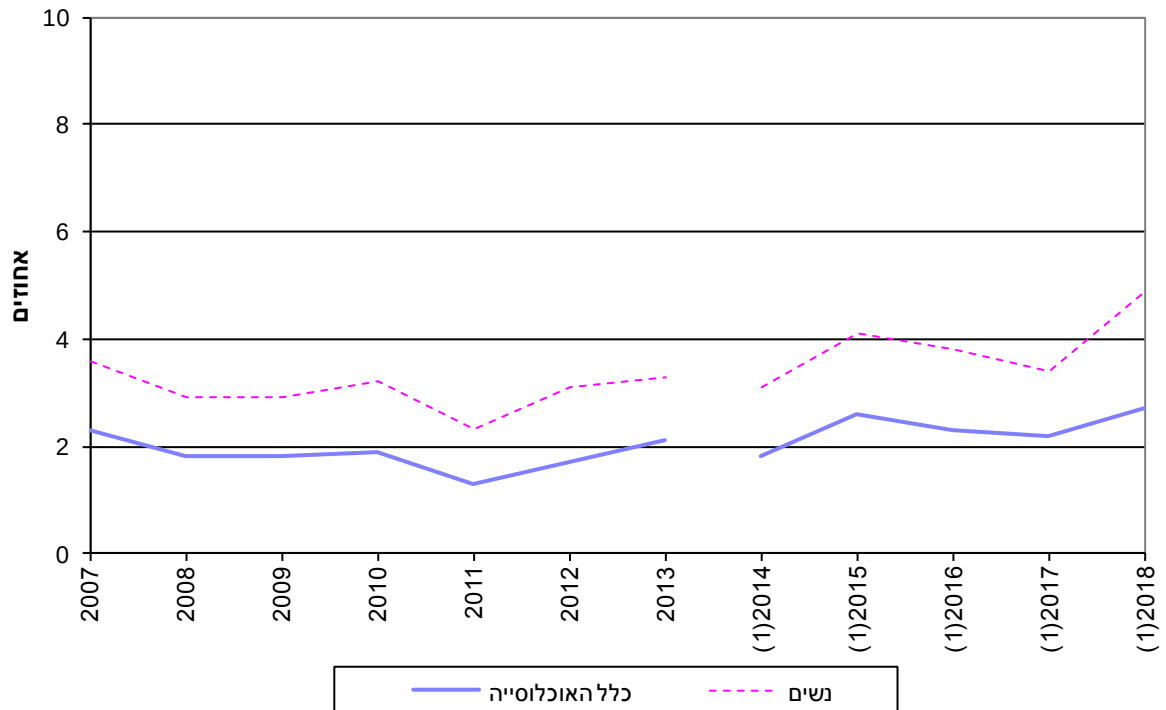
המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור ההיפגעות מעבירות הטרדה מינית.

מגמות במדד

- בשנת 2018 2.7% מבני 20 ומעלה דיווחו בסקר כי נפגעו מהטרדה מינית (2.2% בשנת 2017).
- שיעור הנפגעים מהטרדה מינית היה יציב בשנים 2007–2017, והוא עמד בממוצע על כ-2% מכלל האוכלוסייה, ועל כ-3.2% מהנשים.
- נשים נפגעות מהטרדה מינית בשיעור גבוה במידה ניכרת בהשוואה לגברים. ב-2018 כ-4.9% מהנשים נפגעו מהטרדה מינית, לעומת כ-0.5% מהגברים.
- צעירות נפגעות מהטרדה מינית בשיעור גבוה במידה ניכרת בהשוואה למבוגרות יותר. ב-2018 כ-9.6% מהנשים בנות 20–34 הוטרו מינית, לעומת 2.7% מהנשים בגיל 35 ומעלה.

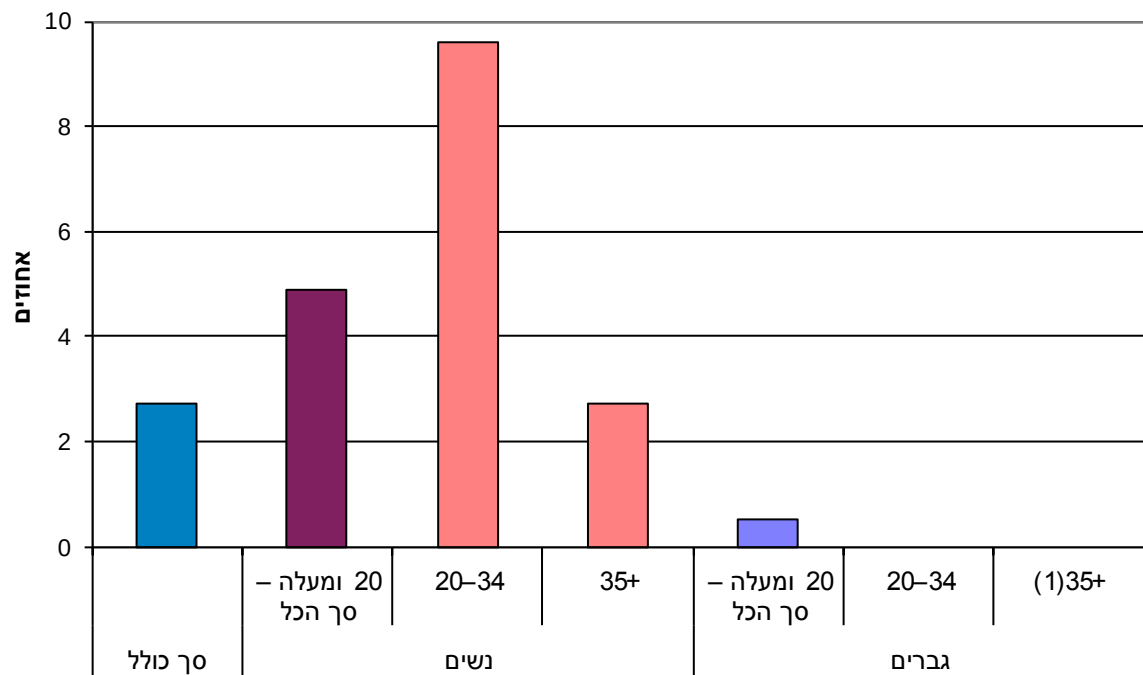
¹ עד שנת 2016 נוסח השאלה היה זהה בסקר ביטחון אישי ובסקר החברתי. ב-2016 התווספה הערה לנוסח השאלה של סקר ביטחון אישי: "לא כולל הטרדה מינית באמצעות אינטרנט או רשתות חברתיות".

2.3.1. בני 20 ומעלה שהוטרדו מינית
2018–2007

מקור: הסקר החברתי.
(1) מקור: סקר ביטחון אישי.

2.3.2. בני 20 ומעלה שהוטרדו מינית, לפי מין וגיל
2018

מקור: סקר ביטחון אישי.
(1) שיעור הגברים בני 35 ומעלה שנפגעו מהטרדה מינית מזערי, ולכן חשף לטעויות דגימה גבוהות יחסית, ואינו ניתן להצגה.

2.4. מספר הרוגים ופצועים קשה בתאונות דרכים¹

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את מספר הפצועים קשה וההרוגים בתאונות דרכים ל-100,000 תושבים.²

המדד משקף את מצב הביטחון האישי של נהגים, נוסעים והולכי רגל.

הנתונים מבוססים על קובץ מינהלי שמתקבל מידי חודש ממשטרת ישראל. בקובץ נרשמות התאונות שדווח עליהן למשטרה, ושנפתח להן תיק תאונה במשטרת ישראל. נוסף על כך, מתקבל מידי חודש מבתי החולים, באמצעות מכון גרטנר – המרכז לחקר טראומה ורפואה דחופה, קובץ מינהלי מתוך המערכת לרישום טראומה, הכולל מידע על חומרת הפגיעה של נפגעים בתאונות דרכים, בין היתר לפי המדד הרפואי MAIS.³

הנתונים המתפרסמים בדוח זה עודכנו משנת 2013 לפי המדד הרפואי MAIS, ואינם ברי השוואה לדוח מדדי איכות חיים 2018. בדוח זה, נתוני תאונות הדרכים מסווגים על ידי הלמ"ס לשתי קבוצות חדשות (השונות מהסיווג הקודם) בהתבסס על סיווג המשטרה: "ת"ד מורחב" ו"כללי עם נפגעים קל". המגמה הרצויה למדד היא ירידה במספר ההרוגים והפצועים קשה.

מגמות במדד

- **מספר ההרוגים ל-100,000 תושבים⁴ ירד מ-9 הרוגים ב-2001 ל-3.5 הרוגים ב-2018 – המספר הנמוך ביותר משנת 2001.** בין השנים 2013–2017 הייתה עלייה במספר ההרוגים בתאונות דרכים.
- **באותה התקופה ירד מספר הפצועים קשה מ-43 פצועים ל-100,000 תושבים ב-2001 ל-24 פצועים ב-2018.**

¹ ת"ד מורחב, כולל באזור יהודה והשומרון.

תאונות דרכים מסוג ת"ד מורחב – תאונות דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונות דרכים מסוג ת"ד" או תאונות דרכים שסווגה על ידי המשטרה כ"תאונות דרכים מסוג כללי עם נפגעים" אך לפי נתוני בתי החולים, נמצא בה פצוע קשה אחד לפחות. נפגע זה סווג בלמ"ס כפצוע קשה ולכן התאונה סווגה בלמ"ס כ"תאונות דרכים מסוג ת"ד מורחב".

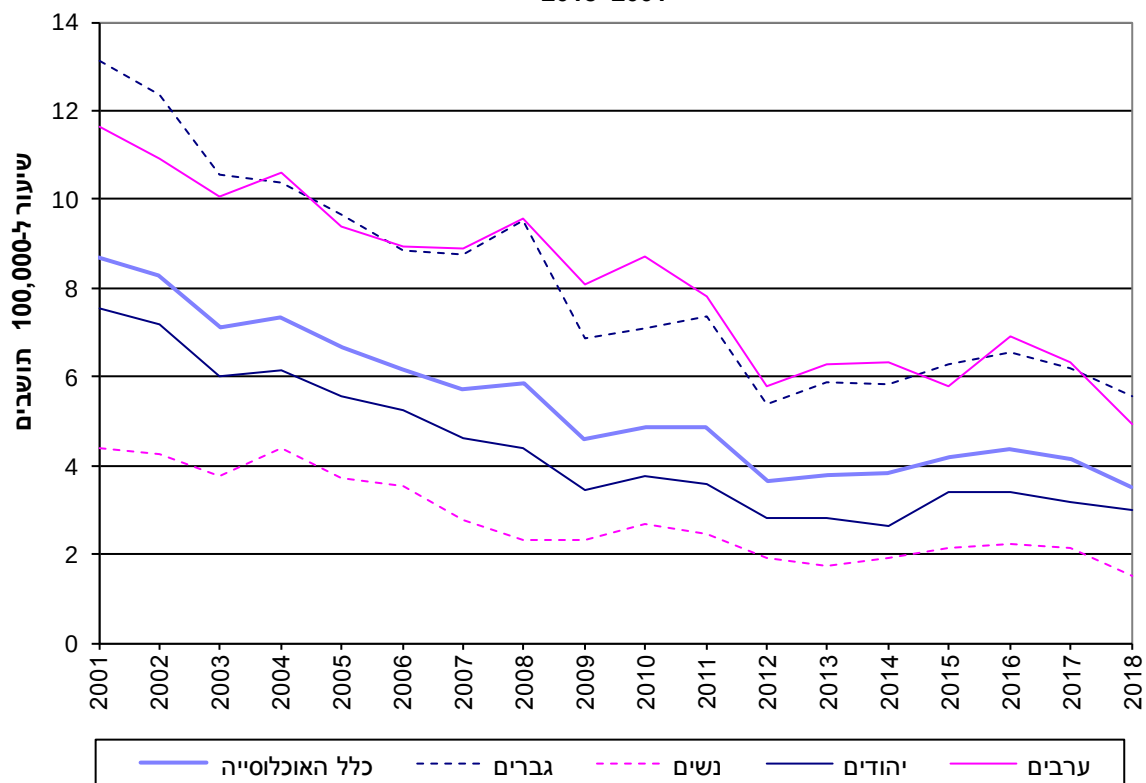
² פצוע קשה וקל בפרסומי הלמ"ס – אדם שהיה מעורב בתאונת דרכים ומופיע ברישומי המשטרה וגם בנתוני בתי החולים, חומרת פציעתו מוגדרת לפי בתי החולים (מדד רפואי MAIS). אדם שהיה מעורב בתאונת דרכים ומופיע רק ברישומי המשטרה (כלומר אינו מופיע בנתוני בתי החולים), חומרת פציעתו מוגדרת לפי הרישום במשטרה.

³ החל בנתוני 2013 חומרת הפגיעה נקבעת לפי שילוב של נתוני המשטרה עם נתוני בתי החולים. ההמלצה הבין-לאומית היא להשתמש במדד MAIS לצורך קביעת חומרת הפגיעה בתאונות דרכים. מדד MAIS למדידת חומרת פציעה רפואית (Maximum Abbreviated Injury Scale) מהווה את הציון המירבי מבין ציוני ה-AIS Abbreviated Injury Scale (שנקבעו לכל אחד מתשעת אזורי הגוף. המדד מספק ציון כללי של חומרת פציעה גם עבור נפגעים עם יותר מפגיעה אחת. ערכיו של מדד זה הם בין 1 ל-6. כאשר: 1–2 – פצועים קל, 3–6 – פצועים קשה.

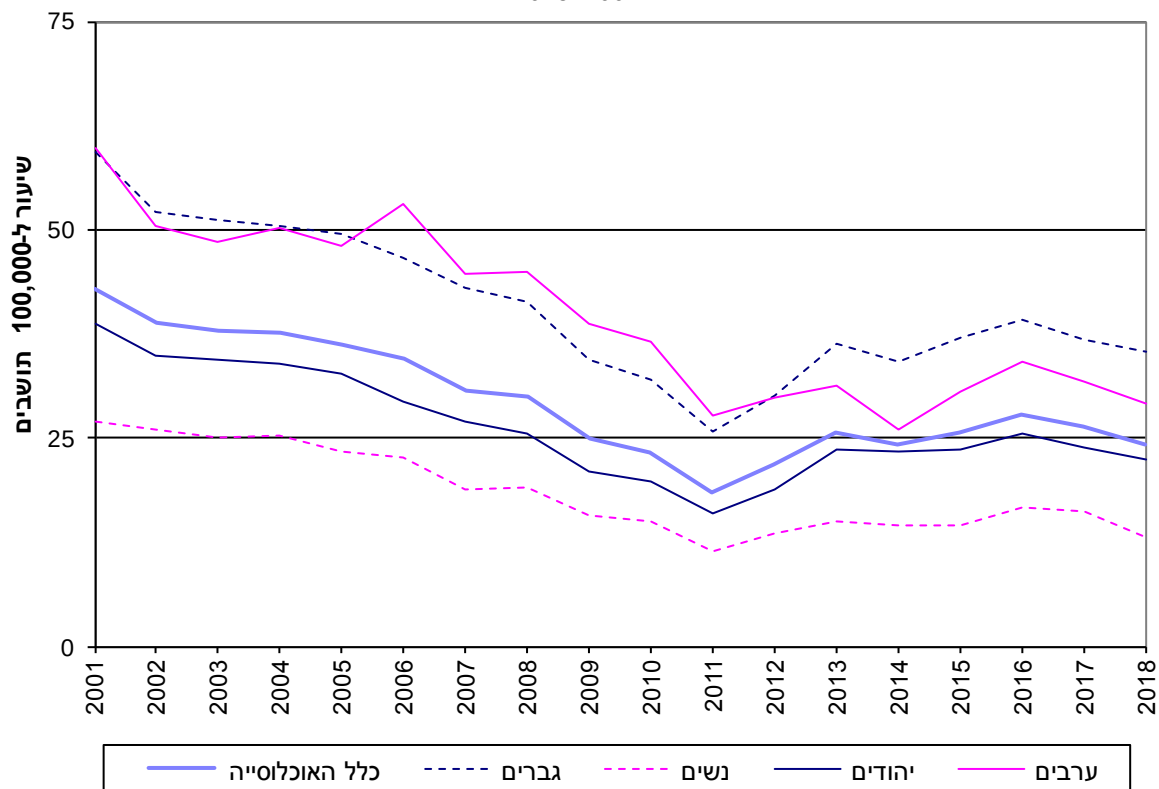
⁴ אוכלוסייה בסוף שנה.

- מספר ההרוגים בתאונות דרכים עמד ב-2018 על 316: 185 בדרכים לא-עירוניות ו-131 בדרכים עירוניות. מבין 16 הערים הגדולות, מספר ההרוגים הגבוה ביותר היה בתל אביב-יפו (21), בירושלים (11), בפתח תקווה (6), ברמת גן (6) ובאשדוד (4).
- מספר הפצועים קשה עמד ב-2018 על 2,166: 1,399 בדרכים עירוניות ו-767 בדרכים לא-עירוניות. מבין 16 הערים הגדולות, מספר הפצועים קשה הגבוה ביותר היה בירושלים (228), בתל אביב-יפו (208) ובחיפה (84).
- חלקם היחסי של הנפגעים (הרוגים ופצועים קשה) הערבים מתוך האוכלוסייה הערבית גבוה מחלקם היחסי של הנפגעים היהודים מתוך האוכלוסייה היהודית: הרוגים – 5 ערבים ל-100,000, לעומת 3 יהודים; פצועים קשה – 29.0 ערבים ל-100,000, לעומת 22.4 יהודים.
- חלקם היחסי של הגברים הנפגעים (הרוגים ופצועים קשה) מתוך כלל הגברים באוכלוסייה גבוה מחלקן היחסי של הנשים הנפגעות מתוך כלל הנשים באוכלוסייה: הרוגים – 5.6 גברים ל-100,000, לעומת 1.5 נשים; פצועים קשה – 35.4 גברים ל-100,000, לעומת 13.0 נשים.
- מספר ההרוגים ל-100,000 תושבים בישראל (4 הרוגים) היה ב-2017 נמוך יחסית לשאר מדינות ה-OECD.
- 31% מכלל ההרוגים בתאונות הדרכים ב-2018 היו הולכי רגל. הערים עם המספר הגבוה ביותר של הולכי רגל שנהרגו היו תל אביב-יפו (14), ירושלים (5), רמת גן (4) ופתח תקווה (3), והערים עם המספר הגבוה ביותר של הולכי רגל שנפצעו קשה היו ירושלים (111), תל אביב-יפו (62) וחיפה (30).
- מעבר חצייה אינו מבטיח חצייה בטוחה – מבין הולכי הרגל שנפגעו ב-2018 בעת חציית כביש, כ-79.1% נפגעו במעבר חצייה: כ-46.7% מההרוגים וכ-56.5% מהפצועים קשה.

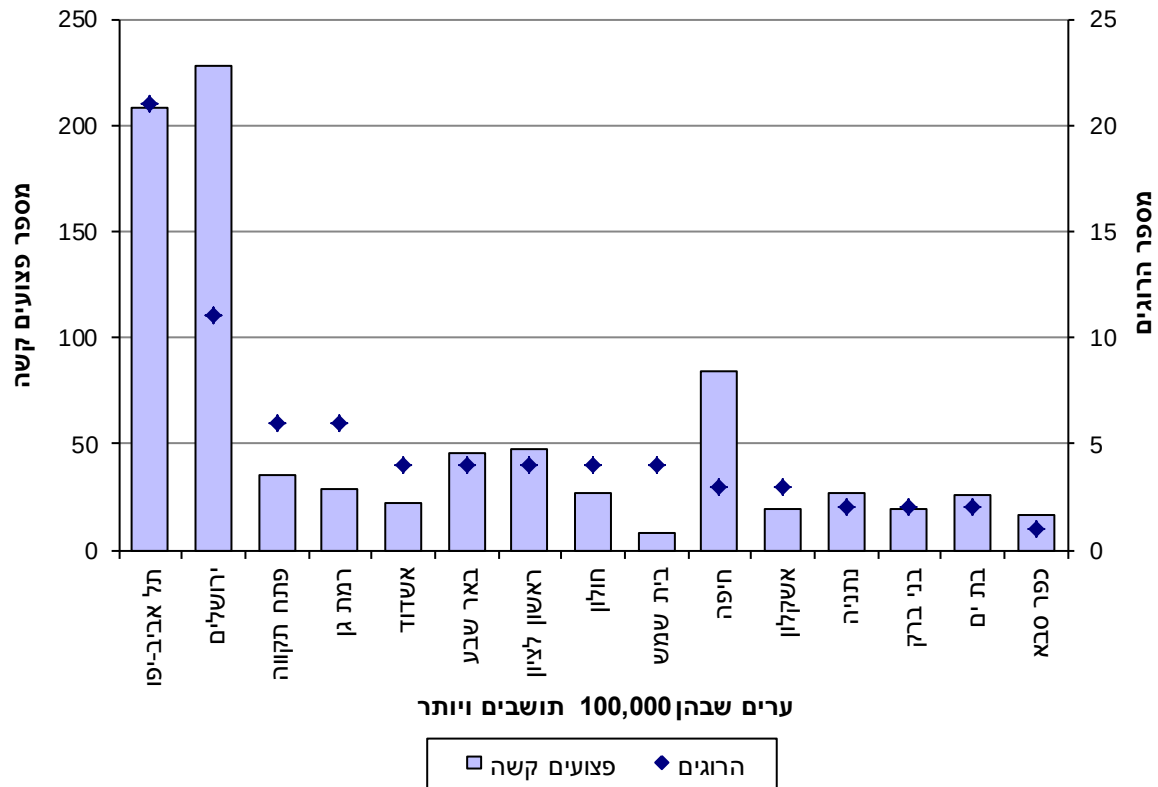
2.4.1. הרוגים בתאונות דרכים, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018-2001

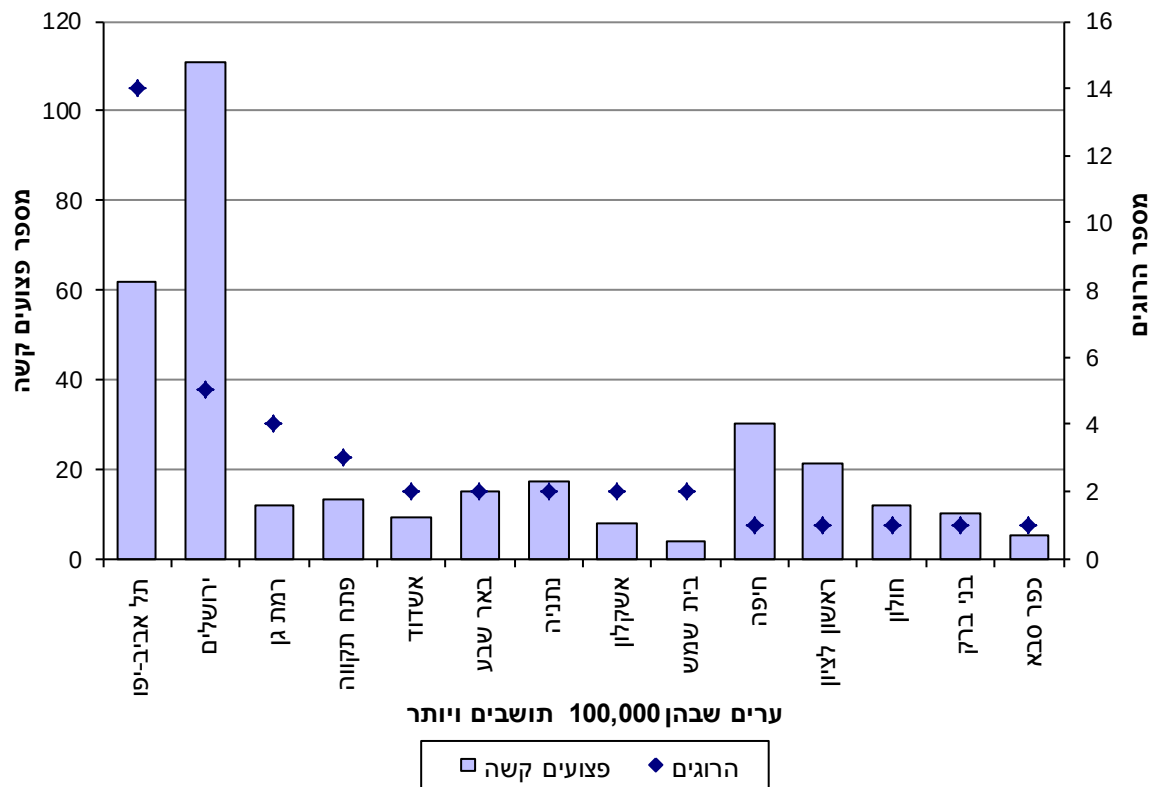
2.4.2. פצועים קשה בתאונות דרכים, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018-2001

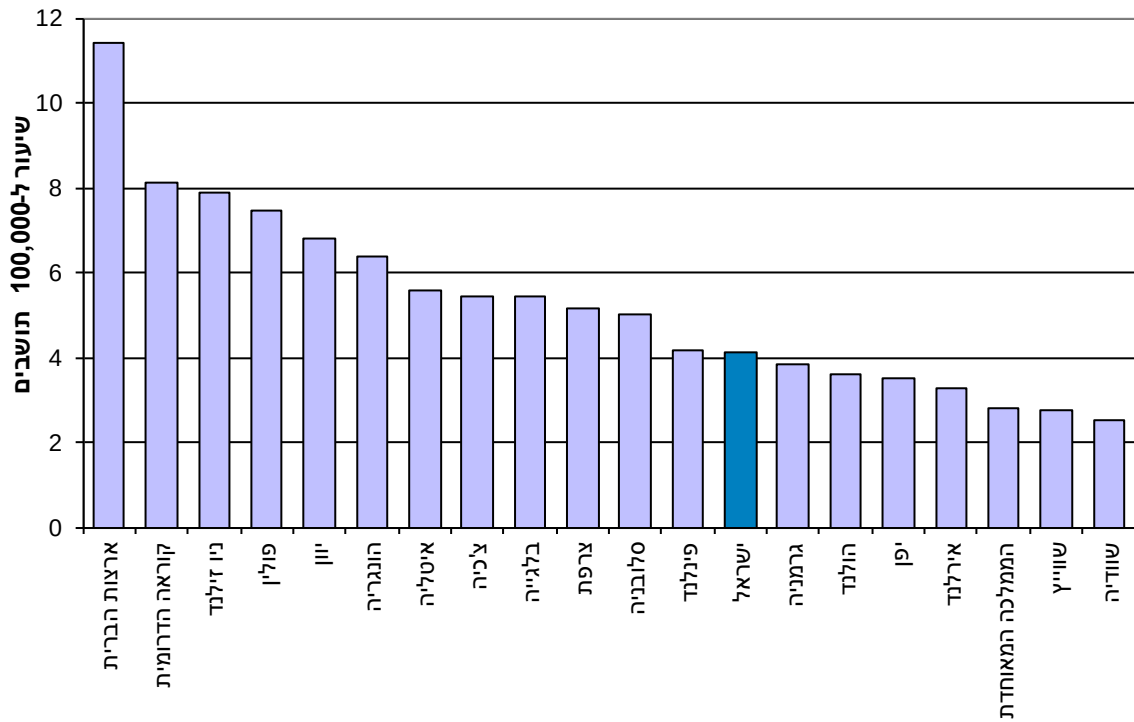
2.4.3. הרוגים ופצועים קשה בתאונות דרכים בערים הגדולות
2018

2.4.4. הולכי רגל הרוגים ופצועים קשה בתאונות דרכים בערים הגדולות
2018

2.4.5. הרוגים בתאונות דרכים במדינות נבחרות ב-OECD
2017

מקור: נתוני IRTAD, קבוצה בין-לאומית לנתוני בטיחות בדרכים ולחקירתם
(קבוצת עבודה של המרכז למחקר תחבורתי של ה-OECD והפורום הבין-לאומי לתחבורה).

2.5. מקרי רצח¹

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את שיעור מקרי הרצח ל-100,000 תושבים. מדד זה משקף את רמת הביטחון האישי של האוכלוסייה באזור מגוריה וברמה הארצית, וניתן ללמוד ממנו על תחושת הביטחון בקרב הציבור. המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור מקרי הרצח.

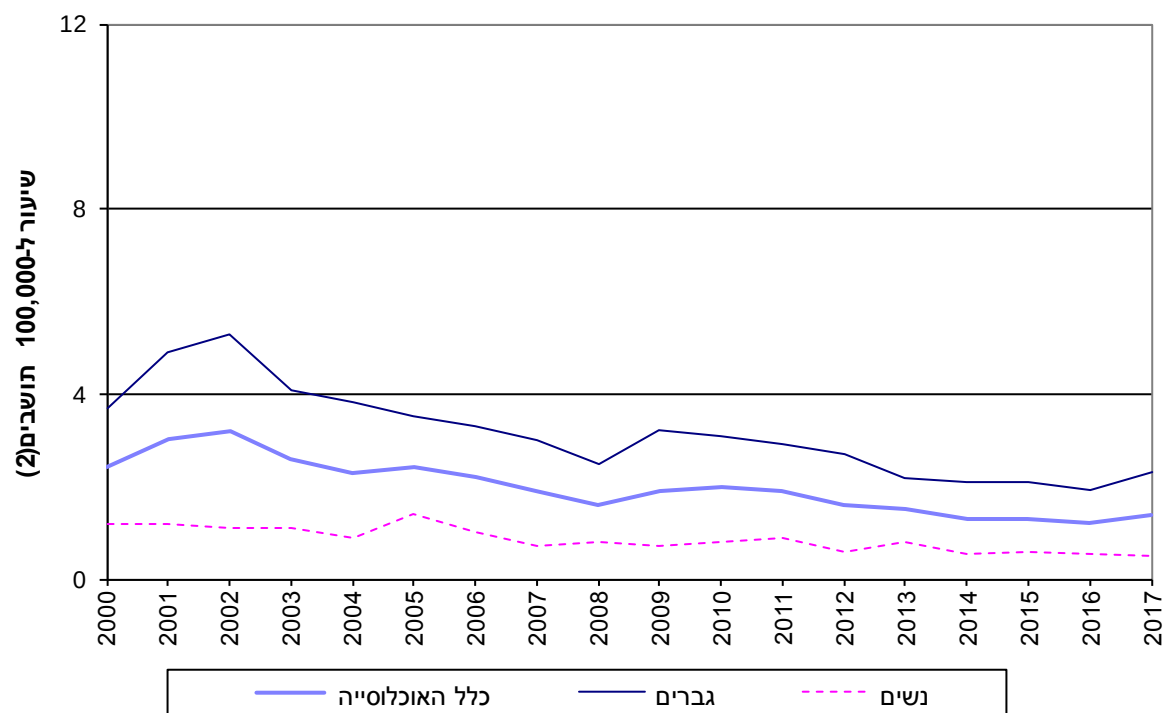
מגמות במדד

- בשנת 2017 שיעור מקרי הרצח עמד על 1.4 ל-100,000 תושבים מתוך כלל האוכלוסייה, מעט גבוה יותר מהשיעור בשנת 2016 (1.2). משנת 2000 נצפית מגמת ירידה בשיעור זה, אך בשנים האחרונות השיעור די יציב.
- לאורך השנים שיעור מקרי הרצח בקרב גברים גבוה בהשוואה לנשים. בשנת 2017 השיעור בקרב גברים היה גבוה פי 4.6 מהשיעור בקרב נשים (2.3 לעומת 0.5, בהתאמה).
- לאורך השנים שיעור מקרי הרצח בקרב ערבים גבוה במידה ניכרת בהשוואה ליהודים. בשנת 2017 השיעור בקרב ערבים היה גבוה פי 3.4 מהשיעור בקרב יהודים (3.1 לעומת 0.9, בהתאמה). בשנת 2016 היחס היה גבוה יותר – פי 5.7, והיה אף גבוה יותר בשנת 2015 (פי 6.2), שכן השיעורים בקרב ערבים היו מעט גבוהים יותר והשיעורים בקרב יהודים היו מעט נמוכים יותר. בתחילת שנות ה-2000 היחס בין השיעורים בשתי האוכלוסיות עמד על 1 ל-3.5 בממוצע, בשנים האחרונות היחס עלה ובשנת 2017 חזר ליחס שהיה בתחילת שנות ה-2000.
- בהשוואה בין-לאומית של שיעור מקרי הרצח (מתוקננים לגיל)² לשנים 2014–2017, ישראל נמצאת במקום גבוה יחסית בין מדינות ה-OECD. רק בשבע מדינות שיעור מקרי הרצח גבוה יותר מהשיעור בישראל – 1.5 ל-100,000. השיעור דומה לממוצע של כל מדינות ה-OECD (1.8) המוטה כלפי מעלה בגלל שיעור גבוה מאוד במקסיקו. השיעור בישראל דומה לשיעור בטורקיה ובקנדה.

¹ רצח – מוגדר כתמותה בגין תקיפה, סיבת המוות המקודדת לפי המהדורה העשירית של ה"סיווג הסטטיסטי הבין-לאומי של מחלות וסיבות נלוות (ICD-10)".

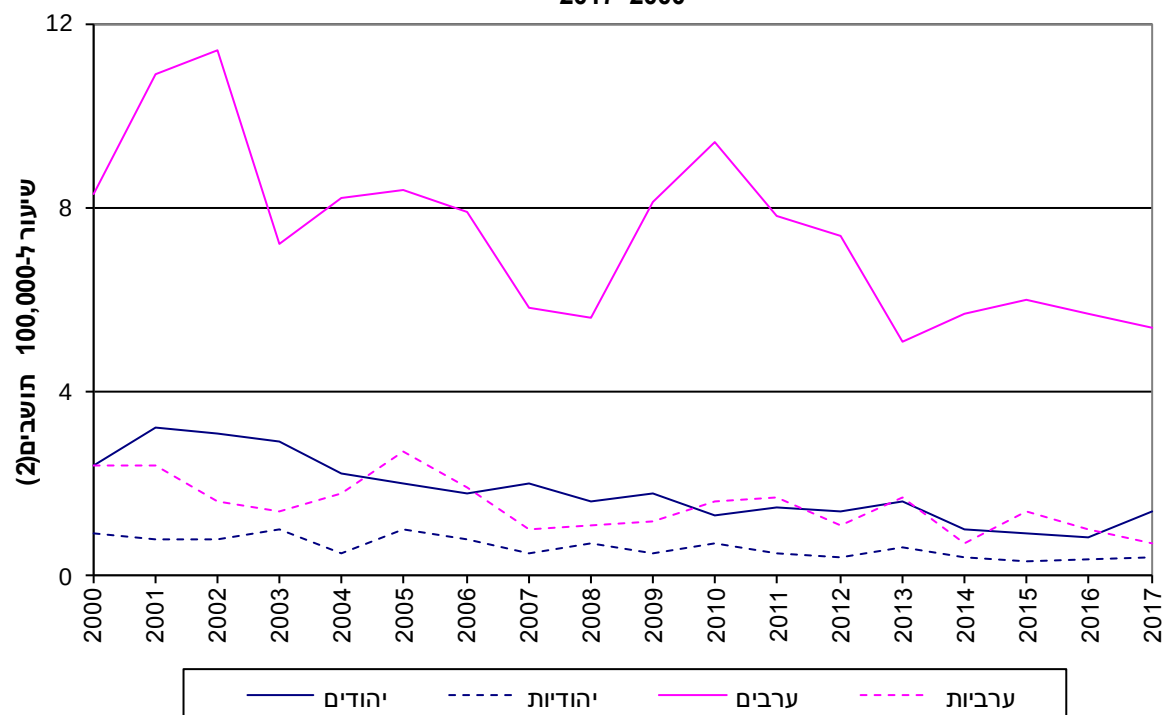
² שיעור תמותה מתוקנן לגיל – שיעור תמותה הנותן אומדן לשיעור התמותה באוכלוסייה הנבדקת, אם התפלגות הגילים באוכלוסייה זו הייתה זהה לזו של אוכלוסיית תקן. תקנון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות שונות הנבדלות בהרכב הגילים.

2.5.1. מקרי רצח(1) לפי מין
2017-2000

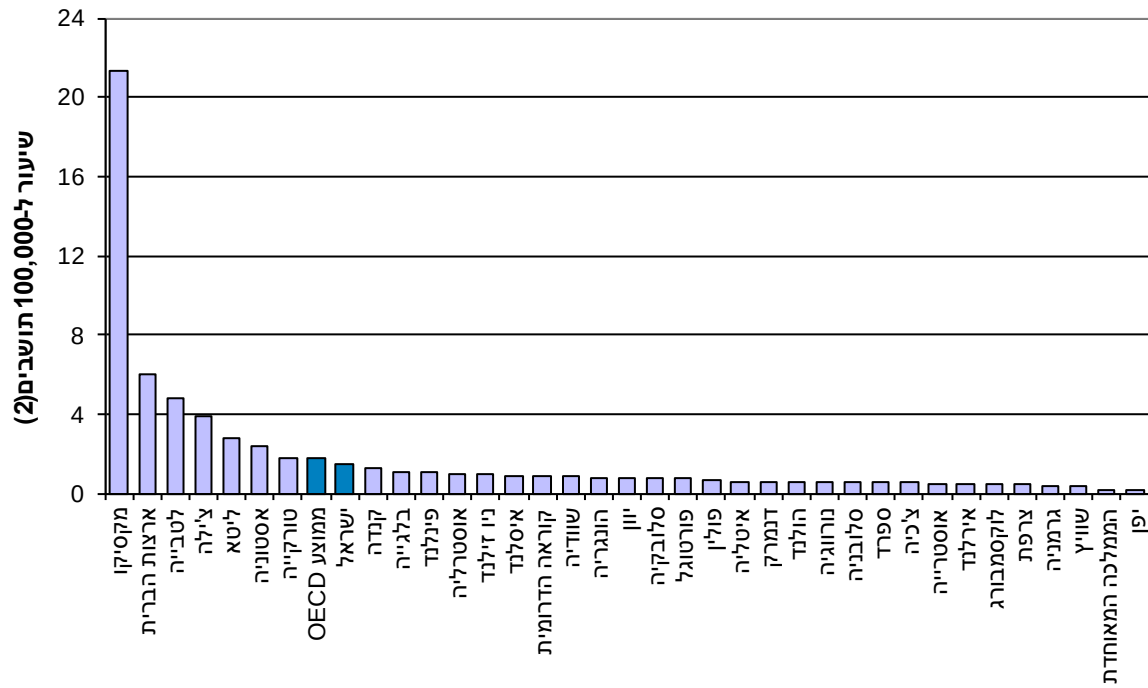
(1) שיעור מקרי הרצח אינו כולל מקרים של הרוגים בפעולות איבה.
(2) שיעור תמותה גולמי. חלק מהשיעורים מבוסס על מספר נמוך של מקרים.

2.5.2. מקרי רצח(1) לפי מין וקבוצת האוכלוסייה
2017-2000

(1) שיעור מקרי הרצח אינו כולל מקרים של הרוגים בפעולות איבה.
(2) שיעור תמותה גולמי. חלק מהשיעורים מבוסס על מספר נמוך של מקרים.

2.5.3. מקרי רצח במדינות ה-OECD
(1) 2017-2014

מקור: OECD.

(1) שנת העדכון האחרונה היא 2017, אך חלק מהמדינות מעודכנות לשנים קודמות, החל מ-2014.
 הנתון של ישראל משנת 2016.

(2) שיעור תמותה מתוקן לגיל.

2.6. שיעור פעולות איבה ונפגעים

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את מספר פעולות האיבה בשנה ואת שיעור הנפגעים (פצועים והרוגים) בפעולות איבה ל-100,000 תושבים.

המדד משקף מאפיין ייחודי של ביטחון אישי בישראל בשל החשיפה לאפשרות של היפגעות מפעולות איבה.¹

הנתונים מתקבלים מהביטוח הלאומי והם כוללים את כל נפגעי האיבה, הפצועים וההרוגים, שהוכרו בידי הרשות המאשרת בביטוח הלאומי. יש לציין שבשנת 2014 הביטוח הלאומי עדכן רטרואקטיבית את מספר פעולות האיבה ואת מספר הפצועים וההרוגים מאז קום המדינה. בנוסף הוגדר כל אחד מהימים ששוגרו בהם טילים כאירוע נפרד.

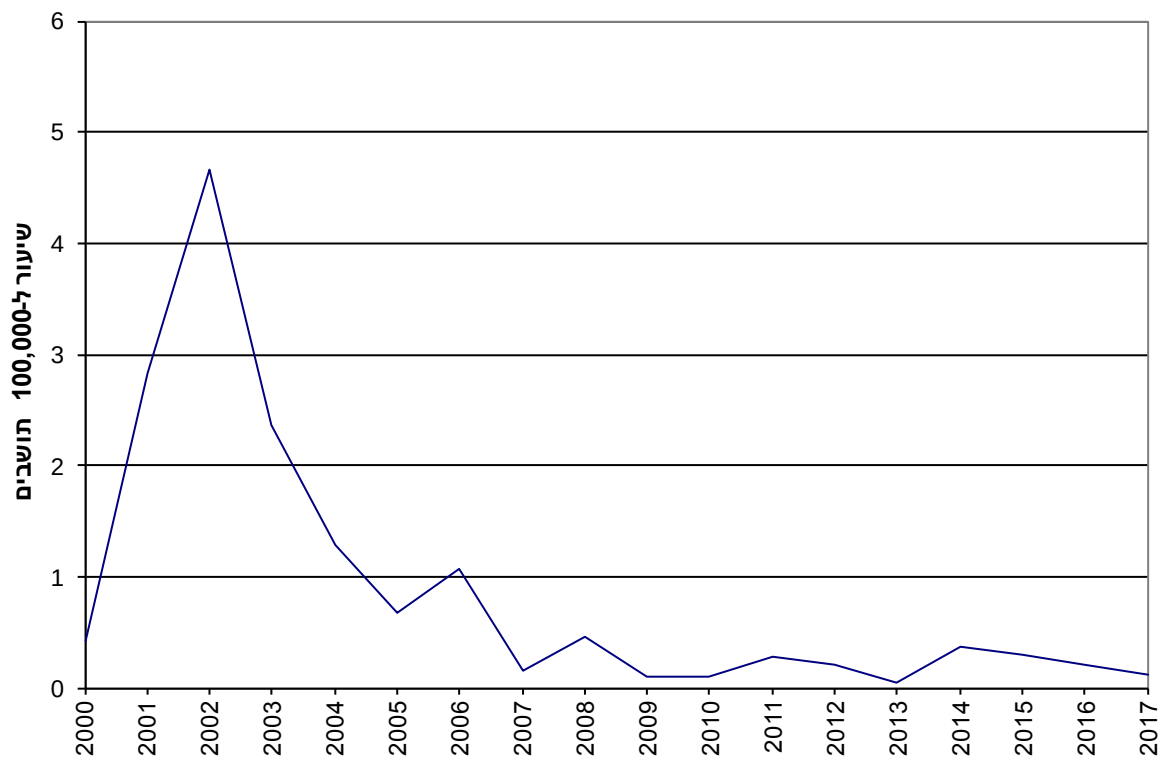
המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור פעולות האיבה והנפגעים בהן.

מגמות במדד

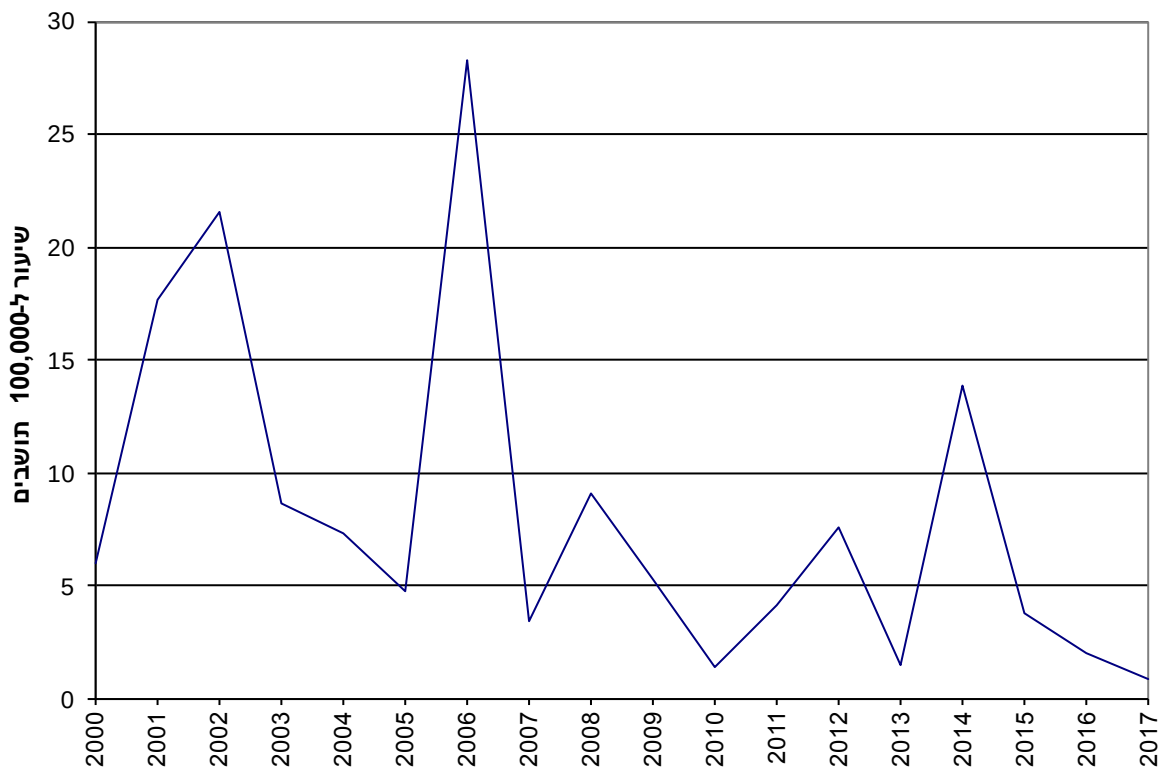
- שיעור ההרוגים בפעולות איבה בשנת 2017 היה 0.1 ל-100,000 תושבים, נמוך מהשיעור בשנה הקודמת (0.2 ל-100,000 תושבים).
- שיעור הפצועים בפעולות איבה בשנת 2017 ירד ל-0.9 ל-100,000 תושבים – השיעור הנמוך ביותר משנת 2000.
- בשנת 2017 אירעו 67 פעולות איבה – מספר פעולות האיבה הנמוך ביותר משנת 2000.

¹ פעולות איבה כוללות פיגועים מסוגים אלה: התאבדות, ירי, רכב תופת, מטען, הטלת רימון, חטיפה, דקירה, דריסה, תקיפה, ירי רקטות וירי פצצות מרגמה.

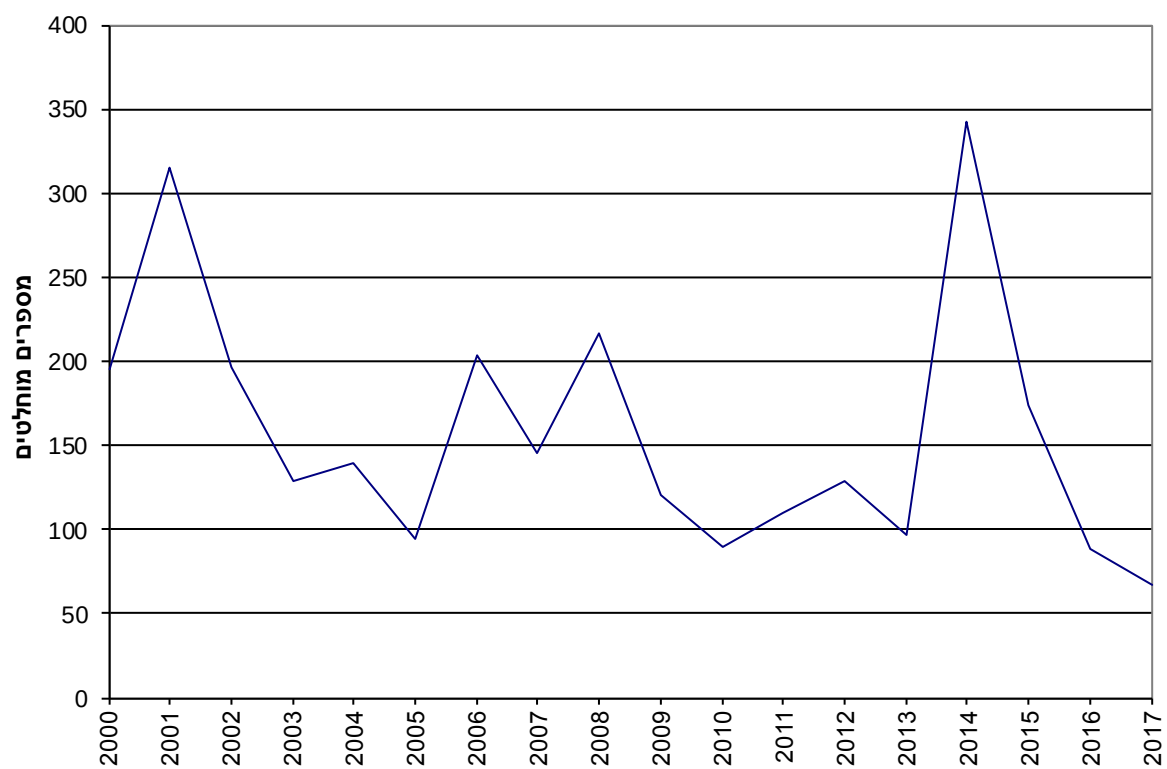
2.6.1. הרוגים בפעולות איבה
2017-2000

2.6.2. פצועים בפעולות איבה
2017-2000

**2.6.3. פעולות איבה
2017-2000**

2.7. תדירות היפגעות מהתנהגות אלימה בכביש

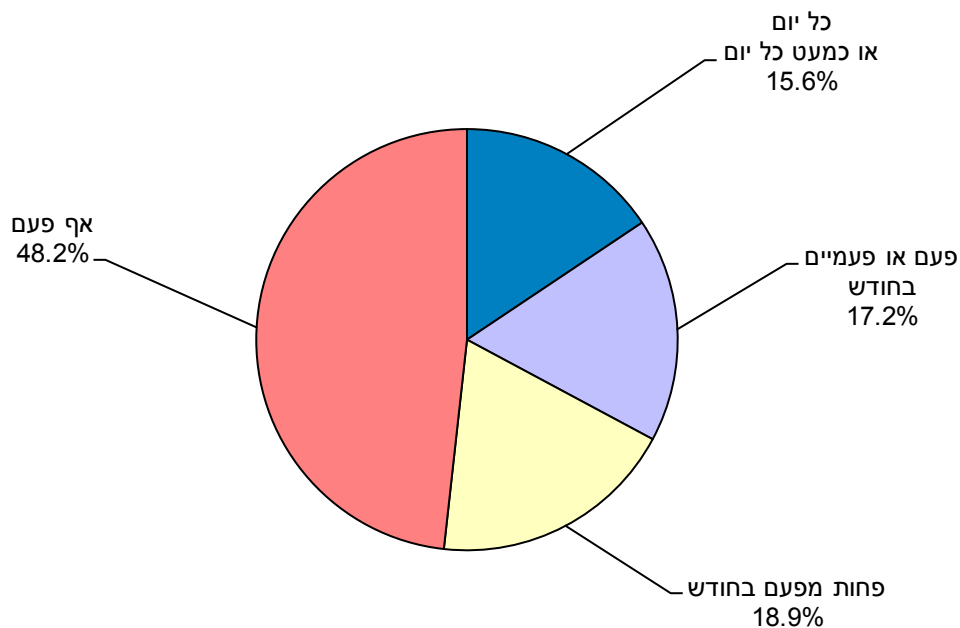
תיאור המדד והגדרתו

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר ביטחון אישי החל משנת 2015, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד עוסק בשאלת ההיפגעות מהתנהגות אלימה בכביש, ומתייחס למשיבים בחיוב על השאלה: "באיזו תדירות אתה נפגע כנהג, נוסע או הולך רגל, מהתנהגות אלימה בכביש כגון קללות, איומים, חסימת מעבר או נהיגה מסכנת?".
המגמה הרצויה למדד היא ירידה בתדירות ההיפגעות מהתנהגות אלימה בכביש.

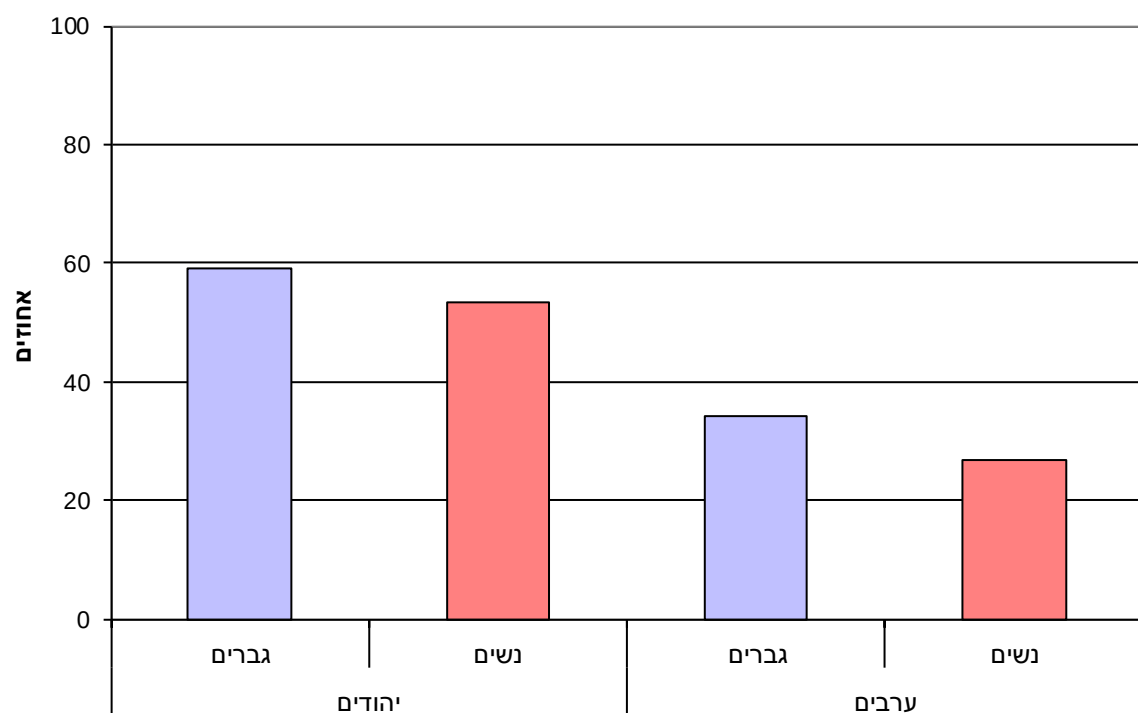
מגמות במדד

- בשנת 2018 51.7% מבני 20 ומעלה נפגעו מהתנהגות אלימה בכביש, בדומה ל-2017 (51.6%), ירידה בהשוואה לשנת 2016 (54.8%).
- 15.6% מבני 20 ומעלה נפגעו מהתנהגות אלימה בכביש כל יום או כמעט כל יום, 17.2% נפגעו פעם או פעמיים בחודש, 18.9% נפגעו פחות מפעם בחודש ו-48.2% מעולם לא נפגעו מהתנהגות אלימה בכביש.
- גברים נפגעים יותר מאשר נשים מהתנהגות אלימה בכביש. בקרב ערבים שיעורי ההיפגעות מאלימות בכביש נמוכים יותר מאשר בקרב יהודים.

2.7.1. בני 20 ומעלה, לפי תדירות היפגעות מהתנהגות אלימה בכביש
2018

**2.7.2. בני 20 ומעלה שנפגעו מהתנהגות אלימה בכביש,
לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018**

2.8. עבירות רכוש

2.8.1. היפגעות מעבירת רכוש

תיאור המדד והגדרתו

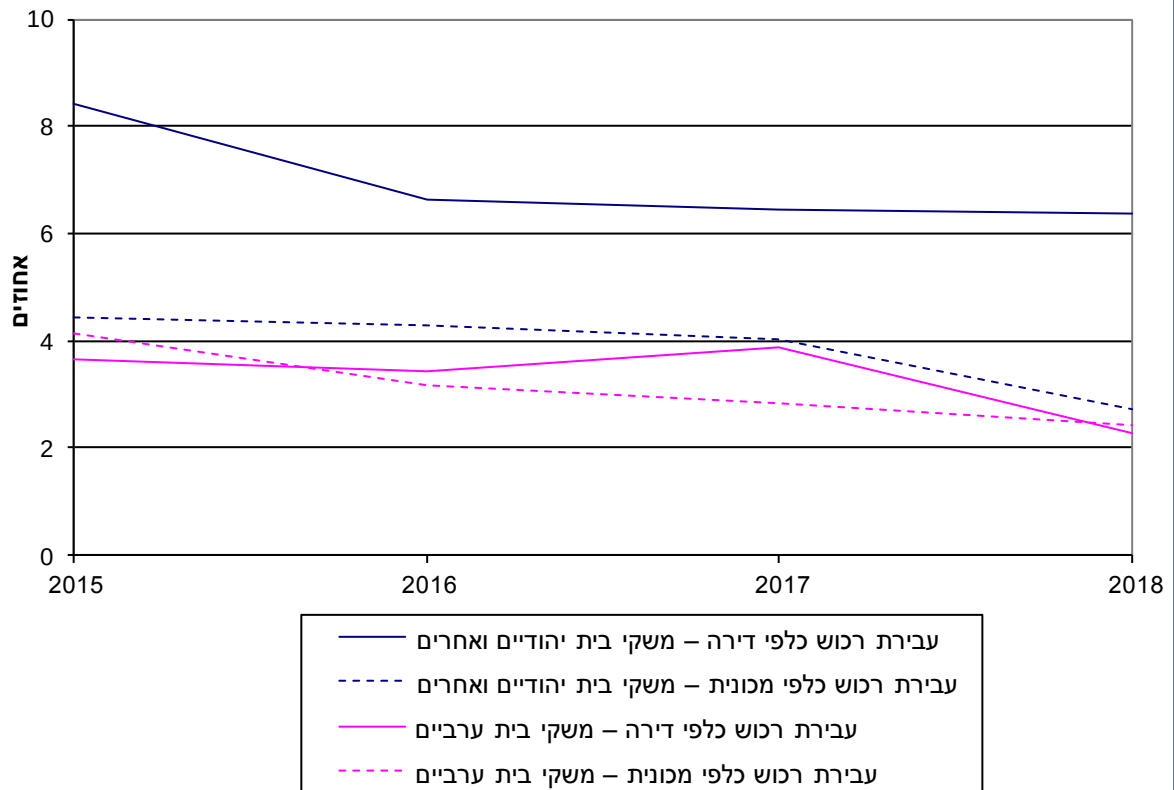
היפגעות מעבירות רכוש משקפת פגיעה באיכות החיים הן בשל החדירה למרחב הפרטי של האדם והן בשל הפגיעה בקניינו. המדד מציג את נתוני ההיפגעות מעבירות כלפי הדירה וכלפי המכונת. המדד מבוסס על שאלות המופיעות בסקר ביטחון אישי החל משנת 2014, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד עוסק בשאלת ההיפגעות מעבירת רכוש, ומתייחס למשיבים בחיוב לאחת השאלות: "ב-12 החודשים האחרונים, האם נגנב רכוש מדירתכם או מחוץ לדירה (חצר, מחסן או כניסה לבית?)", "ב-12 החודשים האחרונים, האם פרצו או ניסו לפרוץ לדירתכם או לסביבתה (חצר, מחסן או כניסה לבית (מבלי לגנוב דבר)?)", "ב-12 החודשים האחרונים, האם פרצו או גנבו חלקי רכב או חפצים ממכונת שעמדה לרשות בני משק הבית? (לא כולל חפצים שנגנבו במהלך גנבת המכונת)", "ב-12 החודשים האחרונים, האם נגנבה מכונת שעמדה לרשותך או לרשות בני משק הבית?".

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בהיפגעות מעבירת רכוש.

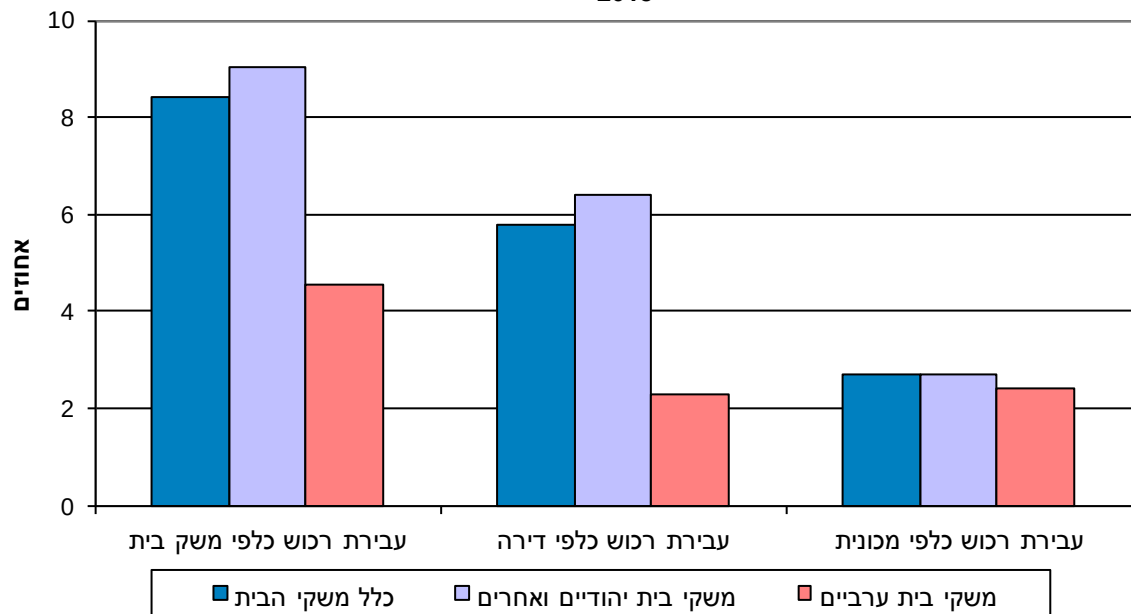
מגמות במדד

- בשנת 2018, נפגעו 8.4% מעבירות רכוש כלפי משק הבית. 5.8% ממשקי הבית נפגעו מעבירות רכוש כלפי דירה ו-2.7% מעבירות רכוש כלפי מכונת.
- היפגעות מעבירות רכוש גבוהה יותר במשקי הבית של היהודים והאחרים מאשר במשקי הבית של הערבים (9.1% לעומת 4.5%, בהתאמה).
מגמה זו נשמרת הן בעבירות כלפי דירה (6.4% לעומת 2.3%, בהתאמה), והן בעבירות כלפי מכונת (2.7% לעומת 2.4%, בהתאמה).
- בשנת 2018, בהשוואה לשנים קודמות, חלה ירידה במספר משקי הבית היהודיים והאחרים שנפגעו מעבירות כלפי מכונת והתייצבות בעבירות כלפי דירה. במשקי הבית הערביים חלה ירידה במספר משקי הבית שנפגעו מעבירות כלפי דירה ומעבירות כלפי מכונת.

**2.8.1.1. משקי בית שנפגעו מעבירת רכוש
2018-2015**

**2.8.1.2. עבירות רכוש כלפי משקי בית, לפי קבוצות אוכלוסייה
2018**

2.8.2. הנזק הכלכלי מעבירות רכוש

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את האומדן של שווי הנזק הכלכלי הנובע מעבריינות רכוש בישראל. המדד מבוסס על שיערוך כספי של שווי הרכוש שנגנב או הנזק שנגרם כתוצאה מעבריינות רכוש. הנתונים מבוססים על סקר ביטחון אישי, שבו כל משיב לסקר שנפגע מעבירת רכוש במהלך 12 החודשים שקדמו לריאיון מתבקש להעריך את השווי הכספי של הרכוש או הנזק שנגרם לו מהעבירה האחרונה.

עבירות הרכוש הנכללות בחישוב מדד זה כוללות ארבעה סוגים:

1. היפגעות של הפרט מעבירת גנבה
2. עבירת גנבת רכוש מדירת המגורים
3. פריצה למכונית שעמדה לרשות משק הבית
4. גנבת המכונית של משק הבית.

בשנת 2018 שונה החישוב. המדד מחושב מתוך הכנסה פרטית פנויה¹ ולא מתוך הכנסה פרטית פנויה מותאמת² כפי שחושב בשנת 2017³.

הבחינה של סך הערכים הכספיים של כלל הפגיעות שנבדקו לצורכי המדד נעשתה ביחס לסך ההכנסה הפרטית הפנויה בישראל בשנה שקדמה לסקר, מכיוון והנדגמים בסקר נשאלים על פגיעה ב-12 החודשים שקדמו לסקר.

הסבר נוסף על אופן חישוב המדד, ניתן למצוא בעמודים הבאים.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בנזק הכלכלי מעבירות רכוש.

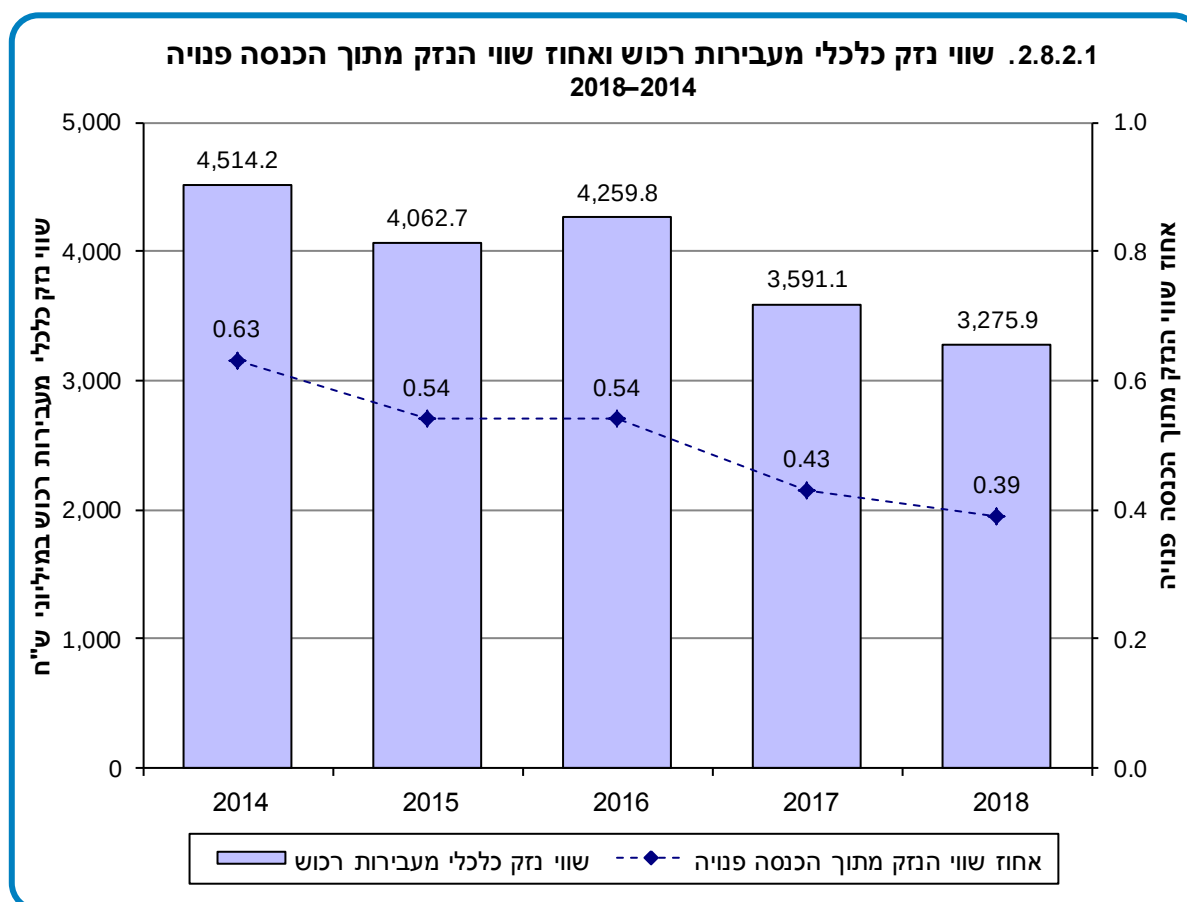
¹ הכנסה פרטית פנויה שווה להכנסה הלאומית לאחר הפחתה של מיסים על הכנסה, תשלומים לביטוח לאומי והכנסה מרכוש ששולמו למגזר הממשלתי, ובתוספת תשלומי ריבית והעברות אחרות למגזר הפרטי מהממשלה ומחול"ל.

² ההכנסה הפרטית הפנויה בתוספת העברות סוציאליות בעין.

³ תרשים 2.8.2.1 מציג את הנתונים על פי החישוב החדש גם עבור השנים 2014–2017.

מגמות במדד

- שווי הנזק הכספי כתוצאה מרכוש שנגנב או מהסבת נזק כתוצאה מעבירות רכוש עמד ב-2018 על 3,276 מיליוני ש"ח, שהם 0.39% מההכנסה הפרטית הפנויה בשנת 2017, אשר עמדה על 842,767 מיליוני ש"ח, במחירים שוטפים.
- במהלך השנים 2014–2018 ניכרת מגמה של ירידה במדד שווי הנזק הכלכלי מעבירות הרכוש, הן מבחינה כספית והן מבחינת החלק היחסי מתוך ההכנסה הפרטית הפנויה. עם זאת, ישנן תנודות במגמה, וב-2016 למשל שווי הנזק הכלכלי היה גבוה מהשווי ב-2015 (4.26 מיליארד ש"ח לעומת 4.06 מיליארד ש"ח, בהתאמה). בשנים אלה החלק היחסי של שווי הנזק הכלכלי מתוך ההכנסה הפרטית הפנויה נותר קבוע (0.54%).

הסברים מתודולוגיים

אמידת הנזק הכלכלי הנובע מעבירות רכוש כלפי אזרחים מתאפשר באמצעות ניתוח הנתונים המתקבלים בסקר ביטחון אישי. מדובר בנזק הכלכלי הישיר הנמדד מהערכת שווי הרכוש שנגנב או שווי הנזק שנגרם כתוצאה מהפגיעה באירוע העברייני. חשוב לציין כי במדד אין אמידה של נזק כלכלי מורכב ורחב יותר (ישיר ועקיף) הלוקח בחשבון היבטים כלכליים נוספים כגון הוצאות אבטחה, פעילות מניעתית מצד השלטונות או הקהילה בסביבת המגורים, הוצאות רפואיות או הוצאות על טיפול נפשי, מסגרות תמיכה לקורבן, הוצאות על אכיפת חוק, ענישת הקורבן ועוד.

נקודות מתודולוגיות להתייחסות – ההשבה על שאלות השיערוך הכספי של הנזק או הרכוש שנגנב עומדת על שיעור ממוצע של כ-93% השבה מצד הנדגמים שצינו שנפגעו מסוג העבירה הרלוונטי. כמו כן השאלה בסקר נוגעת אך ורק לעבירה האחרונה מאותו סוג שהתרחשה במהלך 12 החודשים שקדמו לריאיון בסקר. עבור ערכים חסרים בשאלת שווי הנזק ועבור הנתונים במקרים של ריבוי פגיעות (כלומר עבור פגיעה שאינה האחרונה) הוחלט לזקוף את הערך החציוני של סוג העבירה המסוים.

השימוש במקדמי הניפוח (משקולות הסקר) מורכב הן ממקדם הניפוח של הנדגם והן ממקדם הניפוח של משק ביתו. מקדם הניפוח של הנדגם כפרט מייצג את אוכלוסיית בני 20 ומעלה בישראל (אוכלוסיית הסקר), ומשמש לייצוג הנזק הכלכלי של עבירת הגנבה מהפרט. לעומת זאת מקדם הניפוח של משק ביתו של הנפגע על מאפייניו החברתיים, הכלכליים והדמוגרפיים משמש לייצוג הנזק הכלכלי של עבירת הרכוש עבור משק הבית (עבירות כלפי דירת המגורים או המכונת העומדת לרשות בני משק הבית).

בריאות

3

3.1. תמותת תינוקות

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את מספר התינוקות שנולדו חיים, ונפטרו טרם הגיעם לגיל שנה מתוך כלל לידות החי, במשך שנת לוח (שנה קלנדרית).

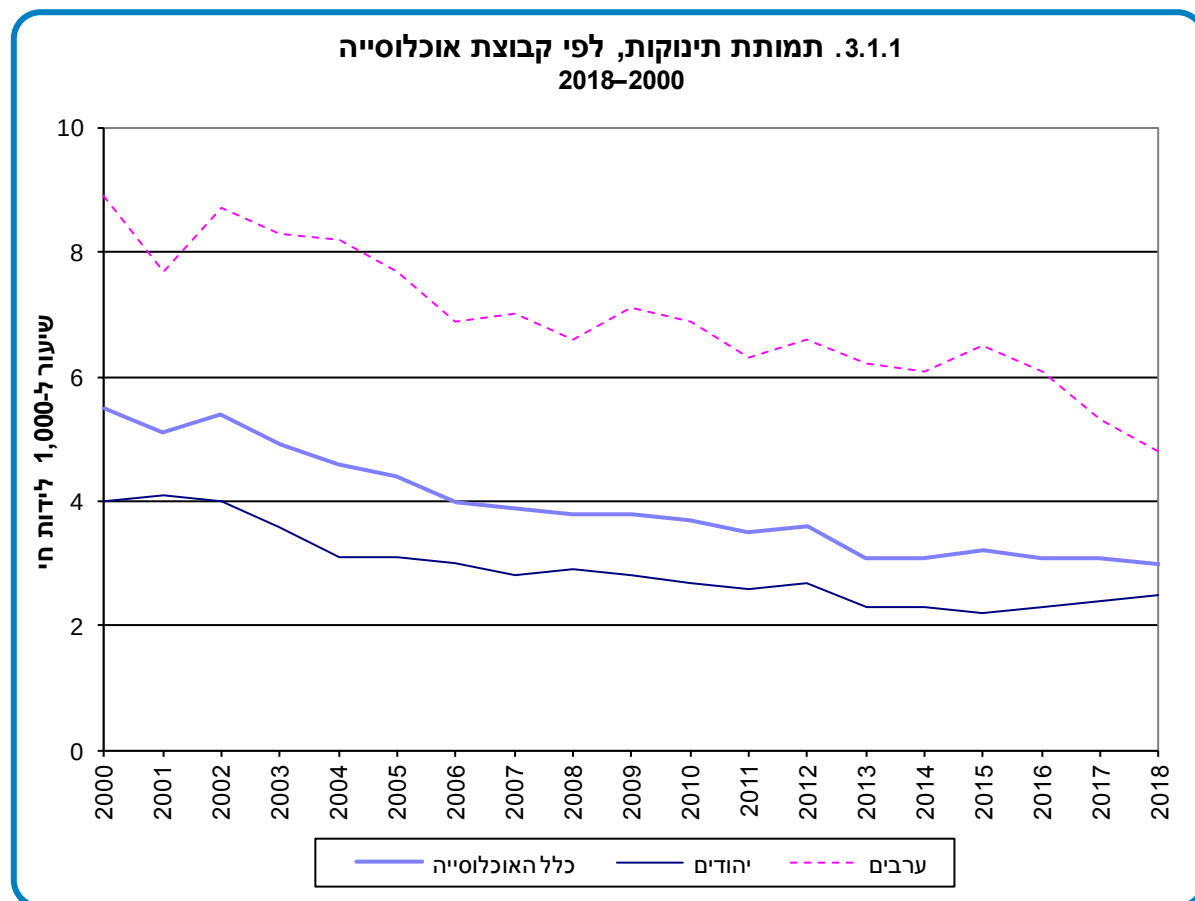
מדד שיעור תמותת התינוקות מקובל ביותר להשוואה של רמת שירותי הבריאות ורמת החיים בין המדינות שונות, וכן באותה מדינה לאורך זמן. בדיקת המגמות בתמותת התינוקות מאפשרת מעקב אחר טיב הטיפול הרפואי באם בתקופת ההיריון, בריאות האם, ורמת הטיפול ביילוד ובתינוק בשנתו הראשונה. למדד זה חשיבות רבה בזיהוי קבוצות אוכלוסייה בסיכון, וניתן ללמוד ממנו על תנאי הסביבה והחברה המשפיעים על בריאות האם והיילוד.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור תמותת תינוקות.

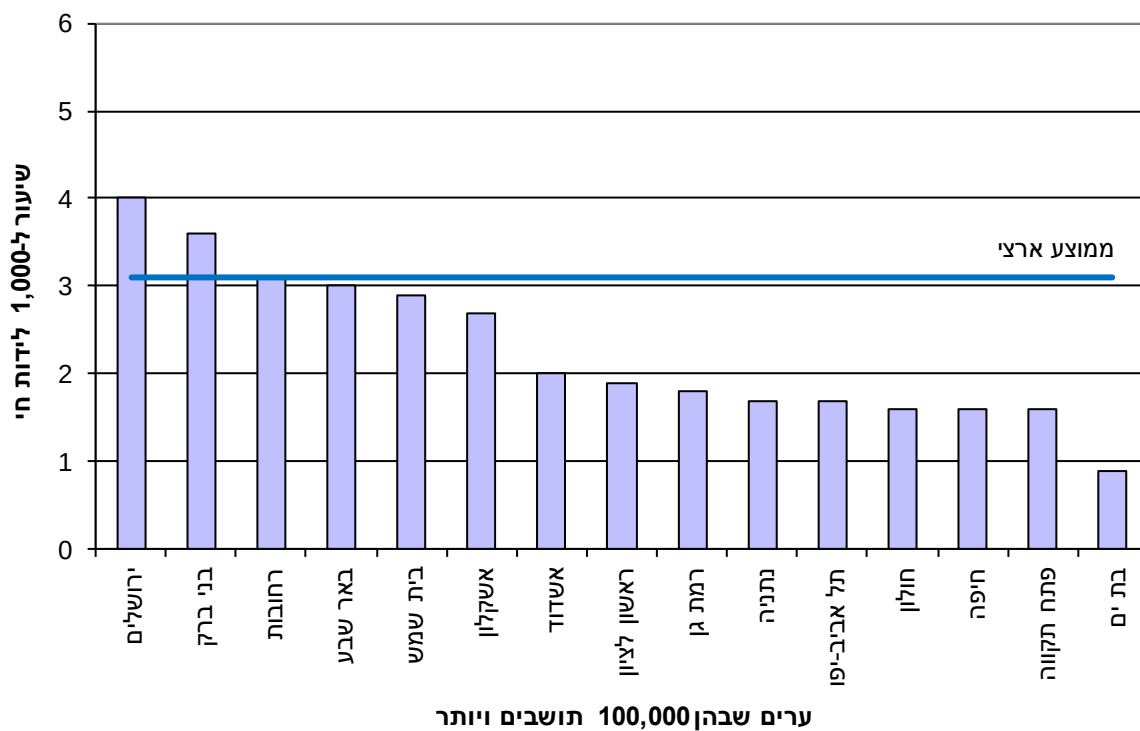
מגמות במדד

- בשנת 2018 שיעור תמותת התינוקות ל-1,000 לידות חי היה 3.0, 2.5 בקרב יהודים ו-4.8 בקרב ערבים. השיעור בקרב ערבים ירד לעומת 2017 (מ-5.3 ל-4.8 תינוקות ל-1,000 לידות חי).
- שיעור תמותת התינוקות נמצא במגמת ירידה, אם כי בשנים האחרונות אין כמעט שינוי בשיעור בכלל האוכלוסייה, בשל התמתנות הירידה בקרב יהודים, ואף עלייה קלה בשנים האחרונות. השיעור בקרב יהודים עלה מ-2.2 בשנת 2015 ל-2.5 בשנת 2018, ואלו בקרב ערבים השיעור ירד מ-6.5 ל-4.8 בהתאמה.
- משנת 2000 השיעור ירד בכלל האוכלוסייה ב-2.5 תינוקות ל-1,000 לידות חי – בקרב יהודים השיעור ירד ב-1.5, ואילו בקרב ערבים הירידה היא משמעותית הרבה יותר – 4.1 תינוקות ל-1,000 לידות חי.
- שיעור תמותת התינוקות גבוה יותר בקרב ערבים בהשוואה ליהודים, אם כי ההבדל הצטמצם משמעותית בשנים האחרונות. בשנת 2000 יחס השיעורים היה 2.2, והוא עלה במשך השנים עד ליחס של 3.0 ב-2015. משנת 2016 היחס הצטמצם בהדרגה ובשנת 2018 עמד על 1.9.
- מבין המחוזות שיעור תמותת התינוקות הממוצע הגבוה ביותר לשנים 2016–2018 הוא במחוז דרום (5.0 תינוקות ל-1,000 לידות חי), ואחריו במחוז ירושלים (3.7), ואילו השיעורים הנמוכים ביותר הם במחוז תל אביב ובמחוז מרכז (2.0 בכל אחד). בקרב יהודים השיעור במחוז ירושלים הוא הגבוה ביותר (3.1) ואחריו במחוזות צפון ודרום (3.0 בכל אחד), והשיעור הנמוך ביותר במחוז חיפה (1.8). בקרב ערבים שיעור תמותת התינוקות הממוצע הגבוה ביותר הוא במחוז דרום (9.4) ואחריו במחוז ירושלים (5.1) והנמוך ביותר במחוז המרכז (3.5).
- מבין הערים הגדולות בישראל שבהן 100,000 תושבים ויותר, בירושלים שיעור תמותת התינוקות הוא הגבוה ביותר (4.0 ל-1,000 לידות חי, ממוצע לשנים 2016–2018). השיעור הנמוך ביותר נמצא בבתי ים (0.9) ואחריה בחולון, בחיפה ובפתח תקווה (1.6).

- בהשוואה בין-לאומית של שיעור תמותת התינוקות ב-2017, ישראל מדורגת במקום ה-16 (מתוך 36 מדינות ה-OECD), אם כי ההבדלים בשיעור בין מרבית המדינות קטנים מאוד. לישראל שיעור דומה לשיעור בליטא, באירלנד ובלוקסמבורג והוא נמוך מהממוצע במדינות ה-OECD (3.8).

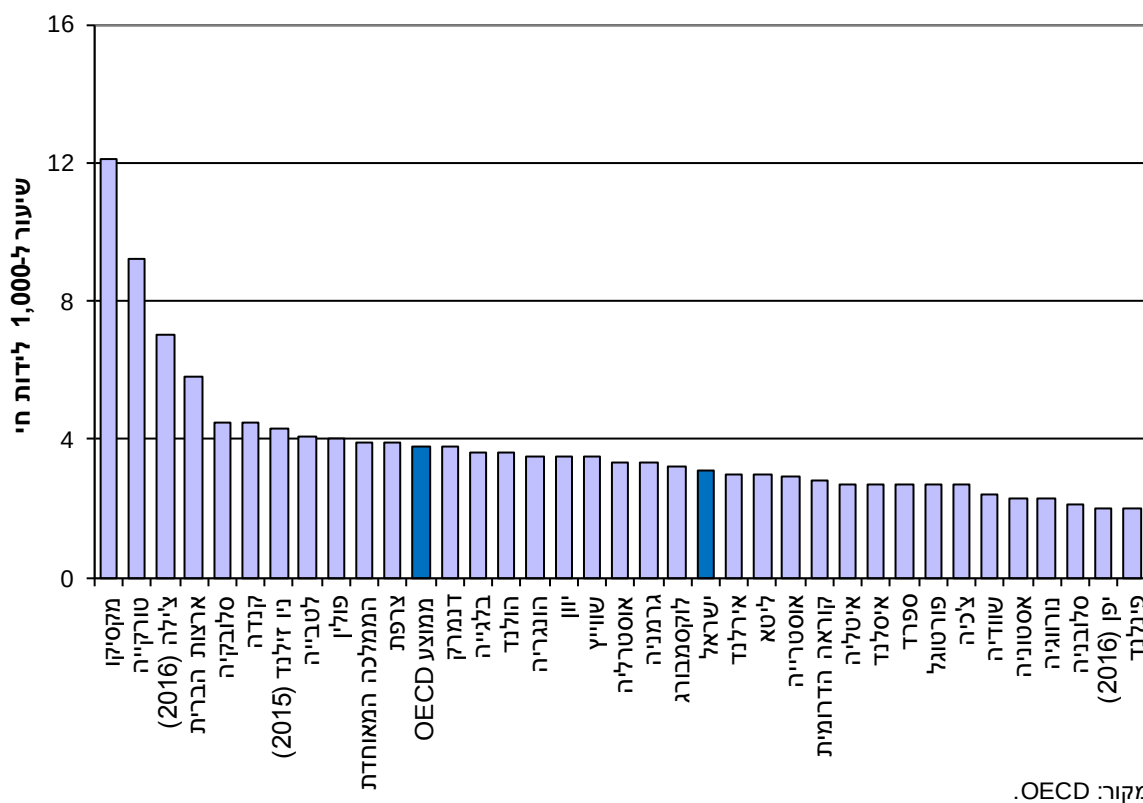

3.1.2. תמותת תינוקות בערים הגדולות (1) ממוצע 2016-2018

(1) הנתונים על כפר סבא אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

3.1.3. תמותת תינוקות במדינות ה-OECD 2017

3.2. תוחלת חיים

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את מספר השנים הממוצע אשר אדם צפוי לחיות, בהנחה ששיעורי התמותה בתקופת ההתייחסות יישארו קבועים לאורך חייו.

תוחלת החיים היא מרכיב מרכזי באיכות חיים ובקיימות, ומשקפת את מצב הבריאות של האוכלוסייה. תוחלת החיים מושפעת מגורמים ביולוגיים, סביבתיים, חברתיים וכלכליים, והבדלים בתוחלת החיים משקפים הבדלים בבריאות ובסיכון לתמותה באוכלוסיות שונות.

שנות החיים הבריאים¹ הן מספר השנים שאדם צפוי לחיות ללא בעיה שמפריעה לו בתפקוד. ההפרש בין תוחלת חיים בלידה ושנות חיים בריאים משקף את השנים שאנשים חיים בבריאות שאינה מלאה.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בתוחלת החיים, וכן עלייה בתוחלת החיים הבריאים.

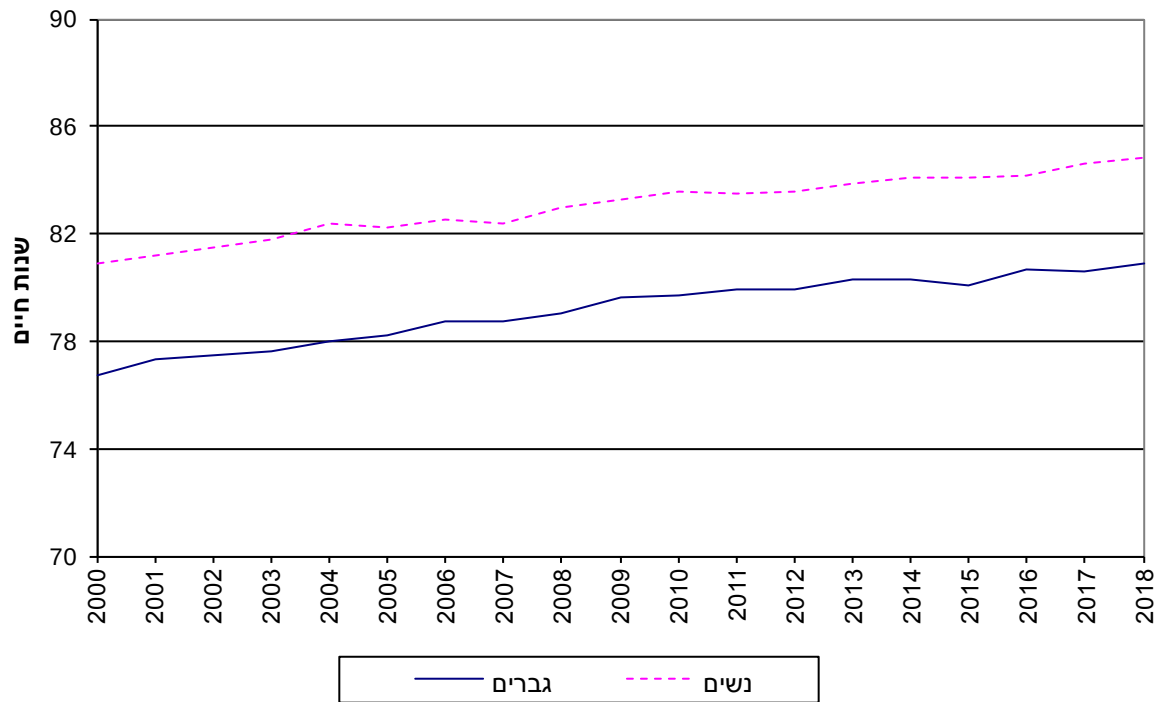
מגמות במדד

- **תוחלת החיים בשנת 2018 עמדה על 80.9 שנים בגברים ו-84.8 שנים בנשים, עליה של 0.3 ו-0.2 שנים בהתאמה. תוחלת החיים נמצאת במגמת עלייה מתמדת, אם כי משנת 2010 קצב העלייה הואט.** משנת 2000 ועד 2018 עלתה תוחלת החיים בקרב גברים ב-4.2 שנים, ואילו בקרב נשים ב-3.9 שנים (מ-76.7 ל-80.9 שנים בגברים, ומ-80.9 ל-84.8 שנים בנשים).
- **שנות החיים הבריאים הצפויות מהלידה עמדו ב-2018 על 65.9 שנים בקרב גברים ו-66.2 שנים בקרב נשים, עלייה קטנה בקרב הגברים (0.4) וגדולה יותר בקרב נשים (0.8) לעומת 2017.** נשים צפויות לחיות 78% משנות החיים ללא בעיה בריאותית המפריעה בתפקוד, והגברים – 81%, ללא שינוי בגברים ועלייה קטנה בנשים לעומת שנת 2017. ממוצע שנות החיים הבריאים במדינות האיחוד האירופי בשנת 2017 היה 63.5 שנים בקרב גברים ו-64.0 שנים בקרב נשים. באיחוד האירופי גברים צפויים לחיות 81% מתוחלת החיים ללא מוגבלות בתפקוד, והנשים – 77%.
- **תוחלת החיים בקרב ערבים נמוכה בהשוואה לתוחלת החיים בקרב יהודים, הן בקרב גברים והן בקרב נשים.** הפער בין גברים יהודים לערבים הצטמצם מעט ועמד ב-2018 על 3.7 שנים, לעומת 3.9 שנים בשנה שקדמה לה, וכן הצטמצם הפער בין נשים יהודיות לערביות, ועמד על 2.8 שנים לעומת 3.0 שנים בשנה שקדמה לה.
- **תוחלת החיים בממוצע לשנים 2016–2018 במחוז דרום היא הנמוכה ביותר מבין המחוזות (81.3 שנים), ואחריו מחוז צפון (81.6 שנים).** תוחלת החיים הגבוהה ביותר היא באזור יהודה והשומרון (84.0 שנים), ורק מעט נמוכה יותר במחוז מרכז (83.8 שנים).

¹ שנות חיים בריאים – החישוב מבוסס על לוח תמותה ועל שיעורי הימצאות של בעיה בריאותית המפריעה לתפקוד המחושבים על פי הסקר החברתי (לפי גיל).

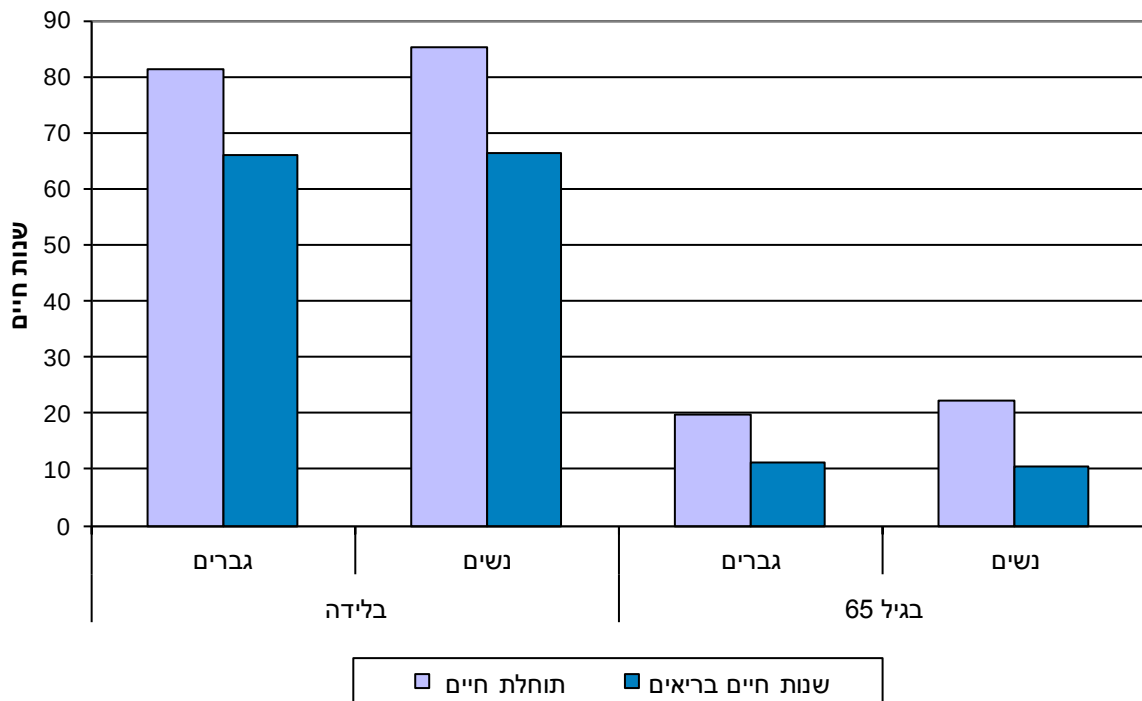
- באותם שנים, בקרב יהודים תוחלת החיים הגבוהה ביותר היא במחוז ירושלים (84.4 שנים), ואחריו במחוז המרכז (84.1 שנים) וביהודה ושומרון (84.0 שנים). במחוזות הדרום והצפון תוחלת החיים היא הנמוכה מבין המחוזות (82.0 שנים ו-82.3 שנים, בהתאמה). בקרב ערבים תוחלת החיים הגבוהה ביותר היא במחוז הצפון (80.8 שנים), ואחריו במחוזות ירושלים, חיפה והדרום (79.7 שנים בכל אחד). במחוז תל אביב תוחלת החיים היא הנמוכה ביותר מבין המחוזות.
- מבין הערים הגדולות בישראל (מעל 100,000 תושבים), תוחלת החיים הגבוהה ביותר בכלל האוכלוסייה (ממוצע לשנים 2016–2018) היא בכפר סבא וברמת גן (84.5 שנים). תוחלת החיים הנמוכה ביותר היא בבאר שבע (81.1 שנים) ובבת ים (81.3 שנים). בירושלים תוחלת החיים היא 83.1 שנים, בדומה לתל אביב-יפו (83.0 שנים).
- הפער בתוחלת החיים בין נשים לגברים בישראל הוא מהנמוכים במדינות ה-OECD, ועמד ב-2018 על 3.9 שנים, כמעט ללא שינוי במשך השנים. הפער הממוצע במדינות ה-OECD עמד ב-2017 על 5.3 שנים והוא נמצא במגמת הצטמצמות במשך השנים. ב-2018 הפער בין נשים יהודיות לגברים יהודים עמד על 3.4 שנים, ואילו הפער בין נשים ערביות לגברים ערבים גדול יותר – 4.3 שנים.
- בהשוואה בין-לאומית של תוחלת החיים (לשנת 2017), ישראל (82.6 שנים) דורגה יחד עם אוסטרליה וצרפת במקום השמיני מבין מדינות ה-OECD. תוחלת החיים בישראל גבוהה ב-1.9 שנים מהממוצע במדינות ה-OECD שעמד על 80.7 שנים. הדירוג של ישראל ב-2017 ירד מעט בהשוואה לשנה הקודמת.
- לראשונה בשנת 2017 הדירוג של הגברים והנשים בישראל מבין מדינות ה-OECD היה אותו דירוג (מיקום 7), לאחר שבמשך כל השנים הדרוג של הגברים היה גבוה יותר מזה של הנשים. הגברים הישראלים (80.6 שנים) דורגו יחד עם הספרדים במקום השביעי (דירוג נמוך יותר מאשר בשנה הקודמת), ותוחלת החיים שלהם הייתה גבוהה ב-2.5 שנים מהממוצע במדינות ה-OECD (78.1 שנים). הנשים הישראליות (84.6 שנים) דורגו באופן זהה לגברים הישראלים במקום השביעי (דירוג גבוה יותר מאשר בשנה הקודמת), יחד עם האוסטרליות והפורטוגזיות, ועם תוחלת חיים גבוהה מעט (ב-1.2 שנים) מהממוצע במדינות ה-OECD (83.4 שנים).

3.2.1. תוחלת חיים, (1) לפי מין
2018–2000

(1) החל משנת 2009 לוח התמותה מחושב על סמך שיעורים סגוליים עד גיל 94, בעוד שבשנים הקודמות הלוח חושב על סמך שיעורים סגוליים עד גיל 84.

3.2.2. תוחלת חיים (1) ושנות חיים בריאים, בלידה ובגיל 65, לפי מין
2018

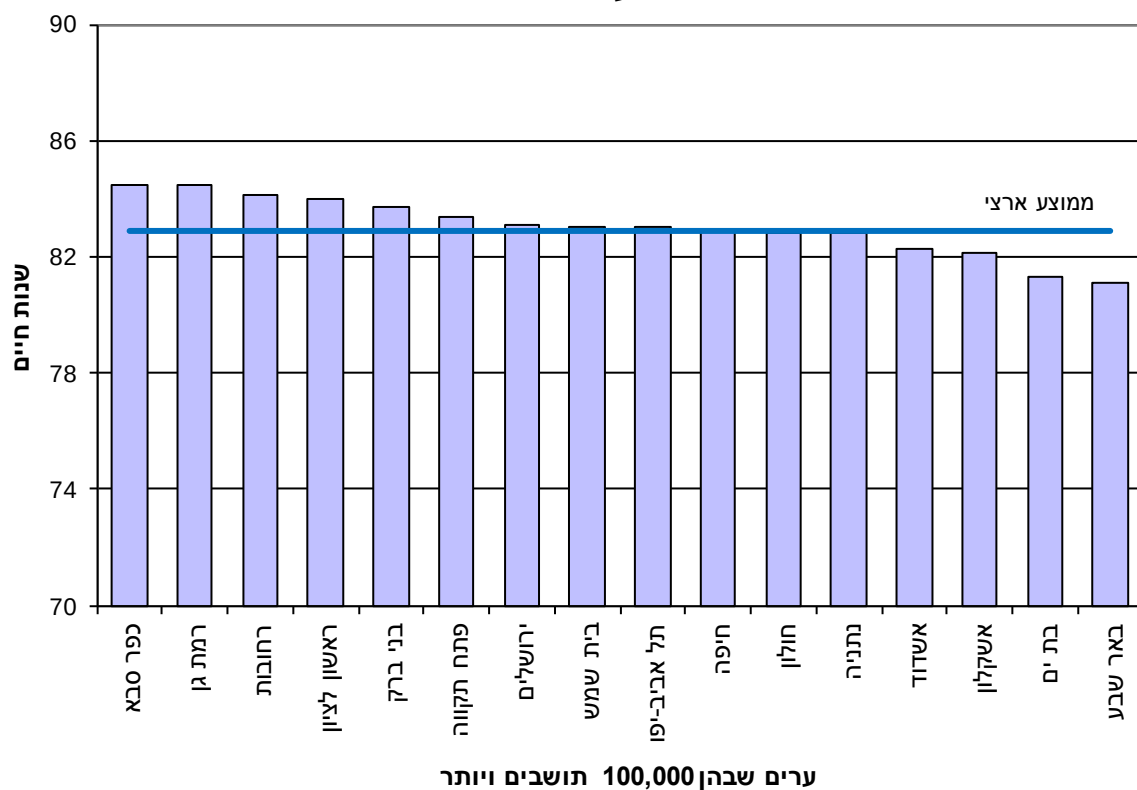
(1) תוחלת החיים לתרשים זה מחושבת בשיטת Chiang, ולכן נתוני תוחלת החיים שונים מעט מהנתונים המוצגים בפרק.

3.2.3. תוחלת חיים, (1) לפי קבוצת אוכלוסייה ומין 2018-2000

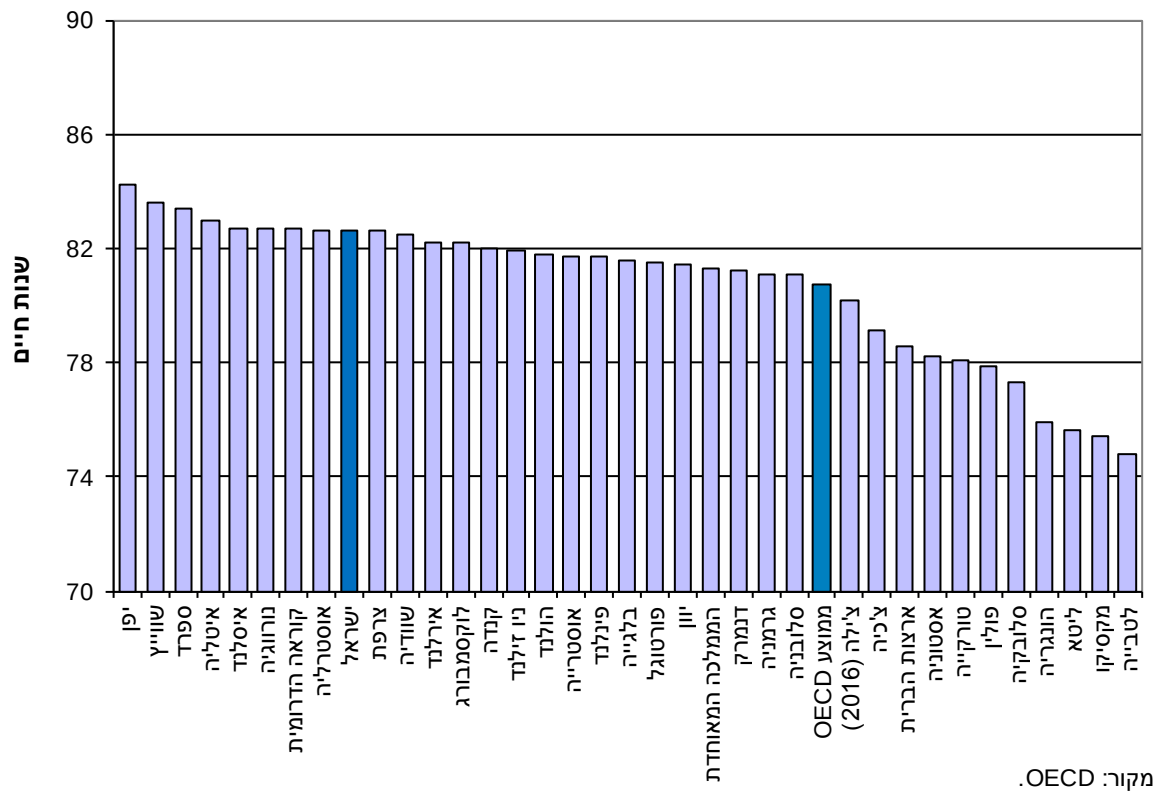
(1) החל משנת 2009 לוח התמותה מחושב על סמך שיעורים סגוליים עד גיל 94, בעוד שבשנים הקודמות הלוח חושב על סמך שיעורים סגוליים עד גיל 84.

3.2.4. תוחלת חיים בערים הגדולות ממוצע 2018-2016

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

3.2.5. תוחלת חיים במדינות ה-OECD
2017

3.3 הערכה עצמית של בריאות

תיאור המדד והגדרתו

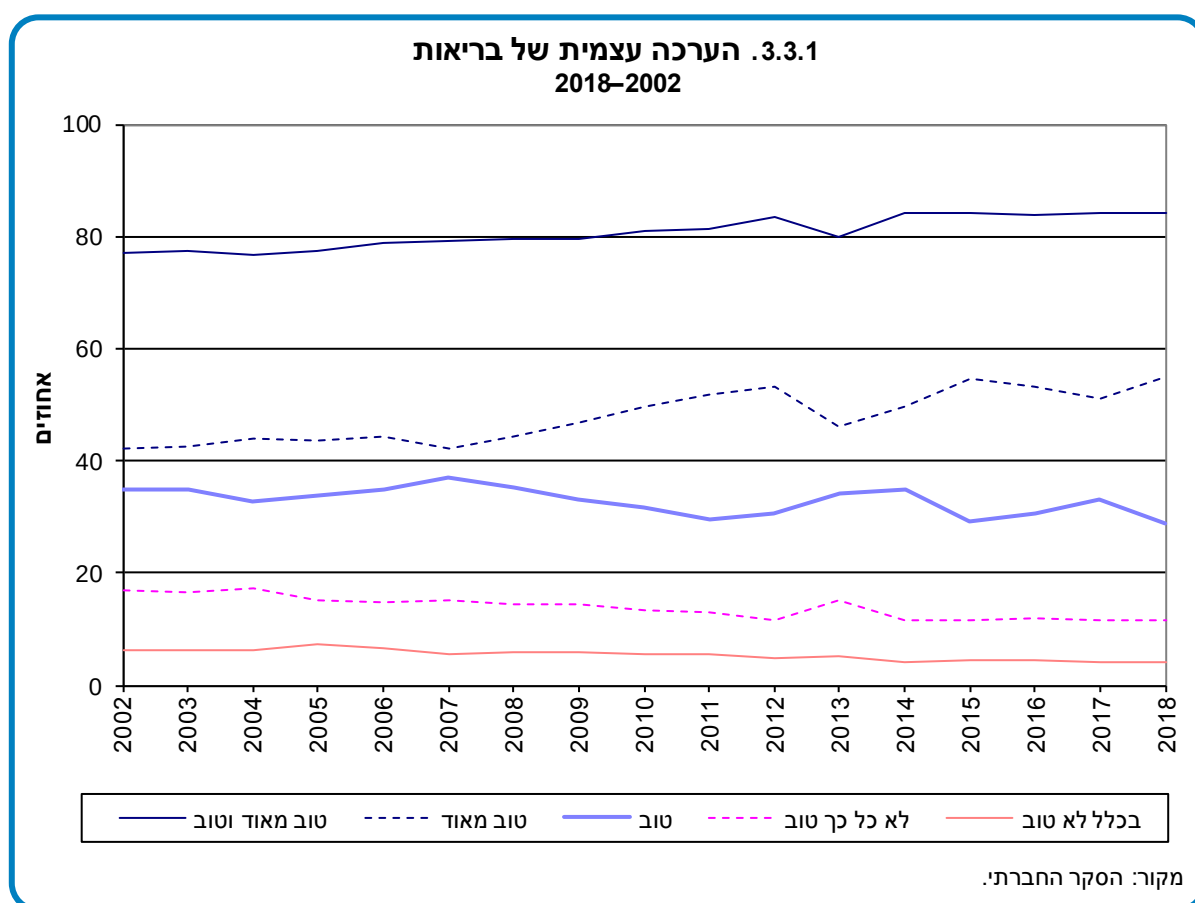
הערכה עצמית של בריאות מספקת מידע בנושא תחושת הציבור באשר למידת בריאותו. יש קשר חזק בין הערכה עצמית של בריאות לבין שימוש בשירותי בריאות, ובין הערכה עצמית של בריאות לבין תמותה. המדד מבוסס על שאלה שמופיעה בשאלון הגרעין בסקר החברתי המתפרסם החל משנת 2002, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. בישראל השאלה כוללת 4 אופנויות תשובה: טוב מאוד, טוב, לא כל כך טוב, בכלל לא טוב (ללא אופנות אמצע). המדד חושב בהסתמך על מענה בארבע אופנויות אלו והוא מתייחס לאלו שהשיבו 'טוב מאוד' או 'טוב' על השאלה "מה מצב בריאותך בדרך כלל?". המלצת ה-WHO וה-OECD היא לכלול בשאלה 5 אופנויות תשובה – 'טוב מאוד', 'טוב', 'סביר', 'לא כל כך טוב', 'בכלל לא טוב'. בסקר חברתי 2017 נשאלו שתי השאלות במקביל ולצורך ההשוואה הבין-לאומית בלבד נלקח הערך המבוסס על השאלה עם חמש אופנויות תשובה.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בהערכה העצמית של בריאות.

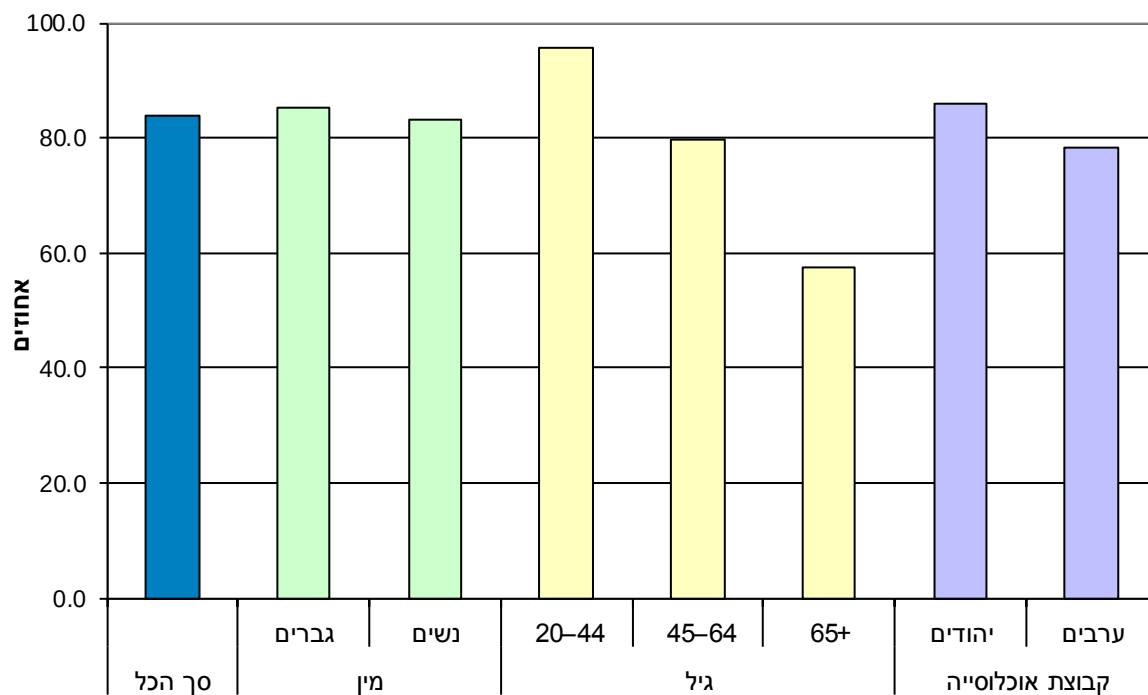
מגמות במדד

- **בשנת 2018 84.0% מהאוכלוסייה בני 20 ומעלה דיווחו כי בריאותם טובה מאוד או טובה –** יותר ממחצית האוכלוסייה (55.0%) דיווחה על בריאות טובה מאוד, ו-29.0% מהאוכלוסייה דיווחו על בריאות טובה. 11.5% מהאוכלוסייה דיווחו כי בריאותם 'לא כל כך טובה', ו-4.2% דיווחו כי בריאותם 'לא טובה כלל'. אחוז הגברים שדיווחו על מצב בריאות טוב מאוד או טוב היה גבוה מעט (85.1%) מאחוז הנשים (83.0%).
- אחוז המדווחים כי בריאותם טובה מאוד או טובה נמוך בקרב ערבים בהשוואה ליהודים, הן בקרב גברים והן בקרב נשים. ב-2018 78.4% מהאוכלוסייה הערבית דיווחו שבריאותם טובה מאוד או טובה (80.8% מהגברים ו-76.0% מהנשים), לעומת 85.8% בקרב האוכלוסייה היהודית (86.7% מהגברים ו-84.9% מהנשים).
- אחוז המדווחים על בריאות טובה מאוד או טובה יורד עם הגיל. ב-2018 95.5% מבני 20–44 דיווחו על בריאות טובה מאוד או טובה, ללא הבדל של ממש בין נשים לגברים. 79.8% מבני 45–64 דיווחו על בריאות טובה מאוד או טובה, גם כן ללא הבדל בין המינים. בקרב בני 65 ומעלה, רק מעט מעל למחצית מהאוכלוסייה (57.5%) דיווחו על בריאות טובה מאוד או טובה, וקיים פער בין נשים לגברים. בתוך אותה קבוצת גיל פחות נשים בנות 65 ומעלה מעריכות שבריאותן טובה בהשוואה לגברים (53.9% לעומת 61.9%, בהתאמה) – הסבר חלקי לכך הוא שבתוך קבוצת הגיל בני 65 ומעלה הגיל הממוצע של הנשים גבוה מזה של הגברים.
- בשנים 2007–2012 אחוז המדווחים שבריאותם טובה מאוד עלה בהתמדה מ-42.3% ל-53.1%. ב-2013 האחוז ירד, ואז החל שוב לעלות עד שהגיע ל-55.0% בשנת 2018 – האחוז הגבוה ביותר מאז 2002.

- מבין הערים הגדולות בישראל שבהן מעל 100,000 תושבים בשנת 2018, אחוז המדווחים על בריאות טובה מאוד או טובה היה גבוה בבני ברק (93.5%), בתל אביב-יפו (92.0%) ובבית שמש (89.1%). באשקלון ובבת ים האחוזים נמוכים (67.6% ו-68.9%, בהתאמה). בירושלים 84.5% מדווחים על מצב בריאות טוב מאוד או טוב, בדומה לאחוז בכלל האוכלוסייה. יש לזכור שההבדלים בין הערים יכולים לנבוע גם מהרכב הגיל של האוכלוסיות בכל אחת מהן.
- בהשוואה בין-לאומית עבור 2017, נמצא כי אחוז האוכלוסייה בישראל שדיווחה על בריאות טובה מאוד או טובה (74.1%) מעל הממוצע במדינות ה-OECD (67.9%). ישראל דורגה במקום החמש עשרה מבין מדינות ה-OECD שמציגות את המדד, והאחוז בישראל דומה לאחוז בבלגיה, בספרד וביוון. הדירוג של ישראל השתנה בהשוואה לשנים קודמות וישראל מדורגת נמוך יותר מבעבר (מקום חמישי בשנת 2016), עקב התאמת השאלה להמלצת ה-OECD, כך שב-2017 היא נשאלה בדומה למרבית המדינות בחמש אופנויות תשובה (כולל אופנות האמצע), ולא בארבע אופנויות.

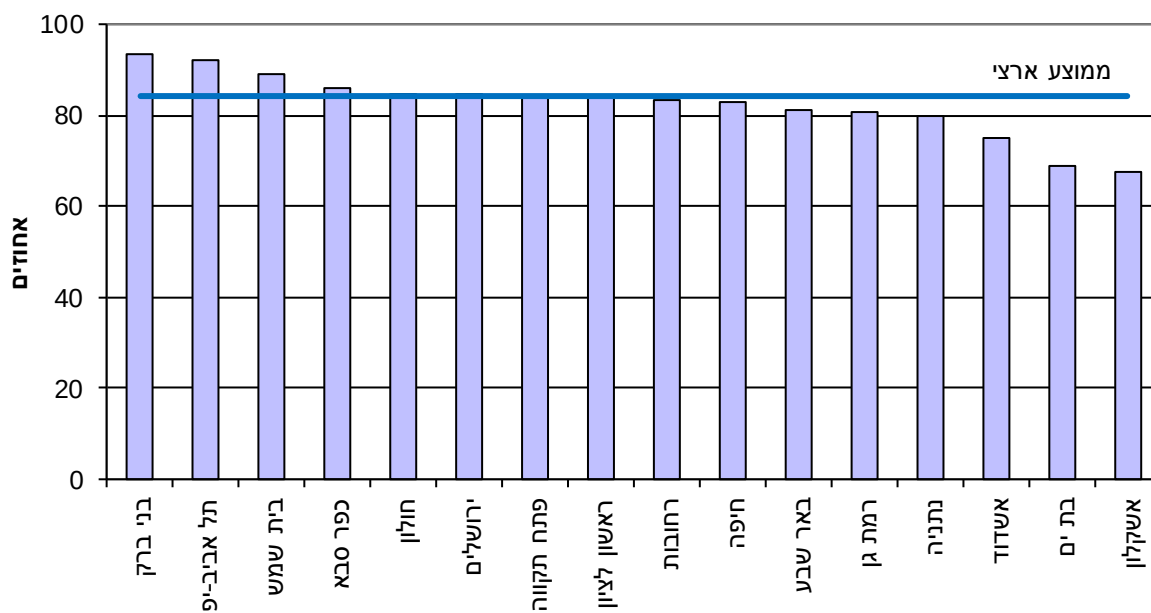

**3.3.2. בני 20 ומעלה המדווחים על בריאות טובה(1)
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

(1) מצב בריאות טוב מאוד או טוב.

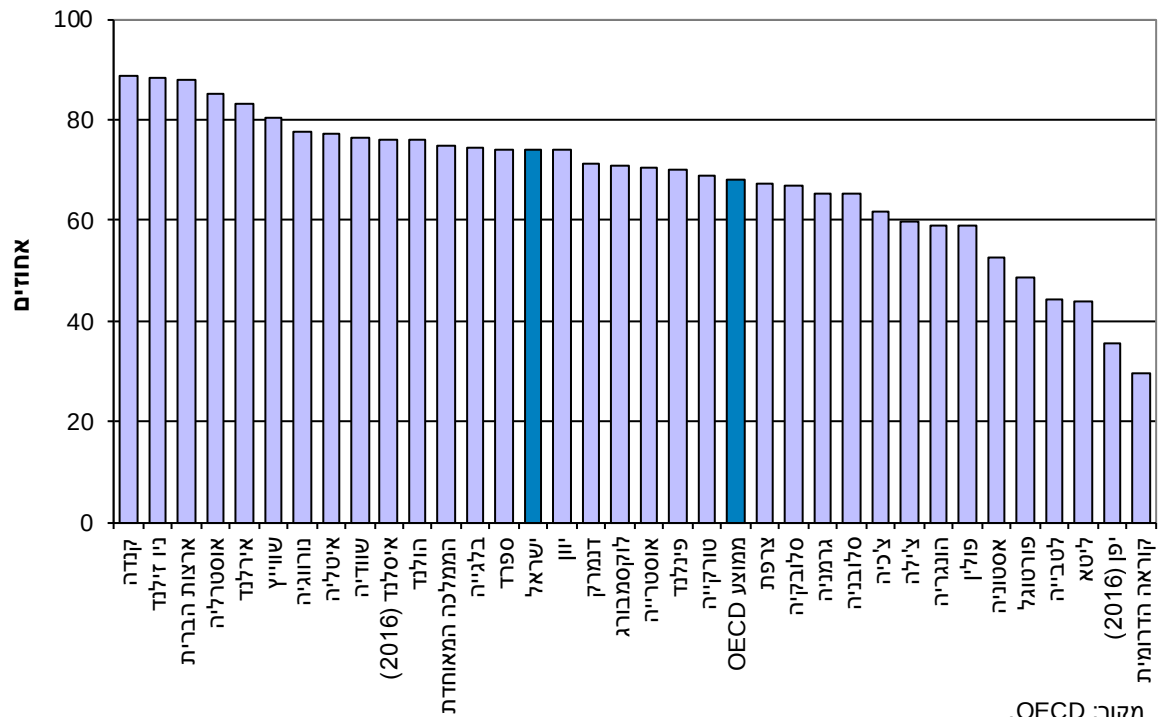
**3.3.3. בני 20 ומעלה המדווחים על בריאות טובה(1) בערים הגדולות
2018**

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) מצב בריאות טוב מאוד או טוב.

3.3.4. בני 15 ומעלה(1) המדווחים על בריאות טובה(2) במדינות ה-OECD
2017

מקור: OECD.

(1) ברוב המדינות – בני 16 ומעלה; בישראל – בני 20 ומעלה.

(2) מצב בריאות 'טוב מאוד' או 'טוב'.

3.4. עודף משקל בקרב ילדים

תיאור הממד והגדרתו

מדד מסת הגוף (BMI – Body Mass Index) מחושב לפי משקל (בק"ג) חלקי הגובה (במטרים) בריבוע, ומאפשר לקבוע אם אדם נמצא במשקל תקין, בעודף משקל או בתת-משקל.¹ קיים קשר ישיר בין עודף משקל בגיל צעיר לבין סיכון לעודף משקל בגיל מבוגר. השמנת יתר קשורה באופן הדוק לתחלואה לבבית, לסוכרת ולמחלות נוספות, והיא פוגעת באיכות החיים הן ישירות והן בעקיפין בתחלואה נלווית. בנוסף לכך עודף משקל והשמנה עלולים לגרום להערכה עצמית נמוכה ולביטחון עצמי ירוד. עודף המשקל בקרב ילדים המוצג בדוח זה מבוסס על מדידות גובה ומשקל המבוצעות מדי שנה בבתי ספר.

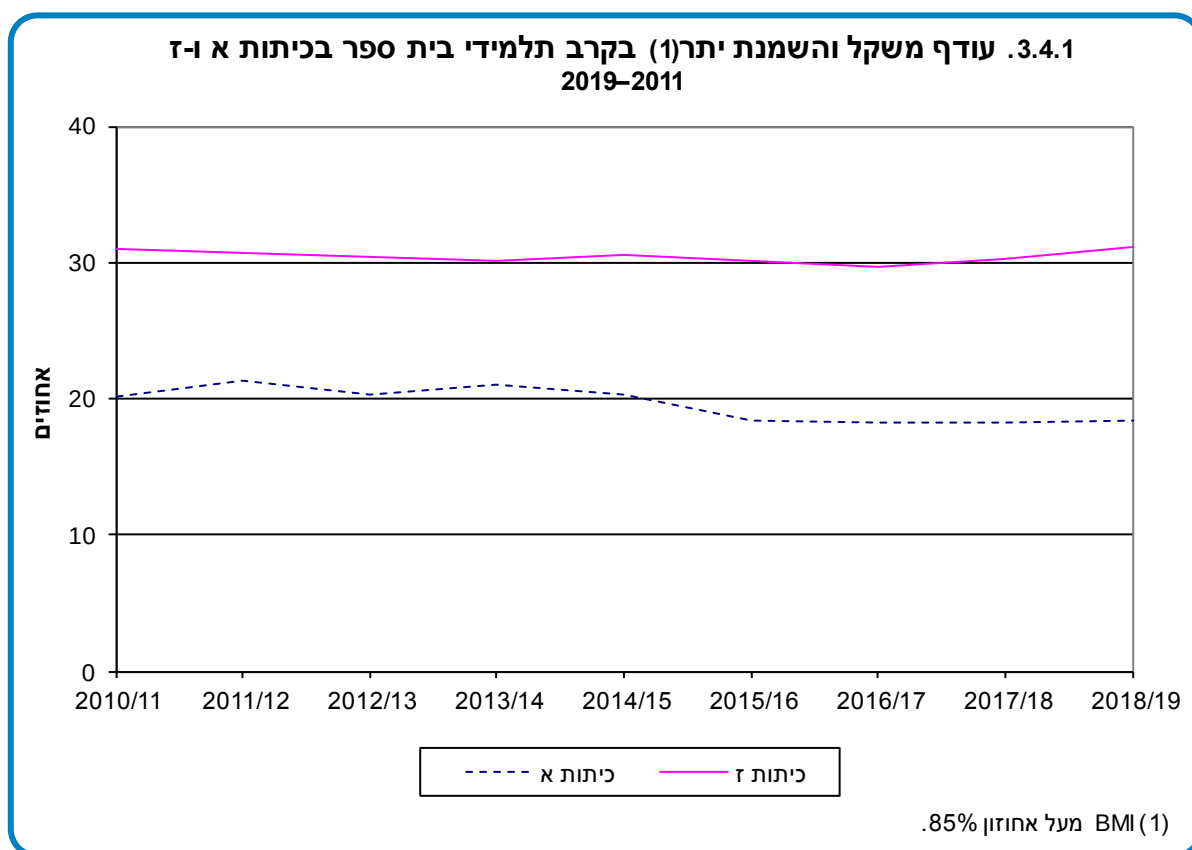
המגמה הרצויה למדד היא ירידה בעודף המשקל בקרב ילדים.

מגמות במדד

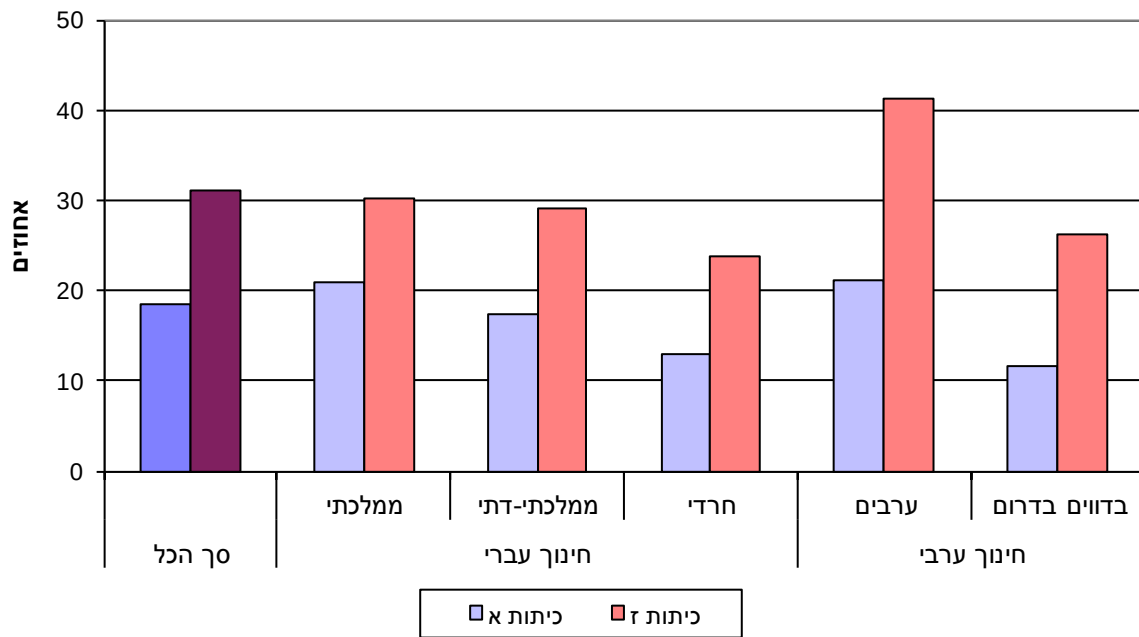
- **בשנת הלימודים תשע"ט-2018/19 18.4% מתלמידי כיתות א ו-31.1% מתלמידי כיתות ז היו בעלי עודף משקל או השמנת יתר. בכיתות א כמעט ללא שינוי לעומת שנים קודמות, בכיתות ז – עלייה קלה לעומת שנים קודמות.**
- אחוז הילדים עם השמנת יתר (BMI גבוה מאחוזן 97%) עמד על 7.7% בכיתות א ועל 13.7% בכיתות ז. אין שינוי ניכר לאורך השנים, מלבד עלייה קלה מאוד בכיתות ז לעומת שנים קודמות.
- **בכיתות א אחוז התלמידים בעלי עודף משקל או השמנת יתר בבתי ספר בחינוך הערבי (21.1%) היה דומה לאחוז בבתי ספר ממלכתיים בחינוך העברי (20.8%) וגבוה יותר בהשוואה לכיתות א בבתי הספר האחרים בארץ - 17.4% בבתי ספר ממלכתיים-דתיים, 12.9% בבתי ספר חרדיים, והאחוז הנמוך ביותר (11.6%) נמצא בבתי ספר בדוויים בדרום. אחוז התלמידים בעלי השמנת יתר בלבד בכיתות א בבתי הספר בחינוך הערבי עמד על 9.6% והיה הגבוה ביותר מאחוז הילדים בכל סוגי פיקוח.**
- **בכיתות ז אחוז התלמידים בעלי עודף משקל או השמנת יתר בבתי ספר בחינוך הערבי היה גבוה יותר באופן ניכר בהשוואה לכיתות ז בבתי הספר האחרים ועמד על 41.3% (30.2% בבתי ספר ממלכתיים בחינוך העברי, 29.1% בבתי ספר ממלכתיים-דתיים, 23.7% בבתי ספר חרדיים ו-26.2% בבתי ספר בדוויים בדרום). אחוז התלמידים בעלי עודף משקל או השמנת יתר בבתי ספר בחינוך הערבי עלה בשנת 2018/19 בכ-5% בהשוואה לשנים האחרונות. אחוז התלמידים בעלי השמנת יתר בלבד בכיתות ז בבתי ספר בחינוך הערבי עמד על 21.4% והיה הגבוה ביותר באופן ניכר מאחוז הילדים בכל סוגי הפיקוח ומהאחוז בכלל אוכלוסיית הילדים בכיתות ז (13.7%).**

¹ בילדים ההערכה נעשית לפי עקומות ייחוס. BMI מעל אחוזון 85 ועד אחוזון 96 מוגדר עודף משקל, ואילו BMI באחוזון 97 ומעלה מוגדר השמנת יתר. החל משנת 2011 עקומות הייחוס שנעשה בהן שימוש בישראל הן עקומות הייחוס של ארגון הבריאות העולמי (WHO) שנמצאות בשימוש החל משנת 2007.

- בחינוך הערבי בין כיתות א לכיתות ז ניכרת עלייה גדולה באחוז הילדים בעלי עודף משקל והשמנת יתר (מ-21.1% ל-41.3%, בהתאמה). עלייה דומה בולטת גם בקרב ילדים בדווים בדרום (מ-11.6% ל-26.2%, בהתאמה). בחינוך העברי אומנם קיימת עלייה באחוז זה בין כיתות א לכיתות ז, אך היא מתונה יותר. יש לציין כי למרות אחוז התלמידים בכיתות א בעלי עודף משקל או השמנת יתר הגבוה יחסית בבתי ספר ממלכתיים בחינוך העברי (20.8%), העלייה באחוז זה בין כיתות א לכיתות ז היא הנמוכה ביותר בהשוואה לבתי הספר האחרים.
- מבין הערים הגדולות (שבהן 100,000 תושבים ויותר), בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18) אחוז התלמידים בעלי עודף משקל או השמנת יתר **בכיתות א** הגבוה ביותר היה בבתי ים (25.3%) והאחוז הנמוך ביותר היה בבני ברק (11.0%). בתל אביב-יפו ובירושלים האחוז נמוך יותר מהממוצע הארצי (18.3%). אחוז התלמידים בעלי עודף משקל או השמנת יתר **בכיתות ז** הגבוה ביותר היה באשקלון (38.3%) ואחריה בבתי ים (36.0%), והאחוז הנמוך ביותר היה בבני ברק (22.9%).

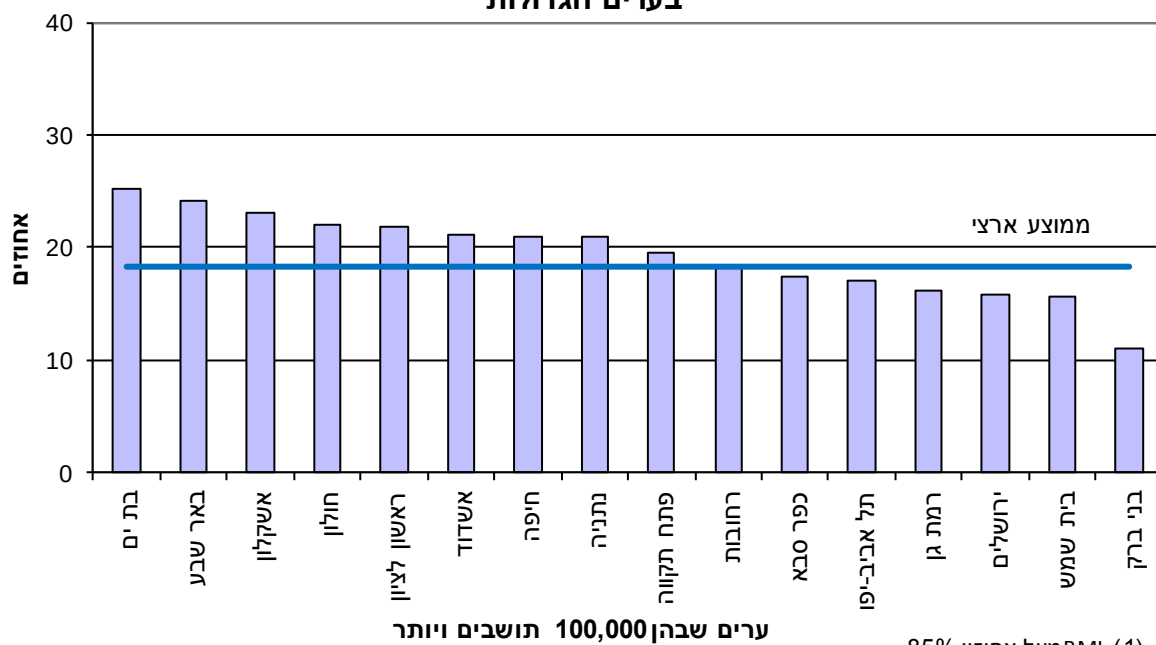

**3.4.2. עודף משקל והשמנת יתר(1) בקרב תלמידי בית ספר בכיתות א ו-ז
בשנת הלימודים תשע"ט (2018/19),
לפי קבוצת אוכלוסייה וסוג פיקוח (יהודים)**

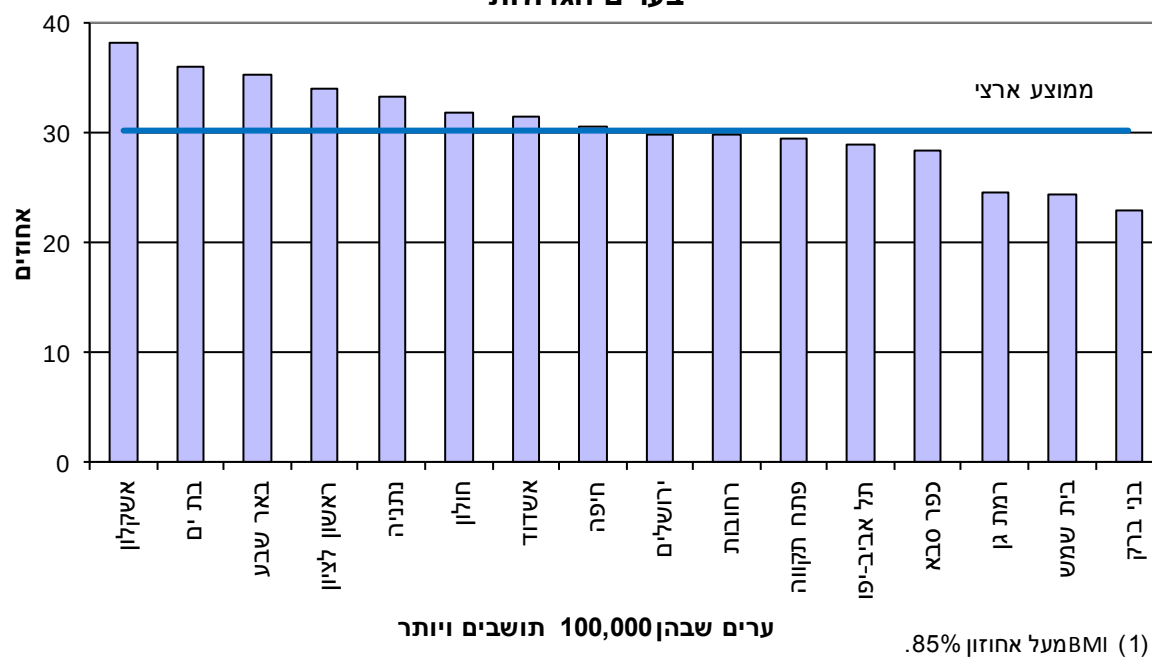
(1) BMI מעל אחוזון 85%.

**3.4.3. עודף משקל והשמנת יתר(1) בקרב תלמידי בית ספר בכיתה א
בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18)
בערים הגדולות**

(1) BMI מעל אחוזון 85%.

**3.4.4. עודף משקל והשמנת יתר(1) בקרב תלמידי בית ספר בכיתה ז'
בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18)
בערים הגדולות**

3.5. תחושת דיכאון

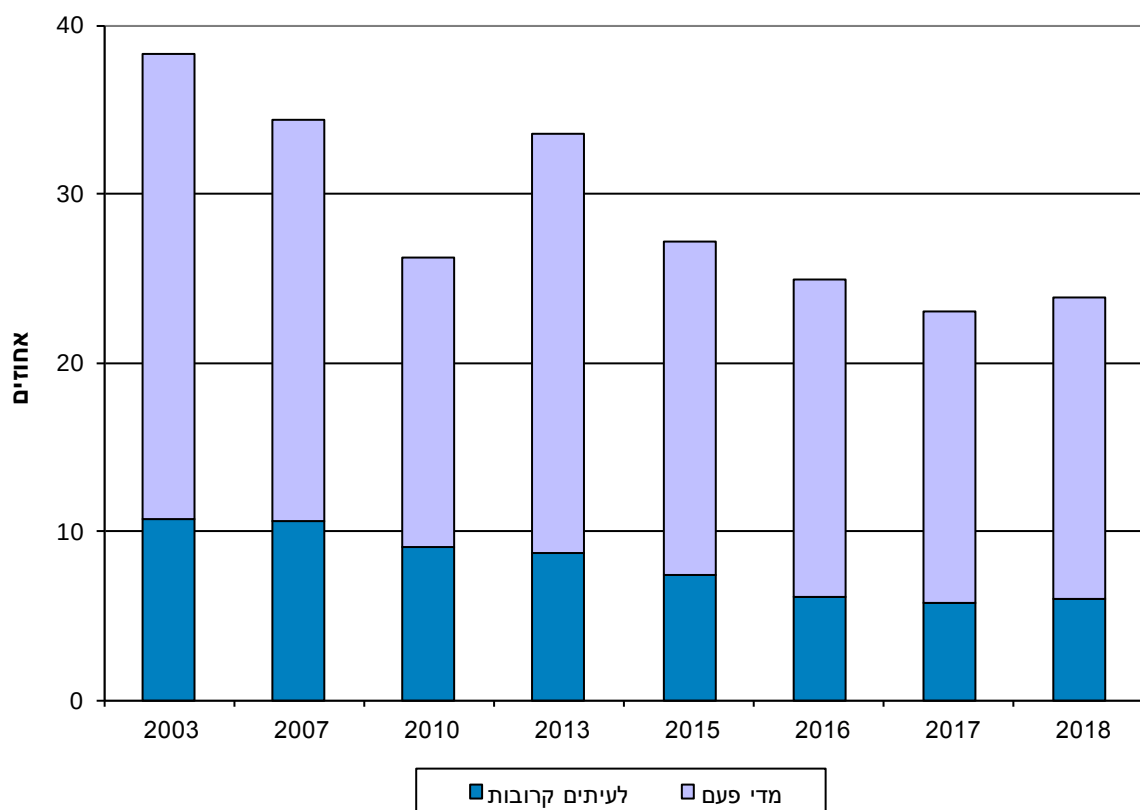
תיאור המדד והגדרתו

תחושת דיכאון מתייחסת להערכה עצמית של הפרט ביחס למצבו הרגשי. המדד מבוסס על שאלה בסקר החברתי שהופיעה לסירוגין בשנים 2003, 2007, 2010, 2013, והחל משנת 2015 מדי שנה, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד מתייחס לאלו שהשיבו 'לעיתים קרובות' ו'מדי פעם' על השאלה – "ב-12 החודשים האחרונים, האם הרגשת מדוכא?". המגמה הרצויה למדד היא ירידה באחוז החשים מדוכאים.

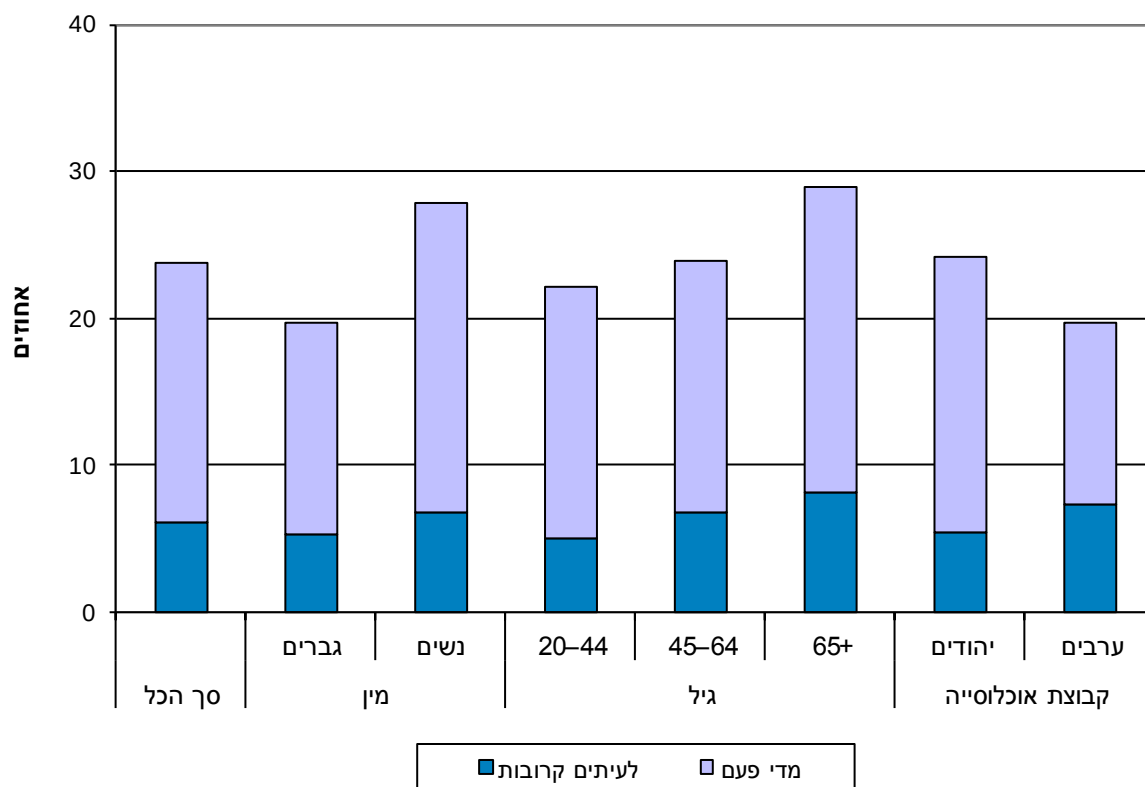
מגמות במדד

- **בשנת 2018 23.8% מבני 20 ומעלה חשו מדוכאים לעיתים קרובות או מדי פעם, 6.0% חשו מדוכאים לעיתים קרובות.** 52.0% מבני 20 ומעלה דיווחו כי אף פעם לא חשו מדוכאים, 23.3% – לעיתים רחוקות.
- אחוז היהודים שהרגישו מדוכאים בשנה האחרונה גבוה מאחוז הערבים: 24.2% מהיהודים בשנת 2018 חשו מדוכאים לעיתים קרובות או מדי פעם, 5.4% מהם חשו מדוכאים לעיתים קרובות, לעומת 19.7% מהערבים שחשו מדוכאים לעיתים קרובות או מדי פעם, 7.3% מהם חשו מדוכאים לעיתים קרובות. זאת בשונה משנה קודמת, בה אחוז הערבים שחשו מדוכאים לעיתים קרובות או מדי פעם היה מעט גבוה יותר מאחוז היהודים (24.6% לעומת 22.7%, בהתאמה). אחוז האנשים שחשו מדוכאים גבוה יותר בקרב יהודים לעומת ערבים בקרב צעירים (בני 20–44) ומבוגרים (בני 65+), אך בקרב בני 45–64 הוא נמוך יותר.
- נשים חשו מדוכאות יותר מגברים – 27.8% מהנשים חשו מדוכאות לעיתים קרובות או מדי פעם, לעומת 19.6% מהגברים. ההבדל קיים בכל קבוצות הגיל ובמיוחד בקרב בני 45–64.
- תחושת הדיכאון עולה עם הגיל: 22.1% בקרב בני 20–44, 23.9% בקרב בני 45–64 ו-28.9% בקרב בני 65 ומעלה.
- אחוז החשים מדוכאים נמצא במגמת ירידה מ-2013 (33.6%), אם כי האחוז ב-2018 (23.8%) היה מעט גבוה יותר יחסית ל-2017 (23.0%).
- מבין הערים הגדולות, בהן 100,000 תושבים ויותר, בממוצע לשנים 2017–2018 אחוז החשים דיכאון לעיתים קרובות או מדי פעם הוא הגבוה ביותר בבת ים (31.8%) והנמוך ביותר בירושלים (16.6%).

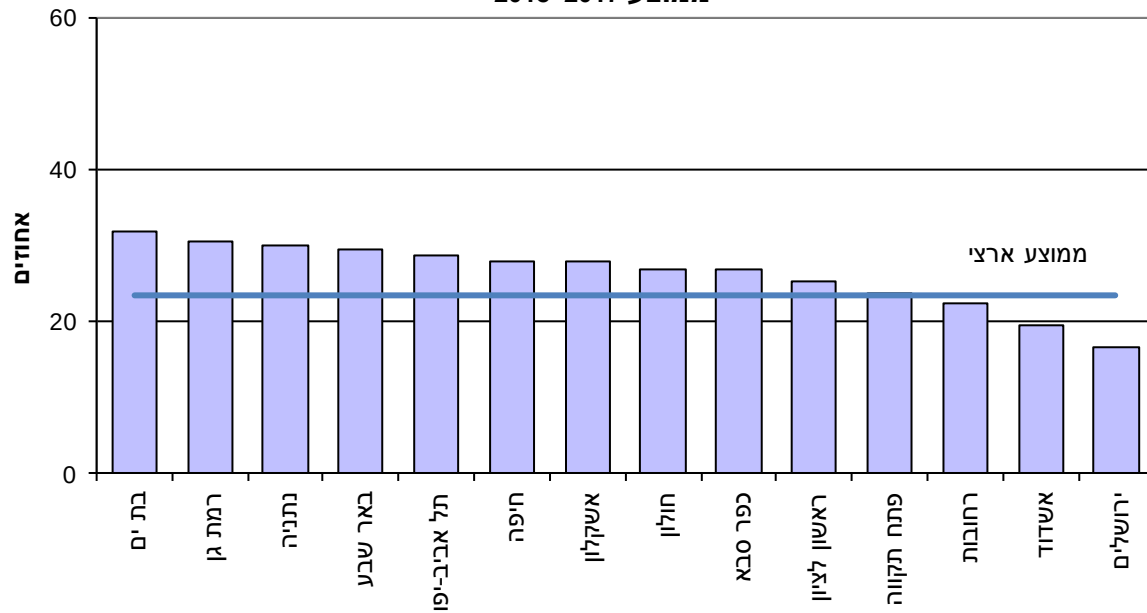
3.5.1. בני 20 ומעלה שחשודיכאון, לפי תדירות - שנים נבחרות

3.5.2. בני 20 ומעלה שחשודיכאון, לפי מין, גיל, קבוצת אוכלוסייה ותדירות 2018

3.5.3. בני 20 ומעלה שחשודיכאון(1) בערים הגדולות(2)
ממוצע 2017-2018

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) 'מדי פעם' או 'לעיתים קרובות'.

(2) הנתונים על בית שמש ובני ברק אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

3.6. קידום בריאות – מדד מסכם של התנהגויות בריאות¹

תיאור המדד והגדרתו

המדד המסכם של התנהגויות בריאות מציג את אחוז האנשים "השומרים על אורח חיים בריא" – לא מעשנים כיום בכלל, פעילים גופנית (בכמות מספקת לפי המלצת ארגון הבריאות העולמי) וגם אוכלים שלוש מנות או יותר של פירות וירקות ביום. בכך יש שילוב של שלוש התנהגויות מרכזיות וחשובות לקידום הבריאות ולשיפור באיכות חיים. נתוני המדד המסכם (לשלוש ההתנהגויות)² נאספו בסקר KAP 2017 (Knowledge, Attitudes, Practices) שנערך על ידי המרכז הלאומי לבקרת מחלות במשרד הבריאות. אלו הם אותם הנתונים שפורסמו בשנה שעברה בהעדר סקר חדש. שנה הבאה הנתונים צפויים להתעדכן מסקר INHIS (Israel National Health Interview Survey) החדש של משרד הבריאות.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה באחוז האנשים "שמתנהגים בריא".

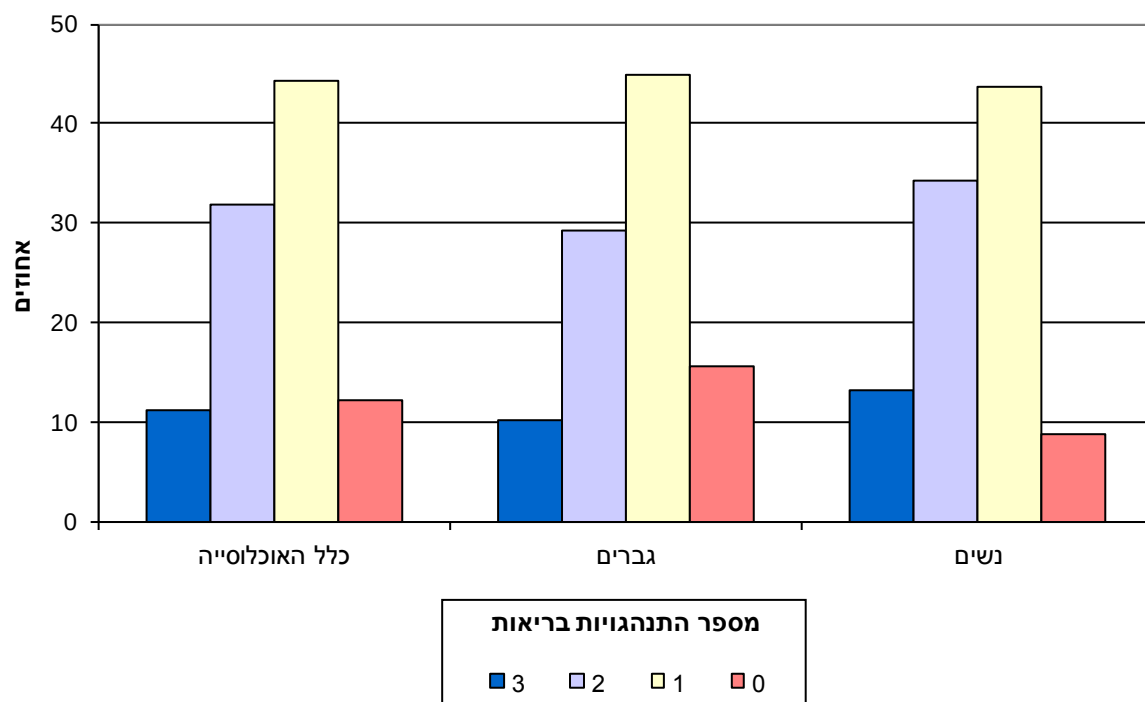
מגמות במדד

- **11.1% מבני 21 ומעלה הקפידו ב-2017 על אורח חיים בריא – לא עישנו, היו פעילים גופנית ואכלו פירות וירקות, 10.2% מהגברים ו-13.2% מהנשים.**
- אחוז בני 21 ומעלה שהקפידו על אורח חיים בריא ירד ב-4.2 נקודות האחוז בשנים 2016–2017 (15.3% לעומת 11.1%, בהתאמה). ככל הנראה ההסבר לירידה הגדולה במדד בין השנים הוא שינוי צורת השאלה על אכילת פירות וירקות בסקר של שנת 2017, ולכן על מנת להשוות בין השנים, נעשה חישוב של המדד רק לשתי התנהגויות – הימנעות מעישון וביצוע פעילות גופנית. בשנת 2017 24.4% מבני 21 ומעלה ביצעו שתי פעולות אלו, 26.4% מהגברים ו-22.4% מהנשים. בכך כמעט ואין שינוי לעומת נתוני 2016 לפיהם 25.1% לא עישנו וביצעו פעילות גופנית לפי ההמלצות, 26.6% מהגברים, 23.6% מהנשים.
- **31.9% מבני 21 ומעלה דיווחו על ביצוע שתי התנהגויות בריאות, 44.3% דיווחו על התנהגות אחת ו-12.1% (15.6% מהגברים ו-8.8% מהנשים) לא ביצעו אף התנהגות בריאה. כלומר – עישנו, לא עשו פעילות גופנית בכמות המומלצת ולא אכלו לפחות שלוש מנות של פרי או ירק ביום.**
- מבוגרים מקפידים יותר על אורח חיים בריא לעומת צעירים – בקרב בני 25–44 – 10.2% "התנהגו בריא" לעומת 11.2% ו-12.1% בקרב בני 45–64 ובקרב בני 65 ומעלה, בהתאמה.
- יהודים מקפידים על אורח חיים בריא יותר מאשר ערבים – 11.8% לעומת 8.1%, בהתאמה. הפער נשמר הן בקרב גברים והן בקרב נשים, אם כי ההבדל בגברים קטן ובין הנשים גדול יותר.

¹ המדד כולל את מדד "דיווח עצמי על עישון".

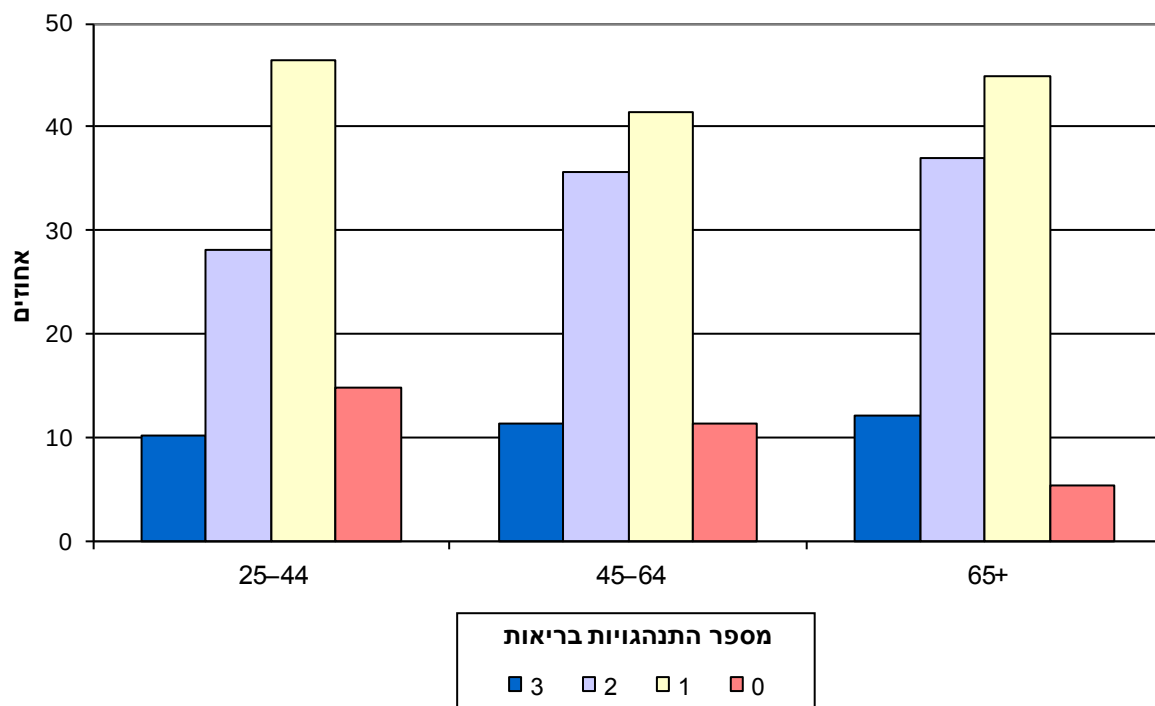
² עישון – מרואיינים שדיווחו כי אינם מעשנים בהווה; פעילות גופנית – מרואיינים שדיווחו כי הם עושים פעילות מתונה במשך 150 דקות בשבוע או פעילות מאומצת במשך 75 דקות בשבוע או שילוב של שתיהן; צריכת פירות וירקות – מרואיינים שדיווחו כי מדי יום הם אוכלים שלוש מנות ירק ופרי או יותר.

3.6.1. בני 21 ומעלה, לפי מספר התנהגויות בריאות (1) ומין
2017

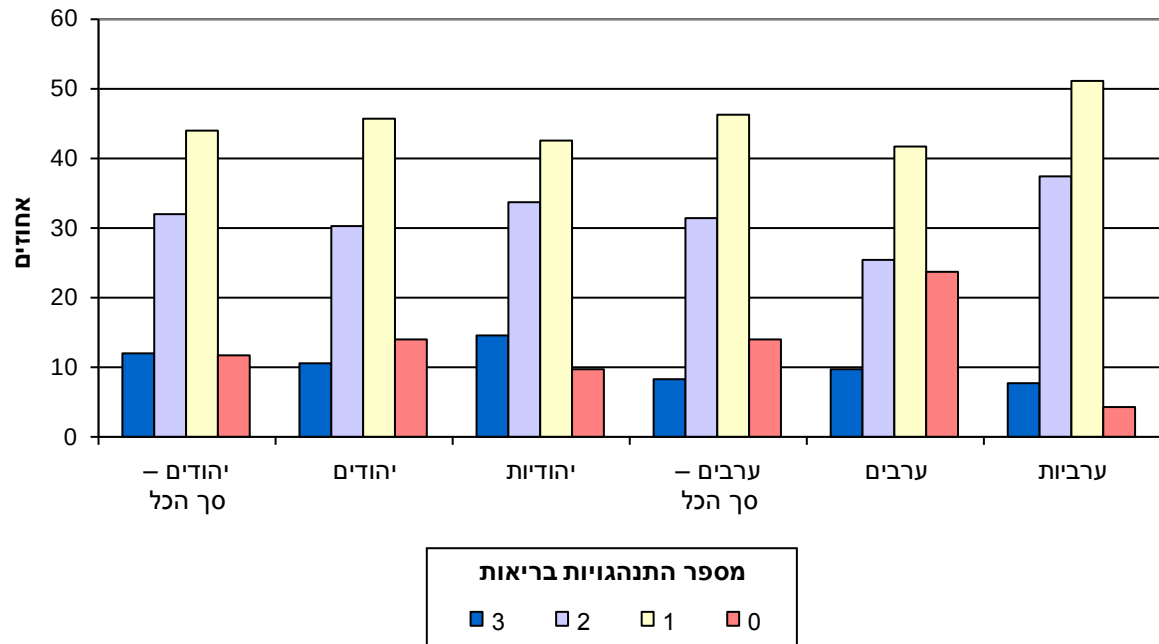
מקור: סקר KAP 2017, משרד הבריאות.
(1) התנהגויות בריאות: לא מעשנים, עושים פעילות גופנית לפי ההמלצות ואוכלים פירות וירקות מדי יום.

3.6.2. בני 25 ומעלה, לפי מספר התנהגויות בריאות (1) וגיל
2017

מקור: סקר KAP 2017, משרד הבריאות.
(1) התנהגויות בריאות: לא מעשנים, עושים פעילות גופנית לפי ההמלצות ואוכלים פירות וירקות מדי יום.

**3.6.3. בני 21 ומעלה, לפי מספר התנהגויות בריאות(1)
קבוצת אוכלוסייה ומין
2017**

מקור: סקר KAP 2017, משרד הבריאות.
(1) התנהגויות בריאות: לא מעשנים, עושים פעילות גופנית לפי ההמלצות ואוכלים פירות וירקות מדי יום.

3.6.1. דיווח עצמי על עישון

תיאור המדד והגדרתו

עישון הוא גורם מוביל לתחלואה במחלות רבות, כולל סרטן, מחלות לב, מחלות כלי דם במוח ומחלות של דרכי הנשימה. לפי ארגון הבריאות העולמי מגפת הטבק היא אחד האיומים הגדולים ביותר על בריאות הציבור וגורמת למותם של יותר מ-8 מיליון אנשים מדי שנה, מתוכם כ-1.2 מיליון מעישון פסיבי. מבחינת הארגון יש חשיבות עליונה לניטור מגמות בצריכת טבק לצורך התאמת מדיניות מניעה מיטבית.

נתוני מדד העישון נאספו משלושה סקרים שנערכו על ידי המרכז הלאומי לבקרת מחלות במשרד הבריאות – סקר פעילות גופנית 2016, סקר INHIS 2014 וסקר KAP. הסקרים נערכו בשנים 2002–2017 לכלל האוכלוסייה בגילי 21 ומעלה. הנתונים המוצגים כאן נלקחו מסקר KAP 2017³ המלא והסופי. בשנה שעברה הנתונים שהוצגו מסקר KAP 2017 היו נתונים חלקיים. שנה הבאה הנתונים צפויים להתעדכן מסקר INHIS החדש של משרד הבריאות.

המדד מחושב לפי אחוז המשיבים בחיוב על השאלה "האם אתה מעשן כיום סיגריות מדי יום?". נתוני המדד מתייחסים לעישון **סיגריות** בלבד (כולל מגולגלות) ולכן לא משקפים שימוש במוצרי טבק אחרים כגון נרגילה, מקטרת וסיגרים ולא במוצרי איד – סיגריות אלקטרוניות וסיגריות IQOS שבהן יש עלייה בשנים האחרונות.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור המעשנים.

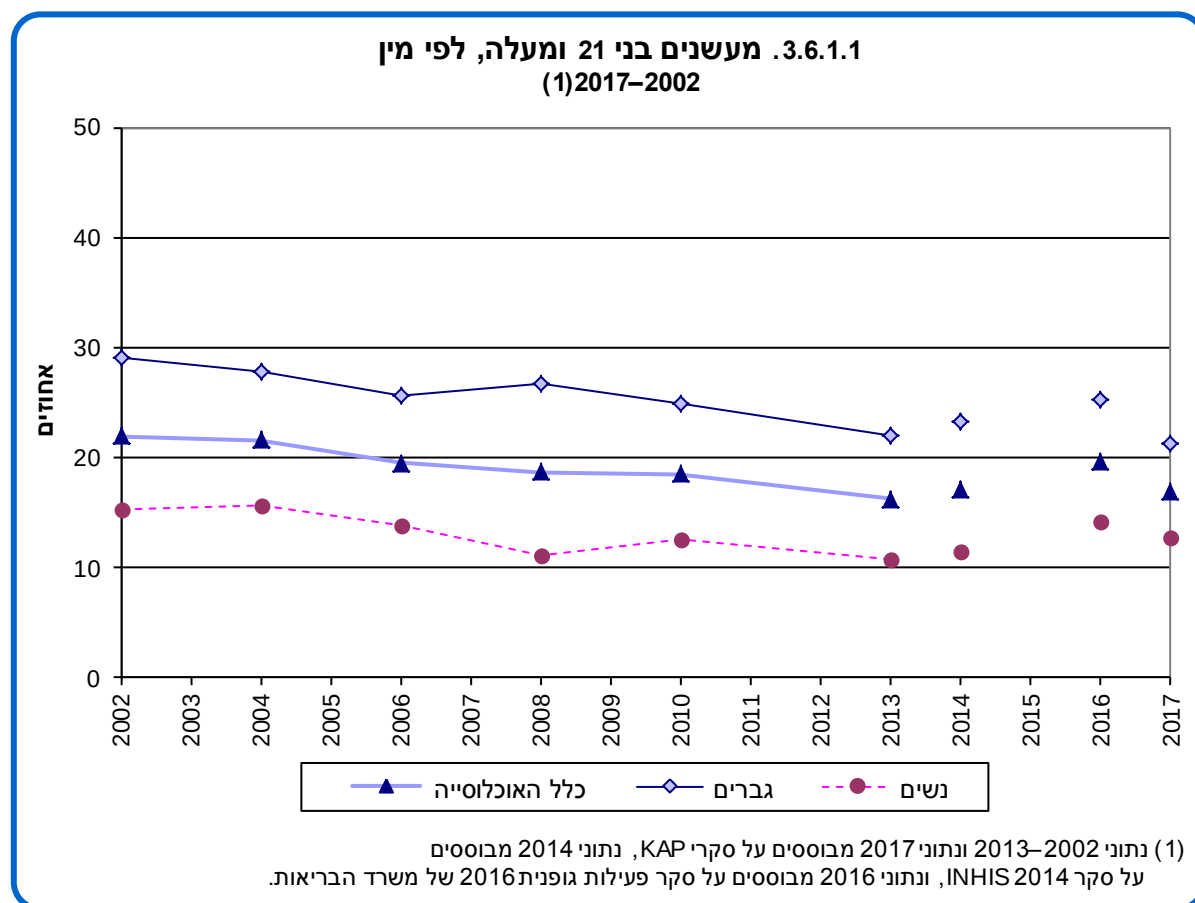
מגמות במדד

- **16.9% מבני 21 ומעלה בישראל עישנו ב-2017 לפחות סיגריה אחת ביום, 21.3% מהגברים ו-12.8% מהנשים.** ב-2017 נצפתה ירידה לעומת 2016 שבה עישנו 19.6% מכלל האוכלוסייה, 25.3% מהגברים ו-14.1% מהנשים. הירידה ב-2017 נצפתה לאחר עלייה בשנים 2014 ו-2016.
- לעומת 2002, נצפתה מגמה כללית של ירידה באחוז המעשנים, למרות תנודתיות במשך השנים. סך הכל הירידה משנת 2002, היא של 27% בקרב גברים ו-16% בקרב נשים (23% בכלל האוכלוסייה).
- הפער בין גברים לנשים עמד ב-2017 על 8.5%, והוא הצטמצם מעט בהשוואה לשנים האחרונות. גברים מעשנים יותר מנשים (בכל קבוצות הגיל).
- באוכלוסייה הערבית, 33.3% מהגברים ו-5.3% מהנשים עישנו ב-2017, לעומת 18.7% מהגברים ו-14.3% מהנשים באוכלוסייה היהודית. גברים ערבים מעשנים יותר מגברים יהודים.

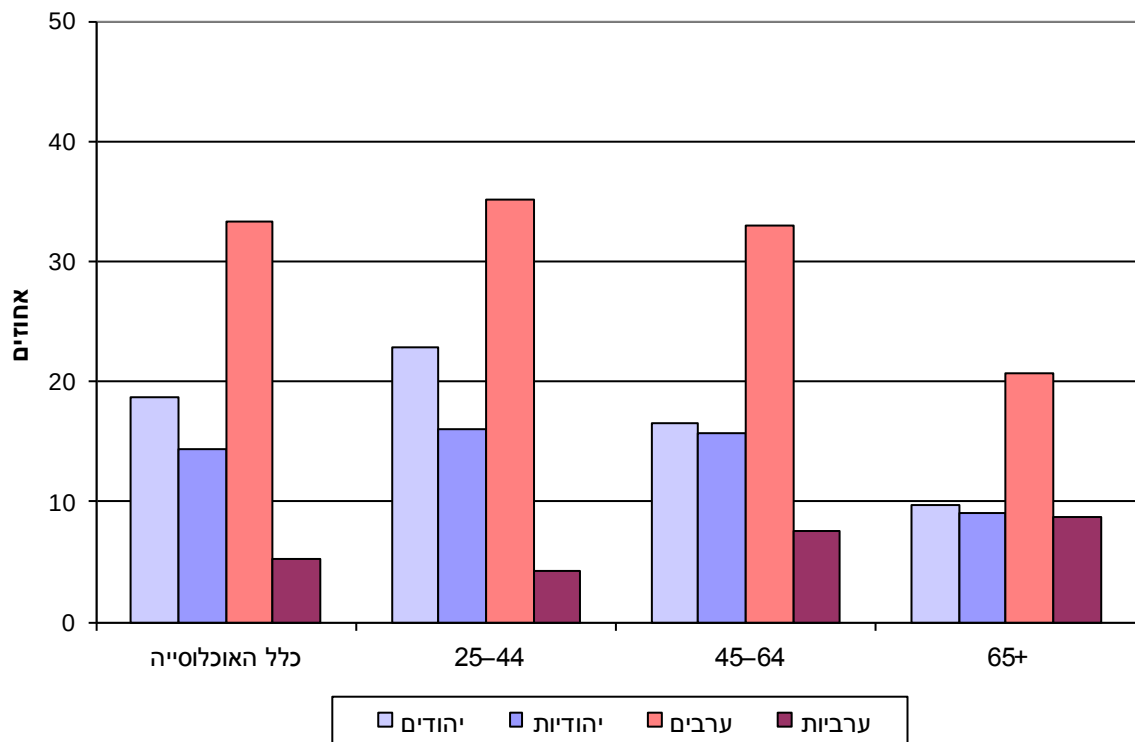
³ סקר ידע, עמדות והתנהגויות בריאות בישראל 2017. הסקר בוצע במהלך השנים 2017–2018 בקרב האוכלוסייה הבוגרת בישראל. השאלות בנושא עישון נכללו בשאלון הגרעין, כמו בסקרים הקודמים.

בכל קבוצות הגיל. נשים יהודיות מעשנות יותר מנשים ערביות בגילים הצעירים, ובקרב בנות 65 ומעלה אחוז המעשנות כמעט זהה.

- עם העלייה בגיל חלה ירידה באחוז המעשנים, למעט בקרב נשים ערביות שאצלן אחוז המעשנות עולה עם הגיל.
- אחוז המעשנים בישראל (16.9%) ב-2017 היה נמוך מהממוצע במדינות ה-OECD (17.9%), וזהה לאחוז המעשנים בדנמרק.
- ברוב מדינות ה-OECD (בכשני שלישים מכל המדינות) הנשים והגברים מעשנים יותר מהנשים ומהגברים בישראל. אחוז הנשים המעשנות בישראל (12.8%) היה נמוך מעט מהממוצע במדינות ה-OECD (13.8%), ודומה לאחוז המעשנות באסטוניה ובפינלנד. גם אחוז הגברים המעשנים בישראל (21.3%) היה נמוך מעט מהממוצע במדינות ה-OECD (22.5%), ודומה לאחוז המעשנים בשווייץ ובבלגיה.

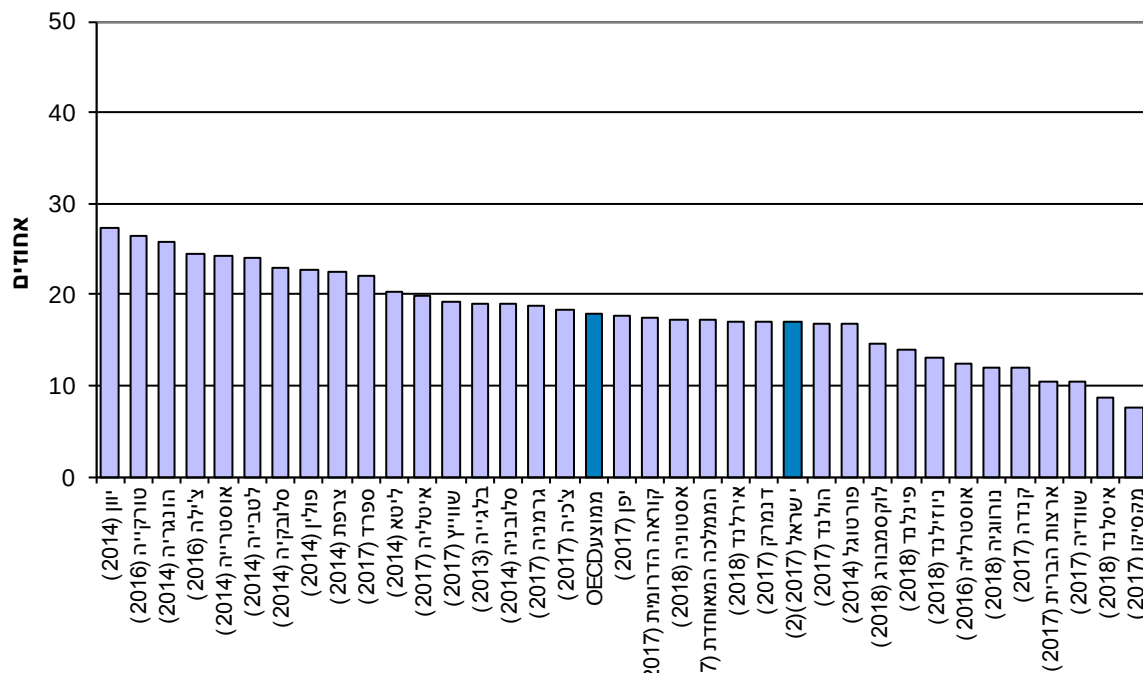

3.6.1.2. מעשנים בני 21 ומעלה, לפי קבוצת אוכלוסייה, מין וגיל 2017

מקור: סקר KAP 2017, משרד הבריאות.

3.6.1.3. מעשנים במדינות ה-OECD (1) ומעלה בני 15 ומעלה 2018-2013

מקור: OECD.

(1) ברוב המדינות – בני 15 ומעלה; בישראל – בני 21 ומעלה.
(2) סקר KAP 2017, משרד הבריאות.

3.7 תמותה נמנעת (Avoidable Mortality)

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את מקרי המוות (עד גיל 75) הניתנים למניעה, טרם המחלה או לאחר היארעותה.

תמותה נמנעת היא מקרי המוות הניתנים למניעה, באחת מהדרכים האלה:

1. **פעולות מניעה** (preventable) – מקרי מוות הניתנים למניעה באמצעות פעילויות יעילות של בריאות הציבור והתערבויות של מניעה ראשונית, טרם המחלה/הפציעה.
2. **טיפול** (treatable) – מקרי מוות הניתנים למניעה על ידי טיפול רפואי יעיל ובזמן המתאים, לאחר היארעות המחלה/הפציעה.

המדד מבוסס על רשימה של סיבות מוות הניתנות למניעה או לטיפול שאומצה על ידי ה-OECD וה-Eurostat ב-2019.

סיבות המוות הניתנות למניעה סווגו לשתי רשימות (מניעה או טיפול), ללא כפילות, למעט כמה מחלות הניתנות למניעה, כגון סוכרת ומחלת לב איסכמית שחולקו באופן שווה בין שתי הרשימות כדי למנוע ספירה כפולה.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בתמותה נמנעת.

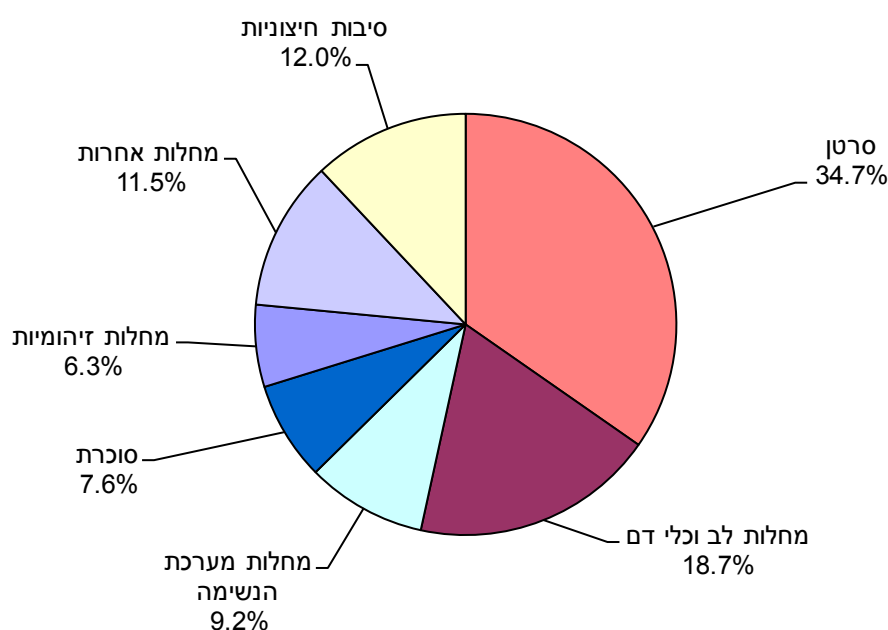
מגמות במדד

- בשנת 2017 נפטרו 15,463 תושבים מתחת לגיל 75. 9,360 (60.5%)¹ מהפטירות נחשבים מקרי מוות הניתנים למניעה. מתוכם, 5,058 (32.7%) – על ידי פעולות מניעה ו-4,302 (27.8%) – על ידי טיפול.
- ב-2017 ירד אחוז התמותה הנמנעת לעומת 2013 (60.5% לעומת 63.5%, בהתאמה). התמותה הנמנעת באמצעות פעולות מניעה ירדה באותן שנים מ-34.6% ל-32.7%, והתמותה הנמנעת באמצעות טיפול ירדה מ-28.9% ל-27.8%.
- מכלל סיבות המוות של התמותה הנמנעת, 34.7% הן סרטן, 18.7% מחלות לב וכלי דם (בהן 9.2% מחלת לב איסכמית ו-5.7% מחלות כלי דם במוח), 9.2% מחלות מערכת הנשימה, 7.6% סוכרת, 5.0% אלח דם ו-12.0% סיבות חיצוניות (כולל תאונות, התאבדות ורצח).
- מבין סיבות המוות שניתן היה למנוע באמצעות **פעולות מניעה**, 35.7% הן סרטן (בעיקר סרטן ריאה – 58.8%), 22.2% הן פציעות ו-17.1% הן מחלות של מערכת הלב וכלי הדם.
- מבין סיבות המוות שניתן היה למנוע באמצעות **טיפול**, 33.5% הן סרטן (מתוכם 44.2% – סרטן השד ו-36.1% סרטן המעי הגס), 20.7% הן מחלות של מערכת הלב וכלי הדם ו-11.5% הן מחלות זיהומיות – כמעט כולן אלח דם (ספסיס).

¹ אחוז התמותה הנמנעת בישראל עשוי להיות גבוה יותר וזאת בשל אחוז גבוה יחסית של סיבת מוות לא ידועה עד גיל 75 (7.8%), שחלקן עשוי להיות משויך לתמותה נמנעת.

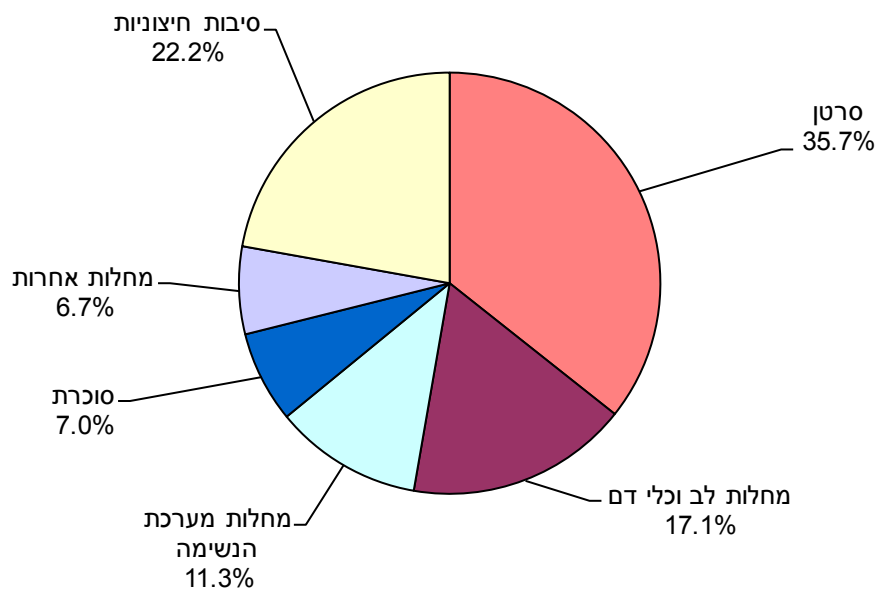
- אחוז התמותה הנמנעת בישראל (61.9%) נמוך יחסית למרבית מדינות האיחוד האירופי בממוצע 68.0% (נתוני 2016).² אחוז התמותה הנמנעת באמצעות פעולות מניעה בישראל (33.2%) הוא הנמוך ביותר מכל מדינות האיחוד האירופי (ממוצע – 43.3%). אחוז התמותה הנמנעת באמצעות טיפול (28.7%) גבוה מממוצע מדינות האיחוד האירופי (24.7%).
- השיעור המתוקן של התמותה הנמנעת בישראל (134 ל-100,000) נמוך מאד יחסית למדינות ה-OECD² (ממוצע 208 ל-100,000), רק בשווייץ נמצא שיעור נמוך יותר (125). השיעור המתוקן של התמותה הנמנעת באמצעות פעולות מניעה בישראל (72 ל-100,000) הוא הנמוך ביותר מבין כל מדינות ה-OECD (ממוצע – 133 ל-100,000). השיעור המתוקן של התמותה הנמנעת בישראל באמצעות טיפול (62 ל-100,000) נמצא באמצע הדירוג של מדינות ה-OECD, אך נמוך מהממוצע (75).

3.7.1. תמותה נמנעת, לפי סיבות מוות עיקריות
2017

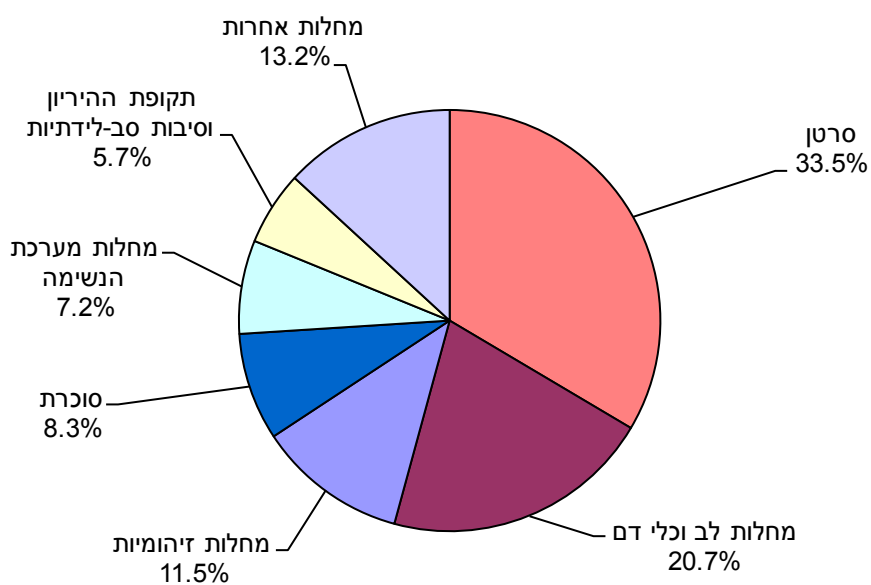

² בישראל אחוז הפטירות עד גיל 75 עם סיבת מוות לא ידועה גבוה יחסית למדינות אחרות, ולכן מיקומה היחסי בין המדינות עשוי להיות גבוה יותר.

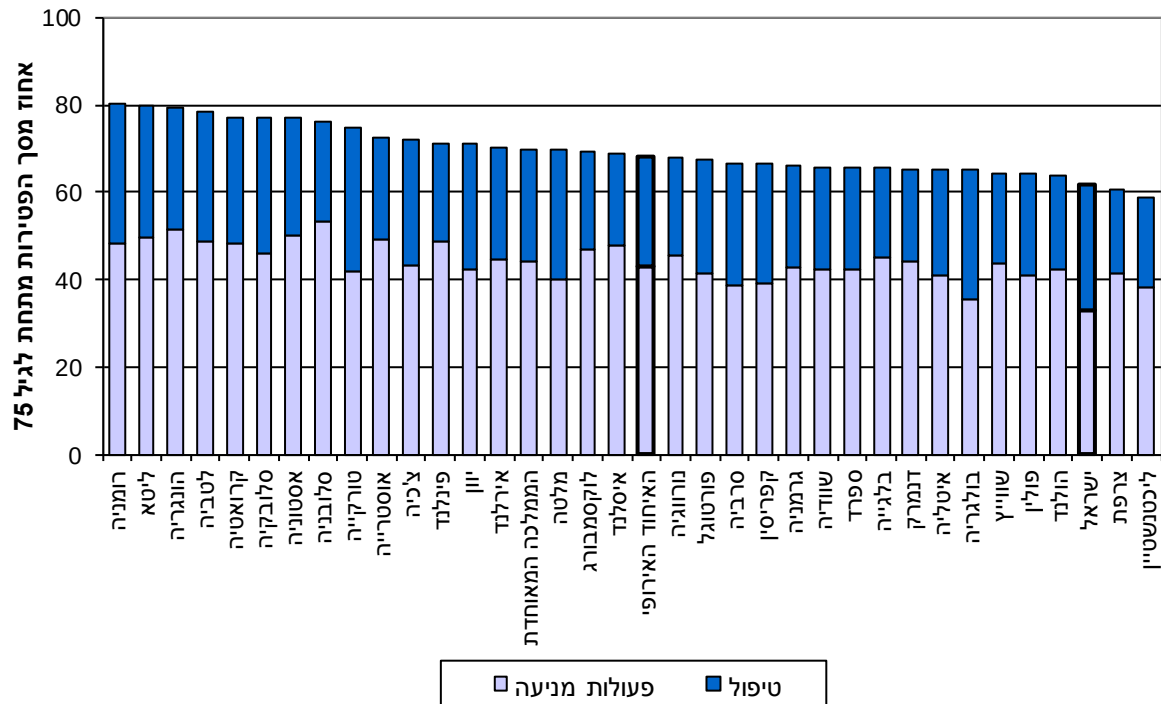
3.7.2. תמותה נמנעת באמצעות פעולות מניעה 2017

3.7.3. תמותה נמנעת באמצעות טיפול 2017

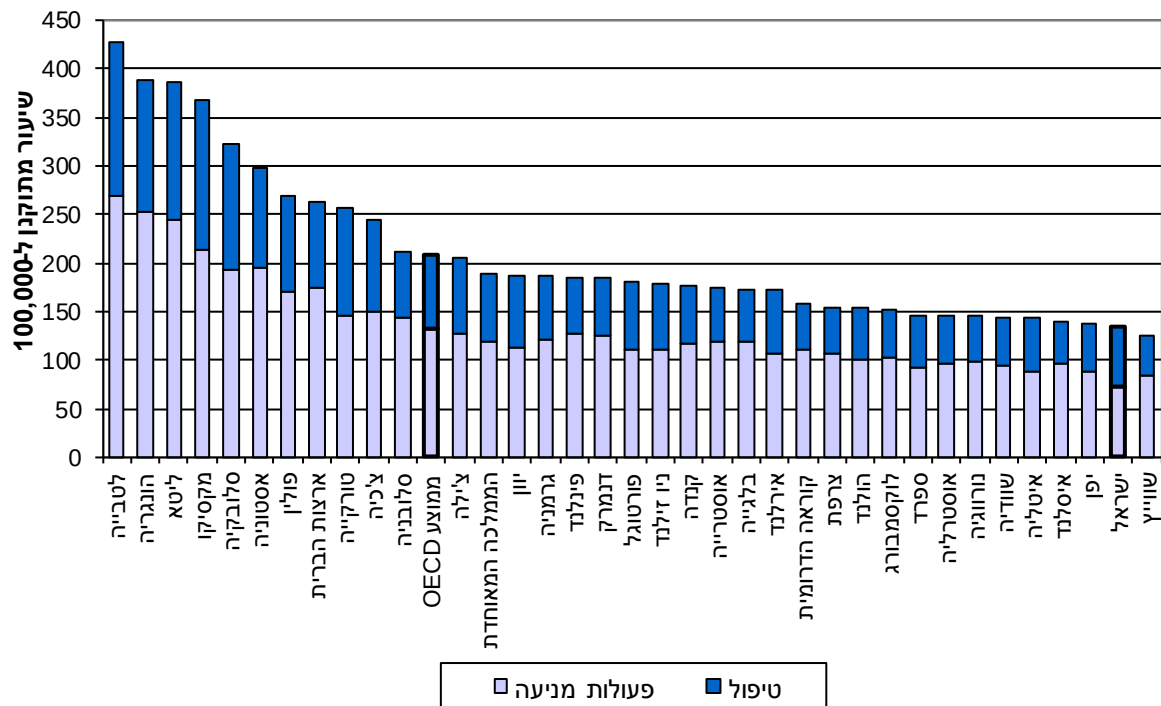

3.7.4. תמותה נמנעת, לפי פעולות מניעה וטיפול
בישראל ובמדינות האיחוד האירופי
2016

מקור: Eurostat.

3.7.5. תמותה נמנעת, לפי פעולות מניעה וטיפול
בישראל ובמדינות ה-OECD
2016

מקור: OECD, נתונים ל-2016 או לשנה המעודכנת ביותר, אוכלוסיית תקן OECD.

3.7.1 תחלואה בסרטן – מקרים חדשים של שאתות ממאירות

תיאור המדד והגדרתו

מקרים חדשים של מחלות ממאירות כוללים את כל המחלות שחייבות בדיווח לרישום הלאומי לסרטן, ובהן מחלות ממאירות (למעט basal cell carcinoma ו-squamous cell carcinoma לעור), וכן גידולים שפירים במוח ובמערכת העצבים המרכזית. הנתונים מתייחסים למקרים ממוקדים וחודרניים, למעט סרטן השד הכולל מקרים חודרניים בלבד. הנתונים נמסרים על ידי היחידה לרישום סרטן במשרד הבריאות לאחר קידוד המחלות באמצעות סיווג המחלות הבין-לאומי (ICD-O-3).

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור התחלואה בסרטן.

מגמות במדד

- בשנת 2016 התגלו 30,860 מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן), שיעור של 361 ל-100,000 נפש. 16,845 מקרים חדשים התגלו בקרב נשים ו-14,015 בקרב גברים. **השיעור המתוקנן לגיל³ של מקרים חדשים של שאתות ממאירות היה גבוה יותר בקרב נשים בהשוואה לגברים (297 ל-100,000 נפש לעומת 263 ל-100,000 נפש, בהתאמה).**
- משנות השבעים של המאה הקודמת ועד לסוף המאה נצפתה מגמת עלייה בתחלואה בשאתות ממאירות בקרב שני המינים. בתחילת שנות האלפיים שיעורי המקרים החדשים היו די יציבים ומ-2010 התחילה מגמת ירידה.
- במרבית השנים, שיעור המקרים החדשים היה דומה בגברים ובנשים, אך מ-2009 החל להיווצר פער בין נשים לגברים, והשיעור בקרב הנשים גבוה יותר. פער זה יציב לאורך השנים האחרונות ובשנת 2016 השיעור המתוקנן בקרב נשים גבוה פי 1.1 לעומת השיעור בקרב גברים.
- שיעורי התחלואה עולים עם הגיל, אך בעוד שבגילים הצעירים היה שיעור התחלואה גבוה יותר בקרב נשים (פי 2.4 בגילים 25–34, פי 2.6 בגילים 35–44 ופי 1.9 בגילים 45–54 ב-2016), בגילים 55–64 היו השיעורים דומים בקרב גברים ונשים, ומגיל 65 ומעלה היה השיעור גבוה יותר בקרב גברים (פי 1.4 בגיל 75 ומעלה).
- שיעורי התחלואה בסרטן גבוהים יותר בקרב יהודים לעומת ערבים, אך ההבדל מצטמצם עם השנים, וזאת בעיקר בשל עלייה גדולה יותר בשיעורי התחלואה בקרב ערבים. שיעור המקרים החדשים בתחילת שנות השבעים היה גבוה יותר בקרב גברים יהודים לעומת ערבים פי 2.0, בתחילת שנות האלפיים פי 1.6, ובשנת 2016 פי 1.1 בלבד. בקרב נשים, השיעור היה גבוה בקרב יהודיות לעומת ערביות פי 3.9 בתחילת שנות השבעים, פי 2.1 בתחילת שנות האלפיים, ובשנת 2016 פי 1.4.
- מכלל המקרים החדשים של שאתות ממאירות ב-2016, בקרב גברים היה סרטן הערמונית השכיח ביותר, ואחריו סרטן הריאות וסרטן המעי הגס והחלחולת. בקרב נשים הסרטן השכיח ביותר היה סרטן השד, ואחריו סרטן המעי הגס והחלחולת, סרטן הריאות ולימפומה ממאירה.

³ תקנון לגיל מאפשר השוואה בין אוכלוסיות הנבדלות בהרכב הגילים, בכך שנעשה שימוש באותה אוכלוסיית תקן לכל היחידות. השימוש בשיעורים מתוקננים נעשה לצורכי השוואה בלבד.

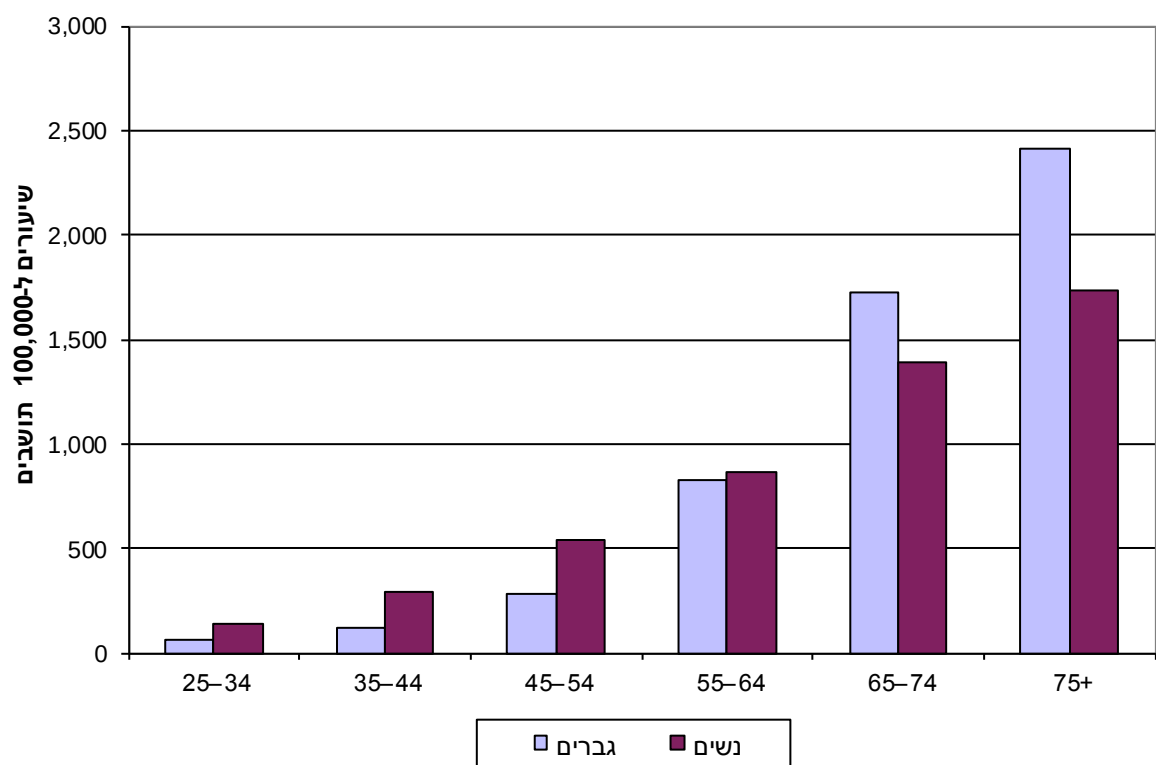
- מבין הערים הגדולות שבהן מעל 100,000 תושבים, שיעור המקרים החדשים של שאתות ממאירות (סרטן) בקרב **גברים** (בממוצע בשנים 2011–2015) היה הגבוה ביותר באשדוד ובת ים והנמוך יותר בבני ברק, בית שמש וירושלים. ובקרב **נשים** (בממוצע בשנים 2011–2015) היה הגבוה ביותר בחולון, אשקלון, חיפה ותל אביב-יפו והנמוך יותר בבני ברק וירושלים.

3.7.1.1 מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן), לפי מין
2016–2000

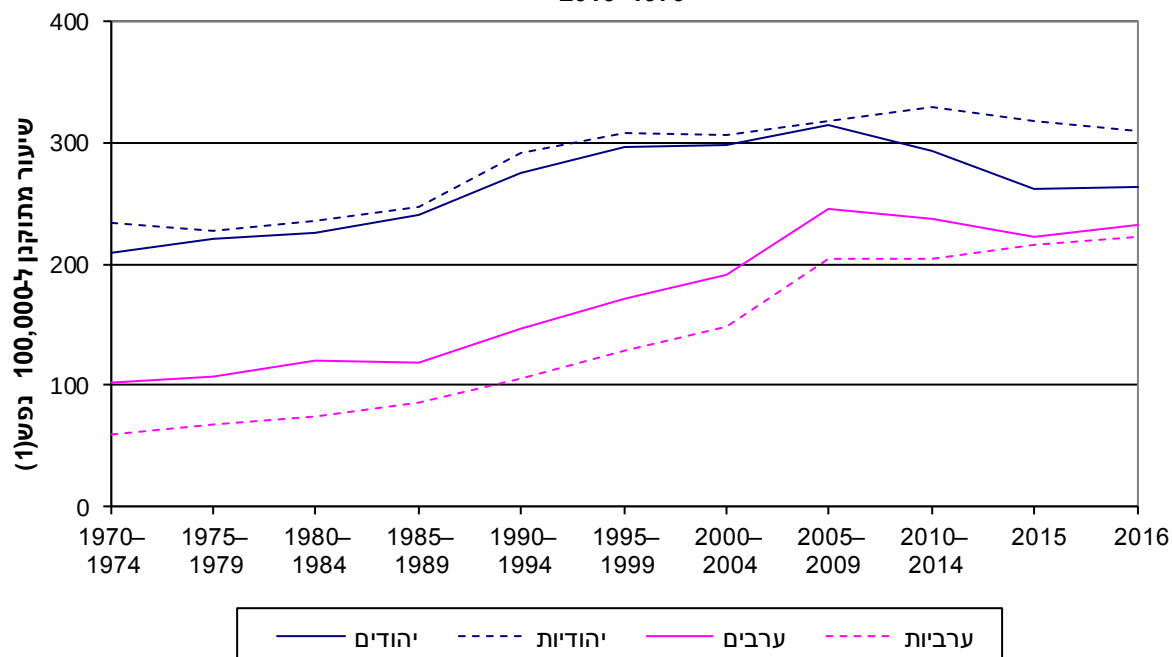
מקור: משרד הבריאות.
(1) השיעורים מתוקנים לגיל לפי אוכלוסיית תקן העולם של ארגון הבריאות העולמי (WHO).

3.7.1.2. מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן), לפי מין וגיל
2016

מקור: משרד הבריאות.

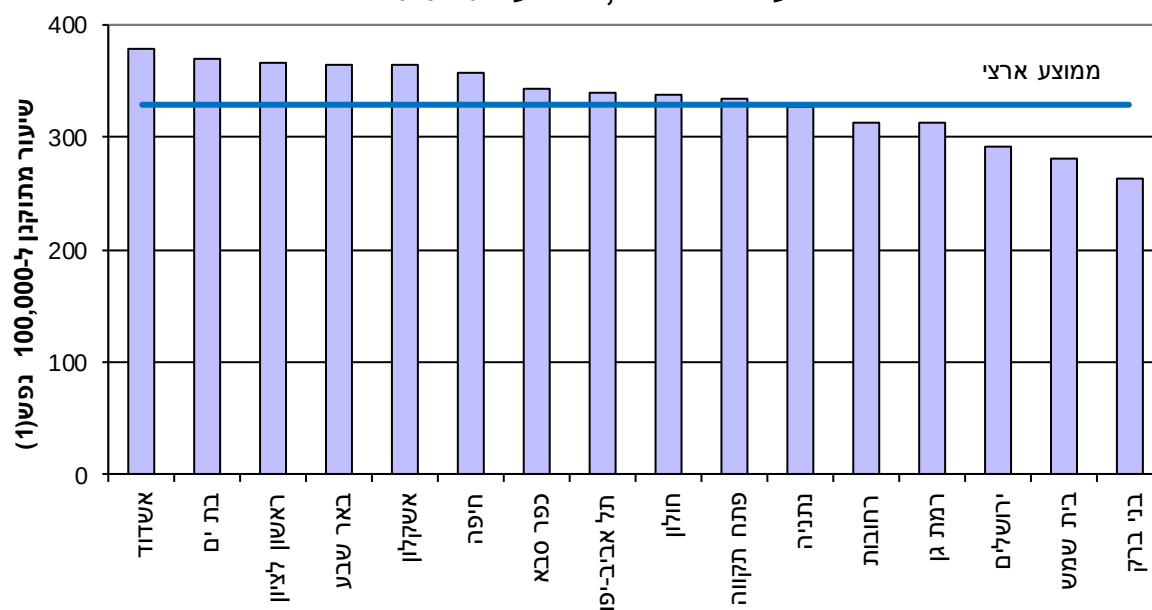
3.7.1.3. מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן), לפי קבוצת אוכלוסייה ומין
*2016-1970

מקור: משרד הבריאות.

* מוצגים ממוצעים לכל 5 שנים החל מ-1970, מלבד 2015 ו-2016 שעבורן הנתון לשנים אלו בלבד.
(1) השיעורים מתוקנים לגיל לפי אוכלוסיית תקן העולם של ארגון הבריאות העולמי (WHO).

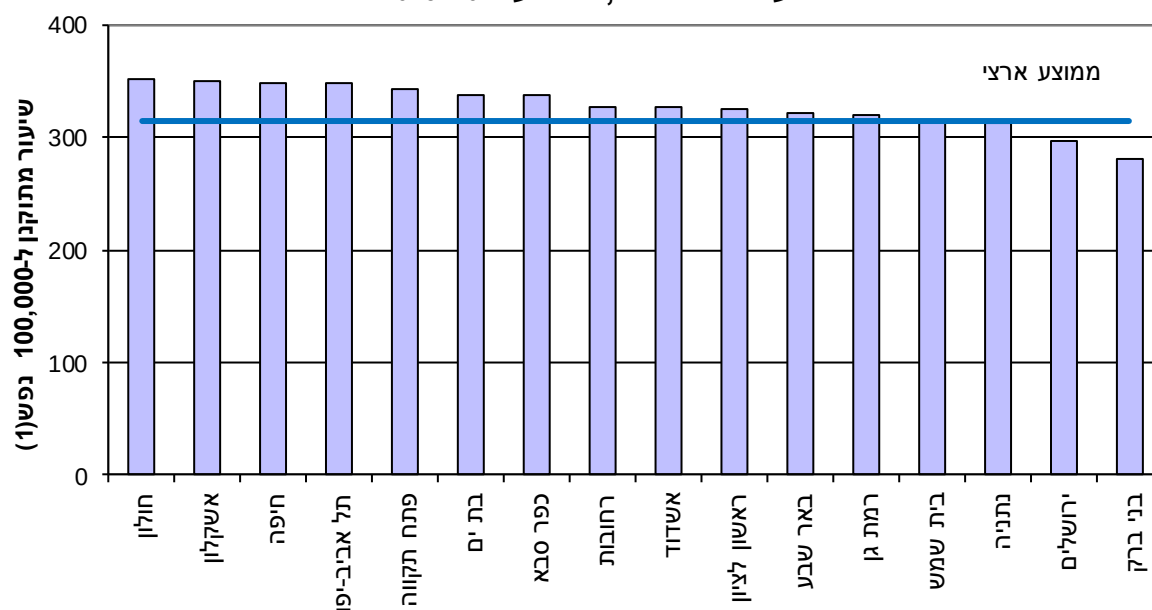
3.7.1.4. מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן) בקרב גברים בערים הגדולות, ממוצע 2011–2015

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

מקור: משרד הבריאות.
(1) השיעורים מתוקנים לגיל לפי אוכלוסיית תקן העולם של ארגון הבריאות העולמי (WHO).

3.7.1.5. מקרים חדשים של שאתות ממאירות (סרטן) בקרב נשים בערים הגדולות, ממוצע 2011–2015

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

מקור: משרד הבריאות.
(1) השיעורים מתוקנים לגיל לפי אוכלוסיית תקן העולם של ארגון הבריאות העולמי (WHO).

3.8. אמון במערכת הבריאות

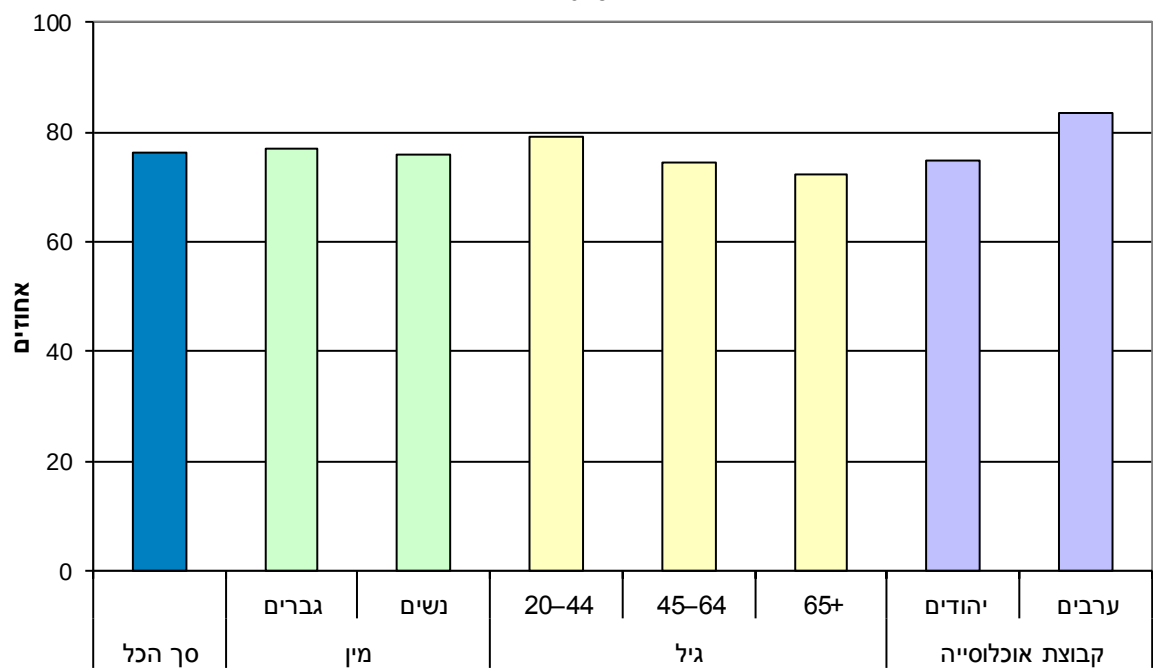
תיאור המדד והגדרתו

מדד זה משקף את אמון הציבור במערכת הרפואה הציבורית. תחושת הפרט שיש מערכת בריאות חזקה העומדת לרשותו בשעת הצורך תורמת לחוסן החברתי ומשפרת את איכות החיים. המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2016, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד מתייחס לאלו שהשיבו 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת' על השאלה: "עד כמה אתה נותן אמון במערכת הבריאות?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה באמון במערכת הבריאות.

מגמות במדד

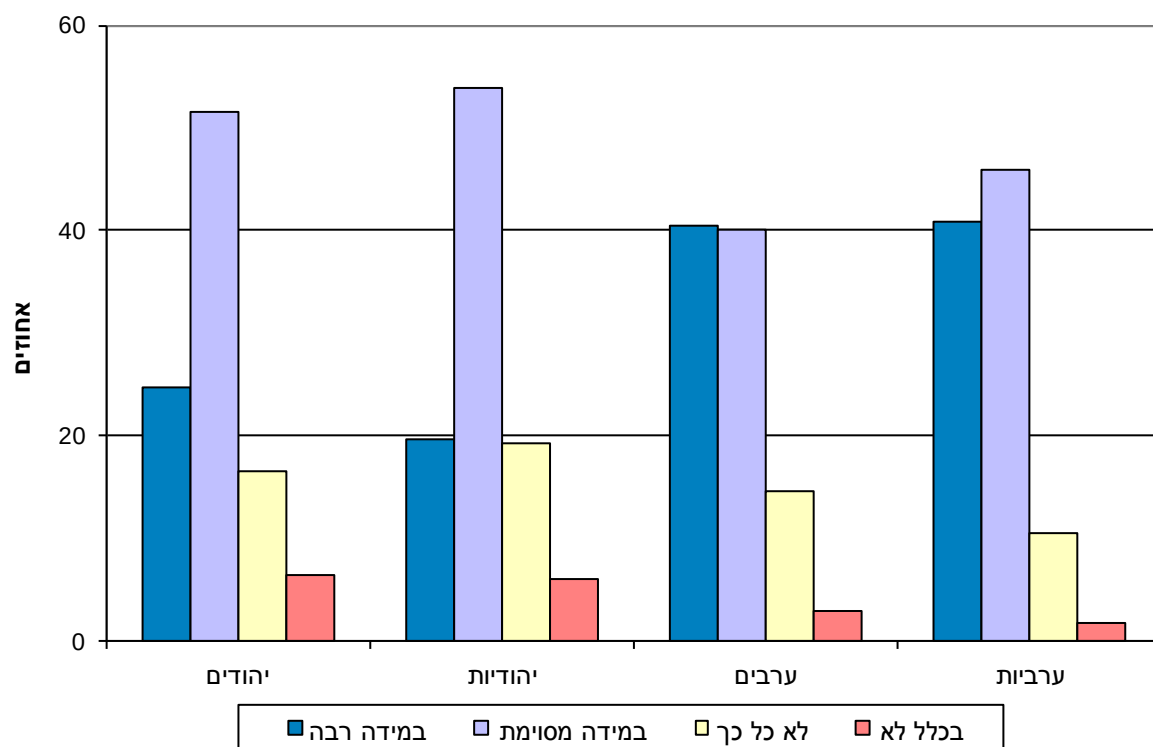
- **בשנת 2018, 76.4% מבני 20 ומעלה הביעו אמון במערכת הבריאות**, 25.4% במידה רבה ו-51.0% במידה מסוימת. 16.7% 'לא כל כך' נתנו אמון במערכת הבריאות ו-5.4% כלל לא האמינו בה.
- בהשוואה לשנתיים הקודמות, אין הבדלים של ממש באחוזי האמון במערכת הבריאות, לפי מין, קבוצות גיל וקבוצות אוכלוסייה. ניתן רק לציין כי אחוז המבוגרים (בני +65) שהביעו אמון במערכת הבריאות מעט נמוך יותר ב-2018 לעומת 2017 ו-2016 (72.1% לעומת 77.9% ו-75.7%, בהתאמה).
- גברים נתנו אמון 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת' במערכת הבריאות באחוז מעט גבוה יותר מנשים (77.1% לעומת 75.8%, בהתאמה). 27.7% מהגברים האמינו 'במידה רבה' לעומת 23.2% מהנשים.
- מידת האמון יורדת מעט עם הגיל: 79.1% בגילי 20–44, 74.4% בגילי 45–64 ו-72.1% בגיל 65 ומעלה.
- ערבים נותנים אמון במערכת הבריאות בשיעור גבוה יותר מיהודים (83.6% לעומת 74.8%, בהתאמה). הן אחוז הגברים והן אחוז הנשים באוכלוסייה הערבית שנתנו אמון במערכת הבריאות בישראל 'במידה רבה' גבוהים יותר באופן משמעותי מאשר באוכלוסייה היהודית (40.5% ו-40.9% לעומת 24.6% ו-19.5%, בהתאמה). מתוך אלו שהביעו אמון 'במידה מסוימת', התמונה הפוכה: הן אחוז הגברים והן אחוז הנשים באוכלוסייה היהודית גבוהים יותר מאשר באוכלוסייה הערבית (51.6% ו-53.8% לעומת 40.0% ו-45.9%, בהתאמה).
- מבין הערים הגדולות, שבהן 100,000 תושבים ויותר, האחוז הגבוה ביותר של המביעים אמון במערכת הבריאות ב-2018 נמצא בבני ברק (94.2%) ובבית שמש (94.1%), והנמוך ביותר בנתניה (79.4%). בכל הערים הגדולות האחוז גבוה יותר מאחוז הממוצע הארצי (76.4%).

3.8.1. בני 20 ומעלה הנותנים אמון במידה רבה(1) במערכת הבריאות, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה 2018

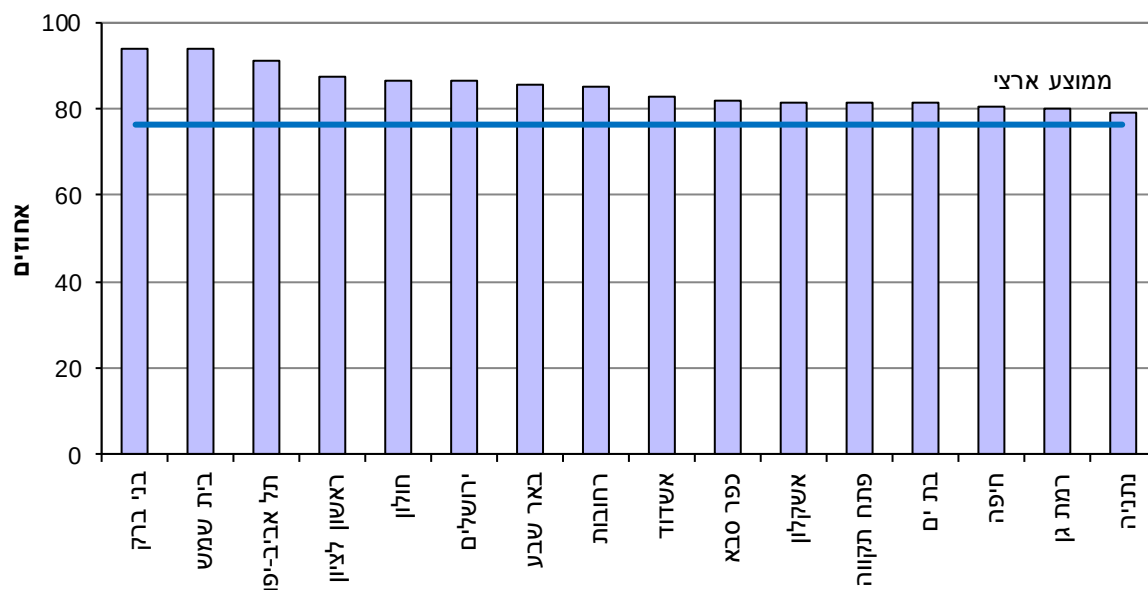

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

3.8.2. בני 20 ומעלה, לפי מידת אמון במערכת הבריאות בישראל, ולפי קבוצת אוכלוסייה ומין 2018

3.8.3. בני 20 ומעלה הנותנים אמון(1)
 במערכת הבריאות בישראל בערים הגדולות
 2018

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

4

דִּיּוֹר וּתְשִׁיּוֹת

4.1. מדד הוצאה לדיור

אחוז משקי הבית המוציאים על דיור 30% או יותר מסך ההכנסה הכספית נטו של משק הבית¹

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את אחוז משקי הבית אשר גרים בדירות שכורות או בדירות שבבעלותם, ושחלק ניכר מהכנסותיהם מופנה לסעיף הדיור.

תנאי הדיור תורמים במידה רבה לאיכות חיים ולקיימות. בעולם מקובל כי הוצאה של 30% מסך ההכנסות על סעיף הדיור מייצגת את הגבול העליון להוצאה לדיור שנמצא בהישג יד מבחינה כלכלית (Affordable Housing) – שיעור הוצאה גבוה יותר מצביע על קושי בדיור בר-השגה.

כדי לבחון את המדד בפירוט רב יותר פולחו משקי הבית לפי עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית.^{2, 3}

ההוצאה לדיור בניתוח זה כוללת הוצאות על סעיף דיור, סעיף אחזקת הבית, וכן הוצאה על משכנתה.⁴ סעיף הדיור כולל: מיסים ממשלתיים, שכר דירה חודשי והוצאות אחרות לדיור (ביטוח דירה, תיווך וכדומה). סעיף אחזקת הדירה ומשק הבית כולל: הוצאות מים, חשמל, גז, ודלק לשימוש ביתי, אחזקה ושיפור הבית, עזרה בבית, צרכי משק בית שונים ומיסים עירוניים (ארנונה). לצורך הצגת המגמות, חושבה ההוצאה מתוך ההכנסה הכספית נטו למשק בית.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה באחוז משקי הבית המשלמים עבור דיור 30% או יותר מההכנסה הכספית נטו של משק הבית.

¹ הכנסה כספית נטו למשק בית: כולל את ההכנסות של כל בני משק הבית מעבודה שכירה או עצמאית, מרכוש, מריבית או מדיבידנדים, מתמיכות ומקצבאות ממוסדות ומפרטים, הכנסות מפנסיות וכל הכנסה שוטפת אחרת. לא נכללים תקבולים חד-פעמיים, כגון ירושה או פיצויים. כמו כן ההכנסה לא כוללת זקיפות בעבור הכנסות הנובעות משימוש בדיור עצמי, או בעבור סוגים שונים של הכנסות ב"עין" (הכנסות לא כספיות). לאחר ניכוי תשלומי החובה (ביטוח לאומי, ביטוח בריאות ומס הכנסה). תשלומי החובה לא התקבלו ישירות ממשקי הבית שנחקרו, אלא חושבו על פי כללי המס הנהוגים במשק.

² עשירונים אלו הם מדד מקובל למדידת רמת חיים.

³ הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית: סך ההכנסות הכספיות השוטפות של משק הבית לאחר ניכוי תשלומי החובה, וסך ההכנסות משירותים אשר יש למשק הבית כתוצאה משירותי דירה או רכב בבעלותו, מחולקות במספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית.

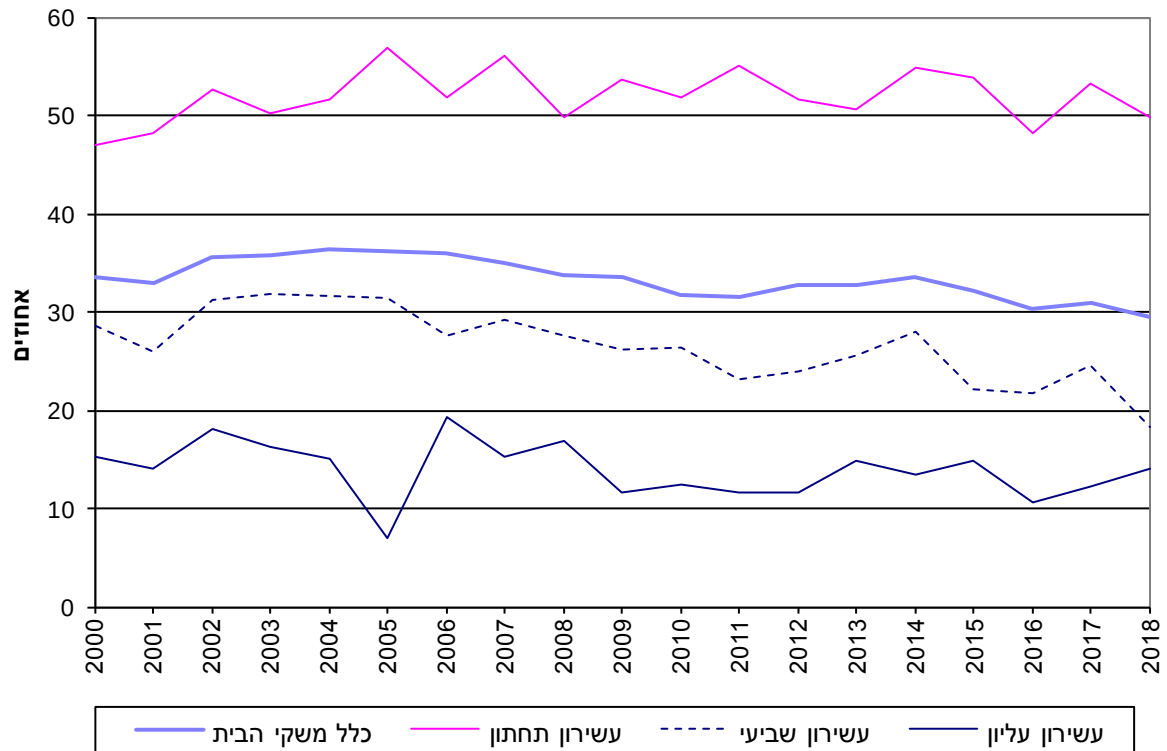
⁴ בשונה ממדד זה בפרסומי סקר הוצאות משק הבית נחשב תשלום משכנתה לחיסכון ולא להוצאה.

מגמות במדד

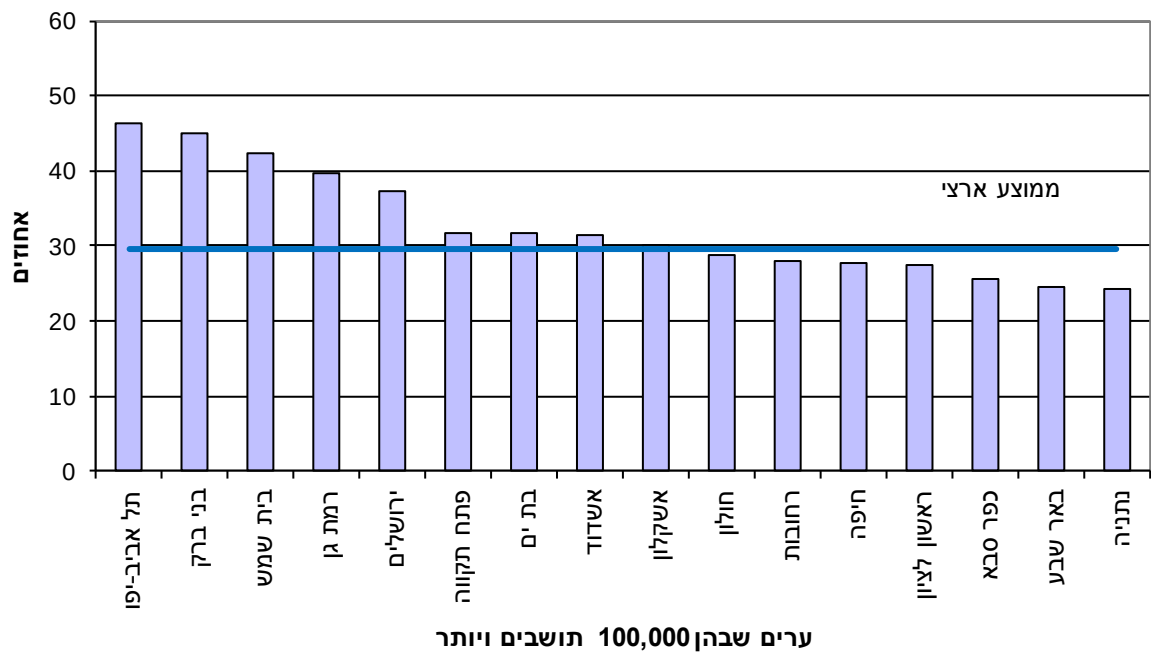
- בשנת 2018 אחוז ההוצאה לדיור מסך ההכנסה הכספית נטו למשק בית עמד על 21.8% בממוצע, ואחוז ההוצאה לדיור מסך ההכנסה הכספית ברוטו⁵ למשק בית עמד על 17.9% בממוצע.
- **29.5% מממשקי הבית בשנת 2018 הוציאו עבור דיור 30% או יותר מסך הכנסתם הכספית נטו.** לשם השוואה בשנת 2000, 33.6% מממשקי הבית הוציאו עבור דיור 30% או יותר מהכנסתם.
- בשנים 2006–2000 חלה עלייה בשיעור משקי הבית המוציאים על דיור מעל 30% מסך ההכנסה הכספית נטו למשק בית. בשנים 2011–2006 חלה ירידה בשיעור זה, ומשנת 2011 התחדשה מגמת העלייה. בשנים 2014–2016 חלה ירידה עד לרמה הנמוכה ביותר מאז שנת 2000 ושוב עלייה מועטה ב-2017. ב-2018 השיעור ירד מ-30.9% ב-2017 ל-29.5% ב-2018.
- מפילוח לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, נמצא שככל שהעשירון גבוה יותר, כך נמוך יותר שיעור משקי הבית המוציאים על דיור 30% או יותר מסך הכנסתם הכספית נטו.
- בעשירון התחתון שיעור משקי הבית המוציאים על דיור 30% או יותר מסך הכנסתם הכספית נטו הוא כ-50%.
- בעשירון השביעי כ-18% מממשקי הבית מוציאים על דיור 30% או יותר מסך הכנסתם הכספית נטו. בעשירון זה נרשמה ירידה מתונה בהוצאה לדיור לאורך השנים.
- בעשירון העליון כ-14% מממשקי הבית מוציאים על דיור 30% או יותר מסך הכנסתם הכספית נטו.

⁵ הכנסה כספית ברוטו למשק בית: הכנסה כספית נטו כאמור לעיל בהערה 3 לפני ניכוי תשלומי חובה.

4.1.1. משקי בית המשלמים עבור דיור 30% או יותר מההכנסה הכספית נטו, לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית 2018-2000

4.1.2. משקי בית המשלמים עבור דיור 30% או יותר מההכנסה הכספית נטו בערים הגדולות 2018

4.2. שביעות רצון מהדירה ומאזור המגורים

תיאור המדד והגדרתו

תנאי דיור נאותים הם מרכיב בסיסי בחייו של הפרט ובתפיסת איכות החיים שלו. שביעות הרצון מתנאי הדיור מורכבת משביעות רצון מהדירה ומאזור המגורים. שביעות רצון מהדירה משקפת את תפיסת הרווחה הסובייקטיבית, ואילו שביעות הרצון מאזור המגורים כרוכה הן בהיבטים חברתיים, הן בתנאים פיזיים.

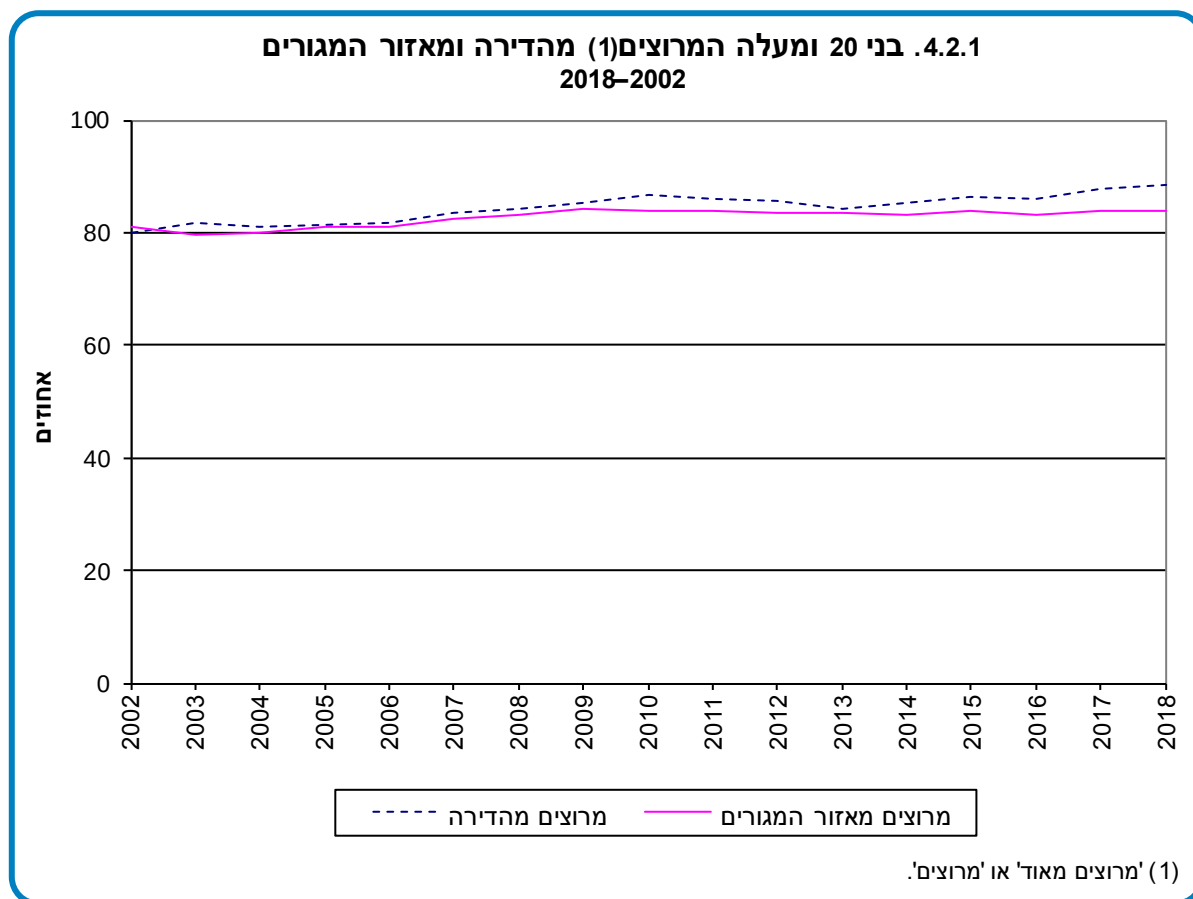
המדד מבוסס על שתי שאלות המופיעות בסקר החברתי החל משנת 2002 והן מופנות לכלל האוכלוסייה. המדד מתייחס לבני 20 ומעלה שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלות: "באופן כללי האם אתה מרוצה מהדירה שבה אתה גר?", "האם אתה מרוצה מהאזור שבו אתה גר?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון.

מגמות במדד

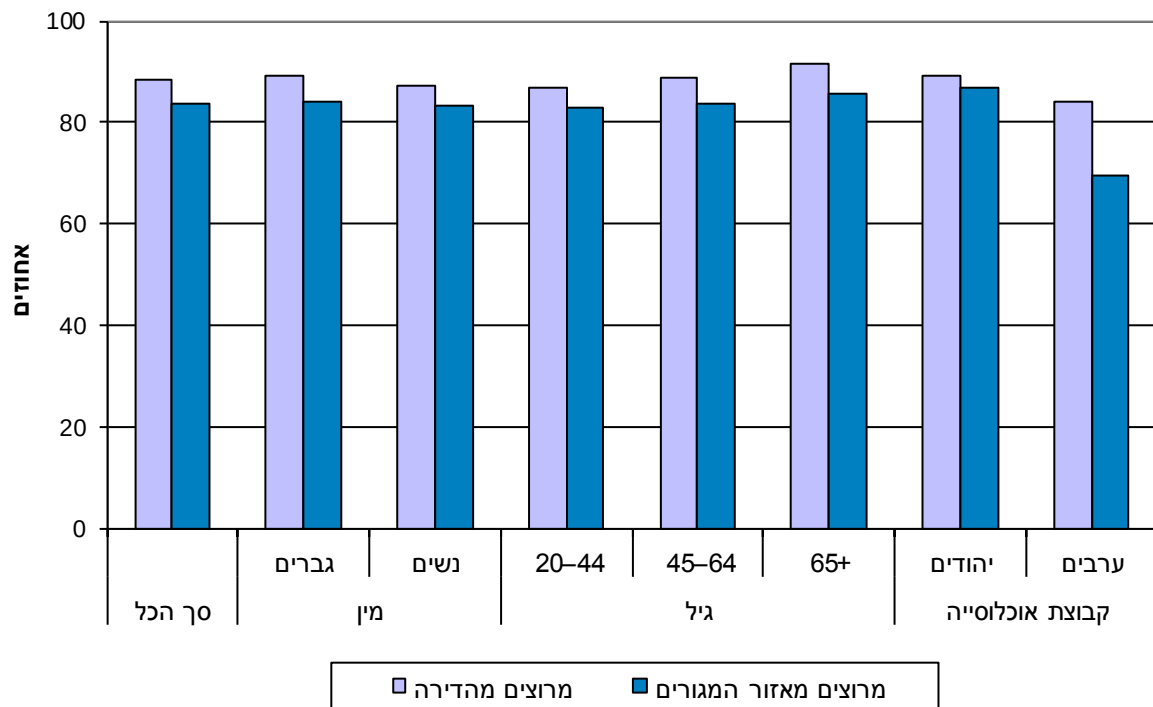
- **בשנת 2018 88% מבני 20 ומעלה היו מרוצים באופן כללי מהדירה, 39% מרוצים מאוד ו-49% מרוצים, ללא הבדל ניכר בין גברים ונשים.**
- בשנים 2002–2018 שביעות הרצון מהדירה עלתה מ-80% ל-88%.
- הגרים בדירה בבעלותם מרוצים מהדירה יותר מהגרים בשכירות¹ (92% לעומת 87%, בהתאמה).
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של מרוצים מדירתם נמצא בבית שמש (96%), והנמוך ביותר באשדוד, בת ים ואשקלון (83%).
- יהודים מרוצים יותר מערבים מהדירה (89% לעומת 84%, בהתאמה).
- בירושלים ניכר פער בין יהודים וערבים בשיעור שביעות הרצון מהדירה (93% לעומת 77%, בהתאמה).
- בהשוואה לפי מידת דתיות בקרב יהודים אין הבדל במידת שביעות הרצון מהדירה.
- **בשנת 2018 84% היו מרוצים מאזור המגורים, 37% מרוצים מאוד ו-47% מרוצים, ללא הבדל ניכר בין גברים ונשים.**
- בשנים 2002–2018 שביעות הרצון מאזור המגורים עלתה מ-81% ל-84%.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של מרוצים מאזור המגורים נמצא בכפר סבא (96%), והנמוך ביותר בירושלים (73%).
- יהודים מרוצים יותר מערבים מאזור המגורים (87% לעומת 69%, בהתאמה).

¹ כולל שכירות בדמי מפתח.

- בירושלים ניכר פער בין יהודים וערבים בשיעור שביעות הרצון מאזור המגורים (87% לעומת 50%, בהתאמה).
- בהשוואה לפי מידת דתיות בקרב יהודים, חרדים, מרוצים מאזור המגורים יותר משאר היהודים (92% לעומת 87%, בהתאמה).

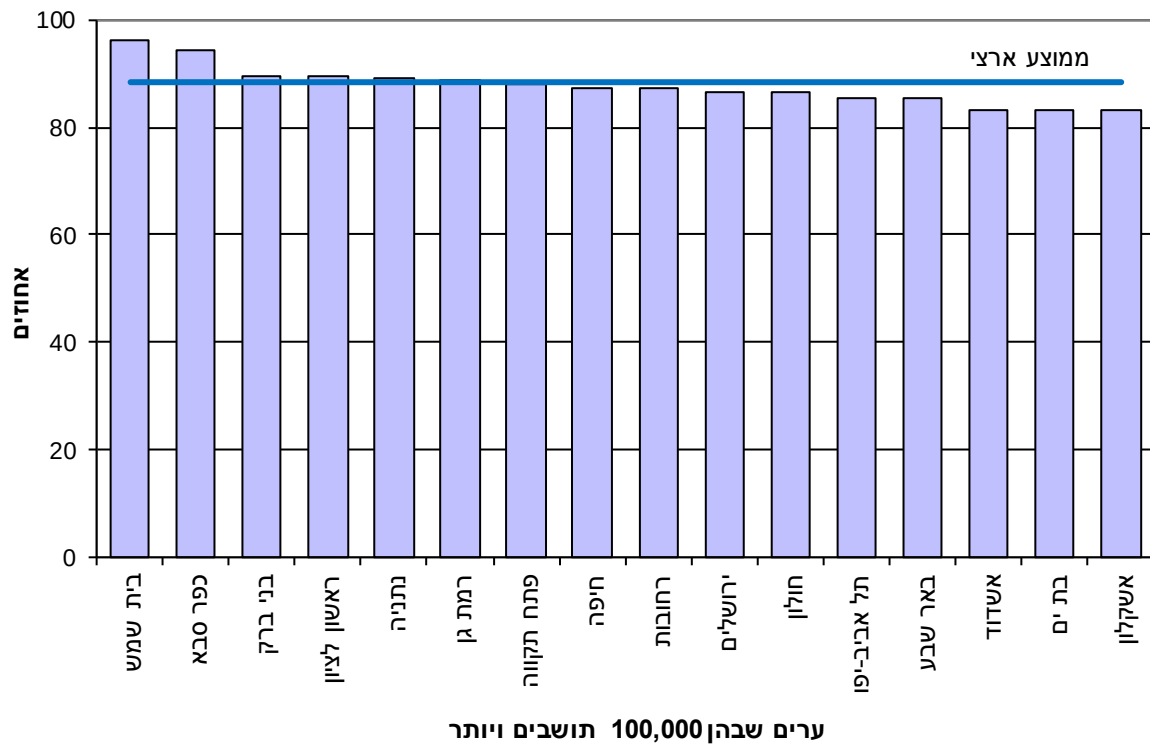

**4.2.2. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהדירה ומאזור המגורים
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

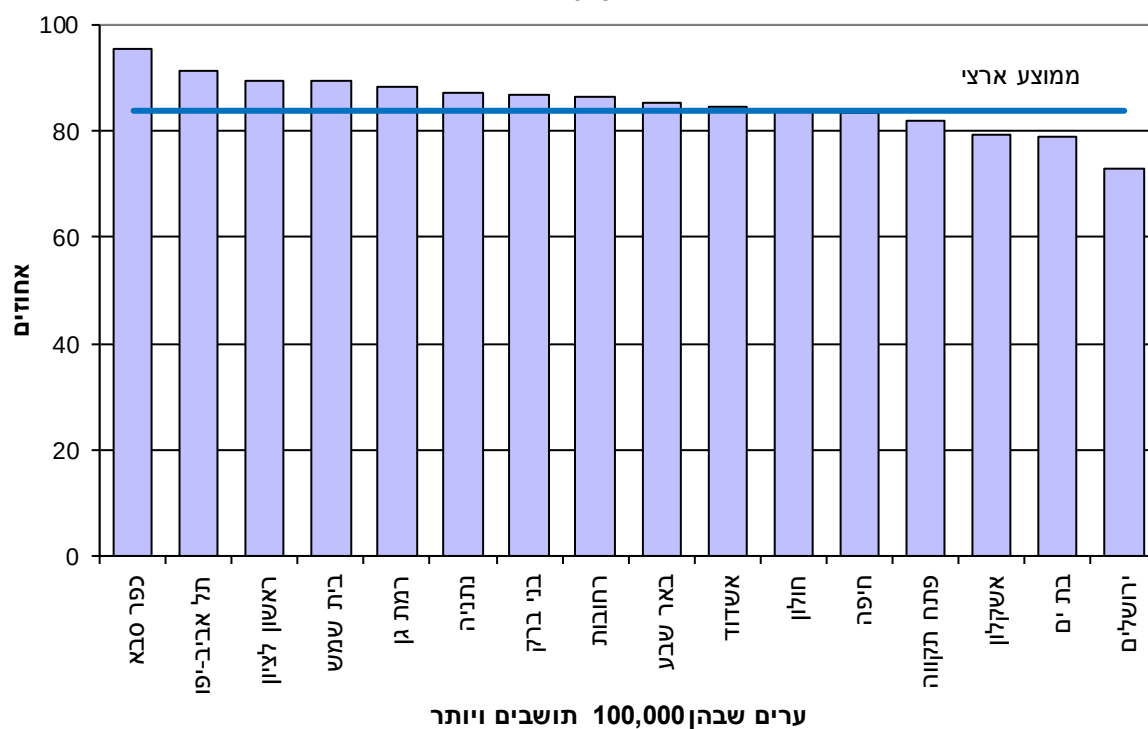
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

**4.2.3. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהדירה בערים הגדולות
2018**

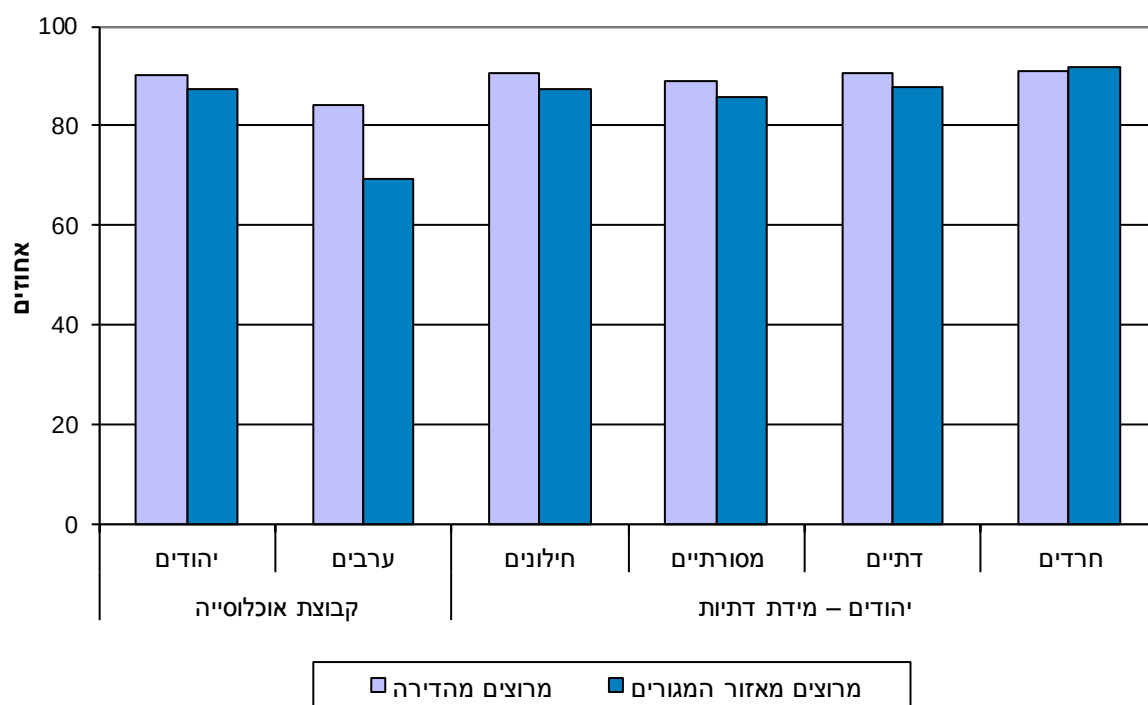
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

4.2.4. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מאזור המגורים בערים הגדולות
2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

4.2.5. בני 20 ומעלה המרוצים מהדירה ומאזור המגורים, (1)
לפי קבוצת אוכלוסייה ומידת דתיות בקרב יהודים
2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

4.3. אוכלוסייה שאינה מחוברת לתשתיות מים ושפכים

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את אחוז האוכלוסייה שאינה מחוברת לתשתיות מים ולמערכת טיפול בשפכים עירוניים. סילוקם של מי שפכים ללא טיפול או טיפול של השפכים באיכות ירודה גורם במידה רבה לזיהום מקורות מים שפירים, נחלים ואזורי חוף. זיהומים אלו מסכנים את בריאות האוכלוסייה, מייקרים את הטיפול במי השתייה ופוגעים בסביבה הטבעית. כמו כן המדד מציג את אחוז האוכלוסייה המחוברת לטיפול בשפכים ברמה שניונית ומעלה.¹ היקף אוכלוסייה זו משמש מדד למאמצים המושקעים בהפחתת עומסי הזיהום במים.

טיפול בשפכים מתייחס לתהליך אשר באמצעותו מטפלים בשפכים כדי להתאימם לתקנים סביבתיים או לתקני איכות אחרים לצורך מחזור (מים מושבים²). הנתונים מתקבלים מאגף מים ונחלים במשרד להגנת הסביבה.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה באחוז האוכלוסייה שאינה מחוברת לתשתיות מים וטיפול בשפכים.

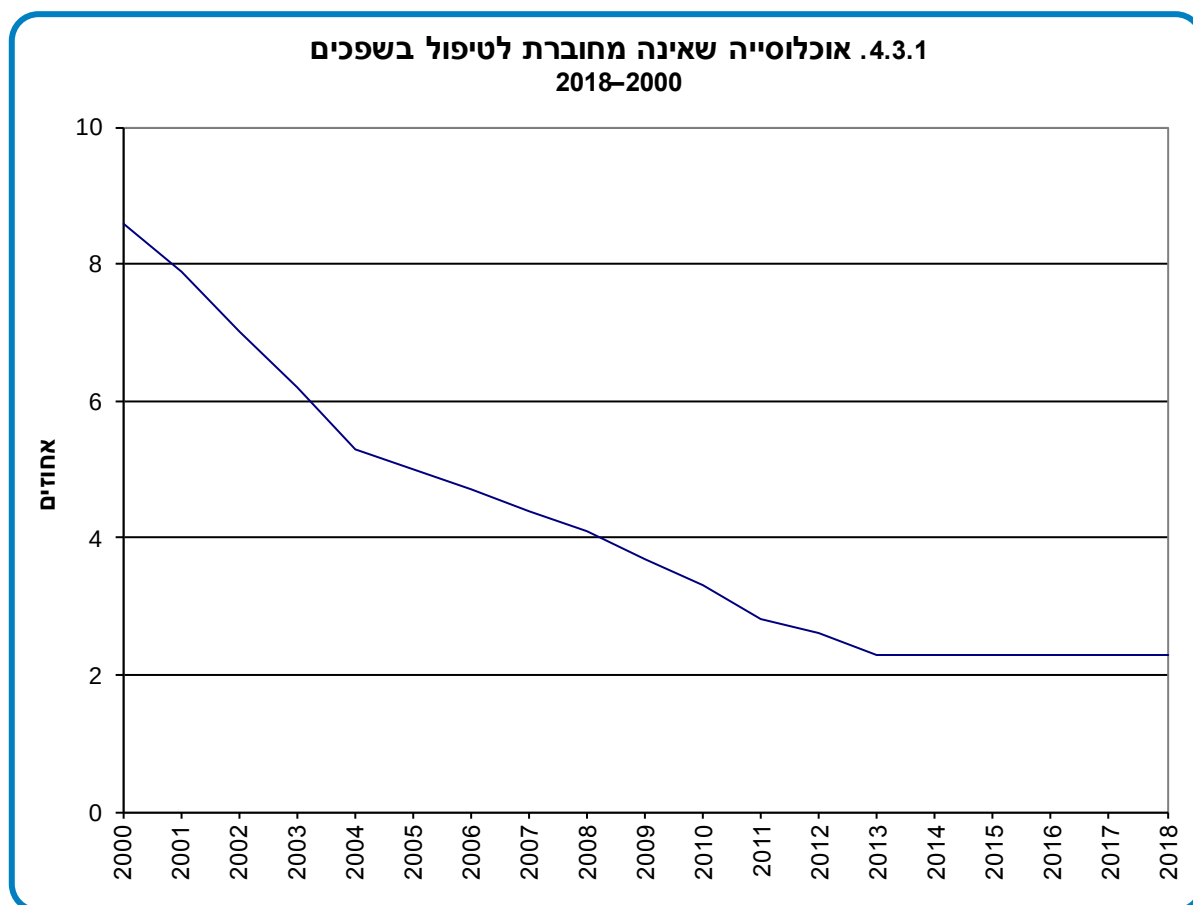
מגמות במדד

- כל האוכלוסייה בישראל מחוברת לתשתיות מים – תשתית קבועה או תשתית ניידת (מיכליות מים), משמע 0% מהאוכלוסייה אינם מחוברים לתשתיות מים.
- אחוז האוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים ירד מ-8.6% (כ-540 אלף תושבים) בשנת 2000 ל-2.3% ב-2018 (כ-204 אלף תושבים).
- אחוז האוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים יציב מאז 2013.
- רוב האוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים היא האוכלוסייה ביישובים הבדווים הלא-מוכרים ותושבי מזרח ירושלים.
- במקביל, בתקופה זו עלה אחוז האוכלוסייה המחוברת לטיפול שלישוני¹ (רמת הטיפול הגבוהה ביותר), מ-33.6% בשנת 2000 ל-53.9% ב-2018.

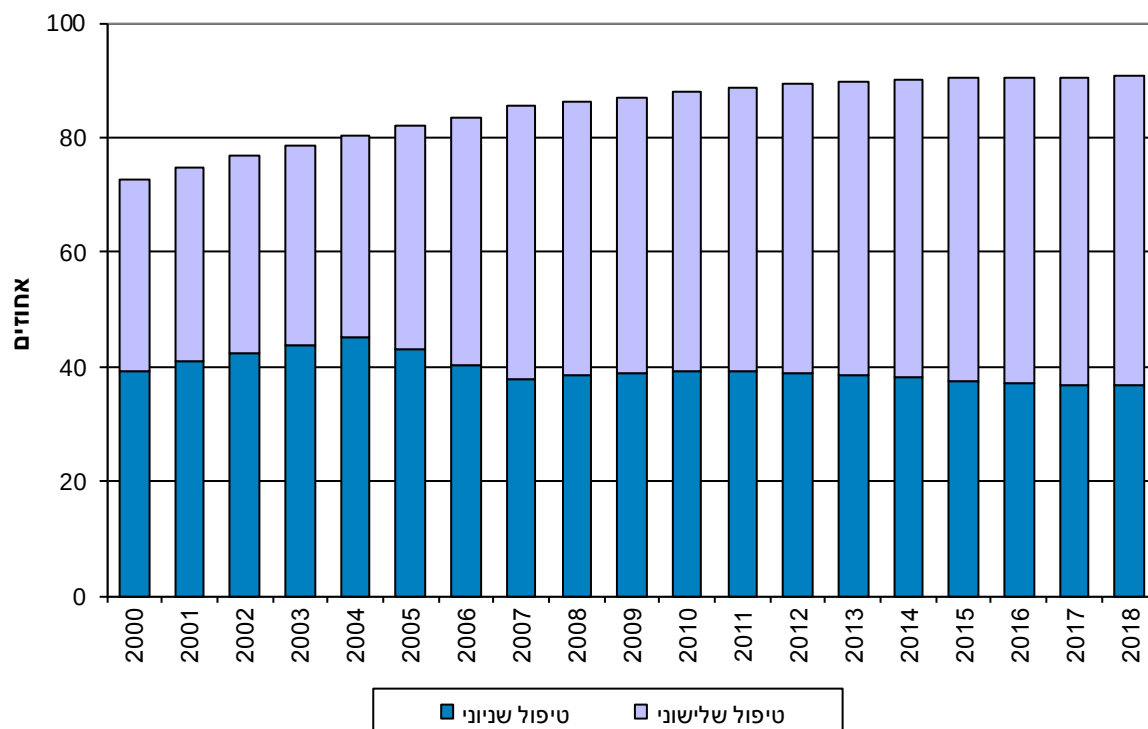
¹ טיפול ראשוני (Primary treatment) – טיפול בשפכים, בתהליך פיזיקלי או כימי המערב שיקוע של מוצרים מרחפים או בתהליך אחר, ובו צריכת החמצן הביוכימית (צח"ב) בשפכים מופחתת ב-20% לפחות וכלל המוצקים המרחפים בשפכים מופחתים ב-50% לפחות. טיפול שניוני (Secondary treatment) – טיפול בשפכים בתהליך ביולוגי המביא להפחתה של 70% לפחות בצח"ב ולהפחתה של 75% לפחות בצריכת החמצן הכימית (צח"כ). טיפול שלישוני (Tertiary treatment) – טיפול (נוסף על טיפול שניוני) שנועד להפחית את כמות החנקן, הזרחן או כל מזהם אחר המשפיע על איכות המים. האיכויות המתקבלות מטיפול שלישוני הן: הפחתה של 95% לפחות בצח"ב, הפחתה של 85% לפחות בצח"כ, הפחתה של 70% לפחות בחנקן והפחתה של 80% לפחות בזרחן.

² מים מושבים – מים שמקורם בשפכים שעברו טיפול, והושבו לשימוש. מים אלה משמשים בעיקר להשקיה בחקלאות. כולל מים שהוחדרו לקרקע ונשאבו לאחר מכן באמצעות קידוחים. לא כולל מחזור בתוך אתרים תעשייתיים.

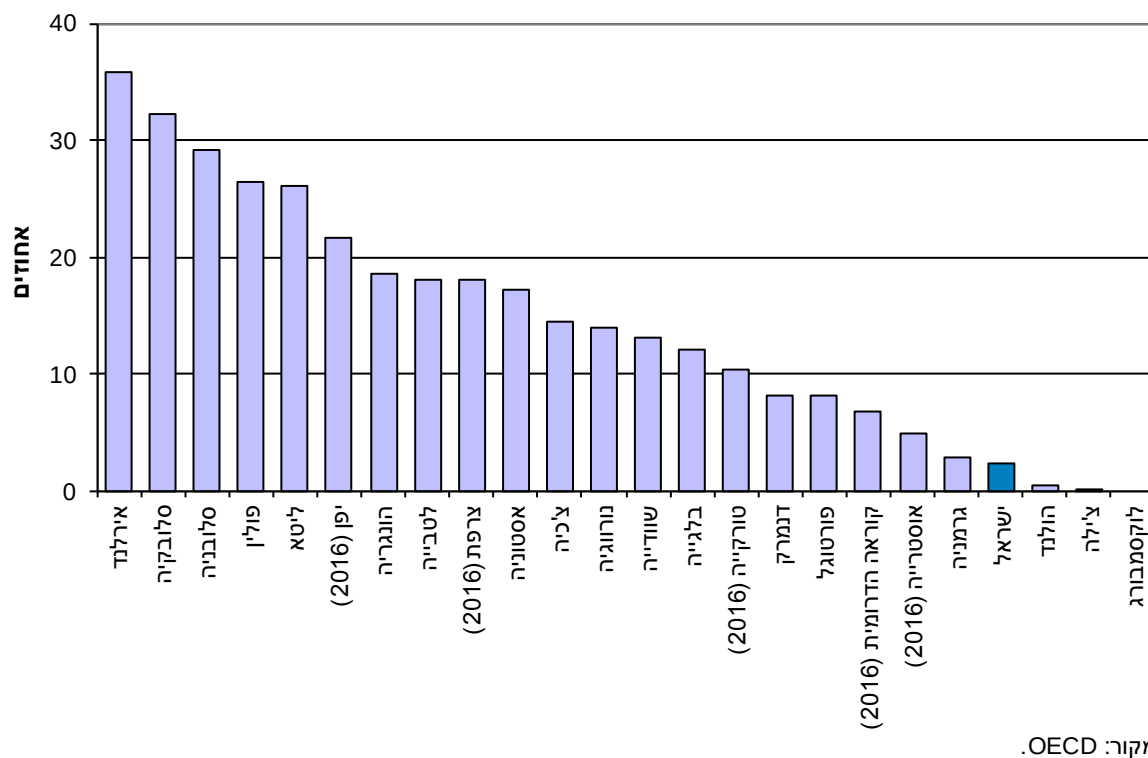
- אחוז האוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים בישראל הוא מהנמוכים במדינות ה-OECD ב-2017.

**4.3.2. אוכלוסייה המחוברת לטיפול בשפכים עירוניים
ברמה שניונית ומעלה
2018–2000**

**4.3.3. אוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים
במדינות נבחרות ב-OECD
2017**

4.4. שביעות רצון מהתחבורה הציבורית באזור המגורים

תיאור המדד והגדרתו

נגישות לתחבורה ציבורית מהווה מדד ליכולת לנוע במרחב. ככל ששביעות הרצון מהתחבורה הציבורית עולה, כך יגברו הסיכויים להגדלת השימוש בה ולהפחתת זיהום אוויר הנובע מריבוי נסיעות ברכב פרטי.

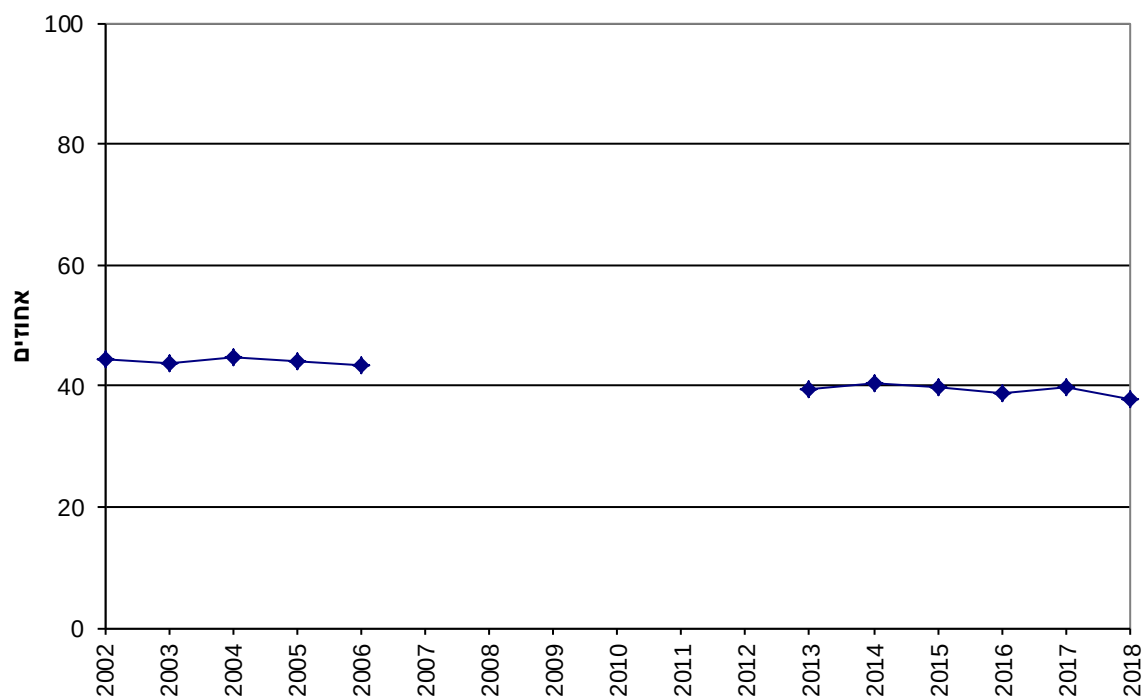
המדד מבוסס על שאלה המופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה, והופיעה בסקר החברתי בשנים 2006–2002 והחל משנת 2013. המדד מתייחס לאלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "באופן כללי האם אתה מרוצה מהתחבורה הציבורית באזור מגוריך?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון.

מגמות במדד

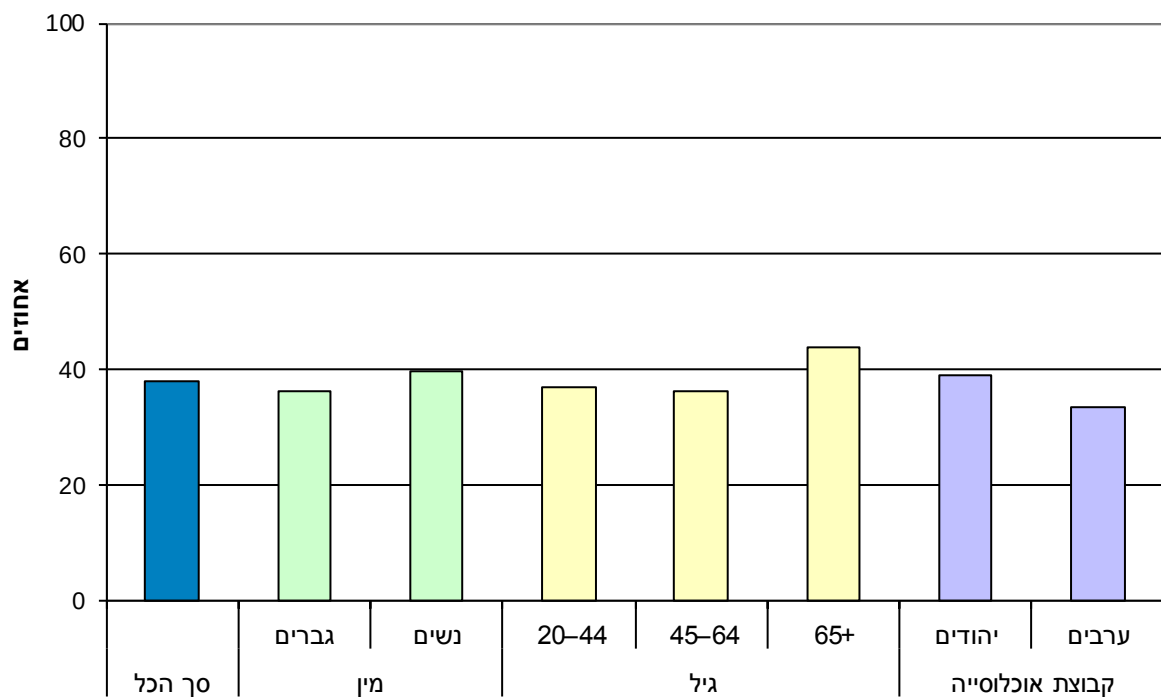
- **38% מבני 20 ומעלה היו מרוצים ב-2018 משירותי התחבורה הציבורית באזור מגוריהם.**
11% מרוצים מאוד, 27% מרוצים, 30% לא היו מרוצים ו-32% לא השתמשו בתחבורה ציבורית.
- 40% מהנשים ו-36% מהגברים, 39% מהיהודים ו-33% מהערבים היו מרוצים מהתחבורה הציבורית.
- שיעור המרוצים מהתחבורה הציבורית ירד מ-44% בשנים 2006–2002 לכ-38%-40% ב-2013–2018.
- בפילוח לפי קבוצות גיל: 37% מרוצים מבני 20–44, 36% מבני 45–64 ו-44% מבני 65 ומעלה.
- בפילוח לפי רמת הכנסה: 43% מרוצים מבעלי הכנסה עד 4,000 ש"ח לנפש, לעומת 32% מבעלי הכנסה הגבוהה מ-4,000 ש"ח לנפש.
- בהשוואה לפי מידת דתיות בקרב יהודים נמצא שמחצית (51%) מהחרדים מרוצים, לעומת 39% מהמסורתיים, 41% מהדתיים ו-34% מהחילונים.
- בערים הגדולות השיעור הגבוה ביותר של מרוצים נמצא בבת ים (56%), והנמוך ביותר בירושלים, בראשון לציון וברחובות (36%).
- בירושלים 36% מהתושבים היו מרוצים מהתחבורה הציבורית, 39% מהיהודים לעומת 29% מהערבים.

**4.4.1. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהתחבורה הציבורית באזור המגורים
(2) 2018-2002**

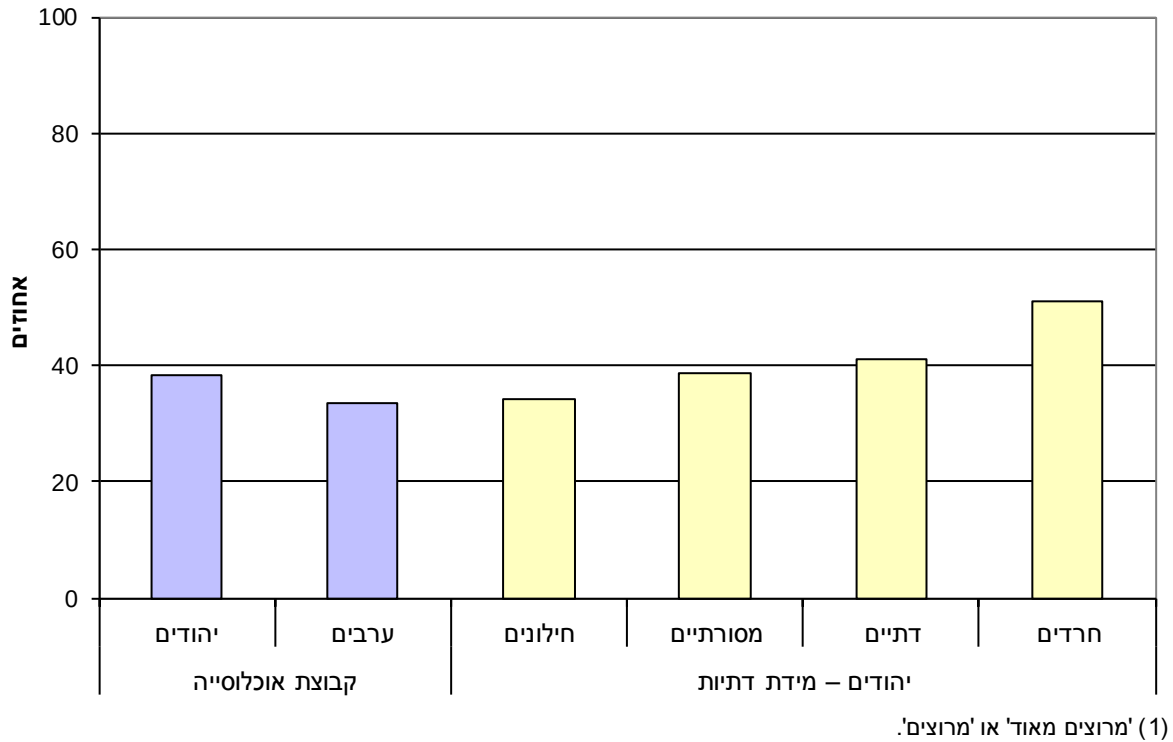
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.
(2) קיים שבר בסדרה כיוון שהשאלה לא הופיעה בסקר החברתי בשנים 2012-2007.

**4.4.2. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהתחבורה הציבורית באזור המגורים,
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

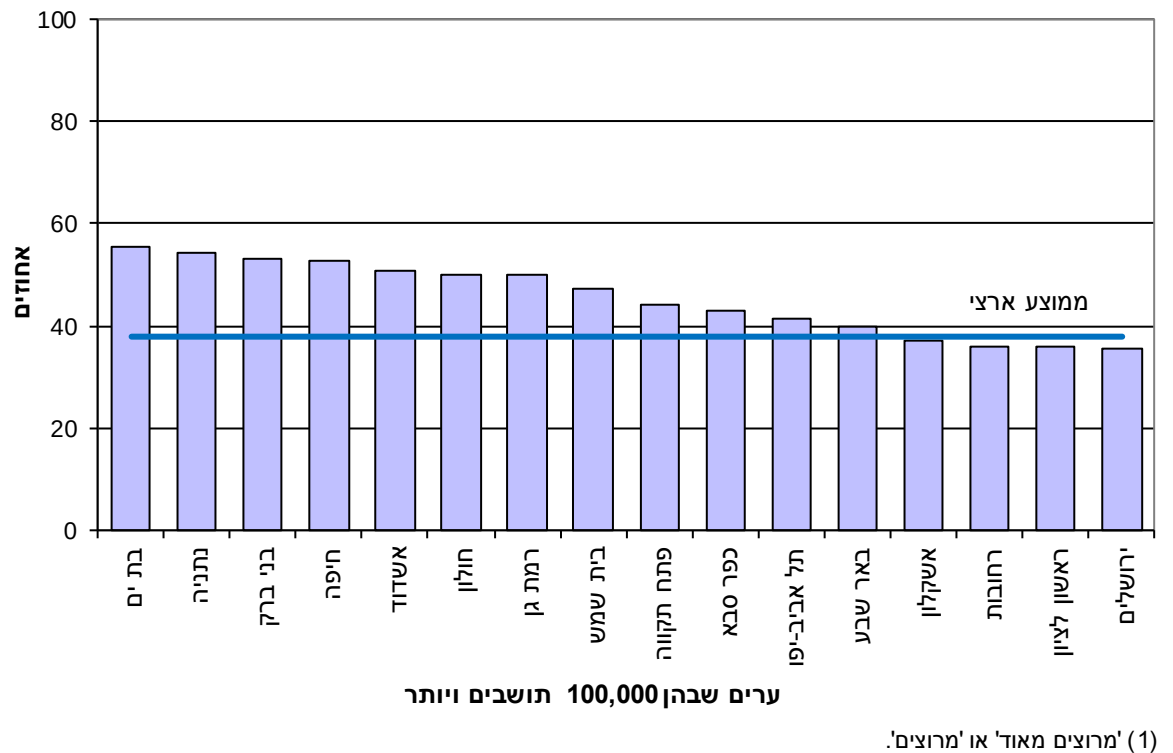

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

**4.4.3. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהתחבורה הציבורית באזור המגורים,
לפי קבוצת אוכלוסייה ולפי מידת דתיות בקרב יהודים
2018**

**4.4.4. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהתחבורה הציבורית באזור המגורים
בערים הגדולות
2018**

4.5. צפיפות דיור – מספר נפשות לחדר

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את מספר הנפשות לחדר ומחושב על ידי חלוקת מספר הנפשות הגרות במשק הבית בסך כל החדרים בשימוש בני משק הבית.

צפיפות דיור נמוכה משקפת שיפור ברמת החיים ובאיכותם.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בצפיפות הדיור.

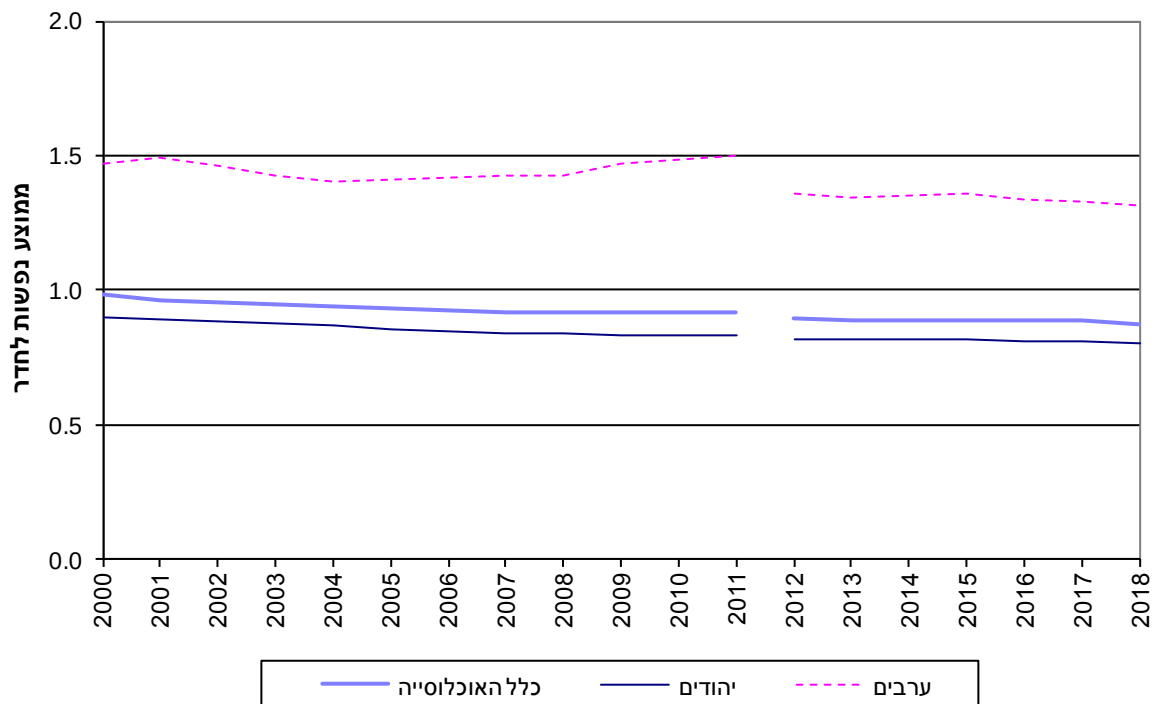
מגמות במדד

- **צפיפות הדיור ירדה מ-0.98 נפשות לחדר בשנת 2000 ל-0.92 ב-2011. בשנים 2012–2018 צפיפות הדיור נותרה כמעט ללא שינוי. ב-2018 צפיפות הדיור הייתה 0.87 נפשות לחדר.¹**
- צפיפות הדיור בקרב יהודים נמוכה לעומת ערבים (ב-2018 – 0.80 נפשות לחדר, לעומת 1.31 נפשות לחדר, בהתאמה).
- בקרב ערבים צפיפות הדיור ירדה מ-1.47 נפשות לחדר ב-2000 ל-1.40 ב-2004, ולאחר מכן צפיפות הדיור החלה לעלות והגיעה ל-1.50 ב-2011. בשנים 2012–2018 צפיפות הדיור בקרב ערבים נותרה כמעט ללא שינוי. ב-2018 צפיפות הדיור הייתה 1.31 נפשות לחדר.
- בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית² בקרב יהודים, צפיפות הדיור עולה עם העלייה במידת הדתיות. ב-2018 צפיפות הדיור הגבוהה ביותר היא בקרב אלו שאורח חייהם חרדי (1.35 נפשות לחדר), והנמוכה ביותר בקרב אלו שאורח חייהם חילוני (0.71 נפשות לחדר).
- בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית בקרב ערבים, ב-2018 צפיפות הדיור הגבוהה ביותר היא בקרב אלו שאורח חייהם מסורתי (1.39 נפשות לחדר), והנמוכה ביותר בקרב אלו שאורח חייהם חילוני (1.08 נפשות לחדר).
- מבין 16 הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, ב-2018 צפיפות הדיור הגבוהה ביותר נמדדה בבית שמש (1.28 נפשות לחדר), בבני ברק (1.25 נפשות לחדר) ובירושלים (1.18 נפשות לחדר), והנמוכה ביותר ברמת גן ובחיפה (0.72 נפשות לחדר) ובכפר סבא (0.70 נפשות לחדר).
- בשנת 2017 צפיפות הדיור הממוצעת בישראל הייתה 0.89 נפשות לחדר, בין הגבוהות ב-OECD.

¹ משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי. לכן לא ניתן לערוך השוואה עם שנים קודמות.

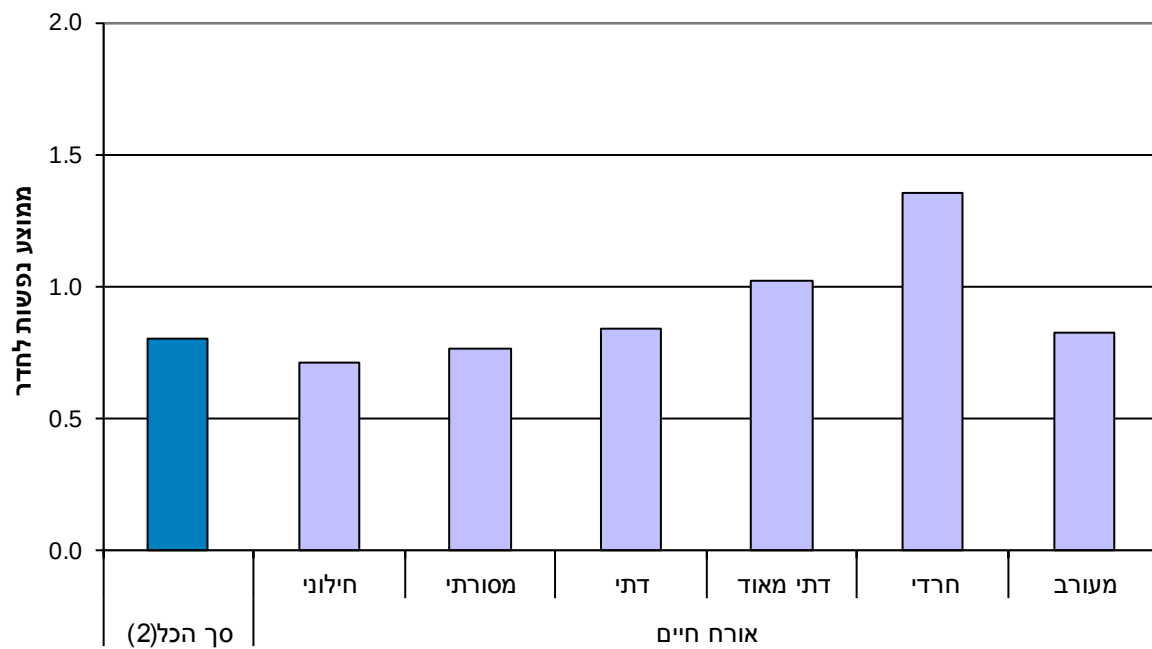
² הנתונים מבוססים על שאלה בסקר כוח אדם: "מהו אורח החיים העיקרי מבחינה דתית של הגרים בדירה?".

4.5.1. צפיפות דיור, לפי קבוצת אוכלוסייה
(1) 2018-2000

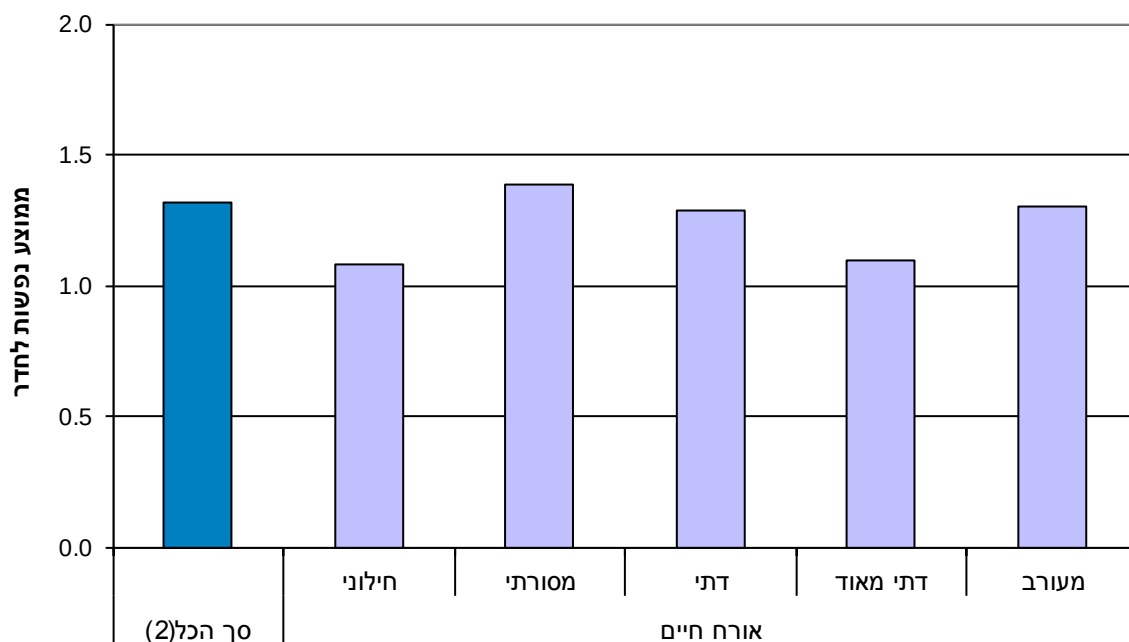
(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

4.5.2. צפיפות דיור, לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית בקרב יהודים(1)
2018

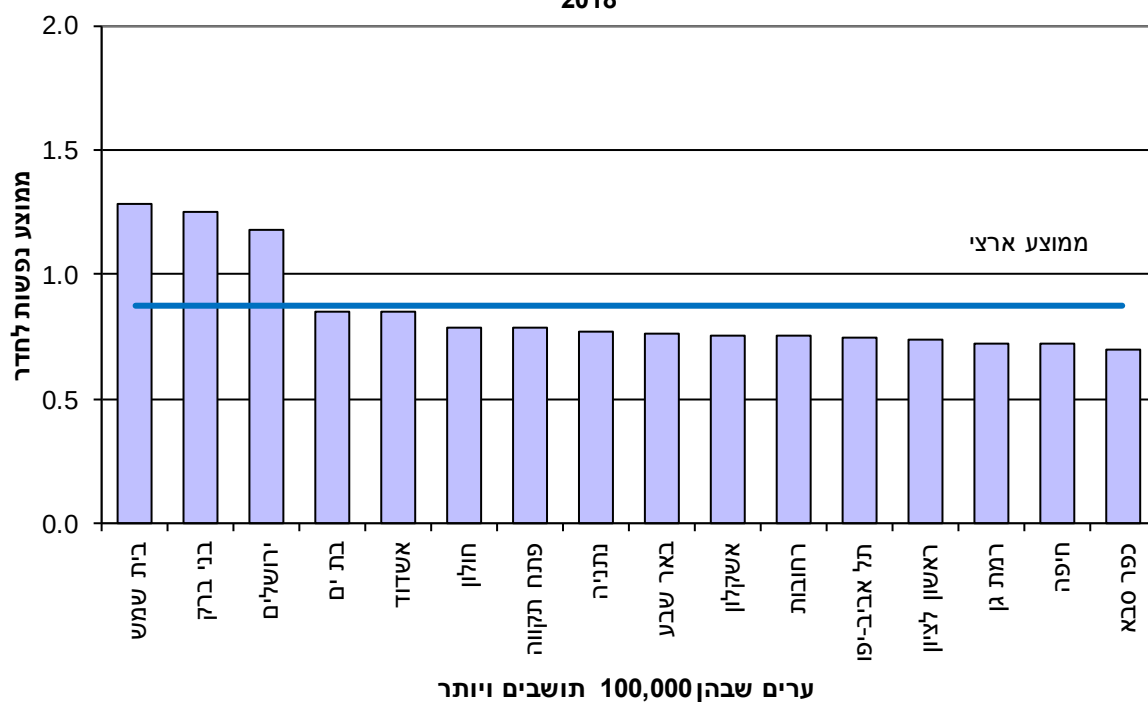
(1) אינו כולל את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

**4.5.3. צפיפות דיור, לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית בקרב ערבים(1)
2018**

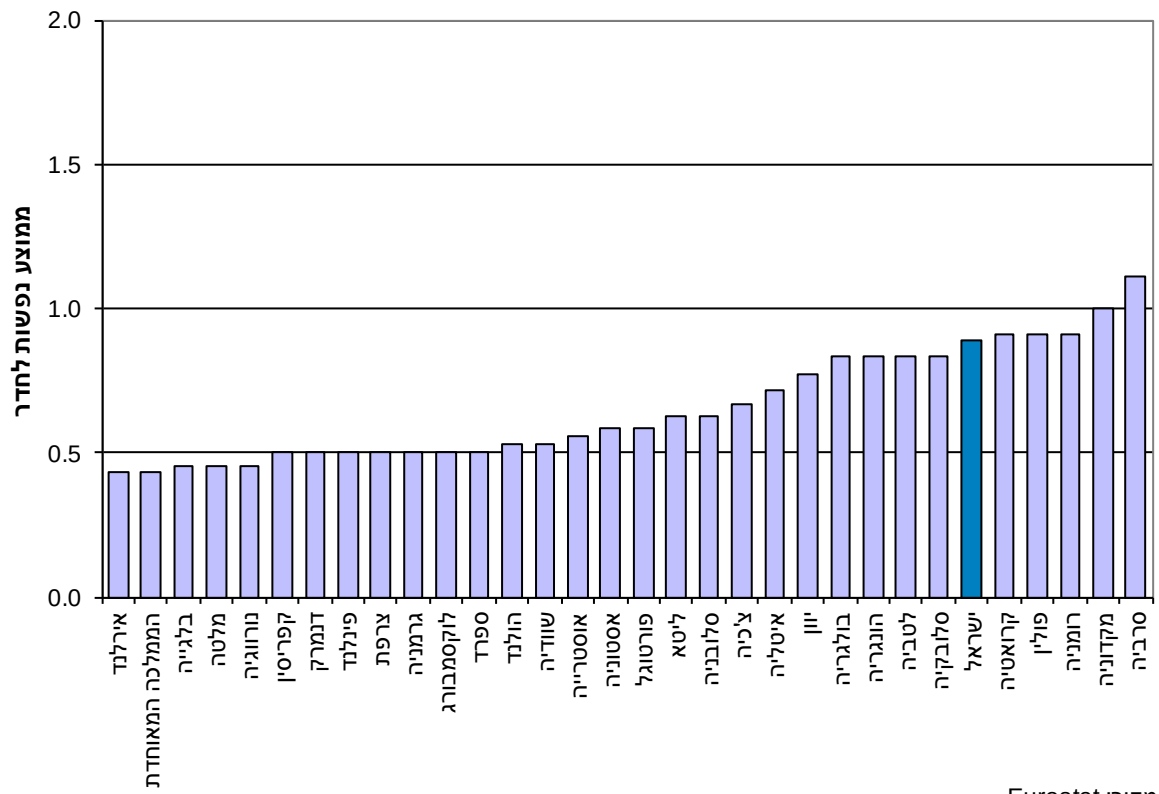

(1) אינו כולל את הגרים מחוץ ליישובים (בדווים בדרום) או את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

**4.5.4. צפיפות דיור בערים הגדולות
2018**

4.5.5. צפיפות דיור, השוואה בין-לאומית
2017

4.6. חוסר שביעות רצון ממשך ההגעה לעבודה

תיאור המדד והגדרתו

למשך ההגעה לעבודה יש השפעה שלילית על איכות החיים. נהוג להתייחס לזמן נסיעה כ"זמן אבוד", גם אם נוטים למתן התייחסות זו על ידי עשיית פעולות במהלך הנסיעה.

המדד מבוסס על שאלה שמופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002 ומופנית למועסקים בני 20 ומעלה שממשך הגעתם לעבודה רבע שעה או יותר. המדד מתייחס לאלו שהשיבו 'מפריע מאוד' או 'מפריע' על השאלה: "האם מפריע לך משך הזמן שלוקח לך להגיע לעבודה?".

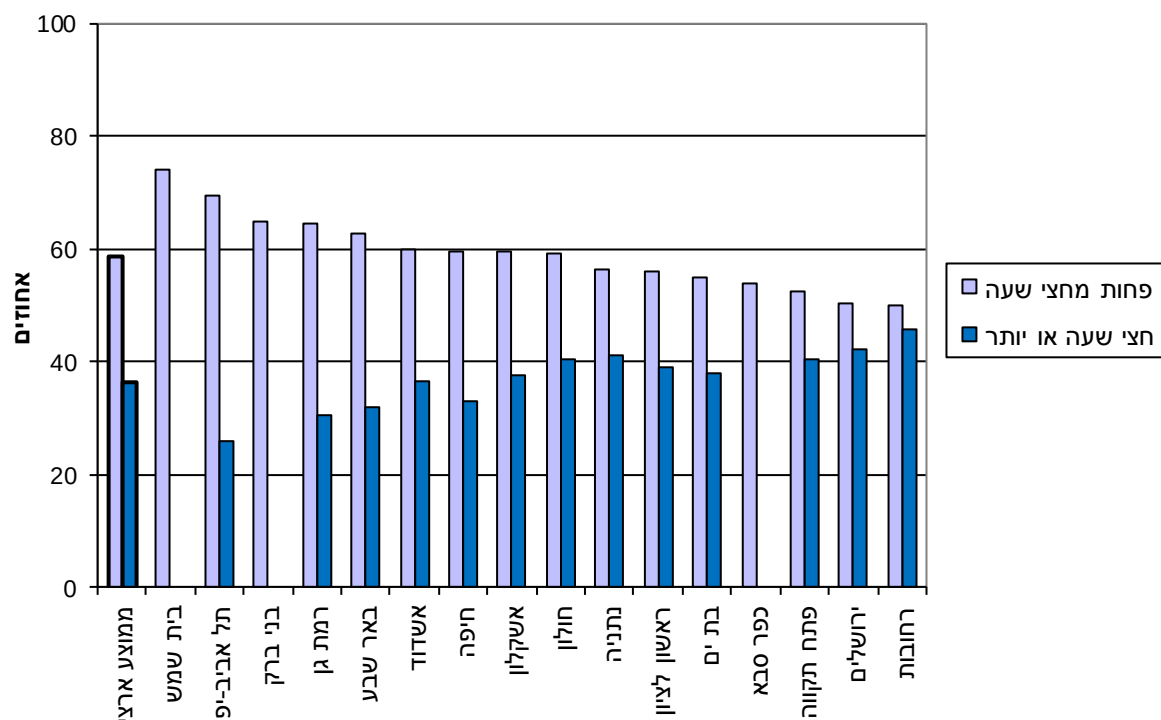
המגמה הרצויה למדד היא ירידה בחוסר שביעות רצון בנוגע למשך ההגעה לעבודה.

מגמות במדד

- ב-2018 46% מהמועסקים בני 20 ומעלה דיווחו כי משך ההגעה לעבודה מפריע להם.¹
- משך ההגעה לעבודה מפריע יותר ככל שזמן הנסיעה ארוך יותר. ל-64% מאלה שממשך הגעתם לעבודה יותר מחצי שעה ול-22% מאלה שממשך הגעתם בין 15 ל-29 דקות – מפריע משך ההגעה לעבודה, לעומת 75% בקרב אלו שממשך הגעתם לעבודה מעל שעה וחצי.
- משך ההגעה לעבודה של 37% מהמועסקים בני 20 ומעלה הוא יותר מחצי שעה ושל 26% – בין 15 ל-29 דקות.
- משך ההגעה לעבודה מפריע לנשים יותר מלגברים (48%-ו-45%, בהתאמה); גם כאשר משך ההגעה לעבודה הוא יותר מחצי שעה (69% מהנשים לעומת 64% מהגברים) וגם כאשר משך ההגעה לעבודה הוא בין 15 ל-29 דקות (25% מהנשים לעומת 20% מהגברים).
- משך ההגעה לעבודה מפריע ליהודים יותר מלערבים (48%-ו-38%, בהתאמה). בקרב היהודים, משך ההגעה לעבודה מפריע ל-67% מאלה שמגיעים תוך יותר מחצי שעה לעומת 24% מאלה שממשך הגעתם לעבודה בין 15 ל-29 דקות.
- 74% מתושבי בית שמש ו-50% מתושבי רחובות וירושלים מגיעים למקום עבודתם בפחות מחצי שעה. 46% מתושבי רחובות ו-26% מתושבי תל אביב-יפו מגיעים למקום עבודתם בחצי שעה או יותר.
- בערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, האחוז הגבוה ביותר של תושבים שממשך ההגעה לעבודה מפריע להם נמצא בנתניה – 59%, לעומת האחוז הנמוך ביותר – 36% בבאר שבע.

¹ 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.

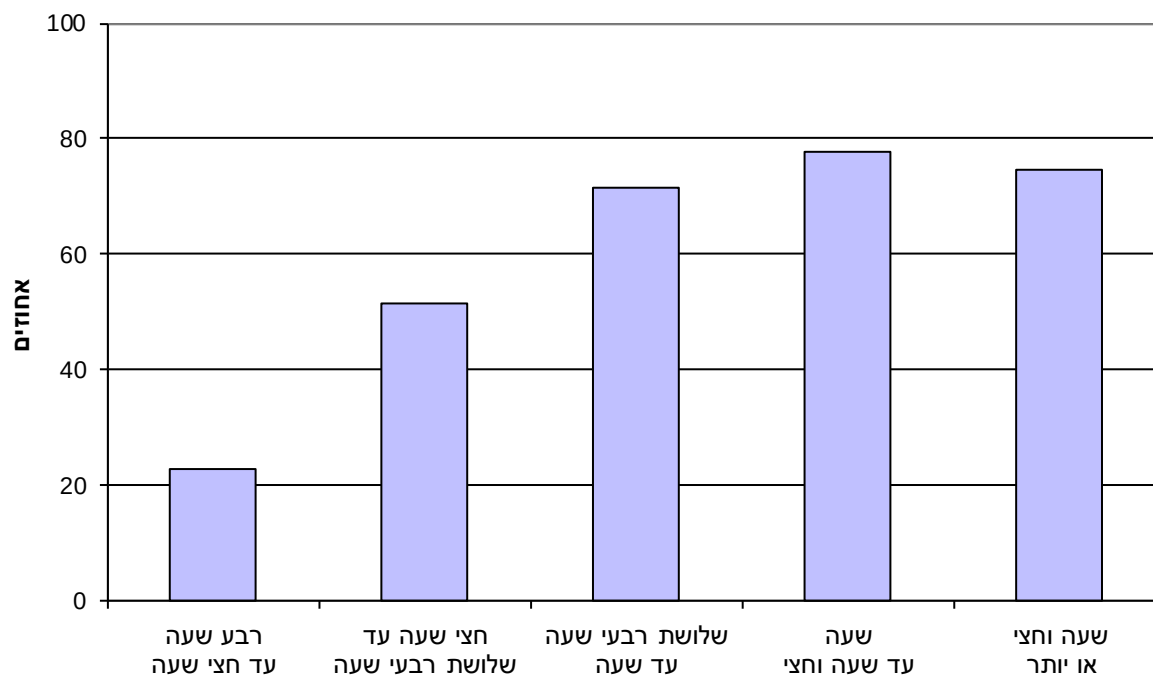
4.6.1. מועסקים בני 20 ומעלה, לפי משך ההגעה לעבודה בערים הגדולות(1)
2018-2017

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

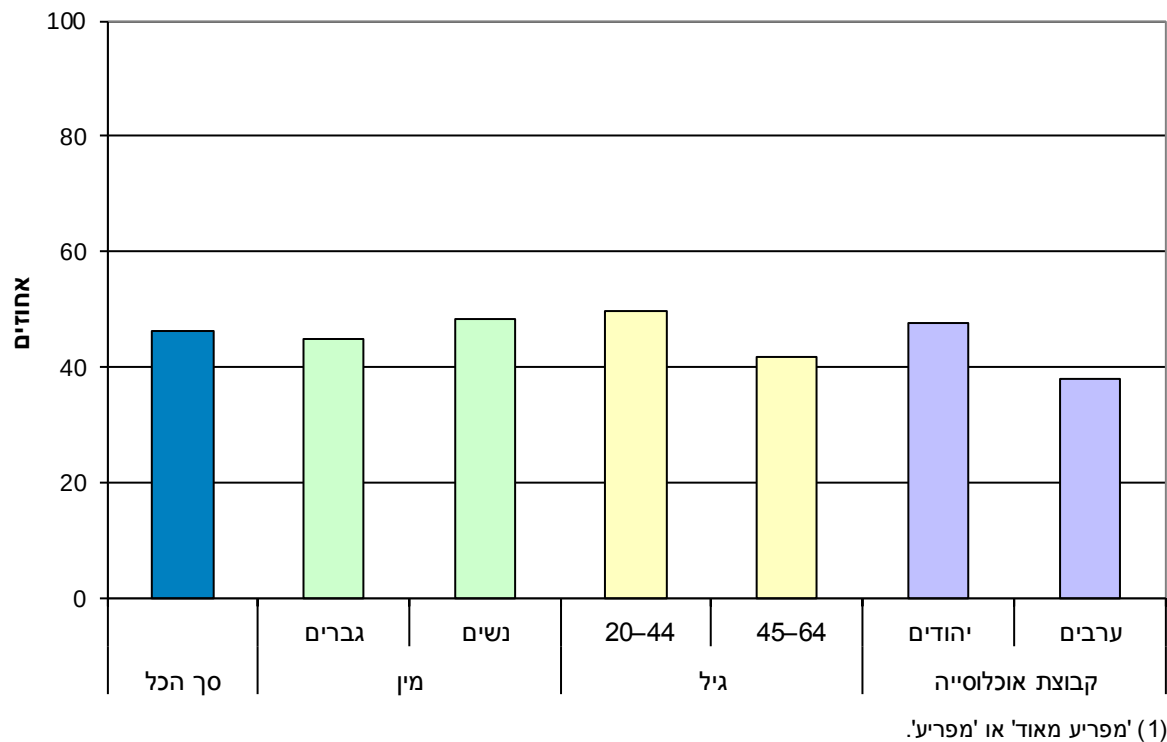
(1) הנתונים על בית שמש, בני ברק וכפר סבא אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

4.6.2. מועסקים בני 20 ומעלה שמשך ההגעה לעבודה מפריע להם, לפי משך הגעה לעבודה
2018

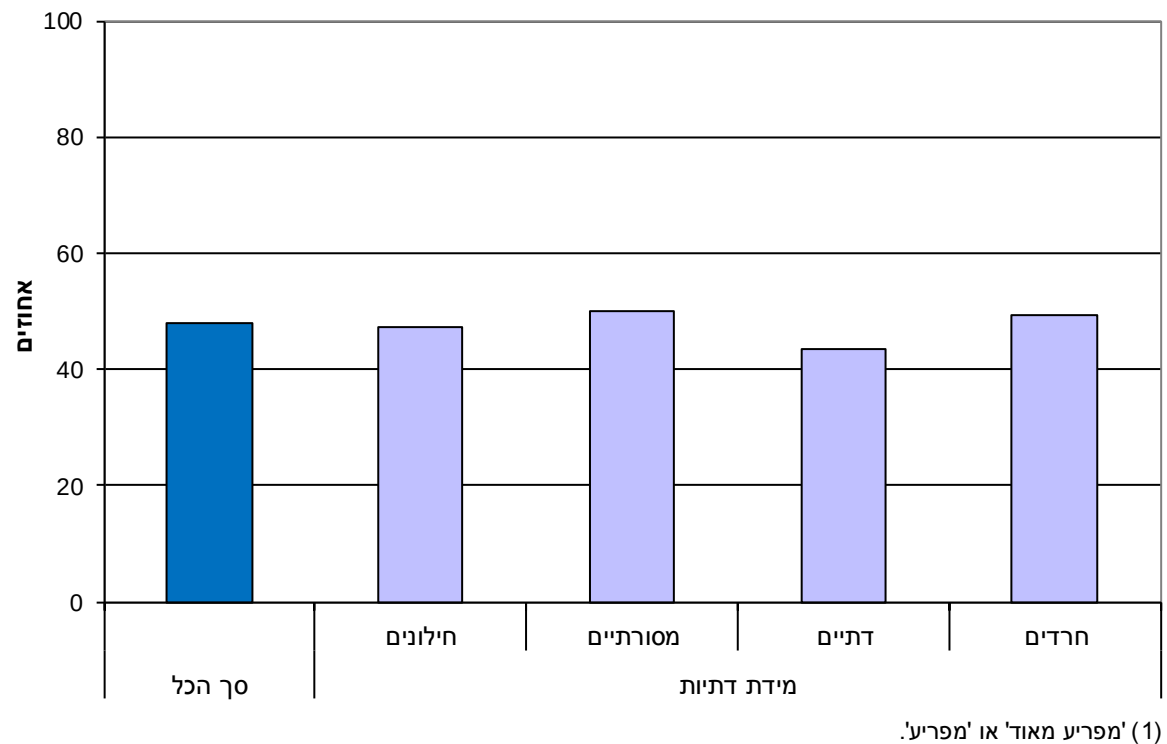

(1) 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.

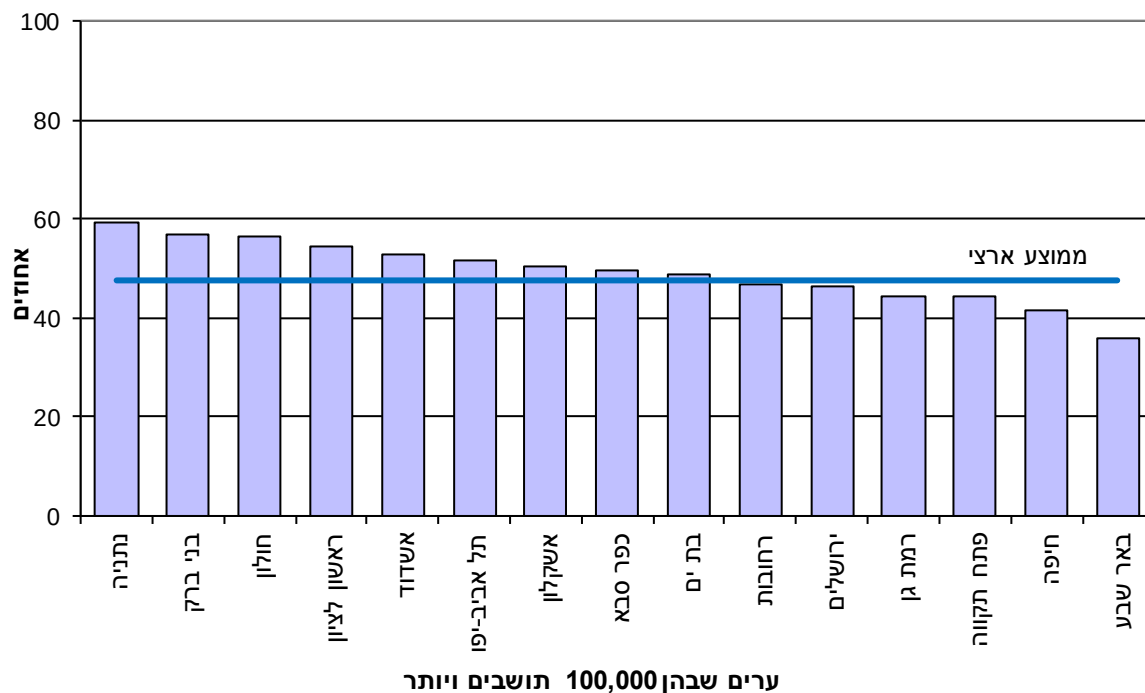
**4.6.3. מועסקים בני 20 ומעלה שמשך הההגעה לעבודה מפריע להם, (1)
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

**4.6.4. מועסקים יהודים בני 20 ומעלה
שמשך הההגעה לעבודה מפריע להם, (1) לפי מידת דתיות
2018**

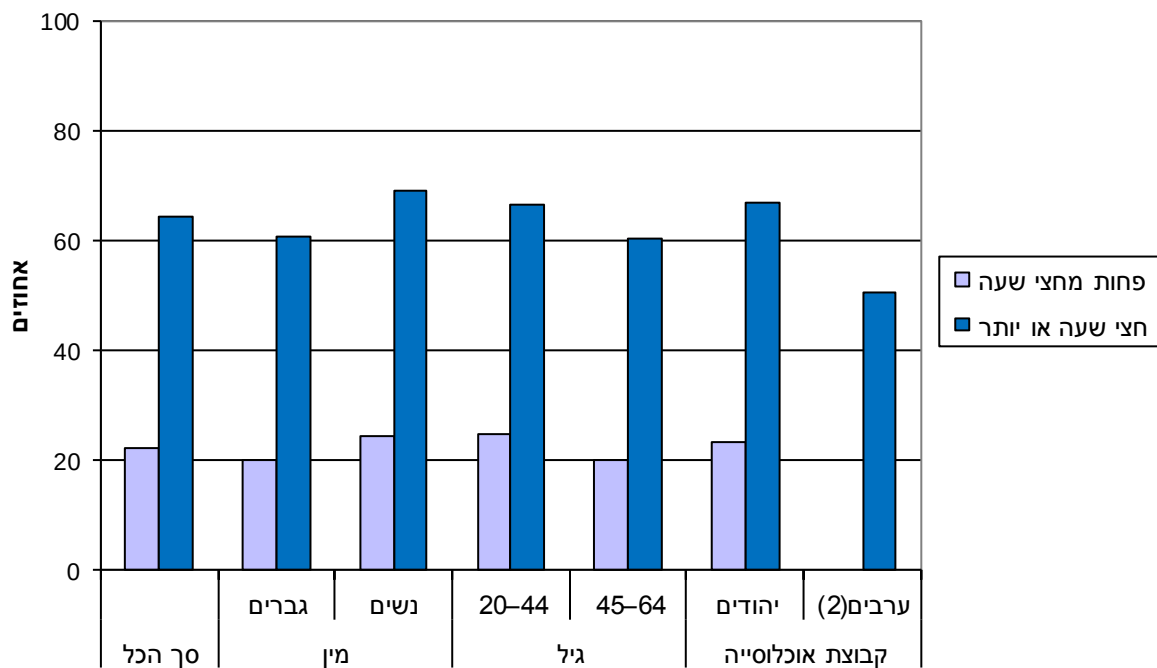

**4.6.5. מועסקים בני 20 ומעלה שמשך ההגעה לעבודה מפריע להם(1)
בערים הגדולות(2)
2018-2017**

(1) 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.
(2) הנתונים על בית שמש אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

**4.6.6. מועסקים בני 20 ומעלה שמשך ההגעה לעבודה מפריע להם(1),
לפי משך הגעה לעבודה ולפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

(1) 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.
(2) הנתונים אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

חינוך
השכלה
וכישורים

5.1. שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה¹

תיאור המדד והגדרתו

מחקר פיז"ה הנערך בידי הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD) במחזוריות של אחת ל-3 שנים, בודק את רמת האוריינות בשלושה תחומים – מתמטיקה, קריאה ומדעים. מטרת המחקר לבדוק באיזו מידה תלמידים בני 15 "מוכנים לחיים הבוגרים". כלומר רכשו כלי חשיבה כלליים והבנה באופן המאפשר התמודדות טובה ויעילה עם סביבתם. המחקר האחרון נערך ב-2015 בקרב מדגם מייצג של כ-6,600 תלמידים בכ-70 מדינות וישויות כלכליות.

מדד שיעור המתקשים והמצטיינים באוריינות מתמטית קשור בהצלחה ובאזרחות פעילה. אוריינות מתמטית חיונית לפעילויות שונות בחיי היום-יום, והיא מספקת כלים להשתלבות בעולם התעסוקתי, בייחוד בתחומי המדע והטכנולוגיה.

המדד הנוכחי מבוסס על שיעור התלמידים בכל אחת משש רמות בקיאות שהגדירו עורכי המחקר. רמות הבקאות מדרגות את הישגי התלמידים לפי רמת השאלות שצפוי שיהיו מסוגלים לפתור (רמות 1–6 ורמה הנמוכה מרמה 1).

תלמידים מצטיינים הם אלה שהשיבו בהצלחה אף על שאלות מדרגת קושי גבוהה (רמות 5–6), ואילו **תלמידים מתקשים הם אלה שהשיבו בהצלחה רק על שאלות מדרגת קושי נמוכה (רמה הנמוכה מרמה 2).**

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בשיעור התלמידים המתקשים, לצד עלייה בשיעור התלמידים המצטיינים.

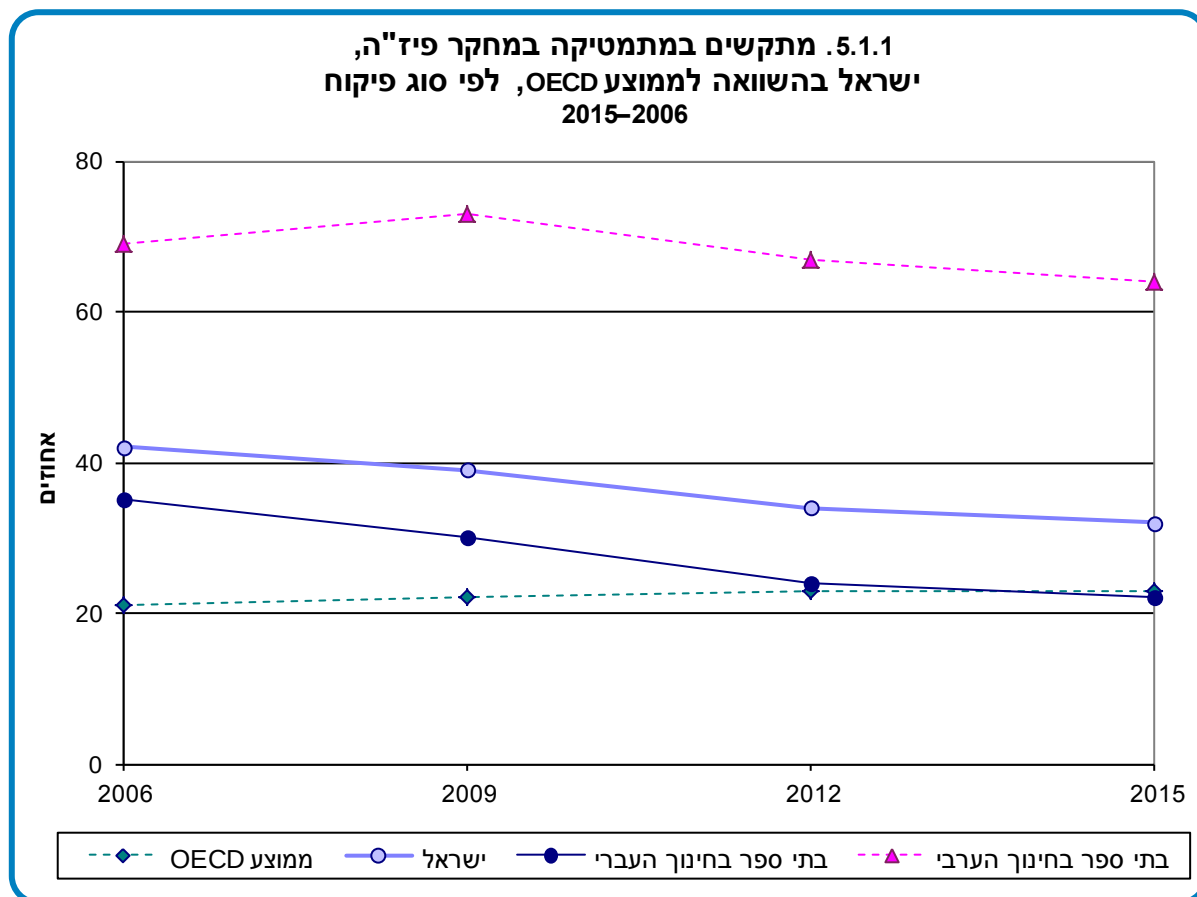
מגמות במדד

- **שיעור המתקשים במתמטיקה ירד מ-34% בשנת 2012 ל-32% בשנת 2015.** בנוסף שיעור המצטיינים נשאר בתקופה זו יציב ועמד על 9%.
- בשנת 2015 שיעור המתקשים בבתי ספר בחינוך הערבי² גדול באופן ניכר משיעורם בבתי ספר בחינוך העברי (64% לעומת 22%, בהתאמה). בשנים 2006–2015 ירד שיעור המתקשים בבתי ספר בחינוך העברי (מ-35% ל-22%, בהתאמה), בעוד שבבתי ספר בחינוך הערבי שיעורם נשאר כמעט ללא שינוי (ירד מ-69% ל-64%, בהתאמה).
- בשנת 2015 בקרב המתקשים אין הבדל בשיעור הבנים והבנות בבתי ספר בחינוך העברי. לעומת זאת בבתי ספר בחינוך הערבי בנות מתקשות מעט פחות מבנים (61% לעומת 67%, בהתאמה). בקרב המצטיינים בבתי ספר בחינוך העברי שיעור הבנים כמעט כפול משיעור הבנות (15% לעומת 9%, בהתאמה).

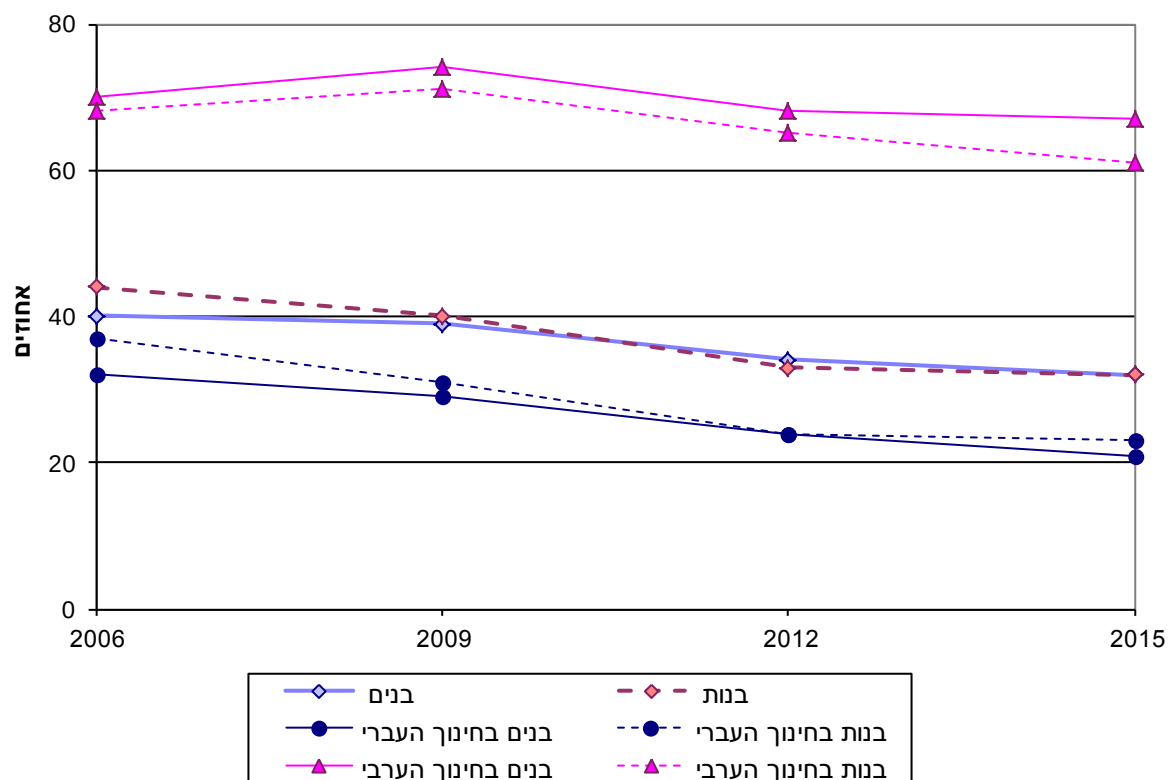
¹ Pisa – Programme for International Student Assessment.

² בחינוך הערבי נכללים מגזרים אלה: המגזר הערבי, הבדווי, הדרוזי והצ'רקסי.

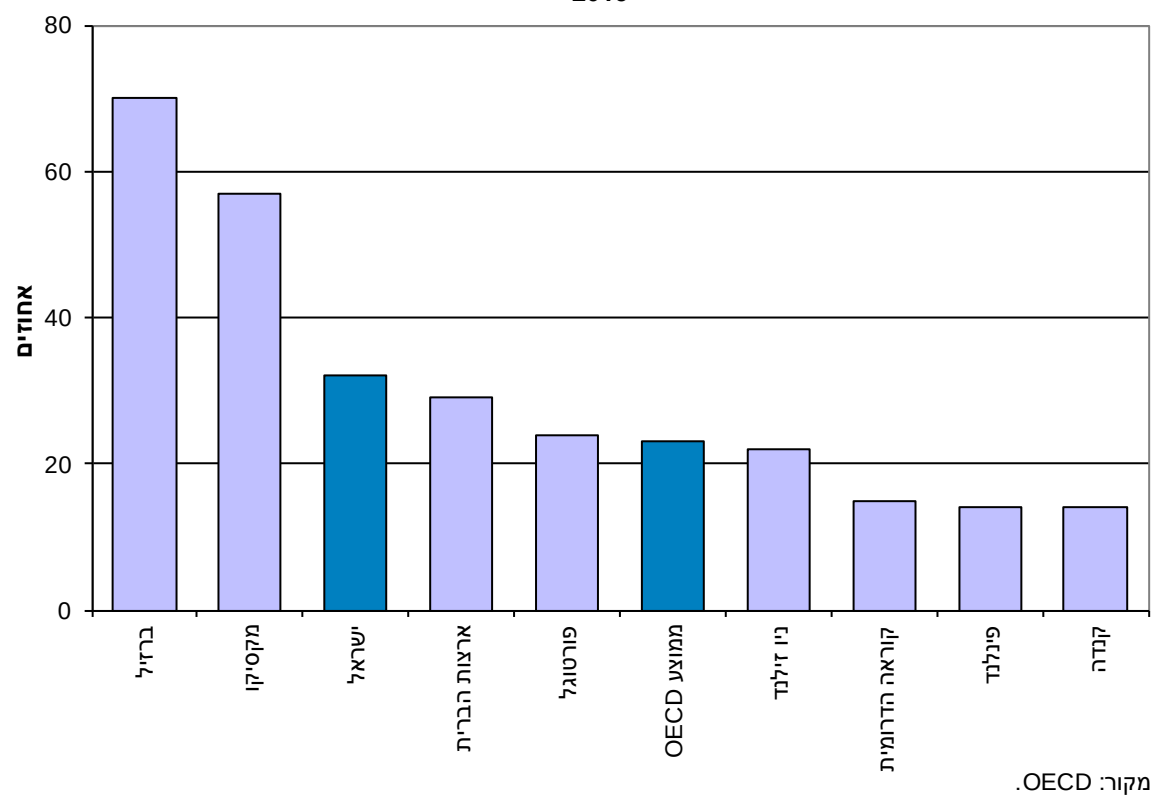
- בכלל האוכלוסייה בישראל, שיעור המתקשים במתמטיקה ב-2015 היה גבוה מהממוצע ב-OECD (32%-23%, בהתאמה). לעומת זאת שיעור המצטיינים בישראל נמוך מעט מהממוצע ב-OECD (9%-11%, בהתאמה). שיעור המתקשים והמצטיינים בממוצע ה-OECD נשאר דומה במשך השנים.

5.1.2. מתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה, לפי מין וסוג פיקוח
2015–2006

5.1.3. מתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה, השוואה בין-לאומית
2015

5.2. שיעור בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30

תיאור המדד והגדרתו

שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30 חושב כאחוז בני 30 שהתעודה הגבוהה ביותר שלהם היא תעודה על-תיכונית או תואר אקדמי. מטרת מדד זה לשקף את הקשר בין רמת השכלה ובין הזדמנויות תעסוקתיות, רמת שכר, יכולת השתלבות בחברה ורמת חיים.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר כוח אדם: "מהי התעודה או התואר הגבוה ביותר?"¹.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור בעלי ההשכלה העל-תיכונית וההשכלה הגבוהה.

מגמות במדד

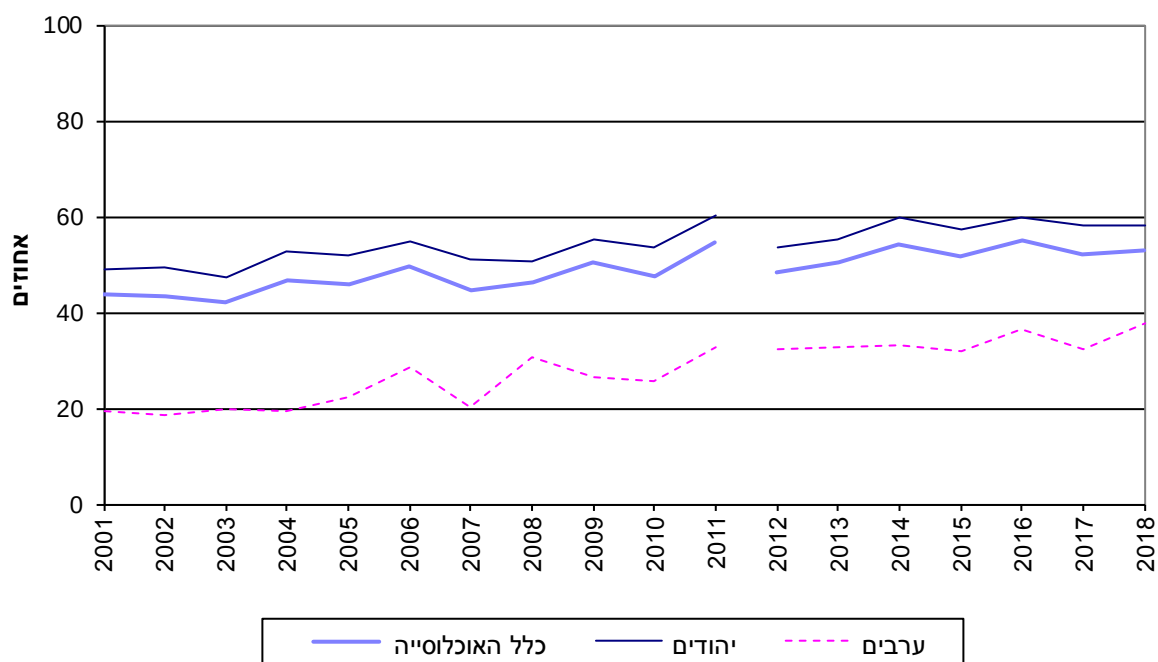
- שיעור בני 30 בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה נמצא במגמת עלייה. בשנים 2001–2011 עלה השיעור מ-43.9% ל-54.7%, ובשנים 2012–2018 עלה השיעור מ-48.1% ל-53.0%².
- שיעור הנשים בעלות השכלה על-תיכונית וגבוהה יותר בהשוואה לגברים (61.8% לעומת 43.1% ב-2018, בהתאמה).
- שיעור הערבים בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה נמוך באופן ניכר בהשוואה לשיעור היהודים. ב-2018 שיעור הערבים היה 37.6%, לעומת 58.2% בקרב היהודים – פער של 20.5 נקודות האחוז. הפער הצטמצם לעומת 2017 (26.0 נקודות).
- בשנת 2018 שיעור היהודיות בעלות השכלה על-תיכונית וגבוהה היה גבוה פי 1.5 מזה של הערביות (68.2% לעומת 43.6%, בהתאמה).
- בשנת 2018 בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית³ בקרב יהודים, אחוז בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה ביותר נמצא אצל אלו שהגדירו את אורח חייהם חילוני (72.7%), והנמוך ביותר בקרב אלו שאורח חייהם חרדי (39.3%).
- בשנת 2018 בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה בקרב ערבים, אחוז בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה ביותר אצל אלו שהגדירו את אורח חייהם מסורתי (41.4%).
- מבין 16 הערים הגדולות, אחוז בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה הוא הגבוה ביותר בתל אביב-יפו (81.1%), והנמוך ביותר בבני ברק (34.9%).

¹ השאלה מיועדת לפרט במשק הבית שיש לו יחס קרבה לנסקר.

² משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי. לכן לא ניתן לערוך השוואה עם שנים קודמות.

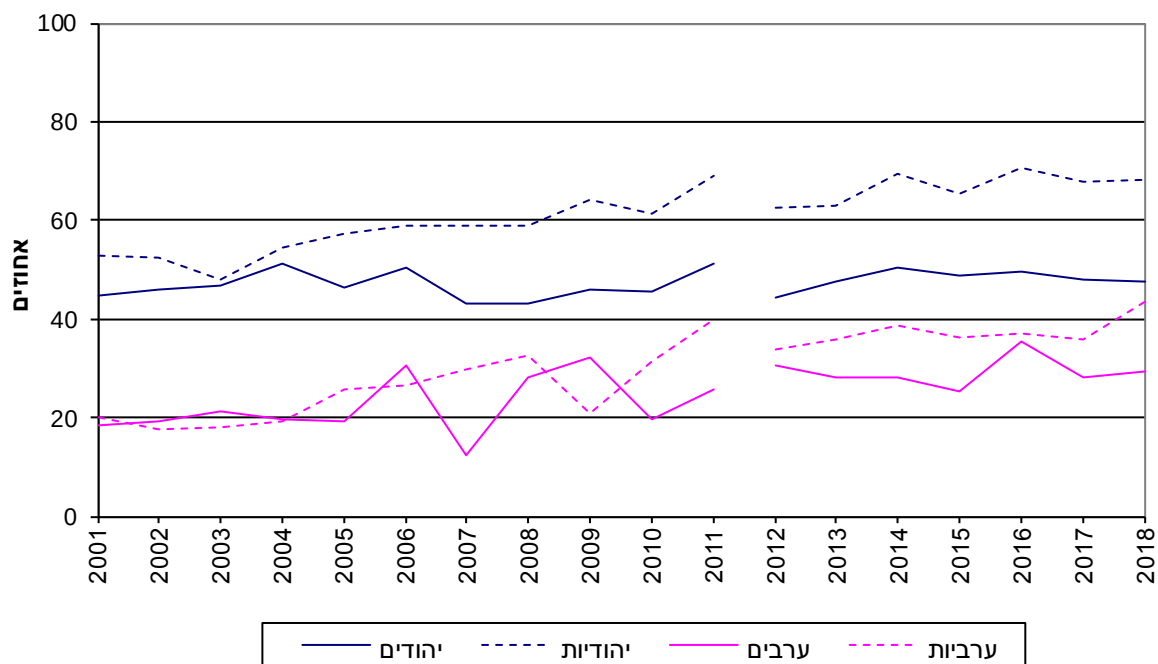
³ הנתונים מבוססים על שאלה בסקר כוח אדם: "מהו אורח החיים העיקרי מבחינה דתית של הגרים בדירה?".

**5.2.1. בני 30 בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה,
לפי קבוצת אוכלוסייה
(1)2018-2001**

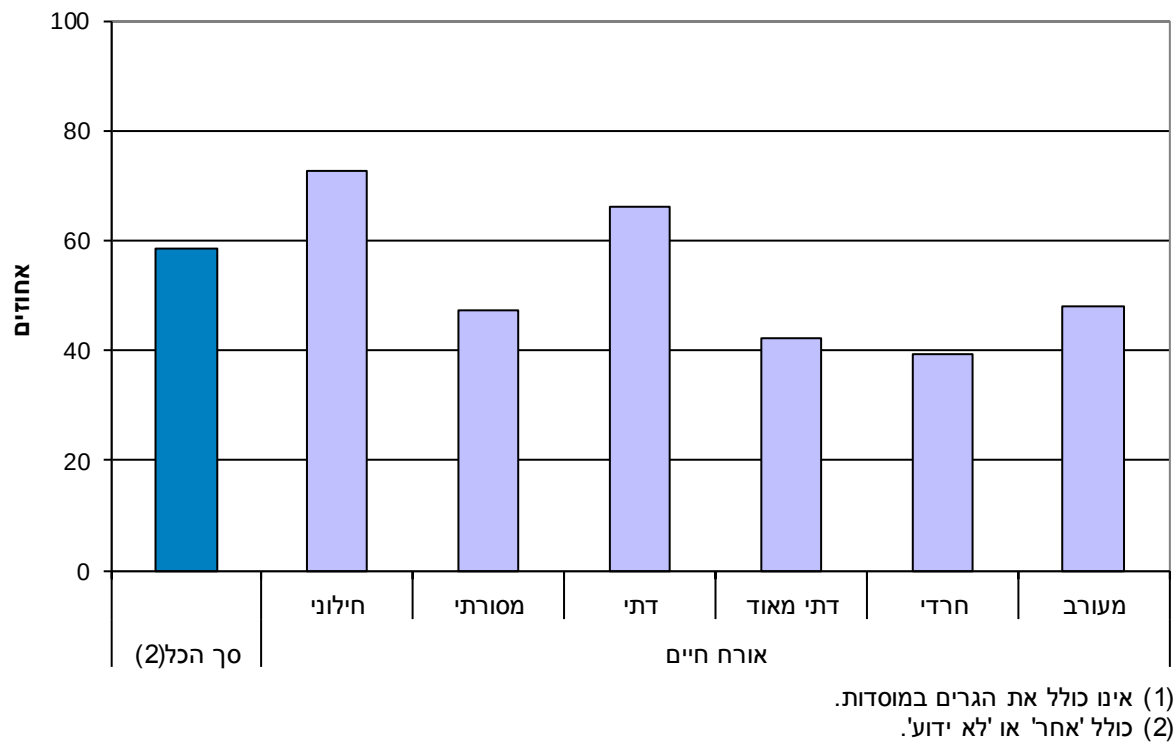
(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

**5.2.2. בני 30 בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה,
לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
(1)2018-2001**

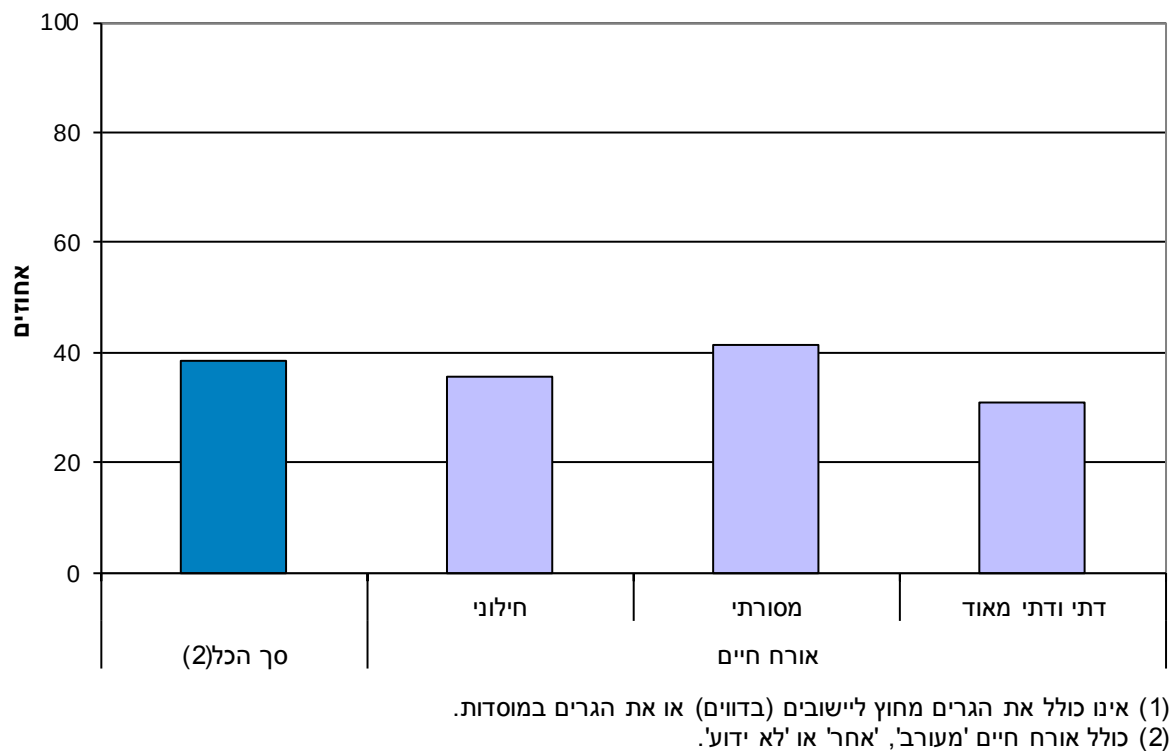

(1) משנת 2012 הנתונים מתייחסים לכלל כוח העבודה (כולל שירות צבאי חובה או קבע), ומבוססים על סקר כוח אדם חודשי.

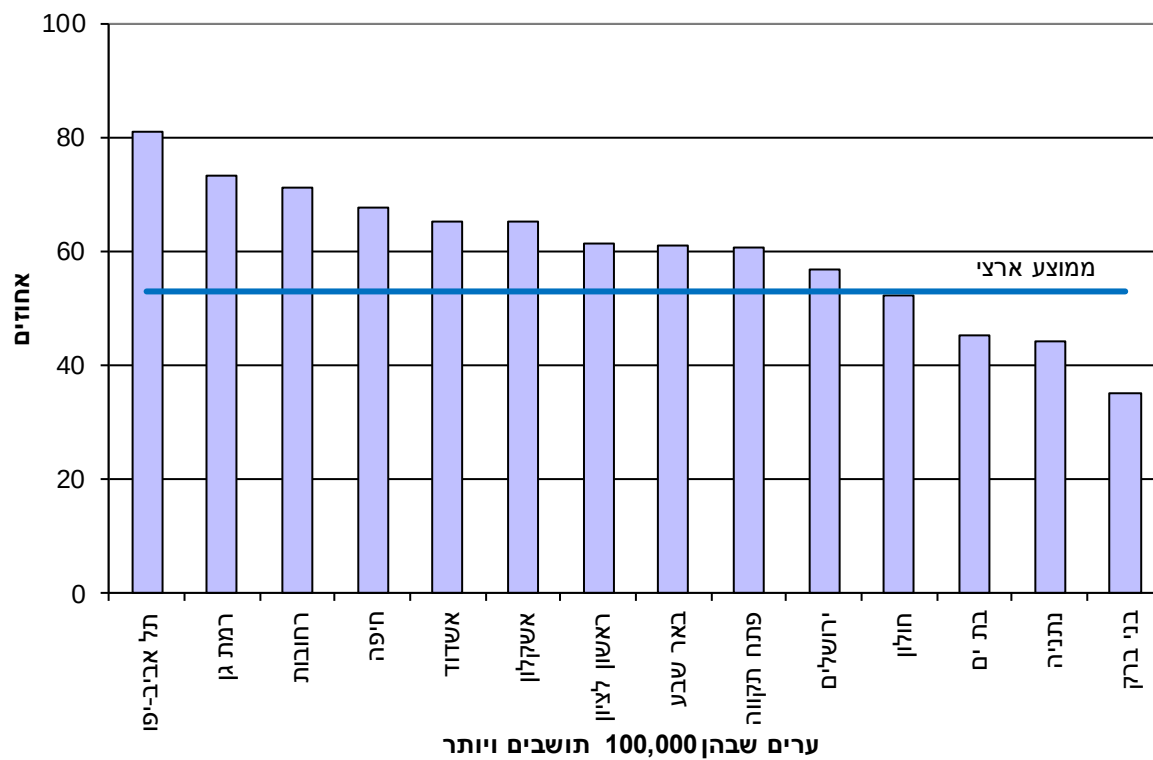
**5.2.3. יהודים בני 30 בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

**5.2.4. ערבים בני 30 בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה, (1)
לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018**

5.2.5. בני 30 בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בערים הגדולות(1)
2018

(1) הנתונים על כפר סבא ובית שמש אינם מוצגים בשל טעויות דגימה גבוהות יחסית.

5.3. שיעורי למידה בגילי 15–17

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את הלומדים במערכת החינוך (חינוך יסודי ועל-יסודי) כאחוז מתוך בני 15–17 בכלל האוכלוסייה.

מעבר ללימודים ממוסדות בפיקוח משרד החינוך אל מוסדות אחרים, ויתרה מכך הפסקת לימודים, מורידים את הסיכוי לרכישת השכלה גבוהה בעתיד ולהשתלבות מוצלחת בשוק העבודה. על כן חשוב לבחון את היקף הלומדים במוסדות בפיקוח משרד החינוך ובפיקוח משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים בקרב כלל אוכלוסיית ישראל בגילי 15–17.

מדד זה מחושב באמצעות הנתונים בקבצים אלה: קובץ התלמידים בפיקוח משרד החינוך, קובץ הלומדים בתכנית היל"ה של משרד החינוך (החל בשנת הלימודים תשע"ד) וקובץ התלמידים בבתי ספר תעשייתיים ובבתי ספר לחניכים בפיקוח משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

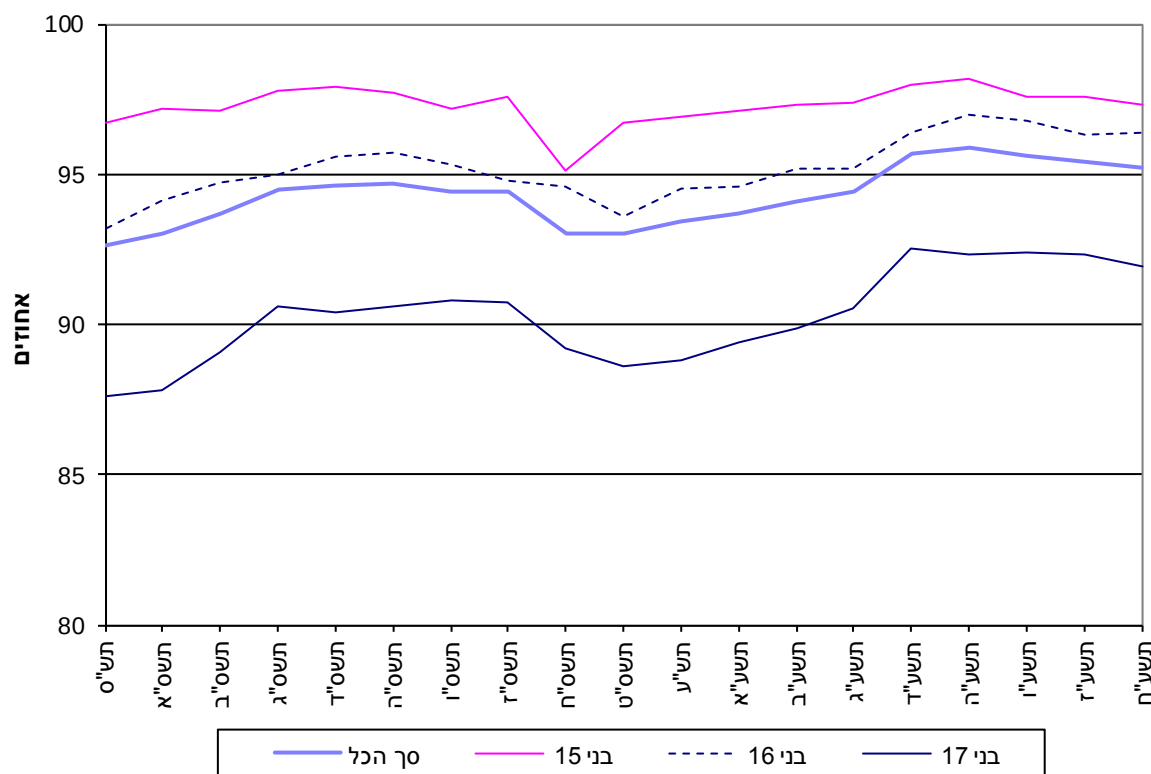
לא נכללים בחישוב המדד תלמידים זרים ותלמידים הלומדים במוסדות בחינוך הערבי ביישוב ירושלים.

שנת 2008 שבה ערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפקד אוכלוסין, היא שנת שבר בסדרה. המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעורי הלמידה בגילי 15–17.

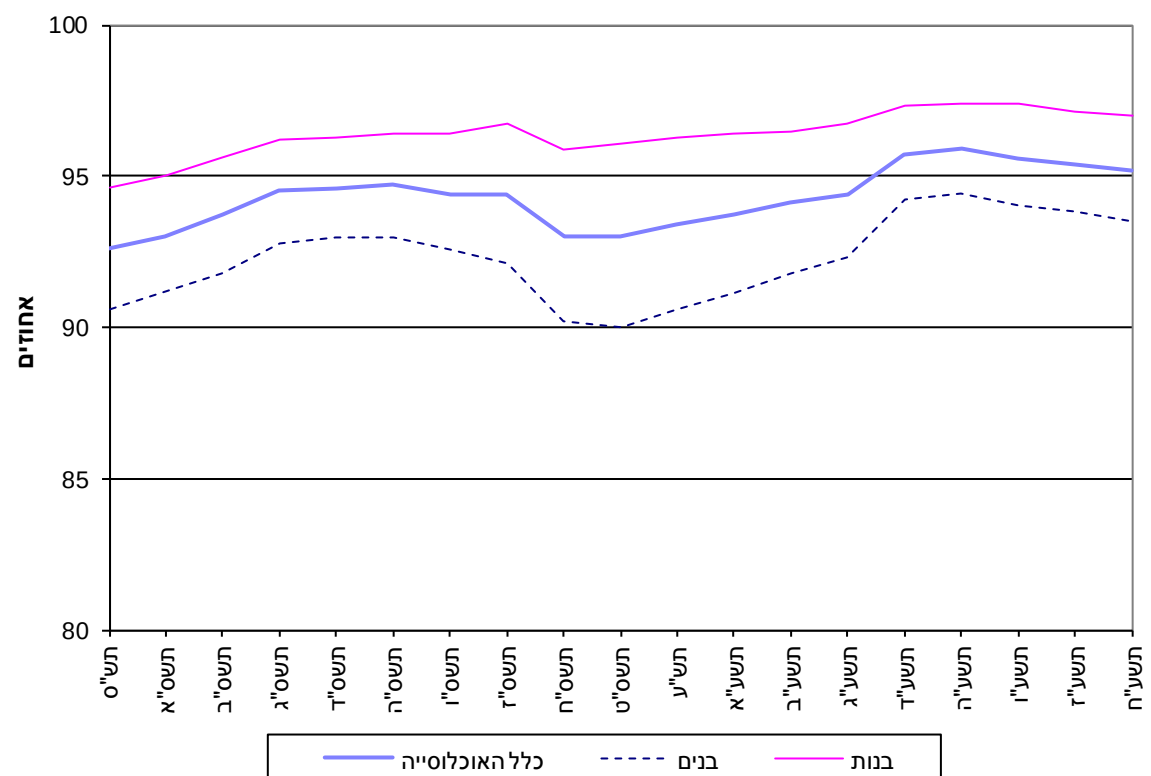
מגמות במדד

- **בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18) שיעור הלמידה של בני 15–17 עמד על 95.2%.** בקרב תלמידים ערבים, בשונה מתלמידים יהודים, נמשכה בשנה זו מגמת העלייה בשיעורי הלמידה.
- בשלוש קבוצות הגיל שנבחנו נרשמה עלייה בשיעורי הלמידה לאורך השנים מאז תש"ס. שיעור הלמידה בשנת הלימודים תשע"ח בקרב בני 15 עמד על 97.3%, בקרב בני 16 על 96.4%, ובקרב בני 17 על 91.9%.
- שיעורי הלמידה השתפרו מאז תש"ס בקרב שני המינים, אך בקרב הבנים השיפור ניכר יותר. השיפור בקרב הבנים הביא לצמצום הפער לעומת הבנות. עם זאת שיעורי הלמידה בקרב הבנות נותרו גבוהים משיעורי הלמידה בקרב הבנים (97.0% לעומת 93.5%, בהתאמה).
- שיעור הלמידה בקרב תלמידים ערבים השתפר מאוד בשנים תש"ס–תשע"ח, ועלה מ-80.6% ל-93.4%. בשנת הלימודים תשע"ח נמשכה מגמת צמצום הפער בשיעור הלמידה בקרב תלמידים ערבים לעומת תלמידים יהודים (שיעור הלמידה בקרב התלמידים היהודים עמד על 96.1% בתשע"ח).

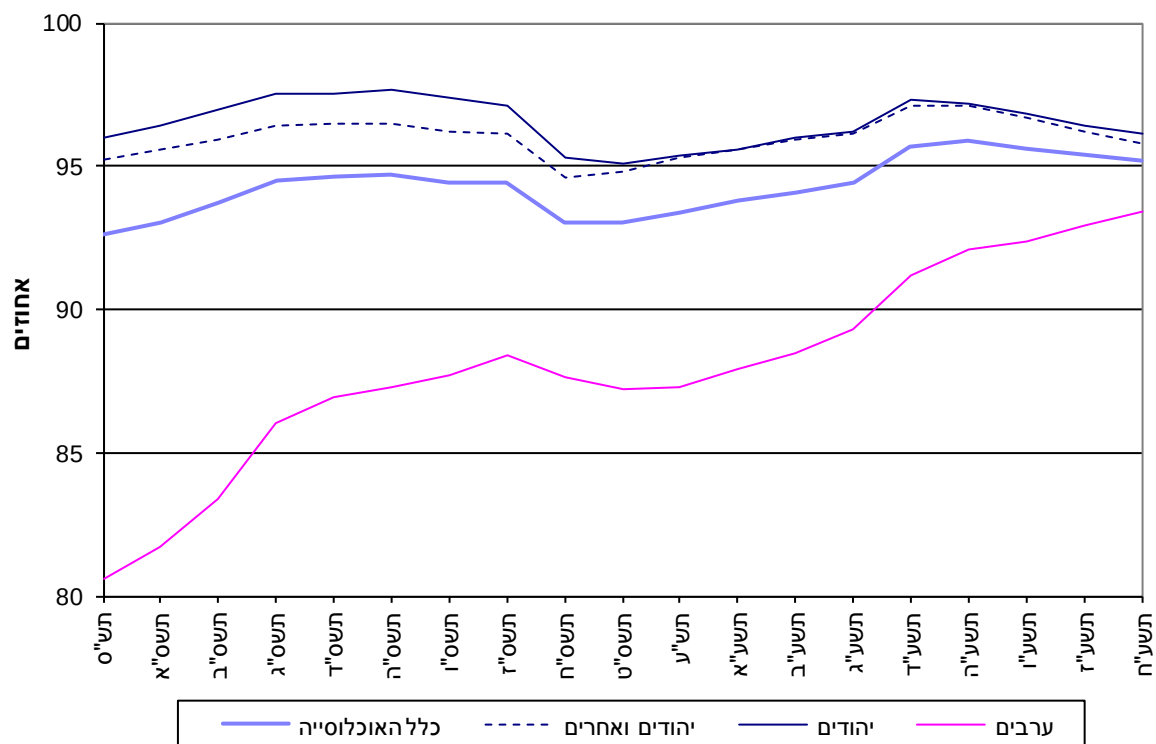
5.3.1. שיעור למידה לפי גיל בשנות הלימודים תש"ס-תשע"ח
(2017/18-1999/2000)

5.3.2. שיעור למידה לפי מין בשנות הלימודים תש"ס-תשע"ח
(2017/18-1999/2000)

5.3.3. שיעור למידה לפי קבוצת אוכלוסייה בשנות הלימודים תש"ס-תשע"ח
(1999/2000-2017/18)

5.4. שיעור הזכאות לבגרות בקרב בני 26

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את שיעור הזכאות לבגרות בקרב בני 26 בישראל (ילידי 1992) בשנת 2018. זכאות לבגרות מעלה את הסיכוי ללמוד במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, ואיכות הבגרות – כגון היבחות מוגברת במקצועות מסוימים – משפיעה על אפשרויות הבחירה העומדות בפני המועמדים להשכלה גבוהה. גיל 26 נבחר בשל העובדה שרוב הסטודנטים לתואר ראשון בישראל מתחילים ללמוד עד גיל זה.

שיעור הזכאות לבגרות חושב באמצעות הנתונים בקובצי בחינות הבגרות האינטרניות והאקסטרניות של משרד החינוך. משרד החינוך עדכן לשנת 2018 את נתוני הזכאות לבגרות של נבחני מחזור יב בשנת 2010, והם כוללים את אלה שלא עמדו בדרישות בעת סיום הלימודים בתיכון, וקיבלו הזדמנות נוספת להשלים את חובותיהם במסגרת בית הספר שלמדו בו. המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור הזכאות לבגרות.

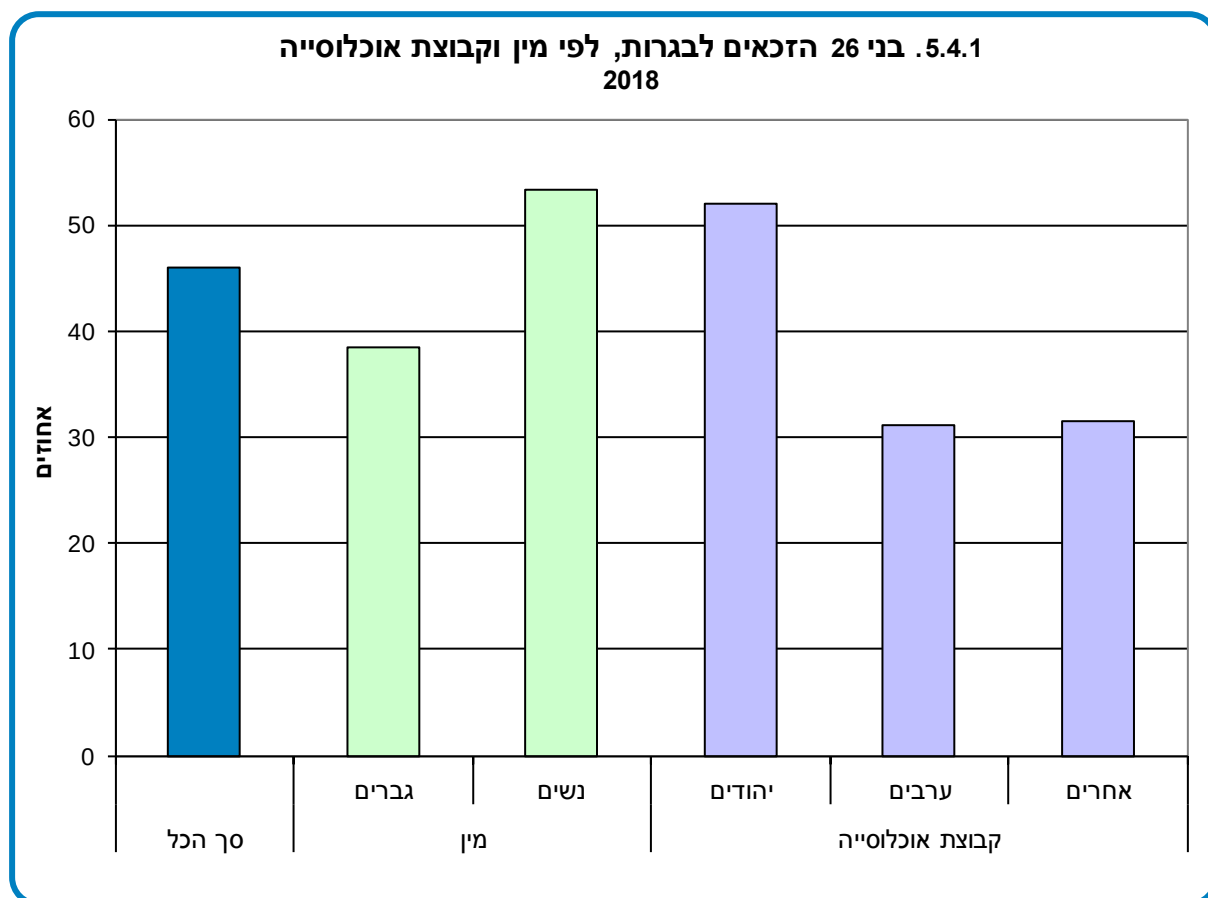
מגמות במדד

- **שיעור הזכאות לבגרות בקרב בני 26 בשנת 2018 ירד ועמד על 45.9% בהשוואה ל-48.8% בשנת 2017.** שיעור זה גבוה יותר בקרב יהודים לעומת ערבים, ובקרב נשים לעומת גברים. הבדלים אלה קיימים גם בשיעור העומדים בדרישות הסף של האוניברסיטאות אשר עמד בקרב כלל האוכלוסייה על 37.9%.
- למרות יתרון של הנשים בשיעור הזכאות לבגרות ועמידה בדרישות סף, שיעור הנשים הזכאיות לבגרות אשר נבחנו במתמטיקה ברמת חמש יחידות לימוד נמוך משיעור הגברים הזכאים (15.3% לעומת 22.6%, בהתאמה).
- שיעור הזכאים לבגרות אשר נבחנו במתמטיקה ברמת חמש יחידות לימוד נמצא דומה בהשוואה לפי קבוצת אוכלוסייה (יהודים – 18.7%, ערבים – 17.9% ואחרים – 14.9%).
- שיעור בעלי תעודת בגרות מדעית-איכותית¹ בקרב הזכאים לתעודת בגרות עמד על 7.9%. שיעור גבוה יותר נצפה בקרב ערבים לעומת יהודים (9.4%-ו-7.5%, בהתאמה). כמו כן נצפה שיעור גבוה יותר של בעלי תעודה זו בקרב גברים לעומת נשים (10.8%-ו-5.7%, בהתאמה).
- המתגוררים ביישובים המשויכים לאשכול חברתי-כלכלי² גבוה יותר הגיעו להישגים טובים יותר. יתרונם ניכר בשיעורים גבוהים של זכאות לבגרות, וכן בשיעורים גבוהים של עמידה בדרישות סף של האוניברסיטאות. בקרב הזכאים לבגרות שנבחנו במתמטיקה ברמת חמש יחידות לימוד יתרונם מתון יותר.

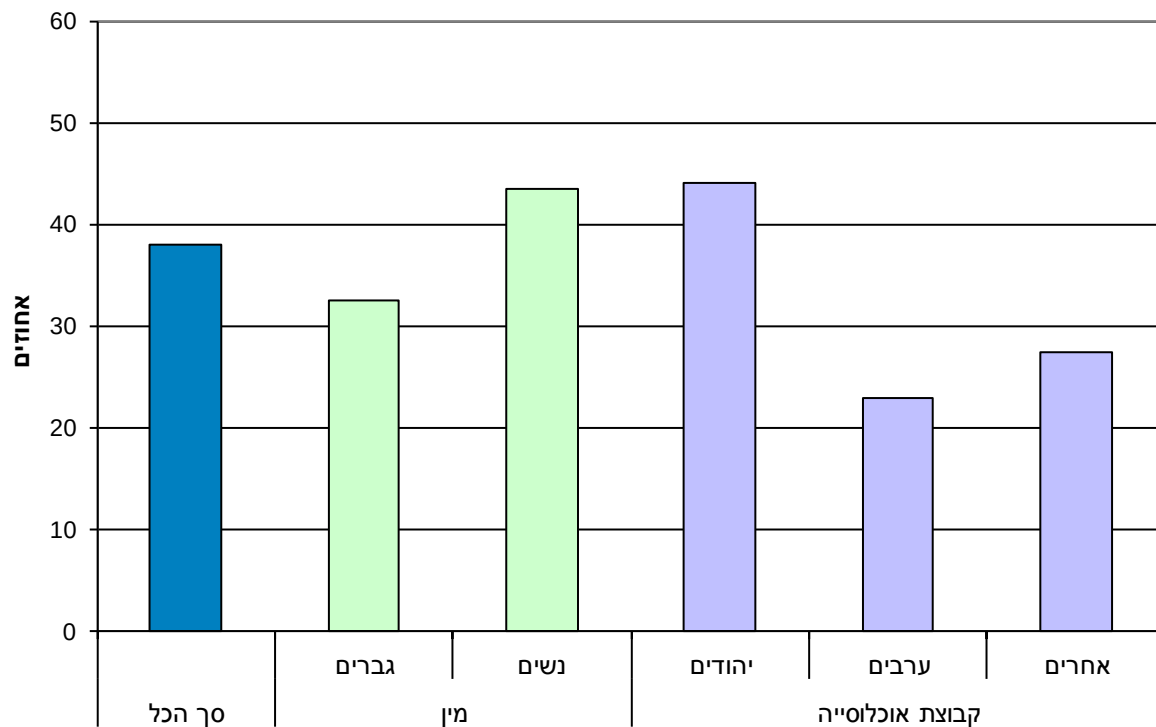
¹ בעלי תעודת בגרות מדעית-איכותית הם הזכאים לבגרות שנבחנו ברמת חמש יחידות לימוד במתמטיקה, חמש יחידות לימוד באחד ממקצועות מדעי הטבע (פיזיקה, כימיה או ביולוגיה) וחמש יחידות לימוד במקצוע מדעי נוסף (פיזיקה, כימיה, ביולוגיה, מדעי המחשב).

² לפי אשכול חברתי-כלכלי של רשויות מקומיות ויישובים בתוך מועצות אזוריות לשנת 2015.

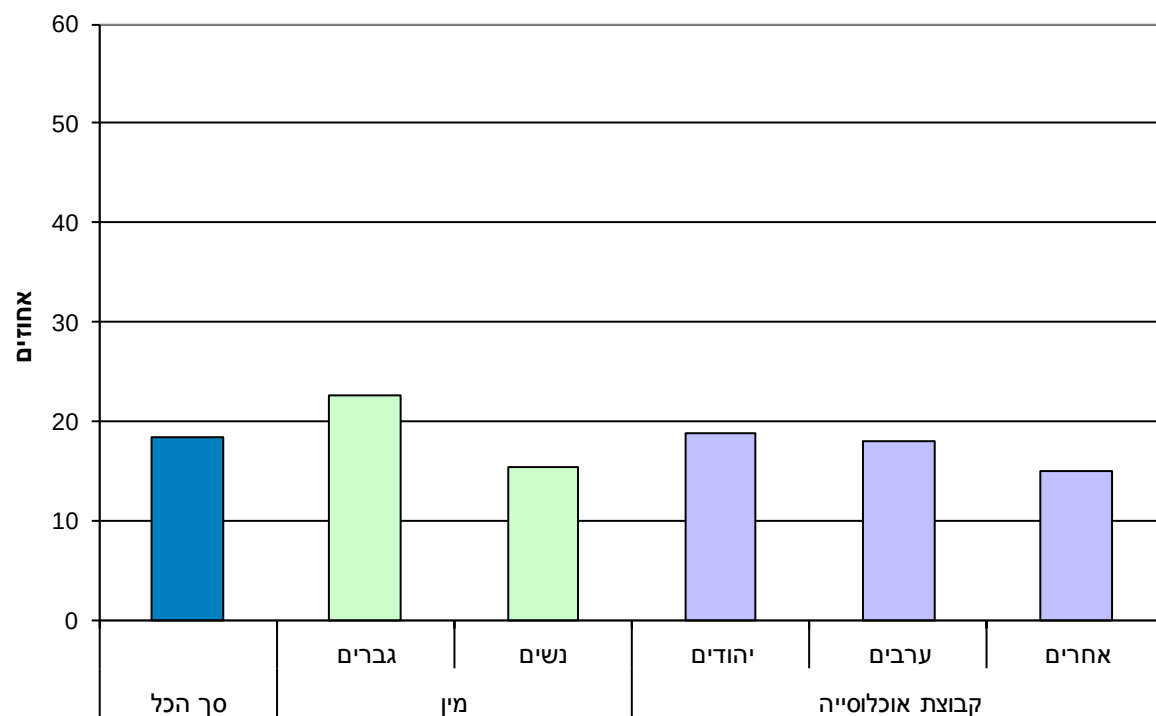
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, שיעור הזכאות לבגרות בקרב בני 26 הגבוה ביותר בכפר סבא (65.2%), והנמוך ביותר בבני ברק (9.5%).

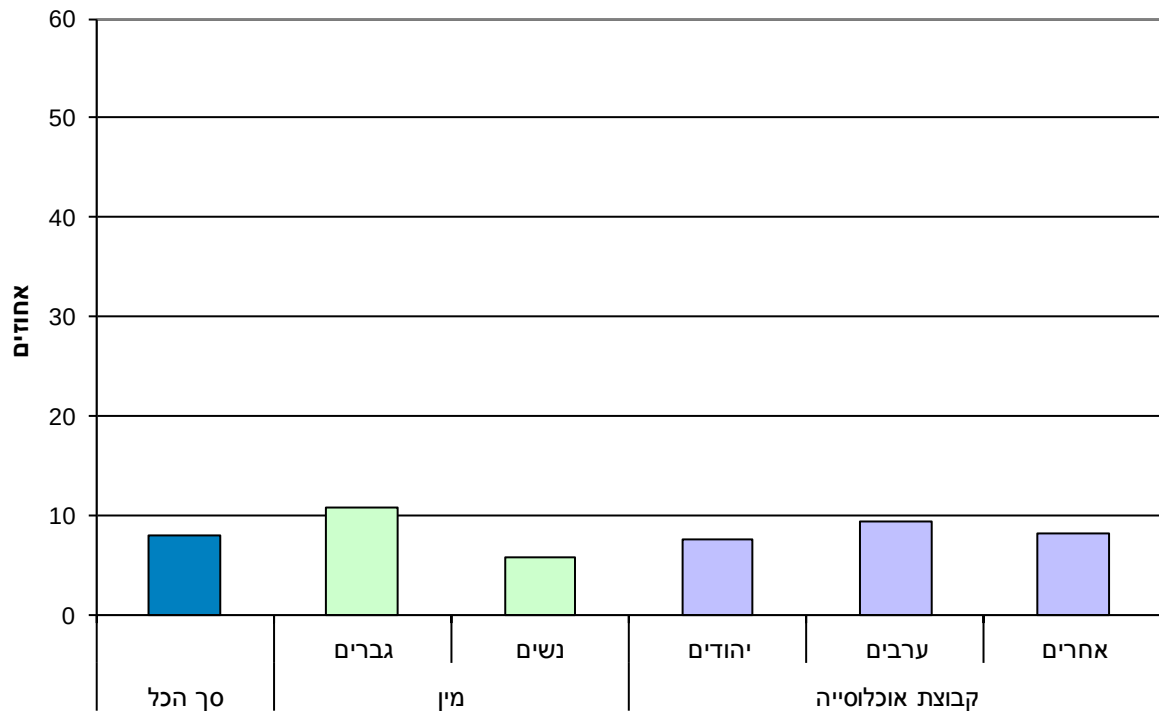
**5.4.2. בני 26 שעמדו בדרישות הסף של האוניברסיטאות,
לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018**

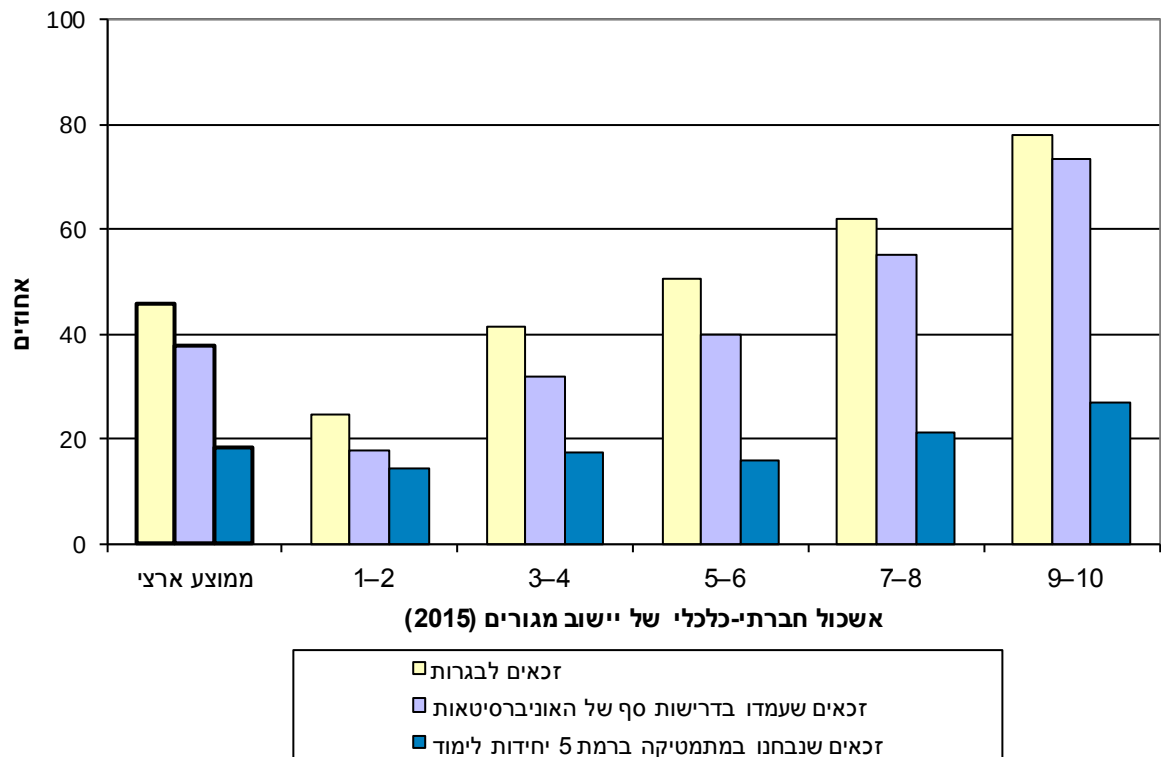
**5.4.3. בני 26 הזכאים לבגרות
שנבחנו במתמטיקה ברמת 5 יחידות לימוד, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018**

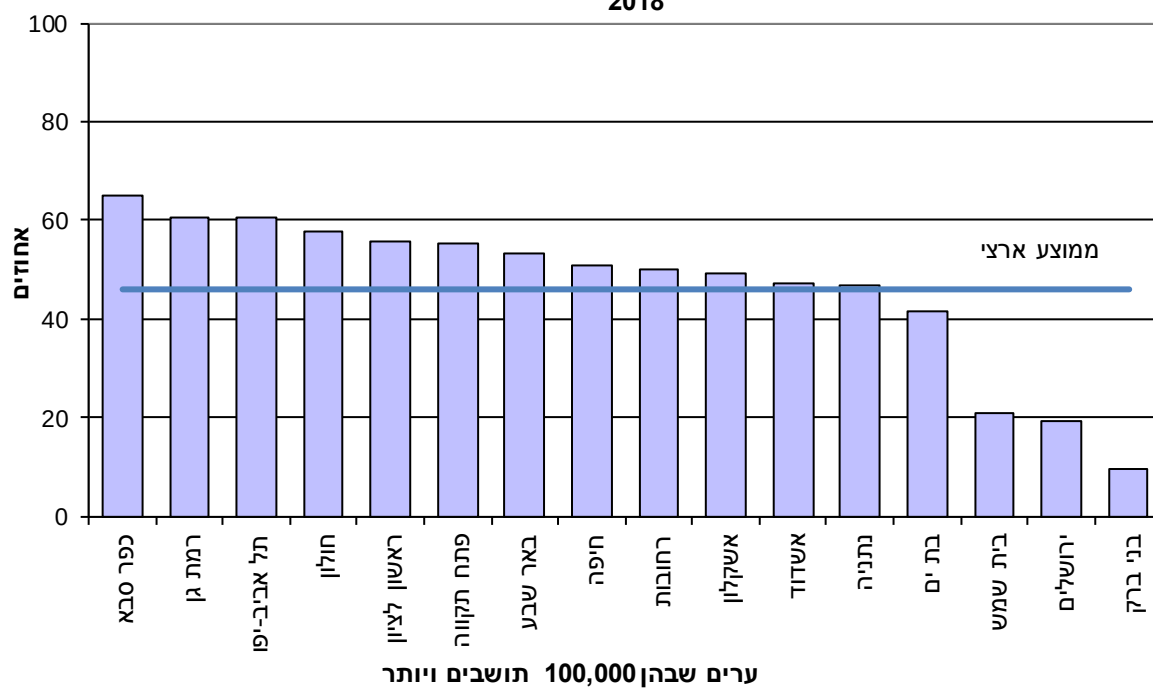
**5.4.4. בני 26 בעלי תעודת בגרות מדעית-איכותית,
לפי מין וקבוצת אוכלוסייה
2018**

**5.4.5. בני 26 הזכאים לבגרות שעמדו בדרישות סף של האוניברסיטאות,
ונבחנו במתמטיקה ברמת 5 יחידות לימוד, לפי אשכול חברתי-כלכלי
2018**

5.4.6. בני 26 הזכאים לבגרות בערים הגדולות
2018

5.5. כישורי בוגרים: אוריינות קריאה, אוריינות מתמטית

בעלי אוריינות קריאה גבוהה (רמה 3 ומעלה) בסקר מיומנויות בוגרים בישראל

תיאור המדד והגדרתו

המדד מבוסס על תוצאות סקר מיומנויות בוגרים¹ (תוכנית הערכה בין-לאומית של מיומנויות בוגרים בקבוצת הגיל 16–65).

המדד מציג את שיעור האוכלוסייה בעלת אוריינות קריאה ברמה 3 ומעלה, בטווח של שש רמות מיומנות (רמות 1 עד 5 ורמה הנמוכה מרמה 1). הרמות מגדירות את היכולת להתמודד בהצלחה עם מטלות "כמו בחיים" ו"כמו בחיי העבודה" בדרגות קושי שונות. לצורך מדד זה, רמות מיומנות 3 ומעלה נחשבות למיומנות גבוהות.

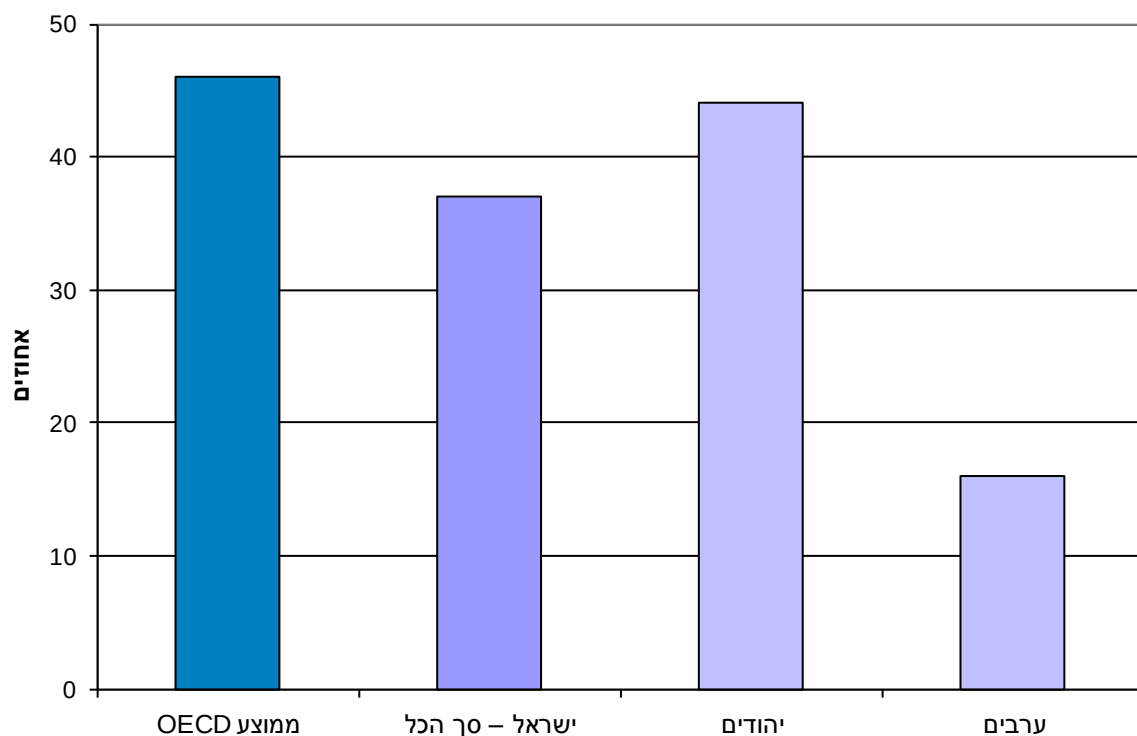
אוריינות קריאה נחשבת לאחת ממיומנויות היסוד הנחוצות לצורך השתלבות בתחומי חיים רבים. מיומנות זו ניתנת לרכישה, ואפשר להשפיע עליה באמצעות התוויית מדיניות. המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור בעלי אוריינות קריאה גבוהה.

מגמות במדד

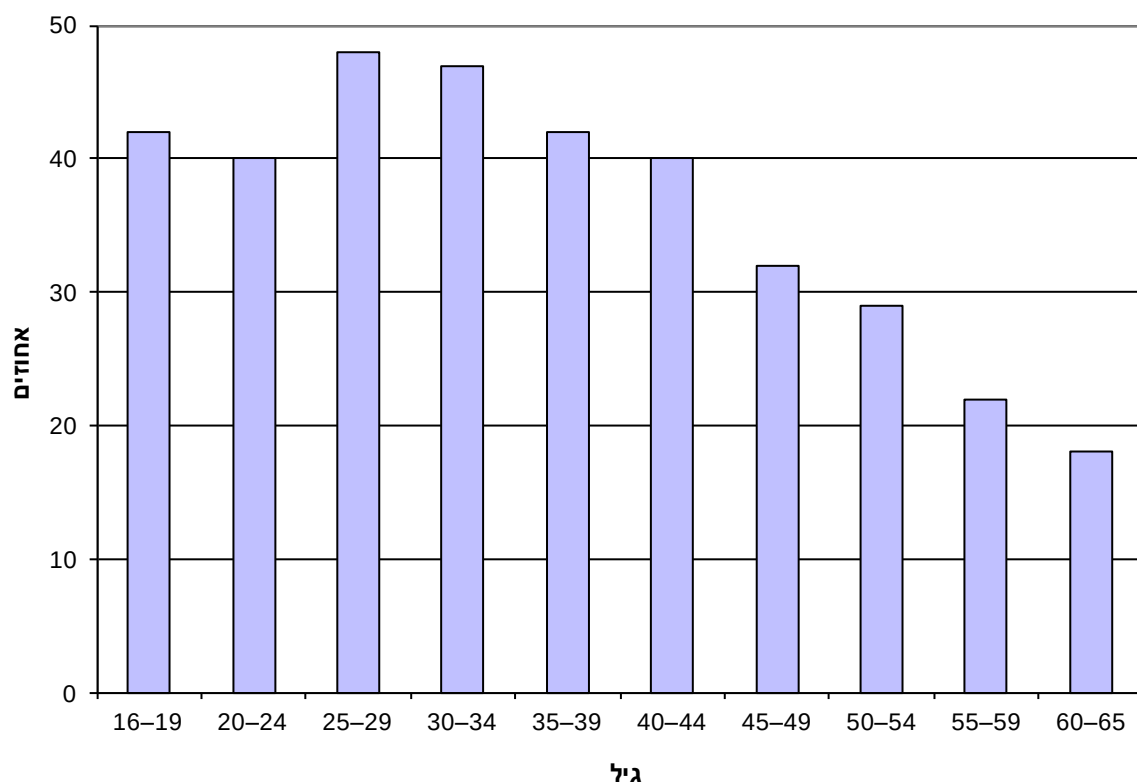
- **בישראל שיעור בעלי אוריינות קריאה גבוהה (רמה 3 ומעלה) הוא 37%.** שיעור זה נמוך מהשיעור המקביל בממוצע ה-OECD (46%).
- במדד זה נצפים הבדלים של ממש בין יהודים לערבים. בעוד ששיעור בעלי רמה גבוהה בקרב יהודים דומה לממוצע ה-OECD (44% לעומת 46%, בהתאמה), שיעור זה בקרב הערבים נמוך באופן ניכר (16%).
- שיעור בעלי אוריינות קריאה גבוהה מגיע לשיאו בקבוצת הגיל 25–29 (48%). עם העלייה בגיל, שיעור זה יורד באופן הדרגתי עד ל-18% בקבוצת הגיל 60–65.

¹ לפירוט כישוריהם של בוגרים ברמות המיומנות השונות באוריינות קריאה, ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2016). *מיומנויות בוגרים בישראל 2014–2015*. פרסום מס' 1640. ירושלים: המחבר. מבוא.

5.5.1. בעלי רמת מיומנות 3 ומעלה באוריינות קריאה, ממוצע OECD, ישראל – סך הכל ולפי קבוצת אוכלוסייה 2015–2014

5.5.2. בעלי רמת מיומנות 3 ומעלה באוריינות קריאה, לפי גיל 2015–2014

בעלי אוריינות מתמטית גבוהה (רמה 3 ומעלה) בסקר מיומנויות בוגרים בישראל

תיאור המדד והגדרתו

המדד מבוסס על תוצאות סקר מיומנויות בוגרים² (תוכנית הערכה בין-לאומית של מיומנויות בוגרים בקבוצת הגיל 16–65).

המדד מציג את שיעור האוכלוסייה בעלת אוריינות מתמטית ברמה 3 ומעלה, מתוך טווח של שש רמות מיומנות (רמות 1 עד 5 ורמה הנמוכה מרמה 1). הרמות מגדירות את היכולת להתמודד בהצלחה עם מטלות "כמו בחיים" ו"כמו בחיי העבודה" בדרגות קושי שונות. לצורך מדד זה, רמות מיומנות 3 ומעלה נחשבות למיומנות גבוהות.

אוריינות מתמטית נחשבת לאחת ממיומנויות היסוד הנחוצות לצורך השתלבות בתחומי חיים רבים. מיומנות זו ניתנת לרכישה, ואפשר להשפיע עליה באמצעות התוויית מדיניות.

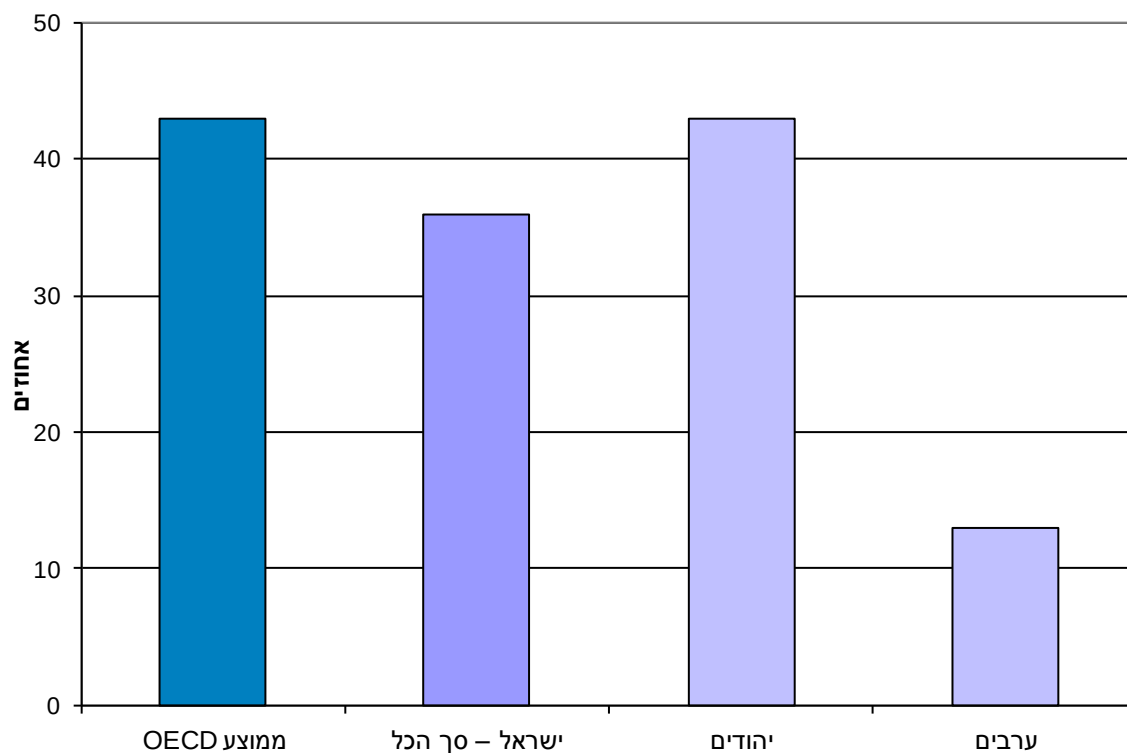
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור בעלי אוריינות מתמטית גבוהה.

מגמות במדד

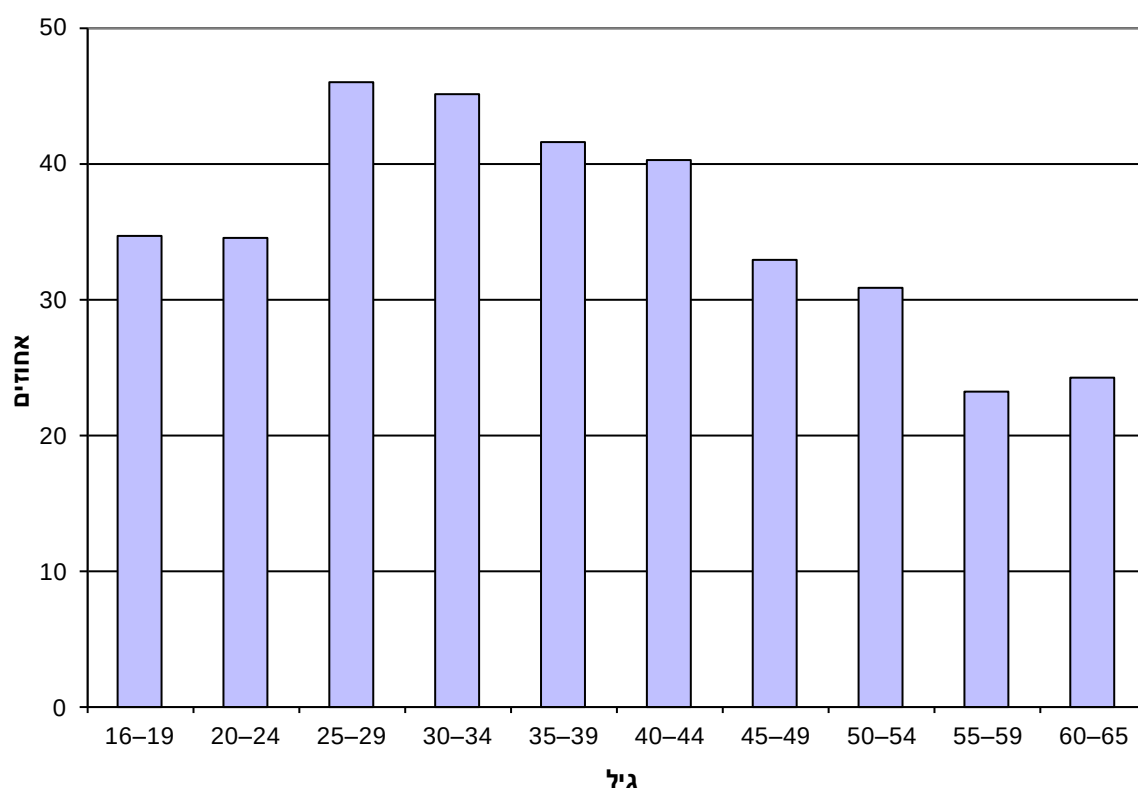
- **בישראל שיעור בעלי אוריינות מתמטית גבוהה (רמה 3 ומעלה) הוא 36%.** שיעור זה נמוך מהשיעור המקביל בממוצע ה-OECD (43%).
- במדד זה נצפים הבדלים של ממש בין יהודים לערבים. בעוד ששיעור בעלי רמה גבוהה בקרב יהודים דומה לממוצע ה-OECD (כ-43%), שיעור זה בקרב הערבים נמוך באופן ניכר לעומת ממוצע ה-OECD (13% לעומת 43%, בהתאמה).
- שיעור בעלי אוריינות מתמטית גבוהה מגיע לשיאו בקבוצת הגיל 25–29 (46%). עם העלייה בגיל, שיעור זה יורד באופן הדרגתי עד ל-24% בקבוצת הגיל 60–65.

² לפירוט כישוריהם של בוגרים ברמות המיומנות השונות באוריינות מתמטית, ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2016). *מיומנויות בוגרים בישראל 2014–2015*. פרסום מס' 1640. ירושלים: המחקר. מבוא.

5.5.3. בעלי רמת מיומנות 3 ומעלה באוריינות מתמטית, ממוצע OECD, ישראל – סך הכל ולפי קבוצת אוכלוסייה 2015–2014

5.5.4. בעלי רמת מיומנות 3 ומעלה באוריינות מתמטית, לפי גיל 2015–2014

5.6. חינוך בגיל הגן: שביעות רצון ההורים

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג עמדות ותפיסות כלליות של ההורים, כלפי היבטים שונים של החינוך בגן הילדים. איכות החינוך בגיל הרך משמעותית בשל הקשר בינה ובין יכולת הלמידה וההתפתחות בעתיד. המדד מבוסס על תוצאות סקר עמדות הורים בגני ילדים כלפי מערכת החינוך.¹ אוכלוסיית הסקר כוללת הורים לילדים בגנים בקבוצת הגיל 3–6 בחינוך הרשמי. שביעות הרצון מהגן מתבטאת בהיגדים אלו:

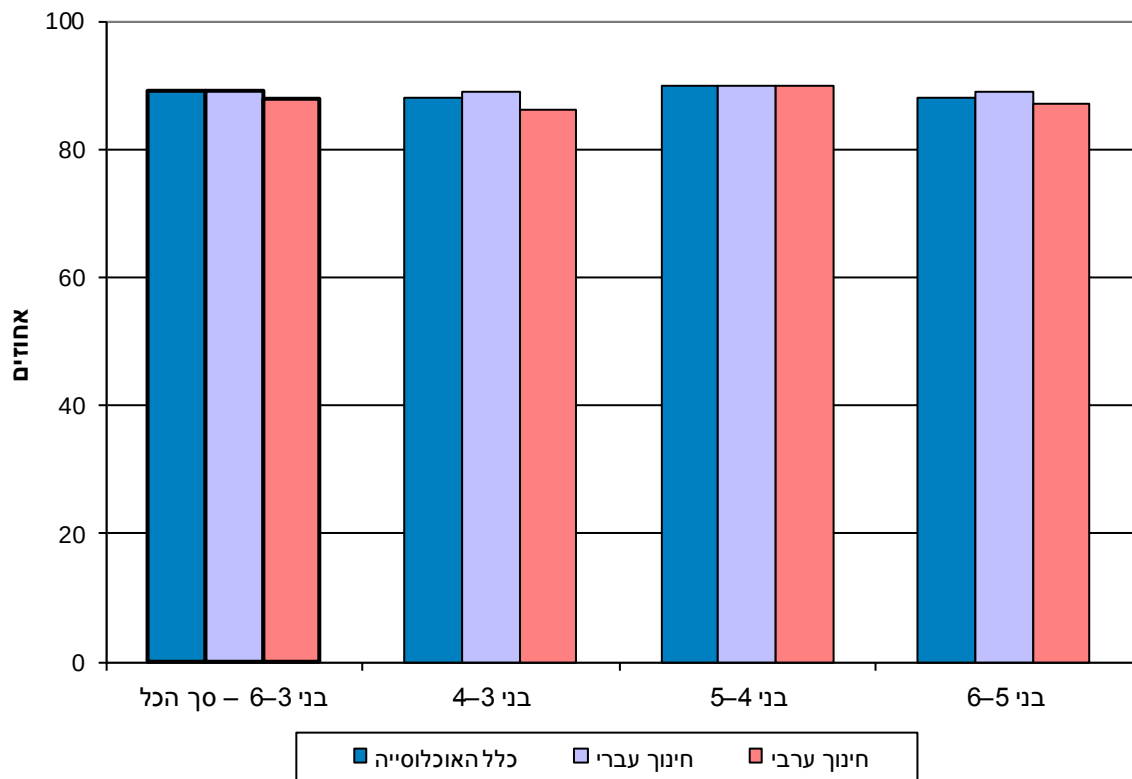
- ילדך אוהב ללכת לגן.
 - אתה מרוצה מהגן שבו ילדך לומד.
 - בסך הכל אתה חש שכשאתה שולח את ילדך לגן, אתה מפקיד אותו בידיים טובות.
 - הילד שלך מספר לך בעיקר חוויות נעימות מהגן.
 - באופן כללי אתה שבע רצון מהתנהלות הגן.
 - באופן כללי אתה חש שילדך בטוח ומוגן בגן.
- המשיבים שצינו כי הם מסכימים 'במידה רבה מאוד' או 'במידה רבה' עם הנאמר סווגו 'מסכימים'. המדד המסכם הוא הממוצע של אחוזי המסכימים עם הנאמר בהיגדים המרכיבים את המדד. המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות רצון ההורים מהחינוך בגיל הרך.

מגמות במדד

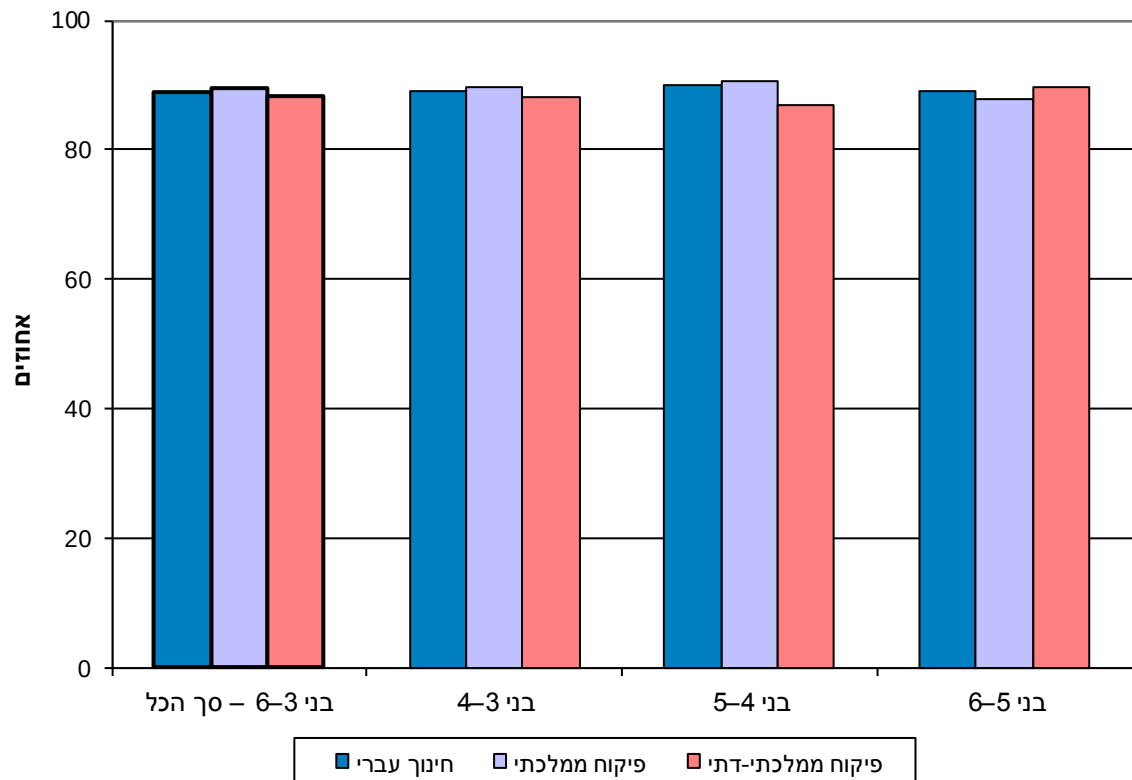
- **89% מההורים לילדים בני 3–6 בגנים מרוצים 'במידה רבה מאוד' ו'במידה רבה' מהחינוך בגיל הרך בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16).**
- הורים לילדים בני 3–4 ובני 5–6 בגנים דוברי ערבית מרוצים מעט פחות מהחינוך בגיל הרך בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16) לעומת הורים לילדים בני 4–5. (86% ו-87% לעומת 90%, בהתאמה).
- בחלוקה לפי פיקוח ניתן לראות כי 89% מההורים לילדים בני 3–6 בגנים בפיקוח הממלכתי מרוצים במידה רבה או רבה מאוד מהחינוך בגיל הרך בשנת הלימודים תשע"ו. הורים לילדים בני 3–6 בגנים מהפיקוח הממלכתי-דתי שבעי רצון מעט פחות (88%).
- בפיקוח הממלכתי, הורים לילדים בני 4–5 הם המרוצים ביותר (91%), ואילו בפיקוח הממלכתי-דתי הורים לילדים בני 5–6 הם המרוצים ביותר (90%).

¹ הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (2017). עמדות הורים בגני ילדים כלפי מערכת החינוך, שנה"ל תשע"ו. רמת גן: המחבר.

**5.6.1. שביעות רצון ההורים מהגן
תשע"ו (2015/16)**

**5.6.2. שביעות רצון ההורים מהגן, לפי פיקוח (חינוך עברי)
תשע"ו (2015/16)**

5.7. שביעות רצון ממערכת החינוך

5.7.1. שביעות רצון כללית מבית הספר – דיווחי הורים

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את תחושת שביעות הרצון של הילד ושל ההורה מבית הספר כפי שמשתקף מדיווחי ההורים. מדד זה מציג את איכות החיים של התלמידים בתוך המסגרת של מוסדות מערכת החינוך – מסגרת שהילדים מבילים בה חלק ניכר ומשמעותי מחייהם, עד הגיעם לבגרות.

המדד מבוסס על תוצאות סקר עמדות הורים כלפי מערכת החינוך.¹ אוכלוסיית הסקר כוללת הורים לתלמידים בכיתות א–יב בחינוך העברי הרגיל, בבתי ספר בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי ובחינוך הערבי.

שביעות הרצון של ההורים ממערכת החינוך מתבטאת בהיגדים אלו:

- ילדך אוהב ללכת לבית הספר.
 - אתה מרוצה מבית הספר שבו ילדך לומד.
 - בסך הכל אתה חש שכשאתה שולח את ילדך לבית הספר, אתה מפקיד אותו בידיים טובות. המשיבים שצינו כי הם מסכימים עם הנאמר 'במידה רבה מאוד' או 'במידה רבה' סווגו 'מסכימים'.
 - המדד המסכם הוא הממוצע של אחוזי המסכימים עם הנאמר בהיגדים המרכיבים את המדד.
- המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות רצון ההורים ממערכת החינוך.

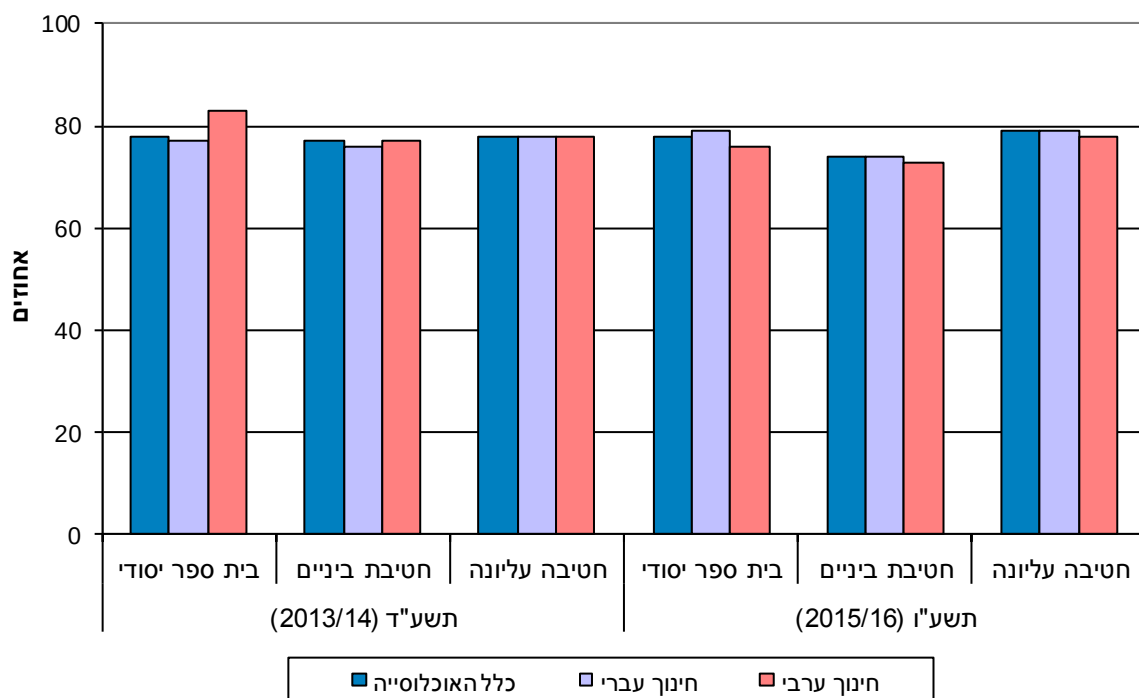
מגמות במדד

- בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16) היו מרוצים ממערכת החינוך 78% מההורים לתלמידים בבתי הספר היסודיים, 74% מההורים לתלמידים בחטיבות הביניים ו-79% מההורים לתלמידים בחטיבות העליונות.
- הורים לתלמידים בחינוך העברי מרוצים יותר ממערכת החינוך, בכל שלבי החינוך, בהשוואה להורים לתלמידים בחינוך הערבי בשנת הלימודים תשע"ו (2015/16).
- בקרב הורים לתלמידים בחינוך הערבי שביעות הרצון ממערכת החינוך ירדה בין שנת הלימודים תשע"ד (2013/14) לשנת הלימודים תשע"ו (2015/16) – בבתי הספר היסודיים (83% לעומת 76%, בהתאמה), ובחטיבות הביניים (77% לעומת 73%, בהתאמה).
- בשנת תשע"ו, בכל שלבי החינוך, הורים לתלמידים מהחינוך העברי בפיקוח הממלכתי-דתי הביעו שביעות רצון גבוהה יותר מהורים לתלמידים בפיקוח הממלכתי (81% לעומת 76%, בהתאמה).

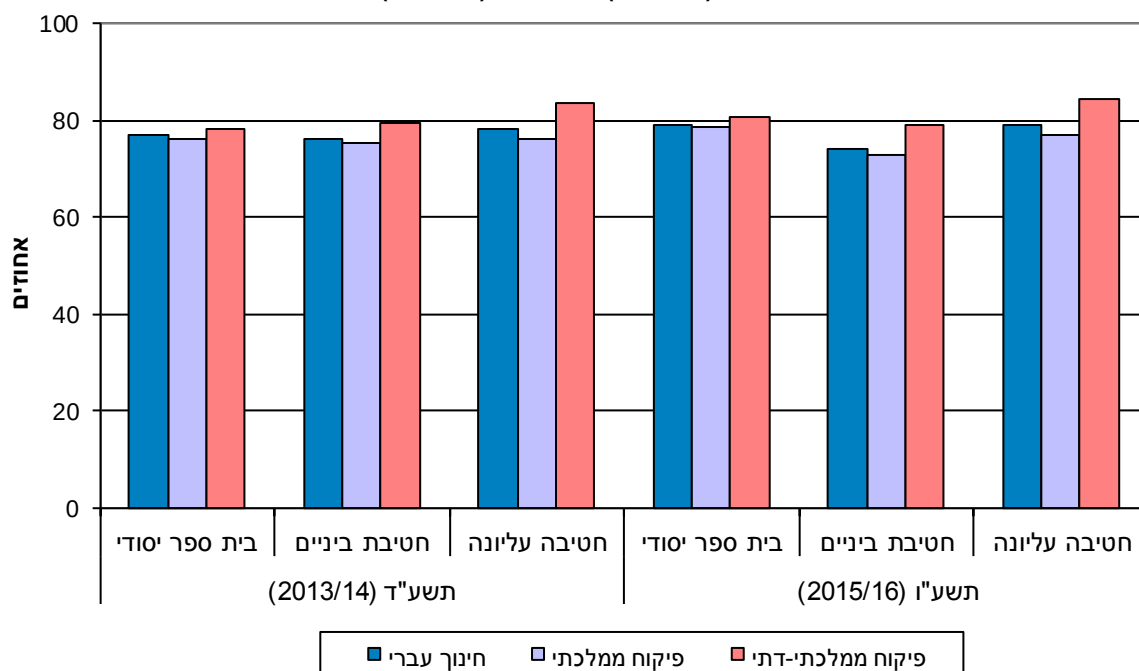
¹ הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (2017). עמדות הורים כלפי מערכת החינוך, שנה"ל תשע"ו. רמת גן: המחבר.

- בשנת תשע"ו הורים לתלמידי החטיבה העליונה מהפיקוח הממלכתי-דתי הביעו את מידת שביעות הרצון הגבוהה ביותר במגזר זה (84%), ואילו בפיקוח הממלכתי, הורים לתלמידי בתי הספר היסודיים הביעו את מידת שביעות הרצון הגבוהה ביותר (79%).

5.7.1.1. שביעות רצון ההורים מבית הספר, לפי סוג בית ספר
תשע"ד (2013/14) ותשע"ו (2015/16)

5.7.1.2. שביעות רצון ההורים מבית הספר, לפי סוג בית ספר ופיקוח (חינוך עברי)
תשע"ד (2013/14) ותשע"ו (2015/16)

5.7.2. הערכה ומשוב מקדמי למידה מהמורים – דיווחי תלמידים

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את שביעות הרצון של התלמידים מהסיוע של המורים לתכנון צעדיהם הבאים בתחום הלמידה, ומתייחס לתהליכי ההערכה והמשוב שהתלמידים מקבלים מהמורים, כולל מתן מידע והנחיה.

המדד מבוסס על תוצאות סקרי אקלים וסביבה פדגוגית במיצ"ב² הנערכים על ידי ראמ"ה (הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך). אוכלוסיית הסקר כוללת תלמידים בחינוך הרגיל בבתי ספר בחינוך העברי בפקוח הממלכתי והממלכתי-דתי ובחינוך הערבי בכיתות: ה-ו, ז-ט, ו-י-יא. התלמידים מבטאים את שביעות רצונם מההערכה והמשוב מקדמי הלמידה שהם מקבלים מהמורים באמצעות שישה היגדים:

- רוב המורים מסבירים לכל תלמיד באופן אישי מה בדיוק עליו לעשות כדי להשתפר בלימודים.
- כשהתלמידים מתקשים להבין את החומר, רוב המורים מסבירים להם מה הם יכולים לעשות כדי להבין טוב יותר.
- כשהמורים מחזירים לנו עבודה או מבחן, רובם כותבים ליד התשובות מה נכון ומה צריך לשפר.
- כשתלמיד בכיתה לא מצליח במבחן או בעבודה, רוב המורים עוזרים לו להבין למה זה קרה.
- רוב המורים מקפידים לעדכן אותי על מצבי בלימודים.
- רוב המורים מוודאים שהתלמידים מבינים את החומר הנלמד לפני שממשיכים לנושא הבא.

המדד מתייחס לאלו שהשיבו שהם 'מסכימים' ו'מסכימים מאוד' עם הנאמר. המדד המסכם הוא הממוצע של אחוזי המסכימים עם הנאמר בהיגדים המרכיבים את המדד.

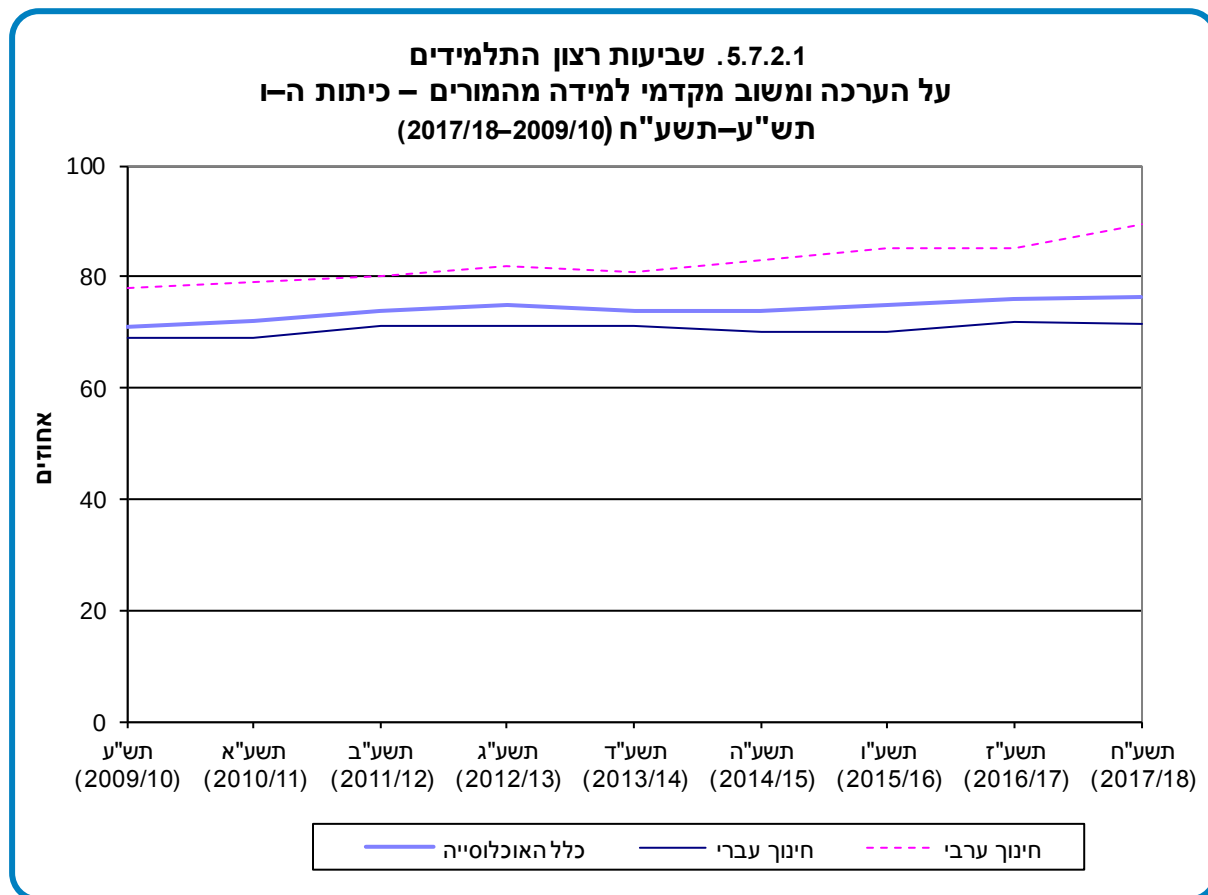
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות רצון התלמידים מן ההערכה והמשוב שהם מקבלים מן המורים.

מגמות במדד

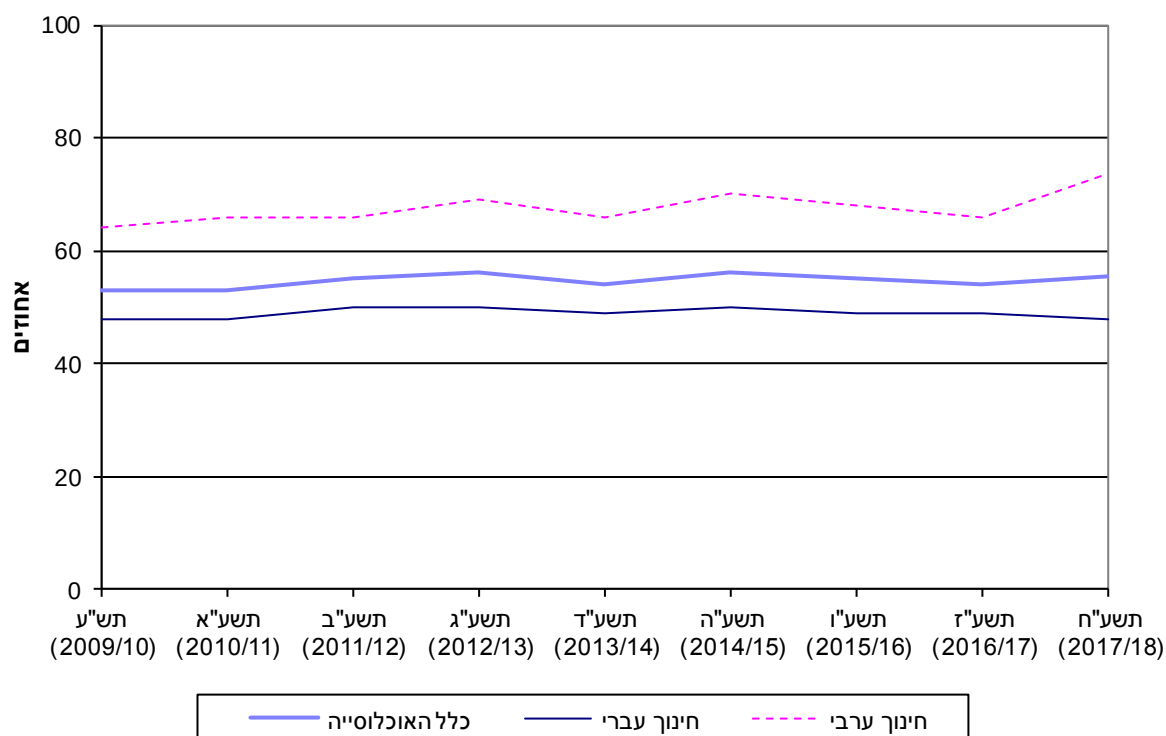
- בתשע"ח (2017/18) היו שבעי רצון מההערכה והמשוב 76% מהתלמידים בכיתות ה-ו, 55% מהתלמידים בכיתות ז-ט ו-54% מהתלמידים בכיתות י-יא. לאורך השנים עם העלייה בשכבות הגיל נצפתה ירידה בשיעורי שביעות הרצון של התלמידים.
- בחינוך העברי החל משנת הלימודים תש"ע (2009/10) נרשמה עלייה קלה בשביעות הרצון בקרב תלמידים בכיתות י-יא, ויציבות בכיתות ה-ו ובכיתות ז-ט, ואילו בחינוך הערבי נרשמה עלייה ניכרת בכיתות ה-ו, יציבות בכיתות ז-ט ועלייה קלה בכיתות י-יא.

² הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (2018). מיצ"ב תשע"ח, מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית – נתוני אקלים וסביבה פדגוגית. רמת גן: המחבר.

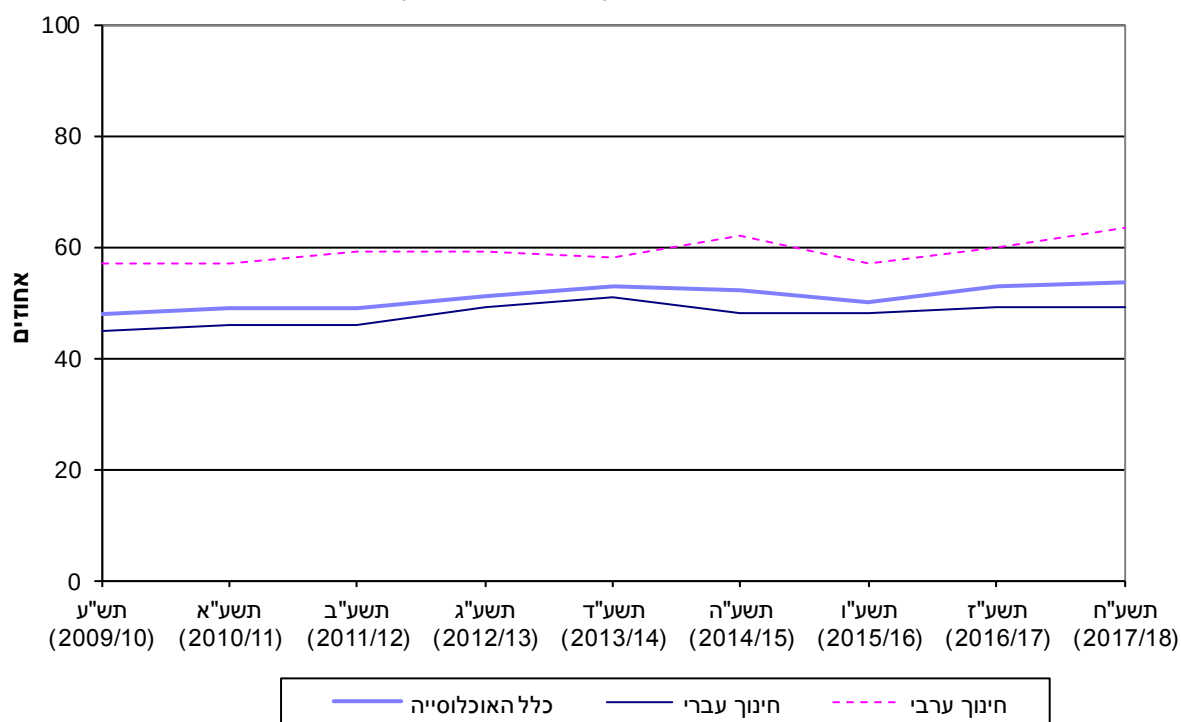
- בכל שכבות הגיל החל משנת הלימודים תש"ע (2009/10), שיעורי הדיווח על קבלת הערכה ומשוב מקדמי למידה מהמורים, גבוהים יותר בחינוך הערבי בהשוואה לחינוך העברי.

5.7.2.2. שביעות רצון התלמידים
על הערכה ומשוב מקדמי למידה מהמורים – כיתות ז-ט
תש"ע-תשע"ח (2009/10-2017/18)

5.7.2.3. שביעות רצון התלמידים
על הערכה ומשוב מקדמי למידה מהמורים – כיתות י-יא
תש"ע-תשע"ח (2009/10-2017/18)

5.8. מדד מוביליות חברתית – יחס הסיכויים להיות בעל השכלה גבוהה, לפי השכלת הורים

תיאור המדד והגדרתו

קיים קשר מובהק בין השכלת הורים להשכלת ילדיהם: ככל שהשכלת ההורים גבוהה יותר, כך הסיכוי של ילדיהם לרכוש השכלה גבוהה גדול יותר. ההנחה היא שהורים משכילים מודעים יותר לחשיבותה של רכישת השכלה ולרשותם עומדים אמצעים רבים יותר, הן מבחינת הידע, הן מבחינת האפשרויות הכלכליות לסייע למאמץ הלימודי של ילדיהם.¹

מדד זה מבטא את שוויון ההזדמנויות בתחום ההשכלה ואת מידת המוביליות החברתית באמצעות היחס שבין מספר הצעירים שרכשו השכלה גבוהה והוריהם בעלי השכלה גבוהה לבין מספר הצעירים שרכשו השכלה גבוהה והוריהם חסרי השכלה גבוהה.

המדד בוחן את הסיכוי של בני 30 לרכוש השכלה גבוהה בהתאם להשכלת הוריהם. המדד מציג את יחס הסיכויים לקבל תואר ראשון בין אלו שלהוריהם יש השכלה גבוהה לאלו שלא, וכך מוצגים הפערים בסיכויים לקבל תואר בקרב אוכלוסיות בעלות רקע שונה, וכן הייתכנות לצמצום הפערים.

יחס הסיכויים שערכיו קרובים ל-1 מעיד על שוויון הזדמנויות, על הסרת חסמים חברתיים-כלכליים, ועל עידוד צעירים לרכוש השכלה גבוהה.

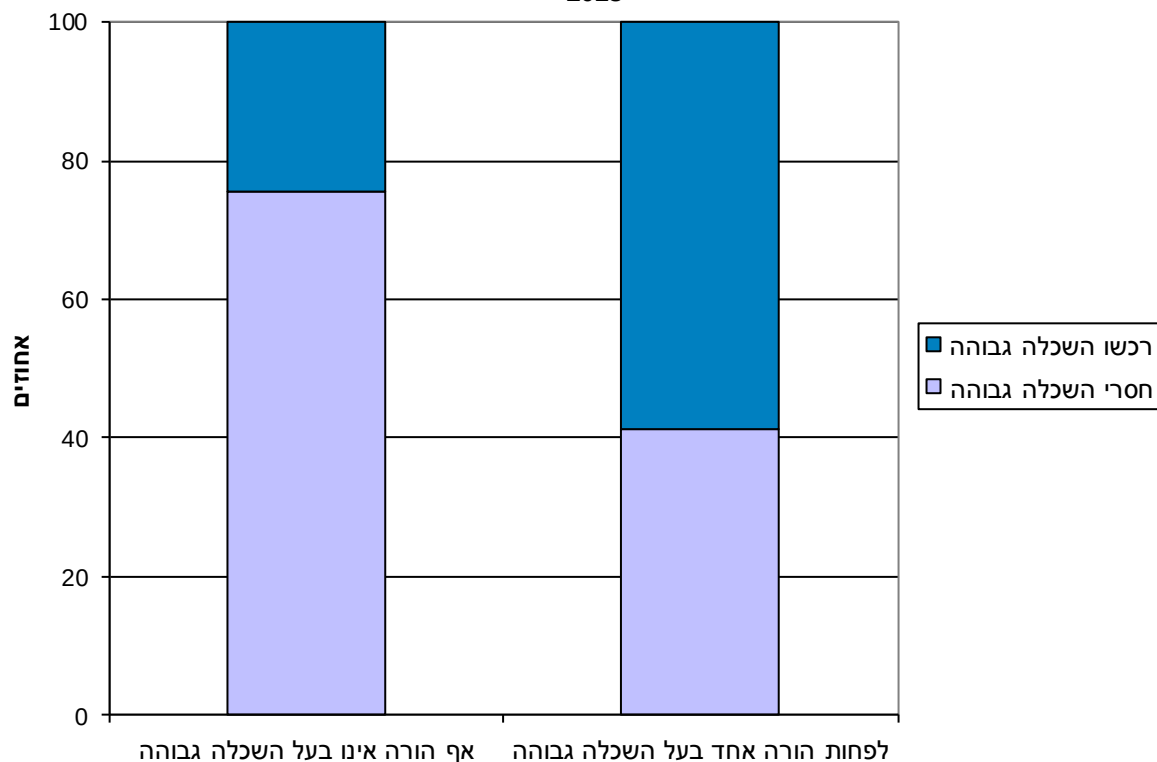
המגמה הרצויה למדד היא ירידה ביחס הסיכויים והתכנסות לעבר הערך 1.

מגמות במדד

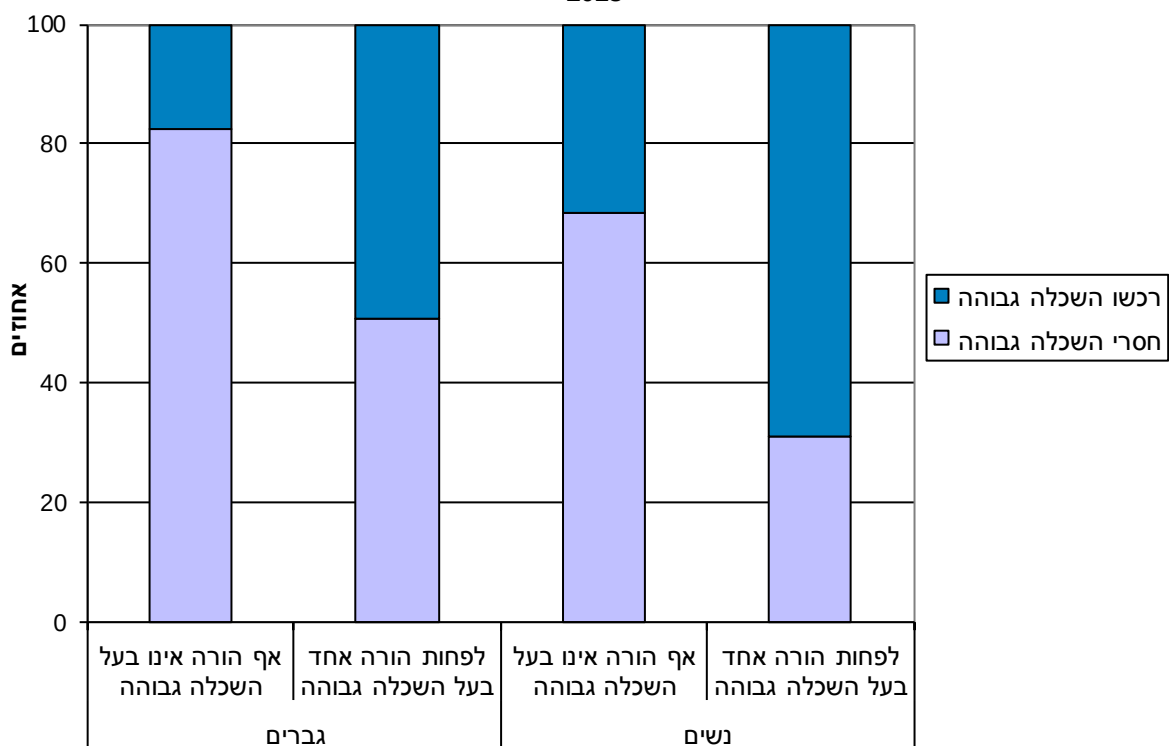
- במדינת ישראל כ-30% מאוכלוסיית בני 30 קיבלו תואר אקדמי. כ-37% מהנשים בנות 30 קיבלו תואר לעומת כ-23% מהגברים. ב-2018 אחוז הבוגרים בני 30 היה מעט נמוך מזה של 2017.
- **הסיכויים לרכוש השכלה גבוהה ב-2018 בקרב בני 30 שלפחות לאחד מהוריהם יש השכלה גבוהה, גבוהים פי 2.4 מהסיכויים של אלו שהוריהם חסרי השכלה גבוהה (59% לעומת 24%, בהתאמה). בשנת 2017 היה קיים יחס דומה של 2.2.**
- קיים שוויון הזדמנויות רב יותר בתחום ההשכלה הגבוהה בקרב נשים מאשר בקרב גברים. יחס הסיכויים של גברים שאחד מהוריהם בעל השכלה גבוהה לרכוש השכלה גבוהה בהשוואה לאלו שהוריהם חסרי השכלה הוא: 2.8 (49% לעומת 17%, בהתאמה). יחס הסיכויים של נשים שאחד מהוריהם בעל השכלה גבוהה לרכוש השכלה גבוהה בהשוואה לאלו שהוריהם חסרי השכלה הוא: 2.2 (69% לעומת 32%, בהתאמה).
- הסיכויים להיות בעלי תואר ברפואה ב-2018 בקרב בני 30 שהוריהם אינם בעלי השכלה גבוהה, נמוכים פי שישה מאלו שהוריהם בעלי השכלה גבוהה. כמו כן הסיכויים להיות בעלי תואר במדעים פיזיקליים נמוכים יחסית (פי 5.7).

¹ ראו: ממשלת ישראל (2016). *מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי 2015*. ירושלים: המחבר. תהליך העבודה והמלצה על מדדים. עמ' 34.

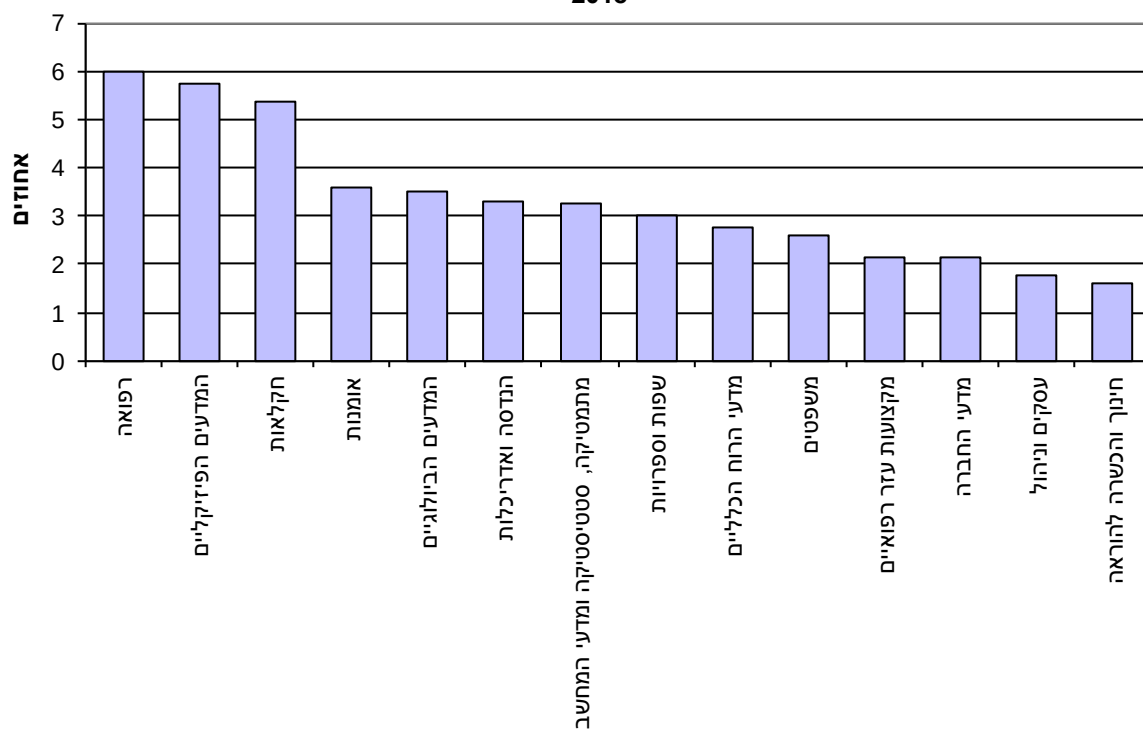
**5.8.1. בני 30 שרכשו השכלה גבוהה וחסרי השכלה גבוהה,
לפי השכלת ההורים
2018**

**5.8.2. בני 30 שרכשו השכלה גבוהה וחסרי השכלה גבוהה,
לפי השכלת ההורים ולפי מין
2018**

**5.8.3. יחס הסיכויים להיות בעל השכלה גבוהה בקרב בני 30,
 בין אלו שלהם לפחות הורה אחד בעל השכלה גבוהה
 לבין אלו שהוריהם אינם בעלי השכלה גבוהה, לפי תחום לימוד
 2018**

6

מעורבות
אזרחית
וממשל

6.1. מעורבות אזרחית

תיאור המדד והגדרתו

מעורבות אזרחית מוגדרת "מגוון פעילויות שבאמצעותן תושבי המדינה מביעים את קולם ומשתתפים בתפקודים פוליטיים בחברה".¹ מעורבות זו משקפת את תחושת המסוגלות העצמית של הפרט ואת מידת שליטתו בחייו, תורמת לתחושת השייכות של הפרט לקהילה ולמדינה, מגבירה את האמון במוסדות הממשל ומחזקת תחושות של הכלה חברתית. פרטים המביעים את עמדתם, את העדפותיהם ואת צורכיהם מממשים באופן זה חריות וזכויות אזרחיות ותורמים לעיצוב המדיניות הציבורית ולאפקטיביות שלה.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2015, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד מתייחס לאלו שהשיבו בחיוב על השאלה: "בשנים עשר החודשים האחרונים האם היית מעורב בחיים הציבוריים או הפוליטיים ברמה המקומית או הארצית?". המשך השאלה מפרטת דרכי מעורבות אזרחית: חתימה על עצומה; השתתפות בחרם על קניית מוצר; השתתפות בהפגנה או בצעדת מחאה; השתתפות באספה, בכנס פוליטי או בחוג בית; יצירת קשר עם גורם ממשלתי או עם נבחר ציבור בשלטון המרכזי או המקומי; פעילות במפלגה או בקבוצה הפועלת לקידום מטרה כלשהי; הבעת דעה באמצעי תקשורת, לרבות באינטרנט; השתתפות בתהליכי עיצוב מדיניות.

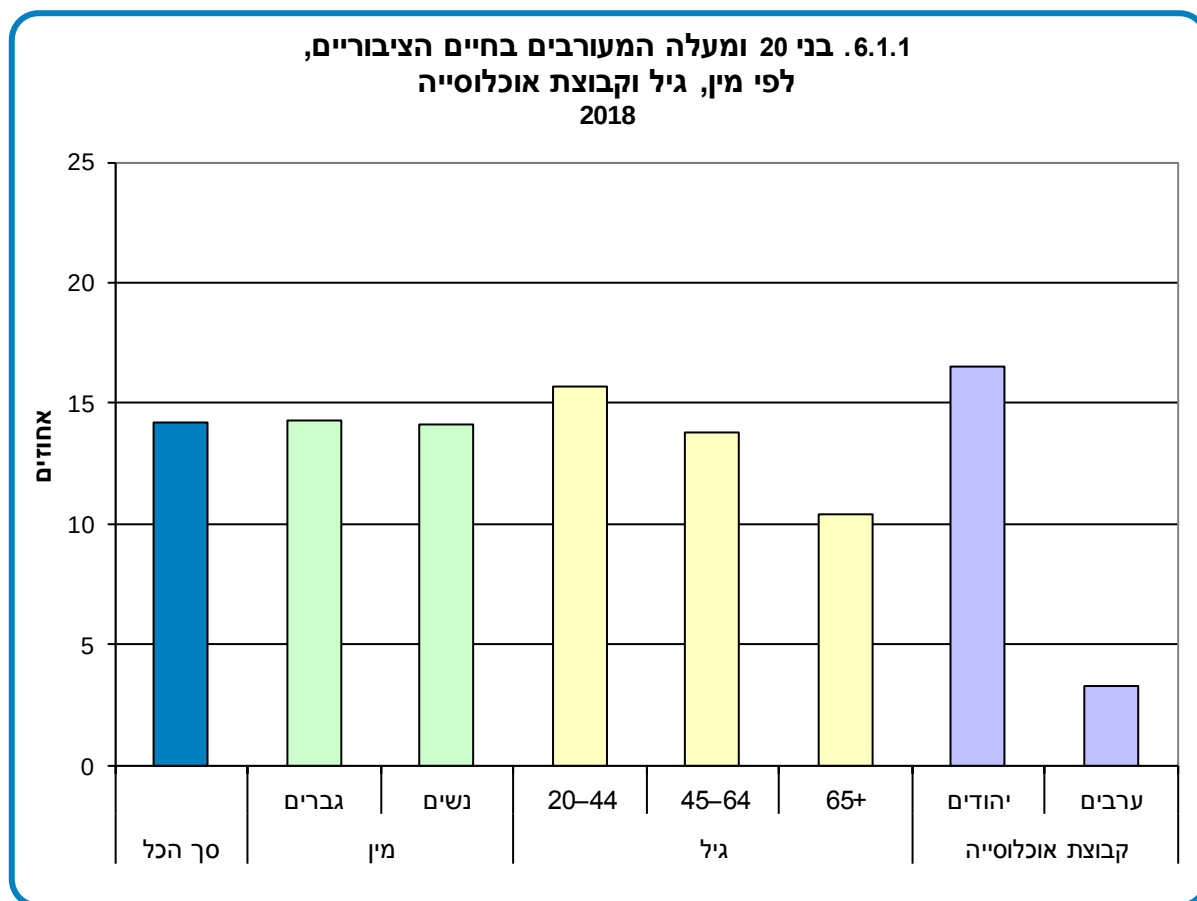
המגמה הרצויה למדד היא עלייה במעורבות האזרחית.

מגמות במדד

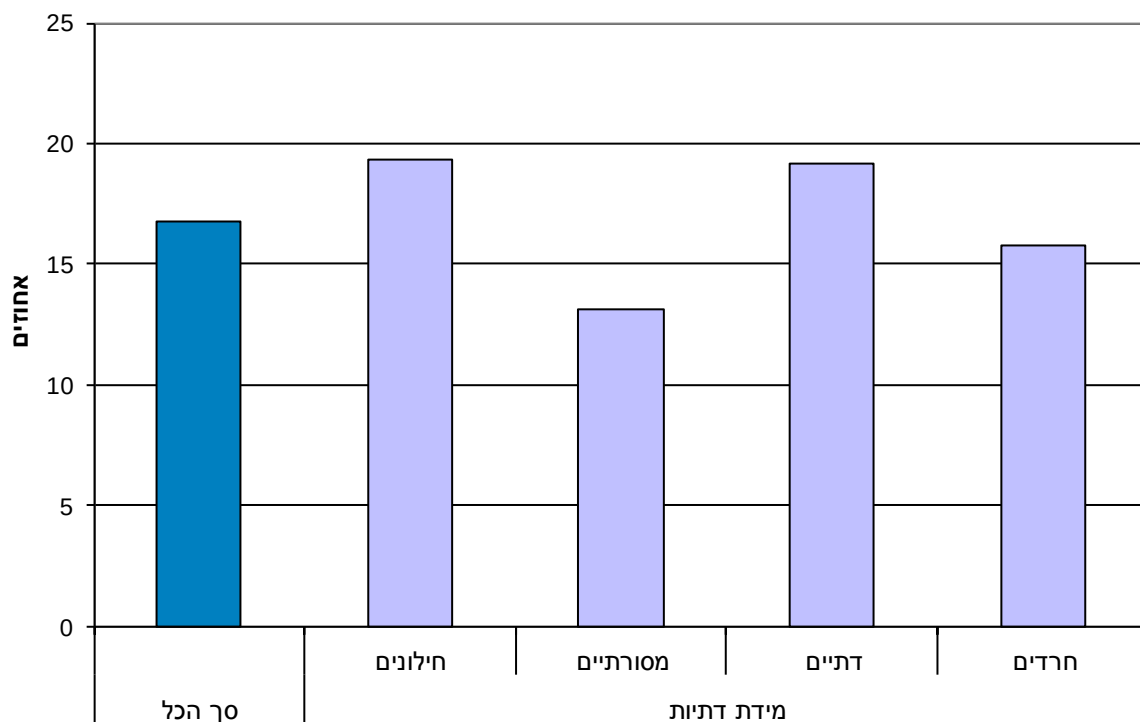
- **14% מבני 20 ומעלה היו מעורבים ב-2018 בחיים הציבוריים או הפוליטיים, ברמה המקומית או הארצית.**
- המעורבות הציבורית גבוהה יותר בקרב צעירים: 16% בקבוצת הגיל 20–44, לעומת 10% בגיל 65 ומעלה.
- יהודים מעורבים בחיים הציבוריים בשיעור הגדול פי חמישה מאשר ערבים (17% לעומת 3%, בהתאמה).
- 19% מהיהודים הדתיים ומהחילונים, 16% מהחרדים ו-13% מהמסורתיים מעורבים בחיים הציבוריים.
- בהשוואה בין ערים נבחרות בשנים 2017–2018, נמצא כי בפתח תקווה שיעור התושבים המעורבים בחיים הציבוריים הוא הגבוה ביותר (51%), ואחריה חיפה (24%). בירושלים ובתל אביב-יפו אחוז המעורבים בחיים הציבוריים דומה – 14%, כאשר בירושלים 22% מהיהודים מעורבים בחיים הציבוריים.

¹ OECD (2015). *How's life? 2015: Measuring Well-being*. OECD Publication: Paris.

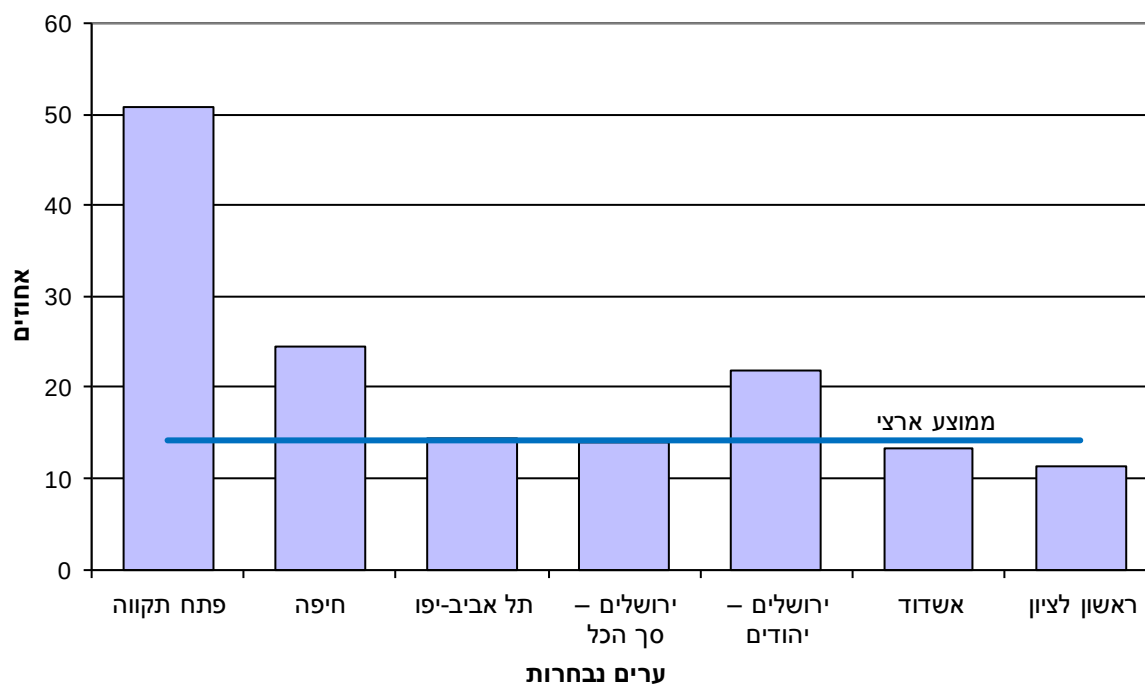
- מפירוט דרכי המעורבות האזרחית עולה כי 8% מבני 20 ומעלה חתמו על עצומה; 4% השתתפו באספה, בכנס פוליטי או בחוג בית; 4% יצרו קשר עם גורם ממשלתי או עם נבחר ציבור; 5% הביעו דעה באמצעי התקשורת או באינטרנט; 3% השתתפו בחרם על קניית מוצר; 5% השתתפו בהפגנה או בצעדת מחאה ו-3% היו פעילים במפלגה או בקבוצה ציבורית. לא נמצאו פערים משמעותיים בין גברים לנשים.

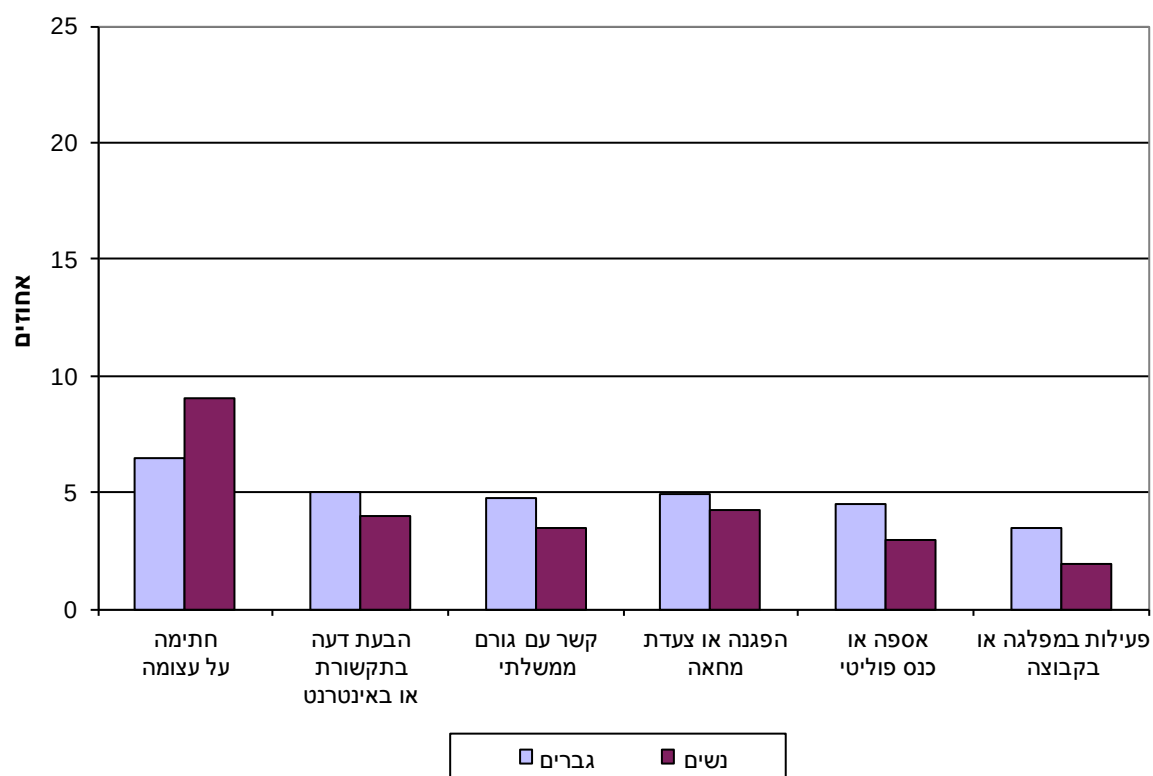
**6.1.2. יהודים בני 20 ומעלה המעורבים בחיים הציבוריים,
לפי מידת דתיות
2018**

**6.1.3. 20 ומעלה המעורבים בחיים הציבוריים בערים גדולות נבחרות
2018-2017**

6.1.4. בני 20 ומעלה המעורבים בחיים הציבוריים, לפי מין וסוג פעילות
2018

6.2. שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת (אחוז ההשתתפות בבחירות) – מספר המצביעים מחולק במספר בעלי זכות הבחירה. המדד מסייע בהערכת מידת המעורבות האזרחית ומידת האמון במוסדות השלטון.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור ההצבעה בבחירות לכנסת.

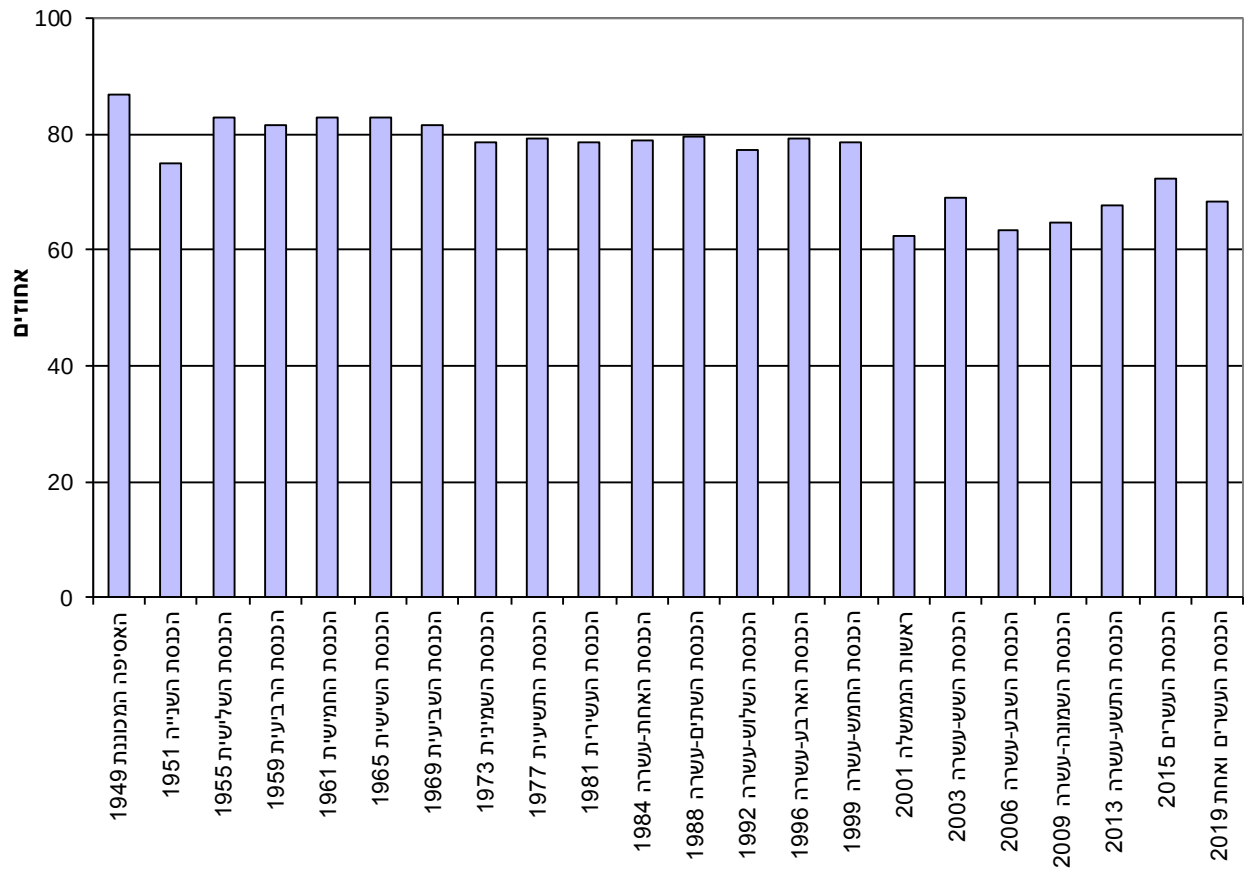
מגמות במדד

- בבחירות 2019 (לכנסת ה-21) חלה ירידה בשיעור ההצבעה ביחס לבחירות 2015 (לכנסת ה-20) ושיעור ההצבעה עמד על 68.5% לעומת 72.3%.
- שיעור ההצבעה בבחירות מקום המדינה עד סוף שנות ה-90 היה גבוה יחסית ונע בין 77% ל-87%.
- לאחר הבחירות לכנסת ה-15 שנערכו בשנת 1999, חלה ירידה ניכרת בשיעורי ההצבעה. בין השנים 1999 ועד 2019 שיעור ההצבעה בבחירות נע בין 62.3% ל-72.3%.
- שיעור ההצבעה בבחירות האחרונות בישראל דומה לשיעור ההצבעה בקנדה, ספרד ולמוצע מדינות ה-OECD.
- שיעור ההצבעה ב-2019 היה גבוה יותר באזורים הסטטיסטיים¹ היהודיים והאחרים לעומת האזורים הסטטיסטיים הערביים, (71.9% ו-50.0%, בהתאמה). קבוצת האוכלוסייה באזור הסטטיסטי נקבעה על פי קבוצת האוכלוסייה של רוב תושבי האזור הסטטיסטי שקלפיות הבוחרים משויכות אליו.
- ככל שעולה רמת האשכול החברתי-כלכלי² של יישוב המגורים, ניתן לראות עלייה בשיעור ההצבעה לבחירות לכנסת ה-21. ביישובים השייכים לאשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים, 1–2, אחוז ההצבעה עמד על 59.3%, לעומת היישובים השייכים לאשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים, 9–10, בהם שיעור ההצבעה עמד על 75.1%.
- מבין 15 הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, שיעור ההצבעה בבחירות ב-2019 היה הנמוך ביותר בבת ים (52.3%), והגבוה ביותר בבני ברק (77.2%), אף על פי שהאשכול החברתי-כלכלי של העיר נמוך. בירושלים שיעור ההצבעה בבחירות היה 63.9% ובתל אביב-יפו – 63.0%.

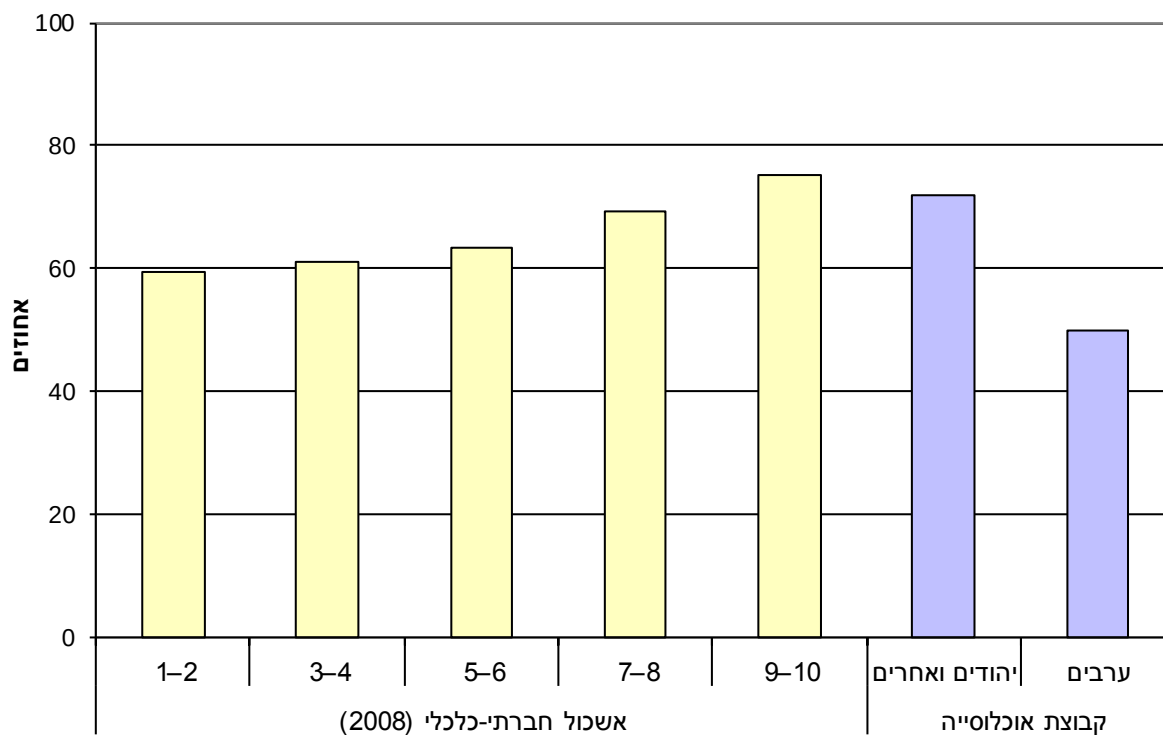
¹ אזור סטטיסטי הוא יחידת שטח רציפה שנוצרת מחלוקה גאוגרפית-סטטיסטית של יישוב שבו יותר מ-10,000 תושבים. בדרך כלל אזור סטטיסטי מונה בין 3,000 ל-5,000 תושבים.

² אשכול 1 מציין את הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה הנמוכה ביותר ואשכול 10 מציין את הרמה הגבוהה ביותר. ראו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2013). *אפיון יחידות גאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2008*. פרסום מס' 1530. ירושלים: המחקר.

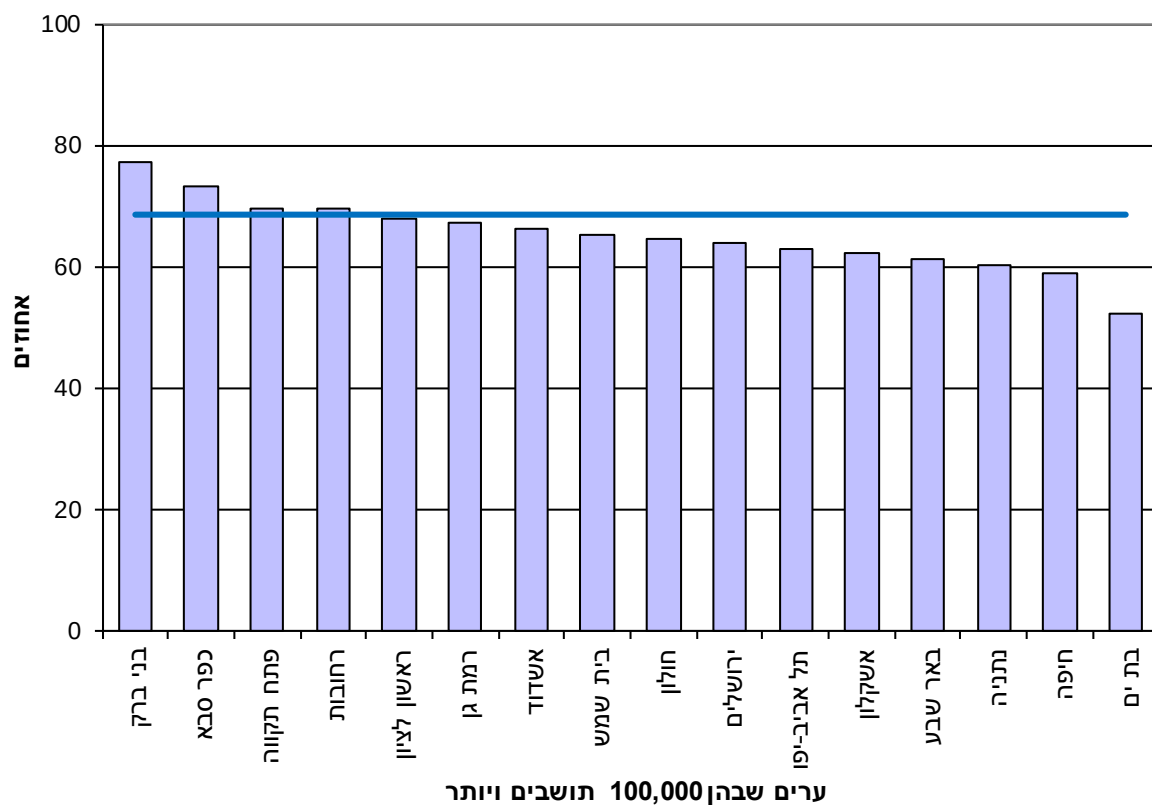
6.2.1. שיעור ההצבעה בבחירות
1949–2019

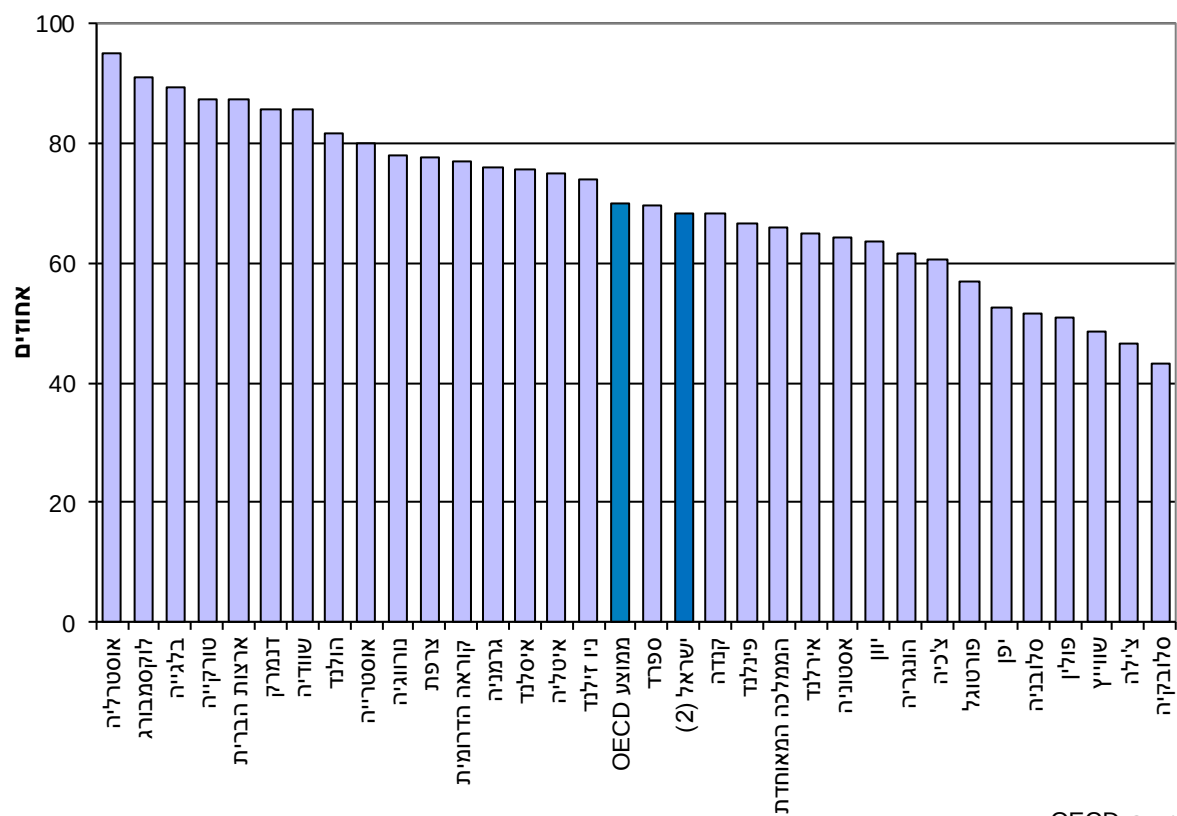
**6.2.2. שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת ה-21,
לפי אשכול חברתי-כלכלי וקבוצת אוכלוסייה
2019**

**6.2.3. שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת ה-21 בערים הגדולות
2019**

6.2.4. שיעור ההצבעה בבחירות (1) במדינות ה-OECD
2019-2011

מקור: OECD.
(1) מעודכן למערכת הבחירות האחרונה בכל מדינה.
(2) שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת ה-21.

6.3. אמון בממשלה

תיאור המדד והגדרתו

האמון של האזרחים בממשלה תורם לאיכות החיים של הפרט, ומבטא את תחושתו שהממשלה פועלת לקידום התושבים ולרווחתם. מידת האמון של הפרט בממשלה משקפת את מידת הנכונות של האדם לשתף פעולה ביישום תוכניות הממשלה ומדיניותה.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל מ-2015, ומופנית לבני 20 ומעלה שהשיבו 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת' על השאלה: "עד כמה אתה נותן אמון בממשלה?".¹

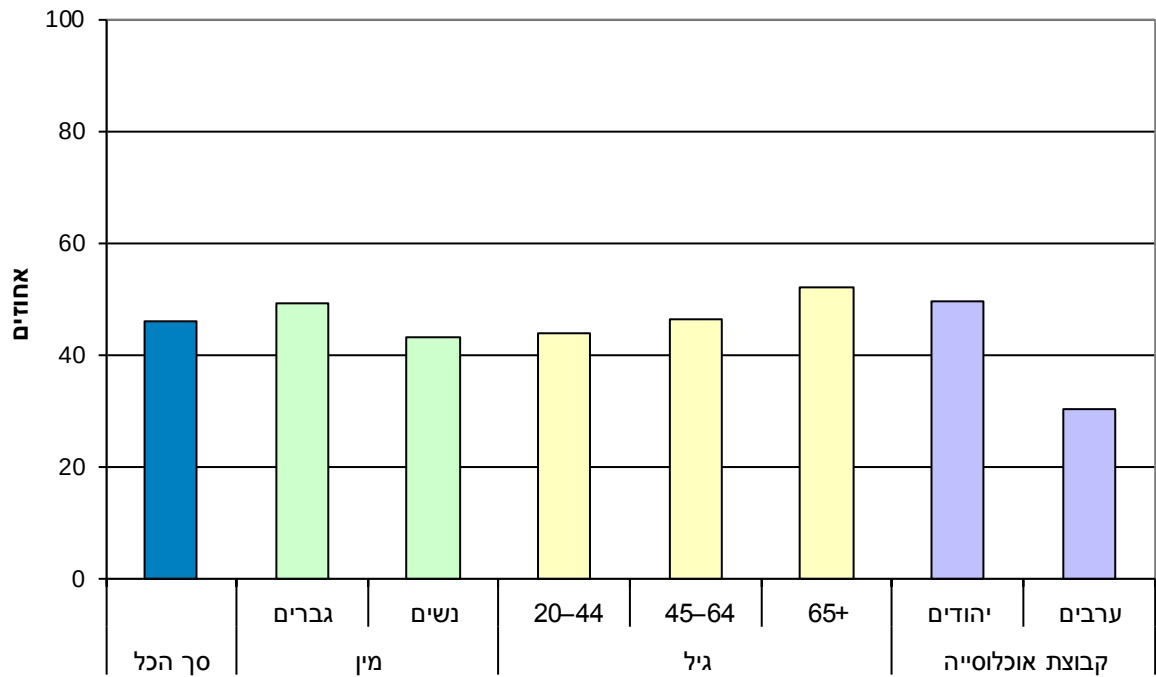
המגמה הרצויה למדד היא עלייה באמון בממשלה.

מגמות במדד

- **46% מבני 20 ומעלה נותנים אמון בממשלת ישראל**, בשנת 2018 49% מהגברים ו-43% מהנשים.
- 49% מהיהודים נותנים אמון בממשלה, לעומת 30% מהערבים.
- מידת האמון עולה עם הגיל: 44% מבני 20–44, 46% מבני 45–64 ו-52% מבני 65 ומעלה.
- 67% מהיהודים הדתיים נותנים אמון בממשלה, לעומת 59% מהמסורתיים, 43% מהחרדים ו-39% מהחילונים.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים הנותנים אמון בממשלה נמצא בחולון (60%), והנמוך ביותר בירושלים (32% בקרב כלל האוכלוסייה ו-44% בקרב יהודים).
- בהשוואה בין מדינות ה-OECD לשנים 2016–2017, השיעור הגבוה ביותר של נותני אמון בממשלה נמצא בשווייץ (81%), והנמוך ביותר ביוון (14%). ישראל ממוקמת במקום ה-20 (40%) בקרב המדינות שבהן נותנים אמון בממשלה.

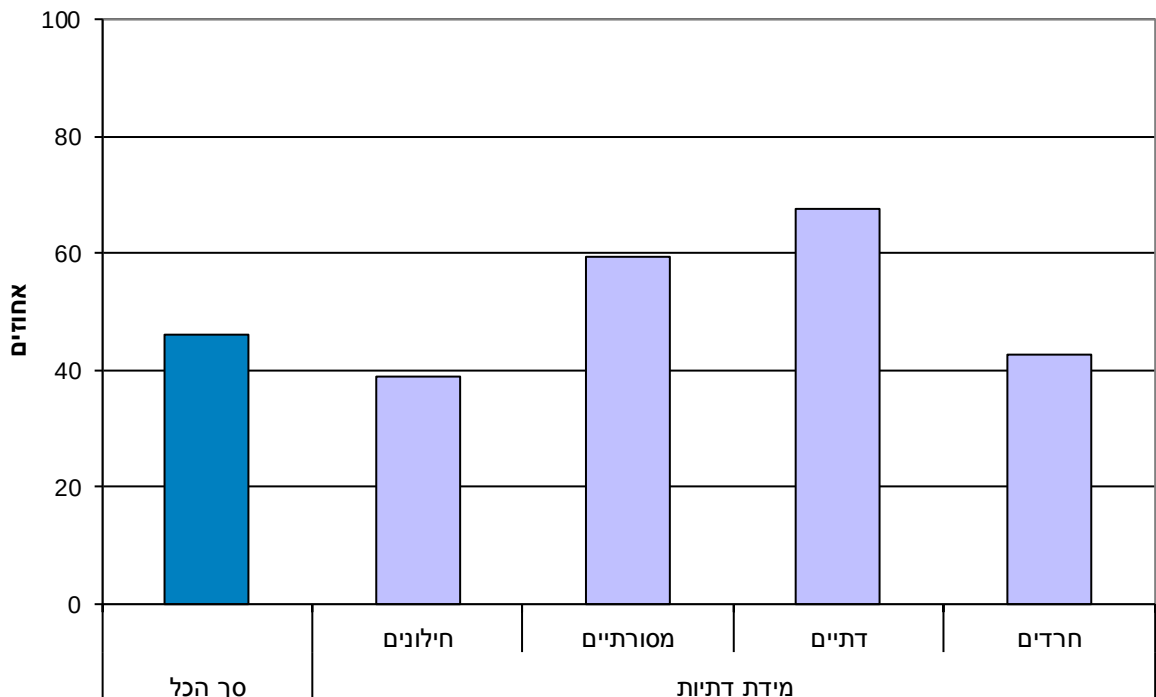
¹ כ-5% ענו 'לא ידוע' לשאלה זו.

**6.3.1. בני 20 ומעלה שנותרים אמון בממשלה, (1)
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

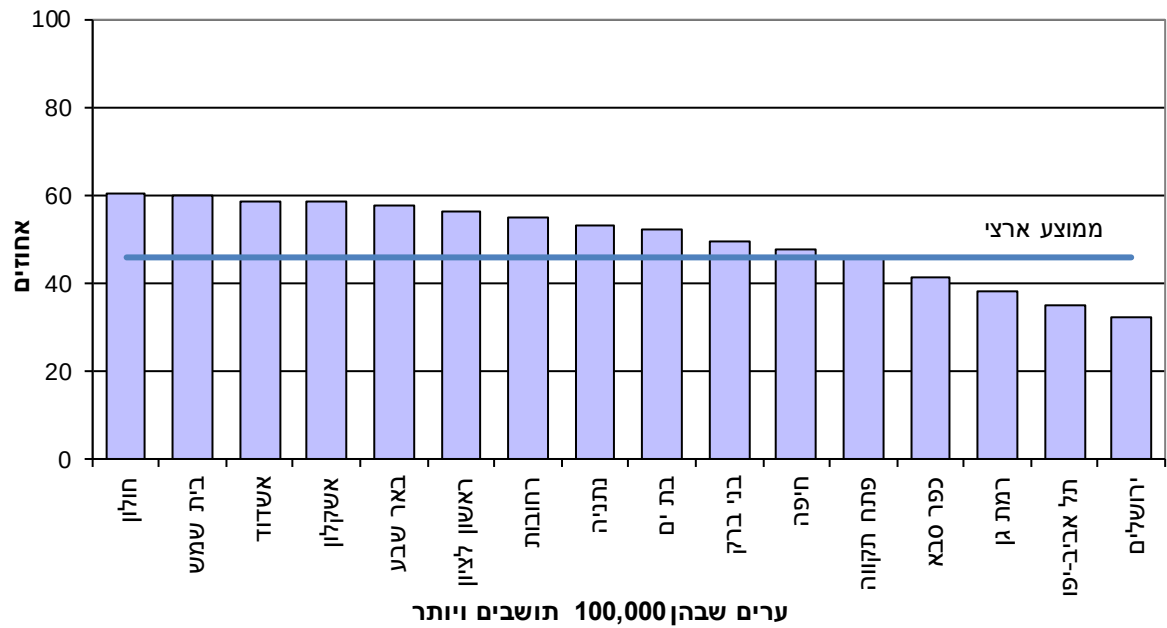
(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

**6.3.2. יהודים בני 20 ומעלה שנותרים אמון בממשלה, (1)
לפי מידת דתיות
2018**

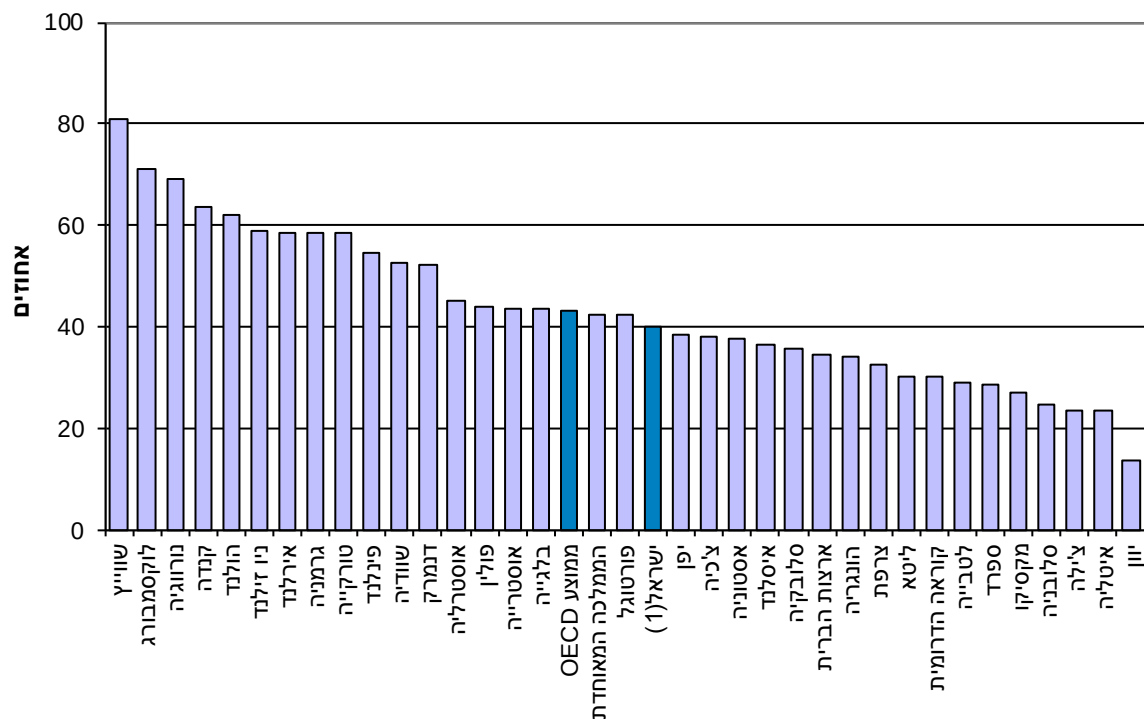
(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

6.3.3. בני 20 ומעלה שנותנים אמון בממשלה(1) בערים הגדולות
2018

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

6.3.4. בני 15 ומעלה שנותנים אמון בממשלה, השוואה בין-לאומית
2017-2016

מקור: OECD – Government at a glance 2019 – מבוסס על Gallup World Poll.
(1) בני 20 ומעלה.

6.4. אמון במערכת המשפט

תיאור המדד והגדרתו

האמון במערכת המשפט משקף את תחושת השייכות של הפרט כלפי החברה ואת תחושתו שהמערכת השלטונית מתנהלת באופן תקין ושהוא נהנה משוויון מצד מוסדות השלטון. תחושת אמון כלפי מערכת המשפט תורמת לאיכות חייו של הפרט.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי משנת 2015, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת' על השאלה: "עד כמה אתה נותן אמון במערכת המשפט?".¹

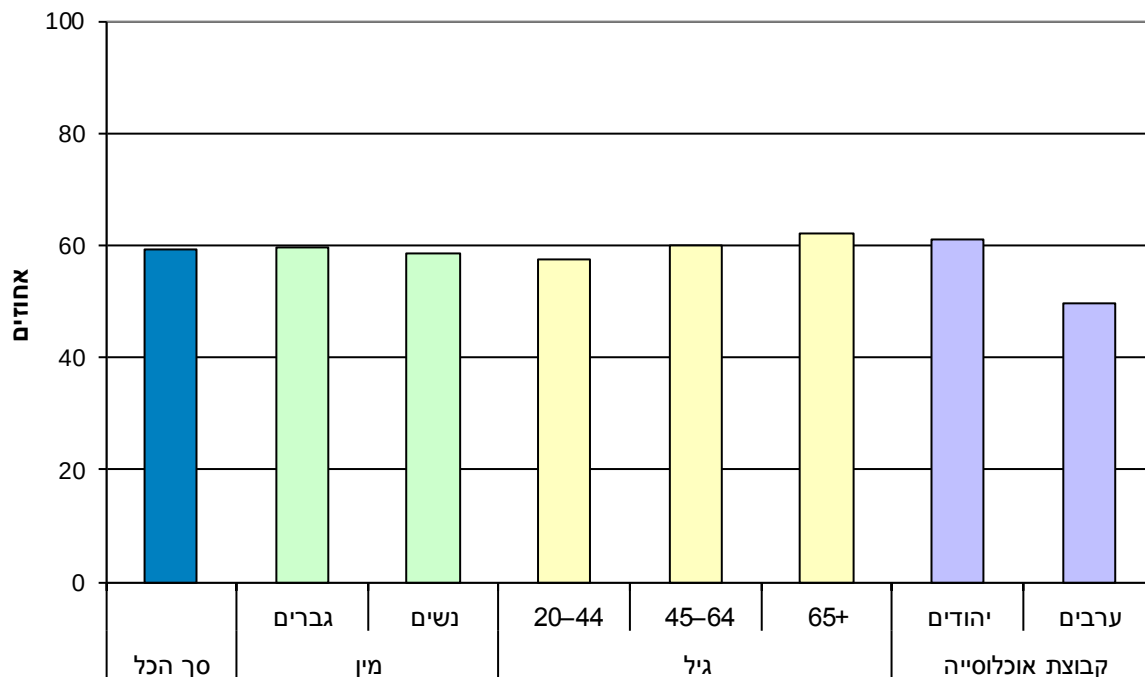
המגמה הרצויה למדד היא עלייה באמון במערכת המשפט.

מגמות במדד

- **59% מבני 20 ומעלה ב-2018 הביעו אמון במערכת המשפט – ללא הבדל בין גברים לנשים.**
- מידת האמון עולה עם הגיל: 58% בגילי 20–44 ו-62% בגיל 65 ומעלה.
- 61% מהיהודים מביעים אמון במערכת המשפט, לעומת 50% מהערבים.
- בקרב יהודים שיעור האמון במערכת המשפט יורד עם העלייה במידת הדתיות: 72% מהחילונים, 64% מהמסורתיים, 55% מהדתיים ו-21% מהחרדים.
- 56% מהחרדים 'בכלל לא' נותנים אמון במערכת המשפט, לעומת 19% מהדתיים, 13% מהמסורתיים ו-9% מהחילונים.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של נותני אמון במערכת המשפט נמצא בתל אביב-יפו (70%), והנמוך ביותר בבני ברק (31%).
- בהשוואה בין-לאומית ל-2016, השיעור הגבוה ביותר של נותני אמון במערכת המשפט נמצא בנורווגיה (82%), והנמוך ביותר באוקראינה (11%). ישראל ממוקמת במקום ה-20 (56%) בקרב המדינות במידת האמון במערכת המשפט.

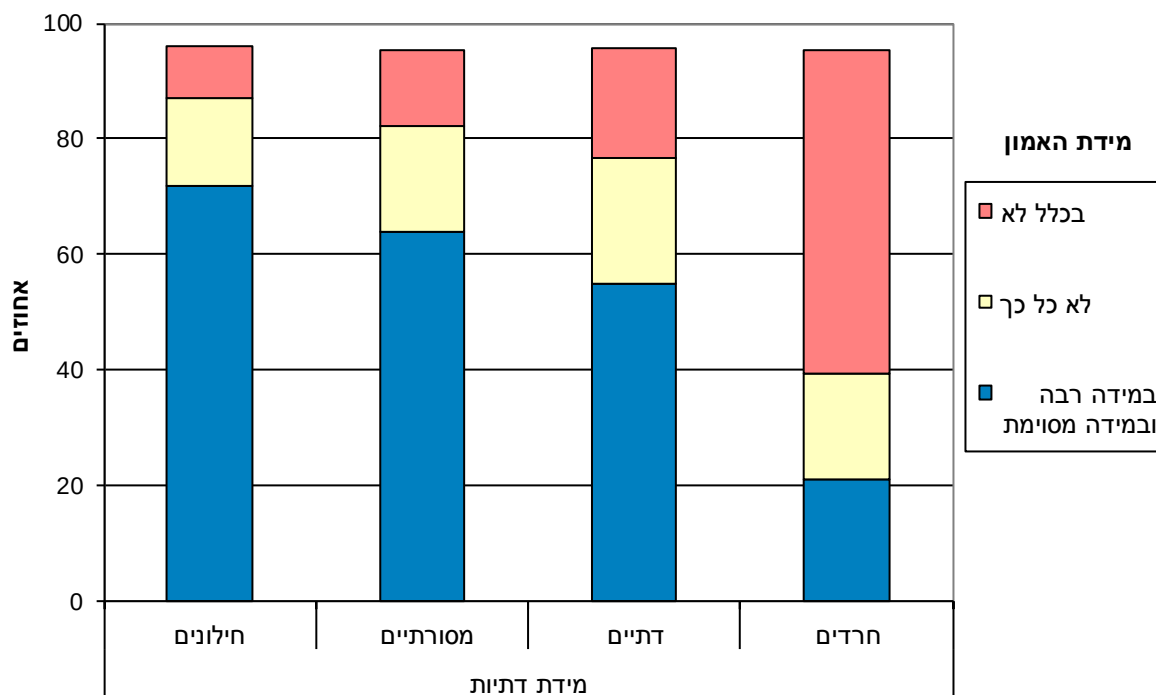
¹ כ-7% ענו 'לא ידוע' לשאלה זו.

6.4.1. בני 20 ומעלה שנותנים אמון במערכת המשפט, (1)
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018

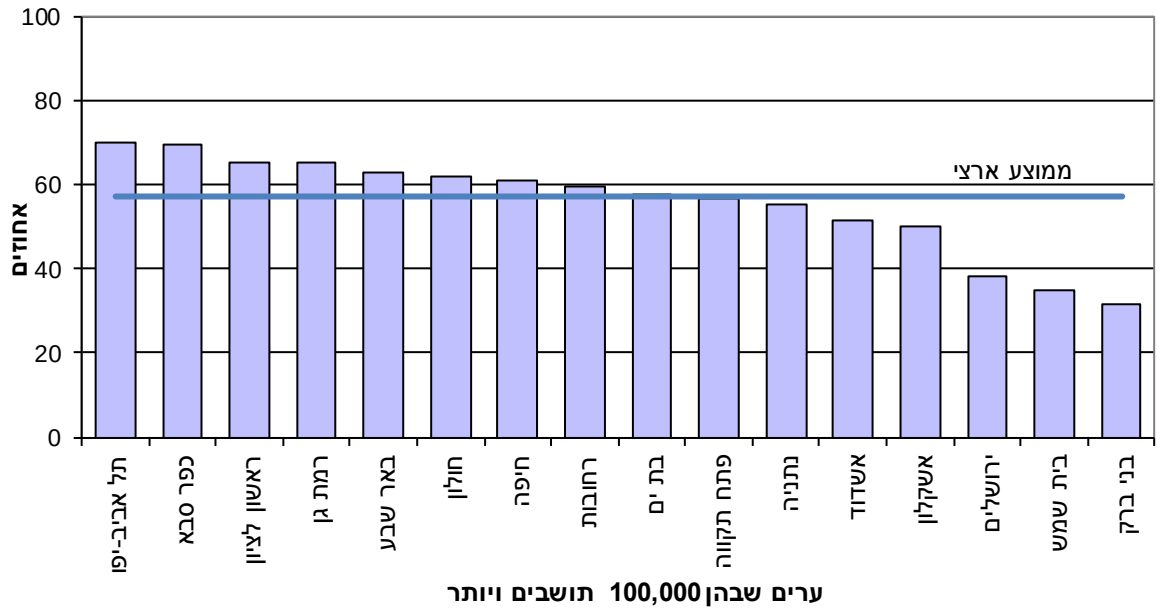

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

6.4.2. יהודים בני 20 ומעלה שנותנים אמון במערכת המשפט, (1)
לפי מידת האמון ומידת דתיות
2018

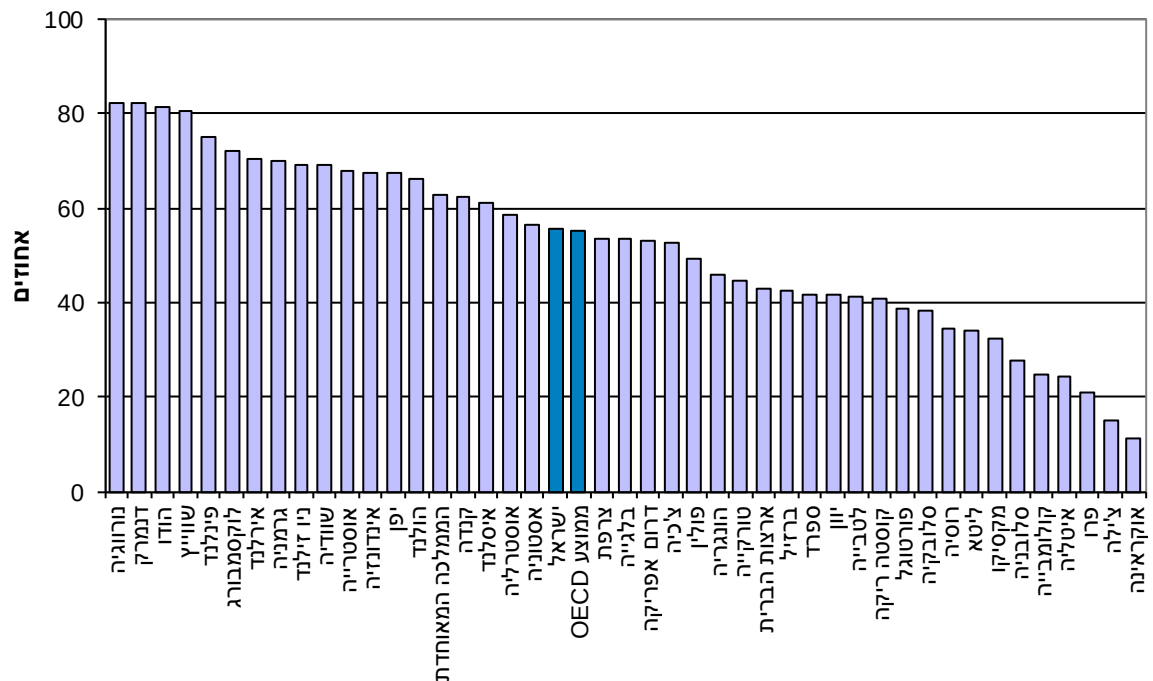

6.4.3. בני 20 ומעלה שנותנים אמון במערכת המשפט (1)
בערים הגדולות
2018–2017

(1) 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

6.4.4. בני 15 ומעלה (1) שנותנים אמון במערכת המשפט,
השוואה בין-לאומית
2016

מקור: OECD – Government at a glance 2017 – מבוסס על Gallup World Poll.
(1) בישראל – בני 20 ומעלה.

6.5. יכולת להשפיע על מדיניות הממשלה

תיאור המדד והגדרתו

תחושת היכולת להשפיע על מדיניות הממשלה מבטאת את תפיסת הפרט לגבי התהליך הדמוקרטי ומשקפת את המוטיבציה שלו להשתתף בפעולות של מעורבות אזרחית, מתוך אמונה שפעולות אלו ייטיבו את מצבו.

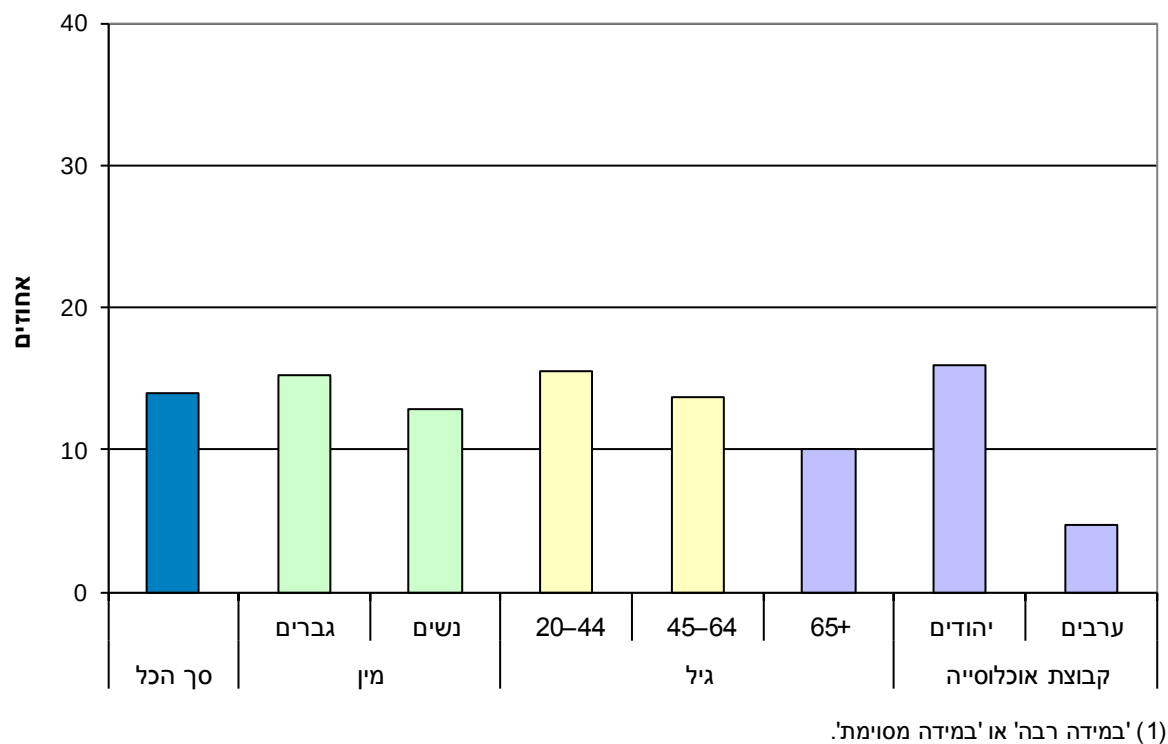
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2016, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת' על השאלה: "להערכתך, האם אתה יכול להשפיע על מדיניות הממשלה?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה במידת האמון ביכולת להשפיע על מדיניות הממשלה.

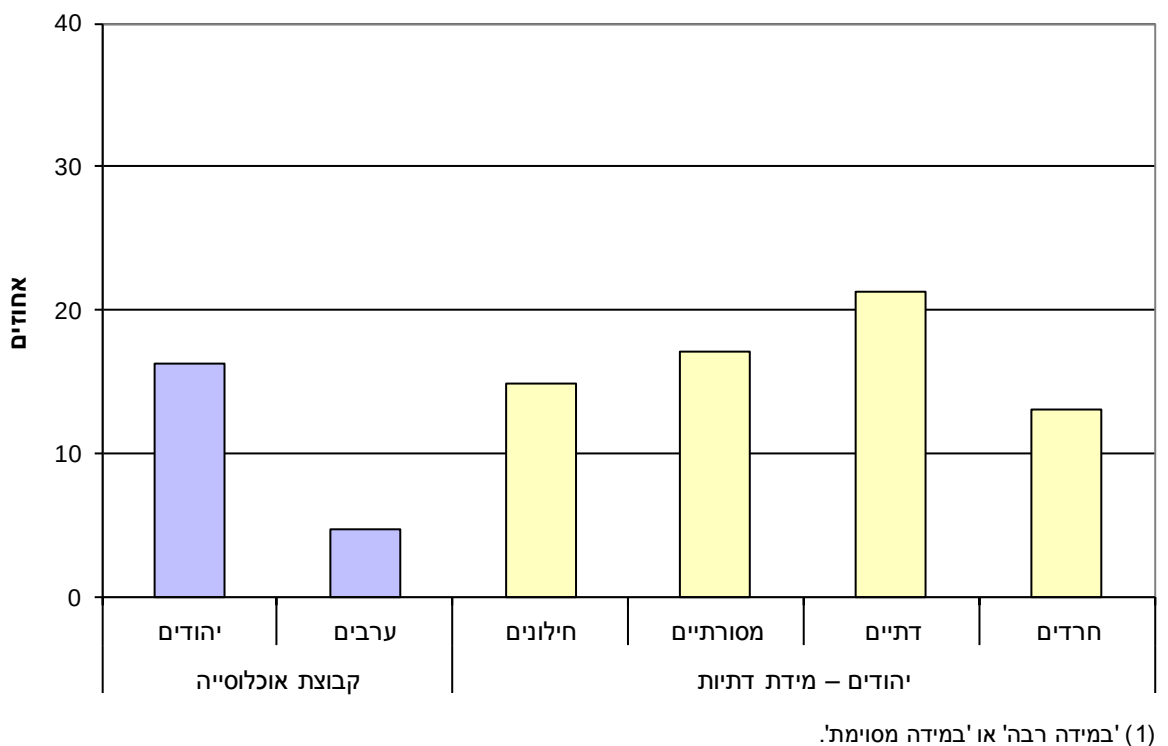
מגמות במדד

- **14% מבני 20 ומעלה האמינו ב-2018 ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה – 15% מהגברים ו-13% מהנשים.**
- **האמון ביכולת ההשפעה גבוה יותר בקרב הצעירים ויורד עם הגיל: מ-16% בקבוצת הגיל 20–44, ל-10% בקרב בני 65 ומעלה.**
- **יהודים מאמינים ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה פי שלושה מערבים (16% לעומת 5%, בהתאמה).**
- **86% מהערבים 'בכלל לא' מאמינים ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה, לעומת 62% מהיהודים.**
- **21% מהיהודים הדתיים, 17% מהמסורתיים, 15% מהחילונים ו-13% מהחרדים מאמינים ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה.**
- **71% מהחרדים לא מאמינים ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה, לעומת כשני שלישים מהחילונים ומהמסורתיים (63%), וכמחצית מהדתיים (51%).**
- **בחיפה נמצא האחוז הגבוה ביותר של בני 20 ומעלה המאמינים ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה – 23%, בתל אביב-יפו – 12% ובירושלים – 9%.**

**6.5.1. בני 20 ומעלה המאמינים (1) ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה,
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

**6.5.2. בני 20 ומעלה המאמינים (1) ביכולתם להשפיע על מדיניות הממשלה,
לפי קבוצת אוכלוסייה ולפי מידת דתיות בקרב יהודים
2018**

6.6 שיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית)

תיאור המדד והגדרתו

שיעור נשים בתפקידי ניהול מחושב כאחוז המנהלות במגזר הציבורי ביחס לסך המנהלים במגזר הציבורי. תפקידי ניהול מוגדרים כמועסקים במשלח יד "מנהלים" (סדר 1) לפי הסיווג האחד של משלחי יד 2011.¹

המגזר הציבורי על פי הגדרה ענפית כולל את ענפי הכלכלה האלה: ייצור כלי תחבורה והובלה אחרים (30); אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר (קירור) (35); אגירת מים, טיפול ואספקה (36); שירותי ביוב (37); שירותי דואר (5310); מינהל מקומי (83); מינהל ציבורי וביטחון; ביטוח לאומי חובה (84); חינוך קדם-יסודי (גני ילדים) (850); מוסדות חינוך יסודי (851); מוסדות חינוך על-יסודי (חטיבת ביניים וחטיבה עליונה) (852); מוסדות חינוך על-תיכוניים (לא אקדמיים) (853); מכללות אקדמיות ושלוחות של מוסדות להשכלה גבוהה מחו"ל (854); אוניברסיטאות (855); בתי חולים (861); מרפאות ציבוריות (8620); לשכות בריאות, תחנות לבריאות המשפחה והקהילה, תחנות למניעת מחלות (8623); הפעלת ספריות, ארכיונים, מוזאונים ופעילויות תרבות אחרות (91); מרכזים קהילתיים (מתנ"סים) (944); ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים (99).²

מדד זה נועד לשקף את השתלבות הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית) ביחס לשיעורן באוכלוסייה. ככל שנכחותן של נשים תהיה זהה לשיעורן באוכלוסייה הכללית, הדבר יעיד על היעדר אפליה מגדרית ויהווה ביטוי לשוויון הזדמנויות של נשים להיבחר לתפקידים אלו. המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי.

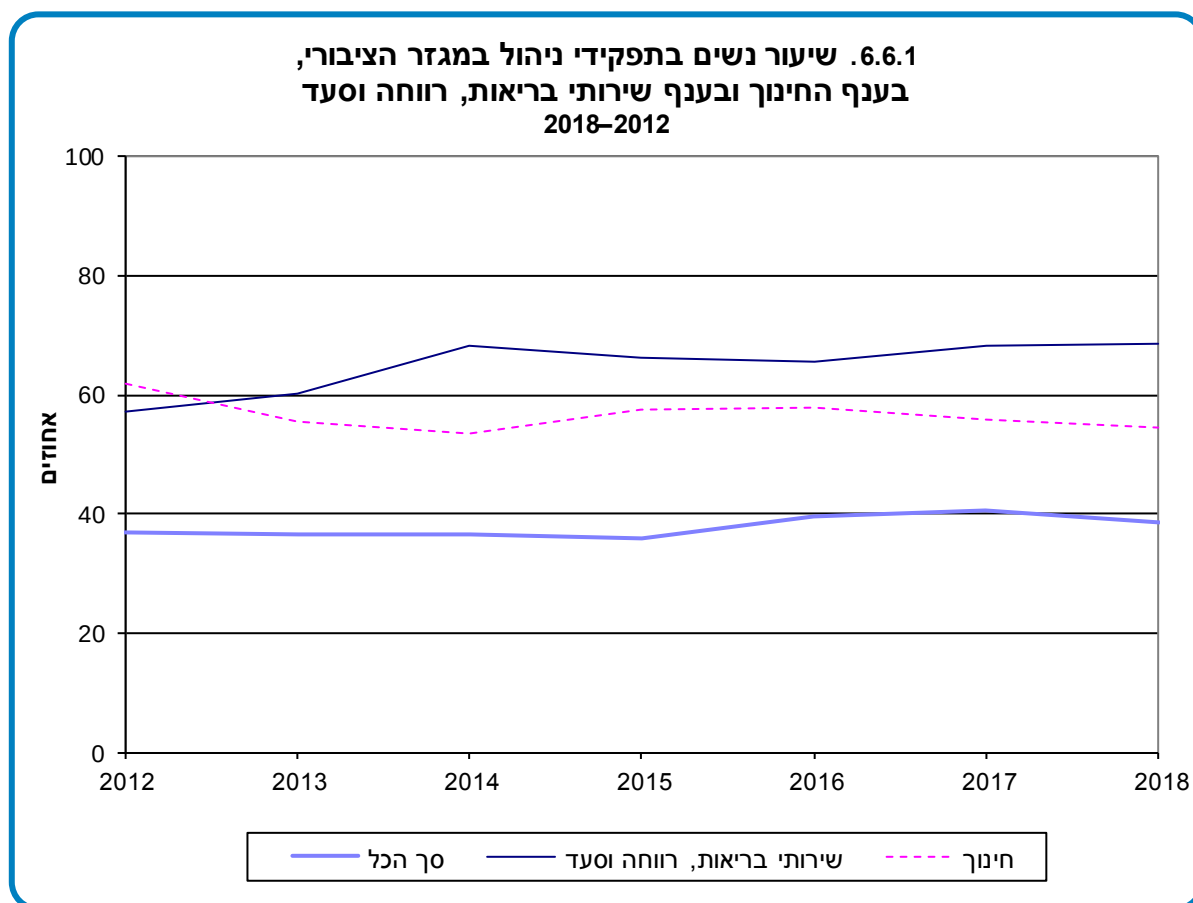
מגמות במדד

- **שיעור הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי ב-2018 עמד על 38.5% (39.1 אלף), לפי החלוקה לענפים אלו:** בענף החינוך – שיעור הנשים בתפקידי ניהול עמד על 54.5%, ובענף שירותי בריאות, רווחה וסעד – 68.5%.
- בשנים 2012–2018 שיעור הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי עלה מ-37.0% ל-38.5% (מ-33.4 אלף ל-39.1 אלף).
- שיעור הנשים היהודיות בתפקידי ניהול במגזר הציבורי גבוה יותר ב-2018 בהשוואה לערביות (39.8% לעומת 24.7%, בהתאמה). הפער בשיעור זה בין יהודיות לערביות הולך ומצטמצם, ובשנים 2012–2018 חלה ירידה מ-26.5 נקודות האחוז ל-15.1 נקודות האחוז.
- שיעור הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי היה ב-2018 גבוה יותר משיעורן במגזר הלא-ציבורי (38.5% לעומת 32.1%, בהתאמה). הפער בין המגזר הציבורי והלא-ציבורי הולך ומתייצב בין השנים 2012–2018 בין 6.6 נקודות האחוז ל-6.4 נקודות האחוז.

¹ סדר מנהלים אינו כולל ניהול בדרג זוטא.

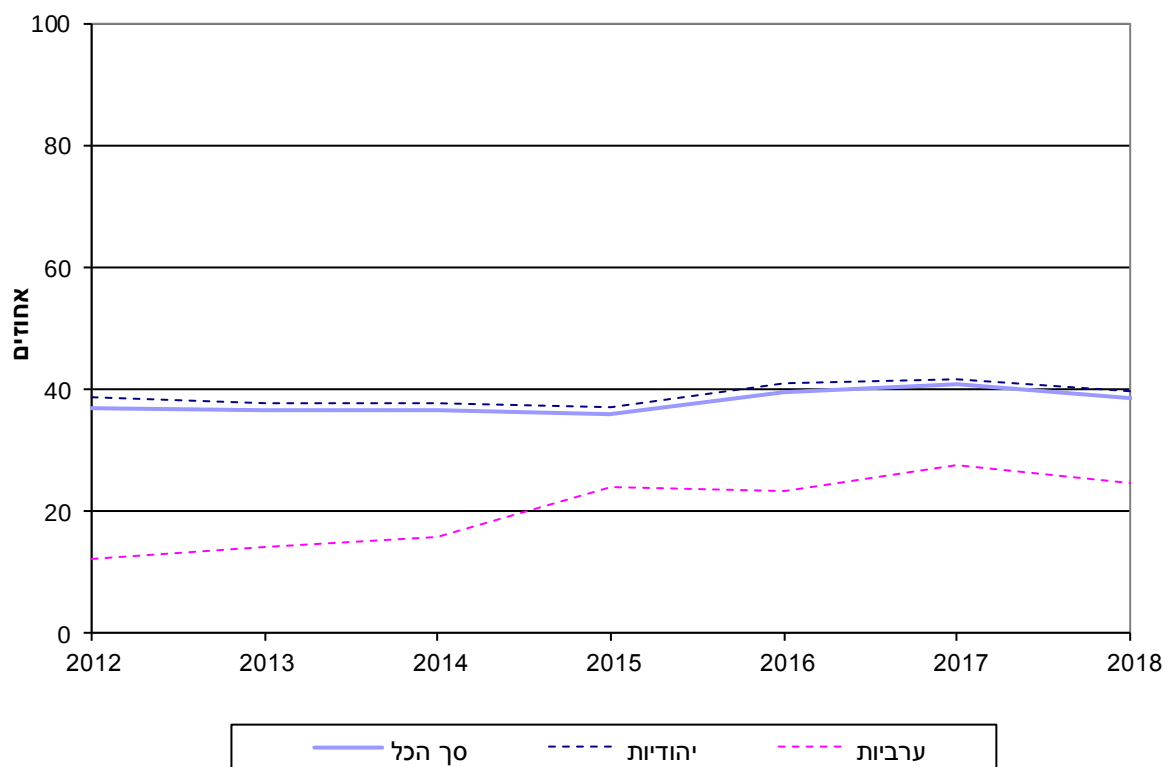
² הנתונים מבוססים על סקרי כוח אדם.

- בקרב יהודיות, בהשוואה לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית,³ ב-2018 שיעור הנשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי היה הגבוה ביותר בקרב אלו שאורח חייהן חילוני (41.5%), והנמוך ביותר היה בקרב אלו שאורח חייהן דתי מאוד וחרדי (27.7%).
- 39.1 אלף נשים **עבדו** ב-2018 בתפקידי ניהול במגזר הציבורי, ומתוכם 15.4 אלף (כ-39%) עבדו ב-16 הערים הגדולות (מעל 100,000 תושבים), ו-15.7 אלף (כ-40%) בתפקידי ניהול גרו בהן.
- בארבע הערים הגדולות שבהן **גרו** נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי, היחס בין נשים לגברים באותם תפקידים הוא הגבוה ביותר בין הגרים בראשון לציון (1.81), ולאחר מכן ברמת גן (1.15), באשקלון (1.14) ובחולון (1.05).
- בחמש הערים הגדולות שנשים **מועסקות** בהן בתפקידי ניהול במגזר הציבורי, היחס בין נשים לגברים באותם תפקידים הוא הגבוה ביותר בין העובדים ברמת גן (2.60), ולאחר מכן בפתח תקווה (1.59), באשדוד (1.58), בראשון לציון (1.47) ובחיפה (1.02).

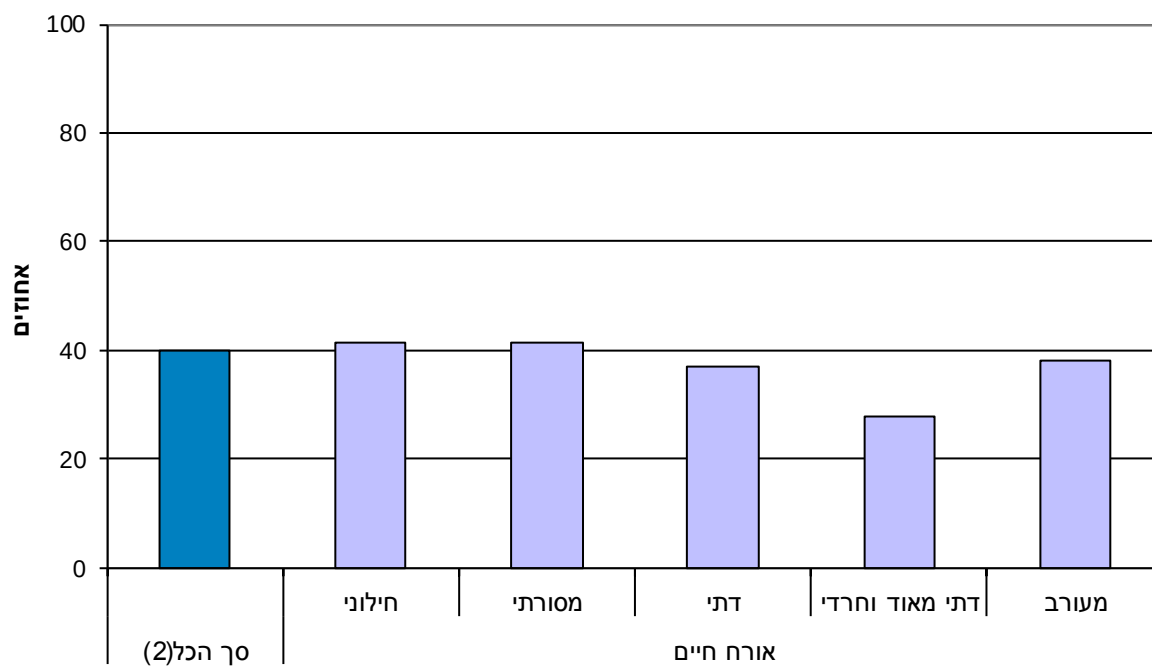

³ הנתונים מבוססים על שאלה בסקר כוח אדם: "מהו אורח החיים העיקרי מבחינה דתית של הגרים בדירה?".

6.6.2. שיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי, לפי קבוצת אוכלוסייה
2012-2018

6.6.3. שיעור נשים יהודיות בתפקידי ניהול במגזר הציבורי, לפי אורח חיים של הגרים בדירה מבחינה דתית
2018

(1) אינו כולל את הגרים במוסדות.
(2) כולל 'אחר' או 'לא ידוע'.

6.7 שיעור ערבים במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית)

תיאור המדד והגדרתו

שיעור ערבים במגזר הציבורי מחושב כאחוז הערבים במגזר הציבורי ביחס לסך העובדים במגזר הציבורי.

המגזר הציבורי על פי הגדרה ענפית כולל את ענפי כלכלה האלה: ייצור כלי תחבורה והובלה אחרים (30); אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר (קירור) (35); אגירת מים, טיפול ואספקה (36); שירותי ביוב (37); שירותי דואר (5310); מינהל מקומי (83); מינהל ציבורי וביטחון; ביטוח לאומי חובה (84); חינוך קדם-יסודי (גני ילדים) (850); מוסדות חינוך יסודי (851); מוסדות חינוך על-יסודי (חטיבת ביניים וחטיבה עליונה) (852); מוסדות חינוך על-תיכוניים (לא אקדמיים) (853); מכללות אקדמיות ושלוחות של מוסדות להשכלה גבוהה מחו"ל (854); אוניברסיטאות (855); בתי חולים (861); מרפאות ציבוריות (8620); לשכות בריאות, תחנות לבריאות המשפחה והקהילה, תחנות למניעת מחלות (8623); הפעלת ספריות, ארכיונים, מוזאונים ופעילויות תרבות אחרות (91); מרכזים קהילתיים (מתנ"סים) (944); ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים (99).¹

מדד זה נועד לשקף את השתלבות הערבים במגזר הציבורי (על פי הגדרה ענפית) ביחס לשיעורם באוכלוסייה. ככל שנכוחותם של ערבים תהיה זהה לשיעורם באוכלוסייה הכללית, הדבר יעיד על קיום שוויון בהזדמנויות.

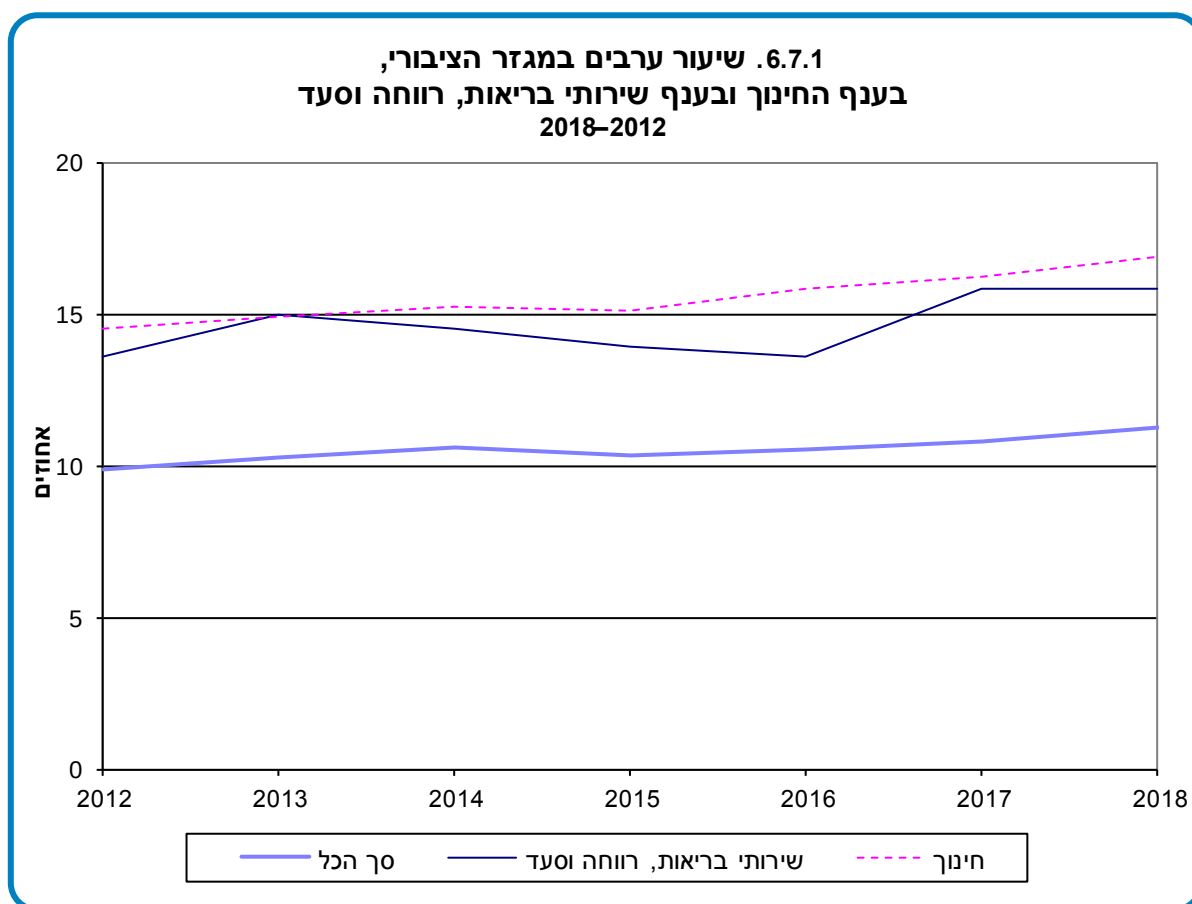
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור הערבים במגזר הציבורי בהתאם לשיעורם באוכלוסייה.

מגמות במדד

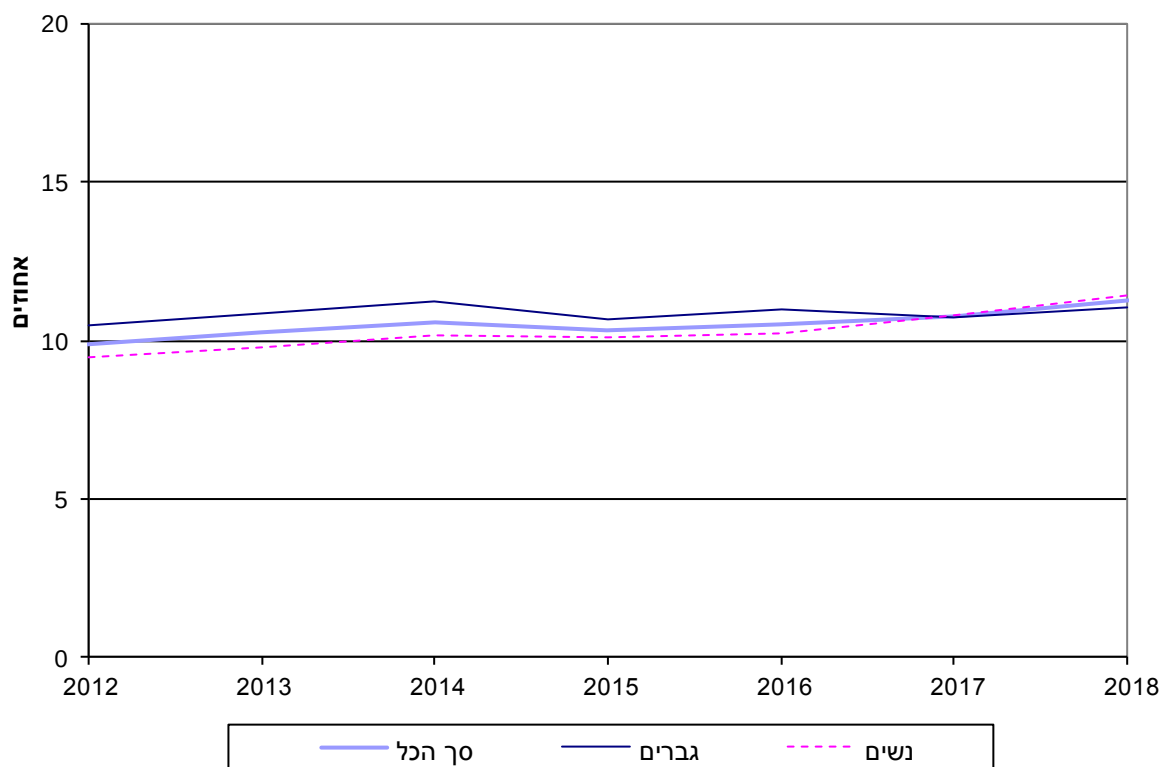
- **שיעור הערבים במגזר הציבורי ב-2018 עמד על 11.3% (116.7 אלף), בעוד שחלקם של הערבים באוכלוסייה (בני 15 ומעלה) עמד על 19.5%.** אין הבדל בין שיעורם של גברים ונשים ערבים במגזר הציבורי (11.0 ו-11.4, בהתאמה). המגזר הציבורי כולל 45.0 אלף גברים לעומת 71.7 אלף נשים, הבדל של 26.7 אלף לטובת הנשים הערביות.
- בענף החינוך שיעור הערבים במגזר הציבורי עמד על 16.9%, ובענף שירותי בריאות, רווחה וסעד – 15.8%.
- בשנים 2012–2018 שיעור הערבים במגזר הציבורי עלה מ-9.9% ל-11.3% (מ-87.8 ל-116.7 אלף). באותן שנים שיעור הערבים באוכלוסייה (בני 15 ומעלה) עלה מ-18.2% ל-19.5%.
- מתוך 116.7 אלף ערבים במגזר הציבורי ב-2018, 84.4 אלף מוסלמים, 14.4 אלף נוצרים ו-18.0 אלף דרוזים. בקרב 84.4 אלף המוסלמים יש רוב לנשים: 55.4 אלף נשים ו-29.0 אלף גברים. כמו כן גם בקרב 14.4 אלף הנוצרים יש רוב לנשים: 8.8 אלף נשים ו-5.6 אלף גברים. לעומת זאת בקרב 18.0 אלף הדרוזים יש רוב לגברים: 10.5 אלף גברים ו-7.5 אלף נשים.

¹ הנתונים מבוססים על סקרי כוח אדם.

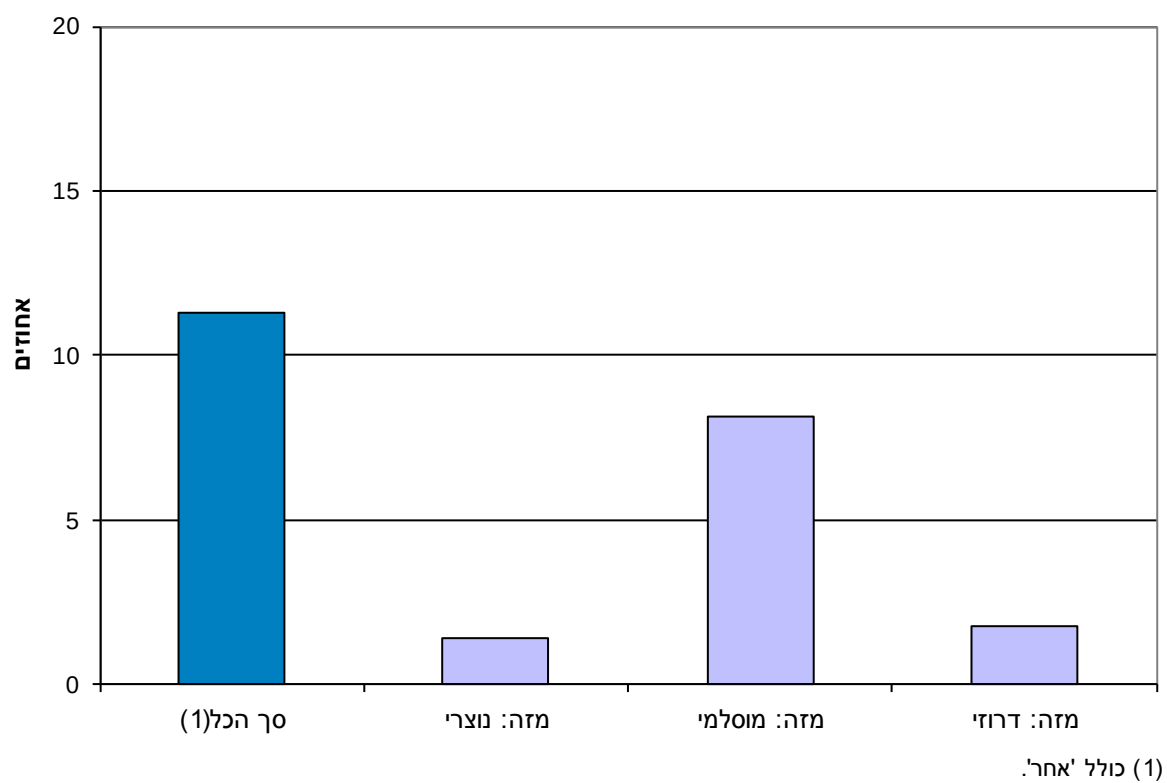
- בשנים 2012–2018 שיעור הערבים במגזר הציבורי היה נמוך משיעורם במגזר הלא-ציבורי. הפער בשיעור זה בין המגזר הציבורי והלא-ציבורי נשאר פחות או יותר קבוע – בין 3.6 ל-3.8 נקודות האחוז לזכות המגזר הלא-ציבורי. ב-2018 שיעור הערבים במגזר הציבורי עמד על 11.3%, והוא נמוך מזה של הערבים במגזר הלא-ציבורי: 14.9%.
- לאורך השנים 2012–2018 שיעור הנשים הערביות במגזר הציבורי גבוה משיעורם במגזר הלא-ציבורי, ב-2018 שיעור זה גבוה פי-2.5 (61.4% לעומת 24.5%, בהתאמה).

6.7.2. שיעור ערבים במגזר הציבורי, לפי מין
2018-2012

6.7.3. שיעור ערבים במגזר הציבורי, לפי דת
2018

7

סביבה

7.1. פסולת ממוחזרת – פסולת ביתית, מסחרית וגזם

תיאור המדד והגדרתו

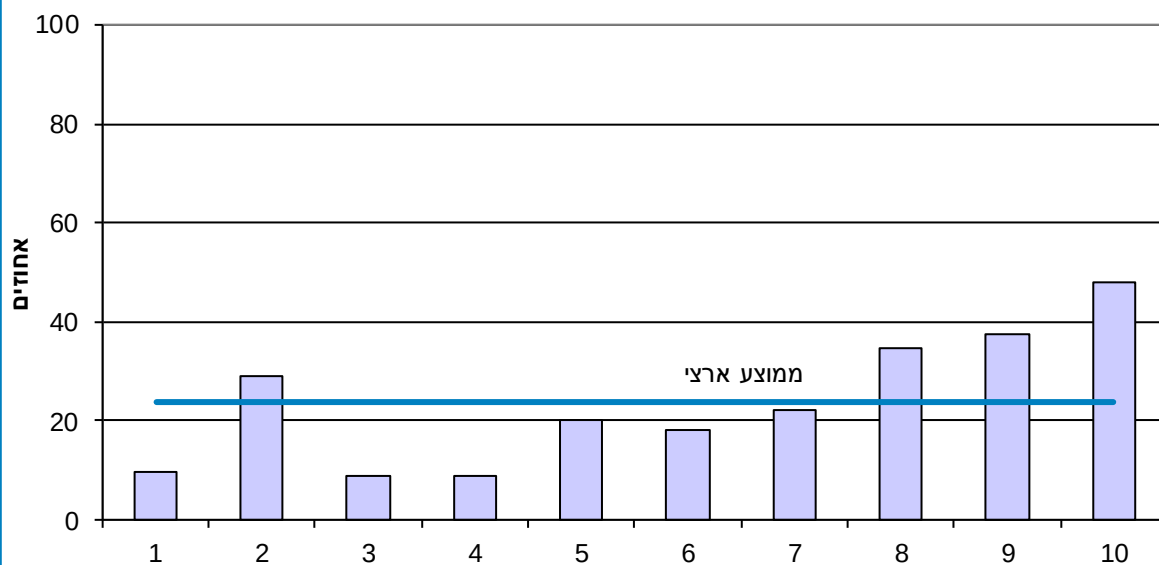
פסולת ביתית, מסחרית וגזם כוללת פסולת שנוצרה בסביבת משקי הבית ובסביבה מסחרית (מכילה שיירי מזון, חומרי אריזה ומוצרים שהתקלקלו או התבלו וכן גזם). שיטות הטיפול בפסולת הרווחות בארץ הן הטמנה ומחזור. מחזור כולל שימוש בפסולת כחומר גלם לייצור של מוצרים חדשים או שימוש חוזר בה למטרתה הראשונית. הנתונים נאספים על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מהרשויות המקומיות.

המדד מציג את נתוני הפסולת הביתית, המסחרית והגזם שהועברה ל מחזור ברשויות המקומיות. כמו כן מוצגים נתוני הפסולת שנאספה ברשויות המקומיות וכמות הפסולת לנפש ליום. שימוש בפסולת לצורכי מחזור והפקת אנרגיה יתרום לניצול יעיל יותר של משאבים, יצמצם את כמות הפסולת המוטמנת, ימנע את הצורך בהקצאת שטחים פתוחים להטמנה ויפחית מפגעים סביבתיים המשפיעים באופן ישיר על איכות חיי האזרח. המגמה הרצויה למדד היא עלייה באחוז הפסולת הממוחזרת וירידה באחוז הפסולת המוטמנת.

מגמות במדד

- **24% מהפסולת ב-2018 הועברה למחזור (1.35 מיליון טון פסולת), לעומת 22% ב-2017 (1.22 מיליון טון פסולת) ו-18% ב-2012.**
- משנת 2005 ועד 2018 עלתה כמות הפסולת הנאספת באמצעות הרשויות המקומיות בישראל בכ-39% (מ-4.08 מיליון טון ב-2005 ל-5.66 מיליון טון ב-2018).
- כמות הפסולת הממוצעת לנפש ליום עלתה מ-1.62 ק"ג ב-2005 ל-1.76 ק"ג ב-2018.
- כמות הפסולת הממוצעת לנפש ליום בישראל ב-2017 גבוהה מרוב מדינות ה-OECD (1.72 ק"ג בישראל, לעומת 1.44 ק"ג בממוצע ב-OECD).
- הפסולת הממוחזרת ב-2018 הכילה בעיקר חומר אורגני – 39% (כ-523 אלף טון) וגזם – 27% (368 אלף טון).
- בשנת 2018 רק 10% מהפסולת ביישובים באשכול חברתי-כלכלי 1, 3 ו-4 הועברו למחזור. אחוז מחזור זה נמוך יחסית ליישובים באשכולות האחרים ולממוצע הארצי (24%).
- משנת 2012 ועד 2018 עלתה כמות הפסולת הממוחזרת בכ-57% (מ-855 אלף טון ל-1.35 מיליון טון), ואילו כמות הפסולת הלא-ממוחזרת עלתה בכ-8% בלבד (מ-3.99 מיליון טון ל-4.32 מיליון טון).
- הערים הגדולות שבהן נרשם האחוז הגבוה ביותר של מחזור בשנת 2018 היו כפר סבא (47.4%) ירושלים (42.7%) ורמת גן (40.9%). בערים הגדולות בית שמש, פתח תקוה ואשדוד שיעור המחזור הנמוך ביותר (5.1%, 6.2% ו-8.8%, בהתאמה).

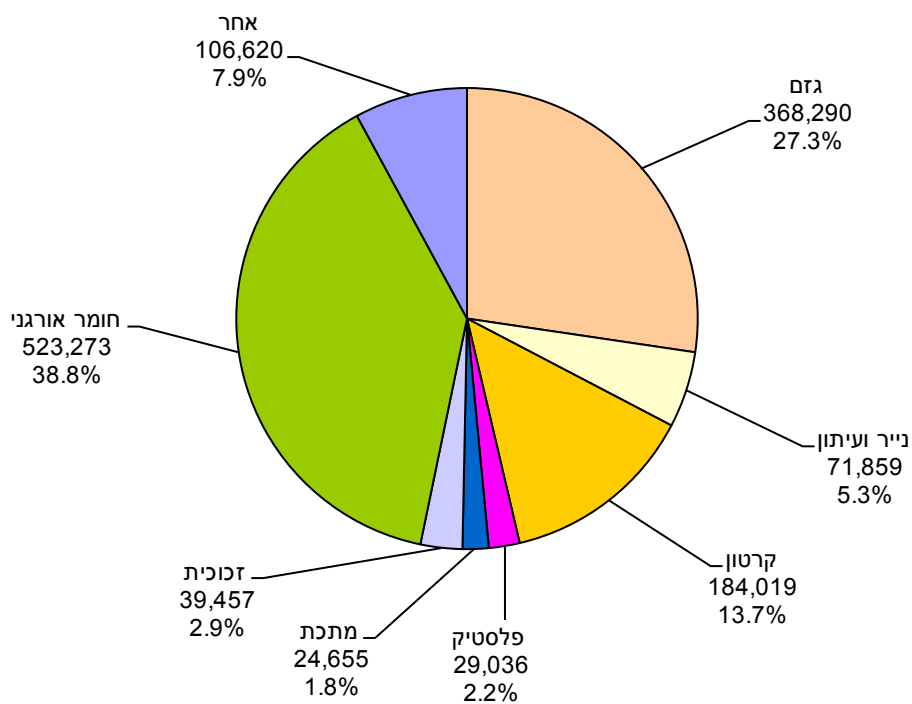
7.1.1. מחזור פסולת ברשויות מקומיות, לפי אשכול חברתי-כלכלי(1)
2018

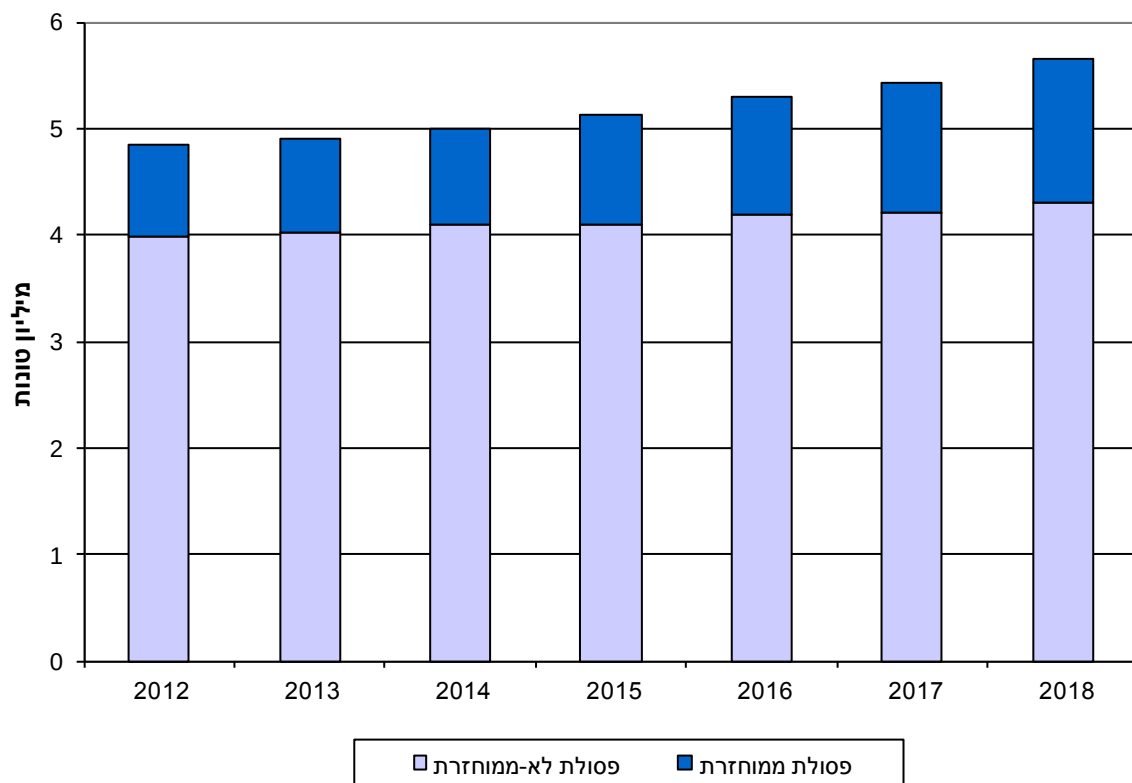
אשכול חברתי-כלכלי (2015)

(1) קיימים הבדלים הנובעים מהשקעות בניתוב הפסולת למטרת מחזור דרך תחנות מעבר, והשקעות מקומיות בעידוד המחזור על ידי הצבת מתקנים ייעודיים ברשויות.

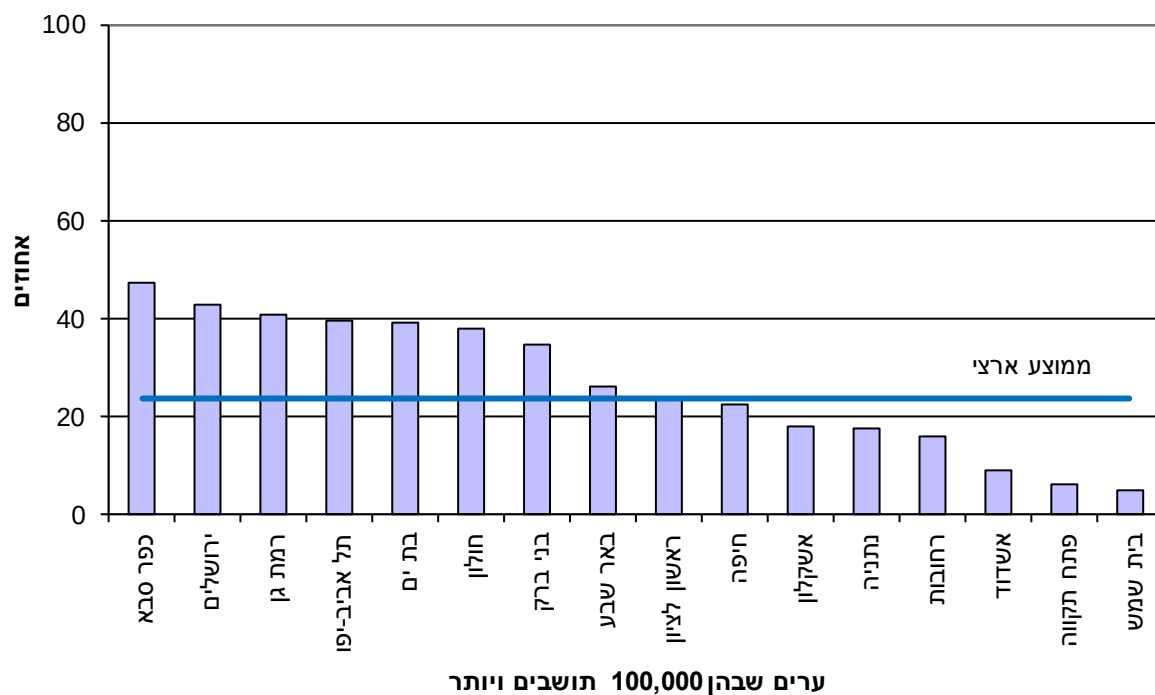
7.1.2. מחזור פסולת לפי סוג חומר (טונות)
2018

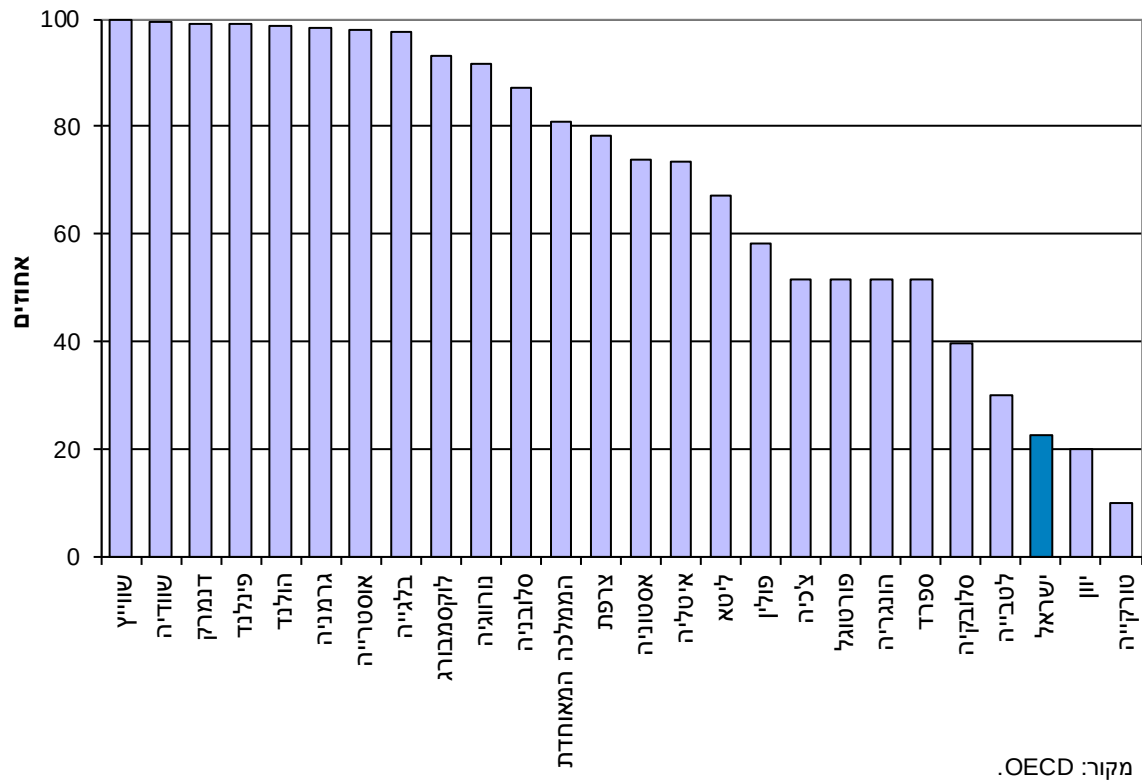
**7.1.3. סך כל הפסולת הממוחזרת והלא-ממוחזרת
2012-2018**

**7.1.4. מחזור פסולת בערים הגדולות
2018**

7.1.5. מחזור פסולת במדינות נבחרות ב-OECD
2017

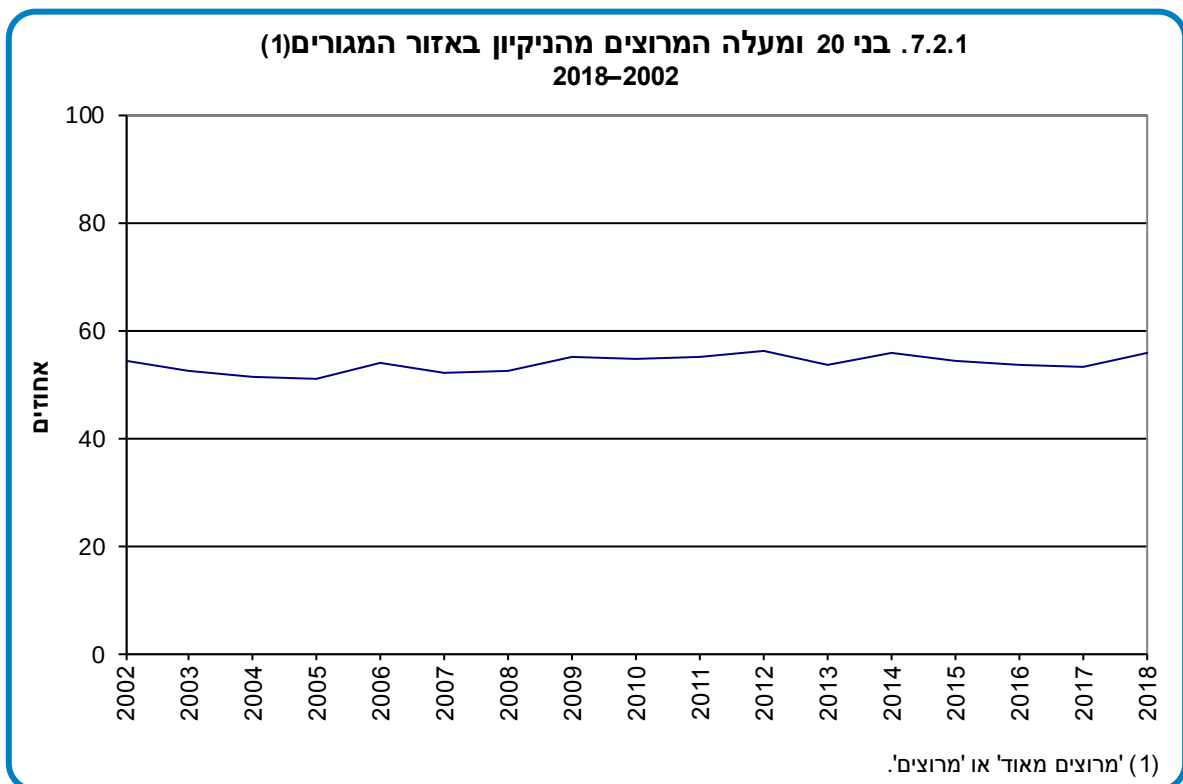
7.2. שביעות רצון מהניקיון באזור המגורים

תיאור המדד והגדרתו

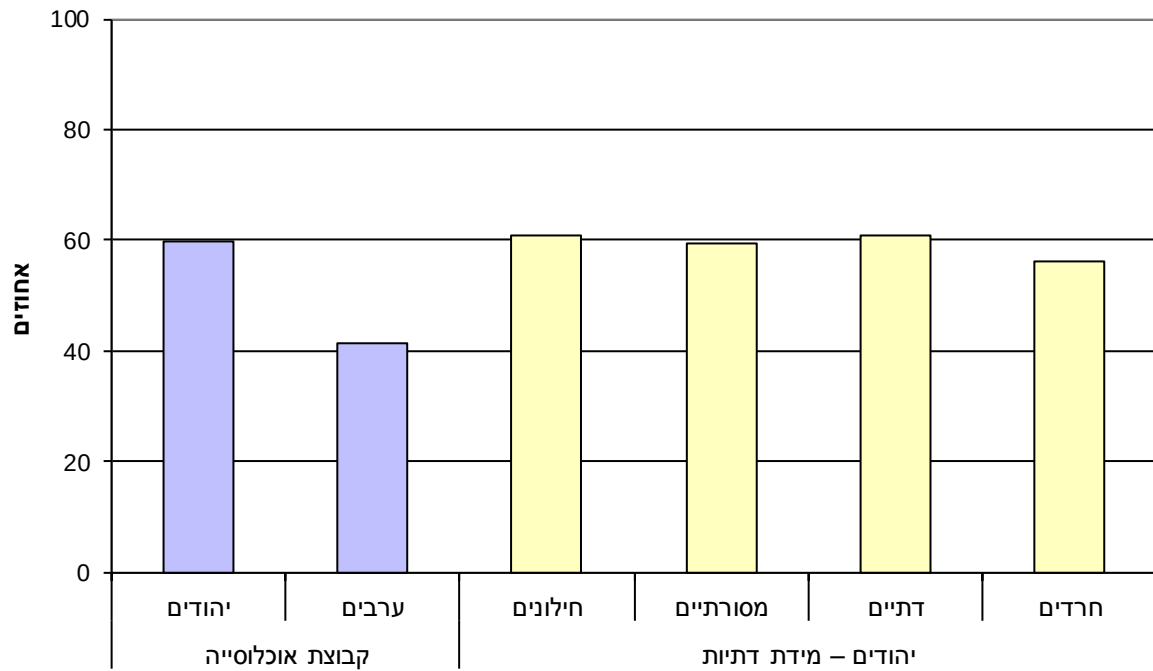
שביעות הרצון מהניקיון באזור המגורים מתייחסת לתנאים הפיזיים ולהיבטים תברואתיים, ומשקפת את רמת החיים החומרית ואת איכות החיים הסובייקטיבית של הפרט. המדד מבוסס על שאלה המופיעה החל משנת 2002 בסקר החברתי, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "האם אתה מרוצה מהניקיון באזור שבו אתה גר?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון מהניקיון באזור המגורים.

מגמות במדד

- **56% מבני 20 ומעלה היו מרוצים מהניקיון באזור המגורים בשנת 2018, ו-14% מרוצים מאוד.** יהודים היו מרוצים יותר מערבים (59% לעומת 41%, בהתאמה). יהודים חילונים היו מרוצים יותר מחרדים (61% לעומת 56%, בהתאמה).
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, שיעור המרוצים הגבוה ביותר נמצא בכפר סבא (77%), והנמוך ביותר – בירושלים (37%).
- בירושלים ניכר פער בין יהודים לערבים בשיעור שביעות הרצון מהניקיון באזור המגורים (46% לעומת 21%, בהתאמה).

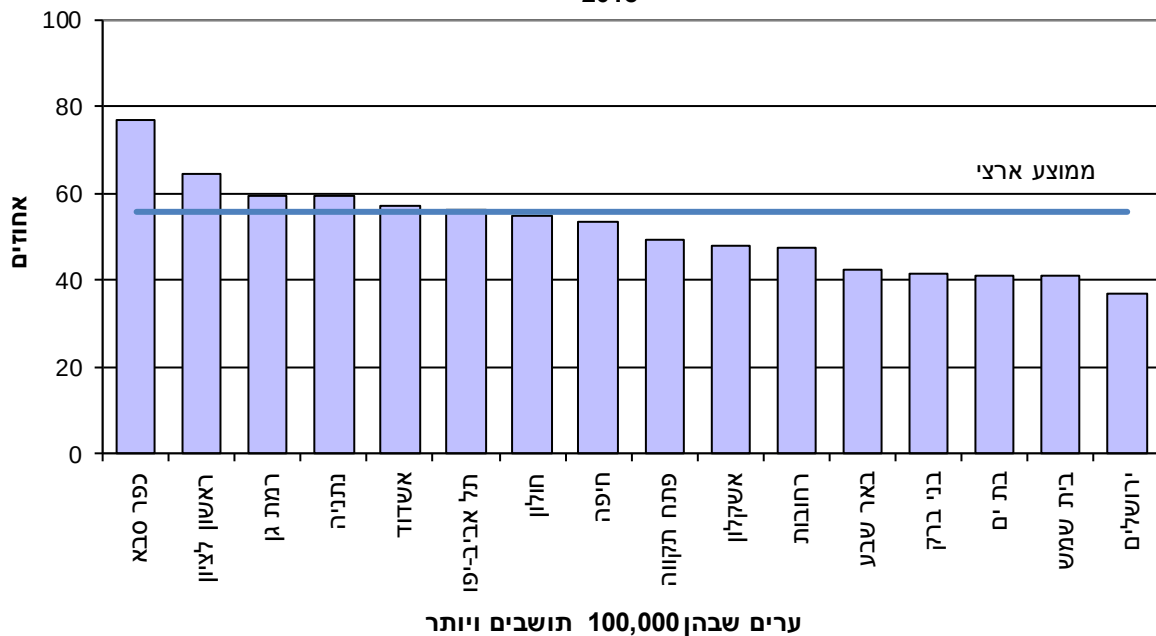

7.2.2. בני 20 ומעלה המרוצים מהניקיון באזור המגורים, לפי קבוצת אוכלוסייה ומידת דתיות בקרב יהודים 2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

7.2.3. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מהניקיון באזור המגורים בערים הגדולות 2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

7.3. רעש חיצוני המפריע בדירה

תיאור המדד והגדרתו

רעש מהווה חלק מהתנאים הפיזיים באזור המגורים, ואלו משפיעים על תפיסת איכות החיים של הפרט.

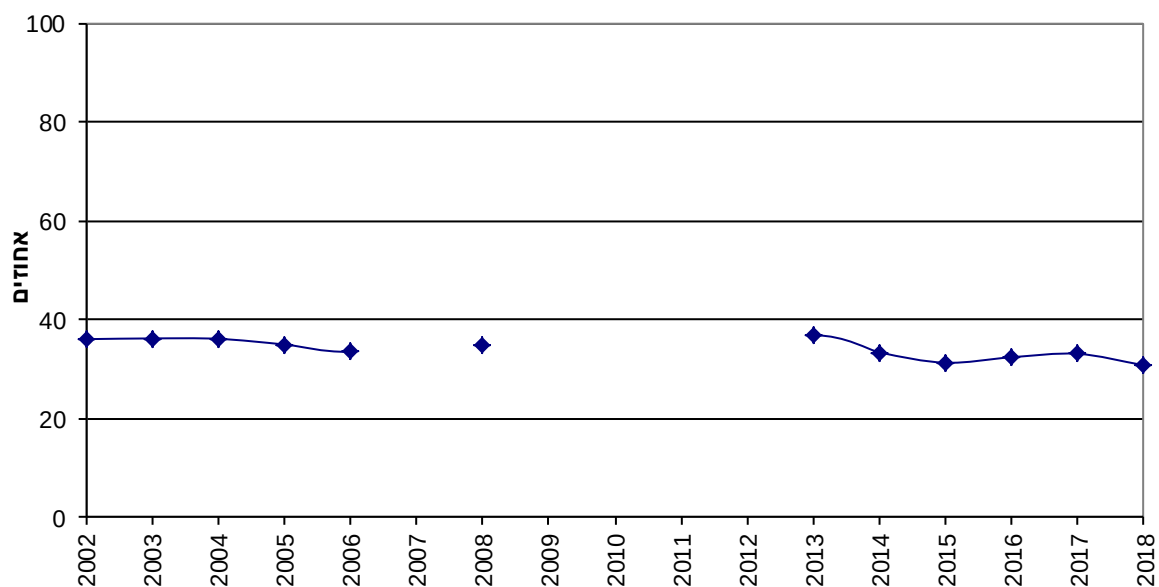
המדד מבוסס על שאלה שהופיעה בסקר החברתי, בשנים 2002–2006 ו-2008, ומופיעה בשאלון הגרעין של הסקר החברתי החל משנת 2013. המדד כולל בני 20 ומעלה שהשיבו 'מפריע מאוד' או 'מפריע' על השאלה: "האם מפריע לך בדירה רעש שמגיע מבחוץ?".

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בהפרעה של רעש חיצוני בדירה.

מגמות במדד

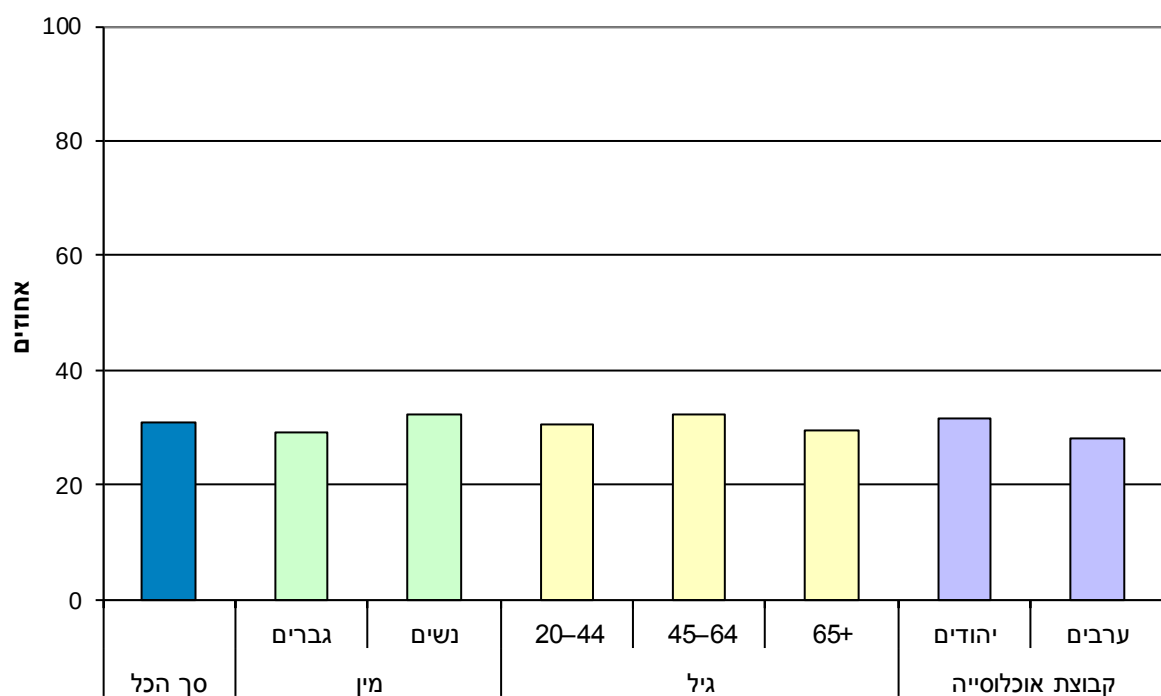
- **בשנת 2018 31% מבני 20 ומעלה דיווחו על רעש חיצוני המפריע להם בדירה - 11% דיווחו על רעש מפריע מאוד.**
- **בשיעור הדיווח על רעש מפריע לא נמצאו הבדלים של ממש בין גברים לנשים, בין יהודים לערבים ובין קבוצות הגיל.**
- **מבין הערים הגדולות בשנים 2017–2018, השיעור הגבוה ביותר של דיווח על רעש מפריע נמצא בבת ים (45%), והנמוך ביותר – בפתח תקווה (30%).**
- **בשנת 2018, בירושלים 29% מהתושבים דיווחו על רעש חיצוני המפריע להם בדירה, 32% מהיהודים, לעומת 25% מהערבים.**

**7.3.1. בני 20 ומעלה שרעש חיצוני מפריע להם בדירה(1)
(2)2018-2002**

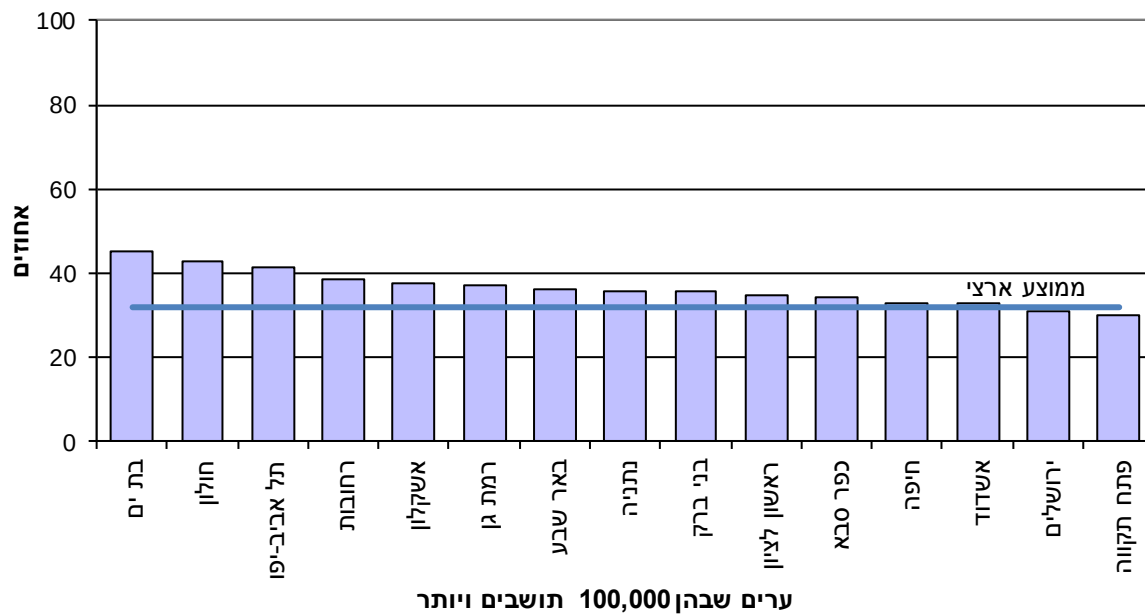
(1) 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.
(2) הנתונים אינם רציפים כיוון שהשאלה לא הופיעה בסקר החברתי בשנים 2007 ו-2009-2012.

**7.3.2. בני 20 ומעלה שרעש חיצוני מפריע להם בדירה(1),
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

(1) 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.

7.3.3. בני 20 ומעלה שרעש חיצוני מפריע להם בדירה(1)
 בערים הגדולות(2)
 2018-2017

(1) 'מפריע מאוד' או 'מפריע'.
 (2) הנתונים על בית שמש אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

7.4. אספקת אנרגיה מתחדשת

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את תרומת האנרגיה המתחדשת לכלל אספקת האנרגיה הראשונית.¹ כמו כן המדד מציג את אחוז ייצור החשמל מאנרגיה מתחדשת מתוך סך כל ייצור החשמל. ניצול אנרגיה מתחדשת משמעו ניצול מקיים של משאבי הסביבה, והפחתת ההשפעות השליליות של שריפת הדלקים המאובנים (פוסיליים). אנרגיה מתחדשת כוללת אנרגיה ממקורות שאינם מתכלים, כגון שמש (אנרגיה סולרית), רוח, מים והפקת אנרגיה מתהליכים ביולוגיים (ביוגז).

נתוני המדד מבוססים על דיווחים המועברים ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ממינהל הדלק והגז במשרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים, מחברת החשמל, מבתי הזיקוק ומגופים נוספים, וכן מסקרים בענפי האנרגיה והחשמל המבוצעים בלמ"ס.

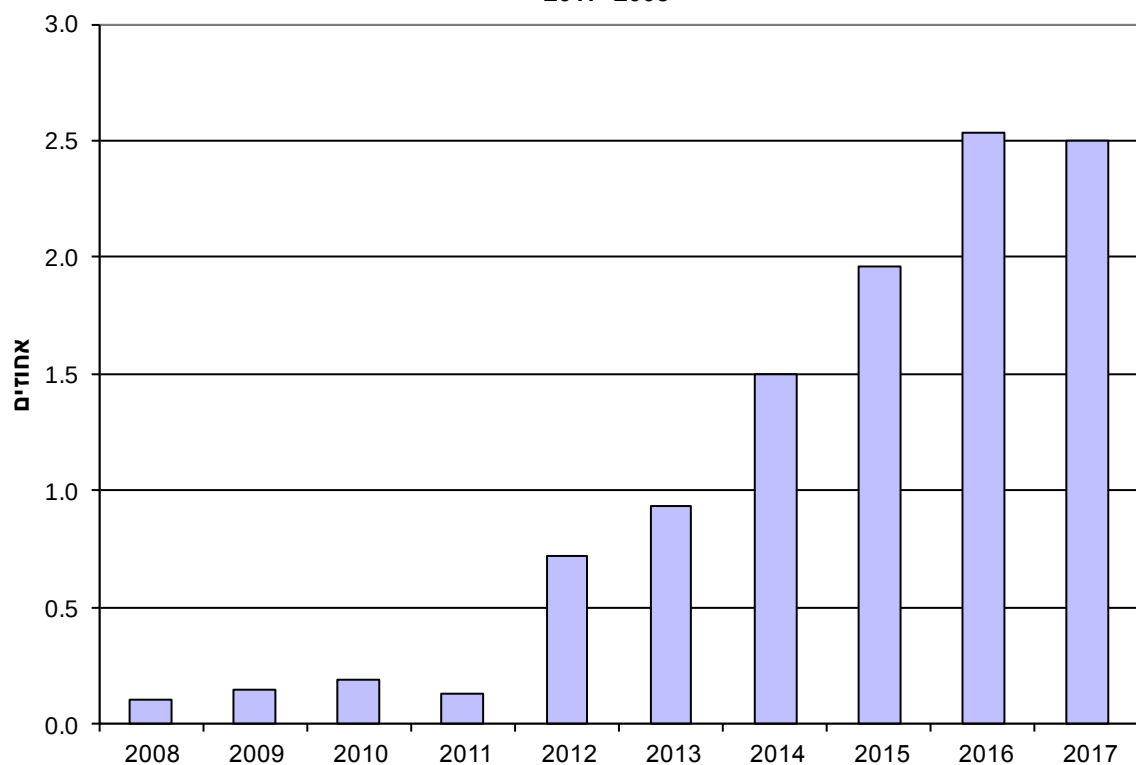
המגמה הרצויה למדד היא עלייה באספקת אנרגיה מתחדשת ביחס לכלל מקורות האנרגיה.

מגמות במדד

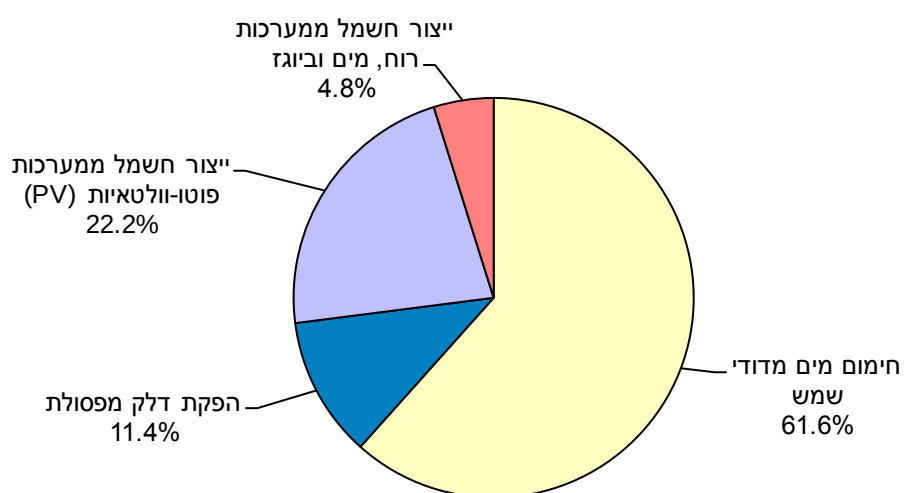
- **בישראל אחוז האנרגיה המתחדשת מתוך כלל אספקת האנרגיה הראשונית עמד ב-2017 על 2.6%.**
- **אחוז ייצור החשמל מאנרגיה מתחדשת מסך ייצור החשמל היה ב-2017 2.5% – בדומה לשנת 2016.**
- **חימום מים מדודי שמש מהווה את רוב ייצור האנרגיה ממקורות מתחדשים (62%). ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת כולל גם אנרגיה ממערכות פוטו-וולטאיות – PV (22%) וממערכות רוח, מים וביוגז (5%), והפקת דלק מפסולת (11%).**
- **אחוז ייצור החשמל מאנרגיה מתחדשת מסך ייצור החשמל בישראל הוא הנמוך ביותר במדינות ה-OECD (ממוצע OECD – 25%).**
- **אחוז האנרגיה המתחדשת מתוך אספקת האנרגיה הראשונית ומסך ייצור החשמל עדיין נמוך מאוד (פחות משלושה אחוזים), למרות העלייה הניכרת בשנים 2008–2016.**
- **זמינות האנרגיה המתחדשת לייצור חשמל משתנה בין המדינות – בישראל המקור העיקרי הוא אנרגיה סולרית (2.2% מסך מקורות האנרגיה לייצור חשמל).**

¹ האנרגיה שעמדה לרשות המשק בתקופת הדיווח הכוללת הפקה מקומית, יבוא ושינוי במלאי, בניכוי יצוא, ותדלוק אוניות.

**7.4.1. אנרגיה מתחדשת מתוך ייצור החשמל
2017-2008**

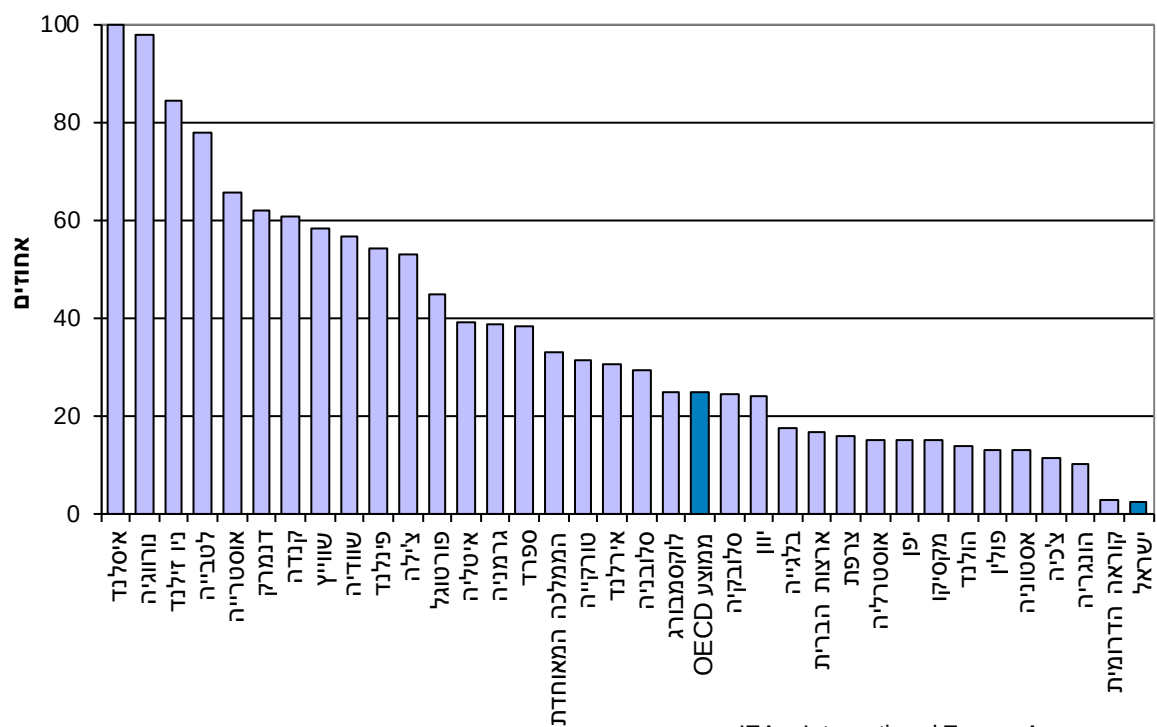
**7.4.2. ייצור אנרגיה ממקורות מתחדשים, לפי מקור
2017**

7.4.3. ייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת מתוך ייצור החשמל

במדינות ה-OECD

2017

מקור: IEA – International Energy Agency.

7.5. שביעות רצון מפארקים ומשטחים ירוקים באזור המגורים

תיאור המדד והגדרתו

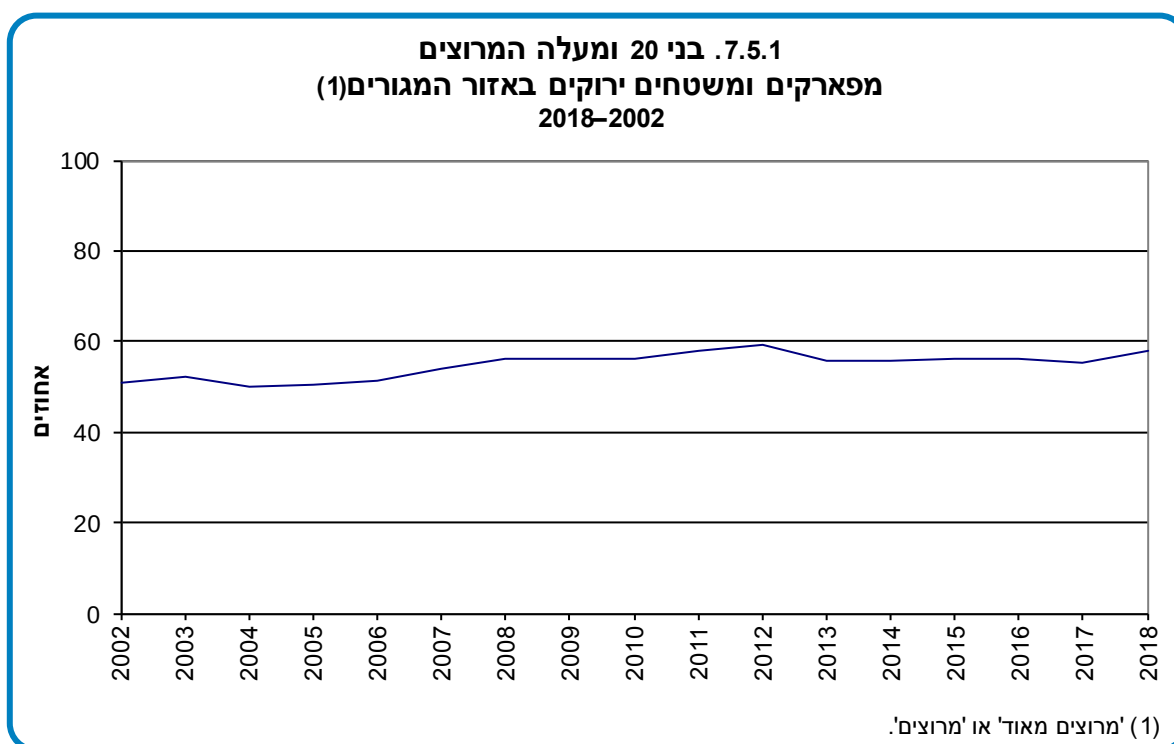
שביעות רצון מפארקים ומשטחים ירוקים באזור המגורים היא אמצעי לבחון את התנאים הפיזיים והאקולוגיים בסביבת המגורים, והיא משקפת את איכות החיים ואת הרווחה הסובייקטיבית של הפרט.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002, והיא מופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "האם אתה מרוצה מכמות השטחים הירוקים, הגנים הציבוריים או הפארקים באזור שבו אתה גר?".

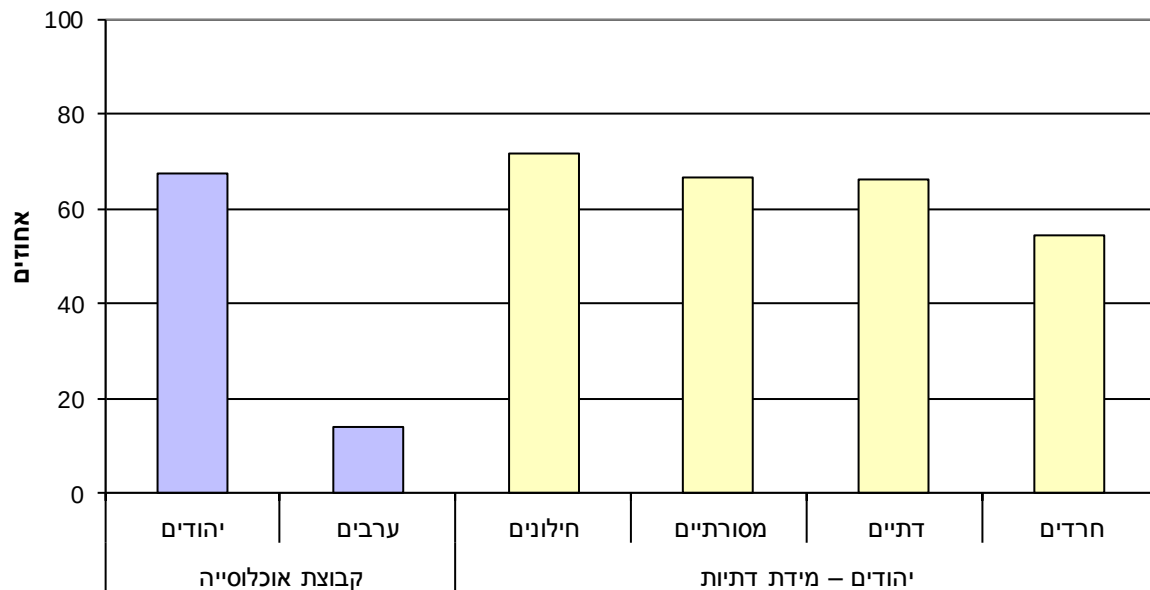
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון מהפארקים ומהשטחים הירוקים באזור המגורים.

מגמות במדד

- בשנת 2018 58% מבני 20 ומעלה היו מרוצים או מרוצים מאוד מהפארקים ומהשטחים הירוקים באזור מגוריהם – 59% מהגברים ו-57% מהנשים. 19% היו מרוצים מאוד.
- 68% מהיהודים היו מרוצים מהפארקים ומהשטחים הירוקים, לעומת 14% מהערבים. בקרב יהודים – 72% מהחילונים מרוצים, לעומת 54% מהחרדים.
- מבין הערים הגדולות בשנים 2017–2018, שיעור המרוצים הגבוה ביותר נמצא בכפר סבא (84%), והנמוך ביותר – בירושלים (34%).

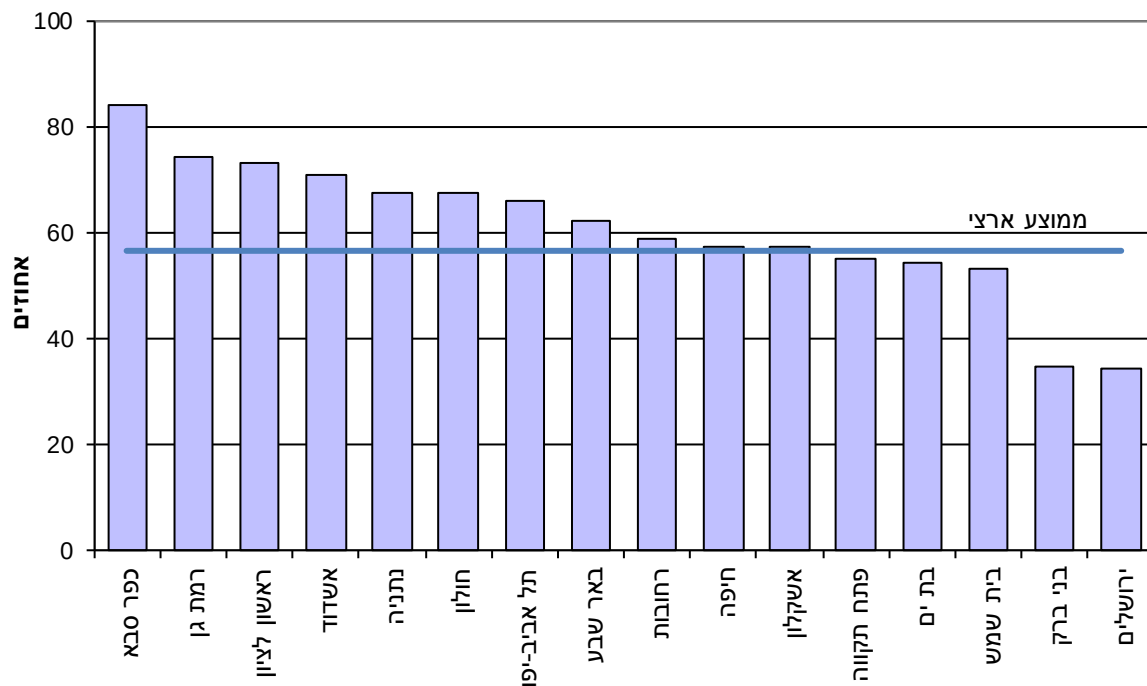

7.5.2. בני 20 ומעלה המרוצים
מפארקים ומשטחים ירוקים באזור המגורים, (1)
לפי קבוצת אוכלוסייה ומידת דתיות בקרב יהודים
2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

7.5.3. בני 20 ומעלה המרוצים (1) מפארקים ומשטחים ירוקים באזור
המגורים בערים הגדולות
2018-2017

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

7.6. איכות מי השתייה

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את הבדיקות החריגות של מי השתייה. במי השתייה נערכים שני סוגי בדיקות: בדיקות מיקרוביאליות ובדיקות כימיות.

הבדיקות המיקרוביאליות של מי השתייה מבוצעות על ידי מדידה של חיידקים קוליפורמים צואתיים, אלו מעידים על זיהום במאגר המים או במערכת ההולכה. זיהומים אלו מסכנים את בריאות האוכלוסייה, מייקרים את הטיפול במי השתייה ופוגעים בסביבה הטבעית. נתון זה משמש מדד למאמצים המושקעים בהפחתת עומסי הזיהום במים ממקור צואתי. התקן הישראלי הוא אפס קוליפורמים במי השתייה כלומר, קוליפורם אחד נחשב לחריגה.

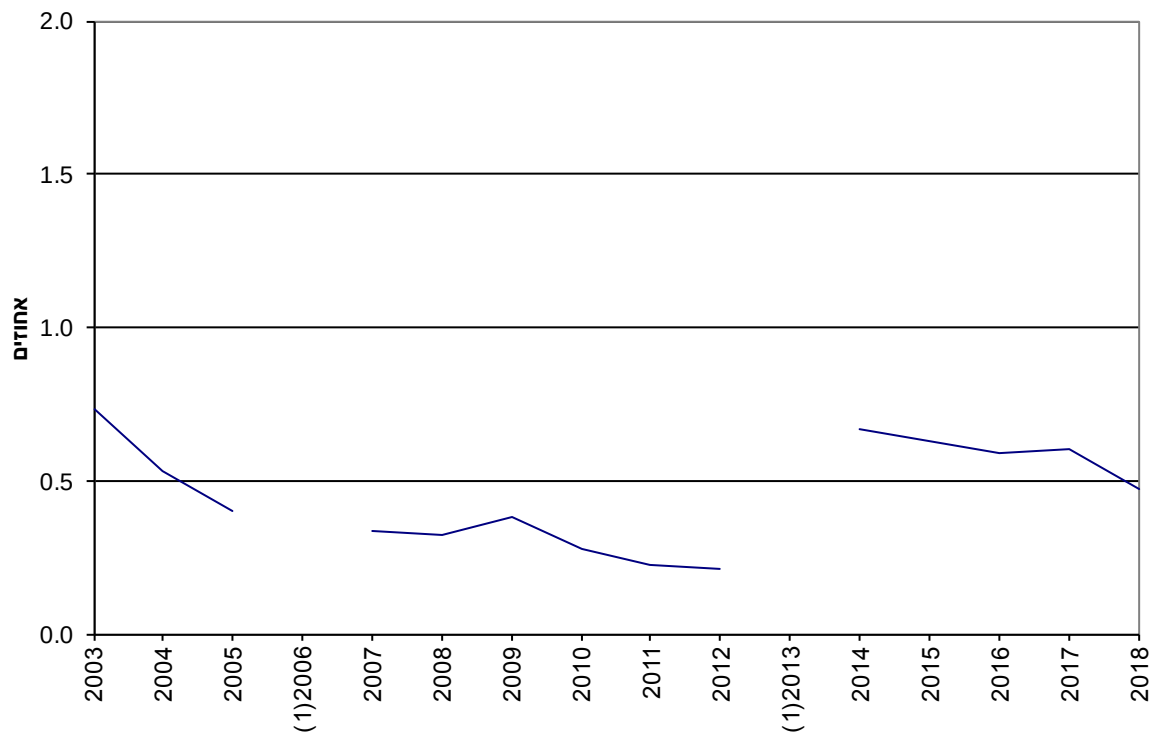
הבדיקות הכימיות במי השתייה מנטרות מדדים שונים, המדדים שנבחרו לייצוג איכות המים הם מדדים זמינים שעבורם מתבצעות בדיקות סדירות:

- נוכחות טריהלומתאנים הנוצרים משימוש בכלור המיועד לחיטוי המים (תגובה של כלור עם חומרים אורגניים מומסים במים). חומרים אלו חשודים כמסרטנים.
 - נוכחות עופרת – מתכת כבדה ורעילה. חשיפה לעופרת עלולה לגרום למחלות לב, וכן לפגוע בתפקודי הכליה ובמערכת הרבייה.
 - עכירות המים – עכירות בפני עצמה אינה מהווה סכנה בריאותית, אך עכירות גבוהה יכולה להעיד על נוכחות חומרים מזהמים או חומרים אחרים העלולים לגרום נזק לאדם ולסביבה.
- הנתונים מתקבלים ממשד הבריאות.
- המגמה הרצויה למדד היא ירידה באחוז הבדיקות החריגות.

מגמות במדד

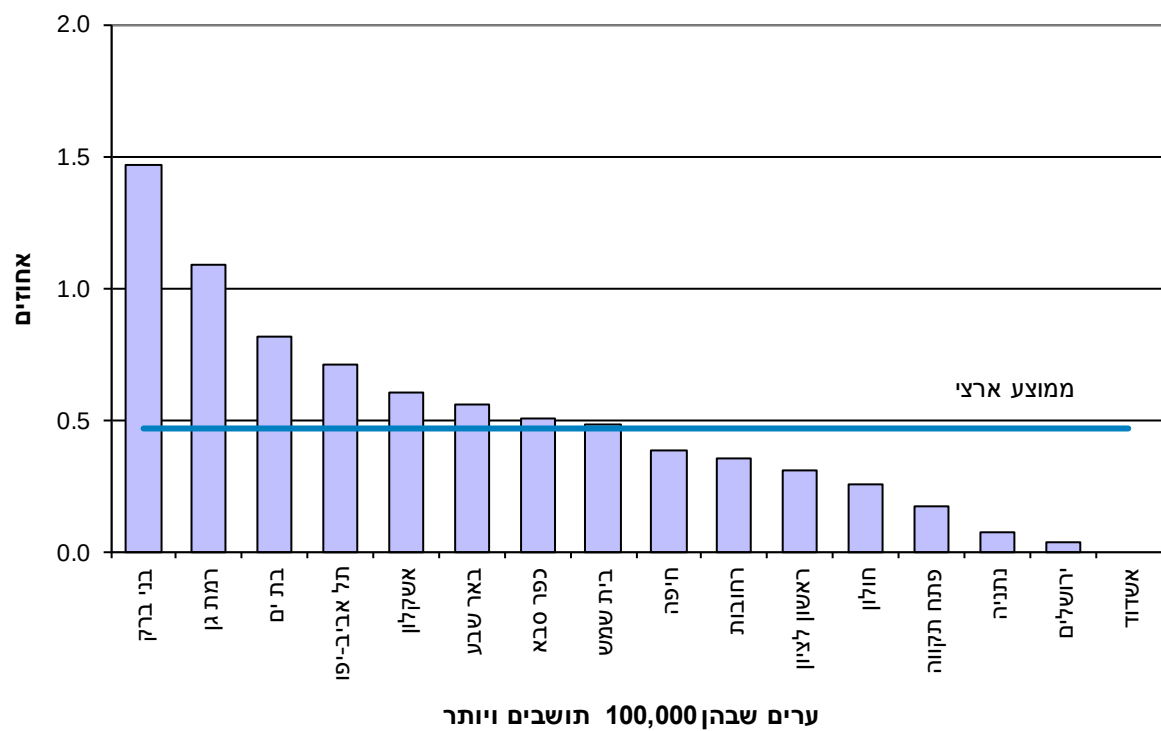
- מהנתונים עולה כי איכות מי השתייה טובה מאוד. ב-15 השנים האחרונות בממוצע הארצי אחוז הבדיקות החריגות של קוליפורמים צואתיים לא עלה על אחוז אחד.
- אחוז הבדיקות החריגות של קוליפורמים צואתיים ירד מ-0.73% בשנת 2003 ל-0.47% ב-2018 (428 בדיקות חריגות מתוך 90,410 בדיקות).
- בשנת 2018 נבדקו ערכי הטריהלומתאנים 1,245 פעמים ברחבי הארץ ונמצאו 7 חריגות שהן 0.6% מסך הבדיקות.
- בשנת 2018 נבדקו ערכי העופרת במי השתייה 2,350 פעמים ברחבי הארץ ונמצאו 6 חריגות שהן 0.25% מסך הבדיקות.
- בשנת 2018 נבדקה עכירות המים ברחבי הארץ 202 פעמים ונמצאה בדיקה חריגה אחת שהיא 0.5% מסך הבדיקות.

**7.6.1. בדיקות חריגות של קוליפורמים צואתיים במי השתייה
2018-2003**

(1) עבור השנים 2006 ו-2013 לא התקבלו ממושרד הבריאות נתוני חריגות של קוליפורמים צואתיים במי השתייה.

**7.6.2. בדיקות חריגות של קוליפורמים צואתיים במי השתייה
בערים הגדולות
2018**

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

7.7. מגוון ביולוגי

תיאור המדד והגדרתו

מגוון ביולוגי – כלל המערכות האקולוגיות בכדור הארץ ותפקודיהן, על עושר ושפע המינים שבהן ויחסי הגומלין ביניהן. מדינת ישראל נחשבת לאחד מהאזורים העשירים בעולם במגוון ביולוגי מאחר שהיא נמצאת בצומת בין שלוש יבשות ושלושה אזורים אקלימיים שונים. המגוון הביולוגי מספק שירותים (שירותי מערכת) בעלי חשיבות עליונה לקיום האדם ולרווחתו: שירותי אספקה, כגון תוצרת חקלאית ומים, שירותי ויסות, כגון ויסות שינוי האקלים, האבקה וסחיפת קרקע ושירותי תרבות כגון, תיירות חינוך וספורט.

מדד המגוון הביולוגי מורכב משינויים ביחס לתקופת הבסיס (2013) ב:

- **כמות השטח הטבעי** שנמדד על ידי אחוז הגריעה של השטח הטבעי;
 - **מצב המינים** – בעלי חיים¹ וצמחים. מצב המינים מאופיין על ידי שינוי בשיעור המינים בסכנת הכחדה והמינים האנדמיים (ייחודיים לישראל), בשיעור המינים הפולשים/מתפרצים² ובשיעור המינים מלווי אדם;³
 - **רציפות השטחים הטבעיים** הנמדדת על ידי צפיפות וקישוריות בין שטחים טבעיים.
- המדדים חושבו⁴ על סמך מערכת הניטור של המארג⁵ לשנת 2017 לעומת 2013, וחולקו ל-9 יחידות ניטור ברמה הארצית של המערכות האקולוגיות היבשתיות בישראל: חורש ים תיכוני, יער מחטני נטוע, חולות החוף, בתה עשבונית, ספר המדבר, מישורי הלס, החולות הפנימיים, הר הנגב והדרום הצחיח.
- המגמה הרצויה למדד היא עלייה – שיפור במגוון הביולוגי, הבאה לידי ביטוי בעלייה בשטח הטבעי שנותר, ברציפות השטחים הללו וכן בעלייה במספר המינים המקומיים שנצפו בתקופה הנמדדת (ציון מעל 1 – שיפור, מתחת ל-1 הרעה).

¹ יונקים, ציפורים וזוחלים.

² מינים פולשים – מינים זרים, שהובאו עקב פעילות האדם מאזורים אחרים בעולם ועלולים להתפשט בקצב לא מבוקר. מינים מתפרצים הם מינים מקומיים שאוכלוסיותיהם גדלו בקצב לא מבוקר עקב פעילות אדם.

³ מינים מלווי אדם – מינים הנמצאים בדרך כלל בסביבת האדם ותלויים בפעילות אנושית.

⁴ המדד מחושב לפי יחידות גאוגרפיות (בתי גידול). המדד מחושב כשקלול כפלי של 50% מדדי מינים ו-50% מדדי רציפות/קיטוע, שקלול זה מוכפל בפרופורציית השטח הטבעי הנותר בכל יחידה. כמו כן מחושבות התוצאות לפי מדדים כלליים בחישוב ארצי.

⁵ המארג הוא התוכנית הלאומית להערכת מצב הטבע בישראל. זוהי שותפות של ארגונים האמונים על ניהול משאבי סביבה בישראל ומדענים עצמאיים, שפועלת בחסות מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט – המרכז הלאומי לחקר המגוון הביולוגי שבאוניברסיטת תל אביב. במארג שותפים המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים והקרן הקיימת לישראל, ונתמך על ידי קרן פרטית.

מגמות במדד

- בין השנים 2013 ל-2017 עמד מדד מגוון ביולוגי על 0.98, משמע הרעה במצב המגוון הביולוגי בישראל.
- ברכיב השטח הטבעי שנותר, חלה ירידה בכל יחידות הניטור בארץ, הבאה לידי ביטוי בגריעה של 66.70 קמ"ר מהשטח הטבעי בין השנים 2013 ל-2017. ברכיב המינים חל שיפור הנובע משיפור ב-3 יחידות: חולות החוף, הדרום הצחיח ויער מחטני נטוע, שיפור זה התמתן על ידי הרעה ב-5 היחידות האחרות. ברכיב רציפות השטחים חלה ירידה בכל האזורים.
- ברוב היחידות, למעט חולות החוף, החולות הפנימיים והדרום הצחיח חלה הרעה במדד, בעיקר כתוצאה מהרעה ברכיב רציפות השטחים.
- ביחידות חולות החוף והדרום הצחיח חל שיפור במדד, הנובע משיפור ברכיב מצב המינים. וזאת, למרות הירידה ברכיב השטח הטבעי שנותר וברציפות השטחים.

רכיבי מדד מגוון ביולוגי, לפי יחידות ניטור

יחידות ניטור	מדד מגוון ביולוגי	שטח טבעי שנותר	מצב המינים	רציפות השטחים הטבעיים	כיוון שינוי (2017 לעומת 2013)
מדד ארצי	0.978	0.992	1.021	0.952	↓
חורש ים תיכוני	0.932	0.980	0.954	0.948	↓
יער מחטני נטוע	0.983	0.988	1.024	0.965	↓
חולות החוף	1.098	0.994	1.271	0.937	↑
בתה עשבונית	0.934	0.994	0.929	0.951	↓
ספר המדבר	0.930	0.986	0.970	0.917	↓
מישורי הלס	0.954	0.997	0.951	0.962	↓
החולות הפנימיים	..	0.991	..	0.955	
הר הנגב	0.991	0.999	0.997	0.987	↓
הדרום הצחיח	1.006	0.998	1.070	0.946	↑

.. = חוסר בנתונים.

רווחה
אישית
וחברתית

8.1. שביעות רצון מהחיים

תיאור המדד והגדרתו

שביעות רצון מהחיים היא מרכיב בהערכת הרווחה האישית. המדד משקף את תפיסת הפרט את חייו כמכלול, וברוב הסקרים החברתיים מוצגת שאלה בנושא זה.

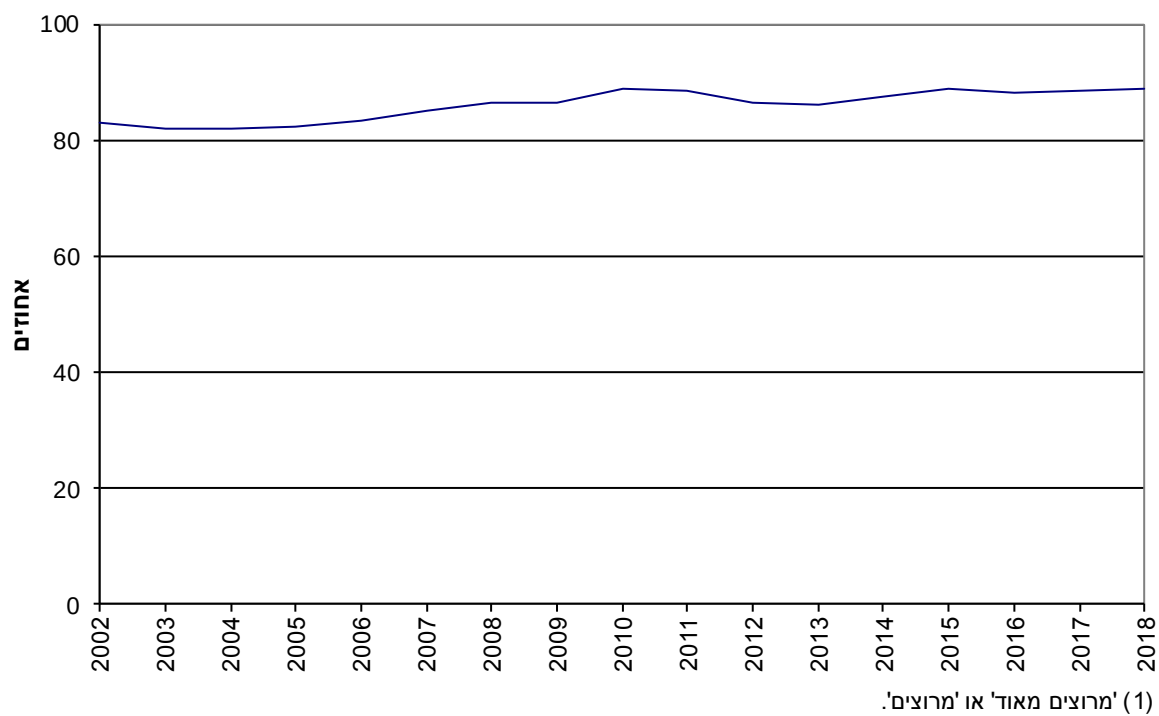
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "באופן כללי, האם אתה מרוצה מחייתך?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות רצון מהחיים.

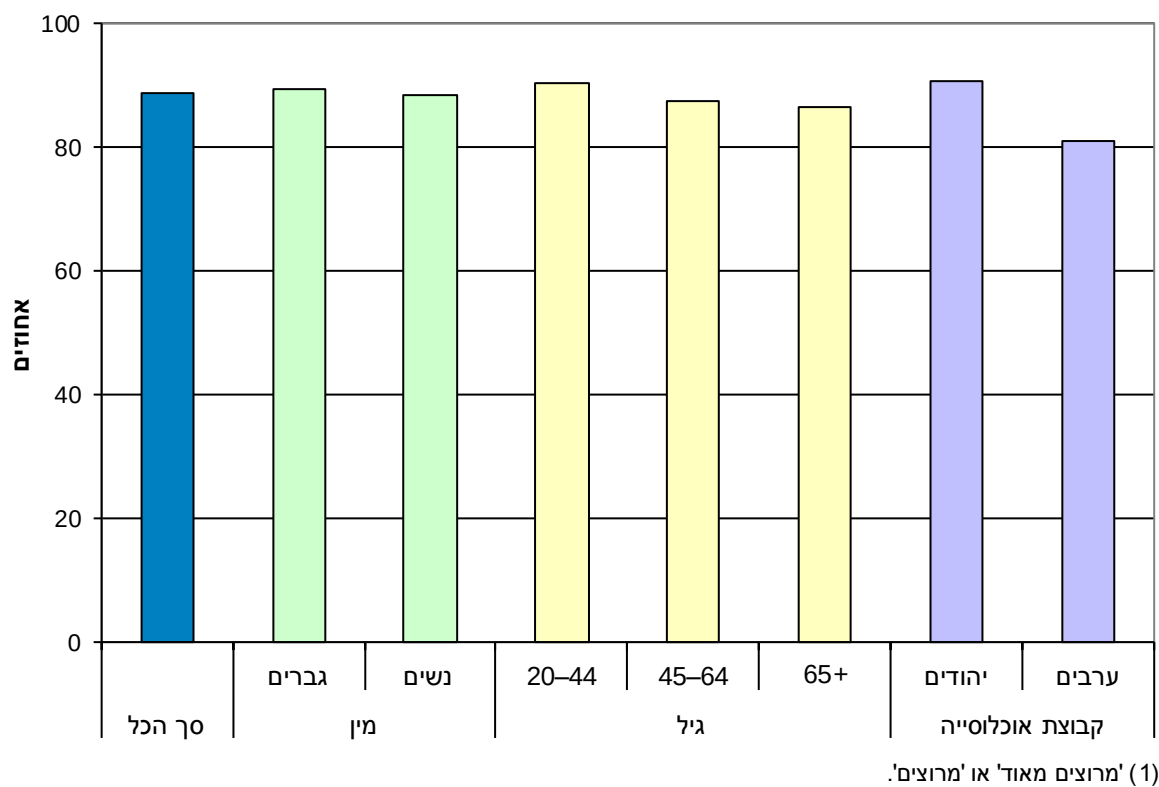
מגמות במדד

- **89% מבני 20 ומעלה היו מרוצים מחייהם ב-2018**, ומתוכם 39% היו מרוצים מאוד, ללא הבדל בין נשים לגברים.
- שביעות הרצון מהחיים יורדת עם העלייה בגיל: 91% בקרב בני 20–44, 88% בקרב בני 45–64 ומעלה ו-87% בקרב בני 65 ומעלה.
- יהודים מרוצים מחייהם יותר מערבים (91% לעומת 81%, בהתאמה).
- בקרב היהודים, 98% מהחרדים מרוצים מחייהם, לעומת 94% מהדתיים ו-90% מהמסורתיים ומהחילונים.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים המרוצים מחייהם נמצא בבית שמש (96%), והנמוך ביותר באשקלון (83%).
- בראייה רב-שנתית חלה עלייה הדרגתית בשיעור המרוצים, מ-83% ב-2002 ל-89% ב-2018.
- בהשוואה בין-לאומית, נמצא ששיעור שביעות הרצון מהחיים בישראל בשנים 2016–2017 גבוה מהשיעור הממוצע במדינות ה-OECD (7.3 לעומת 6.7, בהתאמה, בסולם 0–10).

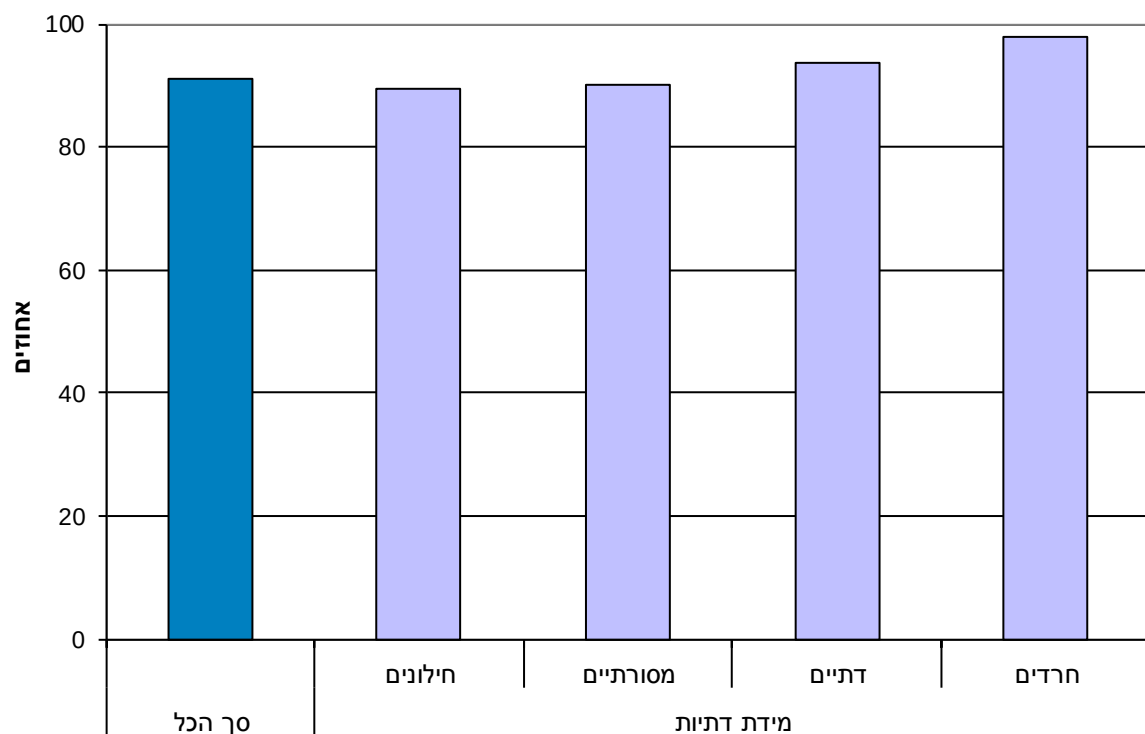
8.1.1. בני 20 ומעלה המרוצים מהחיים(1)
2018-2002

8.1.2. בני 20 ומעלה המרוצים מהחיים, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה (1)
2018

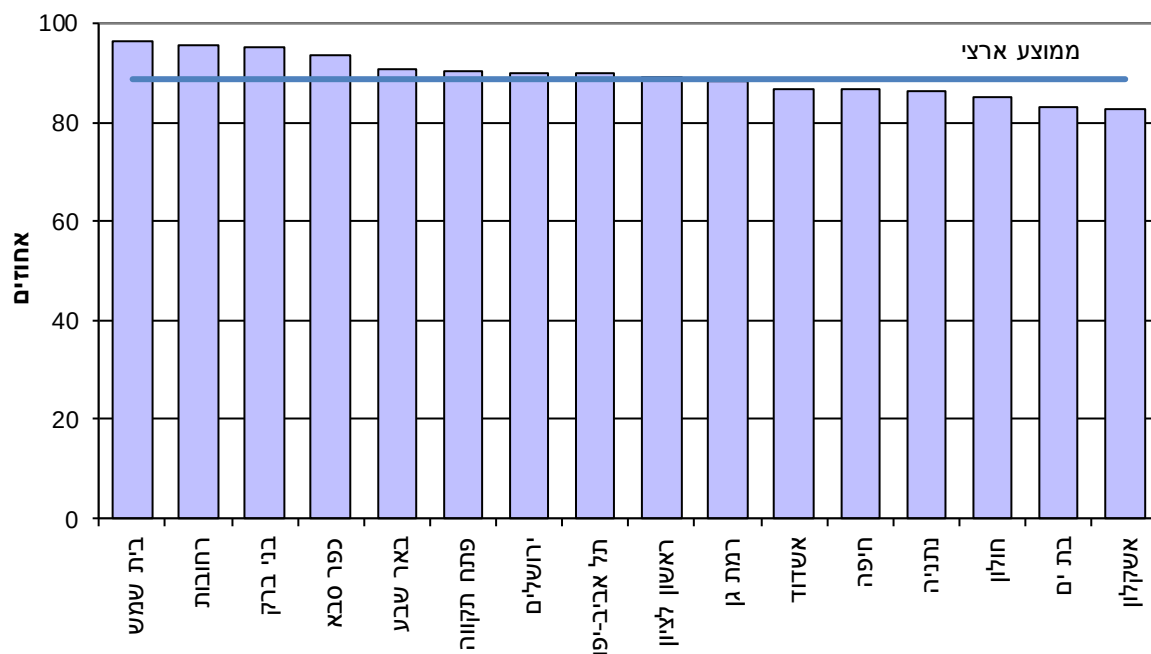

8.1.3. יהודים בני 20 ומעלה המרוצים מהחיים, לפי מידת דתיות
2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

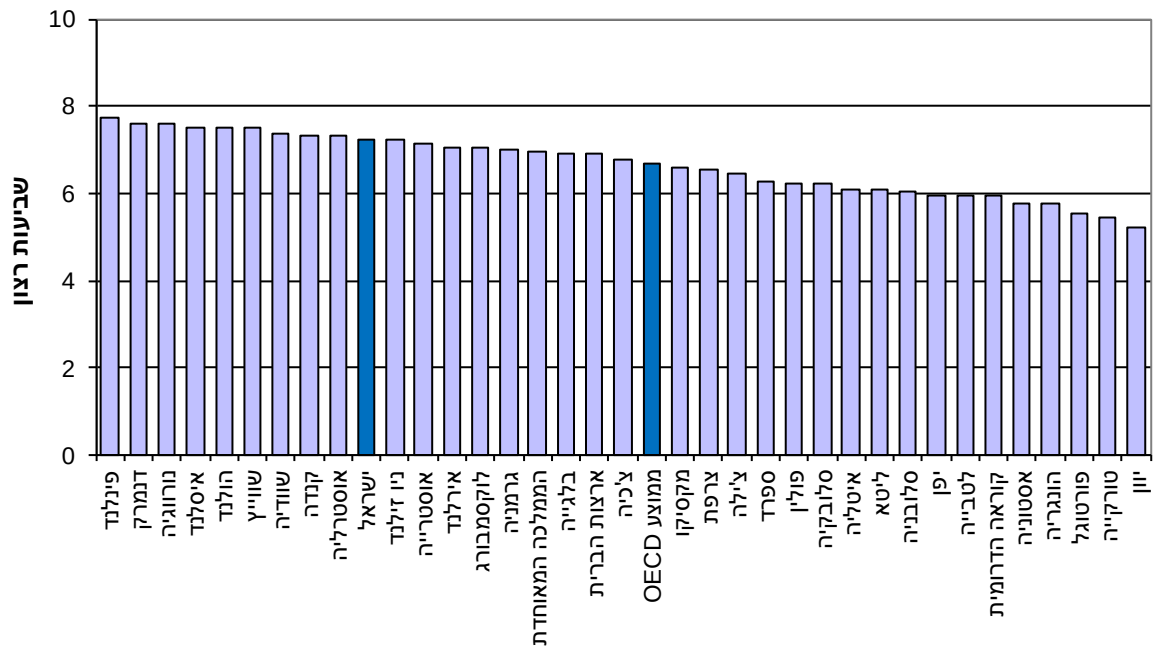
8.1.4. בני 20 ומעלה המרוצים מהחיים, (1) בערים הגדולות
2018-2017

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

8.1.5. בני 15 ומעלה לפי שביעות רצון מהחיים, (1)
השוואה בין-לאומית
2017-2016

מקור: OECD, Society at glance-2019. מבוסס על סקר Gallup World Poll הנערך בקרב בני 15 ומעלה.
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אינה שותפה בסקר זה.
(1) המשיבים התבקשו לציין את מידת שביעות רצונם מהחיים בסולם בין 0 ל-10.

8.2. תחושת יכולת ומסוגלות אישית – ציפיות ביחס לעתיד¹

תיאור המדד והגדרתו

הערכת איכות החיים בעתיד היא מרכיב בתפיסת הרווחה האישית. השאלה משקפת את מידת האופטימיות של המשיב ביחס להערכת חייו בעתיד.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'יהיו יותר טובים' על השאלה: "בשנים הקרובות, האם אתה חושב שבהשוואה להיום החיים שלך יהיו יותר טובים, לא ישתנו, או יהיו פחות טובים?".

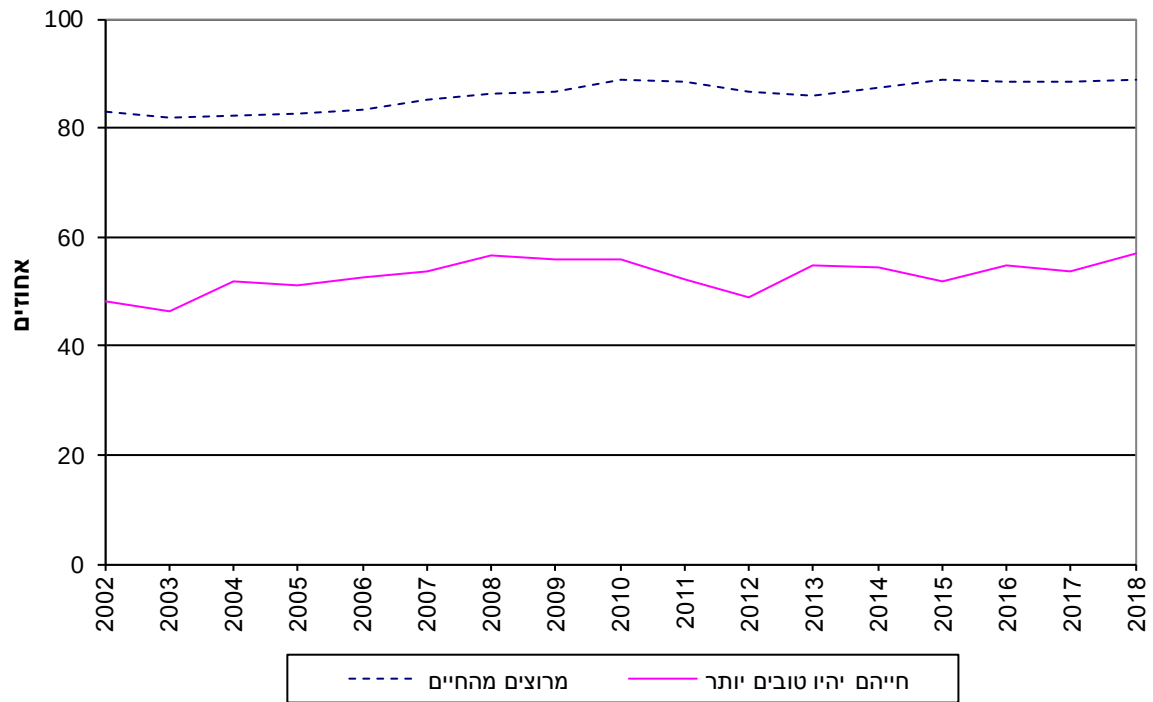
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בציפיות ביחס לעתיד.

מגמות במדד

- בשנת 2018 57% מבני 20 ומעלה העריכו שחיהם יהיו טובים יותר בשנים הבאות, ללא הבדל בין גברים ונשים.
- ההערכה שהחיים יהיו טובים יותר בעתיד יורדת עם העלייה בגיל מ-74% בקרב בני 20–44, ל-48% בקרב בני 45–64, ועד ל-23% בקרב בני 65 ומעלה.
- 59% מהיהודים ו-51% מהערבים העריכו שחיהם יהיו טובים יותר בשנים הבאות.
- בקרב יהודים, 78% מהחרדים מעריכים שחיהם ישתפרו בשנים הקרובות, לעומת 67% מהדתיים, 57% מהמסורתיים ו-54% מהחילונים.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים המעריכים שחיהם ישתפרו בשנים הקרובות נמצא בבית שמש (76%), והנמוך ביותר בכפר סבא (46%).
- שיעור המעריכים שחיהם ישתפרו עלה בהדרגה מ-48% ב-2002 עד ל-57% ב-2018.

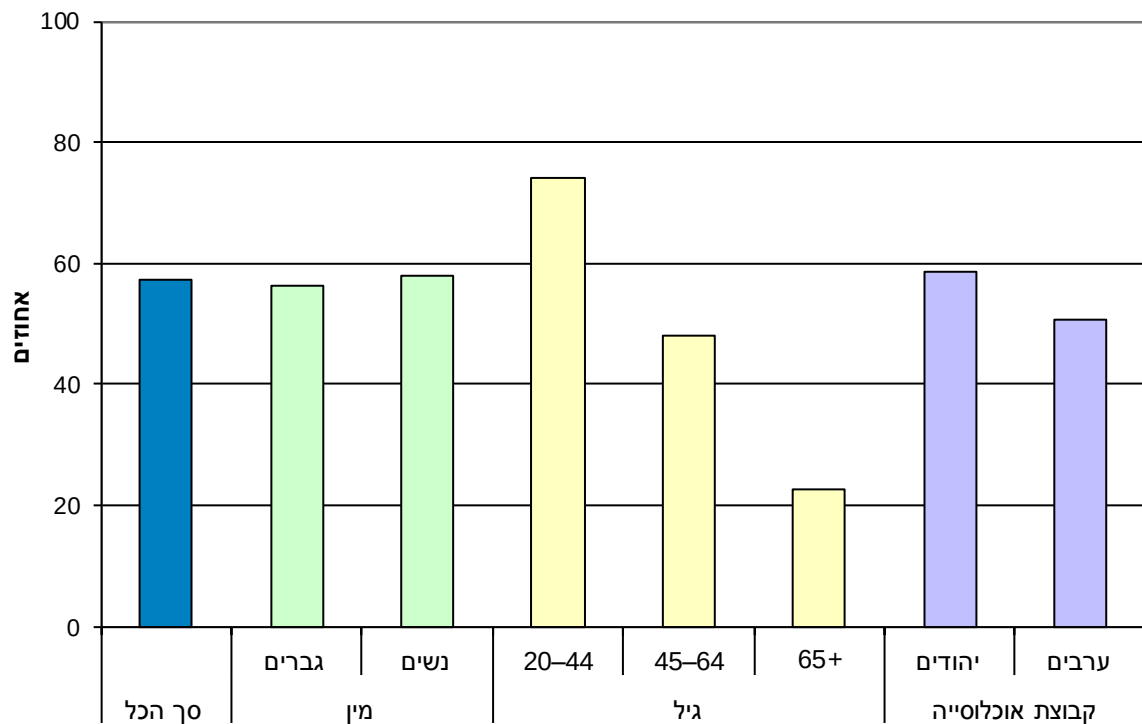
¹ מדד 'ציפיות ביחס לעתיד' הוא אחד ממרכיבי מדד 'תחושת יכולת ומסוגלות אישית' המתוכנן לפיתוח.

**8.2.1. בני 20 ומעלה המרוצים מהחיים (1)
ומעריכים שחיהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות
2018-2002**

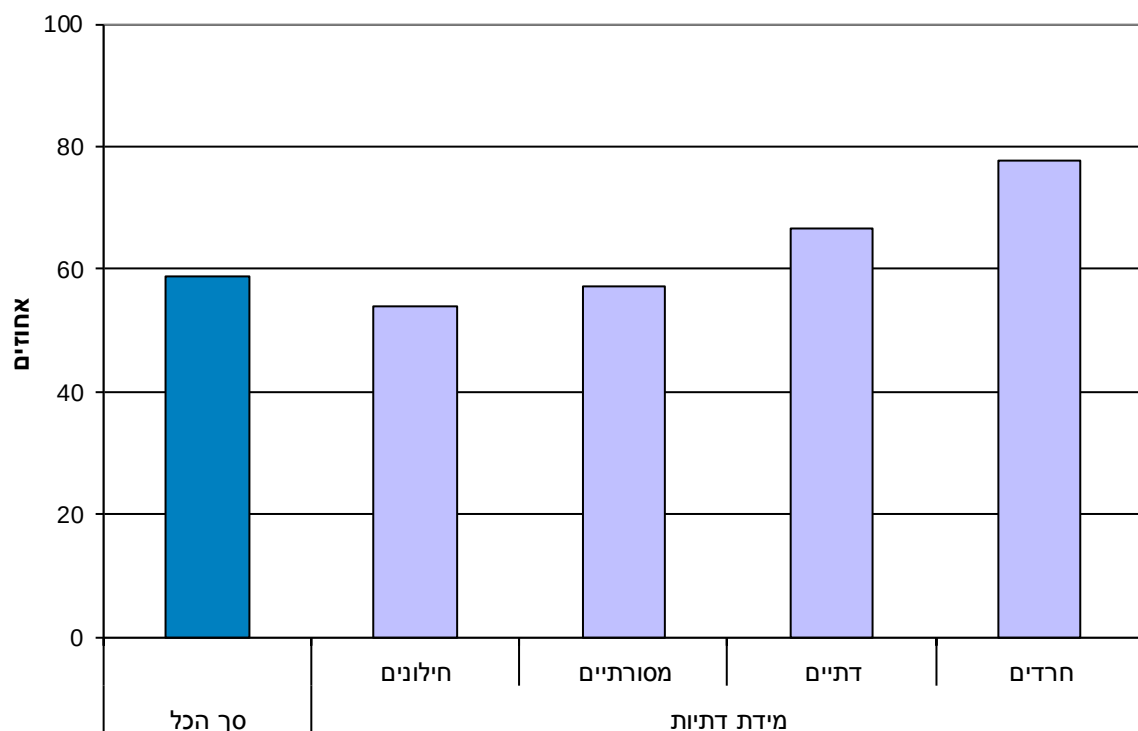

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

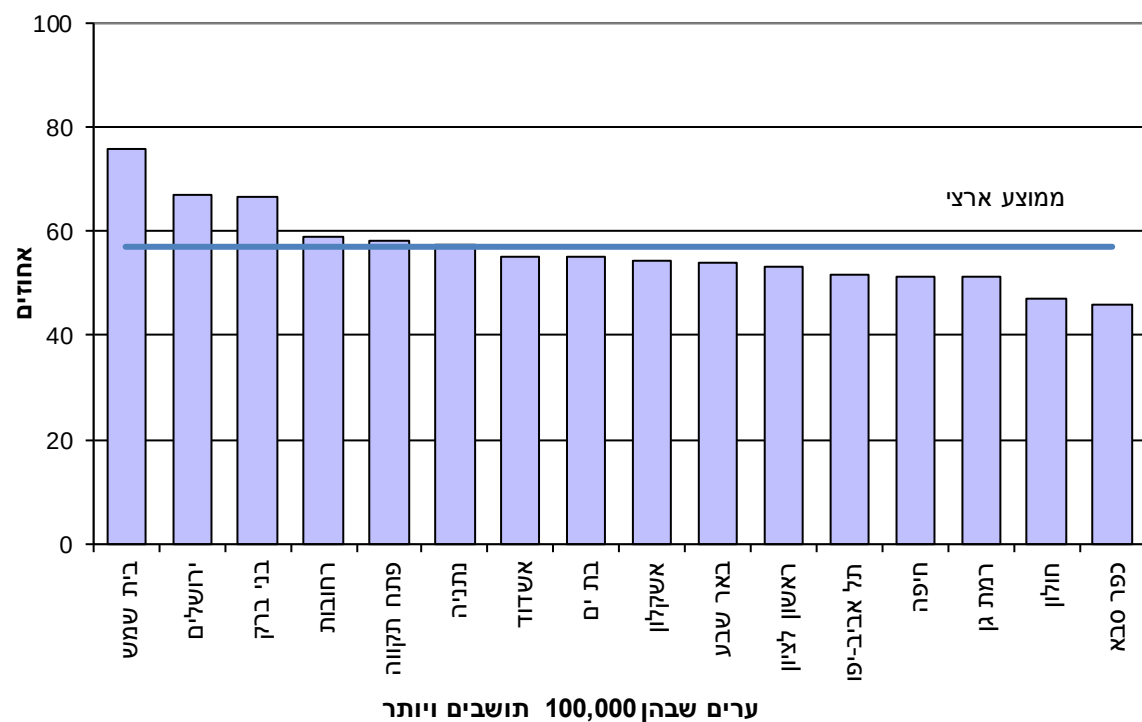
**8.2.2. בני 20 ומעלה המעריכים שחיהם יהיו טובים יותר
בשנים הקרובות, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

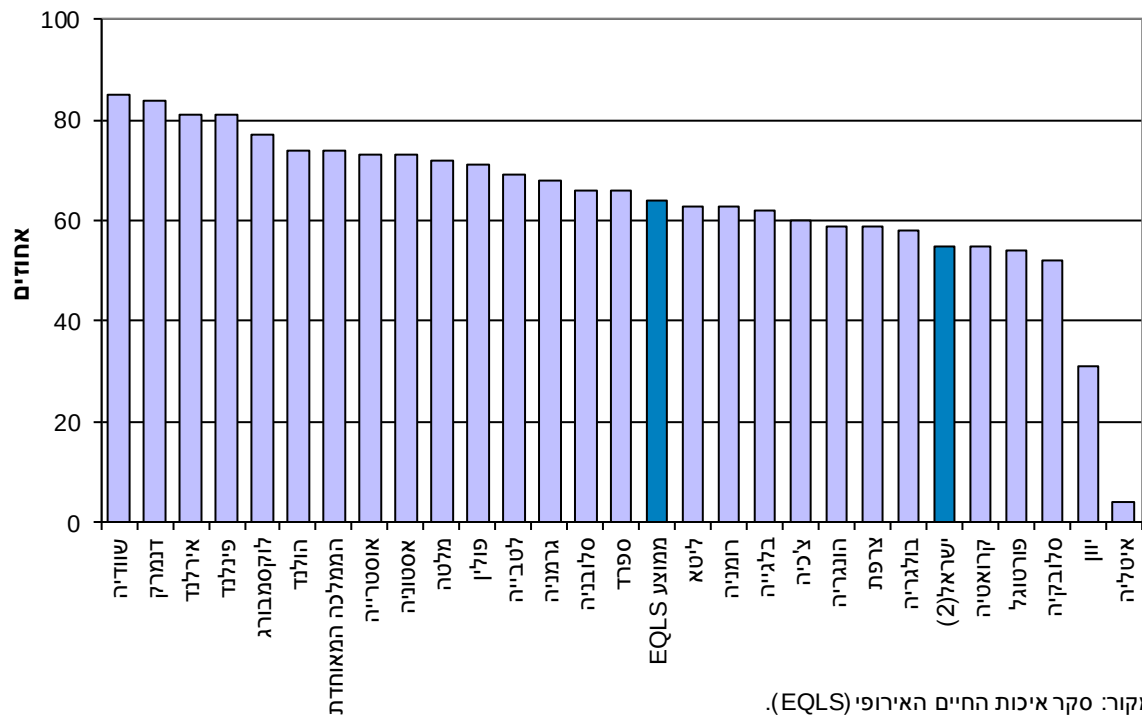
8.2.3. יהודים בני 20 ומעלה המעריכים שחיהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות, לפי מידת דתיות 2018

8.2.4. יהודים בני 20 ומעלה המעריכים שחיהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות בערים הגדולות 2018

**8.2.5. בני 15 ומעלה המעריכים שחיהם יהיו טובים יותר
בשנים הקרובות, (1) השוואה בין-לאומית
2016**

מקור: סקר איכות החיים האירופי (EQS).
 (1) בסקר החברתי בישראל – "החיים יהיו טובים יותר";
 בסקר האירופי – "אני אופטימי ביחס לעתיד" ('מסכים מאוד' או 'מסכים').
 (2) בני 20 ומעלה.

8.3. תחושת יכולת ומסוגלות אישית – תחושת יכולת להתמודד עם בעיות¹

תיאור המדד והגדרתו

תחושת יכולת להתמודד עם בעיות היא מרכיב בתפיסת הרווחה האישית, והיא מתייחסת להערכה עצמית של הפרט כלפי מצבו הרגשי.

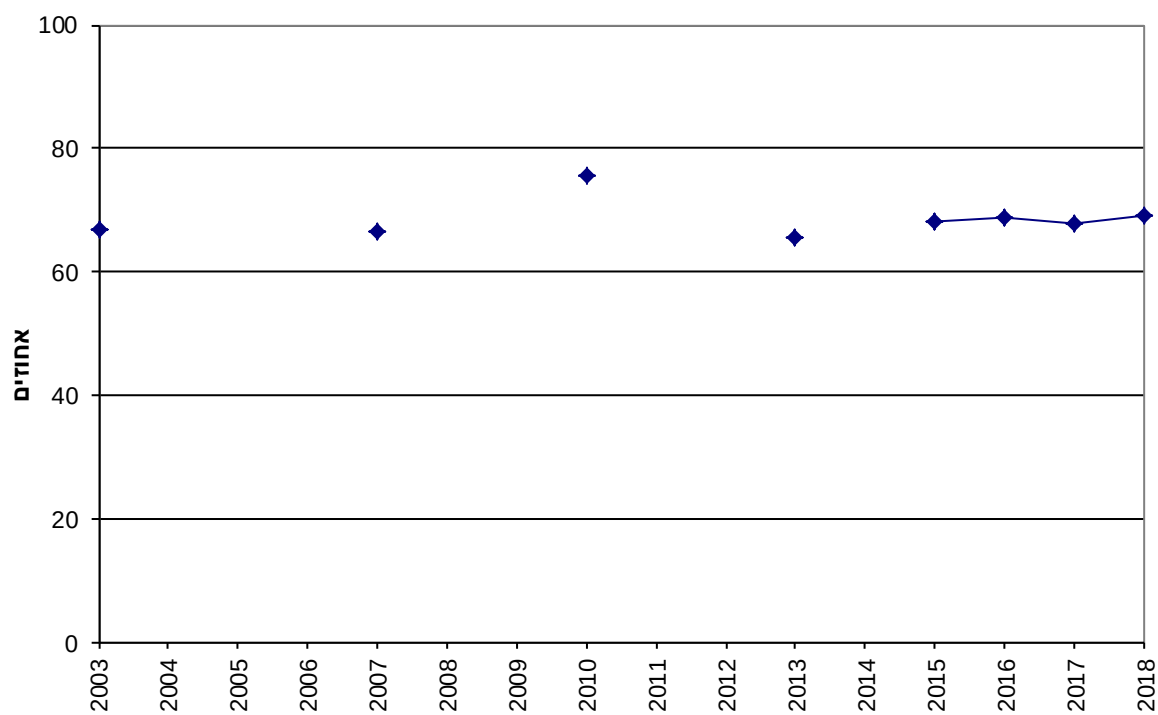
המדד מבוסס על שאלה המופנית לבני 20 ומעלה שהופיעה לסירוגין בסקר החברתי בשנים 2003, 2007, 2010, 2013 והחל מ-2015. המדד כולל את אלו שהשיבו 'תמיד' או 'לעיתים קרובות' על השאלה: "ב-12 החודשים האחרונים, האם הרגשת שאתה יכול להתמודד עם הבעיות שלך?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בתחושת היכולת להתמודד עם בעיות.

מגמות במדד

- בשנת 2018 69% מבני 20 ומעלה השיבו שהם מצליחים להתמודד עם בעיותיהם תמיד או לעיתים קרובות, 72% מהגברים ו-67% מהנשים.
- היכולת להתמודד עם הבעיות יורדת עם העלייה בגיל: 72% בקרב בני 20–44, 68% בקרב בני 45–64 ו-61% בקרב בני 65 ומעלה.
- 72% מהיהודים מצליחים להתמודד עם בעיותיהם, לעומת 57% מהערבים.
- בקרב יהודים 85% מהחרדים מצליחים להתמודד עם בעיותיהם, לעומת 74% מהדתיים, 72% מהחילונים ו-68% מהמסורתיים.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים המצליחים להתמודד עם בעיותיהם נמצא בבני ברק (84%) והנמוך ביותר בתל אביב-יפו (44%).
- בראייה רב-שנתית ניכרת יציבות בתחושת היכולת להתמודד עם בעיות בשנים האחרונות (מ-2015).

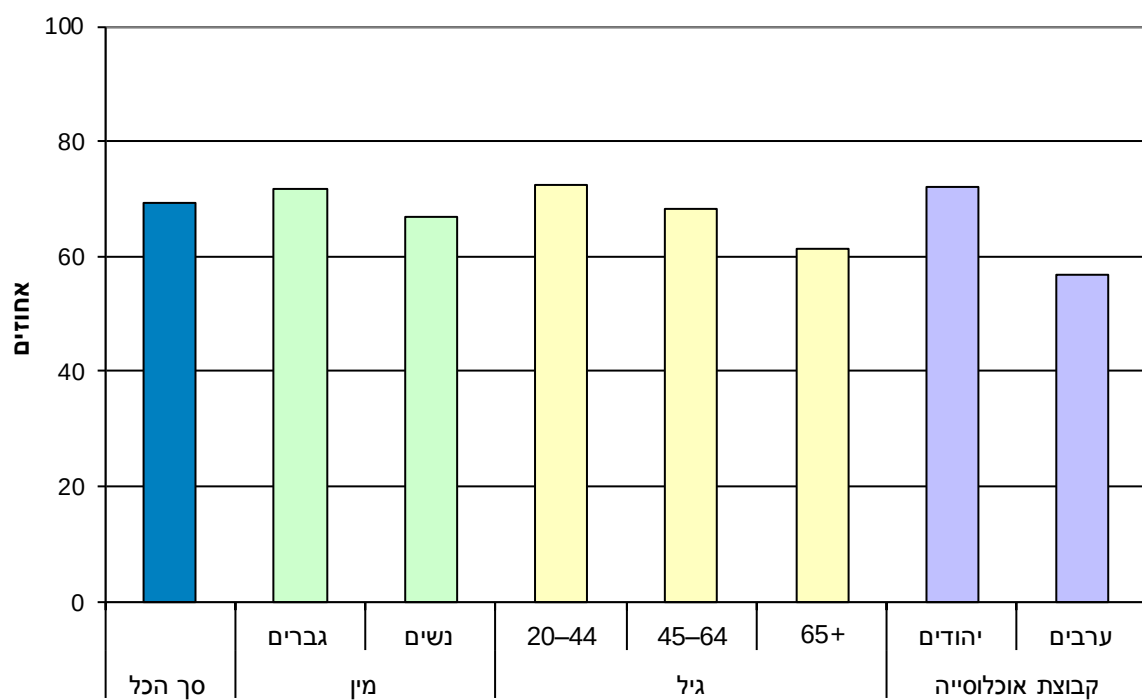
¹ מדד 'תחושת יכולת להתמודד עם בעיות' הוא אחד ממרכיבי מדד 'תחושת יכולת ומסוגלות אישית' המתוכנן לפיתוח.

**8.3.1. בני 20 ומעלה המצליחים להתמודד עם בעיותיהם(1)
(2)2018-2003**

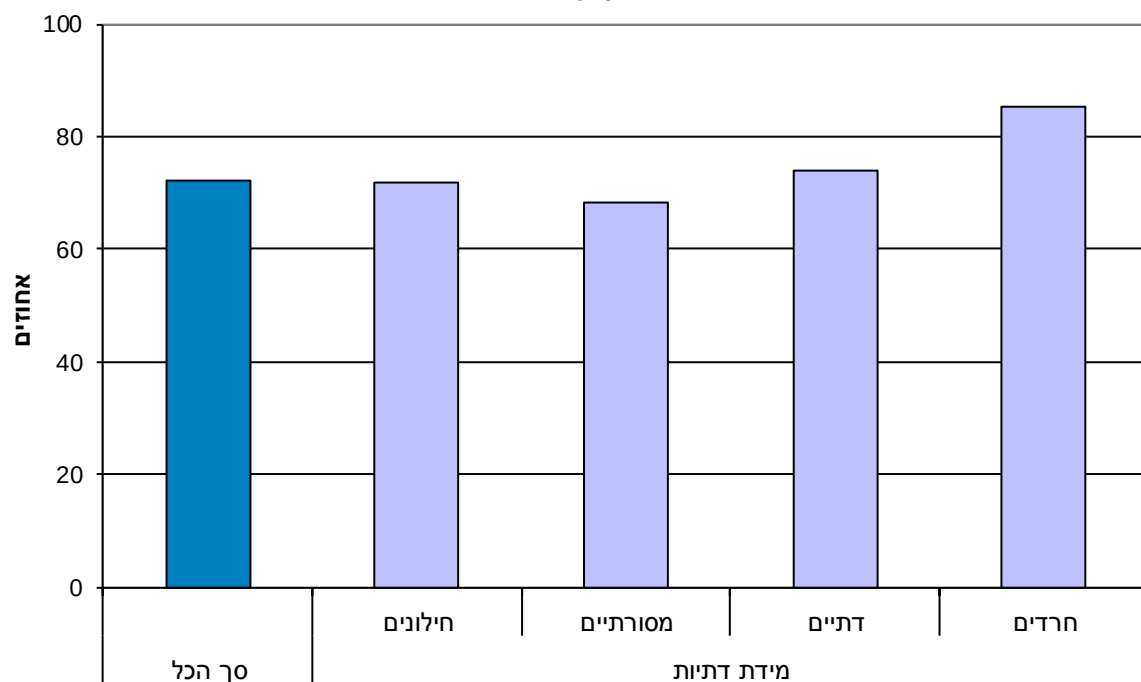
(1) 'תמיד' או 'לעיתים קרובות'.
(2) הנתונים אינם רציפים כיוון שהשאלה לא הופיעה בסקר החברתי בחלק מהשנים.

**8.3.2. בני 20 ומעלה המצליחים להתמודד עם בעיותיהם(1),
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

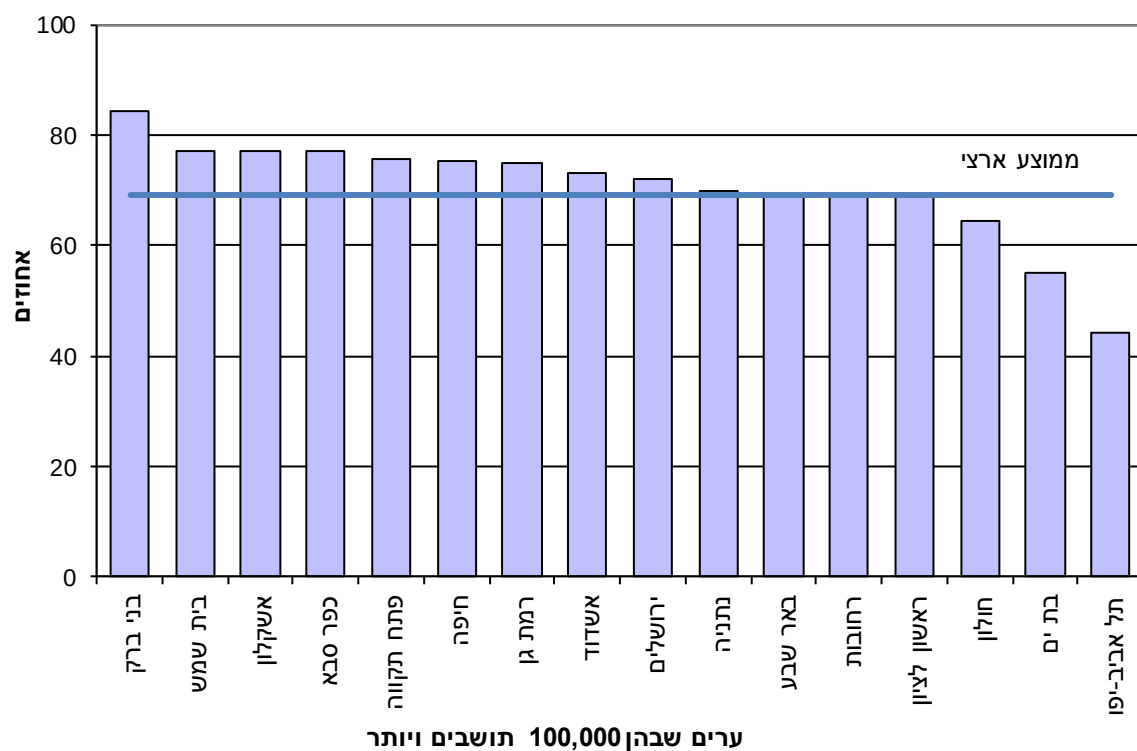
(1) 'תמיד' או 'לעיתים קרובות'.

**8.3.3. יהודים בני 20 ומעלה המצליחים להתמודד עם בעיותיהם, (1)
לפי מידת דתיות
2018**

(1) 'תמיד' או 'לעיתים קרובות'.

**8.3.4. יהודים בני 20 ומעלה המצליחים להתמודד עם בעיותיהם, (1) בערים הגדולות
2018**

(1) 'תמיד' או 'לעיתים קרובות'.

8.4. תחושת בדידות

תיאור המדד והגדרתו

תחושת בדידות היא מרכיב בהערכת הרווחה האישית, והיא מתייחסת להערכה עצמית של הפרט ביחס למצבו החברתי והרגשי.

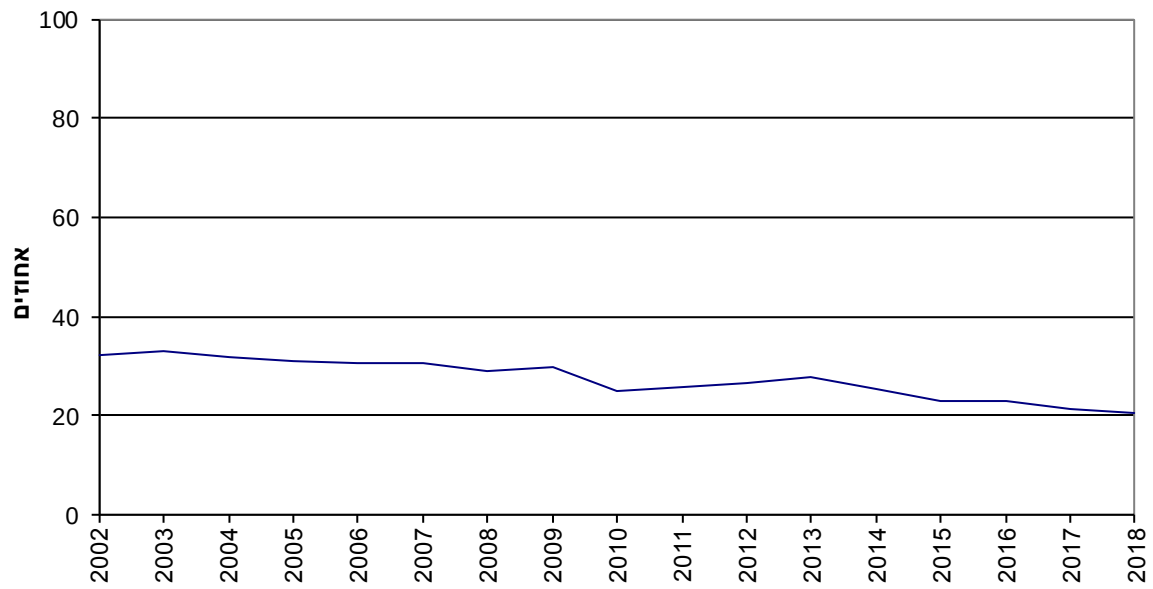
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם' על השאלה: "האם יש מצבים שבהם אתה מרגיש בדידות?".

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בתחושת הבדידות.

מגמות במדד

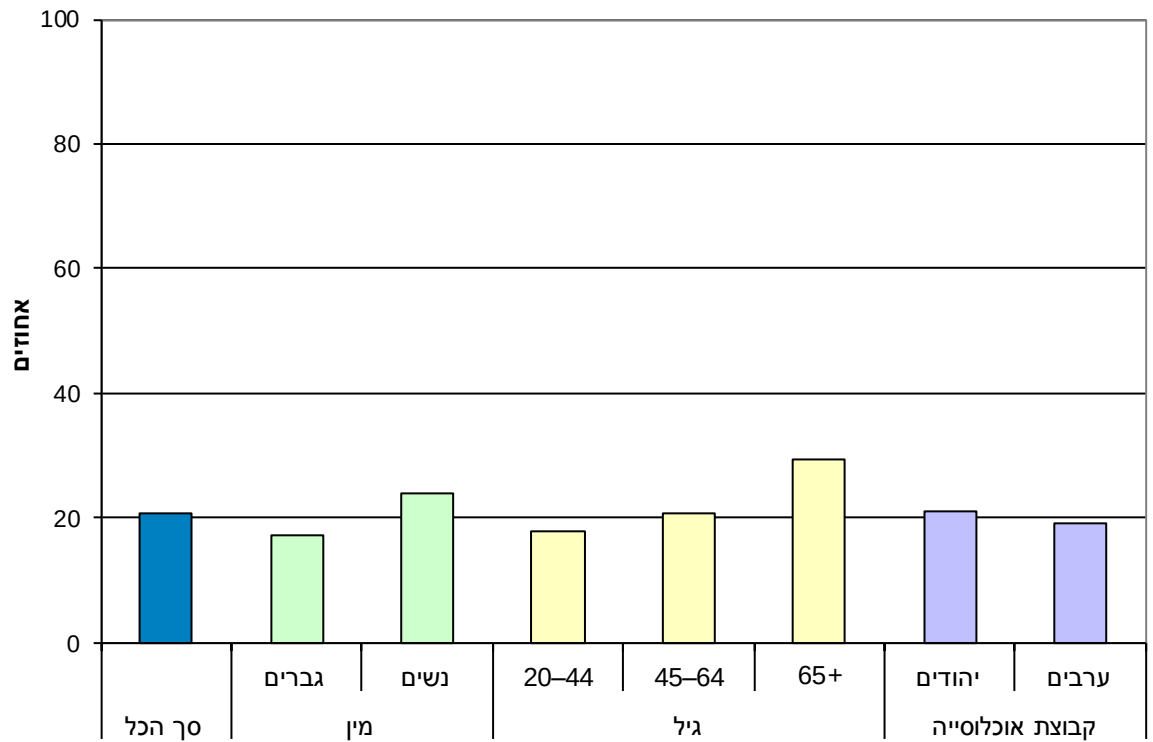
- **21% מבני 20 ומעלה חשו בדידות לעיתים קרובות או מדי פעם ב-2018** – 24% מהנשים לעומת 17% מהגברים. 6% חשו בדידות לעיתים קרובות – 7% מהנשים ו-5% מהגברים.
- תחושת הבדידות עולה עם הגיל: 18% בקרב בני 20–44, 21% בקרב בני 45–64 ו-29% בקרב בני 65 ומעלה.
- 19% מהערבים חשו בדידות ו-21% מהיהודים.
- בקרב יהודים 10% מהחרדים חשו בדידות, 21% מהדתיים ו-22% מהמסורתיים ומהחילונים.
- בראייה רב-שנתית שיעור החשים בדידות ירד מ-32% ב-2002 ל-21% ב-2018.
- מבין הערים הגדולות, אחוז בני 20 ומעלה החשים בדידות הוא הגבוה ביותר בבת ים (33%) והנמוך יותר בירושלים (16%).

8.4.1. בני 20 ומעלה החשים בדידות(1)
2018-2002

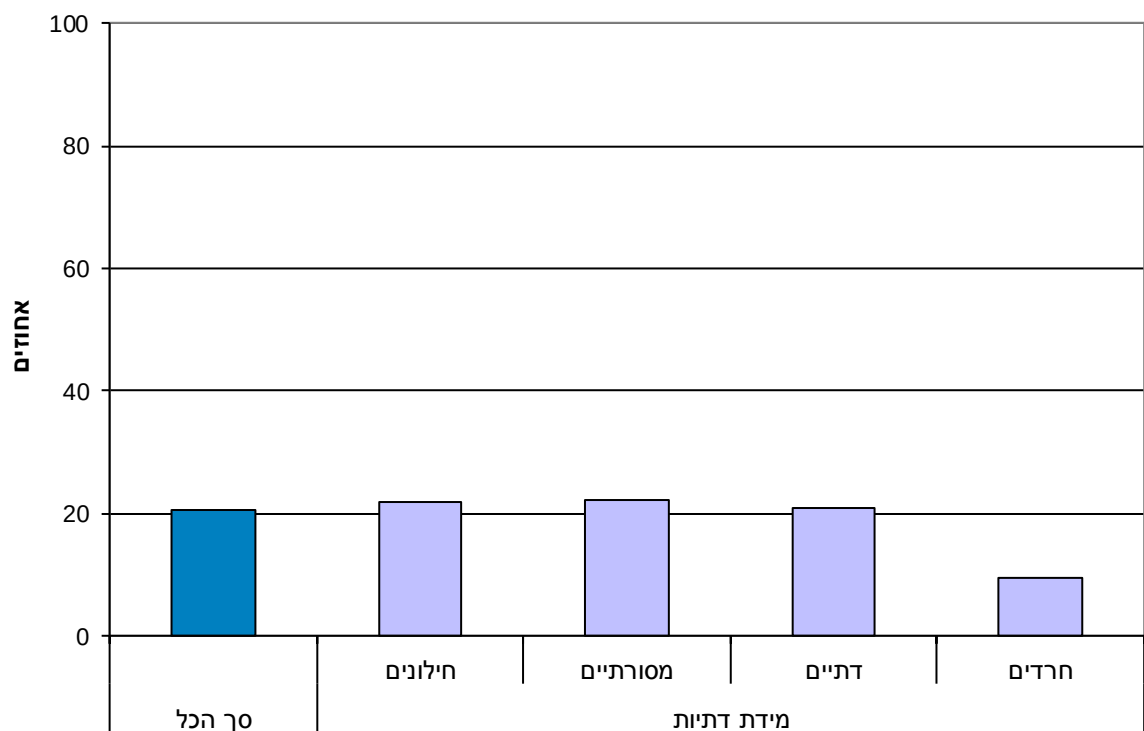
(1) 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם'.

8.4.2. בני 20 ומעלה החשים בדידות(1) לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018

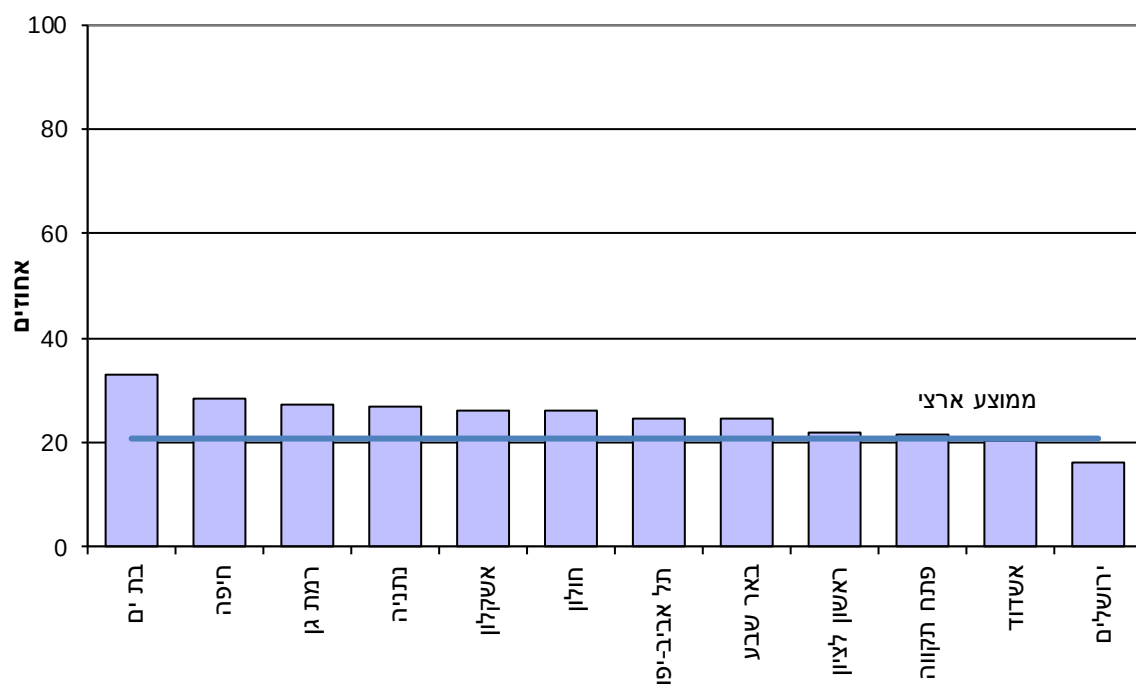
(1) 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם'.

8.4.3. יהודים בני 20 ומעלה החשים בדידות(1) לפי מידת דתיות
2018

(1) 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם'.

8.4.4. בני 20 ומעלה החשים בדידות(1) בערים הגדולות(2)
2018

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) 'לעיתים קרובות' או 'מדי פעם'.
(2) הנתונים על בית שמש, בני ברק, כפר סבא ורחובות אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

8.5. תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה

תיאור המדד והגדרתו

התחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה היא מרכיב בהערכת הרווחה האישית. דיווח עצמי על תחושה זו משקף את תחושת האמון שהפרט רוחש לסביבתו הקרובה, את מצבו הרגשי ואת קשריו החברתיים.

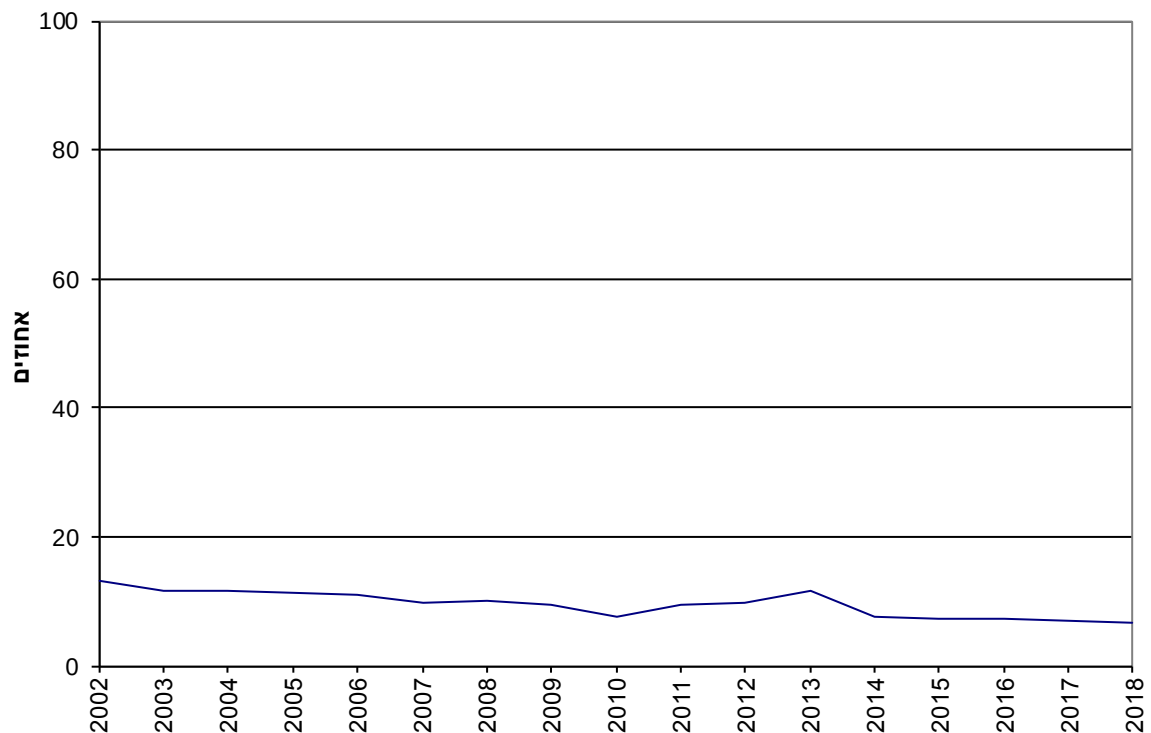
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'לא' על השאלה: "אילו היית במשבר או במצוקה, האם ישנם אנשים שעל עזרתם אתה יכול לסמוך?".

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בתחושה שאין על מי לסמוך.

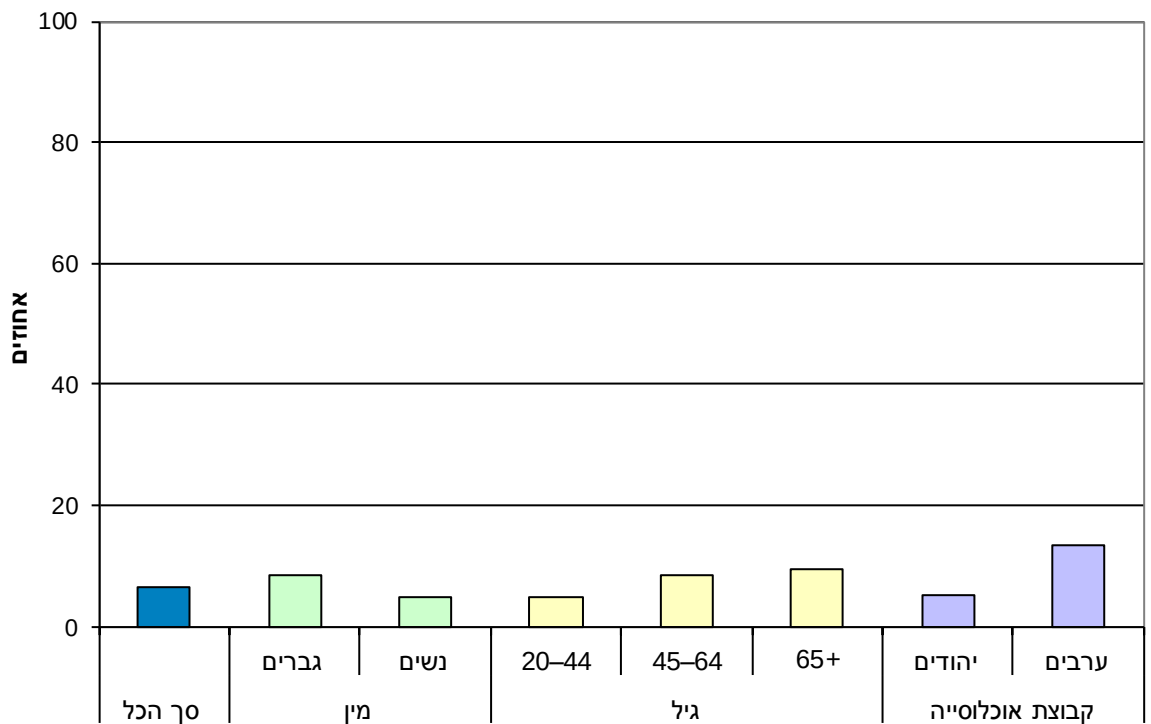
מגמות במדד

- בשנת 2018 7% מבני 20 ומעלה חשו שאין להם למי לפנות בעת משבר או מצוקה, 9% מהגברים ו-5% מהנשים.
- תחושה זו עולה עם הגיל: 5% בקרב בני 20–44 ו-9% בקרב בני 45 ומעלה.
- בקרב ערבים 13% חשו שאין להם על מי לסמוך, לעומת 5% בקרב יהודים.

**8.5.1. בני 20 ומעלה החשים שאין להם על מי לסמוך
בשעת משבר או בעת מצוקה
2018-2002**

**8.5.2. בני 20 ומעלה החשים שאין להם על מי לסמוך
בשעת משבר או בעת מצוקה, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

8.6. תחושת אפליה

תיאור המדד והגדרתו

תחושת אפליה היא מרכיב בהערכת הרווחה האישית, והיא מתייחסת להערכה עצמית של הפרט ביחס למצבו החברתי. המדד מבטא את תחושת הפרט ביחס להזדמנויותיו להשתלב מבחינה חברתית וכלכלית. תחושות אפליה ואי-שוויון פוגעות בתחושת המסוגלות העצמית של הפרט ובמידת שביעות הרצון הכללית שלו מהחיים.

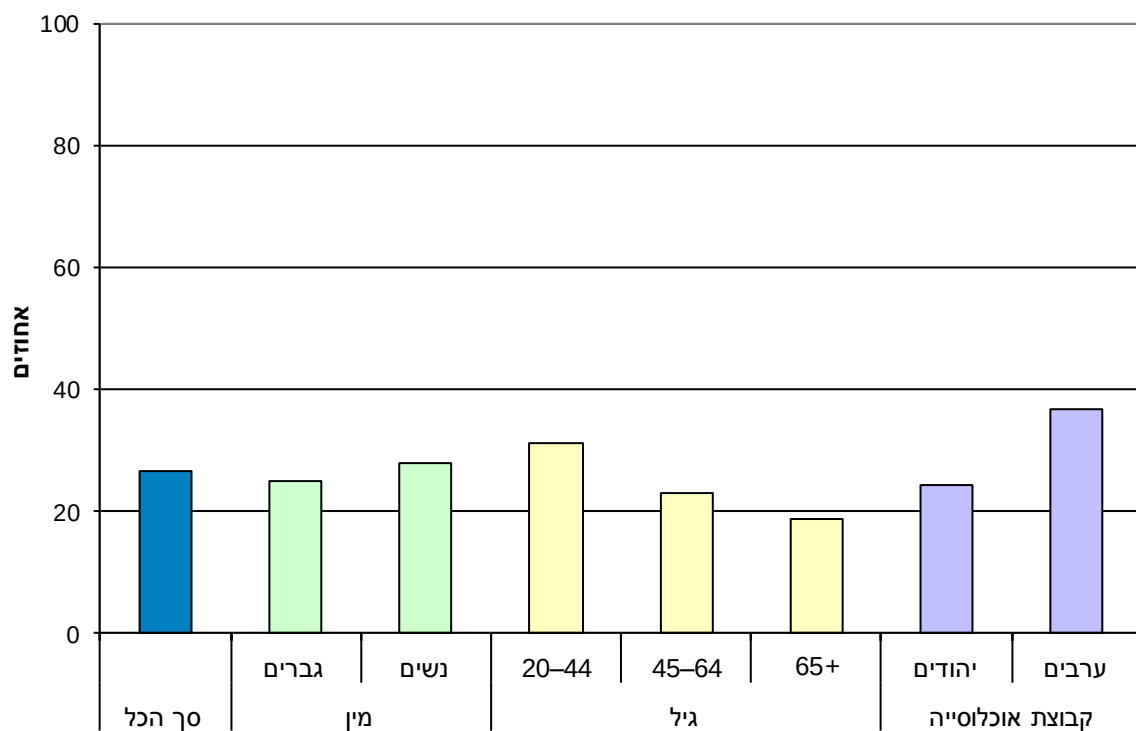
המדד הוא אינדקס המבוסס על שמונה שאלות המופיעות בשאלון הגרעין של הסקר החברתי החל משנת 2015, ומופנות לבני 20 ומעלה. לפני הצגת השאלות מוצגת לנדגם ההגדרה: "אפליה היא התייחסות שונה, שלילית לאנשים, בגלל המוצא שלהם, גילם, דתם וכד'". המדד כולל את אלו שהשיבו בחיוב לפחות לאחת מהשאלות האלה: "בשנים עשר החודשים האחרונים, האם חשת אפליה בגלל: הגיל/הלאום/המוצא/הדת או האמונה/המין/הנטייה המינית/מוגבלות פיזית או נפשית/צבע העור שלך?".

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בתחושת האפליה.

מגמות במדד

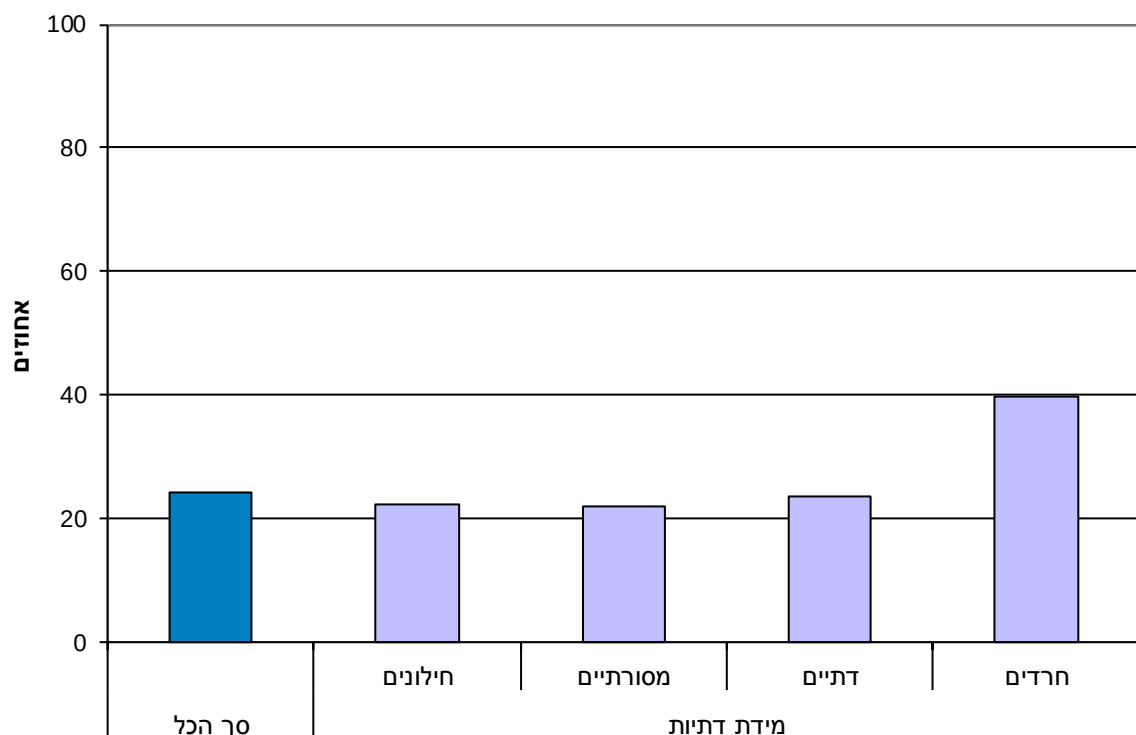
- **כרבע (27%) מבני 20 ומעלה חשו אפליה כלשהי במהלך שנת 2018, 28% מהנשים ו-25% מהגברים.**
- **תחושת האפליה יורדת ככל שקבוצת הגיל עולה: מ-31% בקרב בני 20–44, ועד ל-19% בקרב בני 65 ומעלה.**
- **37% מהערבים חשו אפליה בשנים עשר החודשים האחרונים, לעומת 24% מהיהודים שחשו כך.**
- **בקרוב יהודים, 40% מהחרדים חשו אפליה, לעומת 24% מהדתיים ו-22% מהמסורתיים ומהחילונים.**
- **מבין הערים הגדולות בשנים 2017–2018, בירושלים נמצא השיעור הגבוה ביותר של תושבים שחשו אפליה כלשהי – 32% (38% מהיהודים) והנמוך ביותר בפתח תקווה (18%).**
- **בפילוח לפי סוגי אפליה המרכיבים את המדד עולה כי 11% חשו אפליה בשל מוצאם (24% מהערבים, לעומת 8% מהיהודים); 10% חשו אפליה בשל דתם (19% מהמוסלמים, לעומת 8% מהיהודים); 9% חשו אפליה בשל הלאום שלהם (32% מהערבים, לעומת 4% מהיהודים); 8% חשו אפליה בשל גילם (10% בקרב בני 65 ומעלה); 7% חשו אפליה בשל מינם (11% מהנשים); 3% חשו אפליה בשל מוגבלותם ובשל צבע עורם.**

8.6.1. בני 20 ומעלה שחשו אפליה, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה (1) 2018

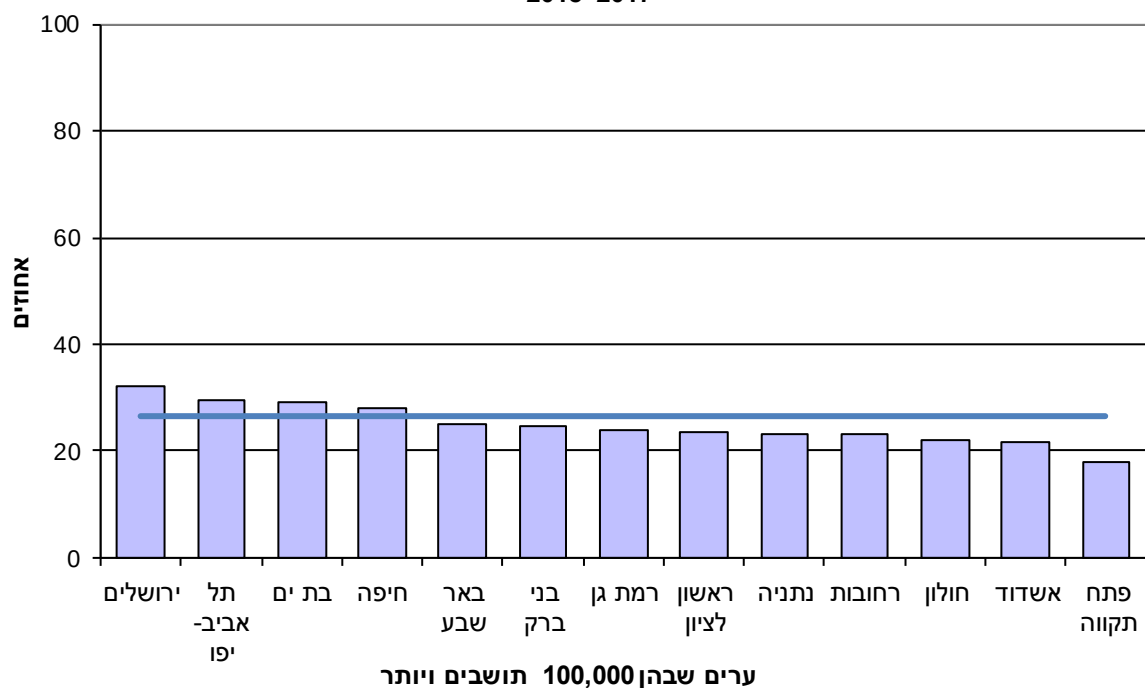
(1) חשו אפליה בשל גיל, לאום, מוצא, דת, מין, מוגבלות או צבע עור.

8.6.2. יהודים בני 20 ומעלה שחשו אפליה, לפי מידת דתיות (1) 2018

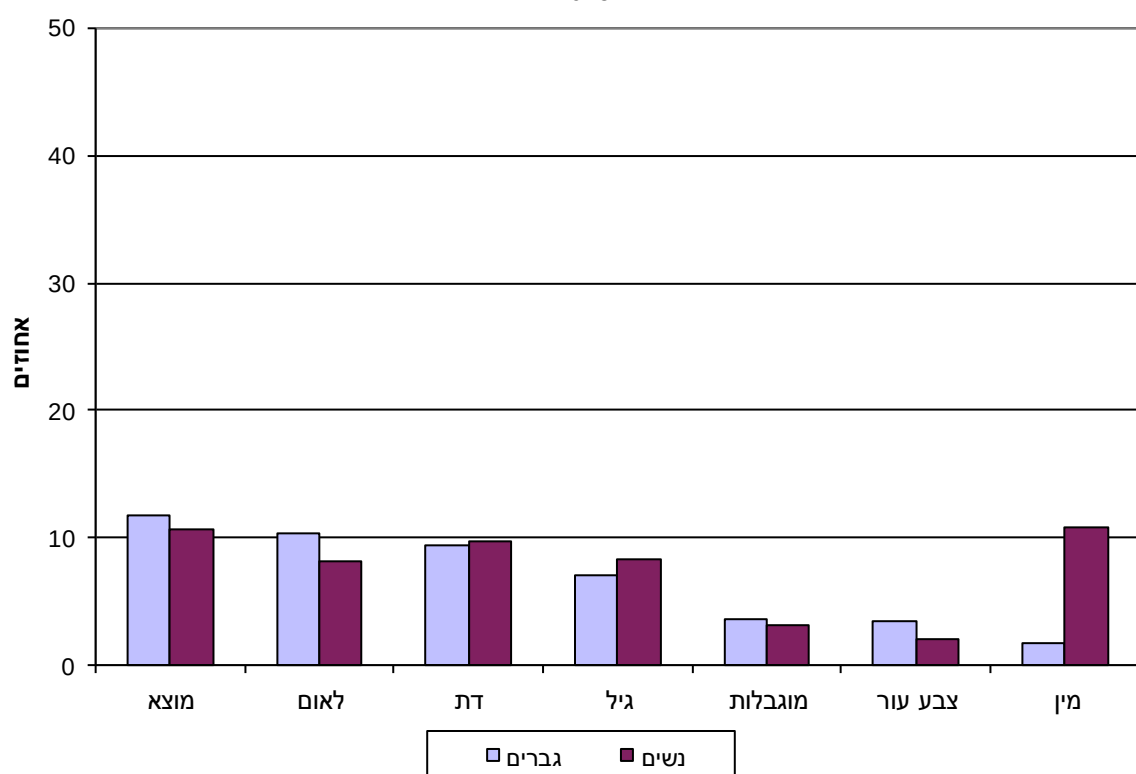
(1) חשו אפליה בשל גיל, לאום, מוצא, דת, מין, מוגבלות או צבע עור.

8.6.3. בני 20 ומעלה שחשו אפליה (1) בשלוש הערים הגדולות (2)
2018-2017

(1) חשו אפליה בשל גיל, לאום, מוצא, דת, מין, מוגבלות או צבע עור.
(2) הנתונים על אשקלון, בית שמש וכפר סבא אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

8.6.4. בני 20 ומעלה שחשו אפליה, לפי מין וסוג אפליה
2018

8.7. אמון כללי

תיאור המדד והגדרתו

תחושת אמון כללית בזולת משקפת את תחושת השייכות של הפרט לחברה, את תחושתו שהחברה מתנהלת באופן תקין ושהוא נהנה מאמון מצד הזולת. תחושת אמון זו תורמת לאיכות חייו של הפרט ויש לה השלכות על מדדים שונים בתחומי איכות החיים. תחושת האמון הכללי משפיעה גם על ביצועים כלכליים של משקי הבית ושל כלל המשק, ובהם צמיחה כלכלית, שביעות רצון מהחיים, אי-שוויון, חינוך, כישורים והשכלה.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי משנת 2016, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'ניתן לבטוח במרבית האנשים' על השאלה: "באופן כללי, האם ניתן לבטוח במרבית האנשים או שיש להיזהר מהם?".

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בתחושת האמון הכללי.

מגמות במדד

- **בשנת 2018 40% מבני 20 ומעלה בטחו בזולת ללא הבדל בין גברים ונשים ובין גילאים שונים.** 58% השיבו שיש להיזהר מאנשים, ו-2% לא ידעו להשיב.
- יהודים בוטחים בזולת בשיעור הגדול פי שלושה ויותר מערבים (46% לעומת 14%, בהתאמה).
- בקרב יהודים: 51% מהחילונים, 49% מהדתיים, 48% מהחרדים ו-47% מהמסורתיים בוטחים בזולת.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים הבוטחים בזולת נמצא בבית שמש (61%), והנמוך ביותר באשקלון ובני ברק (29%).

8.7.1. בני 20 ומעלה הבוטחים בזולת, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה

2018

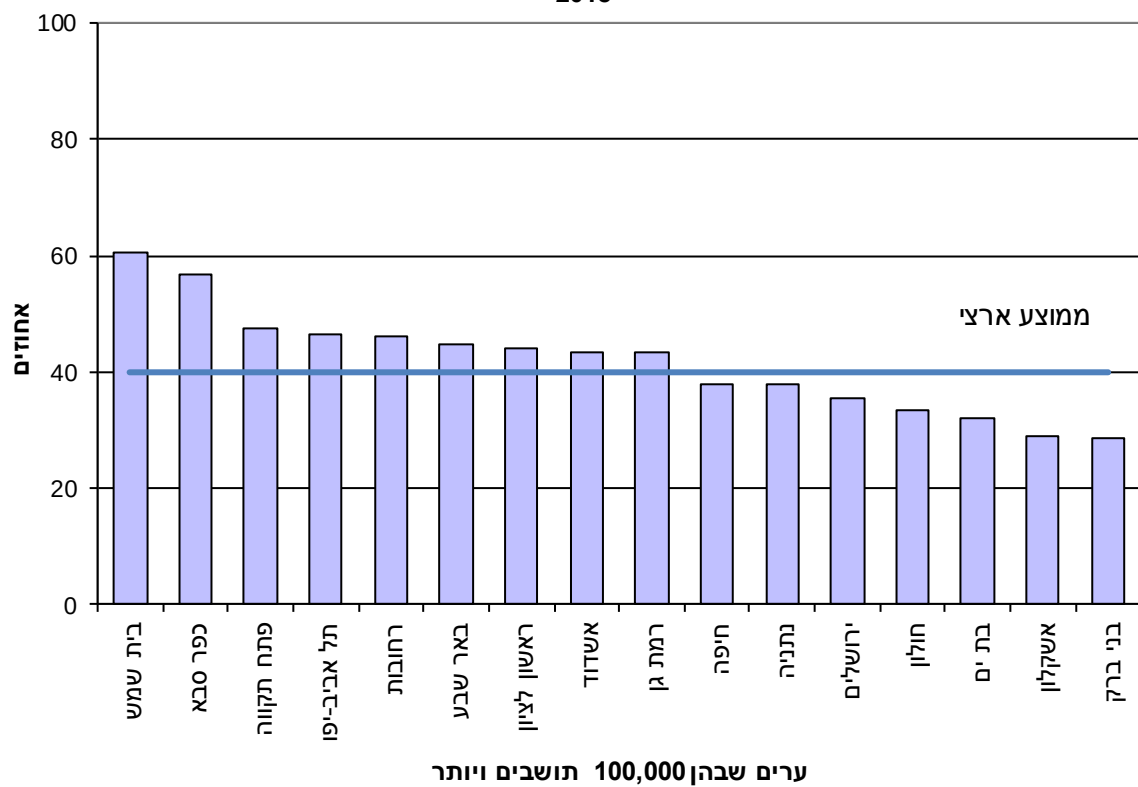
A bar chart titled '8.7.1. בני 20 ומעלה הבוטחים בזולת, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה' (8.7.1. People aged 20 and over who are cohabiting with someone else, by sex, age group, and population group) for the year 2018. The vertical axis is labeled 'אחודים' (Monthly Expenditure) and ranges from 0 to 100 in increments of 20. The horizontal axis lists eight categories: 'סך הכל' (Total), 'גברים' (Men), 'נשים' (Women), '20-44' (Age group), '45-64' (Age group), '65+' (Age group), 'יהודים' (Jews), and 'ערבים' (Arabs). The bars show the following approximate values: Total (40), Men (40), Women (40), 20-44 (40), 45-64 (40), 65+ (40), Jews (45), and Arabs (15).

קטגוריה	אחודים
סך הכל	40
גברים	40
נשים	40
20-44	40
45-64	40
65+	40
יהודים	45
ערבים	15

8.7.2. יהודים בני 20 ומעלה הבוטחים בזולת, לפי מידת דתיות
2018

מידת דתיות	אחוזים
סך הכל	46
חילונים	51
מסורתיים	47
דתיים	49
חרדים	48

8.7.3. בני 20 ומעלה הבוטחים בזולת בערים הגדולות
2018

8.8. תחושת הערכה מבני המשפחה

תיאור המדד והגדרתו

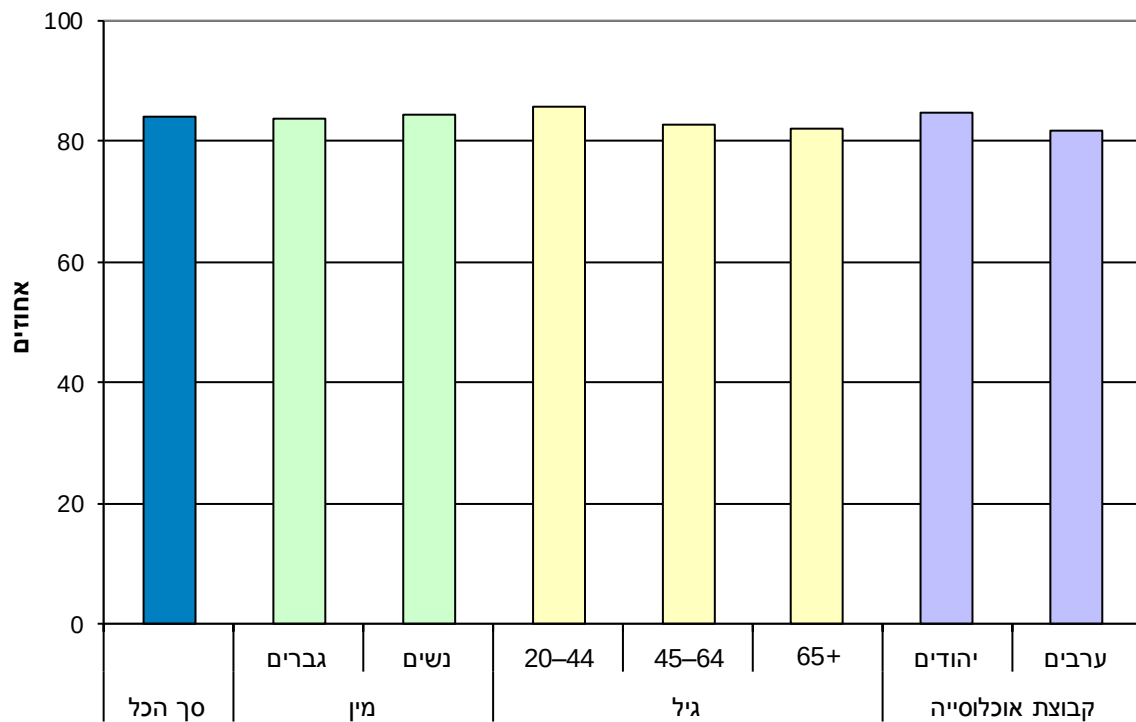
תחושת הערכה מבני המשפחה משפיעה על רווחת הפרט, על המסוגלות שלו, על רמת שביעות רצון כללית מחייו ועל יחסיו עם בני משפחתו. תחושה זו תורמת לאיכות החיים.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי משנת 2018 ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'במידה רבה' על השאלה: "האם אתה מרגיש שבני משפחתך מעריכים אותך?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בתחושת הערכה מבני המשפחה.

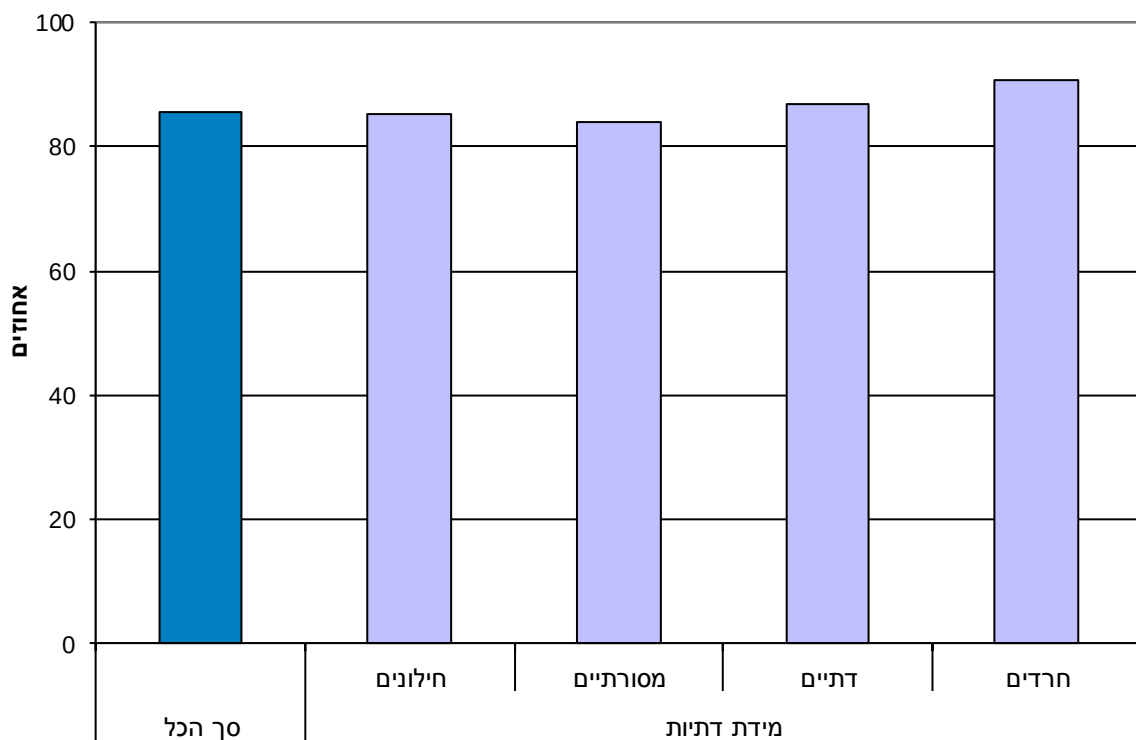
מגמות במדד

- בשנת 2018 84% מבני 20 ומעלה חשו הערכה מבני משפחתם ללא הבדל בין גברים ונשים.
- תחושת ההערכה מבני המשפחה יורדת מעט עם הגיל: מ-86% בקרב בני 20–44 ל-82% בקרב בני 65 ומעלה.
- 85% מהיהודים חשו הערכה מבני משפחתם לעומת 82% מהערבים.
- בקרב יהודים: 91% מהחרדים, 87% מהדתיים, 85% מהחילונים, ו-84% מהמסורתיים חשו הערכה מבני משפחתם.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים שחשו הערכה מבני משפחתם נמצא בכפר סבא (90%), והנמוך ביותר באשקלון (75%).

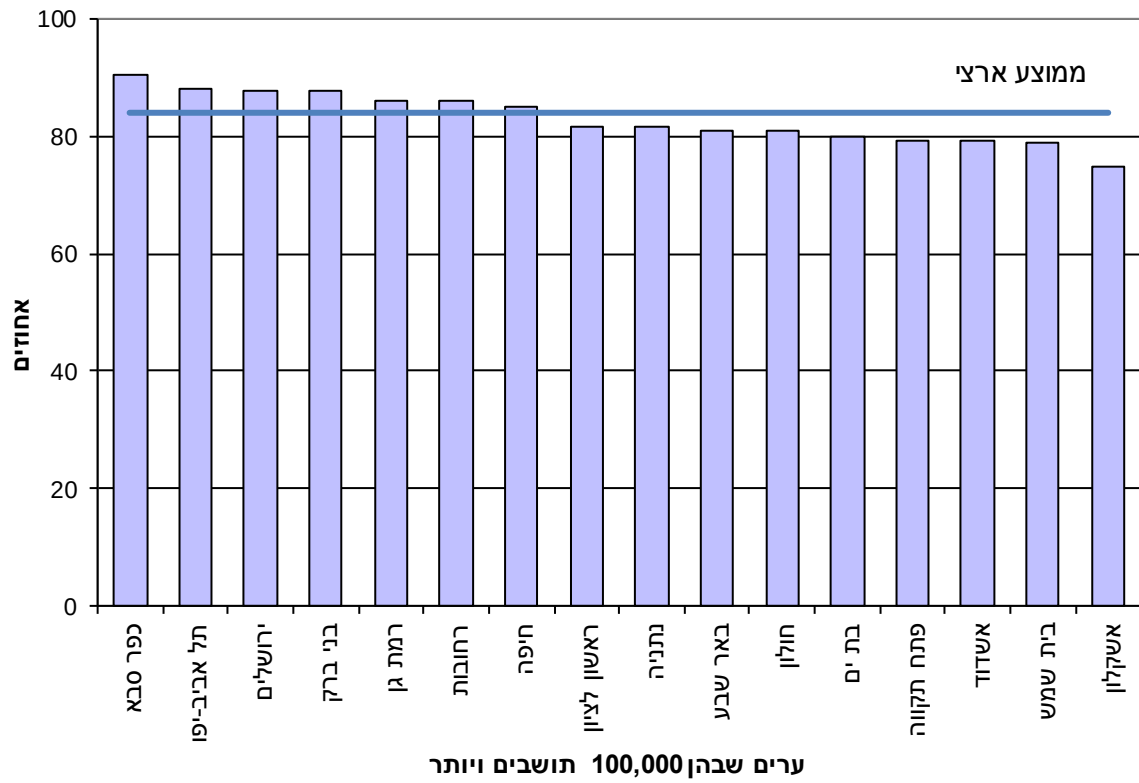
**8.8.1. בני 20 ומעלה שחשו הערכה מבני משפחתם,
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

**8.8.2. יהודים בני 20 ומעלה שחשו הערכה מבני משפחתם,
לפי מידת דתיות
2018**

8.8.3. בני 20 ומעלה שחשו הערכה מבני משפחתם בערים הגדולות
2018

רמת
חיים
חומרית

9.1. עושר פיננסי של משקי בית

עושר פיננסי נטו של משקי בית לנפש

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את היציבות הפיננסית של מגזר משקי הבית. להיקף ההון הפיננסי של משקי הבית השפעה מכרעת על רמת החיים הכלכלית ועל היכולת לממן צריכה מעבר להכנסה השוטפת, וכן בתקופות של מחסור בהכנסה.

עושר פיננסי נטו של מגזר משקי הבית¹ הוא שווי שוק של תיק הנכסים הפיננסיים בקיזוז החוב של המגזר, נכון לסוף שנה.

הנכסים הפיננסיים של המגזר כוללים החזקות ניירות ערך, בעיקר אגרות חוב, מניות וקרנות נאמנות, עתודות ביטוח חיים, קופות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות, וכן פיקדונות ומזומנים.

חוב משקי בית הוא יתרת ההתחייבויות הפיננסיות של מגזר משקי הבית כלפי מגזרים אחרים.

מגזר משקי הבית כולל גם נכסים והתחייבויות של עסקים בבעלות משקי בית שאינם מאוגדים כחברות, הואיל ובעלי העסק נושאים באחריות אישית להתחייבויות יחידת הייצור ואי-אפשר להפריד אותה ממשק הבית.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה ברמת העושר הפיננסי של משקי בית.

מגמות במדד

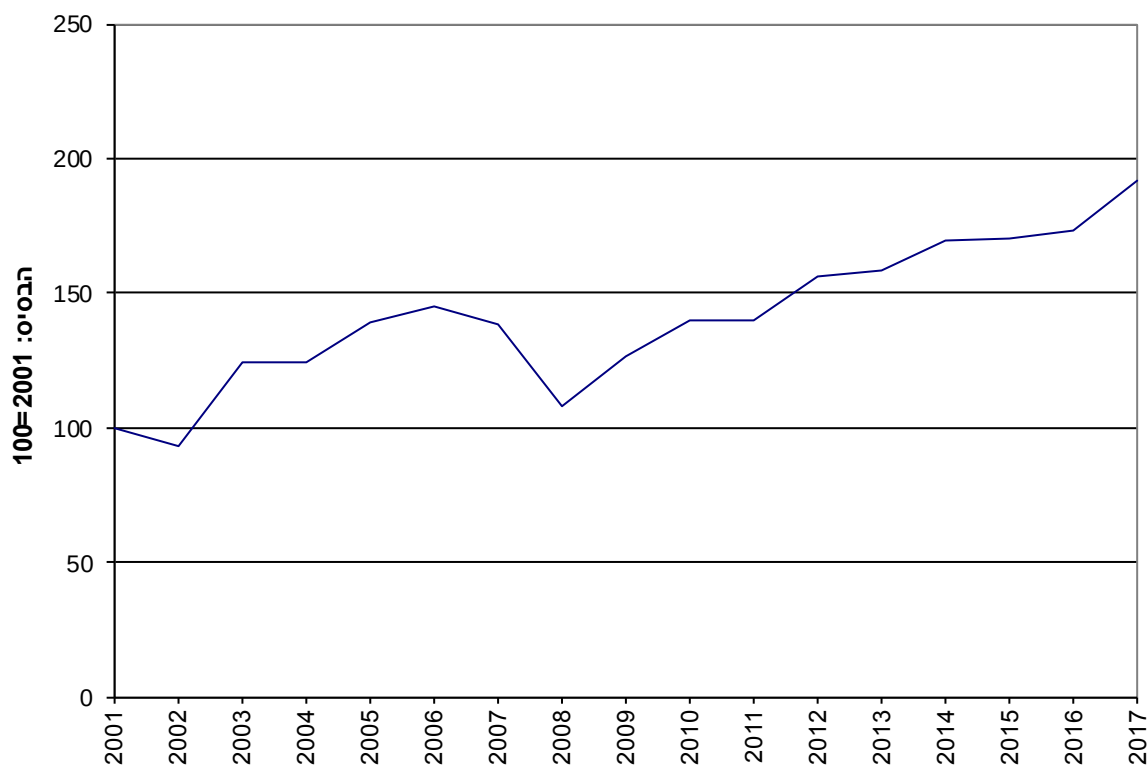
- העושר הפיננסי נטו של מגזר משקי הבית הסתכם בסוף 2017 ב-289 אלף ש"ח לנפש לעומת 116 אלף ש"ח בסוף 2001.
- העושר הפיננסי הראלי² נטו של מגזר משקי הבית עלה בשנת 2017 ב-11% לעומת השנה הקודמת, והגיע לרמה גבוהה ב-92% בהשוואה ל-2001.
- בשנים 2001–2017 עלה ב-92% העושר הפיננסי הראלי נטו של מגזר משקי בית לנפש, אך המגמה שנצפתה עד שנת 2008 הייתה תנודתית. משנת 2009 המדד נמצא במגמת עלייה.
- העושר הפיננסי נטו של מגזר משקי הבית לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה³ (של צריכה פרטית) הגיע בישראל ל-60 אלף דולר ב-2017, והיה גבוה מהממוצע ב-OECD.

¹ משקי בית: אדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. הם עשויים להיות קרובי משפחה, לא קרובי משפחה או צירוף של אנשים קרובים ושאינם קרובים.

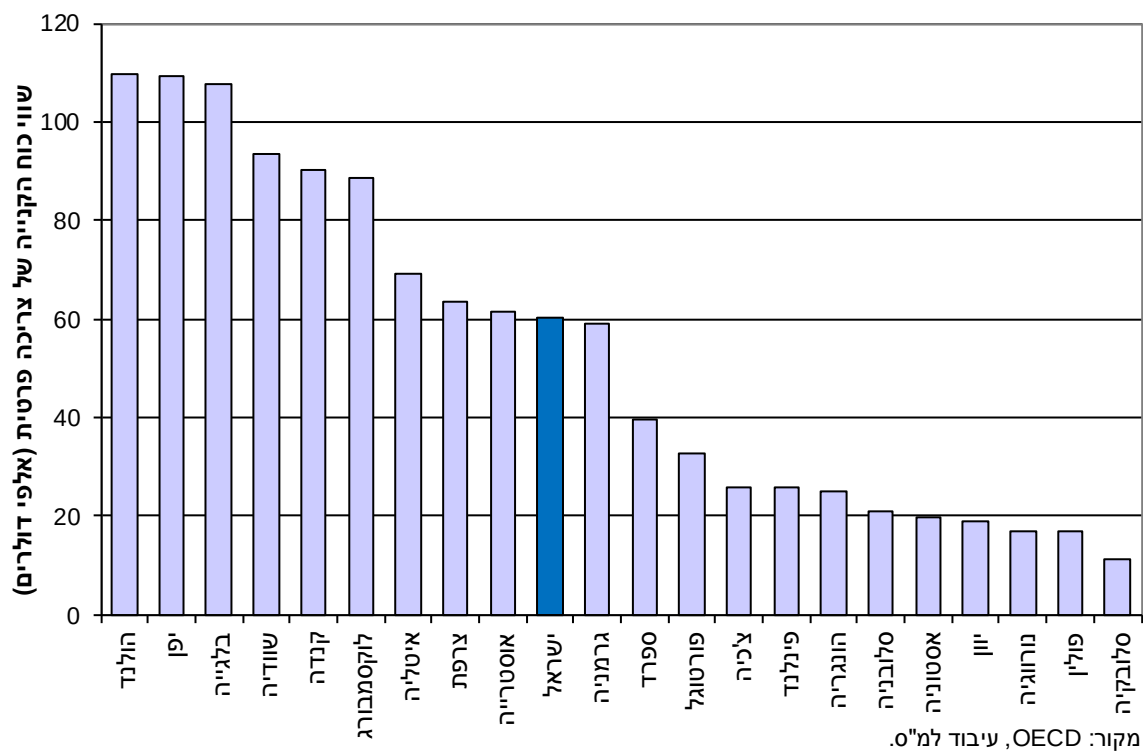
² בניכוי במדד המחירים לצרכן.

³ שווי כוח קנייה: יחס מחירים המודד את מספר יחידות המטבע של מדינה "ב" שדרושות במדינה "ב" על מנת לרכוש כמות סחורות ושירותים הזהה לזו שניתן לרכוש ביחידת מטבע אחת של מדינה "א" במדינה "א".

9.1.1. מדד עושר פיננסי ראלי של משקי בית לנפש
2017-2001

9.1.2. עושר פיננסי נטו של משקי בית לנפש
במדינות נבחרות ב-OECD
2017

מקור: OECD, עיבוד למ"ס.

9.2. צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את ההוצאה לצריכה של משקי הבית,^{1,2} וכן צריכה של מוצרים ושירותים ציבוריים המסופקים למשקי הבית, כגון שירותי חינוך, בריאות ורווחה. נתוני צריכה אלו משקפים את רמת החיים החומרית בפועל.

צריכה אינדיבידואלית למעשה היא סך כל ערך הסחורות והשירותים אשר משמשים למילוי הצרכים של בני משק הבית. צריכה זו כוללת הוצאה לצריכה של משקי בית והעברה סוציאלית בעין³ למשקי בית.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בצריכה לנפש.

מגמות במדד

- הצריכה האינדיבידואלית למעשה לנפש במחירים שוטפים הסתכמה ב-100.9 אלף ש"ח ב-2018, לעומת 55.4 אלף ש"ח ב-2000.
- הצריכה האינדיבידואלית למעשה לנפש במחירים קבועים עלתה ב-2018 ב-1.8% לערך, בהשוואה לשנה הקודמת והגיעה לרמה גבוהה ב-33.6% ביחס לשנת 2000.
- בשנים 2000–2018 עלתה ב-37.4% ההוצאה לצריכה של משקי בית לנפש, לעומת עלייה מתונה יחסית של 20.4% בהעברות סוציאליות בעין למשקי בית לנפש.
- בשנת 2017 הצריכה האינדיבידואלית למעשה לנפש על בסיס שווי כוח קנייה⁴ הגיעה בישראל ל-24.1 אלף דולר, ועמדה על 80% מהממוצע ה-OECD.

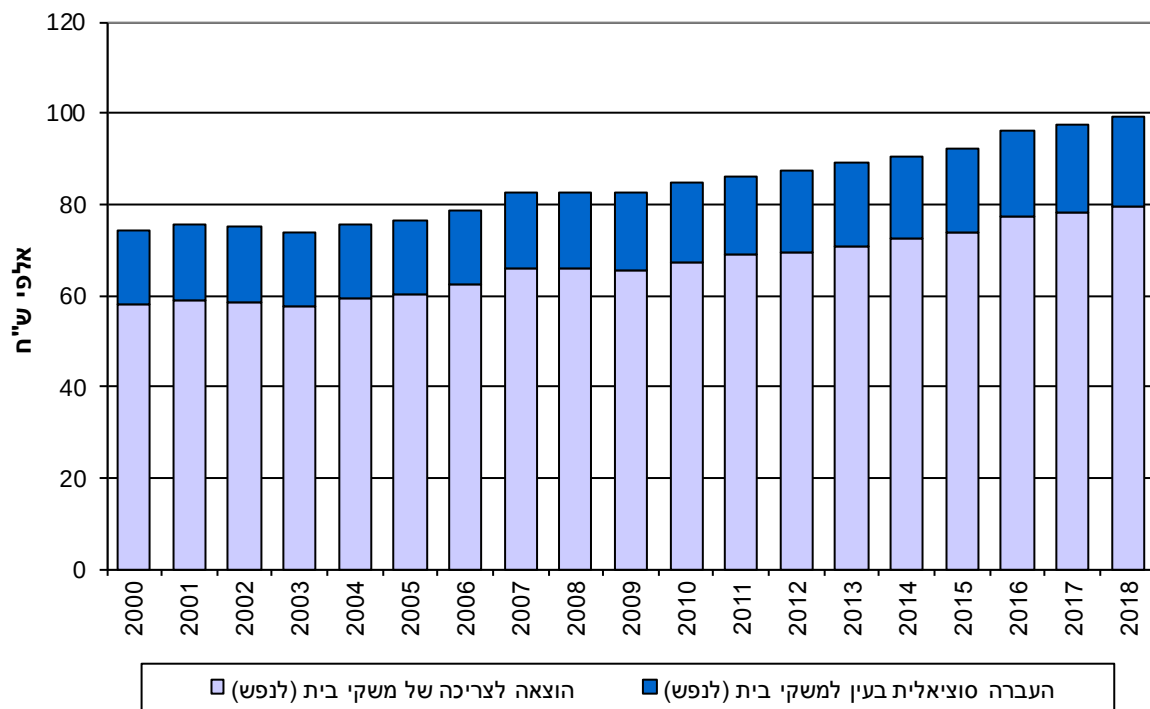
¹ הוצאה לצריכה של משקי בית: הוצאות משקי בית בארץ ובחו"ל על סחורות ושירותים, לרבות רכישת מוצרים בני קיימה ולמעט רכישת בתי מגורים.

² משק בית: ראו הערה 1 במדד 9.1.

³ העברה סוציאלית בעין: סחורות ושירותים שמסופקים למשקי בית על ידי הממשלה ומוסדות ללא כוונת רווח המשרתים משקי בית, חינוך או במחיר שאינו משמעותי מבחינה כלכלית.

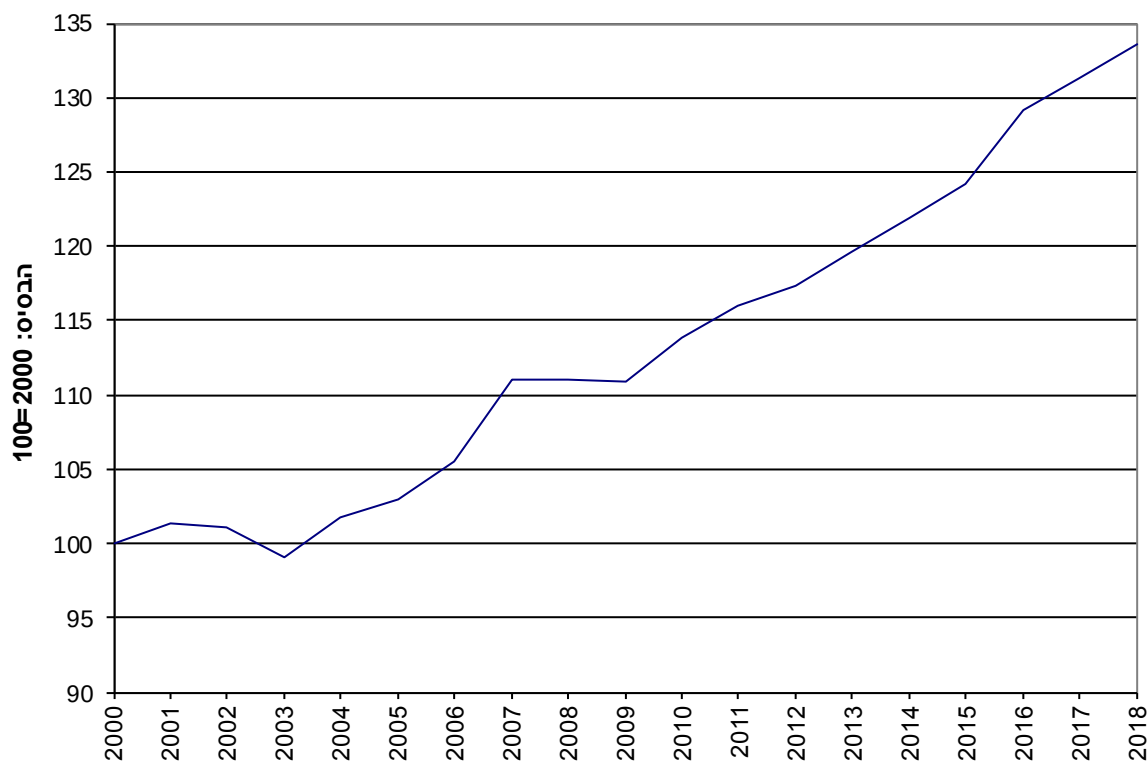
⁴ שווי כוח קנייה: ראו הערה 3 במדד 9.1.

9.2.1. צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש(1)
2018–2000
(במחירי 2015)

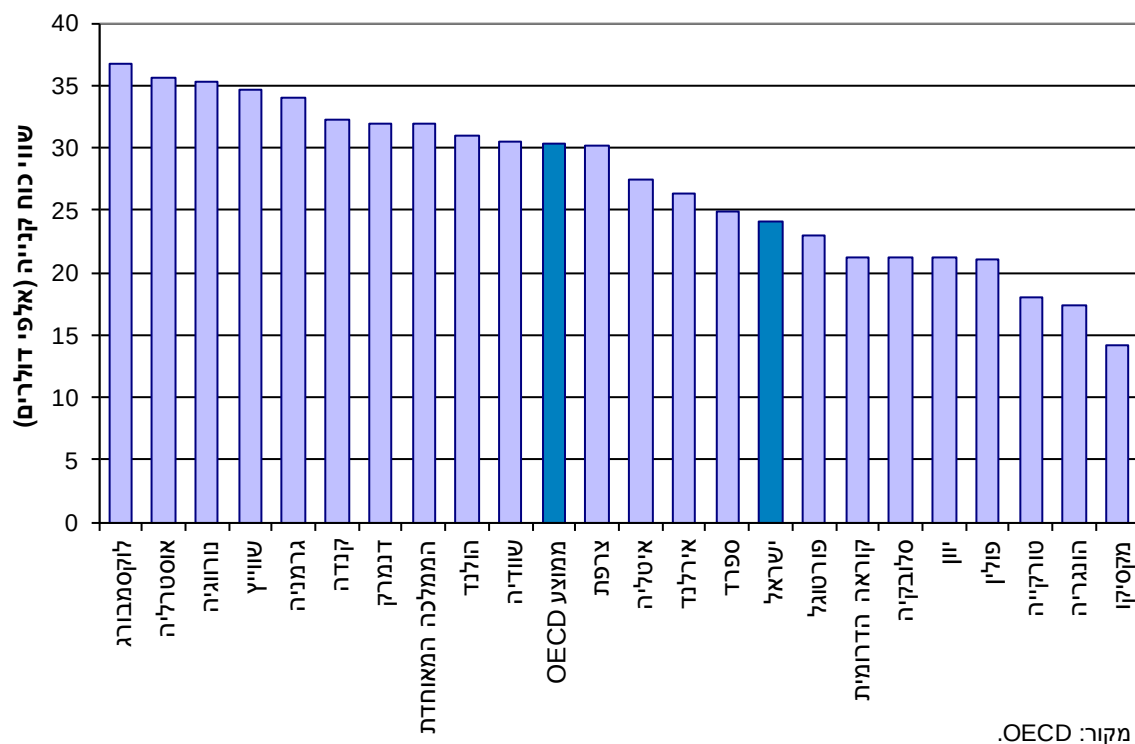

(1) צריכה אינדיבידואלית למעשה: הוצאה לצריכה של משקי בית והעברה סוציאלית בעין למשקי בית.

9.2.2. מדד צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש
2018–2000

9.2.3. צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש, לפי שווי כוח קנייה
במדינות נבחרות ב-OECD
2017

9.3. מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית¹

תיאור המדד והגדרתו

מדד ג'יני הוא מדד מקובל למדידת אי-שוויון בחלוקת ההכנסות בין משקי בית. מדד זה מקבל ערך בין "0" לציון שוויון מלא לבין "1" לציון אי-שוויון. המדד בוחן את ההבדלים בהכנסה לנפש סטנדרטית,² ומשקף את הפערים בחלוקת ההכנסה במדינה. המגמה הרצויה למדד היא ירידה באי-שוויון.

מגמות במדד

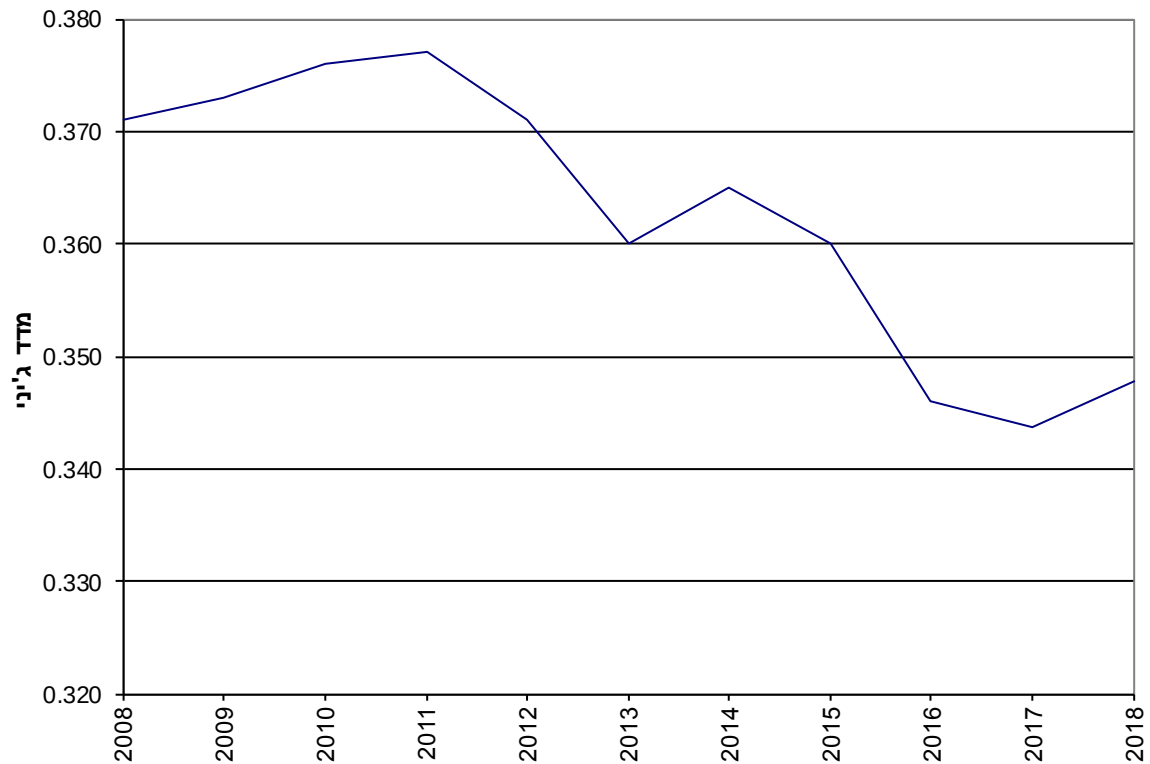
- בשנים 2008–2011 חלה עלייה מתונה באי-שוויון, ואילו בשנים 2014–2017 נצפתה ירידה. ב-2018 עמד המדד על 0.348.³
- בהשוואה של מדד ג'יני לאי-שוויון במדינות ה-OECD, ישראל ממוקמת גבוה יחסית. כלומר הפערים בחלוקת ההכנסות בישראל גדולים מאשר ברוב מדינות ה-OECD.

¹ נפש סטנדרטית: גודל משק הבית משפיע על רמת החיים שאפשר לקיים מהכנסה נתונה. על מנת ליצור בסיס להשוואת רמת החיים של משקי בית בעלי מספר נפשות שונה, נהוג להשוותם לפי ההכנסה לנפש. מקובל גם להניח, שמספר הנפשות במשק בית אינו משפיע באופן אחיד ושווה על רמת החיים האפשרית מהכנסה נתונה, משום שקיימים לפי אותה הנחה יתרונות לגודל. לכן נערך שקלול של מספר הנפשות, לפי סולם אחיד: הסולם קובע כיחידת בסיס משק בית בן שתי נפשות; ככל שעולה מספר הנפשות, ניתן משקל שולי הולך ופוחת לכל נפש המתווספת למשק הבית. באמצעות סולם זה מתרגמים את מספר הנפשות במשק הבית למספר נפשות סטנדרטיות במשק בית.

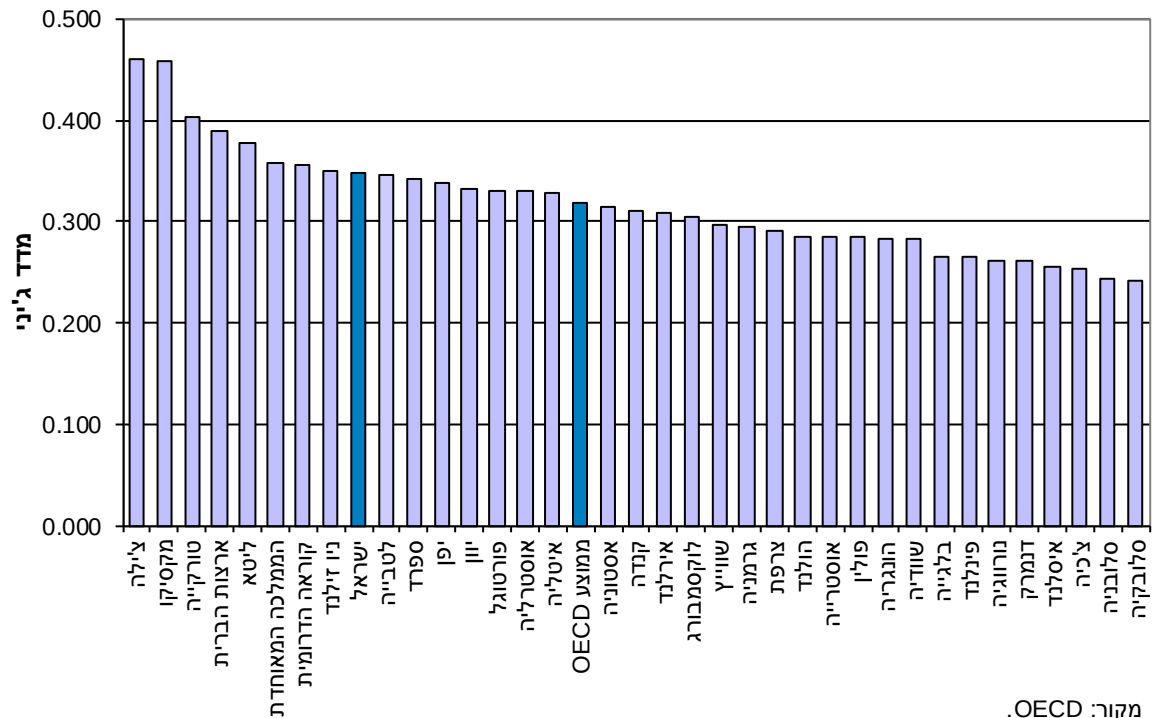
² הכנסה לנפש סטנדרטית: סך כל ההכנסות של משק הבית (הכנסה נטו, ברוטו או כלכלית) מחולק במספר הנפשות הסטנדרטיות במשק הבית. חישוב זה מתבצע כדי לנטרל את היתרון לגודל שיש במשפחות גדולות ולהשוות את כל משקי הבית לפי אותו בסיס.

³ אחד המדדים המקובלים לבחינת אי-שוויון הוא מדד ג'יני לפי הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית. להסברים על השינויים באי-שוויון ראו דו"ח הביטוח הלאומי – "ממדי העוני והפערים החברתיים – 2016".

9.3.1. מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית
2018–2008

9.3.2. מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו לנפש סטנדרטית
במדינות ה-OECD
(1) 2017–2012

מקור: OECD.
(1) ישראל – 2018. שאר המדינות מעודכנות לשנים 2017–2012.

9.4. הכנסה כספית נטו¹ לנפש סטנדרטית²

תיאור המדד והגדרתו

הכנסה של משקי בית³ והתפלגותה היא מדד בסיסי המבטא רמת חיים וחלוקת מעמדות בחברה. ההכנסה משקפת את יכולת משקי הבית והפרטים לרכוש שירותים ומוצרים כדי לשפר את איכות חייהם ואת רווחתם החומרית בתחומי החינוך, התרבות, הדיור והבריאות. הצגת חלוקת ההכנסות משקפת את השפעת תרומת ההתערבות הממשלתית ותוכניות המדיניות לתמיכה באוכלוסייה החלשה ולהגברת השוויון בחלוקת ההכנסות. כלכלה בריאה וצומחת היא כלכלה שבה יש שוויון בחלוקת ההכנסות ותמיכה באוכלוסייה החלשה.

הצגה רב-שנתית של נתוני ההכנסות היא מדד ליציבות הכלכלית של משקי הבית בישראל, בהתמודדות עם משברים ובהשפעה של תוכניות מדיניות. ההכנסות נחלקות לשני סוגים: הכנסה כספית כלכלית⁴ לנפש סטנדרטית (הכנסה מעבודה, מפנסיה, מקופות גמל ומהון) והכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית (הכנסה פנויה אחרי תמיכות ממשלתיות ותשלומי מיסים).

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בהכנסה לנפש סטנדרטית.

מגמות במדד

- בשנת 2018 ההכנסה הכספית השנתית נטו לנפש סטנדרטית הייתה 108,783 ש"ח, ועלתה ב-5.2% לעומת השנה הקודמת, במחירי 2018.
- ההכנסה הכספית הכלכלית השנתית לנפש סטנדרטית הייתה 130,111 ש"ח, ועלתה ב-5.7% לעומת השנה הקודמת, במחירי 2018.
- ההכנסה הכספית השנתית נטו לנפש סטנדרטית במשקי בית יהודיים גבוהה פי 1.8 מאותה ההכנסה במשקי בית ערביים, וההכנסה הכספית הכלכלית השנתית נטו לנפש סטנדרטית במשקי בית יהודיים גבוהה פי 2.2.
- בשנת 2018 במשקי בית יהודיים וערביים חלה עלייה הן בהכנסה הכספית הכלכלית לנפש סטנדרטית והן בהכנסה הכספית נטו לנפש סטנדרטית.

¹ הכנסה כספית נטו: סך כל ההכנסות הכספיות השוטפות ברוטו של משק הבית לאחר ניכוי תשלומי החובה – מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות ממלכתי. הכנסה זו כוללת הכנסה שוטפת מעבודה שכירה או עצמאית, מרכוש, מריבית או מדיווידנדים, מתמיכות ומקצבאות ממוסדות ומפרטים, הכנסות מפנסיות וכל הכנסה שוטפת אחרת. הכנסה זו אינה כוללת תקבולים חד-פעמיים או הכנסות לא-כספיות.

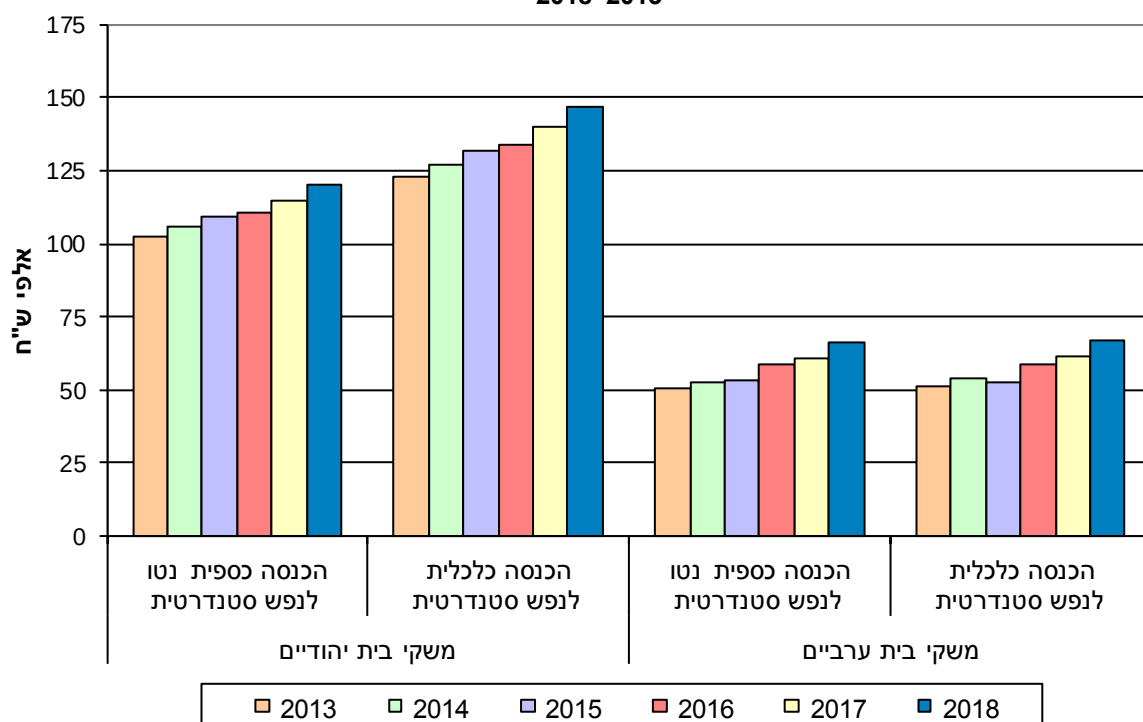
² נפש סטנדרטית: ראו הערה 1 למדד 9.3.

³ משק בית: ראו הערה 1 למדד 9.1.

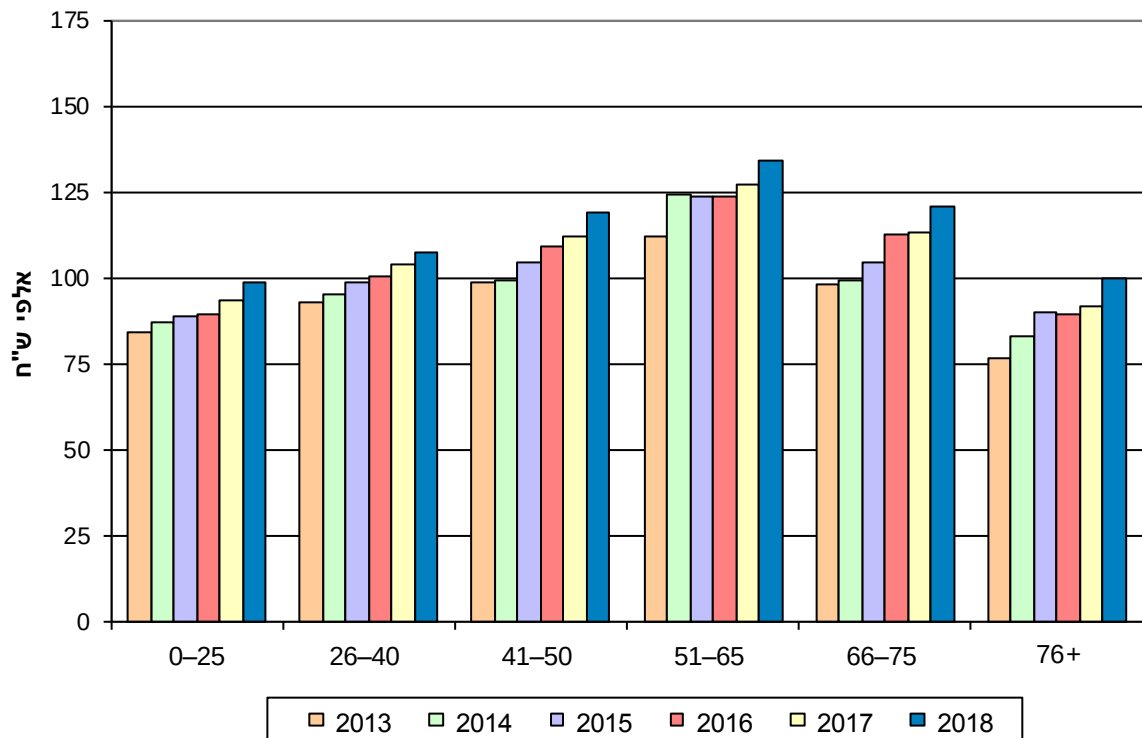
⁴ הכנסה כספית כלכלית: הכנסה שמקורה בהכנסות בני משק הבית מעבודה עצמאית ושכירה ובהכנסה מהון לפני תשלומי העברה והמיסים, כלומר מייצגת את הכנסת הפרט או המשפחה לפני התערבות הממשלה במיסים או במתן קצבאות ותמיכות.

- בפילוח לפי קבוצת גיל, ההכנסה הכספית השנתית נטו לנפש סטנדרטית הגבוהה ביותר היא בקבוצת הגיל 51–65, והנמוכה ביותר היא בקרב צעירים וקשישים – בקבוצות הגיל 0–25 ובני 76 ומעלה.
- הפערים בהכנסה הכספית הכלכלית ניכרים בפילוח לפי גיל. הכנסה זו איננה כוללת הכנסה מקצבאות, ולכן הכנסות הקשישים הן הנמוכות ביותר, פרט לעובדה שרכיב הכנסותיהם משכר נמוך יותר באופן כללי.
- השינויים במגמות של ההכנסה הכספית הכלכלית נטו לנפש סטנדרטית דומים למגמות בהכנסה הכספית נטו לנפש סטנדרטית.

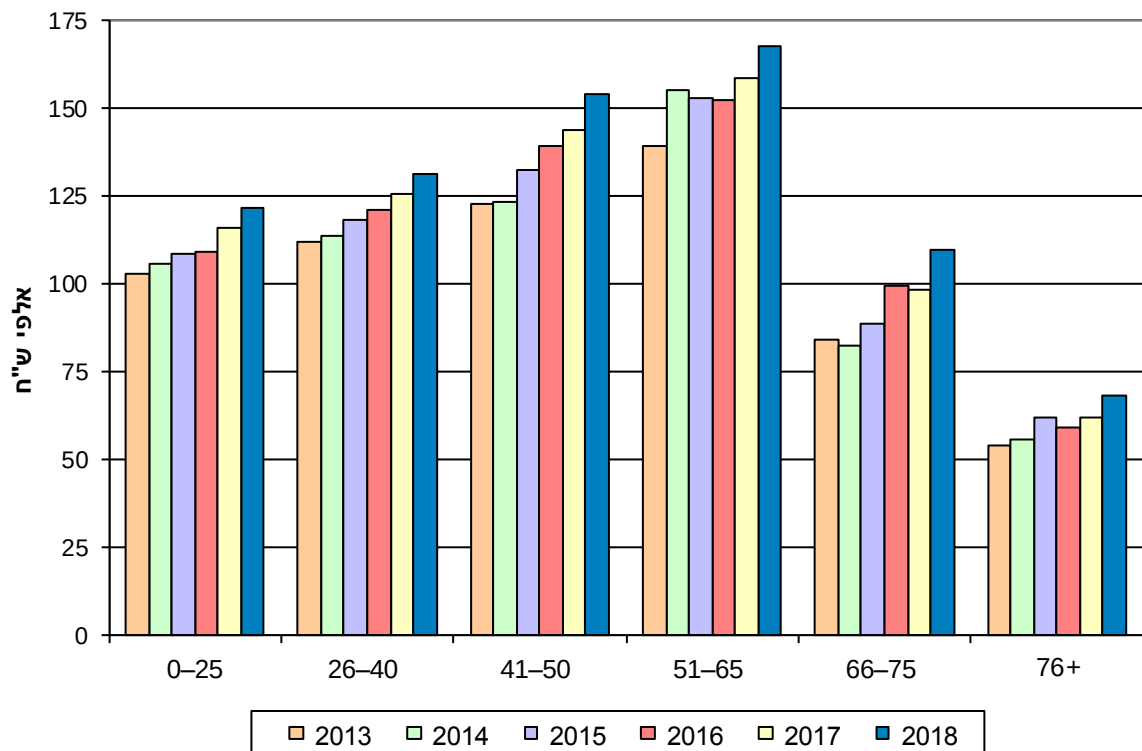
9.4.1. משקי בית, לפי הכנסה כספית שנתית נטו לנפש סטנדרטית והכנסה כלכלית שנתית לנפש סטנדרטית ולפי קבוצת אוכלוסייה (מחירים קבועים לשנת 2018) 2018–2013

9.4.2. הכנסה כספית שנתית נטו לנפש סטנדרטית, לפי קבוצת גיל
 (מחירים קבועים לשנת 2018)
 2018–2013

9.4.3. הכנסה כלכלית שנתית לנפש סטנדרטית, לפי קבוצת גיל
 (מחירים קבועים לשנת 2018)
 2018–2013

9.5. הכנסה ריאלית לאומית פנויה לנפש

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את היציבות הכלכלית של המשק.

הכנסה ריאלית לאומית פנויה היא סך המשאבים הכלכליים של המדינה העומדים לרשותה לצורך התפתחות החברה המודרנית ולרווחת תושביה. הכנסה זו היא תוצר מקומי גולמי בתוספת הכנסות והעברות נטו מחו"ל, וכן בתוספת רווח (או הפסד) מתנאי הסחר עם חו"ל. ההכנסה הלאומית היא בסיס לצריכה ולחיסכון של משקי בית, ולכן היא חשובה לשיפור ברמת החיים החומרית של האוכלוסייה.

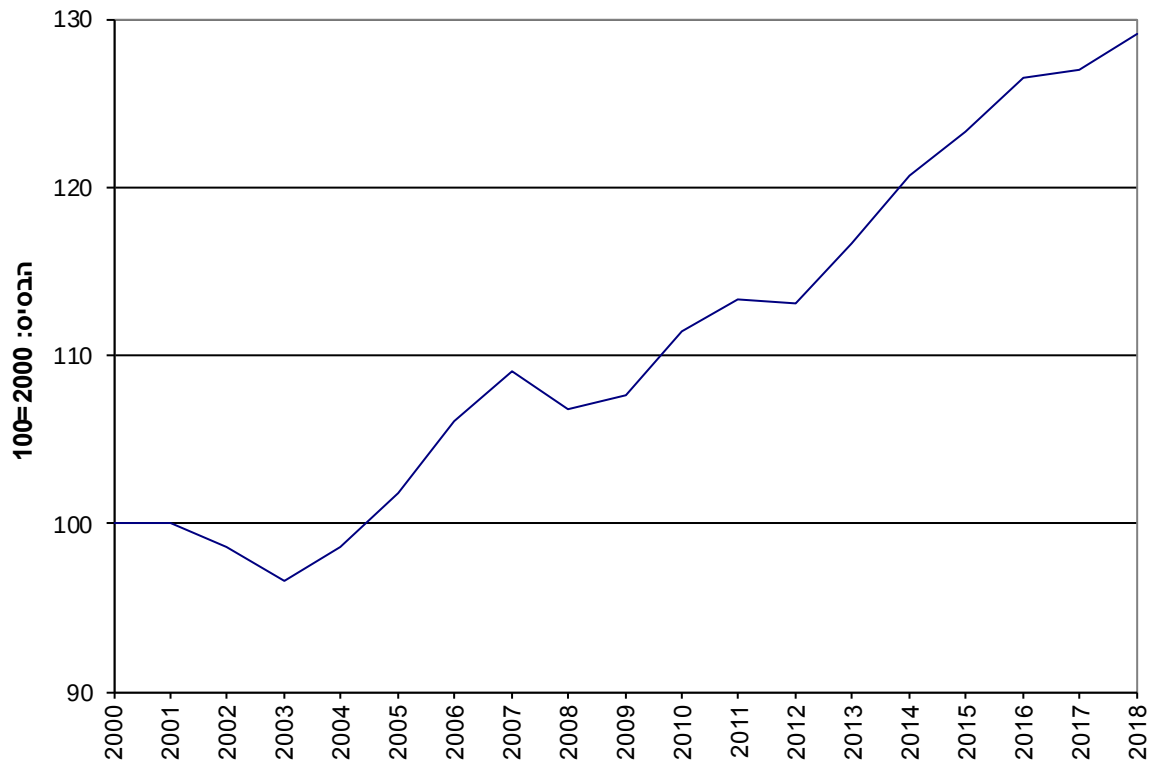
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בהכנסה הלאומית לנפש.

מגמות במדד

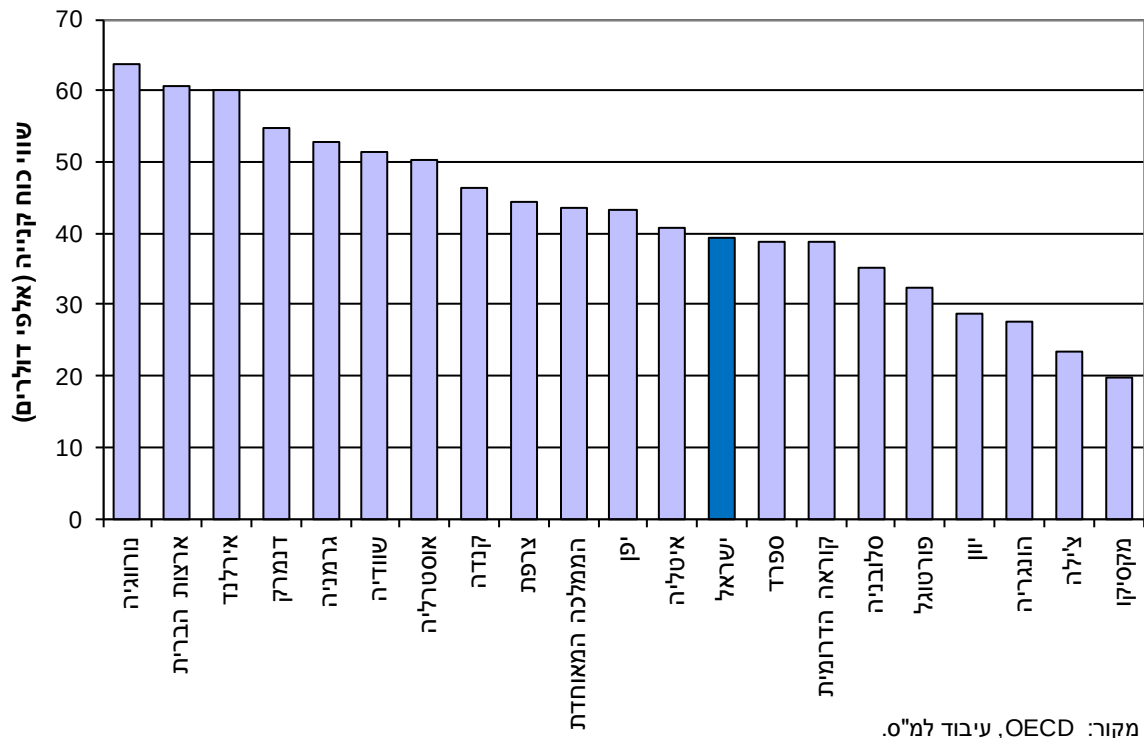
- ההכנסה הריאלית הלאומית הפנויה לנפש הסתכמה ב-2018 ב-150.2 אלף ש"ח במחירי השנה הקודמת.
- ההכנסה הריאלית הלאומית הפנויה לנפש עלתה ב-2018 ב-1.6% לעומת השנה הקודמת, והגיעה לרמה הגבוהה ב-29.1% בהשוואה ל-2000.
- בשנים 2000–2018 עלתה ב-29% ההכנסה הריאלית הפנויה לנפש, אך המגמה שנצפתה הייתה תנודתית.
- בשנת 2017 ההכנסה הלאומית הפנויה לנפש על בסיס שווי כוח הקנייה¹ הייתה בישראל 39.4 אלף דולר, פחות מהממוצע ב-OECD.

¹ שווי כוח קנייה: ראו הערה 3 למדד 9.1.

9.5.1. מדד הכנסה ראלית לאומית פנויה לנפש
2018-2000

9.5.2. הכנסה לאומית פנויה לנפש, לפי שווי כוח קנייה
במדינות נבחרות ב-OECD
2017

מקור: OECD, עיבוד למ"ס.

9.6. חוב ציבורי ופרטי לנפש כאחוז מהתמ"ג – חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את היציבות הכלכלית במשק.

ליציבות המשק אין בהכרח השפעה ישירה על רמת החיים בטווח המידי, אך יכולה להיות לה השפעה על רמת החיים בעתיד. רמת חיים חומרית גבוהה בהווה המבוססת על תוואי הוצאה שאינו בר-קיימה, עלולה לבוא על חשבון רמת חיים חומרית נמוכה יותר בעתיד, ואף לתרום להתפתחות של משברים מקרו-כלכליים בעלי השלכות כלכליות-חברתיות חמורות.

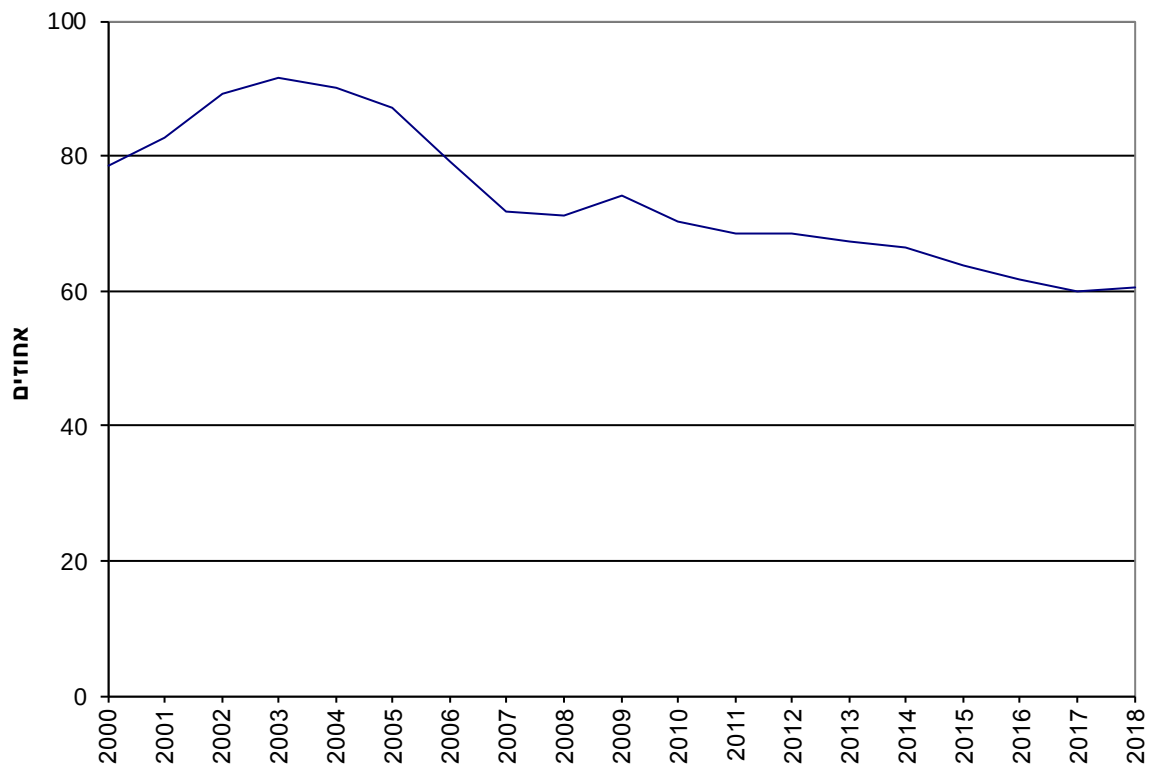
חוב ממשלתי הוא ההתחייבויות הכספיות העומדות של משרדי הממשלה כלפי הציבור בארץ, גופים עסקיים, פיננסיים ולא-פיננסיים, וכן חוב כלפי גורמים בחוץ לארץ. לא נכללו בחישוב החוב התחייבויות שוטפות של הממשלה, למשל לעובדים ולספקים, וכן לא נכללו התחייבויות אקטואריות.

המגמה הרצויה למדד היא ירידה בחוב הממשלתי.

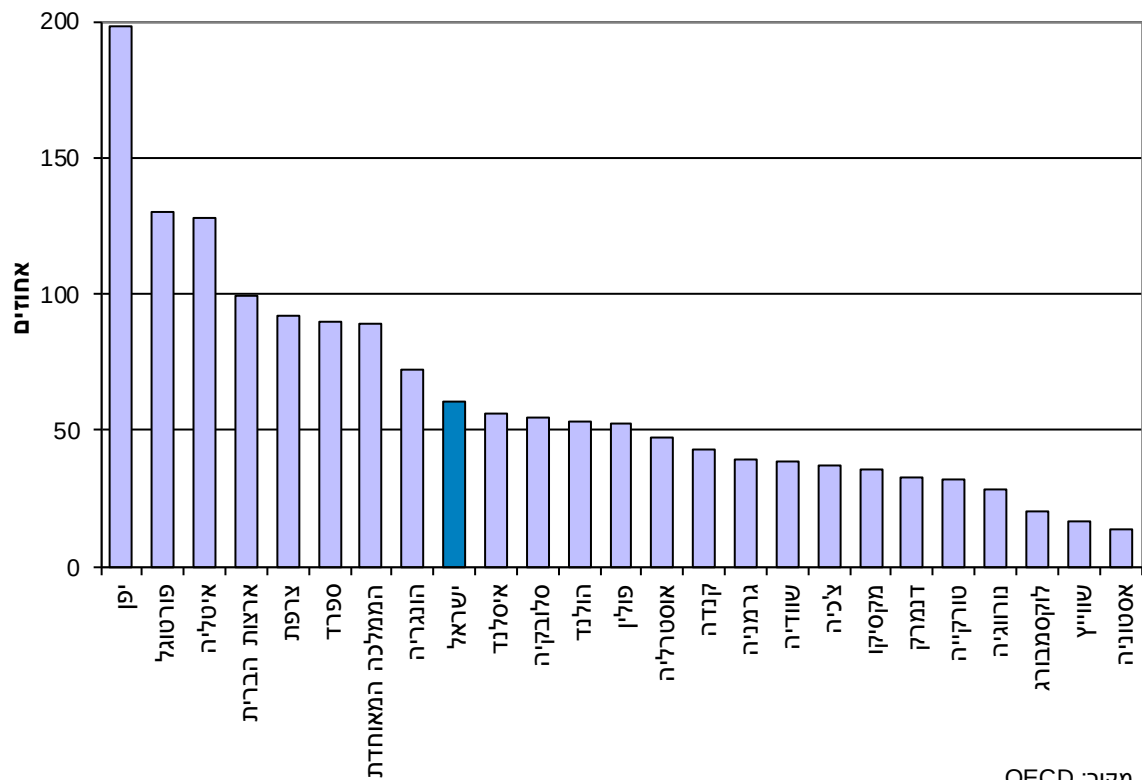
מגמות במדד

- החוב הממשלתי הגיע ב-2018 ל-803.2 מיליארד ש"ח, כ-60.4% מהתוצר המקומי הגולמי.
- החוב הממשלתי כאחוז מהתמ"ג היה במגמת ירידה משנת 2009 (74.1%) עד 2017 (59.9%) ורשם עלייה קלה בשנת 2018 (60.4%).
- בשנת 2018 החוב הממשלתי כאחוז מהתמ"ג בישראל היה נמוך במידה ניכרת מזה של ספרד (90.1%), צרפת (91.7%), ארצות הברית (98.9%), איטליה (127.8%) ופורטוגל (130.1%). עם זאת בכמה מדינות נרשם חוב ממשלתי נמוך מזה של ישראל, כגון פולין (52.3%), גרמניה (39.1%), צ'כיה (37.0%), שוודיה (38.4%), טורקיה (32.2%), נורווגיה (27.9%) ושווייץ (16.8%).

9.6.1. חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג
2018–2000

9.6.2. חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג במדינות נבחרות ב-OECD
2018

מקור: OECD.

9.7. חוב ציבורי ופרטי לנפש כאחוז מהתמ"ג – חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג

תיאור המדד והגדרתו

המדד בוחן את היציבות הכלכלית¹ של מגזר משקי הבית. חוב משקי הבית² הוא יתרת ההתחייבויות הפיננסיות של מגזר משקי הבית כלפי מגזרים אחרים נכון לסוף השנה. במגזר משקי הבית נרשמים גם התחייבויות של עסקים בבעלות משקי בית שאינם מאוגדים כחברות, הואיל ובעלי העסק נושאים באחריות אישית להתחייבויות יחידת הייצור ואי-אפשר להפריד אותה ממשק הבית. המגמה הרצויה למדד היא ירידה בחוב משקי הבית.

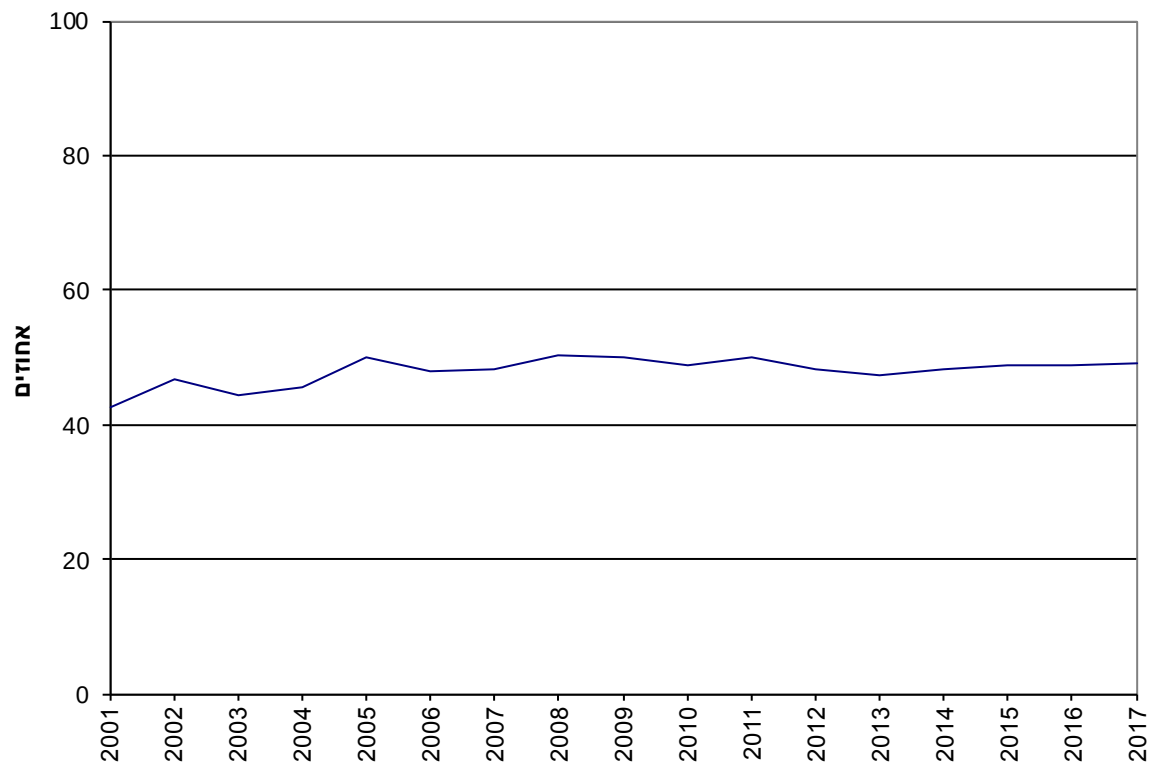
מגמות במדד

- **חוב משקי הבית הסתכם בסוף 2017 ב-622.7 מיליארד ש"ח – 49% מהתוצר המקומי הגולמי.**
- חוב משקי הבית כאחוז מהתמ"ג עלה מ-42.6% בשנת 2001 ל-50.4% ב-2008, ובהמשך ירד לרמה של 47.4% בשנת 2013, ולאחר מכן שוב עלה והתייצב ברמה של 49% בשנים 2015–2017.
- בשנת 2017 החוב של משקי הבית בישראל כאחוז מהתמ"ג היה נמוך במידה ניכרת בהשוואה לרוב מדינות ה-OECD, כגון שוודיה (90.9%), צרפת (69.8%), ספרד (65.8%) וגרמניה (52.7%). עם זאת בכמה מדינות נרשם חוב משקי בית קטן מזה של ישראל, כגון פולין (35.4%), צ'כיה (31.8%), סלובניה (30.9%) והונגריה (22.6%).

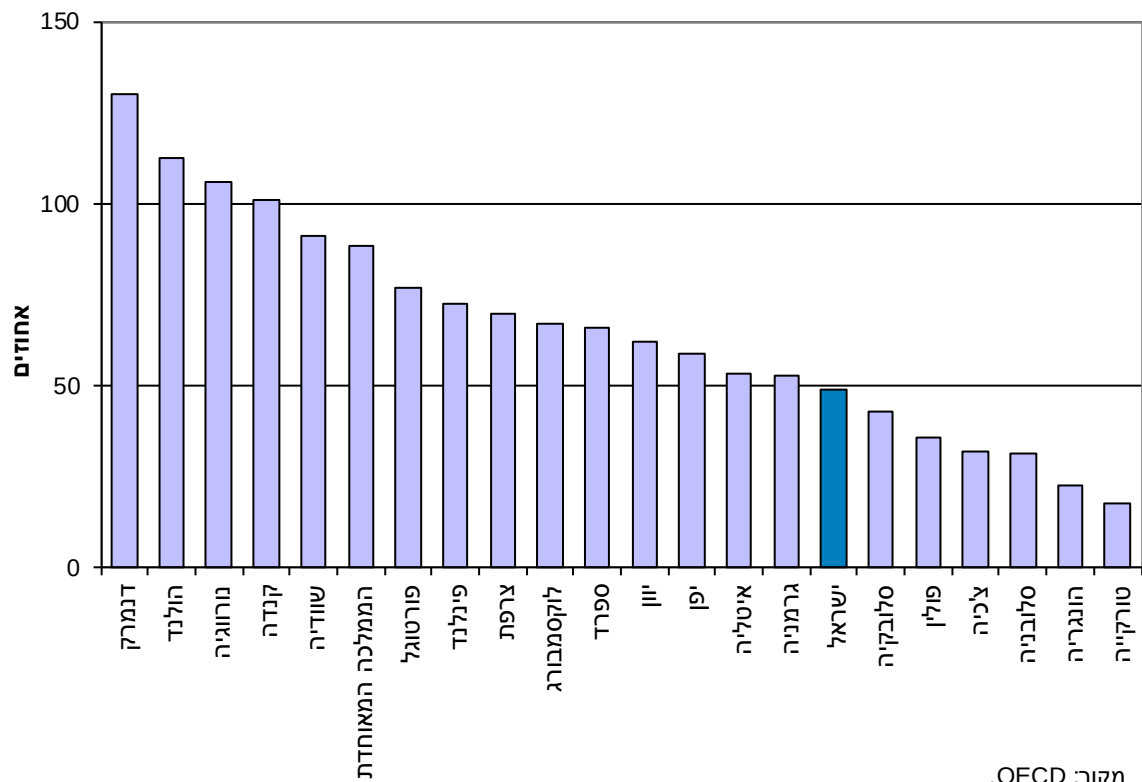
¹ ראו הסבר במדד 9.6.

² משקי בית: ראו הערה 1 במדד 9.1.

9.7.1. חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג
2017-2001

9.7.2. חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג במדינות נבחרות ב-OECD
2017

מקור: OECD.

9.8. שביעות רצון מהמצב הכלכלי

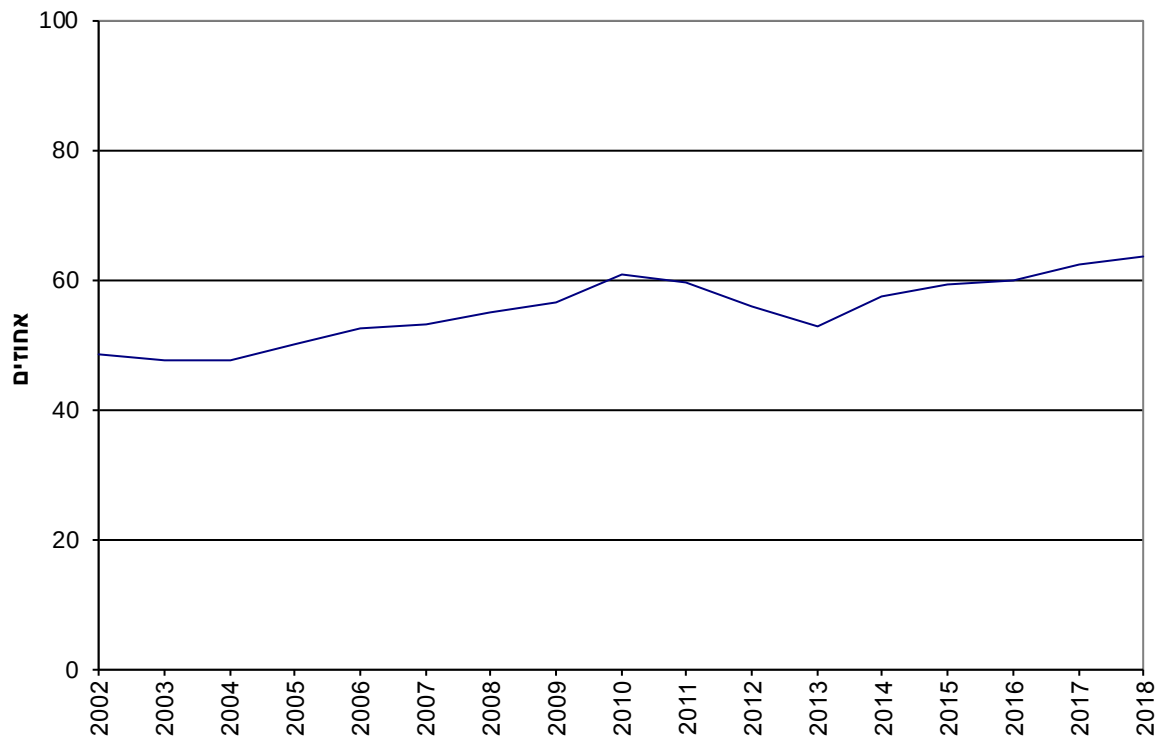
תיאור המדד והגדרתו

שביעות רצון מהמצב הכלכלי הוא מדד בסיסי בהערכת רמת החיים האישית של הפרט. השאלה משקפת את תפיסת הפרט ביחס למצבו החומרי ואת שביעות הרצון שלו מרמת החיים. המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2002 ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד מתבסס על אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "באופן כללי, האם אתה מרוצה ממצבך הכלכלי?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון מהמצב הכלכלי.

מגמות במדד

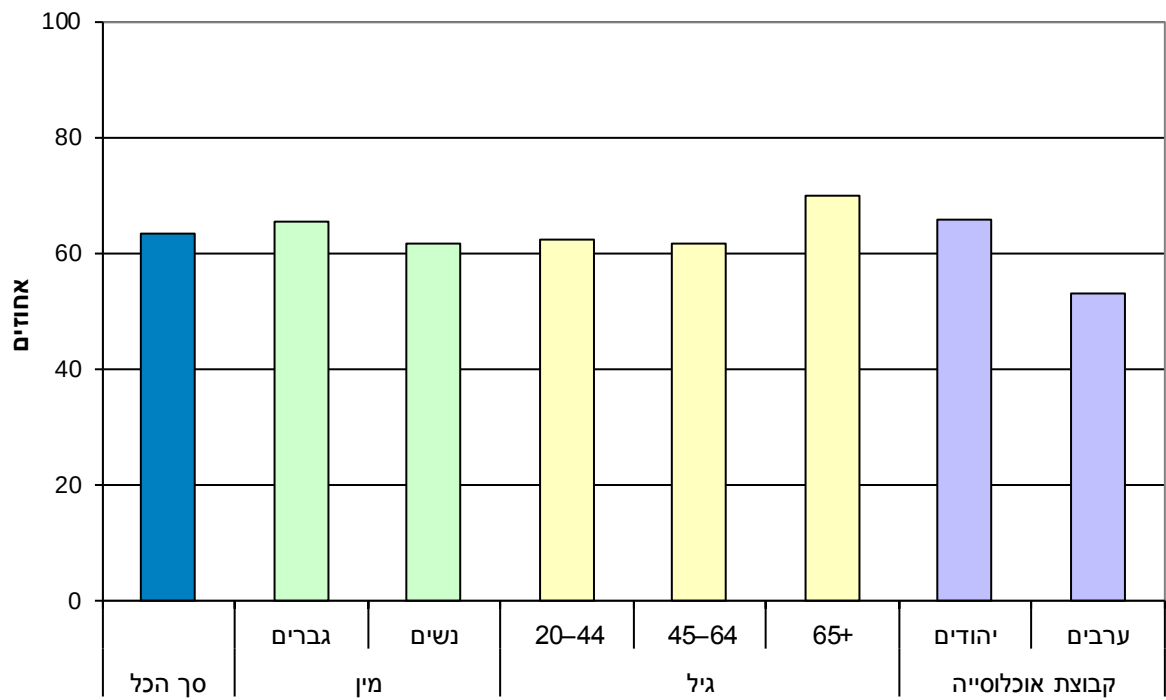
- **63% מבני 20 ומעלה היו מרוצים ממצבם הכלכלי ב-2018** – 65% מהגברים ו-62% מהנשים.
- שביעות הרצון עולה עם הגיל – 62% מרוצים בגילי 20–64 ו-70% בגיל 65 ומעלה.
- יהודים מרוצים ממצבם הכלכלי יותר מערבים (66% מהיהודים ו-53% מהערבים).
- בקרב היהודים, 76% מהחרדים מרוצים ממצבם הכלכלי, 72% מהדתיים, 66% מהחילונים ו-63% מהמסורתיים.
- כמחצית (51%) מבעלי הכנסה עד 4,000 ש"ח לנפש מרוצים ממצבם הכלכלי, לעומת שלושה רבעים (75%) מבעלי הכנסה הגבוהה מ-4,000 ש"ח לנפש.
- בשנים 2011–2013 נצפתה ירידה בשיעור המרוצים ממצבם הכלכלי, ומשנת 2014 חלה עלייה.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של תושבים המרוצים ממצבם הכלכלי נמצא בבית שמש (75%) ובכפר סבא (69%) והנמוך ביותר בבת ים ובחולון (48%).

9.8.1. בני 20 ומעלה המרוצים ממצבם הכלכלי(1)
2018–2002

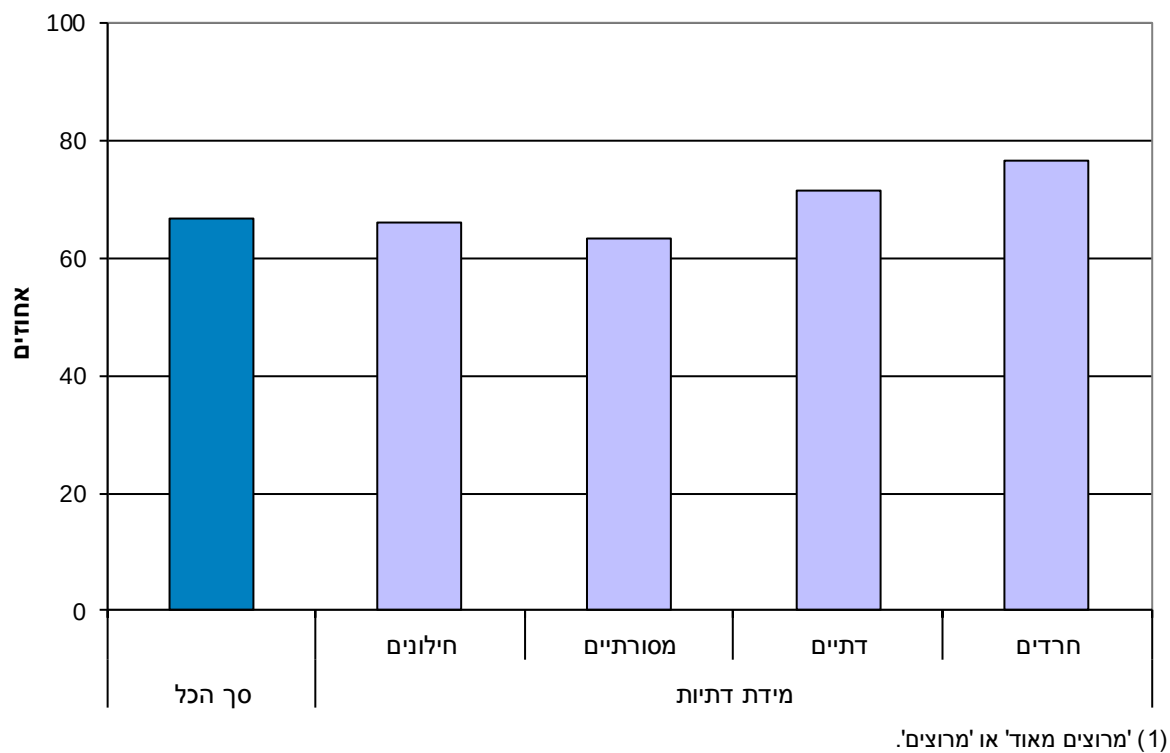
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

9.8.2. בני 20 ומעלה המרוצים ממצבם הכלכלי, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018

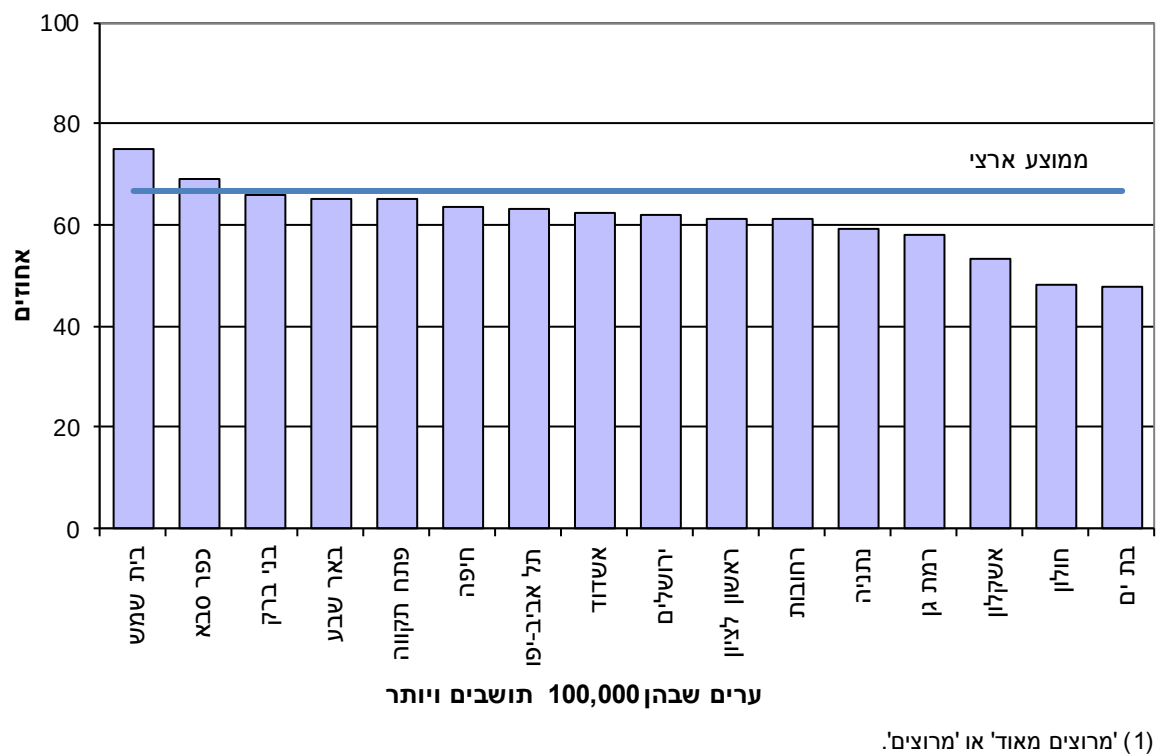

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

9.8.3. יהודים בני 20 ומעלה המרוצים ממצבם הכלכלי, לפי מידת דתיות
2018

9.8.4. בני 20 ומעלה המרוצים ממצבם הכלכלי, (1) בערים הגדולות
2018

10

פנאי
תרבות
וקהילה

10.1. שביעות רצון מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים

תיאור המדד והגדרתו

היקף שעות הפנאי הוא מרכיב חשוב באיכות חייו של הפרט. שוק העבודה הישראלי מתאפיין בשעות עבודה ארוכות, ולכן היקף שעות הפנאי בישראל הוא בין הנמוכים ב-OECD.¹ היקף נמוך של שעות פנאי טומן בחובו סיכונים לבריאות הפיזית והנפשית של הפרט.

לאיזון בין שעות העבודה לתחומי חיים אחרים יש השפעה על רווחת הפרט, על בריאותו ועל שביעות רצונו מהחיים, כמו גם על קשריו עם בני משפחה וחברים. לאיזון בין העבודה לתחומים אחרים יש השלכות גם על רווחתם של אחרים, כגון ילדים ואנשים הזקוקים לטיפול ללא תמורה כספית.

מדד זה מאפשר לבחון את עמדת הפרט לגבי מידת האיזון בין עבודתו בשכר לבין תחומי חייו האחרים, ובהם עבודות בית, קניות, סידורים, טיפול בזולת ללא תמורה כספית, פעילות משפחתית, פעילות התנדבותית, פעילות חברתית, פעילות דתית ופעילות פנאי.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2016, ומופנית למועסקים בני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'מרוצה מאוד' או 'מרוצה' על השאלה: "באיזו מידה אתה מרוצה מהאיזון בין הזמן שאתה מקדיש לעבודה תמורת תשלום והזמן שאתה מקדיש לתחומים אחרים בחיך?".

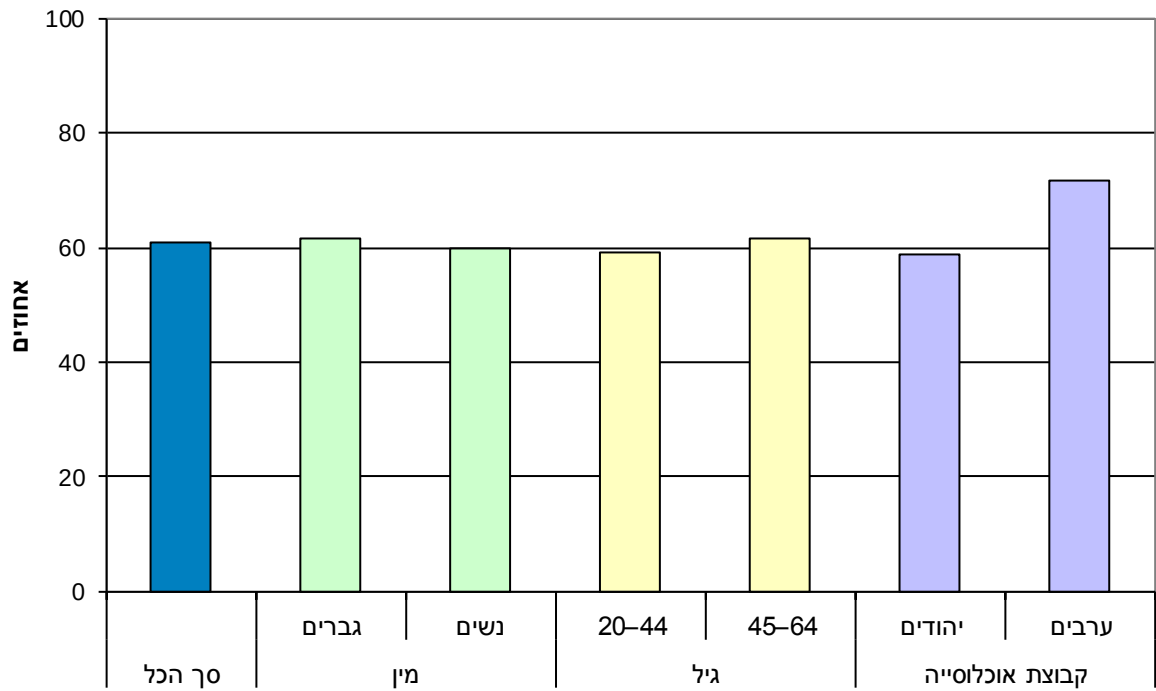
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשביעות הרצון מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים.

מגמות במדד

- **ב-2018 61% מהמועסקים היו מרוצים או מרוצים מאוד מהאיזון שבין עבודתם לתחומי חיים אחרים (47% מרוצים ו-14% מרוצים מאוד), 62% מהגברים ו-60% מהנשים.**
- **שביעות הרצון עולה עם הגיל: 59% בקרב בני 20–44, ו-62% בקרב בני 45–64.**
- **72% מהערבים מרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומים אחרים בחייהם, לעומת 59% מהיהודים.**
- **בקרב יהודים, 68% מהחרדים מרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומים אחרים בחייהם לעומת 59% מהדתיים ומהחילונים ו-58% מהמסורתיים.**
- **שביעות הרצון יורדת עם העלייה בהיקף המשרה: 78% מרוצים בקרב מועסקים במשרה חלקית ו-57% בקרב מועסקים במשרה מלאה.**
- **מבין הערים הגדולות בישראל בשנים 2017–2018, שביעות רצון מהאיזון בין עבודה לתחומי חיים אחרים היא הגבוהה ביותר בתל אביב-יפו (64%), והנמוכה ביותר בחולון (52%).**

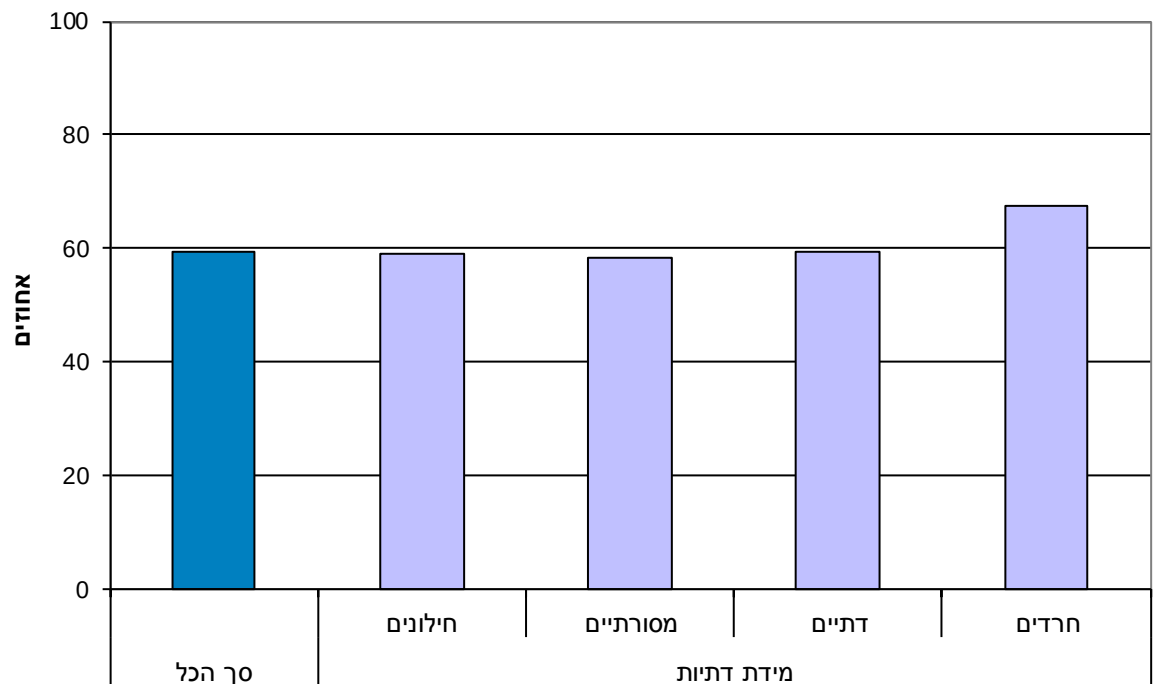
¹ 15% מהשכירים בישראל עובדים 50 שעות או יותר בשבוע. מקור: OECD, How's Life, 2016.

10.1.1. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה 2018

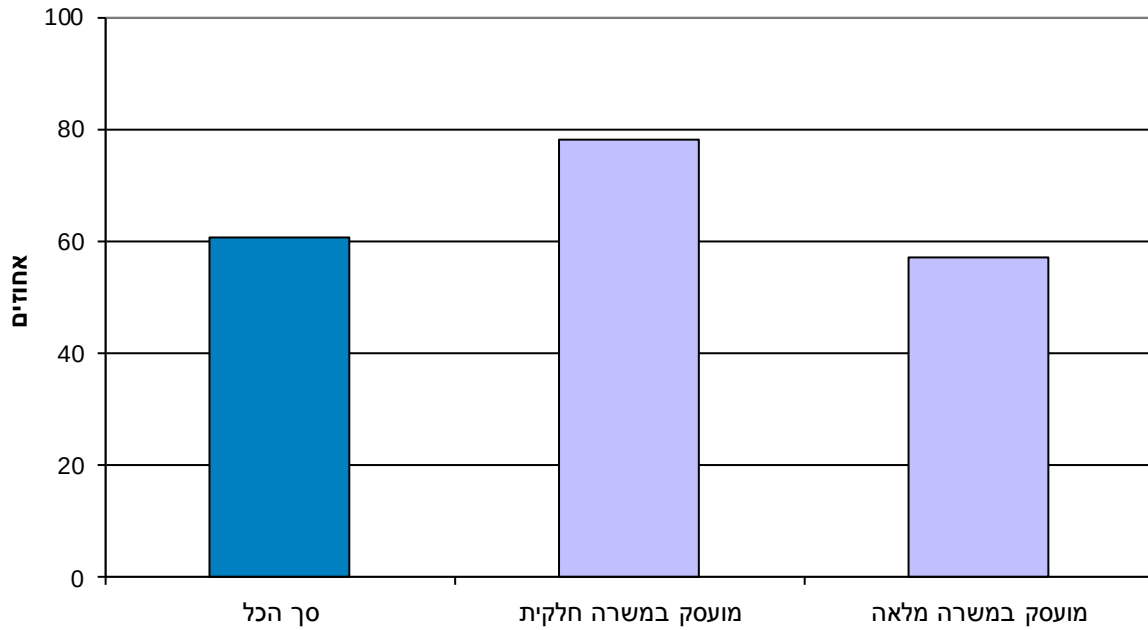
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

10.1.2. מועסקים יהודים בני 20 ומעלה המרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים, לפי מידת דתיות 2018

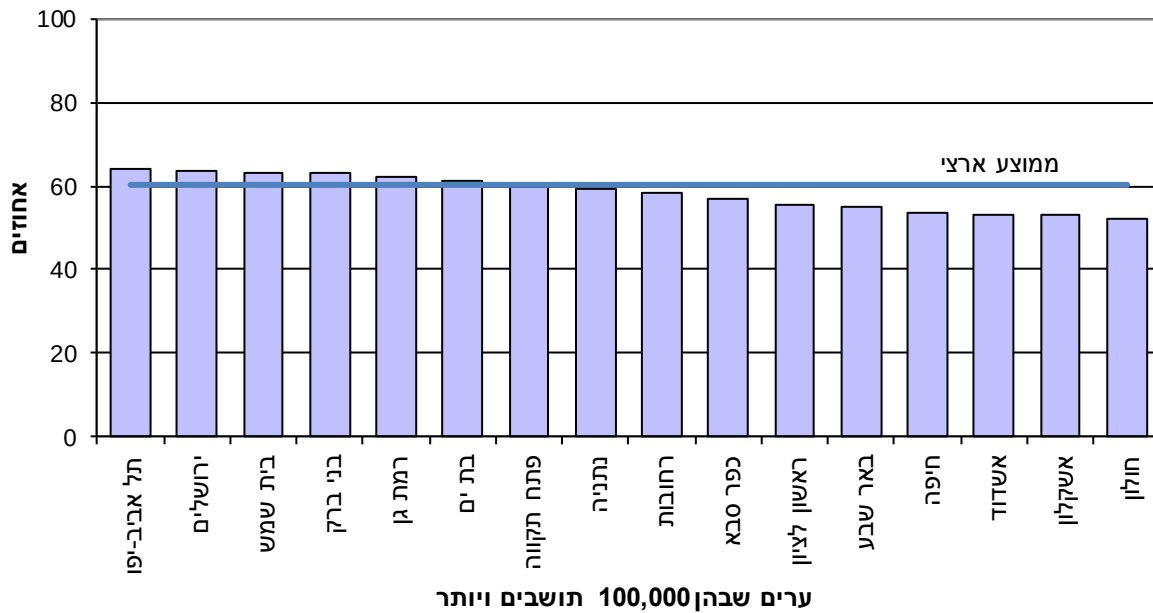
(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

10.1.3. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים, (1) לפי היקף המשרה 2018

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

10.1.4. מועסקים בני 20 ומעלה המרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים, (1) בערים הגדולות 2018-2017

(1) 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.

10.2. עיסוק בפעילות התנדבותית

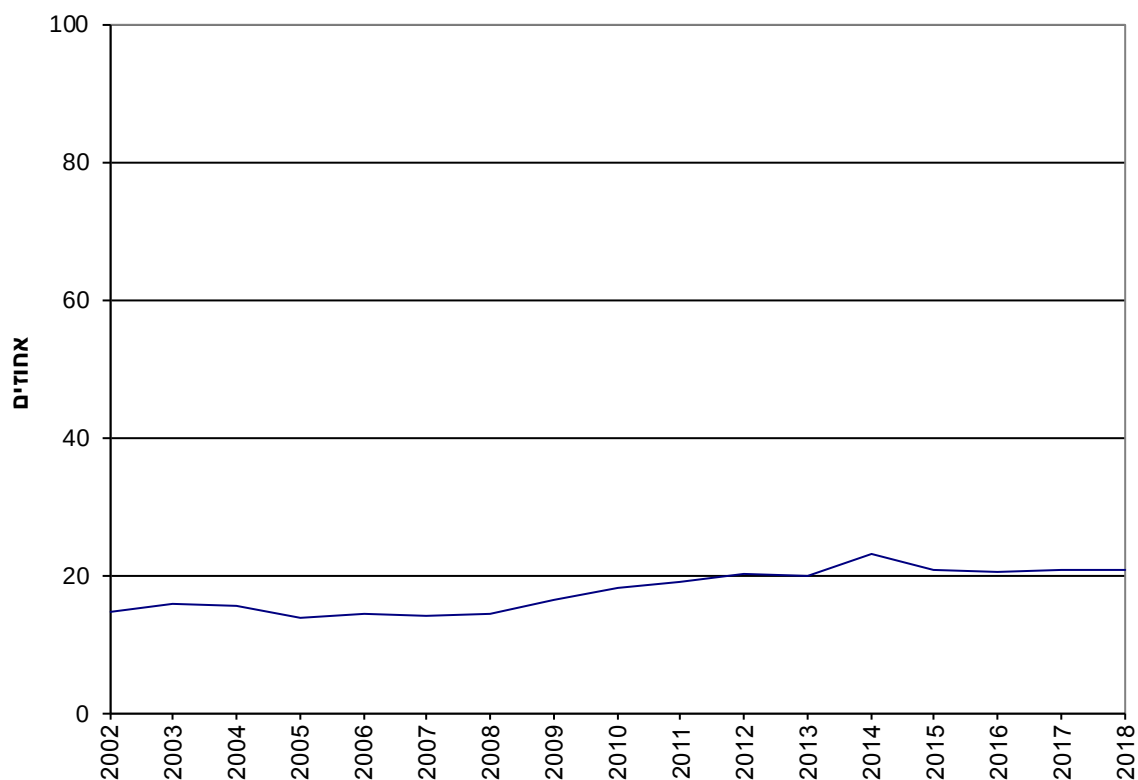
תיאור המדד והגדרתו

עיסוק בפעילות התנדבותית משקף את המעורבות החברתית והאזרחית ואת תחושות הביטחון העצמי ואיכות החיים של הפרט. התנדבות מהווה מרכיב בהערכת הרווחה של הפרט. המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי, החל משנת 2002 ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו 'כן' על השאלה: "בשנים עשר החודשים האחרונים, האם עסקת בפעילות התנדבותית?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה במעורבות בפעילות התנדבותית.

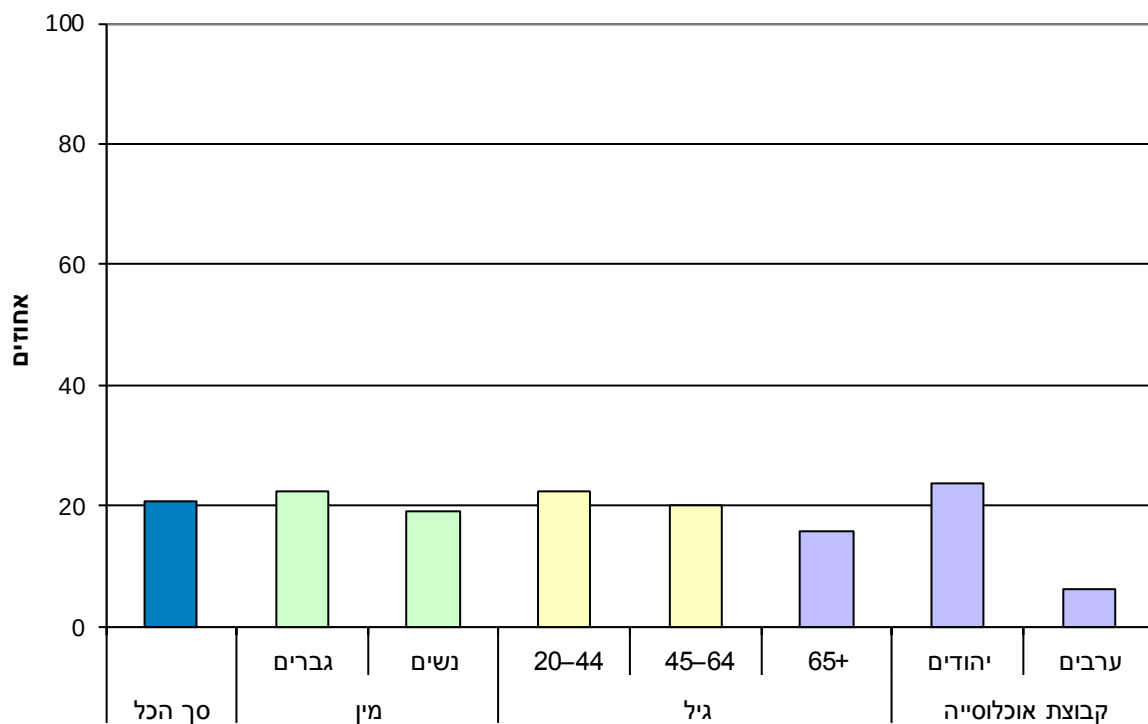
מגמות במדד

- **21% מבני 20 ומעלה עסקו בפעילות התנדבותית בשנת 2018**, 22% מהגברים ו-19% מהנשים; 24% מהיהודים, לעומת 6% מהערבים.
- שיעור ההתנדבות יורד עם הגיל: מ-22% בקרב בני 20–44, ל-16% בקרב בני 65 ומעלה.
- בקרב יהודים שיעור ההתנדבות של חרדים (38%) ודתיים (29%) גבוה יותר לעומת חילונים ומסורתיים (כ-21%).
- שיעור המעורבים בפעילות התנדבותית עלה בהדרגה מ-15% בשנת 2002 ל-21% ב-2018.
- בחיפה, בבאר שבע (23%) ובירושלים (19%) מתנדבים יותר בהשוואה לתל אביב-יפו ואשדוד (15%).
- בהשוואה בין מדינות ה-OECD לשנת 2016, שיעור העוסקים בפעילות התנדבותית בישראל נמוך מהממוצע (23% לעומת 26%, בהתאמה).

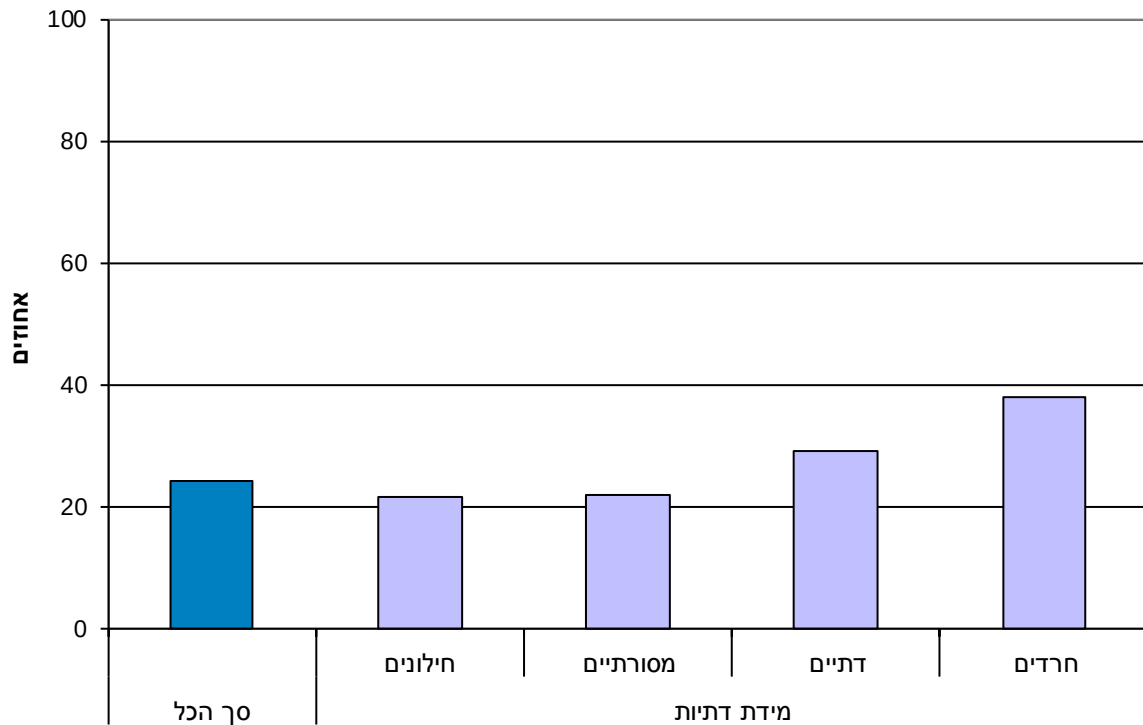
**10.2.1 . בני 20 ומעלה העוסקים בפעילות התנדבותית
2018-2002**

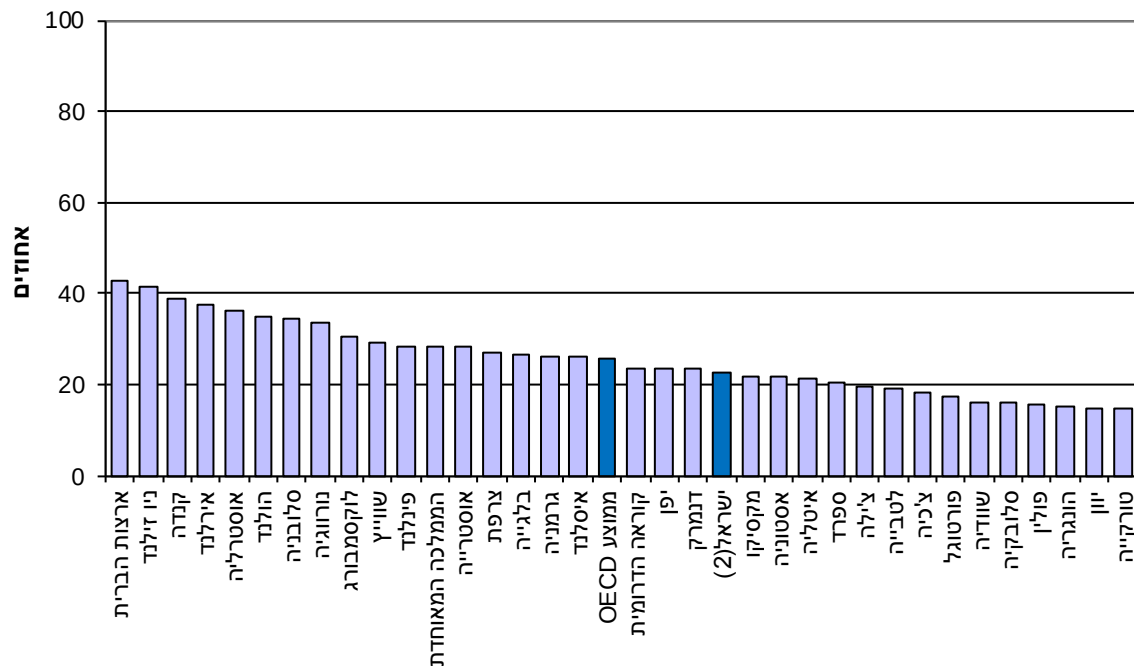
**10.2.2 . בני 20 ומעלה העוסקים בפעילות התנדבותית,
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018**

10.2.3. יהודים בני 20 ומעלה העוסקים בפעילות התנדבותית, לפי מידת דתיות 2018

10.2.4. יהודים בני 15 ומעלה העוסקים בפעילות התנדבותית, השוואה בין-לאומית 2016

מקור: OECD – Government at a glance 2016 – מבוסס על Gallup World Poll.
 (1) שהשתתפו בפעילות התנדבותית במסגרת ארגון כלשהו בחודש האחרון.
 (2) בני 20 ומעלה שהשתתפו בפעילות התנדבותית ב-12 החודשים האחרונים.

טכנולוגיות המידע

11.1. מועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT)¹

תיאור המדד והגדרתו

המדד מציג את המועסקים בענפי ה-ICT לפי נתוני סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מדידת המועסקים בענפי ה-ICT מאפשרת אמידה של התפתחות תחום טכנולוגיות המידע והתקשורת ומעקב אחר מגמות בשוק התעסוקה בתחום זה. היקף המועסקים משפיע על התפתחות התחום ומשקף את הפוטנציאל של הענף.

להלן פירוט הענפים הנכללים בהגדרת ה-ICT (מתוך הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011):

ענפים בתחום התעשייה – תעשיית ייצור רכיבים ולוחות אלקטרוניים (ענף 261), ייצור מחשבים, מוצרי צריכה אלקטרוניים, מדיה מגנטית ואופטית (ענפים: 262, 264 ו-268) וייצור ציוד תקשורת (ענף 263).

ענפים בתחום השירותים – שירותי תקשורת (ענף 61), תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים, כולל מרכזי מחקר ופיתוח תוכנה (ענף 62), הוצאה לאור של תוכנה, עיבוד נתונים (ענף 631).

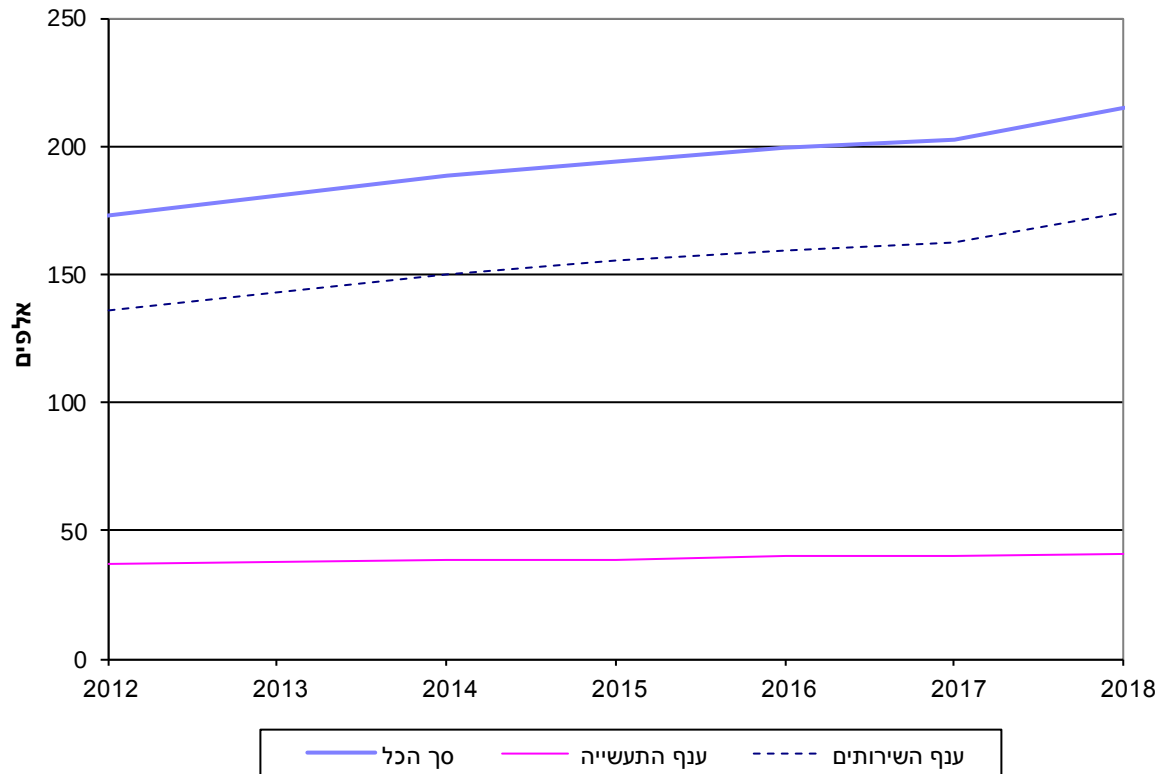
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור המועסקים בענפי ה-ICT.

מגמות במדד

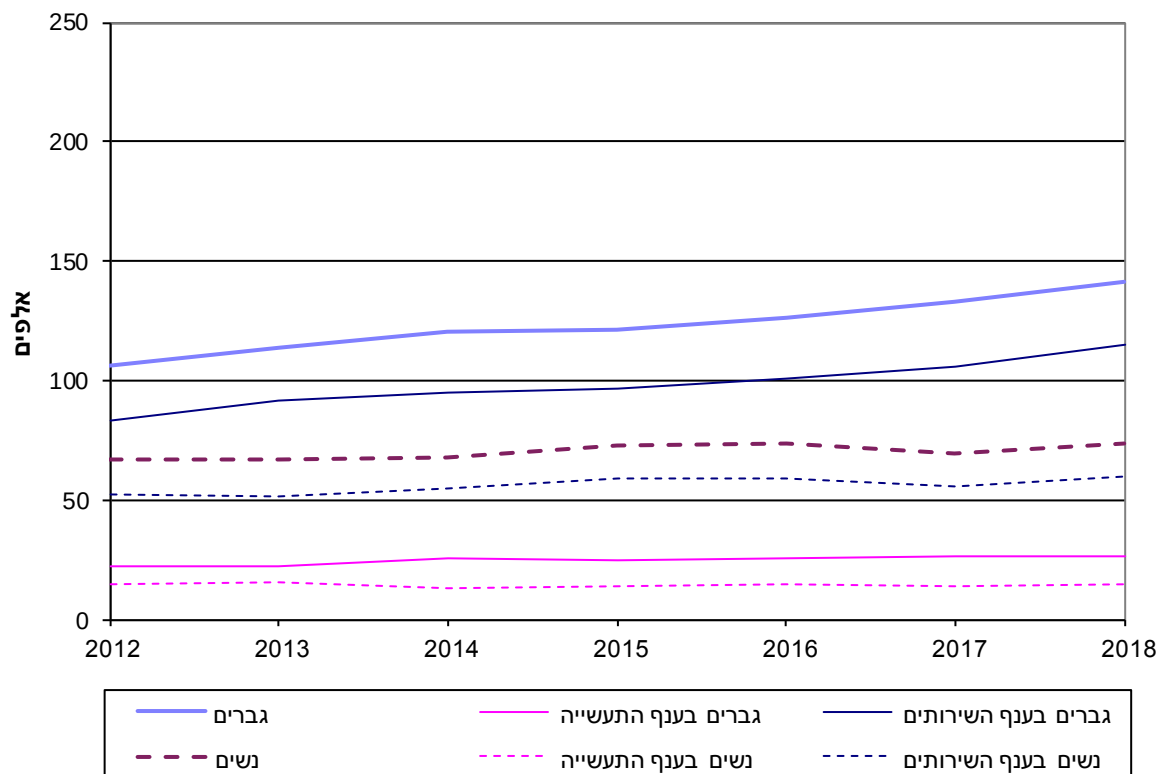
- **מספר המועסקים בתחום ה-ICT בישראל בשנת 2018 עמד על 215.0 אלף, ומתוכם 174.2 אלף בענף השירותים ו-40.8 אלף בענף התעשייה.** מספר המועסקים בתחום ה-ICT עלה ב-6.2% לעומת 2017 (202.3 אלף).
- בשנים 2012–2018 אחוז המועסקים בתחום ה-ICT מכלל המועסקים עלה מ-5.1% ל-5.5%, בהתאמה.
- בשנים 2012–2018 מספר המועסקים בתחום ה-ICT בישראל עלה מ-172.6 אלף ל-215.0 אלף (עלייה של 24.5%).
- ב-2018 גברים הועסקו בתחום ה-ICT פי 1.9 מנשים (141.3 אלף לעומת 73.6 אלף, בהתאמה).
- ב-2018 כ-93% מהמועסקים בתחום ה-ICT היו יהודים (199.8 אלף יהודים לעומת 5.4 אלף ערבים). בענף השירותים בתחום ה-ICT כ-94% מהמועסקים יהודים (164.3 אלף יהודים לעומת 4.4 אלף ערבים), ובענף התעשייה בתחום ה-ICT כ-87% מהמועסקים היו יהודים.

¹ ICT – Information and Communications Technologies.

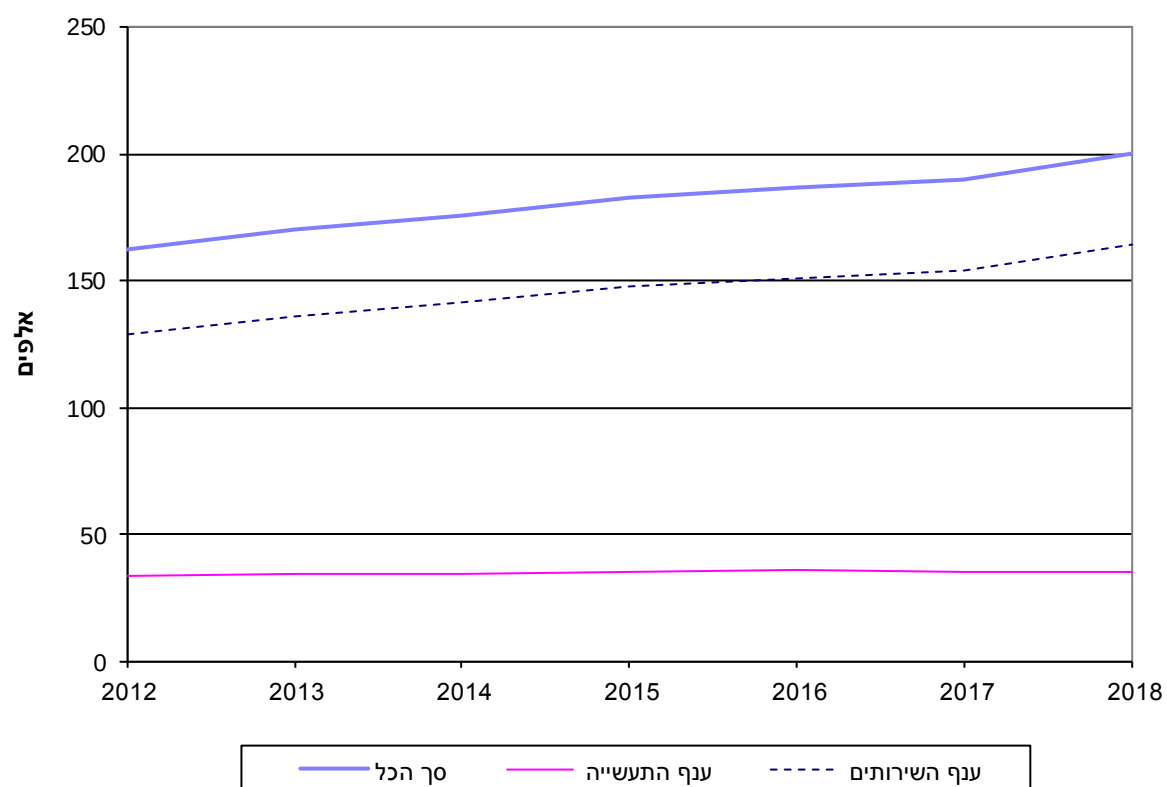
11.1.1. מועסקים בתחום ה-ICT, לפי ענף
2018-2012

11.1.2. מועסקים בתחום ה-ICT, לפי ענף ומין
2018-2012

11.1.3. מועסקים יהודים בתחום ה-ICT, לפי ענף
2018–2012

11.2. כישורי בוגרים: פתרון בעיות בסביבה מתוקשבת

בעלי מיומנות גבוהה בפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת (רמות 2 ו-3)
בסקר מיומנויות בוגרים בישראל¹

תיאור המדד והגדרתו

המדד מבוסס על תוצאות סקר מיומנויות בוגרים² (תוכנית הערכה בין-לאומית של מיומנויות בוגרים, בני 16–65). המיומנות בפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת משמעותה היכולת של אדם להשתמש בטכנולוגיה דיגיטלית, באמצעי תקשורת וברשתות מחשבים כדי להשיג מידע ולהעריך אותו, לתקשר עם אחרים ולבצע מטלות בחיי היום-יום. ההערכה מתמקדת ביכולות לפתור בעיות שונות על ידי הגדרה של יעדים רצויים ותוכניות מתאימות, וגישה למידע ושימוש בו באמצעות מחשבים ורשתות מחשבים.

תחום זה מייצג את המפגש בין מיומנות השימוש באמצעי תקשוב לבין מיומנויות בפתרון בעיות. כדי להצליח בתחום זה נדרש ידע בסיסי בשימוש באמצעי קלט שונים כמו מקלדת, עכבר, מסך, דפדפני אינטרנט, גיליונות אלקטרוניים, דואר אלקטרוני וכו'. עם זאת ההערכה לא נועדה לבדוק את הבקיאות בשימוש בכלים וביישומים כשלעצמם, אלא להעריך את יכולתם של בוגרים להשתמש בכלים אלו כדי לגשת למידע, לעבד אותו, ולהעריך ולנתח באופן מועיל ומוכוון מטרה.

המיומנות בפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת מסווגת בסקר לארבע רמות (רמות 1, 2 ו-3 ורמה הנמוכה מרמה 1). הרמות מגדירות את היכולת להתמודד בהצלחה עם מטלות בדרגות קושי שונות שהן "כמו בחיים" ו"כמו בחיי העבודה". לצורך חישוב מדד זה רמות 2 ו-3 מוגדרות גבוהות.

המיומנות לפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת נחשבת לאחת ממיומנויות היסוד הנחוצות לצורך השתלבות בתחומי חיים רבים. מיומנות זו ניתנת לרכישה, כך שאפשר להשפיע עליה באמצעות התוויית מדיניות.

המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור בעלי מיומנות גבוהה בפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת.

מגמות במדד

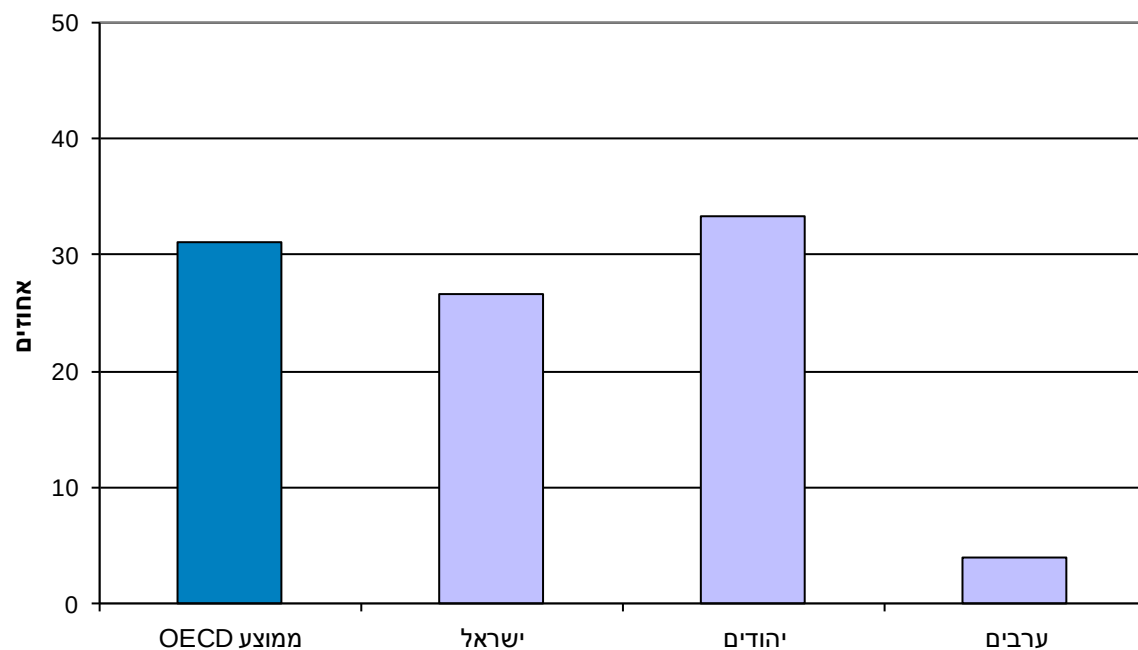
- **בישראל שיעור בעלי מיומנות גבוהה בפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת (רמות 2 ו-3) הוא 27%.** שיעור זה נמוך מהשיעור הממוצע ב-OECD (31%).
- שיעור בעלי מיומנות גבוהה בקרב יהודים עומד על 33%, והוא גבוה באופן ניכר מהשיעור המקביל בקרב ערבים (4%).

¹ בשנה שעברה מדד זה נכלל בפרק "חינוך, השכלה וכישורים", והיה תת-מדד "כישורי בוגרים: אוריינות קריאה, אוריינות מתמטית ופתרון בעיות בסביבה מתוקשבת".

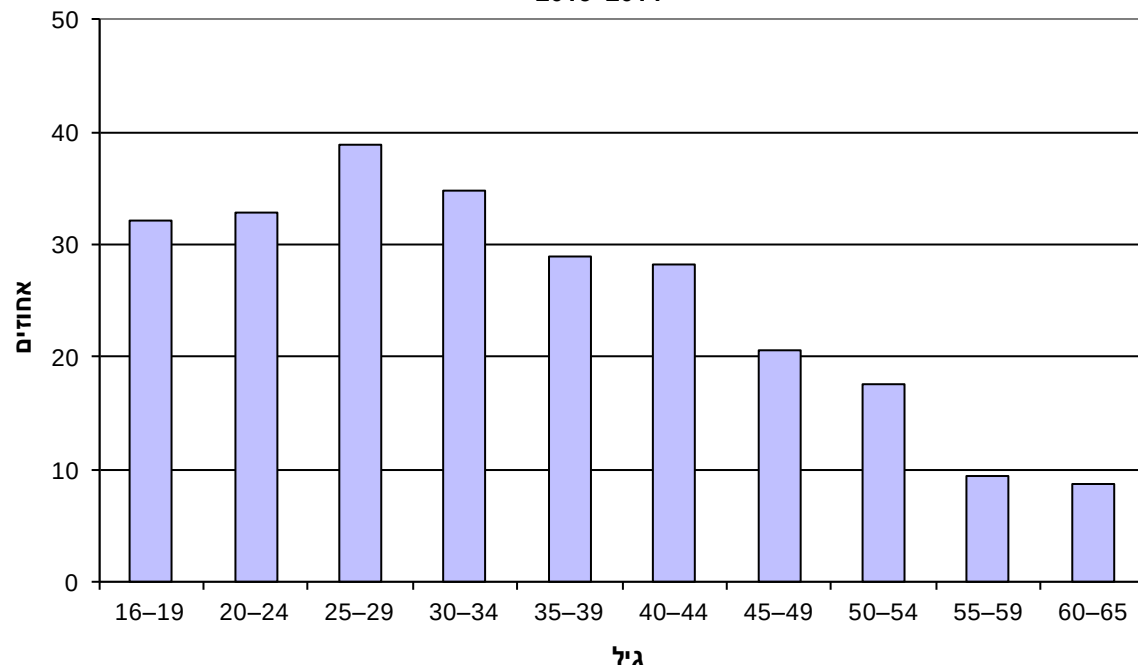
² לפירוט כישוריהם של בוגרים ברמות המיומנות השונות בפתרון בעיות בסביבה מתוקשבת, ראו מבוא: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2016). *מיומנויות בוגרים בישראל 2014–2015*. פרסום מס' 1640. ירושלים: המחבר.

- השיעור הגבוה ביותר של בעלי מיומנות גבוהה נמצא בקרב בני 25–29 (39%), והוא גבוה מאשר בקרב בני 16–19 (32%). החל בקבוצת הגיל 30–34, שיעור בעלי מיומנות גבוהה יורד באופן הדרגתי, והוא הנמוך ביותר בקרב בני 60–65.

11.2.1. בעלי רמת מיומנות 2 ו-3 בפתרון בעיות בסביבה מתקשבת, ממוצע OECD, ישראל וישראל לפי קבוצת אוכלוסייה 2015–2014

11.2.2. בעלי רמת מיומנות 2 ו-3 בפתרון בעיות בסביבה מתקשבת, לפי גיל 2015–2014

11.3. נגישות למחשב¹

תיאור המדד והגדרתו

מדד זה בוחן את שיעור משקי הבית שברשותם לפחות אחד מאלה: מחשב ביתי, מחשב נישא או טבלט. המדד משקף את הנגישות של הציבור לתשתיות טכנולוגיות, ומסייע בהבנת הצרכים הטכנולוגיים העתידיים.

המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר הוצאות משקי בית החל משנת 2013, ומופנית למשקי בית. המדד כולל את אלו שהשיבו בחיוב על השאלה: "האם נמצאים בבעלותכם או עומדים לשימושכם המוצרים הבאים: מחשב אישי, מחשב נישא או טבלט – מחשב מגע?".

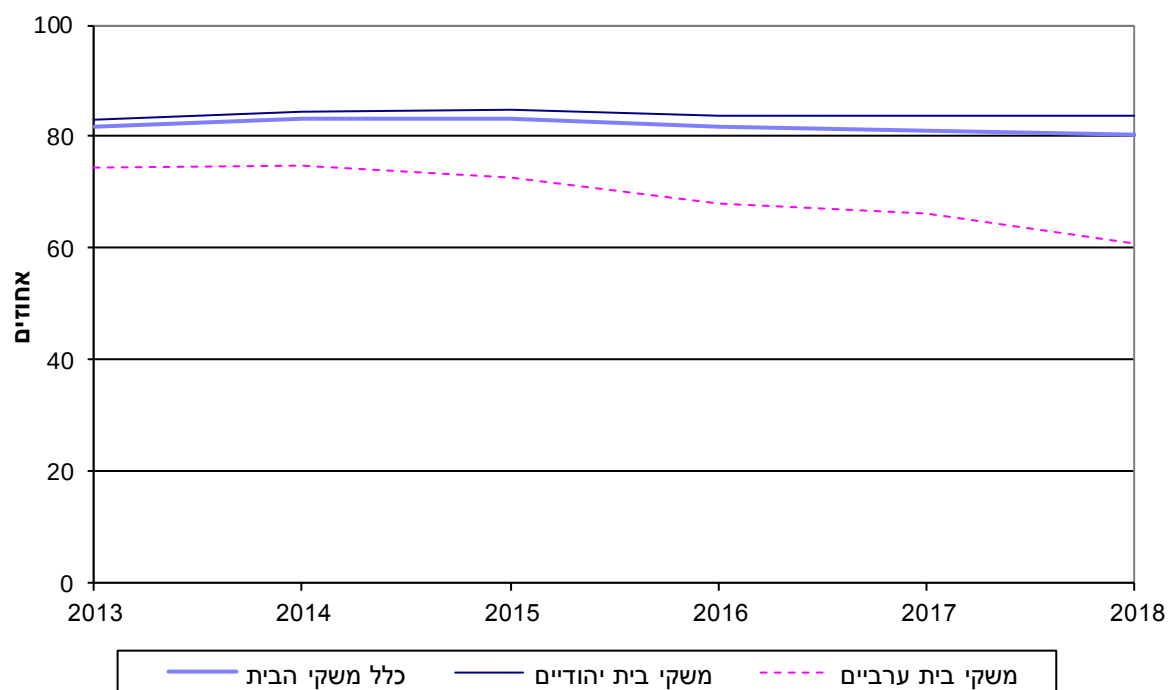
המגמה הרצויה היא עלייה בנגישות למחשב.

מגמות במדד

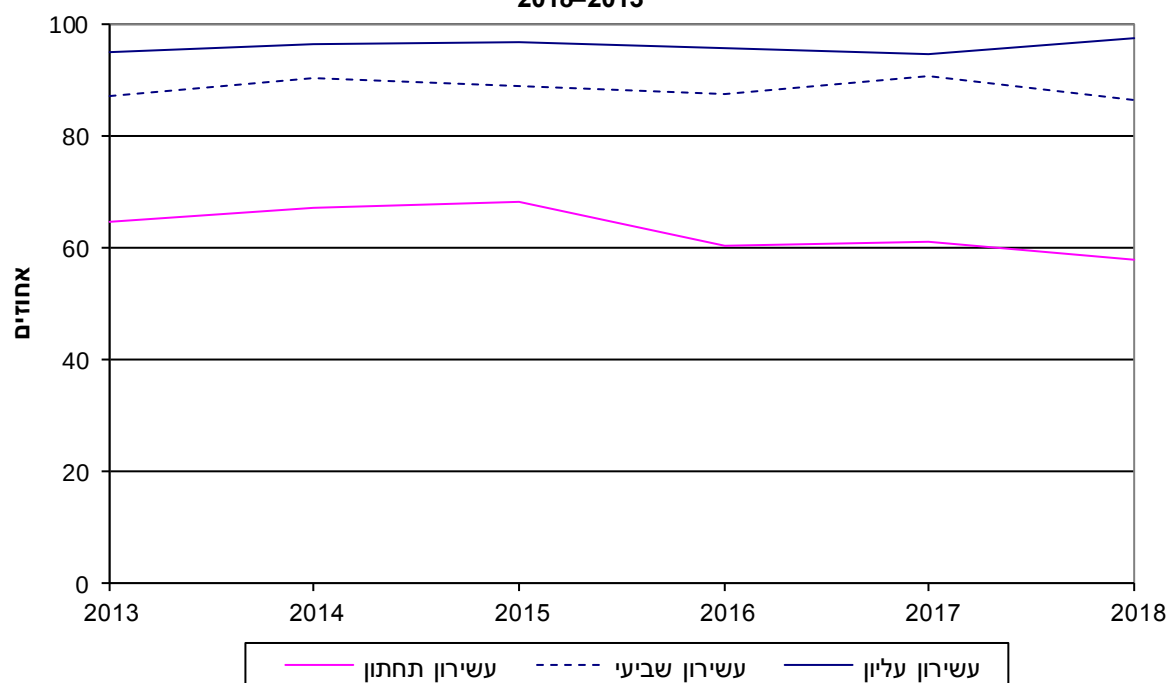
- ב-2018, ל-80.3% ממשקי הבית בישראל יש מחשב.
- ל-83.8% ממשקי הבית היהודים יש מחשב, וכן ל-60.8% ממשקי הבית הערבים.
- מפילוח לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, נמצא שככל שהעשירון גבוה יותר, כך גבוה יותר מספר משקי הבית שבבעלותם לפחות מחשב אחד (97.8% בעשירון העליון לעומת 58.0% בעשירון התחתון).
- שיעור משקי הבית היהודיים שבבעלותם מחשב יורד ככל שמידת הדתיות עולה (89.9% ממשקי הבית החילוניים, 81.0% ממשקי הבית הדתיים, 79.7% ממשקי הבית המסורתיים ו-59.4% ממשקי הבית החרדיים).
- מבין משקי הבית היהודים בערים הגדולות (שבהן 200,000 תושבים ויותר), השיעור הגבוה ביותר של משקי בית שבבעלותם מחשב נמצא בתל אביב-יפו (88.7%) ובחיפה (87.8%), והנמוך ביותר בירושלים (77.4%) ובאשדוד (78.4%).

¹ משקי הבית שברשותם לפחות אחד מאלה: מחשב ביתי, מחשב נישא או טבלט.

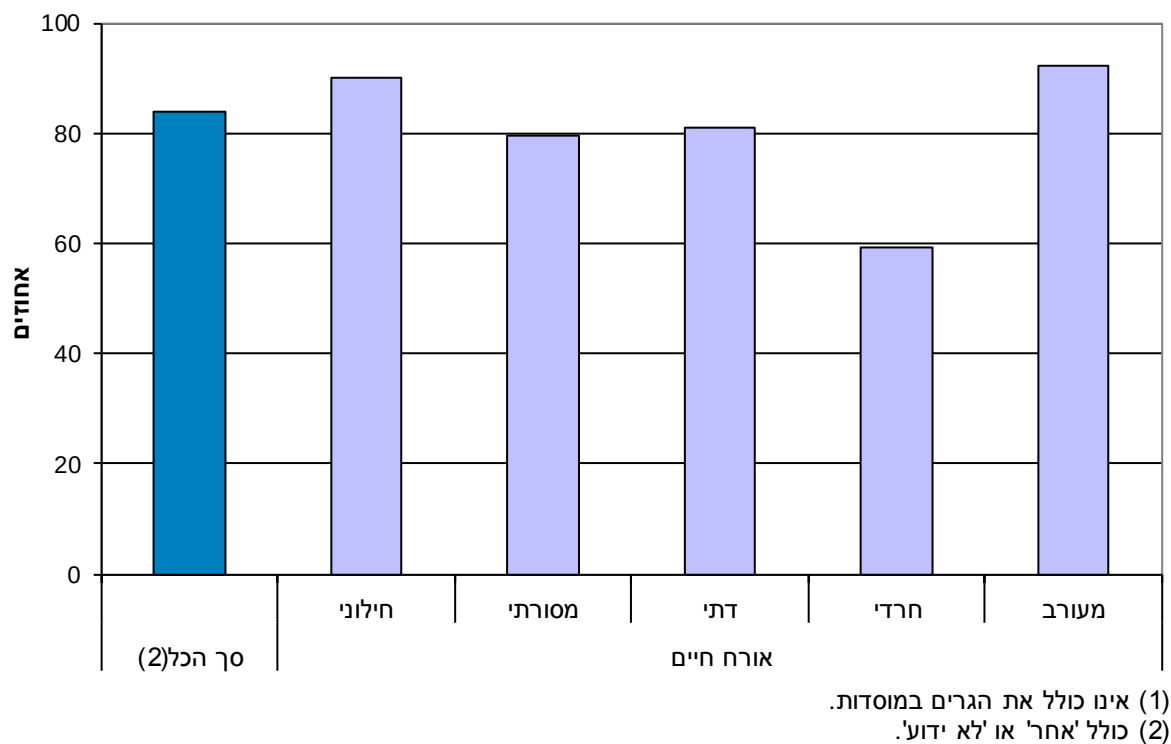
11.3.1. בעלות על מחשב ביתי או מחשב נישא או טבלט
2018-2013

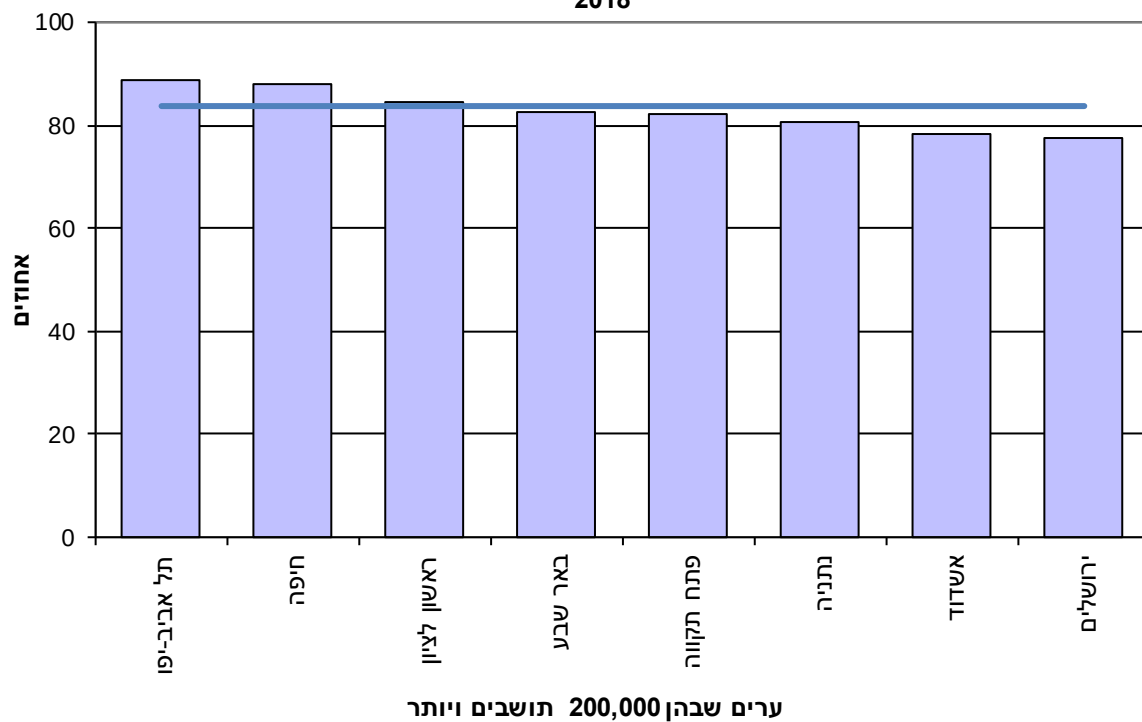
11.3.2. בעלות על מחשב ביתי או מחשב נישא או טבלט,
לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית
2018-2013

**11.3.3. משקי בית יהודיים(1) שבבעלותם מחשב ביתי
או מחשב נישא או טבלט, לפי אורח חיים מבחינה דתית
2018**

**11.3.4. משקי בית יהודיים שבבעלותם מחשב ביתי
או מחשב נישא או טבלט – בערים הגדולות
2018**

11.4. תחושת ביטחון בסביבה מקוונת

תיאור המדד והגדרתו

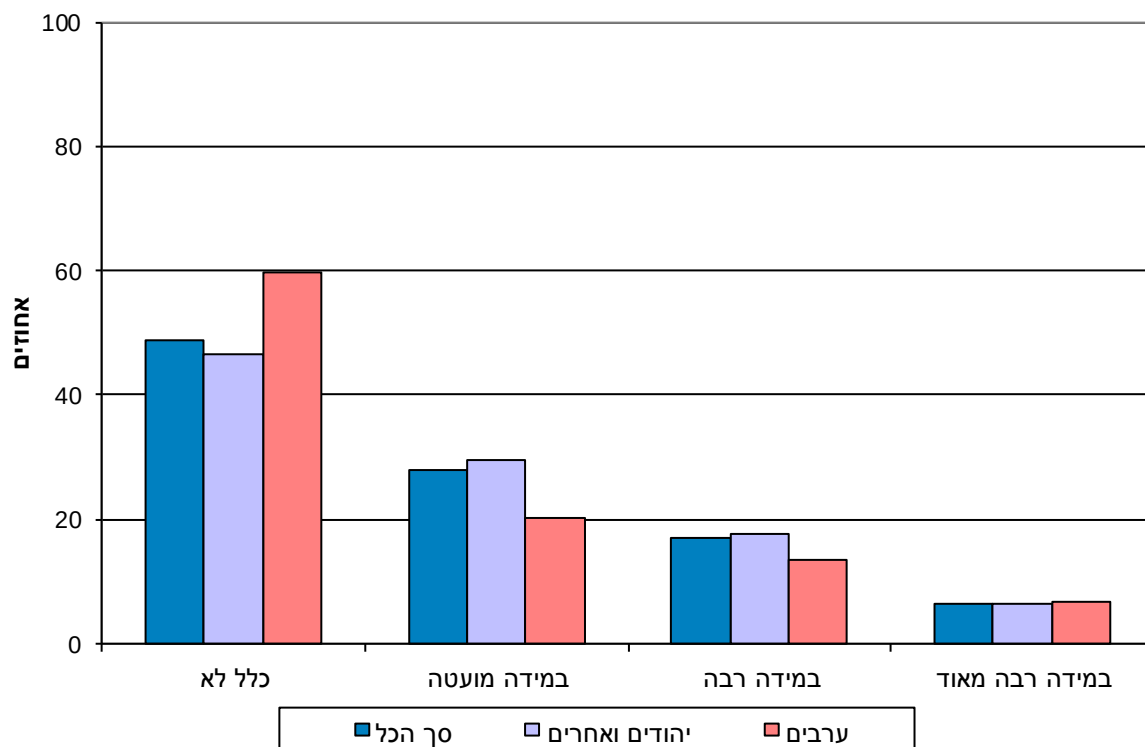
המדד מבוסס על שאלה המופיעה בשאלון סקר ביטחון אישי החל בשנת 2017, ומופנית לכלל האוכלוסייה מגיל 20 ומעלה. המדד מתייחס לאלו שהשיבו בחיוב על השאלה: "באיזו מידה את/ה חושש/ת להיפגע מעבירה מקוונת, כתוצאה משימוש באינטרנט? כגון גנבת מידע דרך אתרי האינטרנט, התחזות או איום באמצעות מערכות ממוחשבות".
המגמה הרצויה למדד היא עלייה בתחושת ביטחון בסביבה מקוונת.

מגמות במדד

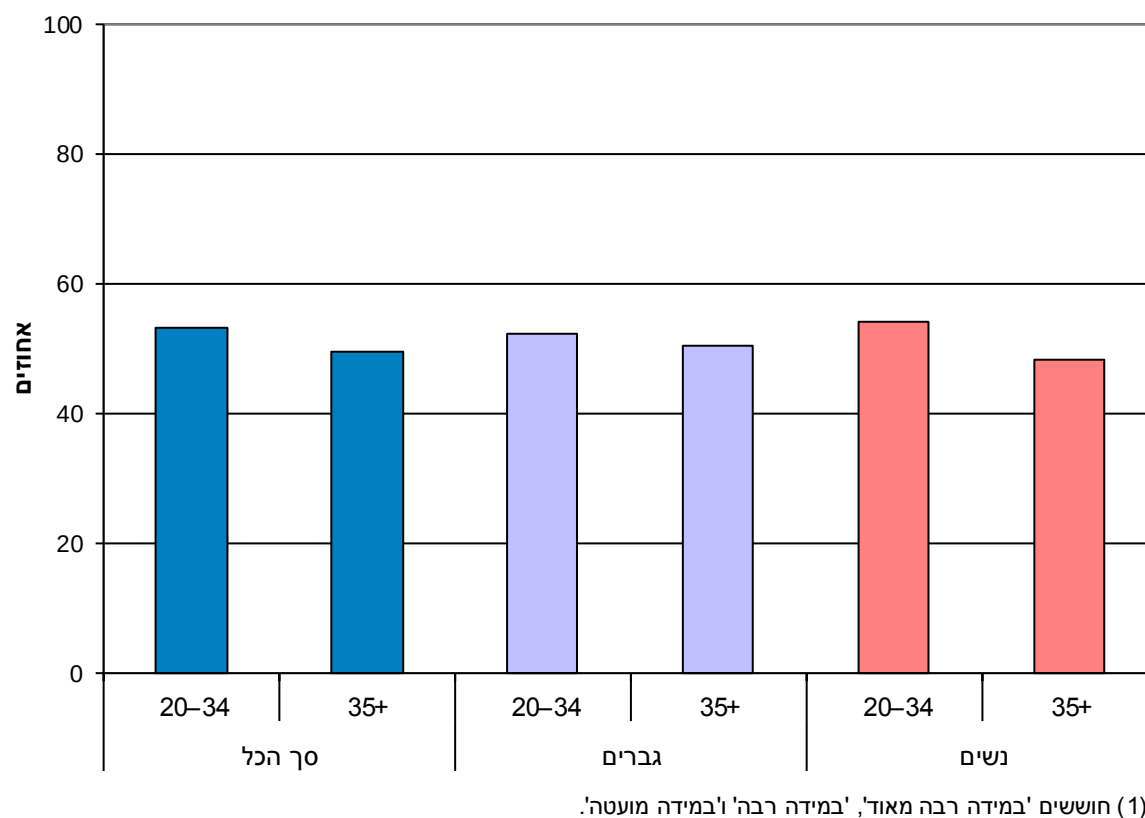
- בשנת 2018, 49.0% מבני 20 ומעלה לא חששו כלל להיפגע בסביבה מקוונת, 27.8% חששו במידה מועטה, 16.9% חששו במידה רבה ו-6.3% חששו במידה רבה מאוד.
- 59.9% מהערים בני 20 ומעלה לא חששו כלל להיפגע בסביבה מקוונת לעומת 46.6% מהיהודים והאחרים.
- בקרב בני 20–34, חוששים¹ יותר להיפגע בסביבה מקוונת בהשוואה לבני 35 ומעלה (53.1% ו-49.4%, בהתאמה).
- בקרב בני 20–34, 54.1% מהנשים חוששות להיפגע בסביבה מקוונת לעומת 52.2% מהגברים. בקרב בני 35 ומעלה, 48.4% מהנשים חוששות להיפגע בסביבה מקוונת לעומת 50.6% מהגברים.
- מבין הערים הגדולות (200,000 תושבים ויותר), האחוז הגבוה ביותר של בני 20 ומעלה שאינם חוששים להיפגע בסביבה מקוונת נמצא בבאר שבע (56.8%) ובירושלים (54.3%) והאחוז הנמוך ביותר נמצא בתל אביב-יפו (45.0%) ובראשון לציון (41.4%).

¹ חוששים 'במידה רבה מאוד', 'במידה רבה' ו'במידה מועטה'.

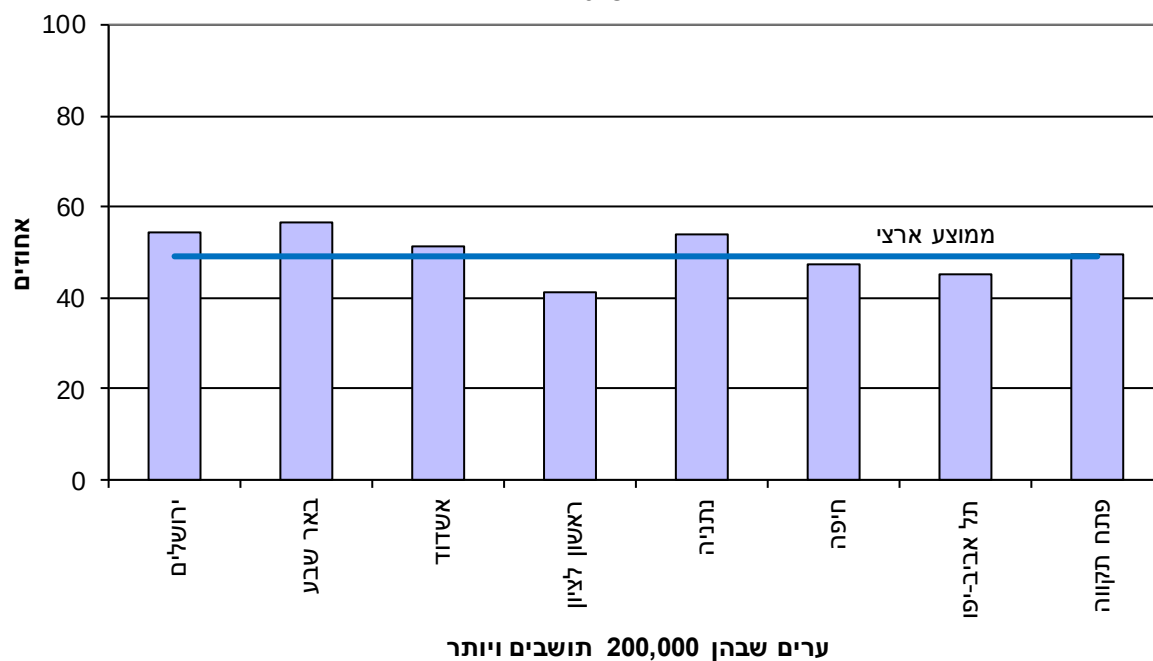
11.4.1. בני 20 ומעלה החוששים להיפגע מעבירה מקוונת,
לפי קבוצת אוכלוסייה
2018

11.4.2. בני 20 ומעלה החוששים (1) להיפגע מעבירה מקוונת, לפי מין וגיל
2018

11.4.3 . בני 20 ומעלה
 שאינם חוששים להיפגע מעבירה מקוונת בערים הגדולות
 2018

11.5. שימוש באינטרנט

תיאור המדד והגדרתו

מדד זה בוחן את היקף השימוש באינטרנט על מטרותיו השונות: חיפוש מידע, דואר אלקטרוני, קבוצות דיון ורשתות חברתיות, הורדת קבצים, תשלומים, קניות, קבלת שירותי ממשל, שיחות טלפון או וידאו ומשחקים.

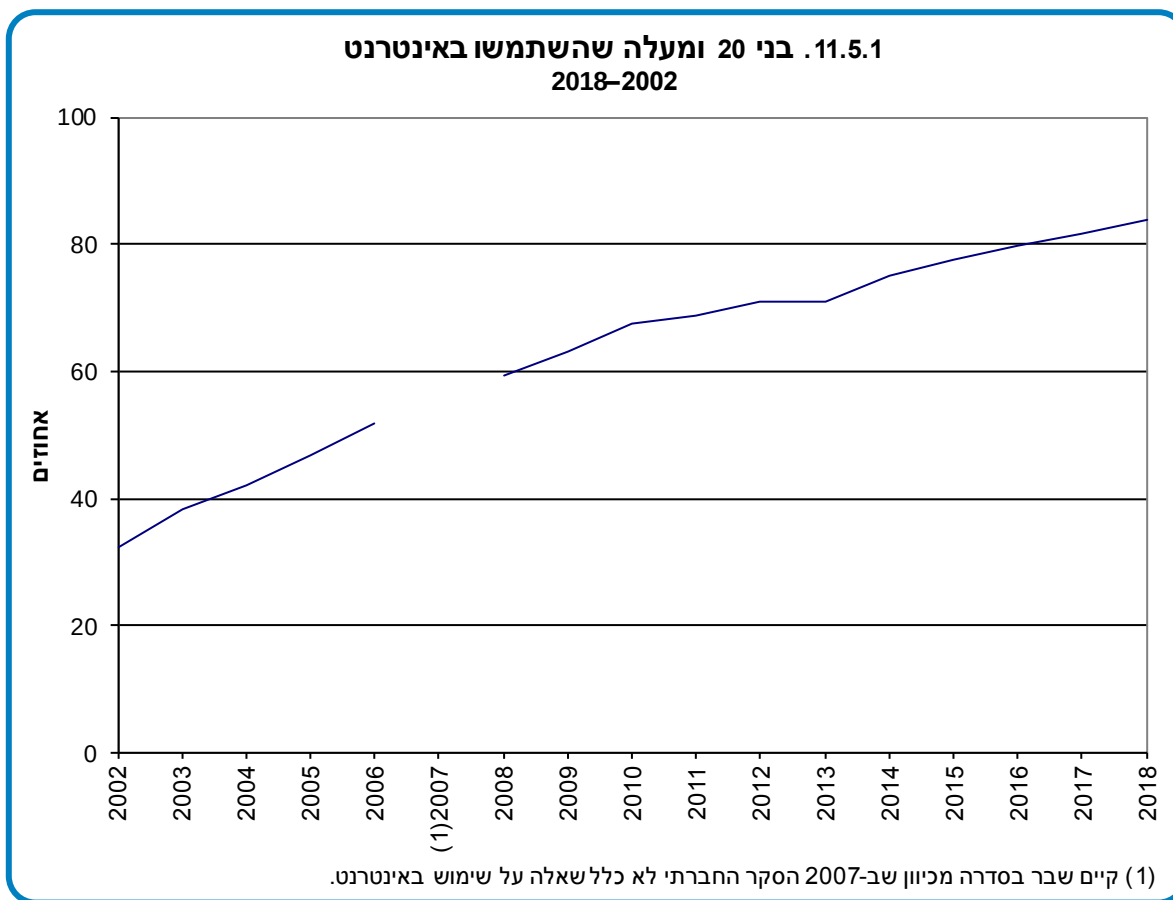
המדד מבוסס על שאלות המופיעות בסקר החברתי החל משנת 2002,¹ המופנות לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו לשאלות אלו: "בשלושת החודשים האחרונים, האם השתמשת באינטרנט, כולל דואר אלקטרוני?", "בשלושת החודשים האחרונים, האם השתמשת באינטרנט, באמצעות הטלפון הנייד?", "בדרך כלל, כמה פעמים בשבוע אתה משתמש באינטרנט? כולל שימוש באינטרנט לצורך עבודה?", "בשלושת החודשים האחרונים, לאיזה צורך השתמשת באינטרנט?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשיעור השימוש באינטרנט.

מגמות במדד

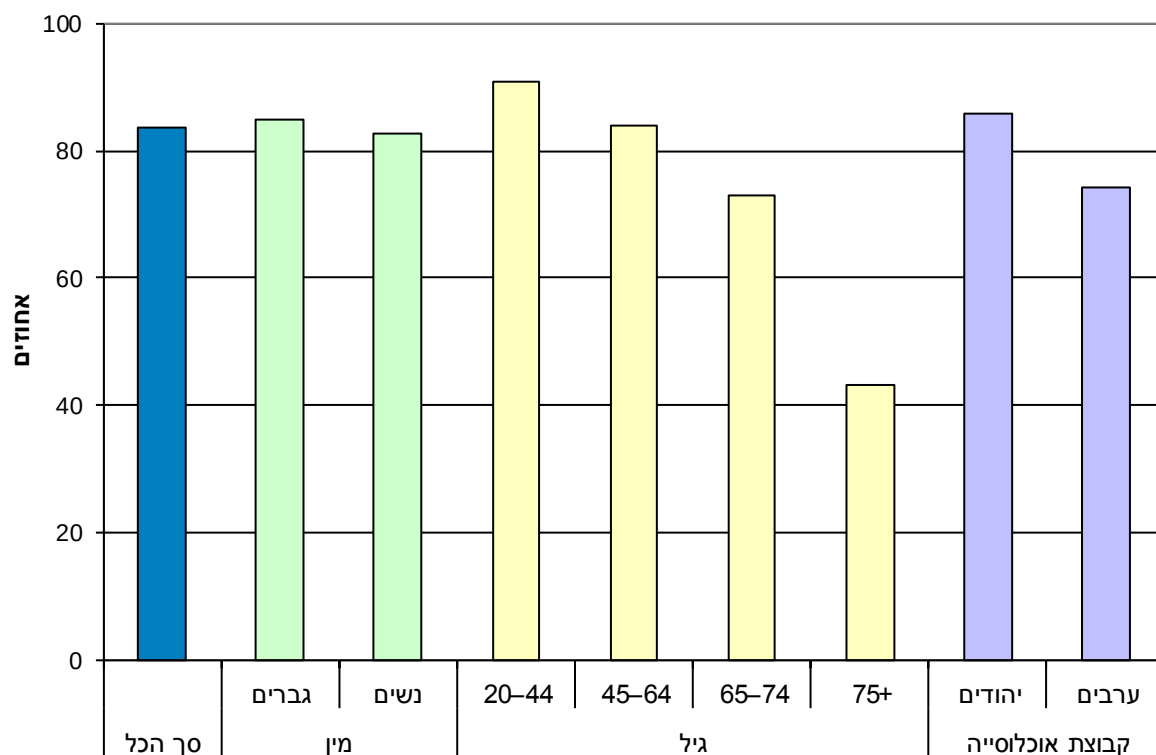
- **ב-2018, 84% מבני 20 ומעלה השתמשו באינטרנט, 85% מהגברים ו-83% מהנשים. 79% השתמשו באינטרנט באמצעות הטלפון הנייד, 78% השתמשו בו בכל יום או כמעט בכל יום, 49% השתמשו לצורך עבודה ו-33% לצורך לימודים.**
- **בשנים 2002–2018 חלה עלייה הדרגתית בשיעור השימוש באינטרנט, מ-32% ל-84%.**
- **מטרות השימוש באינטרנט: חיפוש מידע (77%), קבוצות דיון ורשתות חברתיות (76%), דואר אלקטרוני (68%), צפייה או הורדת קבצים (61%), תשלומים (46%), קניות (44%), קבלת שירותי ממשל (42%), שיחות טלפון או וידאו (41%) ומשחקים (27%).**
- **שיעור השימוש באינטרנט יורד עם העלייה בגיל: 91% בקרב בני 20–44, 84% בקרב בני 45–64, 73% בקרב בני 65–74 ו-43% בקרב בני 75 ומעלה.**
- **יהודים השתמשו באינטרנט יותר מערבים (86% לעומת 74%, בהתאמה).**
- **בקרב היהודים השתמשו באינטרנט 94% מהחילונים, 86% מהמסורתיים, 85% מהדתיים ו-52% מהחרדים.**
- **מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר, השיעור הגבוה ביותר של שימוש באינטרנט נמצא בכפר סבא (92%), והנמוך ביותר בבני ברק (44%).**
- **שיעור השימוש באינטרנט עולה ככל שההכנסה הממוצעת לנפש במשק בית (ברוטו לחודש) עולה: מ-69% להכנסה עד 2,000 ש"ח, ל-80% להכנסה של 2,001–4,000 ש"ח ול-92% להכנסה של 4,001 ש"ח ומעלה.**

¹ בשנים 2002–2006 השימוש באינטרנט מתייחס לחודש אחרון. משנת 2007 ואילך השימוש מתייחס לשלושת החודשים האחרונים. ב-2007 לא נשאלה שאלה על שימוש באינטרנט. עד 2013 השימוש באינטרנט – באמצעות מחשב בלבד. החל מ-2014 השימוש באינטרנט – באמצעות מחשב או טלפון נייד.

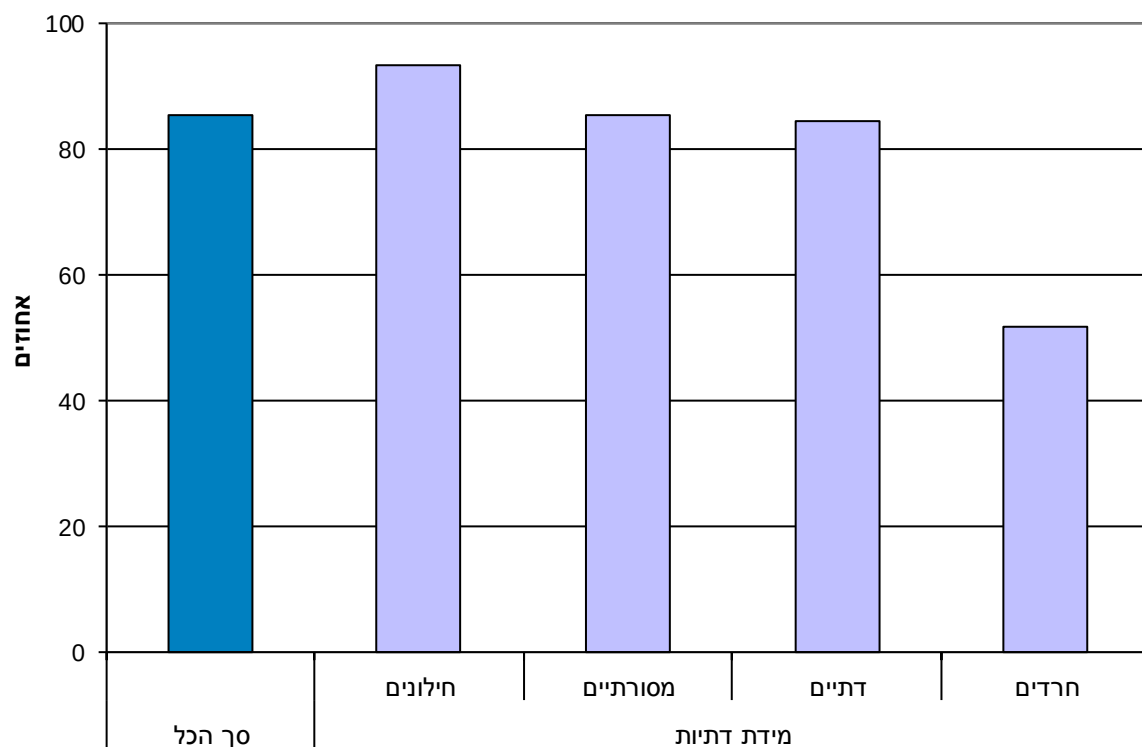
- בהשוואה בין מדינות ה-OECD לשנים 2016–2018, שיעור השימוש באינטרנט הגבוה ביותר נמצא באיסלנד (99%) והנמוך ביותר במקסיקו (65%). שיעור השימוש באינטרנט בישראל מעט נמוך מהשימוש בממוצע מדינות ה-OECD (86%).

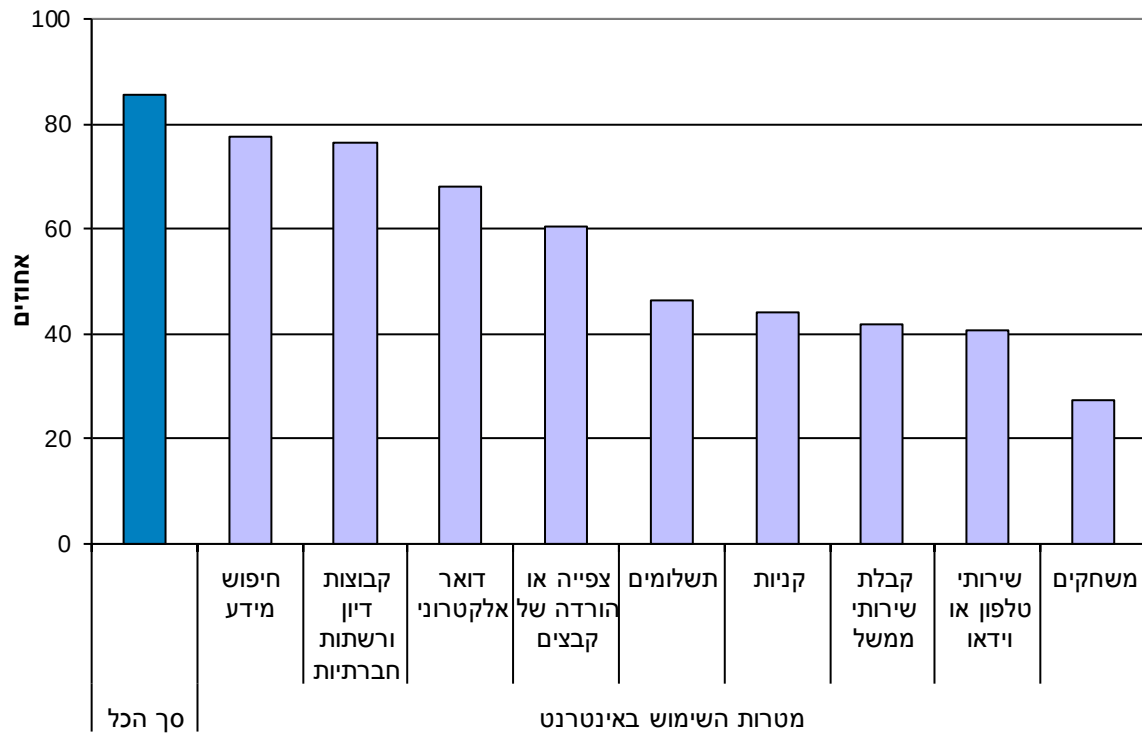
11.5.2. בני 20 ומעלה שהשתמשו באינטרנט, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018

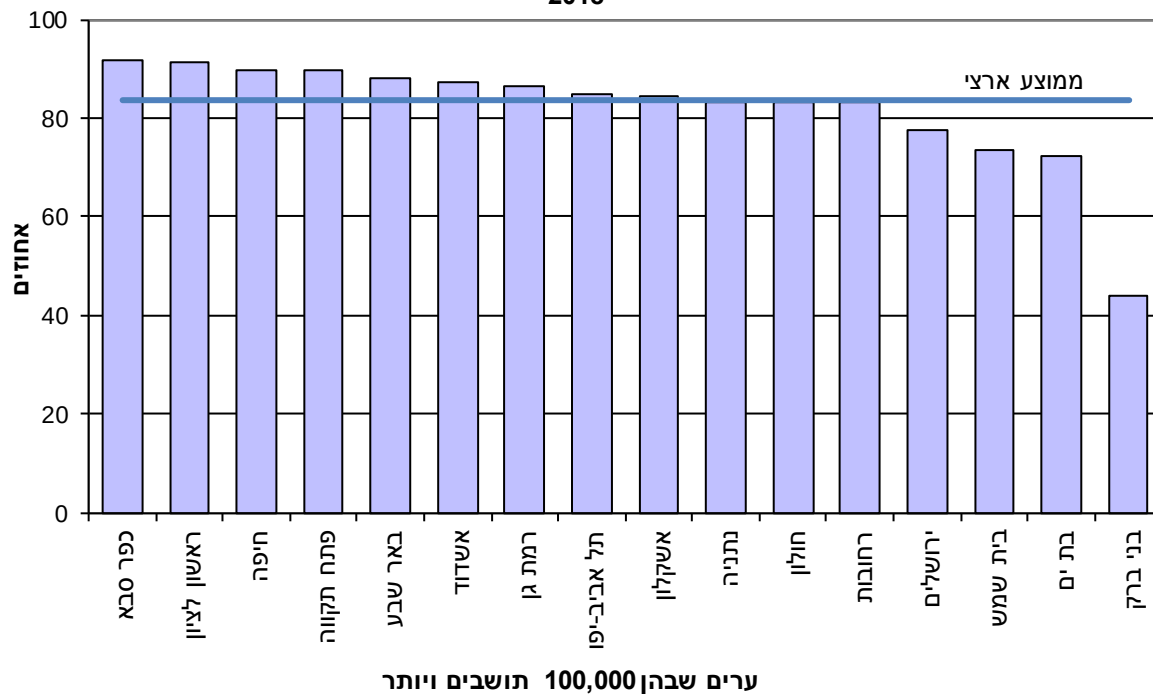
11.5.3. יהודים בני 20 ומעלה שהשתמשו באינטרנט, לפי מידת דתיות
2018

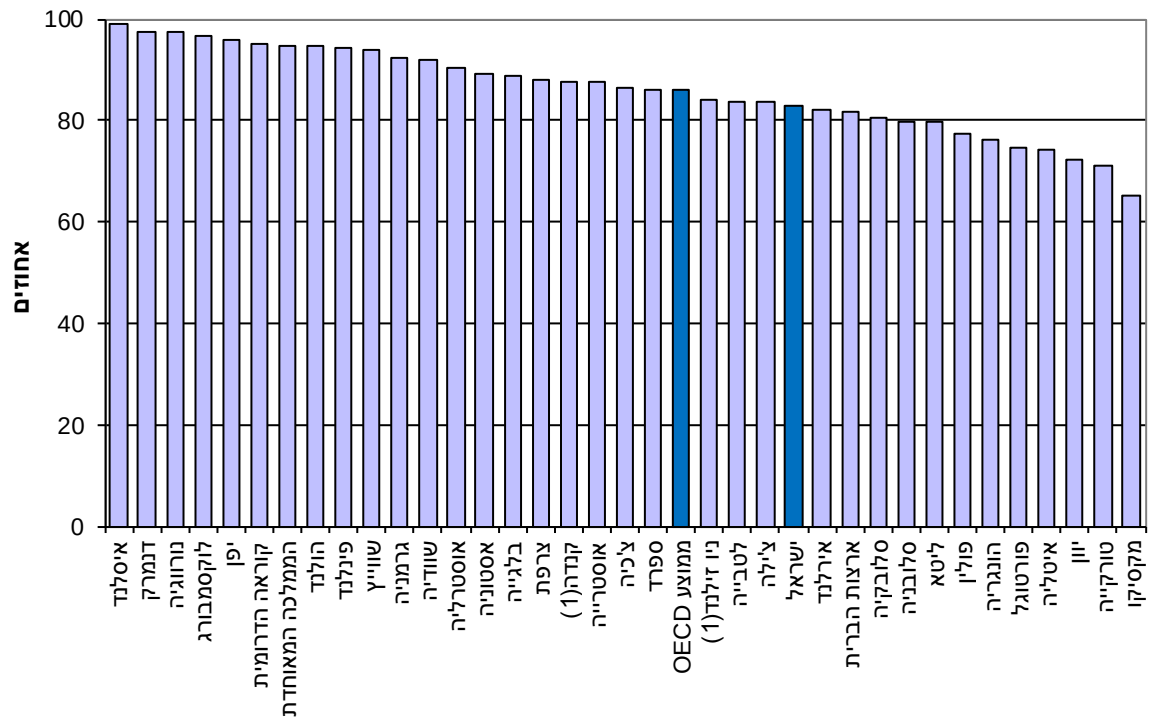
11.5.4. בני 20 ומעלה שהשתמשו באינטרנט, לפי שימושים
2018

11.5.5. בני 20 ומעלה שהשתמשו באינטרנט בערים הגדולות
2018

11.5.6. בני 16 ומעלה שהשתמשו באינטרנט, השוואה בין-לאומית
2018–2016

מקור: OECD – Government at a glance 2019.
(1) נתוני 2012.

11.6. שימוש בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov)

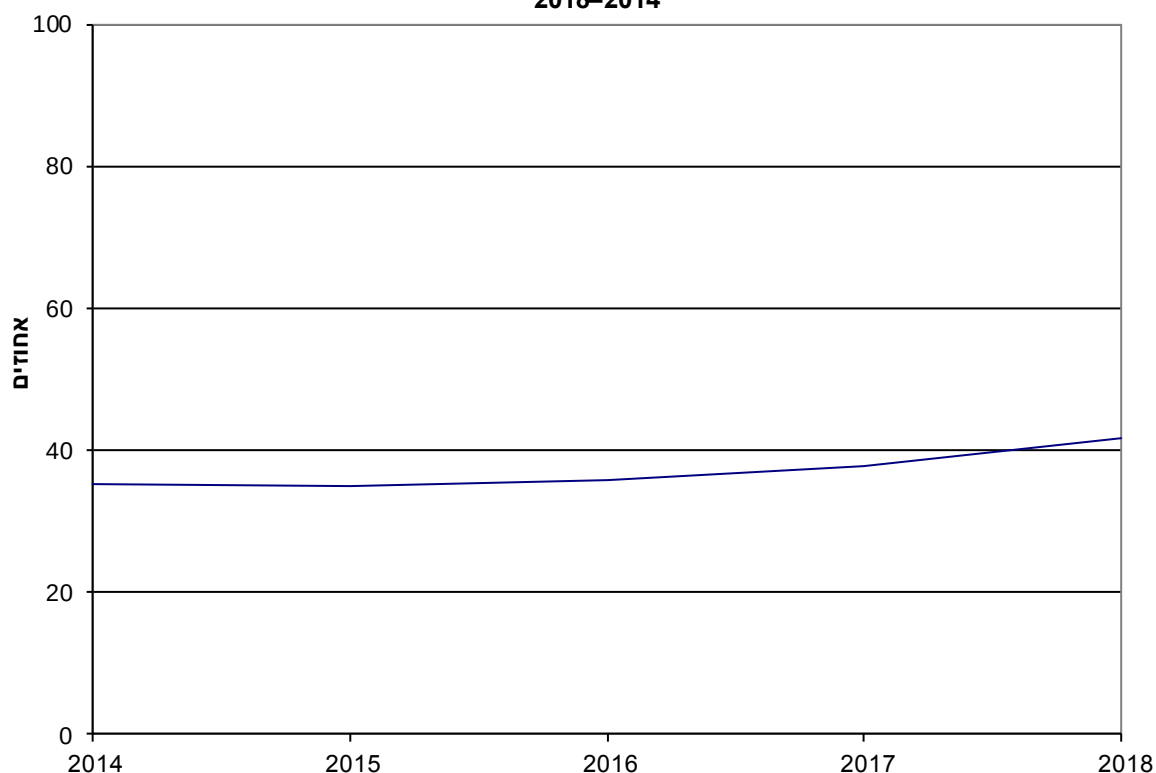
תיאור המדד והגדרתו

מדד זה מציג את היקף השימוש באינטרנט לקבלת שירותים ממשלתיים. המדד מבוסס על שאלה המופיעה בסקר החברתי החל משנת 2014, ומופנית לבני 20 ומעלה. המדד כולל את אלו שהשיבו בחיוב לשאלה: "בשלושת החודשים האחרונים, האם השתמשת באינטרנט לצורך קבלת שירותים ממשלתיים, כגון הורדה או מילוי טפסים, קבלת אישורים ותעודות?". המגמה הרצויה למדד היא עלייה בשימוש בשירותי ממשל מקוונים.

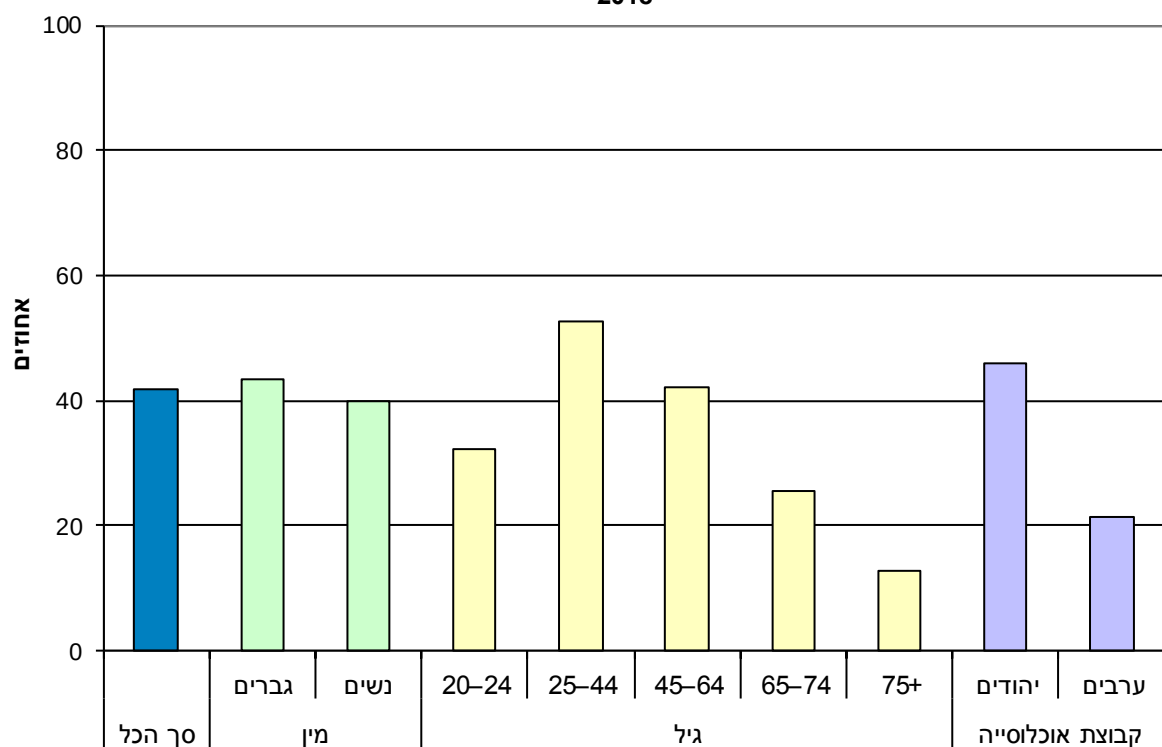
מגמות במדד

- **42% מבני 20 ומעלה השתמשו בשירותי ממשל מקוונים ב-2018**, 43% מהגברים ו-40% מהנשים.
- בשירותי ממשל מקוונים השתמשו 32% מבני 20–24, 53% מבני 25–44, 42% מבני 45–64, 26% מבני 65–74 ו-13% מבני 75 ומעלה.
- יהודים השתמשו בשירותי ממשל מקוונים יותר מפי שלושה מערבים (46% לעומת 21%, בהתאמה).
- בקרב יהודים השתמשו בשירותי ממשל מקוונים 56% מהחילונים, 44% מהדתיים, 41% מהמסורתיים ו-28% מהחרדים.
- מבין הערים הגדולות שבהן 100,000 תושבים ויותר בשנים 2017–2018, השיעור הגבוה ביותר של שימוש בשירותי ממשל מקוונים נמצא בתל אביב-יפו (55%), והנמוך ביותר בירושלים (33%) ובבני ברק (32%).
- ככל שההכנסה הממוצעת לנפש במשק בית (ברוטו לחודש) עולה, שיעור השימוש בשירותי ממשל מקוונים עולה: מ-21% להכנסה עד 2,000 ש"ח, ל-38% להכנסה של 2,001–4,000 ש"ח ול-57% להכנסה של 4,001 ש"ח ומעלה.

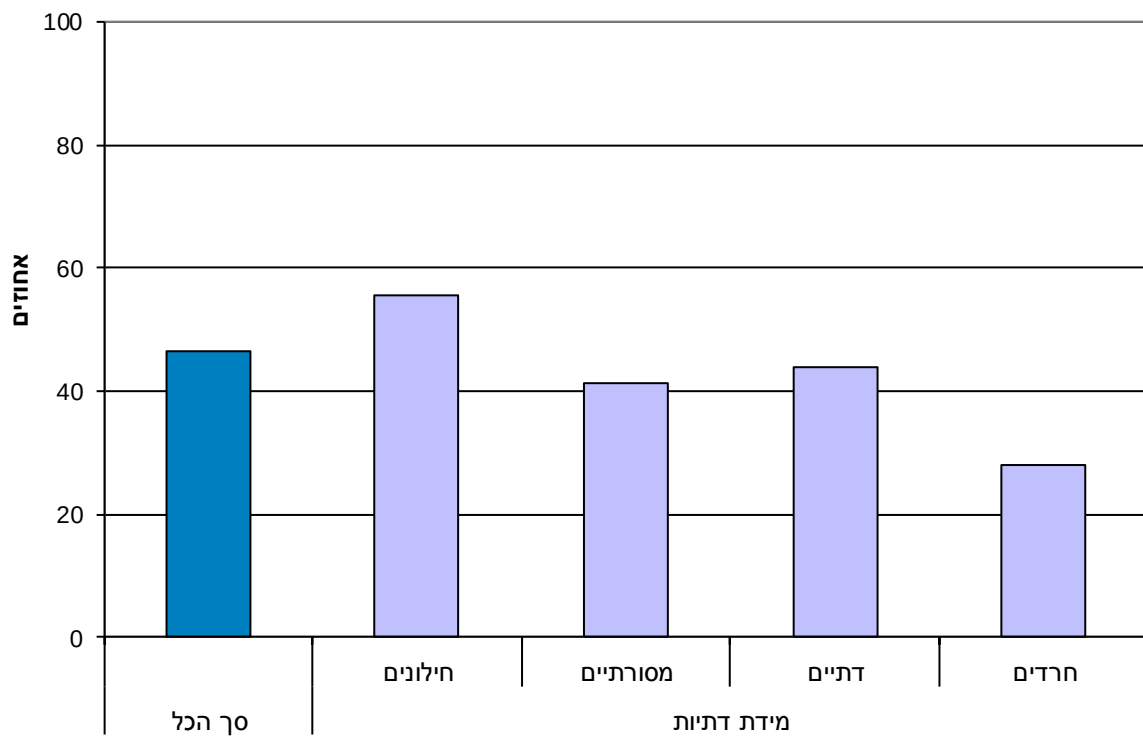
11.6.1. בני 20 ומעלה שהשתמשו בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov)
2018-2014

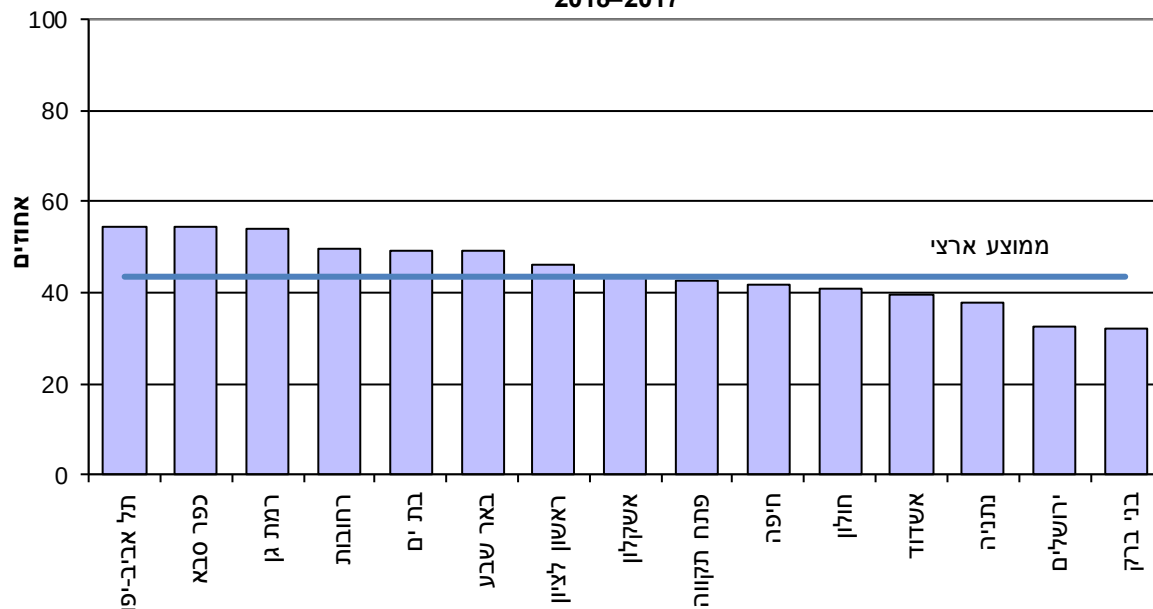
11.6.2. בני 20 ומעלה שהשתמשו בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov),
לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה
2018

11.6.3. יהודים בני 20 ומעלה שהשתמשו בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov),
לפי מידת דתיות
2018

11.6.4. בני 20 ומעלה שהשתמשו בשירותי ממשל מקוונים (e-Gov)
בערים הגדולות(1)
2018-2017

ערים שבהן 100,000 תושבים ויותר

(1) הנתונים על בית שמש אינם מוצגים בשל מיעוט מקרים.

.....

נספחים

.....

נספח 1. שיטת חישוב אחוז השינוי במגמות המדדים¹

מטרת החישוב לאפשר הצגה אחידה של מגמות השינויים במדדים שפותחו. דוגמה לאופן חישוב הממד – תחום איכות התעסוקה:

לוח 1. איכות התעסוקה – מדדים נבחרים

שנה	שיעור התעסוקה – סך הכל	שיעור אבטלה ממושכת (1)
2002	48.6	31.8
2003	48.8	37.1
2004	49.4	41.8
2005	50.4	40.3
2006	51.1	41.7
2007	52.3	38.8
2008	53.2	36.0
2009	52.6	35.1
2010	53.5	36.9
2011	54.2	33.1
2012	59.2	27.5
2013	59.7	26.9
2014	60.4	24.0
2015	60.7	25.2
2016	61.1	25.5
2017	61.3	22.9
2018	61.4	18.2

(1) הכיוון הרצוי הוא ירידה.

¹ חישוב דומה נעשה בידי צוות קנדי שפיתח מדדי איכות חיים:

University of Waterloo (2013). Technical paper: Canadian Index of Wellbeing 2011. Waterloo: Author.

**לוח 2. איכות התעסוקה – מדדים נבחרים,
חישוב היפוך מדד שיעור אבטלה ממושכת**

שנה	שיעור התעסוקה – סך הכל	שיעור אבטלה ממושכת (1)
2002	48.6	0.031
2003	48.8	0.027
2004	49.4	0.024
2005	50.4	0.025
2006	51.1	0.024
2007	52.3	0.026
2008	53.2	0.028
2009	52.6	0.028
2010	53.5	0.027
2011	54.2	0.030
2012	59.2	0.036
2013	59.7	0.037
2014	60.4	0.042
2015	60.7	0.040
2016	61.1	0.039
2017	61.3	0.044
2018	61.4	0.055

(1) הכיוון הרצוי הוא עלייה.

**לוח 3. איכות התעסוקה – מדדים נבחרים,
הבסיס 2002=100**

שנה	שיעור התעסוקה – סך הכל	שיעור אבטלה ממושכת (1)
2002	100.0	100.0
2003	100.2	85.6
2004	101.6	75.9
2005	103.6	78.7
2006	105.0	76.2
2007	107.6	81.9
2008	109.4	88.1
2009	108.2	90.5
2010	110.0	86.0
2011	111.3	96.0
2012	121.7	115.6
2013	122.8	118.0
2014	124.2	132.1
2015	124.8	125.8
2016	125.5	124.7
2017	126.0	138.9
2018	126.2	174.1

(1) הכיוון הרצוי הוא ירידה.

קיימים שני סוגים של מדדים: מדדים שהכיוון הרצוי עבורם הוא עלייה ומדדים שהכיוון הרצוי עבורם הוא ירידה. לשני הסוגים של המדדים קיים אופן חישוב אחר של אחוז שינוי במגמה על מנת להציג אותם בצורה אחידה.

מדדים שהכיוון הרצוי עבורם הוא עלייה. לדוגמה: שיעור התעסוקה – רצוי ששיעור התעסוקה יעלה. כלומר הכיוון הרצוי למדד זה הוא עלייה.

מדדים שכיוון השינוי הרצוי עבורם הוא ירידה (צוינו בהערה בלוחות 1, 3). לדוגמה: מדד שיעור האבטלה הממושכת – רצוי ששיעור האבטלה הממושכת ירד. כלומר הכיוון הרצוי למדד זה הוא ירידה.

אופן חישוב אחוזי השינוי במדדים

עבור מדדים שהכיוון הרצוי עבורם הוא עלייה, מחשבים את אחוז השינוי של המדד ביחס לשנת בסיס משותפת – בפרסום זה שנת 2002, אלא אם כן מצוין אחרת.

לדוגמה: במדד שיעור התעסוקה, עבור שנת הבסיס 2002, הערך יהיה 48.6.

בהינתן שערך הבסיס הוא 2002, מדד שיעור התעסוקה יהיה $100: (48.6/48.6) = 100$.

אחוז השינוי של שנת 2003 לעומת שנת 2002: $48.8/48.6 = 1.002267 = 100 * 100.2$.

אחוז השינוי של שיעור התעסוקה בין 2002 ל-2003 הוא 0.2%.

עבור מדדים שכיוונם הרצוי הוא ירידה, יתווסף שלב בחישוב והוא ביצוע תקנון – חישוב היפוך המדד. לאחר מכן חישוב אחוז השינוי של המדד ביחס לשנת בסיס יתבצע בדומה למדדים שכיוונם הרצוי חיובי.

לדוגמה: במדד שיעור אבטלה ממושכת, עבור שנת הבסיס 2002 שיעור האבטלה הממושכת הוא: 31.8%.

חישוב ההיפוך יהיה: $1/31.8 = 0.031$.

לאחר מכן, נקבע את הבסיס: $100 = 100 * (0.031/0.031)$.

ערך המדד של אבטלה ממושכת לשנת 2003 הוא 0.027. הערך מתקבל לפי חישוב ההיפוך: $1/37.1 = 0.027$.

אחוז השינוי של 2003 לעומת 2002: $0.027/0.031 = 85.6$.

מכאן שבשנים 2002–2003 מדד שיעור האבטלה הממושכת ירד ב-14.4%. כלומר שיעור האבטלה הממושכת **עלה** בין השנים 2002 ל-2003.

שיטה זו פותחה על מנת להציג תמונה כוללת ואחידה, ולפיה שיפור במדדים יוצג בעלייה במדדי איכות חיים (מעל 100), ואילו הרעה במדדים תוצג בירידה במדדי איכות חיים (מתחת ל-100).

שיעור התעסוקה: הכיוון הרצוי למדד הוא **עלייה**. ניתן לראות שבשנים 2002–2018 מדד מגמת השינוי בשיעור התעסוקה **עלה** ב-26.2%, כלומר מספר המועסקים **עלה**, ולכן השינוי במגמה חיובי ביחס לכיוון הרצוי.

שיעור האבטלה הממושכת: הכיוון הרצוי למדד זה הוא **ירידה**. ניתן לראות שבשנים 2002–2018, מדד מגמת השינוי בשיעור האבטלה הממושכת **עלה** ב-74.1%. כלומר מספר המובטלים **ירד**, ולכן השינוי במגמה חיובי ביחס לכיוון הרצוי.

בנוסף חושב במידת האפשר לכל תחום ממוצע של המדדים. מטרת החישוב לספק תמונה כללית של השינוי. הממוצע הוא ממוצע **פשוט** המעניק לכל מדד משקל שווה לפי עיקרון לפלאס.² לפי לוח 1 בנספח 2 עלו המדדים בתחום איכות התעסוקה בממוצע ב-36.8% בשנים 2002–2018.

² לפי עיקרון הסיבה המספקת של לפלאס, אם אין למדד מסוים חשיבות גדולה יותר מלאחר, כל מדד יקבל אותו משקל.

נספח 2. אחוזי שינוי במגמות המדדים

לוח 1. מדדי איכות תעסוקה נבחרים – כלל האוכלוסייה

שנה	שיעור האבטלה הממושכת	שיעור הנפגעים בתאונות עבודה	שביעות רצון מההכנסה מעבודה	מועסקים המרוצים מהעבודה	הכנסה חצינית ברוטו מעבודה של משק בית	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון	שיעור התעסוקה	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	85.6	115.4	109.1	102.4	98.8	82.4	100.2	99.1
2004	75.9	110.6	107.8	99.3	101.7	81.4	101.6	96.9
2005	78.7	118.7	113.7	102.0	102.8	86.7	103.6	100.9
2006	76.2	121.7	119.3	103.3	103.7	99.6	105.0	104.1
2007	81.9	121.0	123.2	104.2	107.1	114.9	107.6	108.6
2008	88.1	127.1	118.5	103.3	105.5	120.3	109.4	110.3
2009	90.5	134.6	129.6	106.4	104.8	115.8	108.2	112.8
2010	86.0	138.5	133.0	107.1	107.4	125.7	110.0	115.4
2011	96.0	138.9	136.1	108.4	106.4	130.6	111.3	118.3
2012	115.6	143.3	133.6	107.4	111.9	152.9	121.7	126.6
2013	118.0	146.6	126.1	105.9	119.1	153.1	122.8	127.4
2014	132.1	150.7	132.9	107.5	122.2	152.8	124.2	131.8
2015	125.8	155.3	131.6	108.5	124.1	172.7	124.8	134.7
2016	124.7	164.5	131.2	106.9	127.6	199.9	125.5	140.0
2017	138.9	176.1	137.0	109.1	136.1	205.5	126.0	147.0
2018	174.1	-	135.0	107.5	141.2	-	126.2	136.8

לוח 2. מדדי איכות תעסוקה נבחרים – גברים

שנה	שיעור האבטלה הממושכת	מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה	שביעות רצון מהעבודה	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון	שיעור התעסוקה
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	89.8	113.0	103.8	78.4	99.7
2004	77.5	108.7	100.3	70.9	101.3
2005	82.2	116.8	102.4	79.3	102.5
2006	76.7	123.2	103.8	88.7	103.8
2007	83.1	130.3	105.2	101.9	106.3
2008	92.7	125.3	105.4	110.8	107.8
2009	91.3	133.0	108.1	94.6	105.2
2010	83.5	135.9	108.8	110.3	106.8
2011	96.0	140.4	110.7	107.2	108.5
2012	121.8	138.3	110.3	112.9	119.1
2013	120.3	128.8	107.2	124.7	120.0
2014	133.0	132.6	108.1	119.5	120.5
2015	125.2	134.0	109.6	128.4	121.1
2016	124.6	134.9	108.7	154.7	121.4
2017	139.8	143.6	111.2	154.2	121.9
2018	171.9	137.1	108.7	-	120.7

לוח 3. מדדי איכות תעסוקה נבחרים – נשים

שנה	שיעור האבטלה הממושכת	מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה	שביעות רצון מהעבודה	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון	שיעור התעסוקה
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	80.5	103.8	101.0	84.0	100.8
2004	73.3	106.6	98.2	85.1	101.9
2005	74.5	109.1	101.8	89.8	104.9
2006	75.0	114.1	102.8	104.0	106.3
2007	79.9	114.0	103.2	120.2	109.1
2008	82.5	109.7	101.1	124.5	111.1
2009	89.6	125.4	104.6	126.0	111.6
2010	90.0	129.3	105.2	133.6	113.8
2011	96.1	130.8	105.7	141.7	114.6
2012	108.3	128.3	104.1	172.3	124.7
2013	115.0	122.6	104.5	166.0	125.9
2014	130.9	133.2	106.8	169.1	128.5
2015	125.8	128.8	107.2	194.9	128.9
2016	124.2	128.8	104.5	222.4	130.2
2017	137.1	128.8	106.8	231.4	130.8
2018	176.9	133.4	106.8	-	132.4

לוח 4. מדדי איכות תעסוקה נבחרים – יהודים

שנה	שיעור האבטלה הממושכת	מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה	שביעות רצון מהעבודה	הכנסה חציונית ברוטו מעבודה של משק בית	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון	שיעור התעסוקה	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	82.0	109.1	102.2	99.4	83.1	99.8	95.9
2004	74.1	109.2	99.1	103.6	84.9	101.2	95.4
2005	82.5	113.9	102.5	104.2	87.9	103.9	99.2
2006	82.3	120.8	103.8	106.4	100.9	105.4	103.3
2007	91.4	121.0	103.8	108.7	120.8	107.7	108.9
2008	104.0	119.2	102.8	107.9	133.8	109.1	112.8
2009	99.1	130.7	106.1	107.1	126.9	108.5	113.1
2010	96.2	131.5	106.5	108.5	136.5	110.5	114.9
2011	98.7	133.4	107.9	107.9	146.0	111.7	117.6
2012	132.1	132.5	107.2	110.3	167.5	122.7	128.7
2013	120.2	126.9	107.1	119.5	168.9	123.7	127.7
2014	131.4	134.5	107.8	121.9	172.5	124.9	132.2
2015	124.9	130.0	108.4	125.1	197.8	125.8	135.3
2016	132.1	131.1	106.6	130.4	219.0	126.6	141.0
2017	149.6	135.0	108.2	137.0	226.1	127.0	147.1
2018	180.3	133.5	106.7	140.9	-	127.1	137.7

לוח 5. מדדי איכות תעסוקה נבחרים – ערבים

שנה	שיעור האבטלה הממושכת	מועסקים המרוצים מההכנסה מעבודה	שביעות רצון מהעבודה	הכנסה חצינית ברוטו מעבודה של משק בית	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון	שיעור התעסוקה	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	93.2	106.2	104.1	98.4	70.1	102.4	95.8
2004	75.1	91.6	98.3	100.5	56.2	103.3	87.5
2005	67.0	108.6	99.2	92.6	66.5	101.3	89.2
2006	63.7	104.4	96.2	96.7	78.5	103.6	90.5
2007	68.6	136.0	109.8	98.8	78.6	109.0	100.1
2008	64.4	114.3	110.8	101.6	65.8	113.6	95.1
2009	65.9	119.8	109.0	102.3	68.6	109.9	95.9
2010	64.8	143.1	114.5	102.0	77.9	112.0	102.4
2011	82.3	153.7	112.7	104.9	75.6	113.8	107.2
2012	105.6	139.2	110.1	117.7	85.4	120.6	113.1
2013	122.3	116.6	96.7	123.2	83.8	122.1	110.8
2014	140.0	121.6	105.6	132.9	79.3	125.2	117.4
2015	129.8	139.4	112.1	121.7	87.3	125.1	119.2
2016	106.1	129.3	110.0	142.1	111.1	125.2	120.6
2017	118.6	138.0	113.4	155.7	119.6	128.0	128.9
2018	156.2	134.2	111.0	167.1	-	129.3	139.5

לוח 6. מדדי ביטחון אישי נבחרים

שנה	הנזק הכלכלי מעבירות רכוש	שיעור היפגעות מהטרדה מינית – נשים	שיעור היפגעות מהטרדה מינית – כלל האוכלוסייה	שיעור היפגעות מאלימות או מאיום להשתמש באלימות	מקרי רצח (ל-100,000 תושבים)	תחושת ביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה
2002	-	-	-	100.0	100.0	100.0
2003	-	-	-	80.0	123.1	103.9
2004	-	-	-	80.0	139.1	103.0
2005	-	-	-	70.6	133.3	101.0
2006	-	-	-	85.7	145.5	100.8
2007	-	100.0	100.0	85.7	168.4	98.2
2008	-	124.1	127.8	109.1	200.0	100.7
2009	-	124.1	127.8	85.7	168.4	103.6
2010	-	112.5	121.1	92.3	160.0	103.3
2011	-	156.5	176.9	100.0	168.4	104.1
2012	-	116.1	135.3	85.7	200.0	102.7
2013	-	109.1	109.5	109.1	213.3	97.7
2014	-	116.1	127.8	92.9	246.2	99.2
2015	100.0	87.8	88.5	101.5	246.2	110.1
2016	100.0	94.7	100.0	131.2	266.7	116.1
2017	125.6	105.9	104.5	79.7	228.6	116.3
2018	138.5	73.5	85.2	123.0	-	114.7

לוח 7. ביטחון אישי – מדדי בטיחות בדרכים

שנה	תדירות היפגעות מהתנהגות אלימה בכביש	פצועים קשה בתאונות דרכים (ל-100,000 תושבים)	הרוגים בתאונות דרכים (ל-100,000 תושבים)
2002	-	100.0	100.0
2003	-	102.3	116.2
2004	-	103.2	112.4
2005	-	107.3	124.2
2006	-	112.6	134.0
2007	-	126.2	144.2
2008	-	129.2	140.7
2009	-	155.9	180.4
2010	-	166.4	169.6
2011	-	209.7	169.5
2012	-	178.9	227.5
2013	-	152.1	217.6
2014	-	160.7	214.9
2015	100.0	151.2	196.5
2016	104.2	139.7	189.1
2017	110.7	146.9	199.7
2018	110.4	160.8	234.5

לוח 8. מדדי ביטחון אישי – פעולות איבה ונפגעים

שנה	פצועים בפעולות איבה (ל-100,000 תושבים)	שיעור הרוגים בפעולות איבה (ל-100,000 תושבים)
2000	5.9	0.4
2001	17.6	2.8
2002	21.5	4.7
2003	8.6	2.4
2004	7.3	1.3
2005	4.7	0.7
2006	28.3	1.1
2007	3.4	0.2
2008	9.1	0.5
2009	5.3	0.1
2010	1.4	0.1
2011	4.1	0.3
2012	7.6	0.2
2013	1.5	0.0
2014	13.8	0.4
2015	3.7	0.3
2016	2.0	0.2
2017	0.9	0.1

לוח 9. מדדי בריאות נבחרים

שנה	תחושת דיכאון	דיווח עצמי על עישון	הערכה עצמית של בריאות	תמותת תינוקות	תוחלת חיים – נשים	תוחלת חיים – גברים
2002	-	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	100.0	-	100.5	110.2	100.4	100.1
2004	-	101.4	99.7	117.4	101.1	100.6
2005	-	-	100.5	122.7	100.9	100.9
2006	-	112.3	102.5	135.0	101.2	101.5
2007	100.9	-	103.0	138.5	101.1	101.5
2008	-	117.1	103.4	142.1	101.8	101.9
2009	-	-	103.5	142.1	102.2	102.7
2010	117.6	118.4	105.3	145.9	102.6	102.8
2011	-	-	105.7	154.3	102.6	103.1
2012	-	-	108.6	150.0	102.6	103.1
2013	123.0	135.2	103.9	174.2	102.9	103.6
2014	-	128.1	109.6	174.2	103.2	103.6
2015	144.6	-	109.1	168.8	103.2	103.4
2016	175.4	111.7	108.7	174.2	103.3	104.1
2017	187.7	129.6	109.4	174.2	103.8	104.0
2018	178.3	-	109.1	180.0	104.0	104.4

לוח 10. מדדי בריאות נבחרים

שנה	עודף משקל בקרב ילדים בכיתה ז	עודף משקל בקרב ילדים בכיתה א	מקרים חדשים של שאתות ממאירות – (סרטן) נשים	מקרים חדשים של שאתות ממאירות – (סרטן) גברים	תמותה נמנעת
2002	-	-	100.0	100.0	
2003	-	-	104.1	98.7	
2004	-	-	105.9	97.4	
2005	-	-	106.7	101.0	
2006	-	-	104.8	98.3	
2007	-	-	102.7	97.4	
2008	-	-	100.7	98.0	
2009	-	-	103.4	105.7	
2010	-	-	91.0	94.0	
2011	100.0	100.0	98.1	101.4	
2012	101.0	93.9	97.1	101.7	
2013	102.0	99.0	94.7	105.3	100.0
2014	103.0	95.7	98.1	106.8	101.4
2015	101.3	99.0	100.0	113.8	101.6
2016	103.0	109.2	102.4	112.9	102.6
2017	104.4	109.8	-	-	104.9
2018	102.3	109.8	-	-	-

לוח 11. מדדי דיור ותשתיות נבחרים

שנה	צפיפות דיור – מספר נפשות לחדר	אוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים	שביעות רצון מהתחבורה הציבורית	שביעות רצון מאזור המגורים	שביעות רצון מהדירה	משקי בית המוציאים על דיור 30% או יותר מההכנסה הכספית	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	101.0	115.1	98.9	98.3	102.0	99.6	102.5
2004	101.7	138.6	101.0	98.6	101.2	97.6	106.4
2005	102.9	148.8	99.3	100.1	101.6	98.4	108.5
2006	103.5	160.5	98.1	100.0	102.3	98.8	110.5
2007	104.3	174.3	-	101.5	104.1	101.8	117.2
2008	104.7	190.6	-	102.6	105.0	105.6	121.7
2009	104.6	203.3	-	103.7	106.3	106.0	124.8
2010	104.3	234.6	-	103.5	108.2	112.0	132.5
2011	104.5	277.3	-	103.6	107.2	112.9	141.1
2012	107.1	277.3	-	103.1	107.0	108.9	140.7
2013	107.8	277.3	88.9	102.9	105.1	108.6	131.8
2014	107.6	277.3	91.0	102.5	106.5	106.3	131.9
2015	107.7	265.2	89.4	103.2	107.8	110.9	130.7
2016	108.3	265.2	87.6	102.4	107.5	117.5	131.4
2017	108.1	265.2	89.4	103.5	109.4	115.2	131.8
2018	109.8	265.2	85.3	103.2	110.3	120.5	132.4

לוח 12. מדדי חינוך, השכלה וכישורים נבחרים

שנה	שיעור למידה בגילי 17-15	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0
2003	100.9	96.7	98.8
2004	101.0	107.8	104.4
2005	101.1	106.1	103.6
2006	100.7	113.9	107.3
2007	100.7	103.1	101.9
2008	99.3	106.4	102.8
2009	99.3	116.1	107.7
2010	99.7	109.2	104.5
2011	100.0	126.1	113.1
2012	100.4	110.9	105.6
2013	100.7	116.0	108.4
2014	102.1	124.5	113.3
2015	102.3	119.3	110.8
2016	102.0	126.7	114.4
2017	101.8	120.3	111.1
2018	101.6	122.1	111.8

לוח 13. מדדי חינוך, השכלה וכישורים נבחרים, לפי מין

שנה	שיעור למידה בגילי 17-15 בנות	שיעור למידה בגילי 17-15 בנים	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30 – נשים	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30 – גברים	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	100.6	101.1	93.1	101.5	99.1
2004	100.7	101.3	106.0	110.6	104.7
2005	100.8	101.3	110.8	101.5	103.6
2006	100.8	100.9	113.7	114.9	107.6
2007	101.2	100.3	116.6	88.0	101.5
2008	100.3	98.3	114.5	98.2	102.8
2009	100.5	98.0	123.7	107.6	107.5
2010	100.7	98.7	119.7	97.4	104.1
2011	100.8	99.2	136.6	114.9	112.9
2012	100.9	100.0	121.2	99.7	105.5
2013	101.2	100.5	122.7	107.8	108.1
2014	101.8	102.6	137.8	112.2	113.6
2015	101.9	102.4	128.2	107.8	110.1
2016	101.9	102.8	137.8	115.5	114.5
2017	101.6	102.2	131.3	106.6	110.4
2018	101.5	101.9	134.4	106.2	111.0

לוח 14. מדדי חינוך, השכלה וכישורים נבחרים, לפי קבוצת אוכלוסייה

שנה	שיעור למידה בגילי 15–17 – ערבים	שיעור למידה בגילי 15–17 – יהודים	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30 – ערבים	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30 – יהודים	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	103.1	100.5	107.4	95.7	101.7
2004	104.2	100.5	105.5	107.0	104.3
2005	104.7	100.7	121.7	105.0	108.0
2006	105.2	100.4	153.9	110.5	117.5
2007	106.0	100.1	108.9	103.5	104.6
2008	105.0	98.2	164.9	102.6	117.7
2009	104.6	98.0	144.1	112.1	114.7
2010	104.7	98.4	138.7	108.5	112.5
2011	105.4	98.6	177.3	121.6	125.7
2012	106.1	99.0	174.6	108.1	121.9
2013	107.1	99.2	176.1	112.0	123.6
2014	109.4	100.3	179.8	120.6	127.5
2015	110.8	99.8	171.7	116.1	124.6
2016	110.4	100.2	197.2	121.4	132.3
2017	111.4	99.4	175.1	118.0	126.0
2018	112.0	99.1	203.8	117.7	133.1

לוח 15. מדד שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיז"ה, לפי סוג פיקוח ומין

שנה	בנות	בנים	בחינוך העברי	בחינוך הערבי	ממוצע	ממוצע OECD	סך הכל
2006	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2009	110.0	102.6	116.7	94.5	106.3	95.5	107.7
2012	133.3	117.6	145.8	103.0	124.7	91.3	123.5
2015	137.5	125.0	159.1	107.8	132.1	91.3	131.3

לוח 16. מדד שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת, שנים נבחרות

שנה	שיעור הצבעה בבחירות לכנסת
1949	100.0
1951	86.4
1955	95.3
1959	93.9
1961	95.5
1965	95.5
1969	94.0
1973	90.4
1977	91.1
1981	90.3
1984	90.7
1988	91.7
1992	89.1
1996	91.3
1999	90.6
2001	71.7
2003	79.3
2006	73.1
2009	74.5
2013	78.0
2015	83.2
2019	78.8

לוח 17. מדדי מעורבות אזרחית נבחרים

שנה	אמון בממשלה	אמון במערכת המשפט	מעורבות אזרחית	שיעור יכולת להשפיע על מדיניות הממשלה	שיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי	שיעור ערבים במגזר הציבורי
2012	-	-	-	-	100.0	100.0
2013	-	-	-	-	98.9	103.6
2014	-	-	-	-	98.9	107.3
2015	100.0	100.0	-	-	97.3	104.4
2016	94.6	85.3	100.0	100.0	107.5	106.7
2017	97.3	85.6	89.1	101.5	110.2	109.1
2018	112.2	92.3	91.0	106.1	104.2	113.9

לוח 18. מדדי סביבה – שביעות רצון מאזור המגורים

שנה	רעש חיצוני המפריע בדירה	שביעות רצון מפארקים ומאזורים ירוקים באזור המגורים	שביעות רצון מהניקיון באזור המגורים	ממוצע
2002	100.0	100.0	100.0	100.0
2003	99.6	103.1	96.2	99.6
2004	99.8	98.5	94.5	97.6
2005	103.1	99.1	93.7	98.6
2006	107.7	101.3	99.2	102.8
2007	-	106.1	95.9	101.0
2008	103.4	110.1	96.5	103.3
2009	-	110.2	100.9	105.5
2010	-	110.2	100.7	105.5
2011	-	114.0	100.9	107.5
2012	-	116.7	102.9	109.8
2013	97.8	109.7	98.6	102.0
2014	108.0	109.3	102.8	106.7
2015	115.2	110.1	99.5	108.3
2016	111.3	110.5	98.2	106.7
2017	109.0	108.3	97.8	105.0
2018	117.1	114.0	102.6	111.3

לוח 19. מדדי רווחה אישית וחברתית נבחרים

שנה	תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה	תחושת בדידות	תחושת יכולת להתמודד עם בעיות	ציפיות ביחס לעתיד	שביעות רצון מהחיים	ממוצע
2002	100.0	100.0	-	100.0	100.0	100.0
2003	113.2	97.8	100.0	96.3	98.9	101.2
2004	113.3	100.8	-	107.2	99.0	105.1
2005	116.0	103.6	-	105.7	99.5	106.2
2006	121.4	106.1	-	108.6	100.6	109.2
2007	137.7	105.0	99.8	111.4	102.8	111.4
2008	130.9	111.5	-	117.4	104.2	116.0
2009	140.4	108.8	-	115.9	104.3	117.4
2010	175.3	130.2	113.2	115.5	107.1	128.2
2011	142.8	124.7	-	108.4	106.6	120.7
2012	136.5	121.0	-	101.3	104.5	115.8
2013	115.4	115.8	98.4	113.3	103.7	109.3
2014	176.9	126.2	-	112.9	105.4	130.4
2015	184.3	139.9	101.8	107.1	107.0	128.0
2016	181.8	139.9	103.0	113.3	106.5	128.9
2017	189.6	151.0	101.5	111.2	106.9	132.0
2018	201.1	156.1	103.6	118.3	107.2	137.3

לוח 20. מדדי רמת חיים חומרית נבחרים

שנה	הכנסה כלכלית לנפש סטנדרטית	הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית	שביעות רצון מהמצב הכלכלי	חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג	חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג	הכנסה ראלית לאומית פנויה לנפש
2002			100.0	100.0	100.0	100.0
2003			98.6	105.5	97.3	97.9
2004			98.3	102.8	98.9	100.0
2005			103.3	93.8	102.4	103.1
2006			108.9	97.7	112.6	107.5
2007			109.9	97.0	124.0	110.5
2008			113.6	92.8	125.3	108.3
2009			116.9	93.7	120.3	109.1
2010			125.6	96.1	127.0	112.9
2011			123.3	93.4	130.1	114.8
2012	100.0	100.0	115.4	97.3	130.0	114.7
2013	98.1	107.3	109.5	98.7	132.1	118.3
2014	102.1	111.2	119.0	96.9	134.4	122.3
2015	105.0	114.6	122.3	95.6	139.6	124.9
2016	105.3	115.3	123.8	96.0	144.1	128.3
2017	110.3	121.6	128.9	95.6	148.7	128.8
2018	116.1	128.4	131.2		147.6	130.9

לוח 20. מדדי רמת חיים חומרית נבחרים

שנה	מדד צריכה אינדיבידואלית למעשה לנפש	מדד עושר פיננסי של משקי בית	מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו
2002	100.0	100.0	-
2003	98.0	132.8	-
2004	100.7	133.1	-
2005	101.9	149.4	-
2006	104.4	155.5	-
2007	109.9	148.4	-
2008	109.9	115.3	100.0
2009	109.8	135.3	99.5
2010	112.7	150.0	98.7
2011	114.8	150.2	98.4
2012	116.2	167.8	100.0
2013	118.4	169.7	103.1
2014	120.6	181.6	101.6
2015	122.9	182.9	103.1
2016	127.9	185.3	107.2
2017	130.0	205.3	108.0
2018	132.3	-	106.7

לוח 21. מדד שיעור העוסקים בפעילות התנדבותית

שנה	עיסוק בפעילות התנדבותית
2002	100.0
2003	108.2
2004	106.5
2005	95.3
2006	99.2
2007	97.4
2008	99.0
2009	112.9
2010	124.7
2011	129.7
2012	138.0
2013	137.0
2014	159.0
2015	142.5
2016	139.7
2017	142.5
2018	141.8

לוח 22. מדדי טכנולוגיות המידע – מועסקים בתחום ה-ICT

שנה	מועסקים בתחום ה-ICT	מועסקים ב-ICT בענף השירותים	מועסקים ב-ICT בענף התעשייה
2012	100.0	100.0	100.0
2013	104.7	105.5	102.0
2014	109.1	110.6	103.3
2015	112.4	114.5	104.5
2016	115.5	117.5	108.3
2017	117.2	119.4	108.9
2018	124.5	128.4	110.2

Copyright © 2019 The State of Israel

ISSN 2521-0661

Well-being, Sustainability, and National Resilience Indicators 2018

PUBLICATION No. 1769
www.cbs.gov.il

Jerusalem, December 2019